

A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS

COLLECTED DURING THE TRIENNIUM

1910-11 TO 1912-13

FOR THE

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS
LIBRARY, MADRAS.

BY

M. RANGACHARI, B.A., Rao Bahadur,
PROFESSOR OF SANSKRIT AND HINDU PHILOLOGY, PRESTON COLLEGE,
AND CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

S. KUPPUSWAMI SASTRI, M.A.,
PRINCIPAL, SANSKRIT COLLEGE, TIRUVADI, AND FOR SOME TIME AG. PROFESSOR OF
SANSKRIT AND COMPARATIVE PHILOLOGY, AND AG. CURATOR, GOVERNMENT
ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

Prepared under the orders of the Government of

THE KUPPUSWAMI SASTRI
RESEARCH INSTITUTE,
MADRAS.

PART 3 —TELUGU.

MADRAS:

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

K.S.R.I. LIBRARY

ACCESSION NUMBER

1045

THE KUPPUSWAMI SASTRI
RESEARCH INSTITUTE,
MADRAS.

THE KUPPUSWAMI SASTRI
RESEARCH INSTITUTE,
MADRAS.

1045

A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS

(COLLECTED DURING THE TRIENNium)

1910-11 TO 1912-13

FOR THE

GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS
LIBRARY, MADRAS.

BY

M. RANGACHARYA, M.A., RAO BAHADUR,

PROFESSOR OF SANSKRIT AND COMPARATIVE PHILOLOGY, PRESIDENCY COLLEGE,
AND CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS,

AND

S. KUPPUSWAMI SASTRI, M.A.,

PRINCIPAL, SANSKRIT COLLEGE, TIRUVADI, AND FOR SOME TIME AG. PROFESSOR OF
SANSKRIT AND COMPARATIVE PHILOLOGY, AND AG. CURATOR, GOVERNMENT
ORIENTAL MANUSCRIPTS LIBRARY, MADRAS.

Prepared under the orders of the Government of Madras

PART 3.—TELUGU.

MADRAS:

PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1918.

TABLE OF TRANSLITERATION.

	Consonants.	Semivowels Sibilants and Aspirate.	Vowels	Diphthongs.
Gutturals	k kh g gh n	h h	a ā	} e ē ai
Palatals	c ch j jh ñ	y s	i ī	
Linguals	ṭ th d dh n	r r l s	ī rī	
Dentals	t th d dh n	l ḷ s	l lī	
Labials	p ph b bh m	v	u ū	o ō au

**NUMBERS OF THE TELUGU WORKS DESCRIBED HEREIN GROUPED
ACCORDING TO THE FORM OF THEIR LITERARY COMPOSITION.**

Prabandha.—2, 4 to 7, 9 to 12, 14, 16 to 18, 20 to 23, 29, 32 to 40, 41 (a), (b),
(d), 42 to 53, 55 to 58, 59 (a), 60 (a), (b), 61, 62 (a), (b), 63, 65 to
68, 69 (a), 70 to 75, 76 (a), 77 to 83, 84 (a), (b), 86, 87, 89 to 95,
97, 99, 100, 101, 103 to 105 (a), (d), 106, 109 (a), 110, 111, 113,
114, 116, 117, 119 (a), 121 to 123, 125, 126 (a), (c), 127, 128 (m),
to (p), (r), 131, 133 (b), 134, 135, 137, 133 (d), (Skt pt), 194 (c),
Skt, pt., 393 (b) (Skt pt)

Śataka.—3, 8, 14, 26 to 28, 51 (a), (b), (c), 64, 105 (b), 107, 108 109 (b), 119,
(b), 120, 128 (a), (b), (d), 133 (a).

Vacana —19, 30, 59 (b), 102, 115, 126 (b), 324 (e) Skt pr, 490 (a) (Skt, pt.)

Devapada —31 (a), 96, 98, 132, 324 (d) (Skt pt.)

Yaksagāna. —13, 129, 130

Vyākhyāna. —24, 25 (a), (b), 85, 112, 124 (a), (b), 136

Īya. —1 31 (b), 324 (a).

Miscellaneous. —88, 105 (c), 118, 128 (c) (e) to (l), (q), (s), (t), (u), (v)

ALPHABETICAL SYNOPSIS OF SUBJECT HEADINGS

NOTE.—Reference is given to pages of the subject index.

	Page		Page
Agriculture	IX	Medicine	IX
Architecture	"	Miscellaneous ..	X
Arts and sciences	"	Panegyric	VIII
Astrology ..	X	Poetics ..	V
Astronomy	"	Poetry, Erotic	VII
Dharmaśāstra	VIII	, Ethical	"
Divination	X	, Historical	VIII
Erotics	IX	Precious stones	IX
Farriery	"	Purāna	VII
Grammar ...	V	Romance	V
Lexicography	,	Stories	VIII
Mahātmya	VII	Vedānta Philosophy	IX
Mathematics ...	IX	Yaksagāna ..	VIII

ERRATA.

తప్పు.

ఒప్పు.

పుట

బంతి

1	24	విశ్వామిత్ర	వ్యాస.
15	10	గ్రంథ	గ్రంథ.
17	13	విశ్వనాథ	విశ్వనాథ.
26	7	Bāṅganādu	Bāṅganādu.
27	20	నాచారమాంబ	నాంచారమాంబ.
37	9	Gandlikāma	Gundlakāmma.
43	6	(సంబ?) పరాయణి	(సంబ?) రాయణి.
„	7	సంబరాయ	సంబరాయ.
45	23	కథలు	కథలు.
46	2	తానాన	తానాన.
78	16	Campakōtpala- mālikā	Campakamālikā and Utpala- mālikā
86	23	కండ్లునన్న	కండ్లుండునన్న.
88	7	ద్యేలోలాస	ద్యేలోలాస.
„	12	చరణౌ	చరణౌ.
2	14	ఉపహంస	ఉపహంస.
106	27	దీక్షితపుత్త్రుండును	దీక్షితపు.
107	11	Kōnapādu	Kūrapādu.
122	23	మల్లికార్జునకర్పిం	మల్లికార్జునునకర్పిం.
139	6	శ్రీమలార్ప	శ్రీమలార్ప.
142	4	ముష్టిపల్లి	ముష్టిపల్లి.
162	17	Kottalanika	Krottalanika
198	17	పారయమంత్రి	పేరయమంత్రి.
„	21	తొయ్యటి	తొయ్యటి.
201	7	పారయమంత్రి	పేరయమంత్రి.
„	8	తొయ్యటి.	తొయ్యటి.
232	10	శ్రీకేశనామాత్య శేఖరు నకు.	శ్రీకేశనామాత్య శేఖరునకు.
235	1	ఖండనకారుండును	ఖండనగ్రంథకారుండును.
313	5	తిష్ఠాధనార్థుల	తిష్ఠాధనార్థుల.
317	10	(శ్రీ?) శ్రీతపస్వి	(శ్రీ?) శ్రీతపస్వి.
384	4	Peddayutpalamālikā	Utpalamālikā.

SUBJECT INDEX

OF THE

WORKS DESCRIBED IN THE TELUGU PART OF THE TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

[Note. The letters in column 2 are used in the following significance, L means that there were no copies of the work in the Library, P means that the MS. contains a portion which was not in the Library, T denotes that there were not more than three copies in the Library.]

	Grammar.	R. NUMBER
Āndhrakāuṁḍi	..	124 (b)
Āndhrasābdacintāmanipravṛtti with Sūtras ..	T.	85
Harikārikāvali with commentary	L.	124 (a)
	Poetics.	
Appukaviya	..	2
Kāvyaṭṭāṅkārasaṅgraha	...	101
Sarvalakṣaṇasūtramāṇi P	134
Śulaksanaśāra	11
	Lexicography.	
Āndhrabhāṣāsāra	...	100
Āndhranāmasaṅgraha 1 (a), 194 (c)	(skt pt.)
Āndhranamasāṣa	4 (b)
	Romance.	
Acalātmaajāpariṇaya	1	41 (a)
Accateḥḥu-Rāmāyana ..	P	62 (a)
Aināvatucaritra T.	119
Bahulaśvaocaritra	T.	83
Bhārata-Udyōga and Bhīṣma Parvas	21
Do. Aśvamedhapañcaka	97
Do. Strī and Mahāprasthānika Parvas	22
Bhāskara Rāmāyana	..	23
Bhāskara Rāmāyana Kiskindhā and Sundara Kāṇḍa	92
Do. Yuddhakāṇḍa	93
Candrabhīyudaya	.. T.	125 (a)
Dāśaratharājanaudācaritra	.. L.	46 (b)
Dāśarathivilāsa L.	99
Dhanābhīrāma	128 (c)

					R. NUMBER
Dharātumajāpariṇaya	...			L.	50 (b), 73, 74
Gādheyōpākhyāna		...		T.	18
Govyāghracarita	L.	44, 59 (b)
Haimavatiparimaya		L.	77
Haravilāsa		L.	101
Jatunimbhārata	..				12
Kēyabāhucarita		..		T.	15 (b)
Kṛṣṇahāvilāsa				L.	100 (a)
Kubjākṛṣṇavilāsa		L.	110
Lankāvijaya		T.	79 (a)
Madhuravanivilāsa	..				41 (d)
Mahābhāratakulankasa		L.	112
Mukundavilāsa	40 (a)
Murtitrayopākhyāna			...	L.	50 (a)
Nalavijayacarita				T.	50
Nilāsundariparimaya					62 (b)
Nirankuṣopākhyāna					15 (a)
Odayanambivilāsa	..			L.	90
Pārvatīparimaya	L.	50
Patnāpāvanacarita			...	T.	116
Paṭṭābhīnāmavilāsa				L.	10, 106
Prabodhacandrodaya	T.	50 (c)
Rājasekharaivilāsa				..	59 (a)
Rāmacandhopākhyāna			...	L.	63
Rukmāṅgadacarita			128 (n)
Rukmāṅgadacaritipadya				...	128 (r)
Sakalavarmanāpurna-Rāmāyana		...		T.	127
Sakuntalāparimaya by Nāgarāja		...		L.	67
Do by Kṛṣṇakavi				T.	76 (a)
Sāmbavilāsa		L.	123 (b)
Sarasahridayānuraṅjana	L.	36
Śaṭcakra-varīcarita	L.	51, 52, 71, 72
Sītāvijaya	L.	70
Śṛṅgārāṇesadha		...			69
Subhamañjapārimaya	L.	57
Sunandāparimaya			76 (b)
Surābhāṇḍesvati	...				10
Uttarāharivamsa		..		T.	122
Uttara-Rāmāyana					137
Vacanabhārata				L.	115
Vallavipallavollāsa				L.	33, 61
Vanavihāravacana		128 (b)
Vasucarita					34
Vasucarita with commentary	136

SUBJECT INDEX.

vii

		R	NUMBER
Veṅkaṭeśvaravilāsa	..	L.	37, 133 (b)
Vighnēśvaracarita	..	L.	65
Vijayavilāsa	68, 81
Vikacōtpalanāla	...	T	43
Yāminipūrnatilakavilāsa	..	L.	58
Yathāhvālmiki-Rāmāyana	..	T	131

Purāṇa

Adhyātmanūmāyanakṛtana	...	L.	1
Bhāgavata Skandas 11-12		84 (b)
Do. Sk. 1-3			94, 95
Do. Sk. 1-6			20
Do. Sk. 10			75, 108
Bṛhannārādiya	...	L.	86
Dharmakṛhanda		T	42
Jñānavāsiṣṭha			60 (b)
Mārkaṇḍeyapurāṇa	. .		45 (c), 132
Prabhuṅgaṇḍa	..		17, 87
Setukhanda	..	T	41 (b)
Śivarahasakṛhanda	..	L.	80
Surāmastavarāja	..	T 5 (a)	32, 60 (a)
Vāsiṣṭharāmāyana			35, 82

Māhātmya

Kāśīkṛhanda	...		47
Rāmeśvaramāhātmya	T	66
Śrīparvatapūrāṇa			39
Śrīnāgaṇmāhātmya		L.	40
Śrīśailamāhātmya	. .		128 (m)
Tāṇḍavanadīmāhātmya	. .	L.	105 (d)

Erotic poetry

Amarukūya	...	L.	117 (a)
Śṛṅgārācūtopadya			128 (u)
Śṛṅgārāmaruśataka		L.	107
Śṛṅgārāṅghava		T	121
Śṛṅgārāśaṇḍaśataka		T	120
Sundarīmānīśataka	...	T.	119 (b)

Ethical Poetry.

Sumatīśataka	.		15 (a) (b)
--------------	---	--	------------

Historical Poetry.

Kṛṣṇaiyaviṇaya				7
Paṇḍaraviṇaya	T.	126 (a)
Vāṇavimāhātmya	91

Stories.

Bhojarājīya	..			50 (d)
Pañcatantī		53, 84 (a)
Śukasaptatī		..		89

Yakṣagāna.

Candīatūiāvilāsa		..	T	30
Chikadēvarāvīlāsa			T.	13
Pāñijātaprabandha		...	T	129

Panegyric.

Cennakēśavaśataka			L.	128(d)
Daśaratharāmacandraśataka		...	L	105(b)
Janārḍanaśataka				128(k)
Kaṭapāḍhināyakaśataka		...	T	128(s)
Kēśavaśataka	...		L	8
Kōṇāṭireyāśataka	..		T.	128(j)
Kṛṣṇakarnāmṛta		49
Kukkutēśvaraśataka		..	P.	108
Mādhavaśataka			T	128(e)
Mahimastavaṭika			L.	24, 25 (c)
Mātrīśataka	..			26
Nayanitacōlakāśataka			T.	128(l)
Rāghavaśataka		..	T	128(h)
Raghurāmaśataka			T	128(g)
Rāmaḥṇḍēśataka				64
Rasajñānrasimhapañcaviṃśatī			L	88
Sarasvatitārūvalī			T.	128(c)
Śēśāryōdāharana		..	T.	128(c)
Śimhādrināthaśataka	...		P	128(a)
Śivabhaktidīpika			T.	123(a)
Śrīkākulāndhranāyakaśataka			P	3
Sūryavarṇasāgrasataka			L.	109(b)
Veṅkaṭēśvaraśataka	...		T	128(j)
Vihāṅgavāhanaśataka	..		T	128(b)

Dharmaśāstra.

Karmavipākā	..		L.	48
Śatadharma			P	78, 79(b)

SUBJECT INDEX.

ix

R. NUMBER

Vāddnta Philosophy.

Ātmaikyabōdha	T.	5(b)
Bhagavadgīta (prose)	T.	19
Bhaktibōdhaka magusuvvīpāṭha	L. 324 (a) (Skt pt.)	
Dattātrēyaśataka		54(b)
Guruśiṣyasamvāda	T.	98
Jīvaikyabōdha	L. 324(d) (Skt pt.)	
Mantrasārārthadīpika	L. 490(a) (Skt. pt.)	
Māyācidānandamañjarī	L.	96
Pañcikāna	L. 324(e) (Skt pt.)	
Paramānandaśataka		54(a)
Paratattvarasāyana	P	111
Praudhānubhūti-vyākhyā	L.	25(b)
Rājayōgāmṛtasūtra	T	31(a)
Rājayōgaprakāśika	L.	80
Sampangimānandaśataka		54(c)
Vedāntakīrtana		31(b)
Yōginḍravaryaśataka	L. 27, 28, 133(a)	

Arts and Sciences—Agriculture.

Sasyānanda		125(b)
------------	-----	---	----	---	-----	--	--------

Architecture.

Vāstusārasaṅgrahalaksana	L.	118
Vāstusāstra		36

Farmery.

Hayalakṣaṇavilāsa	T.	105 a)
-------------------	-----	----	-----	---	-----	----	--------

Precious stones.

Ratnaparikṣa	133(d) (Skt. pt.)	
Ratnaśāstra	29, 128(p)	

Erotics.

Kokkōka	6
---------	----	-----	---	-----	-----	-----	---

Medicine

Āyurvedārthasaṅgraha	L.	113
----------------------	-----	----	---	-----	-----	----	-----

Mathematics.

Bhīnnaprakāśapādigaṇita	T.	114
Gaṇita	L. 393(b) (Skt pt.)	
Gaṇitaśāstra	L.	9(a), 9(b)
Līlāvati-gaṇita	T.	135

Astrology, Astronomy, Divination etc.

Jyautiṣaphalagrantha	L.	14
Prabhavādīvatsaramulu	L.	135(e)
Piśāṅgāsāstra	L.	103

Miscellaneous.

Aṇvalamidīpadya	T.	128(i)
Kalagūragampa...	117(b)
Pāṇḍavavayōvyāpārauirdhāraṇa	T.	128(e)
Pogākupadya	T.	128(q)
Tiṭṭandaka	L.	105(e)
Vippukathalapadya	T.	128(v)

INTRODUCTION.

IT was the practice till recently to issue along with the annual report on the working of this Library a columnar list (as Appendix B) showing the names of the works collected in the year together with the author's name, the subject-matter, the extent thereof, condition of the manuscript, and other such details. This list, although prepared with great care and attention, was lacking in some of the necessary details that would be ordinarily looked for in a descriptive catalogue; and when printed, it was neither supplied freely to scholars nor sold to the public. Thus the new manuscript works, added from time to time to the library, have had to remain practically unknown to scholars interested in them, excepting to those few among them who happened to visit the Library in person. In G.O. No 23, Educational, dated the 6th June 1910, the Government ordered the report on the working of this Library to be submitted once in three years, and this is the first triennial report of the kind ordered. This opportunity has been availed of, with the permission of the Director of Public Instruction, Madras, for issuing a descriptive catalogue of all the manuscripts acquired during the triennium. The acquired manuscripts are not, in this triennial catalogue, grouped according to subject-matter for the purpose of description; they are dealt with mostly in the order of the time of their acquisition. After the description of a manuscript is given, all the works contained therein are noted down and described irrespective of the subjects with which they deal. The manner and the time of the acquisition of the manuscript, and the person from whom it was obtained for the Library, are also mentioned in the description. The date of transcription and the name of the scribe, whenever they may be gathered from the manuscripts, are also given as mentioned in them. The serial numbers given to the description of the manuscripts in this catalogue have the letter R prefixed to them in order to show that they belong to the report catalogue, and thus

distinguish them from the numbers given in the descriptive catalogues of the old collections of the Library, which are also being issued.

The present triennial catalogue consists of four parts, of which the third part alone relates to Telugu manuscripts. The manuscripts described in this part, are made up of acquisitions largely from the Gōdāvari and Vizagapatam districts and to a less extent from the Guntūr district, although a few manuscripts have been acquired from certain Tamil and Canarese districts also. A large number of the works acquired consists of Prabandha, which seems to be the most favourite form of literary composition adopted by Telugu authors. Among the contents of these manuscripts there are many well-known works already printed ; and some of them are further represented in the Library by copies in the old collections. Many other works are, however, new acquisitions, which have neither been printed nor are represented by any already existing copies in the Library ; a few of them contain such portions of certain works as are not found in the already existing copies of those works. Information regarding these details is given in the case of all the manuscripts in the subject-index.

A few of the more important and valuable works acquired are noticed below :—

Harikārikāval.—12 (a). This grammatical work is attributed to Hari, the grammarian referred to in Atharvanakārikā, which is well known Sanskrit treatise on Telugu grammar. But many hold with good reason that it must have been written by Śiṣṭu Kṛṣṇamūrti Śāstri, the author of the Vrtti found in this manuscript. This work has not been printed, although Cinnayasūri's grammar, which it very closely resembles, has been repeatedly printed. Both these grammarians are known to have been contemporaries and lived about 60 years ago.

Srva aks n śrōman.—164. This appears to be a comprehensive treatise on grammar, poetics, prosody, lexicography, etc., in Telugu, and has been represented by a copy in the Library containing only the second chapter consisting of a lexicon, already printed. A copy of the 10th chapter has now been acquired ;

and it is desirable to procure copies of the other chapters, as they become available. It may be mentioned here that the author Vēṅkatakavi, according to the colophon of the second chapter found in the Library manuscript, received titles and presents from princes and other noble personages belonging to Tundīra, Pāṇḍya and Karnāta kingdoms.

Arāvatucaritra.—119. This is a somewhat old work of some literary merit; but the author's name is not known.

Haravilāsa.—104 of Śrīnātha. The printed edition of this work is based solely on the Tanjore Palace Library Manuscript. This copy is therefore an acquisition of some value, although it is injured and incomplete.

Of similar value is the manuscript copy of *Uttaraharivamśa* 122.

Mahābhāṭakūlankusa.—112. It is a great pleasure to be able to announce the discovery of an old commentary on the Bhārata of Nannaya, Tikkana, and Errana. The author of the commentary belongs to the Bhārata family, so called perhaps from the fact of its members having been devoted to the exposition of the Bhārata; and he seems to have been a native of the Gōḍāvari district and to have also written a work called Śakatarēphanirṇaya.

Vacanabhārata.—115. It must be a pleasant surprise to those who hold that there was no prose literature in Telugu before the nineteenth century, to learn that this prose work was produced by its author Viraiāju about the middle of the seventeenth century. The work is written in chaste language, and the style is good.

Vikarōtpalamāla.—43. This is a rare and unprinted work. It reproduces the story of the Rāmāyana in a particularly interesting manner.

Śrngārāmaruka.—107. Two Telugu versions of the Sanskrit Amarukāvya are noticed in this catalogue. This one is by Tāllapāka Tiruvēṅgaḷāḍikṣita, son of Vēṅkatēśvaradīkṣita, who lived after the time of Kṛṣṇadēvarāya of Vijayanagar, and seems to have been related to the authors of Paramayōgivilāsa and Aṣṭamahisikalyāna and of Nāmaṅgaṇuśāsanaṭikā and Kāvya-prakāśikāṭikā. The other version noticed as 17 (a) is inferior to this in literary merit.

Yathāvālmīkīrāmāyana—131 and *Sakalavarṇanāpurnarāmāyana*—27 are two big works yet unprinted, but their literary value does not seem to be of a high order.

Paratattvarasāyana—111 This Vedantic treatise may be looked upon as a classical work even from a literary point of view. There was in the Library before now a copy thereof containing only fifth the *Āśvā-a*; but the manuscript now acquired is complete. The author Phanibhatta lived after the time of Tikkana.

Hayaluksanavilāsa.—105 (a). This is the oldest of all the new works acquired for the Library during the triennium. The author refers to a Chalukya or a Saluva. For this reason and on account of its style and the references to it in other works, it cannot be assigned to a period later than the 15th century.

Līlāvati.—135 The author Vallabbārya seems to have been a contemporary of Kṛṣṇadēvarāya of Vijayanagar. Mention has to be made in this connection of another Telugu version of *Līlāvati*—*vide* 9 (b). No 114 contains another mathematical treatise based on Pāṇlūri Mallana's version of the *Gaṇitasārasaṅgraha* of Mahāvīracārya. These works indicate the interest taken by the Andhras of the period, in the study of Mathematics.

Āyurvedārthasaṅgraha.—113. This is a new discovery and is a medical treatise in verse

Vāstusārasaṅgrahalakṣana.—118 This also is a new discovery. It is a work regarding the construction of houses, etc., and is written in a style of some literary value.

This descriptive catalogue of Telugu manuscripts being the first of its kind, copious extracts containing historical and other interesting items of information are given especially from the introductions of the works noted and described. An author index and a general index are also added to facilitate reference and to help workers in the field of Telugu language and literature. Lastly it has to be mentioned with regret that some errors have crept in mainly on account of the shortness of the time within which the printing of this catalogue has had to be carried out.

A TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS.

1910-11 TO 1912-13.

PART 3—TELUGU.

R. No. 1.

Palm-leaf. $11\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 21 Lines, 5-6 in a page. Telugu. Slightly injured.

Presented in 1910-11 by Prayāga Sitārāma Śāstri of Guntur

అధ్యాత్మరామాయణ కీర్తనములు.

ADHYĀTMARĀMĀYANAKĪRTANAMULU.

Foll. 1—19.

This is a translation in the form of songs of the Sanskrit work Adhyātmārāmāyana. The work has been printed. The translation was made by Subrahmanyakavi of Kālahasti. This MS. contains the Yuddhakānda incompletely.

Beginning :

శ్రీరాజరాజేశ్వరి ! యీచరిత్రము నుతిపాత్రము.

End :

దనుజు లేమైయిం బలిగన నలిరేంఱ పాంకమా పురద్వార ।
ములవెడలి యసితోమరాంకుశ శరాభిచే నగచరులగీలించి రంకె
లు వైవగం గనిష్టవగుల.

(విషయ వివరణము)——

అసమగ్రముగా యుద్ధకాండము మాత్ర మిందుం గలదు. వ్రాం
త యొకమాదిరిగా నున్నది తప్పలు గలవు. శైధిల్భసింఛుక కలదు.

సంస్కృతమున విశ్వమిత్ర కృతమగు నధ్యాత్మరామాయణ
మున కీకృతి గేయరూపమగు ననువాదము. గ్రంథకర్త పే రిందుం

గల గ్రంథభాగమునఁ జెప్పఁబడి యుండలేదు ; కాని సుబ్రహ్మణ్య కవి రచించినట్లు ముద్రితగ్రంథమువలనఁ దెలియుచున్నది.

Foll 20 contains a song in praise of god Nāgēśvara of Kadali-pura. Foll. 21 contains a few passages from Tārāśaśāṅkavijaya of Śēsam Vēṅkaṭapati.

R. No. 2.

Palm-leaf. $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 125 Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented to the Library in 1910-11 by Prayāga Sitārāma Śāstri of Guntur

అప్పకవియము.

APPAKAVIYAMU.

This is a grammatical treatise explaining in Telugu the five Paricchēdas, containing 82 stanzas, of Āndhraśabdacintāmaṇi, which is a Sanskrit work on Telugu grammar attributed to Nannayabhaṭṭa. The author of the work is Kākunūri Appakavi, a Brahmin of the Bhāradvājagōtra and a follower of the Āpastamba-sūtra of the Kṛṣṇayajus Śākhā. He was the son of Veṅganārya and lived in Kāmēpalli. He studied Yajurveda under Mārti Sarvanna, grammar under Kāṇḍūri Ġiridēśika, philosophy under Sūrabhaṭṭa, poetics and rhetoric under Mañcikaṇṭhi Ōbanakavi, religious and social law under Kolacelamala Singanārya, and the Āgamas under Bājayōgi. The work was composed in Śāka 1578 (1655 A.D.) at the command of Gōpālasvāmi in Kāmēpalli, and was dedicated to him ; and all the illustrations are in praise of this god. Of the eight Paricchēdas of the work, only five are now extant, and this MS. contains only Bhāśāparicchēda, Varnāparicchēda and Padyāparicchēda incomplete.

Beginning :

శా. శ్రీయన్ భూమియునాఁగఁ బ్రాచిని బ్రతీచి రుక్మిణీ దేవి స
త్యాయోషామణియన్ మహాత్ముకత సేయన్ మంగలన్తో
[ద్బుఁగే

ఓయి దార్శ్విమరుత్తుతు ల్లాలువ శ్రీదుం డేలునా ప్రోలు మో
 మై యాకా మెపలికవనించు హరినిత్యంబు కమిముంబ్రోచుతక.

* * * *
 సీ. శబ్దశాసనుపాద జలజంబులు భజించి
 యుభయసతగ్రవిమిత్రు నభినుతించి
 శంభుదాసునకు నంజలి కేడగ నొనరించి
 సహజపాండిత్యుని సంస్కరించి
 సకలవిద్యాసనాథకపీంద్రుఁ గొనియాడి
 సౌజన్యశేయువాక్పరణిఁ బొగడి
 తగ నాంధ్రకవితాపితామహు వర్ణించి
 సుజనవిధేయు హెచ్చుగ నుతించి

గీ. రామరాజవిరూపణ రత్నఖచిత
 చారుమస్తకలాపాపహారి వాక్య
 గౌరవము పెక్కుభంగుల గణనచేసి
 పిదప నిత గాంధ్రకపులకుఁ బ్రయము పలికి.

సీ. ఆదిని రెండవ వేదంబుచెప్పిన
 మాత్రిసర్వస్వగ్రమప్తరారిఁ
 దరువాత శబ్దశాస్త్రముఁ జదివించిన
 కాండూరి గిరిదేశికప్రకాండు
 నామీద సకల సిద్ధాంతముల్ దెలిపిన
 ధీరవర్యుఁ బ్రధాని సూరభట్టు
 వెస నన్ను లక్ష్యణవేత్తఁగావించిన
 ఘను మంచికంటి యోగనకపీంద్రు

గీ. స్వార్థకర్తృంబు లెఱిగించి సఖలఁ బూజ్యుఁ
 జేయు నలకొలచెలమల సింగనార్యు
 నాగమము లుపదేశించినట్టిరాజ
 యోగివర్యునిఁ దలఁతు విద్యాగురులను.

సీ. ధాత రెండవ పరార్థమున నాదిదినంబు
 పగటివరాహకల్పంబునందు
 మహితవైవస్వతి మనువేళ దేశంబు
 లగ్ని పన్నెనమహాయుగమునఁ
 గలిసమయంబునఁ దొలిచరణంబున
 మానితంబగుచాంద్రమానమునను
 శాలివాహననామ శకమున గజ్జలైల
 శరసుధాకిరణుల సంఖ్యనడవ

గీ. నంగజాబ్బంబునను దక్షిణాయనమున
 జలధరర్తువు మొదటిమాసంబునందు
 బహుళమున దేవకికిఁ జన్మి పాణిపుట్టి
 నట్టియష్టమి చనుదేర నధికభక్తి.

సీ. చక్రవాళాంతరత్నై మధ్యసంస్థిత

*

మలయవింధ్యాచల మధ్యంబునను గృష్ణ
 యామ్యతీరమున బ్రహ్మశ్రమమున

గీ. దండకాటవి నాంధ్రాభిధానపుణ్య
 దేశమున శ్రీగిరీశాస్యదిశను గొండ
 వీటిపడమటఁ దండెడ విషయమునను
 గామెపల్లిని గోపాలధామమునను.

క. కల్పార్థ క్తమార్గమున సం
 కల్పముగావించి గోపికావిభుపూజల్
 సన్ని మది నతనిపదములు
 నిల్చి పురాణార్థగోష్ఠి సేవ గడపు నెడన్.

సీ. * * * *
 తలఁచిఁచూచిన నాకులదైవమగుచుఁ

బోలుచునాకులదైవంబుఁ బోలువాఁడు
నిలిచె నొకరుఁడు నాదుముంగలను గలను.

*

*

*

*

ఉ. ఈయవతుల్ ధరారమణు లేనుబయోరుహపత్ర సేతుఁడన్
నీయెడఁగూర్చిన్ బి ధరణీదివిజోత్తమ ! వచ్చినాఁడ శ్వ
శ్రేయస మబ్బునీకు నిఁక సిద్ధము నన్నయభకిగ్గి యాంధ్రముం
జేయుము మాయనుగ్రహముచేఁగవు లచ్చెరువంది మెచ్చఁగన్.

క. వినియును గనియును నెఱుఁగని
ఘనభక్తిఁ దెనుఁగుసేయఁగా నెట్లగు నా
కనవలదు దానిలక్షణ
మును నీ కదికలుగుచందమును పిను మింకన్.

గీ. ఆంధ్రశబ్దచింతాపజివ్యాకరణము
ముందు రచించి తత్సూత్రములఁ దెనుంగు
బాసచేఁ జెప్పె నన్నయభట్టు తొల్లి
పర్వములుమూఁడు శ్రీమహాభారతమున.

వ. ఆసమయంబున,

గీ. భారతముఁ దెనిఁగించుచుఁ దా రచించి
నట్టిరాఘవపాండవీయము నడంచె
ఛందము నడంచ నీభక్తిగ్రంథహిఁచె
ననుచు భీమనమ్రచ్చిలి గుఱఁచె దాని.

వ. తదనంతరంబ.

ఉ. అదిని శబ్దశాసన మహాకవి చెప్పిన భారతంబులో
నేది వచింపఁగాఁబడియె నెందును దాని నెకాని నూత్రసం
పాదనలేమిచేఁ దెలుఁగుఁబల్కు నుఁ తొక్కటిగూర్చి చెప్పఁగా
రాదని దాక్షవాటి కవిరాక్షసుఁడే నియమంబు చేసెనన్.

- క. ఆమూఁడు పర్వములలో
నామాన్యుఁడు నుడువు తెనుఁగు లగసికొని కృతుల్
దాము రచించిరి తిక్కన
ధీమణి మొదలైనతొంటి తెల్లుఁగవీంద్రుల్.
- గీ. రాజరాజ నరేంద్ర తమాజుఁ డార్య
సఖుఁడు సారంగధరుఁడు శైశవమునందు
నన్నయ రచించునెడఁ బఠనం బొనర్చె
నన్య లేవ్వ రెఱుంగరీ యా ధ్రువకిరీ.
- క. అతడుఁ దనకాలుసేతులు
మతిచెడి జనకుండు దఱుగ మత్స్యేంద్రునిసం
గతి నవి క్రమ్యుఱి మొలచిన
క్షీతి సిద్ధులఁగలసి యొక్క సిద్ధుం డయ్యెన్.
- క. ఆలోకనుతుఁడు మొన్నటి
కీలకసను నామతంగగిరికడ నొసఁగెన్
బాలసరస్వతులకు నతఁ
ఁదొలిఁ దెనుఁగుఁడీక దాని కొప్పుగఁ జేసెన్.
- క. ఆదిభీమకవీంద్రుఁడు
గోదావరిలోనఁగలిపెఁ గుత్సితమున నా
మీఁదట రాజనరేంద్ర
త్వైదయితునిపట్టి దాని మఱి వెలయించెన్.
- క. ఇల నెనుబదిరెం డార్యులు
గలిగి పరిచ్ఛేదపంచకంబునఁ దగు నీ
విలసితభకిరీ మతంగా
చలవిప్రునివలన నీదుసదనముఁ జేరున్.
- * * * *
- గీ. శబ్దశాసననుండు సఁసక్రాత గ్రంథంబు
గానఁ దెలుఁగుమాట గలయరామి
లక్షణంబెకాని లక్ష్యమొక్కటియును
ఒలుకకునికిఁ దెలియఁబడవు కొన్ని.

వ. రమణను సతకపింద్రులు పురాణచయంబిహిహాసపజ్జికా
వ్యములును దొల్లియైన నిపుడైననుముంగలనైనదీనినూ
త్రములనుదక్క వేఱొక విధంబుననాంధ్రముఁ జేయఁజూమిన్
ఉమఁదెని గింపు దీననవిసర్వముఁ జేయు ఫలంబు నీక గున్.

క. తాతనయు నూత్నదండియు
నీతెనుఁగుల లక్షణం బొకించుక దెలియం
జేతఃప్రాశీమఁజెప్పిరి
త్రాతలమున దీనితెఱఁగుగా వది యెల్లన్.

గీ. ధరణి నీకు నిష్టదైవ మెప్పుడుఁ గామె
సల్లినున్న చక్రపాణియగుట
నంకితంబుదీని నరినికిఁజేయుము
విప్రవర్య మాకు వేఱుగలదె.

చ. అనియతఁడానతిచ్చిసన నంతటమేల్గనినాల్లు దిక్కులుం
గనుఁగొని యద్భుతంబుఁగుతుకంబును డెందమునం బెనంగవే
గినఁ గలకేదిబద'మని కేరుచునుండెడువేళనామతం
గనగనివాసి పుస్తకనికాయధరుండొకరుండువచ్చినన్.

క. ఆవిప్రు నతిథిగా సంగ
భావించి భుజింపఁబెట్టి భాషించునెడన్
దా 'విశ్వశ్రేయ'యనుచు
నీవచనము చదువ నెచటిదిది యన నతఁడున్.

క. నన్నయ భట్టియములో
నెన్నఁగఁ బ్రథమార్యగాదె యీపౌత్రములో
నున్నవి యవి యెనుబదిరెం
డన్న మహాద్భుతముఁ బొంది యపు డెల్లరకున్.

- గీ. శ్రేయ మబ్బుననుచుఁ జెప్పె విష్ణుఁడనంగ
మంచికలయటంచు నెంచ నేల
యతఁడు పెప్పమన్న దితనిచే నిప్పుడు
గలిగె నిదియె సాక్షిగాచె మనకు.

కవివంశము.

- గీ. అతఁడుతనరారు సర్వలోకైకయోగ్య
తార కాపథవర్తి విస్తారకీర్తి
దురితకర్తపరిష్కారి పరమయోగి
వరగుణాస్థాని శ్రీభరద్వాజమాని.
- గీ. అమృహముని గోత్రాబ్ధి నవతరించి
తమ్ములునుదాను నన్యోన్యతను ననర్చి
తమ్ములనె పోరునని సోముఁ ద్రస్తరించు
నార సోమాహ్వయుఁడు కాకునూరిఘనుఁడు.
- గీ. అతఁడు మధురను బుధసమూహములఁ దొడరి
వేద శాస్త్రపురాణాదివాదములను
గాకునూఱింటిఁజేసిన కారణమునఁ
గాకునూఱింటివాఁడన ఘనతఁగాంచె.
- గీ. బాలుఁడై కాశికాపట్టనంబునకేరి
బ్రహ్మేంద్రునొద్ద శాస్త్రములు చదివె
బ్రహ్మరాక్షసుతోడఁ గ్రమమునెప్పుచుబడి
గట్టినగండభాగంబుమోఁదె
జరిగొండసీమలో సంతరించెను గాకు
నూరను సర్వాగ్రహార మొకటి
నిడుదవెల్లిని బొడ్డినేపల్లి ననదళ
పురిని మాన్యత్రైతములు గడించె
- గీ. నవని సర్వజ్ఞుఁడగుట గంగాంబికాభి
రాముఁడగుటను నిక్కంబు సోమఁడనఁగ

మనియె నలకాకుమారితిమ్మనసుతుండు
సోముఁ డభినవమాత సద్రామమునను.

చ. అతఁడభవత్పితామహున కయ్యెఁబితామహుఁడాఘసుండుభా
రతిని దపంబునంగని వరంబడిగెందనఁటుబిద్య ప్ర
స్తుత మగుచుండ నందఁనకుఁజిమ్ముజగంబునఁగాకుమారి సొ
తతియగువారి శో భనదినంబులమున్నగవాణిఁగొల్పుటల్.

* * *
గీ
కాంచెఁబెక్కుకుమారుల గంగయందు
సోముఁడలకాకుమారివంశోత్థముండు.

సీ. అమరేశ్వరుండు భోగాతిశయంబున

* * * *
అందులోఁ గాకుమారి రంగాహ్వయుండు
కనియె నలుపురఁ దనయుల గంగమాంబ
యందుఁ దిరుమలభట్టు రంగార్యవర్య
నెలమిఁ బెదసోము జినసోము నిందులోన.

ఉ. వత్సెముపోతనార్యసుతవర్యఁడనందగు పెద్దిభట్టుతోఁ
బుట్టిన కృష్ణఁగైకొనిసుపుత్తుల వెంగనగన్నభట్టు బ
ద్దిట్టనుగంగయ న్నతులఁదిన్నను రంగనులింగఁ గోనమఁ
రట్టడికాకుమారి పెదరంగయసోముఁడుగాంచె వేడుకఁ.

గీ. వల్లెనాటను నూటతొంబదియు నాల్గు
గ్రామముల నీడుగానక కాకుమారి
వెంగనార్యుఁడు వేదవేదాంగములను
బ్రస్తుతికి నె కె మాటట బ్రహ్మయనఁగ.

గీ. కాకునూరివెంగళునుఁడు సీనమయందుఁ
గాంచె మొదల నప్పకవినిగన్ను
వెనుకసోమనార్యు వేంకటపతి. గృష్ణు
భట్టు లక్ష్మణాఖ్యు బాలులుచ్చి.

క. శ్రీగిరిన నిలిచి నీపును
భోగివిభూషణుని పట్టపుఁగవీంద్రుఁడవై
వాగీశవినుత కామెవ
లీగరుడానన కృపాకలితవాక్రౌఢి.

సీ. జగతినావస్తంబ ౩ భోక్తృవటకర్త
పద్మతిఖండసిబంధనంబు
కాలబాలార్ణవాఖ్య జ్యోతిషగ్రంథ
సంహితాసుశ్లోక సంగ్రహంబు
శ్రీమదనంతప్రసిద్ధమహావ్రత
కల్పకథాండ్రోక్తికావ్యరచన
శ్రీనగాధీశసుశ్లేషనిందాస్తుతి
భావగద్భితసీసపద్యశతము

గీ. లలితకవికల్పకాఖ్యాన లక్షణంబు
మహితసాధ్వీజవాళు ధర్మద్విపదము
ఋచికావాదినామకయక్షగాన
కృతియుఁజేసితి కాకునూరికుల యప్ప.

క. పరమోత్సుకతను నన్నయ
విరచించినఫకిరవాసి విప్రునిఁ గాశీ
పురి కనిచి వృద్ధబాంధవ
గురువిబుధులచే ననుజ్ఞగొని చిత్తమునకా.

వ. ముందు బృందారక భాష న శేషవిద్యాజలజాసనుండగు శబ్ద
శాసనుండు సంక్షేపంబుగాఁగూర్చిన యాంధ్రవ్యాకరణమునందలి
సంజ్ఞా, సంధి, తత్సమ, దేశ్య, క్రియా, పరిచ్ఛేదంబు లయిదునుం
దెలుంగుఁబలుకుల నేను విస్తరించి భాషాపరిచ్ఛేదంబును, వర్ణపరిచ్ఛే
దంబును, వల్లిప్రాసపరిచ్ఛేదంబును, బిద్యపరిచ్ఛేదంబును, సందిపరి
చ్ఛేదంబును, దత్సమపరిచ్ఛేదంబును, దేశ్యపరిచ్ఛేదంబును, క్రియా
పరిచ్ఛేదంబును, ననునామంబుల నభిరామంబులగు నాశ్వాసంబు
లేఖింపిదిగా నలకూచి బాలసరస్వతి సకలభాషాకవి మహాపా
థ్యాయ ప్రణీతాంధ్రవాఖ్యానగ్రంథం బాధారంబుగా రచింపం
బూని—

క. దేశీమీనురగురువాసర

శశితారావజ్రయోగ వృత్తకరణయు

క్తిశరాసనలగ్నంబున

శిశిరకరాంశమున మొదలుసేసితి గృతికి.

+

*

*

*

క. శ్రుతిశాస్త్రాగమజితగీ

ష్పతివృత్తముపెద్దనార్యసంపాదితపు

ణ్యతరాగ్రహారపూర్వ

క్షీతిజశమీయామ్యమున వసించినహరికి.

*

*

*

*

Colophon :

ఇది శ్రీమదాపస్తంబసూత్ర భారద్వాజసగోత్ర కామెపల్లి
పురమందిర నందనందనచరణారవిందవందనాభిలాషమనీషాప్రాభవ
వెంగనార్యతమాభవ విద్యావిశేషసురాచార్య కాకునూ ర్యప్పక
వివర్య విరచితంబైన యాంధ్రశబ్దచింతామణియనువ్యాకరణ శా
స్త్రంబునందుమూల సూత్రంబులును, వర్ణసంజ్ఞలును, వర్ణోత్పత్తి
స్థానంబులును, శుద్ధాంధ్రలిపిలేఖన క్రమంబును, బంచాశద్వర్ణ
నిర్ణయంబును, బ్రాకృతోనాక్షరపరిగణనయు, సంధ్రభాషావర్ణసంఖ్య

యుఁ, దత్తద్వర్ణ భేదంబులును, గావ్యాది గ్రాహ్యవర్ణంబులును, నాయకాక్షర కూటంబులును, గృత్యాది వర్ణద్వయయోగ ఫలంబును, సంయుతాక్షర విశేషంబును, శ్రీకారప్రభావంబును, గృతి ముఖప్రశస్తంబులును, దత్తత్వానప్రయోగ నిషేధాక్షరంబులును, దోషప్రభావంబును, గుణావగుణబాహుళ్యఫలంబును, మాతృకార్చ నావిధానంబును, శుభకాంబులును, సారస్వతౌషధంబులునుగల వర్ణపరిచ్ఛేదంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

End :

ఇది నూటయఱువది యొకకూటవది. దీనిపేరే మయూర భాషిణీసృష్టము.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. మొదటి రెండాశ్వాసములును గలవు. మూడవయాశ్వాసములేదు నాలవయాశ్వాసమునఁ గొంత భాగము మాత్రము కలదు. పురుగు తినుటచే నందందు శైథిల్యము కల్గెను. గ్రంథపాతములు లేవు. వాక్రిత బాగున్నది. దోషము లంతగా లేవు.

ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి, ప్రక్రియా కౌముది, యను నామములుగల్గి సంస్కృతమున నెనుబదిరెండాశ్వాసపు త్తములలో నన్నయభట్టరచితమునఁ బరంగు తెల్లువ్యాకరణగ్రంథమున కిది యాంధ్రభాషలో వివరణము. కృతికర్త యాంధ్రశబ్ద చింతామణి యనియే యీ గ్రంథమునకును బేరి డెను ; గాని యప్పకవీయమును పేరే ప్రఖ్యాతముగా నున్నది. ఆ సంస్కృత గ్రంథమునకు నెల కూచి బాలసరస్వతిమహామహేశ్వరపాఠాశ్రయండు రచించిన టీకనుబట్టి యీ వివరణము చేయఁబడినట్లు కృతికర్త చెప్పికొనెను. ఈ గ్రంథమునఁ “బ్రతాపరుద్రీయము, కువలయానందము, రసమంజరి, సాహిత్యచంద్రోదయము, సాహిత్యరత్నాకరము, పుత్తరత్నాకరము, సమశాగరచంద్రిక, పద్మాపాచంద్రిక, పద్మాపావివరణము, త్రివిక్రమవృత్తి, హేమచంద్రఫణి, కవిభల్లట ఫణి, అభోక్షజఫణి, శబ్దానుశాసనీయము, కవిరాక్షసీయము,

కవికంఠపాశము, కవిమూషికమాంబులము, కవిగజాంకుశము, కవిసర్పగారుడము, కవిజనాశ్రయము, కవిలోకసంజీవని, కవికంఠాభరణము, కావ్యాలకారచూడామణి, కావ్యచింతామణి, అనంతమాత్యచ్ఛందము, అధర్వణచ్ఛందము, గోకర్ణచ్ఛందము, శ్రీధరచ్ఛందము, ఛందోదర్పణము, అలంకార సంగ్రహము, అలంకార రత్నావళి, ఆంధ్రభాషాభూషణము, రేఫలకార సిగ్గయము, లక్షణవిలాసము, సులక్షణసారము, సర్వలక్షణ సారసంగ్రహము, లక్షణదీపిక, శారదాదీపిక, శారదాముకుటము, శారదా తిలకము, వాగ్ద్రుచూడామణి, నరసభూషాంబీయము” ననుప్రాదీన గ్రంథనామములు పేర్కొనఁ బడెను-గ్రంథకర్త యెనిమిది యాశ్వాసములు రచించునట్లు ప్రజ్ఞచేసెను; గాని యా యాశ్వాసములు మాత్రమే లోకమున లభించుచున్నవి. గ్రంథకర్త కాకుమారి అప్పకవి, వైదిక బ్రాహ్మణుడు; కృతిస్వామి కామెవల్లిలో వెలసిన గోపాలస్వామి; సుసంకృతగ్రంథమును గూర్చిగల యైతిహ్యములును గృతికర్తకుల గోత్రాది వృత్తాంతమును గ్రంథకరణ ప్రతిజ్ఞాదికమును గ్రంథకర్తయితరకృతులును బై నుదాహరింపఁబడిన పద్యములవలనఁ చెల్లినవివరమును.

R. No. 3.

Palm-leaf. $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Foll. 29. Lines, 6 in a page. Telugu-Good

Presented by Ch. Sūryanārāyanagaru of Rēpalle in 1910-11.

శ్రీకాకుళాంధ్రనాయకశతకము.

ŚRĪKĀKULĀNDHRANĀYAKAŚATAKAMU.

This is a hymn consisting of 108 Sisapadyas and eulogizing the idol Āndhranāyaka worshipped in the shrine at Śrikākula, a village on the banks of the Kṛṣṇā. The author is Kāsula Puruṣōt-tamakavi who composed it when the temple was in a bad state of repair and when the worships and festivals were not properly done. The author states that he composed three other eulogies, the names of which are given below in the Telugu remarks.

Complete.

Beginning :

సీ శ్రీమదనంత లక్ష్మీయతోరస్థుల
 చతురాననాండ పూరితపిచండ
 దరశంఖచక్రగదా శరాసనవాస్త
 నిఖిలవేదాంతవర్ణితచరిత్ర
 సకలపావననదీజనక పాదాంభోజ
 రమణీయఖగకులౌ త్తమతురంగ
 మణిసాధవ త్స్థానామండలౌరగతల్ప
 వరకల్పకోద్యాన వనవిహార

గీ. భానుసితభానునేత్ర సౌభాగ్యగాత్ర
 యోగిహృద్గేయ భువనైకభాగధేయ
 చిత్రచిత్రప్రభావ దాక్షిణ్యభావ
 హతవిమతజీవ శ్రీకాకుళాంధ్రదేవ.

End :

సీ. శతక మొక్కటి 'మనసాహరిపాదము
 లాశ్రయించవె' యని యల్లినాండ
 గరిమ 'రామాభక్త కల్పద్రుమా' మని
 యొప్పుగా శతకంబు చెప్పినాండ
 నలరుల హంసలదీవి
 గోపాలశతకంబు గూర్చినాండ
 యుష్మదంతముగ నూహించి శతక మే
 నందితంబుగ రచించినాండ

గీ. భవదనుగ్రహకవితచే బ్రబలినాండ
 నవల గాసుల పురుషోత్తమాఖ్యవాండ
 చిత్రచిత్రప్రభావ దాక్షిణ్యభావ
 హతవిమతజీవ శ్రీకాకుళాంధ్రదేవ.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. 108 పద్యములు గలవు. వాచిత బాగున్నది. తప్ప లంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు గ్రంథపాతము లొండు రెండు గలవు.

కృష్ణాతీరమందలి శ్రీకాకుళ పుణ్య క్షేత్రమందువెలయు నాంధ్రనాయక స్వామిదేవాయతనాదులు శిథిలములై యుత్సవాదులు తగ్గియుండు కాలమున గానల పురుషోత్తమకవి నిందాస్తుతితో 'చిత్ర చిత్ర ప్రభావ' దాక్షిణ్యభావ' హతవిమతజీవ ! శ్రీకాకుళాంధ్రదేవ' యను మకుటముగూర్చి యీసీసపద్యశతకమును రచించెను. ఏతద్గ్రంథకర్త 'మనసాహరిపాదము లాశ్రయింపవే' యను మకుటముగల శతకమును, 'రామాభక్త కల్పద్రుమా' యను మకుటముగల శతకమును, హంసలదీరి గోపాలశతకమును, గూడ రచించినట్లు చెప్పికొన్నాడు. అతని కులగోత్రాదిక మెఱుంగఁబడదు.

R No. 4.

Palm-leaf. 15 × 1½ inches. Foll. 33. Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

(a) ఆంధ్రనామసంగ్రహము.

ĀNDHRANĀMASAṅGRAHAMU.

Foll. 1a—24b.

This is a lexicon of the pure Telugu and the Sanskrit-derived words of the Telugu language, arranged in five Vargās. The author of the work is Paidipāṭi Lakṣmanamantri of Kaundinyagōtra, son of Ēkamranāmātya and a devotee of Śiva. The work is dedicated to God Viṣṇvanātha of Benares.

Complete.

Beginning :

- క. శ్రీవతి వంద్య విశాలా
 క్షీవతిని భజించి యిష్టసిద్ధులు వరుసం
 బ్రాపింపంగ గణనాధుని
 శ్రీపాదంబులకు నెఱంగి చెందిన వేడగ్గణ.
- క. నతభక్త లోకరత్నా
 రతికిం జంచతృప్తపాతరంగితమతికి
 శతమఖముఖసురనుతిసం
 గతికి మహిమోన్నతికిని గాశీవతికి.
- గీ. లంకిత మొనర్తుఁ డెనుఁగుపే శ్లరసికూర్చి
 గరిమతో నాంధ్రనామ సంగ్రహ మసంగ
 నమరుకృతిఁ బైఁడిపాటి యే కామమంత్ర
 సుతుఁడఁ గవిలక్ష్మణాఖ్యుఁడ సుజనహితుఁడ.
- గీ. దేవ మానవ స్థావర తిర్య గాఖ్య
 వర్ణ లాసరింతు నానార్థవర్ణకూడ
 వర్ణములు గాంగఁగూర్తు నాహ్వాయములందు
 నిడుదు వివరించు నెడల సంస్కృత పదంబు.

End :

- క. ఎద యనఁగఁ బరఁగుభీతికి
 హృదయమునకు వక్షమునకు నిల బో డనఁగా
 నది దనగు నామ మగుచును
 సదృశమునకు వర్తమునకుఁ జంద్రార్థధరా.
- క. నానార్థ వర్ణ విని స
 న్నానముతో దీనిఁ జదివినను వ్రాసిన న
 మ్మానవుల కబ్బు నెప్పుడు
 నానార్థంబులును విశ్వనాథుని కరుణ.

Colophon :

ఇది శ్రీమ దేకామ్రనామాత్యపుత్త్ర) కాండిన్యగోత్రపవిత్ర,
సదారాధితదిశాపటలపట పైడిపాటి లక్ష్మణకవిప్రణీతంబైన
అంధ్రనామ సంగ్రహంబను కృతీయందు సర్వంబును బంచమా
శ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగుండలేదు. దోషములంతగా లేవు.
శైథిల్యముకలదు. గ్రంథపాఠములు కలవు.

ఇది యచ్చ తెలుగుబిఱుంటువు. దేవవర్గు, మానవవర్గు, స్థావ
రవర్గు, తిర్యగ్వర్గు, నానార్థవర్గు, ననునైదువర్గులుగాఁ బద్యరూపమున
రచింపఁబడినది కాండిన్యగోత్రుఁడును, ఏకామ్రనామాత్యనంద
నుఁడును, శివభక్తుఁడును నగు పైడిపాటి కవిలక్ష్మణమంత్రి యేత
త్కృతి కర్త. కాశీవిశ్వనాథస్వామి కృతిభర్త.

(b) అంధ్రనామ శేషము.

ĀNDHRANĀMASĒṢAMU.

Foll. 25a—33b.

This is a supplement to the last work and contains the words which were left out in it. The author of this work is known to be Adidam Sūrakavi, although his name is not mentioned in this MS. The work is dedicated to God Śiva worshipped in the shrine at Rāmacandrapura.

Complete.

Beginning :

క. శ్రీ శౌరీ ప్రియవల్లభ
రాగ ద్వేషాదిరహిత రమ్యచరిత్రా
యోగి ధ్యేయపదాంబుజ
భోగివలయ రామచంద్రపురవర నిలయా.

వ. అవధింపుము,

గీ. ఆంధ్రనామ సంగ్రహమున దుః జెప్పని
కొన్ని తెనుగు మఱియు అన్నికూర్చి
యాంధ్రనామ శేష మనుపేర జెప్పెద
దీని జిత్తగింపు దేవదేవ.

క. తఱియ జ్జడ నన సమయం
బుఱి డనంగను సరకుసేయ కుండె ననంగ బే
ళ్లొటపగు గణపరాజునుటకుఁ
గణపరాజున త్రినేత్ర గౌరీమిత్ర.

End:

క. కట్టడియన సవరణ పడి
కట్టనంగ నియోగమునకుఁ గదురుంటేల్లె
చుట్టజేక చునన్ ధరంగ
స్పృహన బాంధవమునకును నామము లురున్.

గీ. డ కి-డంగ జేవకొలంగెను స్రుతె-ననంగ
జడనవడిన నన బయల్పడియె ననంగ
దీలుపడె ది దుపడె స్సెదూలె నన గ
క్షీణనడనంట కి ఖ్యలై చెల్లు నభవ.

(వి-వి) —

సమగ్రము. వ్రాత బాగుండలేదు. తప్పులంతగా లేవు.
శైలియు మిక్కిలి కలదు. గ్రంథపాతములును గలవు.

ఇదియునచ్చ తెల్లనిఘంటువే. పైడిపాటి లక్ష్మణ కవి యాం
ధ్రనామసంగ్రహమున జెప్పినవిగాక మిగిలినవడము లిందుజేకొ
నబడినవి. గ్రంథకర్త పేరుగలపద్య మీప్రతియందు లేదు ; అడిదము
సూరకవియేతద్గ్రంథకర్త. కవిజన రంజనము, ఆంధ్రచంద్రాలా
కము, కామలింగేశ్వర శతకము, కవిసంశయవిశ్లేషము నను నవి

యాతని యితర కృతులు. ఈ కృతి గామచంద్రపుర నిలయమున
శివునకు సమర్పింపబడినది.

R. No. 5.

Palm-leaf. 16 x 1 $\frac{3}{4}$ inches. Foll. 58 Lines, 7-8 in a page. Telugu. Injured.

Presented by the same owner as the MS. described in the last number in 1910-11.

(a) శ్రీ రామ స్తవ రాజము.

ŚRĪRĀMASTAVARĀJAMU.

Foll. 1a-48b.

This is a Telugu rendering of the Sanskrit Rāmastavarāja in three Āvāsas: by Mullanārya, of Śāndilyagotra and son of Kṛṣṇayāmātya. The work is dedicated to Kṛṣṇa. The author praises the Godhead in himself in a few Sanskrit verses in the beginning. He also gives his genealogy. He states that he composed another work, called Tattvacaudrōdayamu.

Complete.

Beginning :

శ్రీ. శ్రీకంజే నివసన్ యో మాం సంచ త్యానందశీకరైః ।

తస్య మద్దననా మోఽస్యపాదే శరణం ధారయే

శా. శ్రీకల్యాణసదాశివేశ్వరకవర్దిబ్రహ్మవిష్ణుస్వరూ

పాక శాకృతిమీనట్టి పరమాత్మైక్యానుసంధానభో

గాకారోన్నతయోగివర్యగురువాక్యావాప్తబోధోజ్జ్వల

శ్రీకాంతాప్రియుడైన నిన్ను మఱి నేసేవింతు నాత్మార్థినై.

వ. అని యిష్టదేవతాప్రార్థనంబును, భాగవతకీర్తనంబును, వాల్మీకాదిసతావీశ్వరస్తోత్రంబును, జేసి సర్వజనంబులకుఁబ్రీయంబులు పలికె మధురు డైన ధేనువుకొండ తిమ్మయాచార్యులంబూజింపి శ్రీరామ స్తవరాజంబను మంత్రరాజంబు చెనుంగుసేయం

బూని బాల్యంబున సకలవేదాంతసిద్ధాంతసాగసంగ్రహంబైన తత్త్వ
 స్థంబులఁ దత్త్వచంద్రోదయంబను ద్విపదకావ్యంబు రచియించి
 యాతత్త్వచంద్రోదయంబునకు జానకీనాథు నాథుఁగా వించి సంత
 సిల్లి యిప్పుడు మంత్రరాజంబైన శ్రీరామస్తవరాజంబను నీప్రబం
 ధనాయకరత్నంబునకు, సర్వలోకాధినాయకు డయిన శ్రీరుక్మిణీ
 నాథు నాథుఁగా నియోగించి సద్గురుధ్యానంబును బరబ్రహ్మనుసం
 ధానంబును, జేసి కృతకృత్యుడనగు మద్వంశక్రమం బెట్టిదనిన—

సీ. శ్రీరం బైనట్టికృష్ణానదికి దక్షి
 ణాదియా నాంధ్రరాజ్యంబునందు
 నొప్పైన కొప్పురాపురు రాజధానికి
 భోజుడౌ నుమ్మడి రాజవంత్రి

శుభగుణావస్తంబసూత్రి యజుర్వేది
 శాండిల్యగోత్రుఁ డాచతురు నకును
 డనయుండు పెద్దిన తనసతి జువ్వంబ
 వారికి గంగన్న వరసుతుండు

గీ. వానికిల్లాబు సర్వాంబ వారలకును
 ఘనుండు కృష్ణయ ప్రభుడన గలిగెనతండు
 పేర్చిండుల్లూ వానిటి పిల్లయైన
 రఘువతమ్మ వివాహమైరాణమిం చె.

క. ఆ మిథునమునకు మువ్వర
 మేముదయిచితిమి యందు మేటగువాడ౯
 రాముని భక్తుడ మల్లన
 నామాఖ్యాతుడను సజ్జన శ్రీయుతుడ౯.

క. గురుబోధామృత తుబ్బుడ
 గురు తత్త్వాత్మోపదేశకోవిదగురుడ౯

గురు సేవా వ్రతచర్యుడ
గురుతరవేదాంతరంగగురు కవివరుండ.

క. ఆరొగ్యభాగ్య మొసంగెడు
నారాయణుడే ప్రబంధనాయకమణిగా
శ్రీరామస్తవగాజము
ధారుణి వెలయంగ జెప్పెదనునే బ్రీతి.

స. అది సూతప్రణీతంబును, వ్యాససర్వజ్ఞసంవాదంబును,
నారద ప్రోక్తంబును నగుటంజేసి యిదియు నొక యాశ్వరారాధన
విశేషంబగుటనే జేసెదను.

* * * *

End :

మాలిని. నయనహృదయబింద్యంతర్మనఃప్రాణముద్రా
నయనఘనసుషుమ్నానాడిసంగయోగవిద్రా
నయనఃతసురంద్రానాశసద్యస్తారంద్రా
నయనకళదినేశానాసికాగ్రప్రకాశా.

Colophon :

శ్రీరామచంద్ర పరివ్రాజకాద్యై కవితాపిలాస శాండిల్యసంగీత
పవిత్ర కృష్ణయామాత్యపుత్ర బినుతగుణధైర్య మల్లినార్య ప్రణీతం
బైన శ్రీరామస్తవరాజంబును మహాప్రబంధంబును దు శ్రీవ్యాసభట్టా
రకుండు ముముక్షుక్షణంబును ఆచార్యరూపంబును శుశ్రూషా
లక్షణంబును స్వరూపలక్షణంబును జెప్పి ధర్మజ్ఞున కాత్మోప
దేశంబును జేయుటయు ధర్మజ్ఞుండు శ్రీవ్యాసభట్టార కాచార్యు
బ్రశంసించుటయు సద్గురుండగు కృష్ణదైవపాయనుండు బ్రహ్మానంద
నగరవర్ణనంబును, ఆత్మకాంతానమేతుండగు వివేక స్వామి తన సుత
యగు మోక్షలక్ష్మీ స్వయంవరంబు చాటించి నానామతాధీశ్వరులు

చనుడెంచిన నాముక్తికాంత తమ తండ్రియగు దేశిక స్వామియను
మతిని నుపరతిసతి చేయునక లౌకిక కామ్య కర్త సతకర్త ఫల
త్వాది నానావిధవాదజయుండగు వేదాంతిని పరిచుటయు దేశిక
స్వామి వేదాంతశాస్త్రోక్తంబుగాఁగల్గఁగఁగ బోనగుర్చుటయు,
వసంతోత్సవాది మహోత్సవంబులు నడచుటయు, శ్రీరామస్తవ
రాజకథా శ్రవణంబునకు మహాఫలంబు చేప్పటయు నన్నది సర్వం
బును ద్యోయాశ్వాసము.

ప్రతివి లేఖకుఁడు గ్రంథాంతమందిస్తు వ్రాసెను :—

“ప్రభవనామ సావత్తర జ్యేష్ఠ బిరి పరమారు లప్పలా
చార్యులుగాఁకి పొన్నలూరి పద్మరాజు రామస్తవరాజం మూడు
ఆశ్వాసములు సంపూర్ణముగా వ్రాసెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది తప్పలుమెండు.
శైథిల్యము కలదు. అందందు గ్రంథపాతములును గలవు.

పద్మపురాణమందలి శ్రీరామస్తవరాజమున కిది తెలిగింపు.
రామచంద్ర పరప్రసాదలబ్ధకవితావిలాసుఁడను శాండిల్యగోత్రుఁ
డును గృష్ణయామాత్యపుత్తుఁడును సగమల్లనార్యునిచే మూడు
శ్వాసములుగా రచింపఁబడెను. కృతిపతి శ్రీకృష్ణమూర్తి. గ్రం
థగర్తనుగూర్చి విశేషాంశములు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్యముల
మూలమున నెఱుఁగునది.

(b) ఆత్మైక్యబోధము.

ĀTMAIKYABÓDHAMU.

Foll. 49a—58b.

An address to one's own soul about the identity of the
individual with the Supreme soul: by Yōganandāvadadhūta, a
disciple of Lingaguru.

Complete.

Beginning :

ద్విపదము. శ్రీమత్సహాభాగ్య శ్లోకార మగుచు
 నామరూపులకెల్ల నాటప ట్టగుచు
 నానా క్రియలకెల్ల నాధార మగుచు
 భానుకోటిప్రభా భాసురుం డగుచు
 వేదాంతములయందు విచరింపఁబడుచు
 నాదాంతమై లోకనాయకుం డగుచు
 భక్తజనముకెల్ల బ్రహ్మరూ పగుచు
 ముక్తిదాయక మైన ముకుతుదనిలుచు
 ? నాఁడు పూవుల పువ్వుల యుడకమందు
 నారమై కలసి దానాదఁఘోషగుచు
 మేలుగాఁబలుకుచు మేల గియందున్న
 శ్రీలింగగురునాజ్ఞ చిత్తములొస
 భావించి యతని నే పట్టి కలయుచు
 సావధానతపాంది సకలయోగ నేను
 అతని యాజ్ఞాధరించి యాత్మైక్యభోధ
 వితతములెన్నఁగా విడిపింతు మజయు.

End :

విరివైన యాత్మైక్య విజ్ఞానపరులు !
 విన్నపం బొకటి విన్నపించెదను
 చెలువైన లింగగురు శిష్యుండ నగుచు
 నలరుయోగానంద అవధూతస్వామి
 నైనట్టి నేను . . . నాగురుఁ దలచి
 పూనికిఁ జెప్పెద బుద్ధియొకచెలికి
 సకలవేదార్థంబు సారమైయున్న
 యకలంకి మాత్మైక్య మది విస్తరించి

యొప్పైన ద్విపదగా నున్న దున్నట్లు
 చెప్పితి ద్విపదను జిత్తగింపుడు
 తప్పులు గల్గిన దగ దిద్దరయ్య
 తప్పు తెలియక దిద్ద ధర్మంబుగాదు
 శంక లేనిది యెందు శంకింపఁబోక
 సాంకముతో నిది పూర్వపూర్వమును
 అనుభవార్థం బంత యదితెన్న తెలివి
 యతిప్రాసములగొడవేనుమాకు
 గతిగురు (?) తలఁచి గతియతిమాకు
 ప్రతి లేని గురుభజన ప్రాసంబుమాకు
 ? సతతమైగురుసేవ సతతంబుమాకు
 మిక్కిలి విస్తార మేటికినింకఁ
 జక్కఁగా నీ యొక్కఁ గనరయ్య
 ఈలోకమునజ (?)
 పాలించి చూచిన బట్టి వ్రాసినను
 బుద్ధికుదురై తెన్న బుద్ధజనులఁజేరి
 శుద్ధులై యిహపర సుఖముఁ జెందుదురు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు
 మెండు. శైలికముకలదు. గ్రంథపాఠమాలు కలవు.

ఇది యద్వైత వేదాంత గ్రంథము. లింగగురుని శిష్యుఁడగు
 యోగానందావధూత తే బుద్ధియనుచెలికి బోధించినట్లు ద్విపదరూ
 పమున రచింపఁబడెను. పై సుదాహరింపఁబడిన గ్రంథ భాగమువలన
 విశేషములఁ దెలిసికొనునది.

R. No. 6.

Palm-leaf. 13 × 14 inches. Foll. 16. Lines, 6 in a page. Telugu.
 Very much injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

కొక్కొకము.

KOKKÔKAMU.

This is a Telugu rendering, by Erranakavi, of the Sanskrit work, Ratirahasya of Kokkôka, which treats of erotics. Wants beginning and end.

Beginning :

క. హేమంతంబున యావన
కామిని వర్షావసంతకాలము లందున్
గామించి ప్రేమబాలిక
నేమాసంబైన

End :

ఫలసిద్ధి విచారించి ప్రభమంబున ద్రవోద్భవకారణంబైన
బాహ్యరతి నల్పునది. అందలకు నాదియైన యాలింగన ప్రకా
రంబులు.

(వి.వి.)—

మొదలు లేదు, చివర లేదు. అత్యంతశిశిలము. గ్రంథ
పాతములు మిక్కిలియును. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. స్ప
ష్టముగాఁ జెలియుటలేదు. తప్పులు గలవు.

ఇది కొక్కొక పండితుఁడు సుస్మృతిమున రచించిన రతి
రహస్యమును కామ శాస్త్రమునకు నెఱ్ఱనకపితేజేయఁబడిన తెనుఁ
గు సేత

R. No. 7.

Paper. $7\frac{1}{2} \times 6$ inches. Foll. 45. Lines, 20 in a page. Telugu.
Good. .

Presented by P. Laksmayagāru of Guntur in 1910-11.

కృష్ణరాయవిజయము

KRSNARĀYAVIJAYAMU.

This is a Prabandha in four Āśvasas describing the construction of the city of Vidvānagara, the coronation of Kṛṣṇadēvarāya, who is also called Ādhira Bhōja, his various expeditions, and his marriage with the daughter of king Gajapati. The author of the work is Dhūrjati (the young r) of the Bāganādu Ārvēla family, a grand nephew of Dhūrjatikavi who was in the court of Kṛṣṇadēvarāya and the disciple of Oruganti Kāśipati Rājyogindra. The work is dedicated to Sri-Rāma and was composed at the instance of the king Ārviti Cma-Vēnkatarāya. The author also composed in his boyhood Śavitrīcaritra and Indumatiparṇayā.

Complete

Beginning :

శా. శ్రీ సీతాసహస్రకృష్ణకోగములకుఁ జేసిన పభవత చంద్రవత్
గా సంపూర్ణసుధాంశు బింబ రుచిచేతఁగృట్టు నెమ్మోమాహో
భాసిల్లు రఘువీరుఁ డెంతయును సంపత్ప్రీతి రక్షించువీ
క్షోణద్యైభరి నారవీటి చినరాజుశ్రీ మహా రాయని

సీ.

కలితపరపాతలంబున నిలుచువాఁడు
శ్రీవిరూపాక్షశివుఁ డె రక్షించునెపుడ
నఖిలసర్వణుల నెవేటి నారవీటి
చిన్నవేంకటరాయని జెలుపుమీఱు.

* * * *

క.
. సం
పద్మైభవుఁగాఁగవాన్తిపతి నతిముంతుఁ.

సీ.

మోగవిస్ఫూర్తి డక్షిణామూర్తి శివుఁడు
తా నయి యవతరించి నా ధన్యుజేసి

నట్టివేదాంత మహిత విద్యాధురంధ
రుండు కాశీపతిస్వామి ప్రోచునన్ను.

* * * *

గీ. నేనుశ్రీరామచంద్రుండ నిఖిలలోక
కర్త నగువాడ నీడు భాగ్య బుకతన
నిపుడు ప్రత్యక్షమైతి సందయమువలదు
వేగంగృతీసేయు మొక కథ ఓంతకర.

* * * *

వ.

వర్షాశనప్రభృతి వివిధ జీవ మో పాయప్రదాన సమాహూయమాన
శ్రీరంగకాంచికాశేషచలాదిపుణ్యస్థలస్థి శేషవిషజనకృత స్తోత్రం
దును, సదాత్రేయ గోత్రపవిత్రుండును.

. . కర్ణాట కాశ్చీగ కాంభోజ గాంధార పీఠ సుంధర
మగధ ద్రవిడ కేరళ కళింగ వంగాల బంగాల పాచాలాది దేశాధి
నాథ డత్త బహువిధోపదాసమాగర్భకంధసింధుగ్రస్తంధవ బంధుర
తదీయ సౌవర్ణమణిమయ కోటిర కోటిరమాసాతత్య సమలంకృత
నిశ్చలహంగణాభిరాముండును.

మూరురాయరగంఢ ప్రచండ బిరుదాంకుండును, ధగణీవరాహాంకుం
డును, చాళుక్యనామాయణుండును, ఖడ్గనారాయణుండును, లోభి
వేశ్యాభుజంగుండును, చంద్రవంశపయఃపారావారసంస్కారార్థవం
ద్రుండును, రామపుష్పీరమణ సాస్వతీమణి నాచారమాంబాగర్భ
శుక్తి ముక్తాఫలంబును నగు చిన్న వేంకటరాయ గాజదేవేంద్రుండు

. పేరొలగంబుండి యొక్కనాడు.

* * * *

సీ. ననుభరథ్వాజగోత్రుని సదాపస్తంబ
సూత్రుని బాధవస్తోత్రపాత్రుం
బ్రాకనాటార్యైల వంశప్రసిద్ధు
ధూర్జటిపాత్రు బంధురచరిత్రు

సద్గురుకారుణ్య సంప్రాప్తవిద్యావి
హారుని శ్రీకాళ హస్తినిలయ
చిత్రసూనాంబికా శ్రీక రానుగ్రహ
సాదితకవితారసజ్ఞహృదయ

గీ. సారరచనాధురీణుఁ గుమారధూర్జ
టిప్రధానాగ్రగణ్యుఁ బటీరసీర
మహితసతీగర్తఁ గాళయామాత్యపుత్రు
వేంకటార్యుని బిలిపించి వేడగననియ.

క. బాలుడ వయ్యను విద్యా
శీలుడవు గవీరమధుర శృంగారకళా
లాలితచాతుర్యకవి
త్వాలోచననిపుణ ! వేంక టామాత్యమణి.

ఉ. చిత్రముగాంగఁ చిన్నపుడె చెప్పి నొ గసము ల్పైలంగసా
వితిచరిత్రము న్నిగులవేడుక నెడమతీ వివాహమున్
స్తోత్రమొనర్పనన్దమగు నూక్తిగతన్ రచియి చిత్రంగదా
ధాత్రి బసిద్ధిగాంచితివి ధన్యుడ నొర గుమారధూర్జటి.

* * * *

చ. స్తుతమతియైనయంద్రకవిధూర్జటి పయ్యుల కేల కలె నొ
యతులితమాధురీసుహిమ నా మునుసు పెడతాత చాలస
న్నతిగ నెగ్గున్లరాయల మహోజ్ఞసభ స్విసు మీపు నట్ల మ
త్కృతబహుమానవైఖరుల గీర్తిహింపుము ధాత్రిలోపల్.

క. మాకరుణకుఁ బాతుండవు
ప్రాకటముగఁ బోకావ్య ఫణితింజెపుమా
శ్రీకృష్ణ రాయచరితము
నీ కవితాప్రాణి సుకవినకగముమెచ్చన్.

* * * *

క. శ్రీ రామున కంకితముగ
 గారవమున జేయు మనఘ కడు శీఘ్రముగా
 శ్రీరంజిలు నీ కనవు డ
 యారె మహిగన్ భాగ్య మబ్బెనని కడువేళున్.

క. శ్రీ జనక నందనాస్తన
 రాజతుగ్గంకుమక శ్లాభి రాజితవన్
 భ్రాజిత భూపతి పృణికి మ
 హాజిన ధ్వితిజ సామజావళిస్మణికిన్.

+ * * *

క. ఆర్వీటి వంశ చినరా
 జోర్వీరమణాభిరక్షణోత్సుకునకు గం
 ధర్వాదిదివిజనుతునకు
 సర్వజ్ఞునకు స్వహస్త జగదీశునకున్.

వ. నా విన్నవించుబూనిన కృష్ణరాయ విజయంబను మహా
 ప్రబంధంబునకుఁ గథాప్రారంభం బెట్టిదనిన.

సీ శ్రీరమారమణీ విహార హరి గృహంబు
 బహుశోభనాన్విత ప్రత్యహంబు
 సతత పౌరజన చరిత గీర్ణమహంబు
 దుర్వార చతురంగ ధూర్వహంబు
 శ్రమహర సుమగంధ సహితగంధవహంబు
 దీపితారాతి గర్వావహంబు
 నాయికానాయకోన్న సరహాంకలహంబు
 సర్వవస్తువ్రాత సంగ్రహంబు

గీ. మహిని రహిమీలు నార పంపానదీత
 రంగ సంఘఘమంఘమారవవిధూత
 జాహ్నుపీనిమ్మ గాసుధాసాగరంబు
 విజయగరంబు సుజనసంవితగరంబు.

End:

శా. నిర్వాణ ప్రద దివ్యనామ బలభిన్నీలోపలశ్యామ గం
ధర్వస్తుత్యయశోవిహార జనహృత్తాపార్తి సంహారకా
శగ్వాణీరమణాద్భుత ప్రద(?) శౌర్య పభావోదయా
యార్వీటాస్వయగ్నవే కటధరాధ్యక్షార్పితాంఘ్రిద్వయా.

క. శరణాగత రక్షణఘన

విరుదాంతా భక్తిమద్విభీషణలంకా

భరణకరణాతికరుణా

స్ఫురణ సకలదివి(చర) ప్రపూజిత చరణా.

ఉత్సాహ. తాటకాహగా ప్రసిద్ధ తారకాక్షరప్రదా
హాటకాం దావతంసహారభూషణోజ్జ్వలా
పాటితారివీర నిత్యపావనాకృతీ జగ
న్నాటకక్రియాధుగీణ నవ్యసప్తణోన్నతి.

Colophon :

ఇది శ్రీమదోరుగంటికాశీతి సద్గురుగాజయోగీంద్ర చరణా
రవింద సంధానిత మమోవిహార నిరంతరానందకర గాజయోగ
సామాజ్యలక్ష్మీధరధర స్వస్వరూపానుభవ సంపన్న జ్ఞానప్రసూ
నాంబికా కాళహస్తిశ్వర కరుణాకటాక్ష ప్రసాదాసాదితకవితా
చమతాగర ధూర్జటిపాత్రి కాళయామాత్య లక్ష్మ్య బికాదత్త పోల
ప(న) మంత్రి గుర్వమాంబికాకుమార కుమారధూర్జటి ప్రణీతం
బైన కృష్ణగాయ విజయంబను మహాప్రబంధంబునం మ సర్వంబును
జతుర్థాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సహగ్రహ. వ్రాంత బాగున్నది తప్పులు కలవు. శైల్య ము
లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు

కృష్ణరాయ విజయమను నీ గ్రంథమున విద్యానగర నిర్మాణము
ఆంధ్రభోజుడని ప్రసిద్ధిగన్న శ్రీకృష్ణ దేవరాయుడు పట్టాభిషి

కుండగుట దండయాత్రలు సల్పుట గజపతి కుమార్తను వివాహ
మగుట మొదలగు చరిత్రాంశములు వర్ణింపఁబడినవి. గ్రంథము
నాల్గవశ్వాశములు గలది. శ్రీ రామాంకితము ఆర్యీటి చిన
వేంకటరాయ భూపాలుని ప్రోత్సహముచే బాకనాటి యార్యేల
వంశ్యుడగు కుమారభూర్జటి కవి రచించెను. కృష్ణరాయల
యాస్థానమున పొగడ్త గన్న భూర్జటి కవి తనకుఁ బెద్దతాతయ్య
నట్లే కవి చెప్పికొనెను. నావిత్రి చరిత్రము, ఇందుమతీ పరిణ
యము నను గ్రంథము లీ కవి పిన్నటనాఁటనే రచించెనట. ఓరు
గంటి కాశీపతిరాజయోగిండుఁ దీకవిత గురువు. గ్రంథ రచ
నక నకుఁ బ్రోత్సహము చేసిన చినవేంకటరాయ భూపాలునిఁ
గూర్చియు ని కం గవినిగూర్చియుఁ బైనుదాహరింపఁబడినపద్యముల
వలన విశేషము తెలుగనగును.

R. No. 8.

Paper $7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Foll. 1. Lines, 26 in a page. Telugu.
Good

Presented by the same owner as that of the last MS. in 1910-11.

శేషవశతకము.

KEŚAVAŚATAKAMU

This is a eulogy on Keśava, a manifestation of Viṣṇu, consisting of 100 stanzas of Campakōṭpalamāhikā metre. The name of the author is not known. This MS. contains stanzas 57 to 68.

Beginning :

చ బలమునుశౌర్యసంపాదపారధకంబు సమస్తవిద్యలున్
గలిగినయేలయ్య మదికి గర్వముదోచక సాధువాడమే
గలిగిన బోవునేమని యకారుణికోత్తమవీటి(ని?)నంటినన్
గలుగవుమోక్షసౌఖ్యము పూపహా! కేశవా! సద్గురువ్రభూ.

End :

ఉ. అందలిప్రాప్తౌత్సాహ్యమపా (?) విధిస్తైనది మంత్రయోగమం
చందురు (ని)బూర్వులగు సంయమివర్యులు మోక్షవాటికిన్

ముందటిత్రోవయందురతి మోదమునన్ నజ పాఖ్యమైలస
ద్బంధగబంధము క్తీ (సు?) విభాసిత కేశవ సన్సరుప్రభూ !

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 67 వ పద్యము మొదలు 68 పద్యమువఱకు
గలవు. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టముకాదు. శైధి
ల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది “కేశవ సన్సరుప్రభూ!” అన మకుటముతో ముగియు చంప
కోత్పలమాలికావృత్తి శతకము. రచించిన దెవరో తెలియదు. నీతి
వేదాంత విషయములు దీనియందు బ్రతిపాదించబడినవి.

R. No. 9.

Paper $8 \times 6\frac{1}{4}$ inches Foll. 25, Lines, 46 in a page. Telugu.
Good.

Presented by the same owner as that of the last in 1910-11.

(a) గణితశాస్త్రము.

GANITASĀSTRAMU.

Foll. 1a—12b.

This is an elementary treatise in Arithmetic dealing with addition, subtraction, numeration, etc., and intended for beginners. The Anglo-Indian system of weights and measurements is used. The author of the work is not known.

Incomplete.

Beginning :

దీనియందు ముఖ్యమైన పద్ధతులు అయిదు. అవి యేవంటే:—

1. సంఖ్యాస్థాన వివేచనము—అనగా సంఖ్యలు చదవడమునున్నా వ్రాయడమునున్నా తెలియజేసేది.

2. సంకలనము—అనగా సంఖ్యలు కలిపి కూడడమును తెలియజేసేది.

3. వ్యవకలనము—అనగా నొక సంఖ్యలో నొక సంఖ్యను
 దీసివేసే క్రమమును తెలియజేసేది.

4. గుణకారము—అనగా ఒక సంఖ్యచేత నొక సంఖ్యను
 హెచ్చువేయడమును తెలియజేసేది.

End :

3 హండ్రడ్యేట్లో 4 క్వా 3 పా 20 టో 15 లున్న హ 12
 క్వా 2 పా 24 టో 14 లున్న హ 18 క్వా 1 పా 18 లున్న
 హ 12 క్వా 2 పా 22 లున్న హ 5 క్వా 1 న్న హ 16 క్వా 2 పా
 12 లున్న కూడిన మొత్త మెంత.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాతబాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైలియము
 లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

బాలురకు సంకలన వ్యవకలనాది గణితవిషయములు సులు
 వుగా బోధపడునట్లుగా నిందు నిరూపింపబడినవి. ఈ గ్రంథము
 వ్యావహారిక భాషలో రచింపబడెను. రచించిన దెవరో తెలియదు.
 దీనియం దాంగ్లేయుల కొల్తలు, తూనికలుగూడఁ చెల్పబడినవి.

(h) గణితశాస్త్రము.

GANITASĀSTRAMU.

Foll. 13a—25b.

This appears to be a Telugu adaptation of the *Lilāvati* of
 Bhāskarācārya. The problems are worked and are accompanied
 by diagrammatic illustrations. This contains a portion of the
Ksētraprakarana and the chapter on fractions and problems
 bearing on them.

Beginning :

శ్రీత్ర ప్రకరణము.

త్రిభుజా సంజ్ఞలు.

క. ముమ్మాలమ్మనఁ దగఁ బా

ర్యమ్మను నడ్డంబు కోటి బాహు వనియుఁ గ

స్థిమృని మూడవ దిశయుఁ గ్ర
మమ్మునఁ బలుకఁబడు గణకమతమున నెందుఁ.

దర్శనము.

పార్వము
కోటి

కర్త,

అడ్డము
భజ.

End :

పాలుయం (ఎం?) త.

గీ. పాలిమొత్తంబుచెప్పి యంబారమడుగ
నాదిలోద్యశ్యమగు పాలునంతరించి
శేషమునుకెలన (?) గు పాలిచేగుణించి
నిర్ణయపుబాలబాల్లొన్న నెరయుఫలము.

ఖ 1 టింటికి ఖ $\frac{1}{4}$ పాలు. పాలు ఖ $\frac{1}{2}$ కి, అంబారంయెంత.

(వి-వి) —

అసహగ్రము క్షేత్రప్రకరణమును, భిన్నప్రకరణమునఁ గొం
తభాగమును మాత్రమే కలవు. వాత బాగున్నది. తప్పులులేవు.
శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది భాస్కరాచార్యునిచే సంస్కృతమున రచింపఁబడిన
వీలావతీ గణిత సామ్రాజ్యమునకుఁ బ్రధానముగాఁ జేయఁబడిన
గన్నట్టుచున్నది; కాని విషయక్రమము సంస్కృతమున నున్న
తీరున నిందుఁ గన్పట్టదు. ప్రతిపద్యమును సవివరణమును సోదా
హరణమునుగా నున్నది. ఉదాహరణములందుఁ బెక్కుచోట్ల
రేఖలును అంకములును జూపఁబడినవి. కర్తయెవరో తెలియదు.

R. No. 10.

Palm-leaf. $12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 20. Lines, 5 in a page. Telugu.
Good.

Presented by Laksmikāntamgāru of Guntur in 1910-11.

సురాభాండేశ్వరము.

SURĀBHĀNDEŚVARAMU.

This is a Telugu rendering of the Surābhāndēśvarōpakhyāna occurring in the Kāśikhandā of Skāndapurāna. It illustrates the holiness of the city of Benares by narrating the story of a person who became a god although he died of drowning in a toddy-pot in a shameless manner. The author of the work is Gaṭṭu Prabhu.

Incomplete.

Beginning :

క. శ్రీమతాగ్రశీపట్టన
ధాముండు విశ్వేశ్వరుండు ధరణీధరజా
భామాకుచకుంభయుగ
స్థామలవక్త్రుండు నుముగృతార్థులజేయున్.

ఏబదియందులో నెక్కుడుకాశికా
ఖండంబుముక్తికిఁ గారణంబు
పరంగునందులసురాభాండేశ్వరంబను
పుణ్యచరిత్రంబు భూరిమహిమ

గీ. నట్టిక తేటతెల్లన నతులమృదుల
సరసమాధుర్య వాక్యముల్సంఘటించి
కవులకరుణావిశేషంబు కలిమికతన
విశ్వపతీకంకితంబుగా విన్నవించు.

క. భ్రమరాంబా కరకంఠో

ద్యమవిలసద్వర్ణసముదయాంకితజహ్వీ
సుమహితుఁడ నాది(నంద్ర ?)క వితా
ప్రమ నాజనకుఁడ ! గట్టుప్రభాఘ్నిండుఁ.

షష్ఠ్యంతము.

క. ధరణీధరకన్యాకుచ

పరిరంభణవివిధ నిఖిలబంధురసౌఖ్యో
త్తరపరశివ చూనసునకుఁ
గరుణారసవీక్షణునకుఁ గాశీపతికిఁ.

End:

సీ॥ ఘంటామొత్తంబులు భూరుహంబులుచేతఁ
జక్రవాకములు (కులు?) విరసమునఁదాతఁ
దామరసాప్తకాంతగ్రావములుపేరె
వనజపత్రంబులు వాడఁబాతఁ
గల్వారములకు సతాగతులుచేకూతఁ
నెండమాపులపోడి మెల్లజాతఁ
నవరభాగమున
.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. శైశిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.
వాచిత బాగున్నది. నిర్దుష్టముకాదు.

ఇది కాశీఖండమం*లి సురాభాండేశ్వరోపాఖ్యానకథ నను
సరించి తెల్లన గట్టుప్రభువచు కవిచే రచింపఁబడిన శృంగార
ప్రబంధము.

R. No. 11.

Palm-leaf. $14\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 40. Lines, 7 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

సులక్షణసారము.

SULAKṢAṆASĀRAMU.

This is a treatise on the Yati, Prasa, Chandas, choice of auspicious time and metrical foot for the commencement of a literary work, etc. It is said to consist of nine Prakaraṇas, but no such division is found in this MS. The author is Timmakavi, son of Lakṣmanayya, grand son of Sarvārya, brother of Rāma, pupil of Cikkayabhaṭṭa and a resident of Lingamaguntā, a village on the bank of the river Vrddhakundikā (the modern Gandlikāma), a tributary of the Kṛsnā in the Guntur district. He was a follower of the white Yajurveda and was the amanuensis of his brother in regard to his works Vāmanapurāṇa, Matsyapurāṇa, etc. The names of some of the works quoted by the author are given in the Telugu description given below.

Incomplete.

Beginning :

- క. శ్రీవని కాసమ భూతన
 యా పక్షో జార్ద్రాకుంకు మాంకితవతా ।
 పావనచారిత్రక నిను
 శేవిం చెడఁ జెదలువాడ శ్రీరఘరామా !
- సీ. శ్రీవైష్ణవహితుండఁ జిక్కయ భట్టరు
 శిష్యుడఁ గవి తావి శేష శేష
 తులితసర్వార్యపాత్తుడఁ లక్ష్మణయతుడ
 మ్మాబకు సుతు డఁ బెద్దనకుమాచ
 నకు రామకవివరునకు ననుజన్ముడ
 నారామకవి చెప్పినట్టి మహిత
 మత్యుపురాణవామనపురాణాది స
 తగవితలకెల్ల లేఖకుడవృద్ధ
- గీ. కుండికాతీగలిగమగుంట నామ
 పట్టణస్థితికుండ సౌభాగ్యయుతుడ

నాదిశౌఖ్యప్రసవర్తన నమరువాడఁ
గాశ్వపసగోత్రుడను దిమ్మకవిని నేను.

- క. లక్షణశాస్త్రములెల్లఁ బ
రీక్షించుట కొంతకొంత యెఱింగినవాడఁ
లాక్షణికానుగ్రహత సు
లక్షణసాగం బొనర్తు లక్ష్యము లమరఁ.
- గీ. కొండ తెంచు లక్షణములు కొంచ తెంచ
రందఱను నెంచినవి కొన్ని యవియు నవియు
దొరయఁగాఁ గూర్చి కవిసత్తతులను వ్రాయ
దొకటి కొకటికి సంస్కృతాంధోక్తు లెనయ.
- గీ. గ్రంథసామగ్రి గలుగుటఁ బ్రతిపదమున
కన్నిలక్షణములు వ్రాయుడనిన నించు
గ్రంథవిస్తారమగుఁగాన కవిత సూత్ర
మెన్నిటను దేటపడు నన్నియే లిఖింతు.

End :

- సీ. భాసిల్లు సప్తవిభక్తులందును మఱి
సంబోధనంబును సరవి గాఁగఁ
బ్రభునామయుతమగు పద్యమొకటయును
దగఁజెప్పి
కళికలుప్రత్యేక దళములెన్నిది చేసి
. లనుతగ్గళిక లనఁగ
నేకసమాసమై యేడుదళంబుల
తుదవిభక్త్యర్థంబు చోపఁ బలుక
- గీ. దానికెనకాఁగఁ జికిరిన దళ మమర్చి
ఫణితు లొనగూర్చి సార్వవిభక్తి కముగఁ
గట్టకడపటఁ బద్య మొకట రచింప
నది యుదాహరణంబగు నబ్జనాభ.
- సులక్షణసారస్సమాప్తః.

గీ. భీమనయు ననంతనయును బెద్దనయును

దాతనయుఁజెప్పినట్టి ఛందములు గూర్చి

ప్రకరణములొప్పుఁజేసెను బ్రహ్మసంఖ్య

నొనగ లింగమగుటతిమ్మననుకరియు.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత ముచ్చట గూర్చుచున్నది. తప్పలు లేవు. శైధిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములును గలవు.

ఇది యాంధ్రభాష కొకలక్షణగ్రంథము. లింగమగుట తిమ్మ కవి యేతద్గ్రంథకర్త. ఈ తిమ్మకవి వైష్ణవహితుఁడు; చిక్కాయ భట్టరు శిష్యుఁడు; సర్వార్థ పౌత్తుఁడు; లక్ష్మణయ్యకును, దిన్నాంబకును బుత్తుఁడు; రాచుకవికిఁ దమ్ముఁడు; ప్రథమశాఖ బ్రాహ్మణుఁడు; కాశ్యప గోత్రుఁడు; వృద్ధకుండికా నదీతీరమందలి లింగమగుటయం నివసించువాఁడు. తనయన్న రాచుకవి రచించిన వాసునపు రాణ మత్స్యపురాణాది కృతులకుఁగానే లేఖకుఁడుగా నుండెనట! ఈతనియన్న కృతులు లభించుట లేదు. ఈ సులక్షణ సారమందు లక్ష్యములుగా నుదాహరింపఁబడిన పెక్కు పద్యము లప్పు కవీయమందును జేరినవి. ఇందు గోకర్ణచ్ఛందస్సు, ఉత్తమగండచ్ఛందస్సు, భీమచ్ఛందస్సు, అధర్వణచ్ఛందస్సు, అనంతచ్ఛందస్సు, కవి సర్వగారుడము, శ్రీధరచ్ఛందస్సు, కవిగజాంకుశము, సర్వలక్షణశిరోమణి, సర్వ లక్షణసారసంగ్రహము, కావ్యచింతామణి, కావ్యాలంకార చూడామణి, ఆంధ్రభాషాభూషణము, మొదలగు ప్రాచీనలక్షణ గ్రంథములందలి పద్యములుకూడ జేకొనఁబడినవి. ఇందు లక్ష్యములుగా, శూద్రకరాజ చరిత్రము ఆదినారాయణ చరిత్రము మొదలగు గ్రంథములనుండికూడ గొన్ని పద్యములుదాహరింపఁబడినవి. ఆ గ్రంథములిప్పుడు చేతులులేదు. ఈ ప్రతి తుదనున్న పద్యమువలన నీ సులక్షణసారము తొమ్మిది ప్రకరణములు గలదిగా రచింపఁబడినట్లు

తెలియుచున్నది. కాని యట్టి ప్రకరణవిభాగము లిందుఁ జూపట్టుట లేదు. ఈప్రతి యసమగ్రమగుటయకాక సంకీర్ణమైనైయుండును.

R. No. 12.

Palm-leaf 14½ × 1¼ inches. Foll 142. Lines, 6 in a page. Telugu. Much injured.

Presented by P. Sitārama Śāstri of Guntur in 1910-11.

జైమినిభారతము.

JAIMINIBHĀRATAMU.

This is a Telugu rendering in eight Āśvāsas of the Sanskrit work Jaiminibhārata—Āśvamēdhaparvan. The author of the work is Pillalamarri Pina Virabhadra-kavi, son of Gādayāmātya and pupil of Bhāratitīrtha. The work is dedicated to Śāluva Narasimharaja. The author gives his own genealogy as well as that of his patron, for which see extracts below.

Complete.

Beginning :

కా. శ్రీలావణ్యవయోనిధి త్రివళిపీఠమధ్యరోమావళీ
వ్యాఖ్యానల్పసుఖైకతల్పుండు జగద్వ్యాపారలీలావతా
రాలంకారవిహారి శౌరి సదయుండై సాక్ష్యగుండతమా
పాలాశ్రేసరు నాగసింహుని నదభ్రశ్రీయుతుండైయుత్తన్.

*

*

*

*

మ. కవులన్ బంక జగర్భసన్నిభుల వకాణింతు వల్క్రికసం
భవులన్ వ్యాసులఁ గాల్చిదాసుబిలహాన్ బాణున్ మయూర్కు
భవభూతిన్ శిశభద్రు మల్లఱుని ఘంటామాఘుని జోరు భా
రవి మానన్న యభట్టుఁ దిక్కకవి నెత్తాప్రెగ్గడన్ సోమునిన్.

[శుక్ల

క. సాళువనరసింగమహీ

పాలుని నత్యంత ఘనకృపాభుని సుహృ

త్సాలితనగరీపశ్య

త్ఫలుని నాచేయుకృతికీఁ బతిఁ గావించున్.

వ. అని ప్రబంధంబు చెప్ప నుద్యోగించు సమయంబున.

వ. ఆరాజపరమేశ్వరుం డొక్కనాఁడు కురు కరూశ మగ
ధ మరాట లాట ఘోట గాంధారాది సింధు పరివేష్టిత వసుంధరా
రమణిరీట నాణిగణ కిగణ జాల బాహువ స్థైర తరుణ చరణార
విందుండు . . . వి . . . పేర్వోగంబుండి
పురాణేతిహాసక ధావ్రసంగంబుల వినిోదించుచు.

*

*

*

*

క. నామది నిరతము భారత

రామాయణకథలఁ బ్రేమరంజిలునంచున్

జైమినిభారత మనఁగా

భూమి నపూర్వము పురాణములు గణియింపన్.

గీ. ఆపురాణంబుగనఁ దెనుఁగయ్యెనేని

చెప్ప నేర్చిన కవియుఁ బ్రసిద్ధుఁడేని

తెలుఁగు నుడికారమునమించు గలిగెనేని

కుందనము కన్యవలచినచందమాను.

వ. అని సభాసదుల మొగంబుచూడ నవధరించిన రాజసత్త
ము చిత్తమెఱింగి వా రిట్లని విన్నవించిరి.

క. పోతి నెఱింగెనో పిర

పీరన దేవరతలంపు విఖ్యాతముగాఁ

బేరును బెంపునుగనఁదన (మ?)

పేరుగ రచియింపఁబూనెఁ చేశలఘణితిన్.

క. శాశయుఁ దండ్రీయు నగ్ర
 భ్రాతయును దాను భవనభాసురకృతిని
 ర్భ్రాతలు పిల్లలమఱివి
 భ్యాతునిఁ బినపిరుఁ బోలఁగలరే సుకవుల్ .

*

*

*

*

క. అని విన్న పంబుచేసిన
 ననుఁ గనుఁగొని యలరి నాధనమ్ము బుణముగాఁ
 దినక యుపాక్షిం చె యశో
 ధన మిటుగావలదె యాశ్రితత్వం బనుచున్ .

+

+

*

+

వ. . . సమీపంబునం గొలిచియున్న నన్నుం గృపాతరంగి
 తాపాంగంబున విలొకించి మామకఃఖనోరథం బెఱింగినట్లు హృద్యా
 నవద్యగద్యపద్యానుబంధంబుగాఁ బ్రబంధం బంధ్రభాషను జెప్పనుద్యో
 గించితివి జైమిని భారతంబునం దశ్వమేధవర్వంబు నిర్విఘ్నంబు
 గా రచియింపుమని యానతిచ్చినఁ బ్రసాదాబని యంగీకరించితి నన్ను
 హా వ్రబంధంబునకు మంగళాచారంబుగాఁ దదీయవంశావళివర్ణనం
 బభివర్ణించెద.

సీ.

దానవారాతి దక్షిణేతరకరంబు
 రాజితం బందువెలయుచె రాజకులము
 కైరవాప్తుండు దనకుఁ బడంబుగాన
 కువలయానందకరలక్ష్మి కొమరుమిగిలి.

శా. ఆవంశంబున నుద్భవించె నమితత్వైశ్వకోశీరకో
 టీవిస్యస్తవి నూత్నరత్నైః పువాటివిస్ఫురత్సాదరా
 జీవద్వంద్వండుగుండశౌరిజయ లక్ష్మీక ధగాబంధుగ
 గ్రైవేయాంతర పద్మరాగ సఖిదోఃఖడ్గప్రతాపారుఁడై.

మ. జననం బందిరి గుండభూవిభునకు సంతాకబంధాగి
 రనయన్ శ్రీనిధిపీరయాభభుండు సుగృతీ ర్తిమాడయ్యయన్
 ఘనతేజోనిధిగుండబ్రహ్మండును సంగ్రామస్థలీపార్థస
 జ్ఞనమందారులుసాశ్వమంగ నృపుడున్ సావిత్రిమంగంకుండన్

*

*

*

*

సీ. దురములోదక్షిణ సురతాను సేచిరించి

కోనివచ్చి కం (సంబు?) పరాయనికినిచ్చె
 సామ్రాజ్యముననిల్చి స బురాయస్థాప
 నాచార్యబిరుద విఖ్యాతి నంచె
 శ్రీరంగవిభు బ్రతిష్ఠించి యర్పదవేలు
 మాడ లద్దేవు నుచ్చైశిక (?) నొసంగె
 మధురాసురత్రాణు మడియించిపగపడి
 సాళువబిరుదంబు జగతినెఱిపి

గీ. గబ్బితనమునదేజి మొగంబుగట్టి
 తఱిమినగరంపు గవకులు విఱుగద్రోలి
 తాను వేసినగవకు లుద్దవడి వంచె
 సాహసంబు నుప్పొగు సాశ్వమంగు.

గీ. అట్టిసాశ్వమంగయకు సింగవిభుగుండ
 శౌరి శౌతతాజ సావడిఱి
 తీశహస్నమాన వేశ్యరాణ్ణామని
 నాథు లనంగ సుతులు నమదహతులు.

గీ. చక్రవర్తులతోడుత సుతువచ్చు
 పీగ లార్వరలోపల వినుతకీర్తి
 శౌదవతీజన పర్యాయ మదనమూర్తి
 మతరాజీవసుంధరాకాంతునకును.

గీ.

సంభవించిరి సుతులు సోజన్యయుతులు
హరిపదధ్యానరతులు లోకైక సుతులు
గుండపరివృథ సాళునకువలయేశ

బొప్పజననాథ సాళునతిప్పవిభులు.

వ. వీరలయంక.

ఉ. గుండమహిభండు తనకుంగుల భావిసి మల్లమ్మబగాఁ
గుండలికుండలుండు వలగుబ్బలిపట్టియు వైనతేయవా [సము
హుండునునాదిలక్ష్మీయుఁబయోరుహార్థ్యఁడువాణియున్
ద్రుండునుజహ్నుకన్యయును దుల్యముగానుతికెక్కిరిమ్మహిన్.

ఉ. ఆమహితానుభావునకు నాసుచరిత్రకు నుద్భవించి రు
ద్ధానయశోధనుల్ విజయధాములు విక్రమభీము లహవ
స్థేములు సార్వభౌములు ప్రసిద్ధులు తిమ్మనరేంద్రచంద్రఁడున్
శ్రీమదహలబలేశ్వరస్వసింహునియంశమునన్ నృసింహుఁ
[దున్.

క. శ్రీవేంకటాద్రినాథదయావర్ధితరాజ్య.

* * * *

మ. కనకాద్రి ప్రతిమానక్షైర్య జగదేశ్వుత్యసాభాగ్యమో
హనలీలానుతపంచబాణ నిజవాహశౌర్యరేఖావిరా
జనయోపాయవిహార బోనగిరిచెంజీ కొంగు ధారాపురీ
పెనుకొండాద్యఖిలైకదుర్గహరణప్రేఖత్రప్తతాపదయా.

శా. పాంచాల మిల్లాంగమాగధశకప్రాజ్ఞోతిమతోణిభృ
త్పంచాస్య ప్రతివర్షదత్త వివిధోపగ్రాహ్య రత్నాంశుమ

తాంబూల వేంకట కాళహస్తి నగరీకల్యాణసౌధాంచల
ప్రాంచచ్ఛాసన సాశ్వశంకితశశప్రా లేయరుజ్జండలా.

End :

సీ.

కల్లరులచేతదర్పించు గలియుగంబు.

* * * *

క. ఆసమయంబున ధర్మజ

నే సోమకులంబు ననుజనించి కుటిలులన్

శాసించి ధరణిపాలన

సేపెదల దగ్గ సాశ్వనారసింహుడ నగుచున్.

చ. అని వినిపించి శౌరి శమనాత్మజు డర్శిలి నిచ్చుపూజ గై
కొని సకుటుంబుడై నృపతికోటిభజింపంగ ద్వారకాపురం
బునకనురక్తితో నరిగి పూర్వవదంబుల నిల్పెరాజులన్
జననుతుఁ డాయుధిష్ఠిరుఁడు సర్వధరిత్రియు నేలె నున్నతిన్.

* * * *

క. ప్రేమమున శ్రోత వక్తకుఁ

జామీకరదంతితుగగ చామగములునా

నామణివిభూషణంబులు

గ్రామము కృపచేయవలయు గ్రంథసమాప్తిన్.

క. అని జైమిని వినిపించిన

జనమేజయజనవరుండు సంతసమున న

మృనివరుని గారవింపుచు

వియెం దరువాతికథలు వేడుక ననుచున్.

సీ. నీకునుమల్లమాం బాకుమారునకు సో

మకుటాంబునిధిపూర్ణి మాంధునకు

భారతకీర్తికిఁ దులాపురుషాదిదానాంబు
 జగబాలితాస్థాన సౌధునకును
 పరరాజభీకరధరణీవరాహున
 కాత్రేయగోత్ర పవిత్రునకును
 గుండయనరసింహ కువలయేశ్వరునకు
 నభ్యుదయవరంపరాభివృద్ధి

గీ. కరముగా భాగవత్పీఠగుఁకృపాస
 మృద్ధసాగస్వతుండు సతకపింద్రసఖుండు
 కుకవిమల్లకపోల్లసతుకశలహస్త
 పల్లవుండు చెప్పె బినవీరభద్రసుకవి.

* * * *

మత్త. శరవరీః కులావతంసయశః పతాపవిభూషణా
 గర్వితాహితరాయమీసర గండబీకరవిక్రమా
 పూర్వవిశ్వపమంధరాభృద పూర్వవృత్తవమతిగ్రయా
 నిర్విశేషవితానబంధుర నిత్యసత్యగుణోదయా.

Colophon :

ఇది శ్రీభారతీర్థశ్రీచరణకరుణాపాత్ర గాదయామాత్యపుత్త్ర
 వినయవిద్యాసముద, పినవీరభద్ర ప్రణీతంబైన జైమినిభారతంబు
 నం దశ్వమేధపర్వంబునం దష్టమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. అత్యంత శిథిలము. మొదటి పత్రములు మిక్కిలి
 శిథిలములై కొంత లోపించినవి. గ్రంథపాత్రములు మెండుగాఁ
 గలవు. వ్రాతచక్కఁగానున్నది; కాని నిర్దుష్టముకాదు.

స సూత్రమున జైమినిని నిప్రణీతమగు భారతము నశ్వమేధ
 పర్వమున కిదితెలింగును. ఆశ్వాసము లెఱివిది. గాదయామాత్య
 పుత్త్రుఁడును, భారతీ తీర్థుల శిష్యుఁడును నగు పిల్లలమఱ్ఱి పినవీర

భద్రకవి యేతత్కృతికర్త. సాళువ నరసింహరాజు కృతిభర్త. కృతి
కర్తయొక్కయుఁ గృతిభర్తయొక్కయు వంశ పుత్రాంతాదికము పై
నుదాహరింపఁబడిన పద్యములవలన నెఱుంగనగును.

R. No 13.

Paper. $8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Foll. 119. Lines, 8 in a page. Telugu.
Good

Restored from a MS of the Library in 1910-11.

చిక్క దేవరాయవిలాసము.

CIKKADĒVARĀYAVILĀSAMU.

A description of Cikkadēvarāya, a king of Mysore, who reigned at Śrīrangapatṭana, and of his court. There are no particulars of historical value in it. The work is in the form of Yaksagāna, which is a kind of dramatic composition. Rather, it is a poem set to music and intended to be sung.

Complete

Beginning :

శా. శ్రీరంగైకవిహారిశౌరి భువనక్షేమంకరప్రాధవః
దారస్ఫారకృపాకటాక్షములచేతన్ విశ్వవిశ్వంభరా
శౌరంధర్యకల్పావిశేష విలసద్బాహర్గభుండైనమై
సూశ్రీచివదేవగాయలకు నిచ్చున్ శాశ్వతైశ్వర్యమున్.

వ. మఱియు నారంగస్వామిసేమని వర్ణించుచున్నాఁడు.

కుచుచజంపె.

చుట్టుకైదుపు కేలువాఁడు, తమ్మి, బుట్టునెదుపు మేలువాఁడు.

End :

చ. అనిలోకతీతయంబునంగలుగు వా రాకారరేఖాకల్పా
ఘనకీర్తి ప్రతిభా విశేషములు వక్కాణి ప శ్రీరంగవ
ట్టనసామ్రాజ్యధురంధరుడవయివేఁకఁగాఁ బ్రబాలించుచున్
మనుమీ శ్రీ చివదేవరాయస్థవచంద్రా సాంద్రశేజోఽధి !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రా.తబాగుండలేదు. నిర్దుష్టముకాదు. క్రొత్తగావ్రాయింపబడిన దగుటచే దృఢముగా నున్నది. గ్రంథపాఠములు లేవు.

శ్రీరంగపట్టణ ప్రభువగు మైసూరి చికదేవరాయని వద్దించు నీ యక్షగాన మెన్వరిచే రచింపబడెనో తెలియదు.

R. No. 14.

Paper. $1\frac{3}{4} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Foll. 485. Lines, 20 in a page. Telugu Good.

Transcribed for the Library in 1910—11 from a MS of T. Rāmācār of Bangalore.

జ్యోతిషఫలగ్రంథము.

JYAUTIṢAPHALAGRANTHAMU.

This is a Telugu version of the Sanskrit work on horoscopy by Vēmulavāda Bhīmavai. The author of the Telugu version is not known. The work is partly in Sisapadya and partly in prose. They are in some places so mixed together as to obscure the sense.

Complete.

Beginning :

సీ. శ్రీకరంబై ధరణిజెలుపు నాంచినయట్టి

భీమపురంబునఁ బ్రేమమీఱ

* భీమేశ్వరుండును బ్రయముతో భక్తుల

కోరికలొసంగుచుఁ గొమరుమిగుల

నొకనాఁడు శత్రురీ యువతులు కొందఱు

భక్తి భీమేశ్వరు భవనమునకుఁ

బోయి పుత్తుల వెంట ముగ్ధత్వమున నొక

విధవకుమారుని వేడఁ గొర

నా లేమముగ్ధతకపహసించుచునల
 భీమేశ్వరుడు పుత్తుని బ్రీతినొసంగ
 నాకాంతగర్భిణియై కాంచె దనయుని
 గలియుగాదని బ్రేమ గడలుకొనంగ
 బ్రభవ వర్షంబున శ్రావణమాసంబు
 శుక్లపక్షంబున శోభనంబు
 మీఱః బంచమి శుక్రవారంబు నలహస్త
 యందు గన్యాలగ్నమందు వెలయ
 వెలిపెట్టి రకాంత విధవ పుత్తుని కాంచె
 నని బింద మెడ గట్టి యఖిలజనులు
 సంత దత్తనయుండు నై జేండ్లబాలుడై
 పురి బాలకులతోడ బొసంగ నాడ
 జను లెల్ల గోళకుండని నిందచేసిన
 రోషించి యాతండు మాపితయని
 రా యెత్తి తల్లిపై నేయబోయిన నది
 భీమేశ్వరుడు తండ్రి వ్రేయు మనిన
 వెసఁ జని యాతని వ్రేయ నుంకించిన
 భీమేశ్వరుడు దయ పెద్దగలిగి
 ప్రత్యక్షమై పుత్ర ! రమ్మని తగఁ జీటి
 పశుపక్షిమృగములు ప్రాణికోట్ల
 కల్పించుకడునన్నయదియును నడచును (?)
 చెప్పినకవనము యుర్విలోనఁ
 గలిగించు శక్తియుఁ గరమొప్పజనులకు
 బిడ్డలనాయువు పెంపుదనర
 సంపద లొసంగెడి సామర్థ్యమును మఱి
 కానిది యానని యైనదెల్లఁ
 గాదని యట్టులు కావించుబిఱమును
 మున్నును రాగలయదియందెల్పుఁ

బ్రాహ్మణ్యమును నిచ్చి ప్రబలుమునీనని
వరమిచ్చె బదియాలు వర్షములకు.

(సరస్వతి సహాయమై) యతఁడెట్లు చెప్పినట్లు చే
యుచునుండె సరి లేనికీర్తిచే జగతియందు వెలసి

యతఁడు చెప్పిన శాస్త్రమందధికభక్తి
కలిగి నిజమనితలచినఁ గల్గుశుభము
కోర్కెలెల్లను ఫలియించు గురుతరముగ
సకలజనులకుఁదప్పదు జగతిలోన.

ప్రభవ సంవత్సర చైత్రమాసంబున మేషలగ్నంబున జననమం
దిన యతనికి లగ్నమందున రవి రేరాజు బుధ శుక్రలు రెంట
రాహువు ఉచ్చుడగు నాటింట శని యెన్నిదింటఁగేతు తొమ్మిదింట
గురువు పదింటఁగుజుండ రహినుచ్చనీచ గ్రహంబులున్నగడింపసింధు
దుర్గము జన్మసీమయగును.

End :

శశివంశములు వర్ధిలుచుండు నేపుననావశము లేక ఇంద్రతా
రనరేశువంశమందు దత్తపుత్రునిగాంచి నిరువదినరేశులు ఇందు
ధరణి సంపదలంబెఱపొంది అబ్ధి తీరంబగును ఇందుధరణికి నింతులు
ననుజాతులు అభిషిక్తమైన శశికడు వేద అక్షి అబ్ధములకు భువిని
విడుతురు. అనుచుఁజెప్పితి నింతయుఁదప్పదు నిజము భీమేశ్వరా
జ్ఞయు.

(వి-వి).—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. యథామాతృకముగా వ్రా
యఁబడుటచే నందలిదోషములన్నియు నిందును జేరినవి. శైథిల్య
ముగాని గ్రంథపాతములుగాని లేవు.

ఇది వేములవాడ భీమకవి రచించినట్లు గల సంస్కృత జ్యోతిష
గ్రంథమునకుఁ దెలుఁగని తోచుచున్నది. గ్రంథము చాలమట్టునకు
సీసపద్యములతో రచింపఁబడినది. నడుమనడుమ పదనమును గలదు.

కాని యా సీసపద్యములు నీవచనమును సంకరమై మిక్కిలి తబ్బి
బ్బులగుటచే గ్రంథమర్థము కానంతటిదశకు వచ్చినది. జన్మకాల
మునుబట్టి (స్త్రీ) పురుషులకుఁగల్గు మంచి చెడుగులను దెల్పు జాతక
భాగజ్యోతిషవిషయ మిందుఁ గలదు. ఈ జ్యోతిశ్శాస్త్రకర్తయగు
వేములవాఁడ భీమకవి వృత్తాంతము పై నుదాహరింపఁబడిన పద్య
ముల మూలమునఁ దెలిసికొనఁగూడును.

R. No. 15.

Palm-leaf. $16\frac{3}{8} \times 1\frac{1}{4}$ and $14\frac{1}{8} \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll. 14. Lines, 5 in a page. Telugu. Injured.

Presented by P Sitārāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

(a) సుమతిశతకము.

SUMATISATAKAMU.

Foll. 1a—8b.

This is a centum of verses containing ethical rules and erotic sentiments. The stanzas containing rules of conduct are generally taught to boys. The author of the work is known to be Bhadrabhūpāla as he himself mentions this as his work in Nitīśāstramuktāvali.

Here there are 77 stanzas.

Beginning :

క. శ్రీ (స్త్రీ?) ల యెడ వాడు విడకుము
బాలురతోఁ జెలిమిచేసి భాషింపకుమీ
మేలైన గుణము విడువకు
మేలినపతి నిందసేయ కన్నఁడు సుమతీ!

End :

క. ఎప్పుడు (సంపద వ?) చ్చిన
నప్పుడు కులమెల్లఁజేరు నదియె ట్లనిసకా
దెప్పల్గుఁ జెఱువునిండినఁ
గప్పలు పదివేలుచేరుఁ గదరా సుమతీ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 77 పద్యములు గలవు. వ్రాతయొక మాదిరిగా నున్నది. తప్పలంతగా లేవు. శైలియు కలదు. అందందు గ్రంథపాతము లల్పముగాఁ గలవు.

నీతిశృంగారబోధకములగు పద్యములుగల యీ గ్రంథ మెవరిచే రచింపఁబడెనో యందుఁ దెలుపఁబడియుండలేదు ; కాని నీతి శాస్త్రముక్తావళి రచించిన భద్రభూపాలుఁడే దీనినిగూడ రచించినట్లా గ్రంథమునఁగలదు. ఇందలి ప్రతి పద్యమును 'సుమతీ' యను సంబోధనముతో ముగియుచున్నది.

(b) సుమతీశతకము.

SUMATISATAKAMU.

Foll. 9a—14b.

This is the same as the last, but some verses are different and there are also different readings.

Here there are only 56 stanzas

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 56 పద్యములు మాత్రమే కలవు. వ్రాత చక్కగానున్నది. దోషములు గలవు. శైలియు కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నె 14a రున పట్టింపఁబడిన గ్రంథమేకాని యందుగల పద్యములు కొన్ని యిందులేవు. కొన్ని పద్యములకు బాతభేదములు గలవు.

B. No. 16.

Palm-leaf. 13×1½ inches. Foll. 96. Lines, 6 in a page. Tegulu. Injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

పట్టాభిరామవిలాసము.

PATṬĀBHIRĀMAVILĀSAMU.

This is a Prabandha in five Āśvāsas, in the first four of which the story of the Rāmāyana is related. In the last Āśvāsa is given an account of the construction of a temple for a newly consecrated idol in the form of Patṭābhirāma in Haubuganēśapēta in Kōṇḍavīdu country at the instance of the author's patron, Manūri Vēṅkatarāya, a Brahmin of the Mādhva sect. The author of the work is Nāgalinga, son of Virēśalinga, grandson of Śāmbhulinga and a descendant of Śrīpati Panditārādhyā. For fuller particulars regarding the author and his patron, *see* extracts below.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీ సీతాలలనాలలామవిలసచ్చం గారసామాజ్యశో
భాసోభాగ్య విభాసమానుడగుచున్ బట్టాభిషేకాప్తిచే
శ్రీ సాకేతమునన్ వసించు విజయశ్రీరామున్ దుద్యద్గుణా
వాసున్ వేంకటరాయచంద్రుని మహేశ్వర్యాన్నిశుభజేయుతన్

క. తెనుంగుగవిత్వమునెప్పిన
ఘనులను శ్రీనన్నయార్యకవినాథునిఁ ది
క్కనసోమయాజి భాసగారు
ననఘమతిఁ బోతరాజు నభినుతిసేతున్.

*

రమ్యగుణహేళి ! వేంకటరాయమాళి.

* *

ప||నిండు కొలువుండు
సమయంబునం గాంచి పండితవరేణ్యు లిట్లని ప్రశంసించిరి.

సీ. నాటకాలంకార నైపుణ్యగణ్యుండు
 సరస సాహిత్య విశారదుండు
 సంస్కృతాంధ్ర ద్విభాషా వ్యాకరణవేత్త
 షష్టిధ ప్రకృతి భాషాచణుండు
 బంధకవిత్వ నిబంధనాభిజ్ఞుండు
 చిత్రకవిత్వ విశేషశాలి
 సమధిక యమకాతి చాతురీధోరేయుఁ
 డచల జిహ్వనిరోధ్యునిపుణుఁ

గీ. డమిత శాంతుండు చతురకావ్యప్రణేత
 పండితారాధ్య వశసంభవుండు శంభు
 లింగపాత్తుండు వీరేశ లింగపుష్టుఁ
 డంగజాకారి శ్రీ నాగలింగసూరి.

క. అతని బిలిపించి సుస
 మ్మతిగా బహుమతినొసంగి మహనీయమర్తి
 గృతినంది కీర్తిసేందము
 వితతాఖిల గుణగణేయ! వేంకటరాయా!

* * * *

చ. ననుశ్రీసాంబపగా బుజద్వయ మరందస్వాదుధార నిమ
 జ్జనమత్త భ్రమరాయమాణ హృదయుఁ సంపూర్ణసాహిత్యస
 జ్జన సంస్తుత్య విచిత్ర కావ్యరచనాసామర్థ్యకూలంకషుఁ
 వినయ శ్రీనిధి బిల్వబంచి పలికె వేడకల్ మదిం బర్వంగ.

క. రాజులు హెచ్చంగ సతకవి
 రాజులు మెచ్చంగ భోజరాజచరిత్రం
 బోజ రచించితి వన్నిట
 బూజితుండవు నాగలింగ బుధజనమాళీ.

క. పూర్ణ ప్రజ్ఞాచార్యుని

పూర్ణ కటాక్షేక్షణమున భూమీస్థలిలో

వర్ణితమై మధ్యమతం

బర్ణపముఖ వెల్లివిరిసిన ట్లలరాంరేఖ.

*

*

+

*

గీ. అట్టి మధ్యమతంబున నవతరించి

గురుభరద్వాజ గోత్ర విస్ఫురితుఁడనఁగ

వరయజుర్వేద శాఖాసవర్తికుండనఁ

బ్రబలెఁగొండల రాయభూపాలమాళి.

*

+

*

*

ఉ. ఆజనపాలమాళి వినయాన్వితయై తగుకొండపీటియ

ప్పాజితనూజఁ గోనమను భాసితసబ్బినపిసుసంతతిం

దేజముమించు చేంకటవతిప్రభుపుత్తి కయైన శాయమాం

పాజలజాక్షి నిర్వర వివాహముగాంచి చెలంగె నుర్వరణ.

గీ. ఆనెలంతుక విర్వరలోనఁబెద్ద

భార్యయైతగు కోనమా పావధూటి

యందుఁ బొందక నిర్వరునందనులను

గాంచెను సహస్రకరసుధాకరులనంగ.

క. ఆరసికులలో నగ్రజు

డారసికన నరసవర రసాధిపమణి.....

*

*

*

*

క. ఆమనుజేశుని తమ్ముఁడు

ధీమణి వెంకన్న

*

*

*

*

గీ. దండి వినకొండ బెల్లముకొండ కొండ

వీటి దుర్గంబు నీమూఁటి సూటిదనర

మేటి తనమునఁ బాలించి మించెనొగ
ధీవరుండన వెంకప్పగీ:వరుండు.

గీ. పరఁగఁ గొండలరాయభూపాలరత్న
మలర రెండవ సతి శాయ మాంబయందు
నందనుల నిర్వురను గాంచె నందమొదవ
నంచులో నగ్రజన్ముఁ డప్పజివిభుఁడు.

* * *

ఉ. అతనికిఁ దమ్ముఁడకఁగఁసధరాధిప చంద్రుఁడు

* * *

క. ఆసుగుణాంబుధి సబ్బిని
వీసుకు లేళుండగు కృష్ణవిభునకు సుతయై
భాసిల్లుచుండువేంకాం
బాసతి నాసతిని మించి పరిణయమయ్యెన్.

క. ఆలలనయందుఁ గల్గి

. . . వేంకటాద్రి పార్థివుఁడలరెన్.

క. పొంకముగఁ బెండ్లియాడె ని
రంకుశుఁ డప్పజివిభుఁ డనాహతసుగుణా
లంకారుం డుమ్మెత్తల
వెంకార్యునితనయయైన వేంకటలక్ష్మీన్.

ఉ. ఆలలనావతంసమున కాత్మజుఁడయ్యెను వేంకటేశభూ
పాలకమాధి

* * * *

గీ. ధీరుఁడాన్యపాల తిలకుండు శుభలీలఁ
జుకు పద్మనాభసచివతనయ

లలితగుణకదంబ లత్నైంబ నుద్వాహ
మగుచు నగణితముగ నెగడె జగతి.

ఉ. ఆజలజాక్షియందుఁ జతురాస్యనిమోములనం గృహభున
పాజిన్యపాలు సర్వసుగుణాకరు శ్రీనరసింహమూర్తి నా
నాజనపాలవంద్యు రమణప్రభు జానకిరాయ శేఖరున్
దేజమెల్లర్చు బుత్తులనతిప్రథితాత్ములఁగాంచెనల్పురన్.

*

*

+

+

క. ఆరమణధారుణీప్రమ

దారమణుండుపిండ్లి యాడె దమితీటంగ ల

క్షీరమణిని విలసితగళ

హారమణిని రాజ్య భోగహితలాలసుండై.

*

+

*

*

క. ఆవనరుహనేత్రకుబ్రే

మావహుండై జననమందె నప్పాజిధరి

తీవరుండు

గీ. మఱలవేంకటరమణభూవరుండు పరమ

పావనవరిత్రయై మించుభారతీస

తీమణిని బెండ్లి యాడి యద్దేవియందు

విదితవేంకటగోపాలవిభునిఁ గనియె.

*

శా. ధీమంతుం డతిశాంతచిత్తుండు మహాధీరుం డుదారుండునౌ
శ్రీమతోండలరాయధీశరుండు లక్ష్మీభామినీరత్నముం
బ్రేమాసాగము చిలుకవిలకమను సంప్రీతికసముద్వాహమై
భూమింగీర్తివహించె సంతతముసంపూర్ణప్రభావంబునన్.

ఉ. ఆమహనీయమూర్తితనయగ్రకుటుంబినియైనలక్ష్మమాం
బామణియందు సర్వగుణభాసితయైతగురుక్తమాంబికన్

ధీమణియైనరెండవసతీమణి చీలక-మయందుఁ గృష్ణుని
రామునిఁగాంచెఁ గృష్ణబలరామసమానులభాసనూనులక.

క. ఆరుక్మిణీసతీమణి

నారూఢిగఁ బెండ్లియాడె నప్పాజీధా
త్రీరమణీరమణుడు.

* * * *

ఉ. అజలజాక్షియ. దిరుపు రాత్నజులై ప్రభవించిమించి ర
ప్పాజిధరాపురందరవిభాసితభవ్యయశఃప్రతాపవి
భ్రాజితమూర్తిమతుఁ-ముదబాంధవతామరసాప్తు లిద్దఱు
దేజ మెలర్ప నివ్వసుమతిం జనియించిన తీవి దెల్పుచు.

క. ఆయిద్దఱులో నగ్రజుఁ

డాయఃకీర్తులను మించె ననఘతరగుఁ
స్థేయుడు శ్రీమద్వేంకట
రాయమహివల్లభుండు ప్రాభవ మెనయక.

క. ఆయనఘన కనుజుండె

శ్రీయుతుఁ డనఁ దనరె నార చిరతరకీర్తి
స్థేయుండగు వేంకన్నా
రాయనరేంద్రుండు సుకవిరాజులు మెచ్చుక.

* * * *

గీ. ప్రబలుండగు సబ్బినీవీసురామరాయ

విభునకుఁ దనూజయై మించువెంతుబాయి
ననఘమతిఁ బెండ్లియాడి విఖ్యాతిఁగాంచె
బ్రథితగుణతతి వేంకన్నగాయనృపతి.

* * * *

క. శ్రీమద్వేంకటరాయమ

హిమహిళావల్లభుండు హృదయంగమశో

భామహిత శేషమాంబా

భామ హిత ప్రేమదనరఁ బరిణయమయ్యెన్.

* * * *

క. పాపనమానురికులను

ధావననిధిజనిత పూర్ణ తరచంద్రునకున్

భావుక గుణసాంద్రునకును

శ్రీవేంకటరాయచంద్ర పృగ్గీంద్రునకున్.

వ|| అభ్యుదయపరంపరాభి

వృద్ధిగా నాయొనర్పంబూనిన పట్టాభిరామవిలాసంబునకుఁ గథా
క్రమంబెట్టిదనిన.

End :

పంచచామరము.

పరిస్ఫురత్సరాక్రమ ప్రభావభూతియుగ్ధరా

వరాధినాథయాధసత్సువర్ణ పూర్ణ తాలస

ఊరీటకోటికోటిభాగదీపితాబ్జరాగభా

విరాజమానశోణపాదపీత దేశభాసురా.

Colophon :

ఇది శ్రీసరస్వతీసతీనిరంతరానుకంపా సంపాదిత కవితా
మాధురీధురీణ కౌశికగోత్రపవిత్ర శ్రీపతిపండితారాధ్య వంశ
పయఃపయోరాశిరాకాసుధాకరాయమాన విద్వత్కవికంఠీరవ
శంభులింగారాధ్యపాత్ర వీరనారాధ్య సతకవిపుత్ర సకలసుక
విజనవిధేయ నాగలింగాభిధేయ ప్రణీతంబైన పట్టాభిరామవిలా
సంబును మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రా.త యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము
కాదు. శైథిల్యము కలదు. గంధపాతములును గలవు.

ఇది పట్టాభిరామవిలాసమును పేరుగల యైదాశ్వాసముల
ప్రబంధము. నాల్గొశ్వాసములలో శ్రీరామచరిత్రమును నైదవ

యాశ్వాసమునందు గృతినాథుడగు మానూరివేంకటరాయభూ
నాథుడు కొండవీటియొద్దనున్న హొబుగనేశుపేటయందు నూతన
ముగా దేవాలయము నిర్మించి యందుఁ బట్టాభిరామదేవుఁ బ్రతి
ష్ఠించుట మొదలగు వృత్తాంతమును వర్ణింపఁబడినది గ్రంథకర్త
పండితారాధ్యవంశ్యుడును, శంభులింగ పాత్త్రిఁడును, వీరేశలింగ
పుత్త్రిఁడును నగు నాగలింగకవి ఇతఁడు శైవబ్రాహ్మణుడు. కృతి
భర్త మాధ్యబ్రాహ్మణుడగు మానూరి వేంకటరాయ భూపా
లుడు. కృతికర్తను గూర్చియు, గృతిభర్త వంశాదివృత్తాంత
మును గూర్చియు విశేషములు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్యముల
మూలమున నెఱుంగునది.

R. No 17.

Palm-leaf. $18\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 177. Lines, 6 in a page. Telugu.

Very much injured

Presented by P. Sitarāma Śāstri of Guntur in 1910-11.

ప్రభులింగలీలలు.

PRABHULINGALILALU.

This is a work in five Āśvāsas giving an account of the lives of Vīraśaiva saints : by Kocerlakōṭa Rāmakavi.

The work here breaks off in the fifth Āśvāsa.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ఆదినుండి యైదవ యాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకే
కలదు. అతి శైథిల్యముచే గ్రంథము రూపుమానియున్నది. గ్రంథ
పాఠములు కుప్పతెప్పలుగాఁ గలవు అనేక పత్రములు నశించినవి.
ఉన్న పత్రములు కొన్ని తారుమారయినవి. వ్రాత బాగున్నది.
తప్పులుగలవు.

ఇది కొచ్చెర్లకోట రామకవిచే రచింపఁబడిన పద్యగద్యాత్మక
మగు ప్రభులింగలీలలను శైవప్రబంధము. ఈ ప్రతి యత్యంతశిథిల
మవుటచే విషయవివరణము చేయఁబడదయ్యె.

R. No. 18.

Paper. 11 × 9 inches. Foll 213. Lines, 18 in a page. Telugu.

Good. There are omissions owing to the injured condition of the original from which this was copied.

Restored from a MS. of the Library in 1910-11.

గా ధేయోపాఖ్యానము.

GĀDHĒYĪPĀKHYĀNAMU.

This is a Prabandha in five Āśvāsas on the story of the life of Viśvāmitra, which is here presented as having been told by Śātānanda to Rāma. The author of the work is Anantanārya, son of Lingakavi and grandson of Rēvūri Kālahastikavi. He had four brothers: Kālahastikavi, Ēkāmrakavi, Gurvakavi and Śivānandakavi. The work is dedicated to Kṛṣṇarāja of Salem, whose genealogy contained in the introduction is summarized and given in the Telugu notes below. This MS. contains only four Āśvāsas of the work.

Beginning :

శా. శ్రీలావణ్యసముల్లసద్వృజపథూశ్రేణీకుచోద్యంతాః
 శైలగ్రామణులన్ పహించుటకు దోశ్యక్తిం బరీక్షిం (పఁ గా
 నా ?) లక్షవేలనుగావవే(వే ?)ల ధృతశైలాధీశ మాబాలగో
 పాలబ్రహ్మముప్రోచుఁగాత ముదమొప్పంగృష్టుసేలాధిపున్.

* * * *

గీ. ఉర్వి శబ్దశాస నోభయకవిమిత్ర
 శంభుదాసవిరుదచారుతరుల
 నన్నపార్యతికనమరేంద్రునెఱున
 (నన్నపార్యుదికనమభేంద్రు నెఱున ?)
 పొగడు (ప్రేగడ ?) కవితనెగడఁ బొగడువాడ.

* * * *

వ|| వెండియునజాండ

.

. నరలోకగండవిరుదసముజ్జ్వ

లుండును

యాదవరాయ రాఖ్యస్థాపనాచార్యుండును
 గంగువాడ వాదినెంటుమన్నియరగండాకుండును, గామాంబికా
 చిన్నభూపాలప్రభుతపఃసలాభ్యుదయుండును
 నగు కృష్ణమహిమ హేందుండొకనాడు . . . ఓలగంటిండి.

సీ. ఘనమానికులమాన్య కౌండిన్యగోత్రప
 విత్తు నాపస్తంబసూత్రమహిత
 గతిహరిరేవూరి కాళహస్తికపీండ్ర
 పొత్తులింగకపీండ్ర పుత్తుగ్రాళ
 హస్తిమహాకవియనుజన్ము నేకామ
 కవిశిఖామణి గుర్వకవితిలక శి
 వానందసుకపులయగ్రజన్మని ఘటి
 కాశతగ్రంథ సంఘటనలేఖ

గీ. నీశతక లేఖ్య కవితాప్రకాశకునిది
 నప్రబంధనిబంధను నను ననంత
 దనరుచిరబోధయుతమనోవనరుహమున
 దనరునెనరునఁ గనుఁ గొని యనియె నిట్లు.

క. ఆలింతురొ లాలింతురొ
 పాలింతురొ మూఢజానపతు లశులరస
 శ్రీలాలిత మోహనపాం
 చాలీలాలిత్యనిత్యచంచలవిత్.

మ. తనర౯మజ్జనకుండుఁ ద్వజ్జనకుండుఁ దారావళీదండకా
 ద్య నవోద్యద్భవదీయచాటుకృతులం దారావళీదండకాం
 చనకీర్తుల్ గని కాంచనాంబరగజాశ్వగ్రామభూషాదులం
 దనియె స్నిన్నుబహుకరించిరిగదా తాత్పర్యధుర్యాత్ములై.

చ. సున తులకెకుటనీదుమ్మదుసూక్ష్మలయందు మరందకందశిం
 బమరుటయెంతపింత బినుమా నినుమాబిరుదంచునెంచు మా
 కమితరసానుసారసముదారభవతృప్తికన్యకావతి
 త్వము సమకూర్చుమా మతిపితామహతామహనీయవర్తనా.

క. ముఖ్యాద్యర్థరతిశ్రుతి

సౌఖ్యవహసంసృతాంధ్రసందర్భోద్య

ద్విఖ్యాతిగగాధేయో

పాఖ్యానముకృతియొనర్చు మా మాకెనయన్.

* * * *

కృతిపతివంశావతారంబు ప్రశంసించెద.

సీ. ముల్లొకములయందుఁ గల్గొలవతితన

యందు సముత్పన్నమై చెలంగ

నాదిత్యమండలం బహరహంబును దన

సన్నిధానము సారెసారెకోర

దోషాకరప్రభా స్తోమంబు తనచేతి

నవనీత మగుటెంచు నధిగమింప

ఆశ్రితాభులఁజేర నరిగెడునెడల భ

వ్యాసక్తి తనకు నవ్యాహతముగ

గీ. చితచారిత్రమైన లక్ష్మీకళత్ర

చరణశతపత్రమునఁ దుర్యజాతికుశల

ధుర్యరీతిజనించె నందునుతిగాంచె

గంబళంబనుకులము సతకర్తృఫలము.

End :

ఉత్సాహ.

అలఘుశీల ! సుజనలాలనైకలోల ఫేలనో

జ్వలదవేలరజతలైలశరమరాశభారతీ

వలవిఫాలకరివిఫాల వశ్య (?) మూలకీర్తికం

దళవిశాలవిభవశీల నగరపాలనోత్సవా !

Colophon :

ఇది శ్రీమ ద్వామదేవసేవాహేవా ప్రభావాకలితలలితకవి
తావైభవ లింగకవితమాభవ నిరంతర తత్త్వచింత నానంతనార్య
ప్రణీతంబైన గాథేయోపాఖ్యానంబను మహాప్రబంధంబునం జతు
ర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. నాల్గొశ్వాసములుమాత్ర మే యందుగలవు.
విదవయాశ్వాసమునకు శుద్ధమగు కాకతపత్రప్రతి వేట కలదు
గావున నదియందు వ్రాయఁబడలేదు. ఇదియును శిథిలమయిన
యీ పుస్తకశాలలోని తాళపత్రప్రతినిబట్టి వ్రాయఁబడినదే. వ్రా
తబాగుండలేదు తప్పులు మెండుగాగలవు. స్థూలకృష్టిని గొన్ని
సవరింపఁబడినవి. మాతృకలోని గ్రంథపాతము లిందును జేరినవి.

ఈప్రబంధమున విశ్వామిత్రచరిత్రము శ్రీరామునకు శతా
నందుఁ డుపదేశించినట్లు వర్ణింపఁబడియున్నది. రేవూరి కాళహస్తి
కపింద్రునకుఁ బొత్తుకొడును, లింగకపింద్రునకుఁ బుత్తుకొడును,
గాళహస్తి మహాకవికిఁ గమ్ముండును, ఏకామకవి, గుర్వకవి, శివా
నందకవుల కగ్రజుండును నగు ననంతనార్యునిచే నీ ప్రబంధము రచిం
పఁబడినది. ఈ కవి సామర్థ్యాదులు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్య
ములఁబట్టి తెలిసికొన నగును. ఈ గ్రంథము సేలము ప్రభువగు
కృష్ణభూపతి కంకితము సేయఁబడినది. ఆ కృష్ణభూపతి వంశచరిత్ర
మీ క్రిందఁ దెలుపఁబడుచున్నది—

చతుర్థ జాతి, కంబళవంశమున సాలన్యపతి మూలపురుషుండు.
(వంశవర్ణనమునందొలి పత్రము సగము విఱిగిపోవుటచేఁ గొంత
వంశ చరిత్రము విడువవలసి వచ్చెను) చిన్నభూపాలునకుఁ దిరు
మలక్కితివిభుండు జనించె. ఆతనికిఁ జీలమ్మ చెల్లకమ్మ యన నిర్వరు
భార్యలు, చీలమ్మకుఁ బెద్దవిభుండు జనించెను. ఆతనికి రంగాజమ్మ
మహిషి. వారి కుమారుఁడాదిభూపతి-ఇతఁఁ జెల్లకమ్మకు రామ

చంద్రవిభుడు జనించె. ఆతనిభార్య తిమ్మాంబిక. వారిర్వురకుఁ బెద్దభూవిభుడు, కృష్ణనరహ, పుత్తులు. వీరిలో రామచంద్ర విభుడు రాజయ్యె. ఆతని తమ్ముడు లక్ష్మణత్నావతి. ఆతనికి లక్కమాంబ, బొమ్మమాంబిక, సత్యభామమ, ఓబళమ, అచ్చమ్మ, కిచ్చమ్మ, తిమ్మాంబిక, తెవ్వనమ్మ, శ్రీరంగమ్మ, ఇందువదనమ్మ, జానకమ్మ, వేంకటాంబ, వరదమ్మ, అనువారు భార్యలు. అందఱకమాంబకు రామక్షమావతి, రఘు తివిభుడు కుమాళ్లు. బొమ్మమాంబకుఁ జిన్ననరపాలుడు జనించె. సత్యభామాంబకుఁ దిరుమలత్నా విభుడు జనించె. ఓబళమ్మకు, గస్తూరిరంగశౌరి జనించె. అచ్చమకు నచ్చుతనృపతి, గోవిందత్నావతి, వేంకట స్వపతి, అను మువ్వురు జనించిరి. కిచ్చమ్మయందు నరసింహవిభుడు, పాలప్రభుడు, నను నిర్వరుద్ధులిరి. తిమ్మాంబయందుఁ బెద్దభవిభుడు, తిరుమలనరపతి, లక్ష్మణస్వపతి, జనించిరి. తెవ్వనమ్మయందు నగ్గితిచ్చునృపతి జనించెను. శ్రీరంగాంబయందు వేంకటధీగుడును ఇందువదనమ్మయందు రామప్రభుడును జనించిరి. జానకమ్మయందు నవనీతకృష్ణస్వపతి జనించె. వేంకటమకు వేంకటకృష్ణేంద్రుడు జనించె. వరదాంబయందుఁ గొండస్వపతిపుట్టెను. ఇది లక్ష్మణకృపతి సంతానము. ఈ లక్ష్మణస్వపతి తమ్ముడు వేంకటభూధవుడు. ఆతనికిఁ దిమ్మమ, లక్ష్మమ, మల్లమ, ఎఱ్ఱమ భార్యలు. లక్ష్మమయందు రఘునాథశౌరి, మల్లమయందు వేంకటకృష్ణభూవిభుడు గిరివాసస్వపతి జనించిరి. ఎఱ్ఱమకు జనించిన వేంకటకృష్ణపుష్పశుని తిచ్చ పెంచుకొనెను. ఇది వేంకటవిభు సంతతి. ఆతని తమ్ముడు కృష్ణస్వపతి. ఆతనికి దాదమ, చిన్నమ, నాచారమ, గురువమ, భార్యలు అందుఁ జిన్నమయందు వేంకటవసుమతీవిభుడు, నాచారమ్మయందు లక్ష్మణవిభుడు, జనించిరి. గురువమ్మయందు కృష్ణభూవిభుడు జనించె. వీరికెల్లఁ జిన్నస్వపతి యగ్రజుడు. ఆతనికిఁ గామమ, బొమ్మమ, తిరుమలమ్మ, ఎఱ్ఱమ, చీలమ, అళగాజమ, వెంగమ. మల్లమ అను నెనమండ్రు భార్యలు. అందు, గామమకు జానకమ్మ, కృష్ణభూజాని, వేంకటస్వపతి, తిరుమలా

ధిపతి జనించిరి. అందుఁ గృష్ణభూపతి భార్య చీలాంబ. ఇంక బొమ్మమ
యందు బాలాంబ, తిరుమలమ్మ, రామనృపతి, జనించిరి. ఎఱ్ఱమ
యందు లక్ష్మణప్రభువు, పెద్దశనృపతి, జనించిరి. చీలమ్మయందు
బొమ్మమయు, అశగాజమయందు దాదమూరిక, వెంగమయందు
గోవిందవిభుండు, జనించిరి మల్లమయందు కిచ్చమ జనించెను.

మ. అనుజాల్ పీఠలుభ క్తితోఁ గొలుచుచు హర్షంబుగావింపఁ గాఁ
వినతండు తనయంగరక్షణముతోఁ బ్రేమంబునంబూనఁగా
జనకుండైతగుచిన్నశౌరికి మహాశ్చర్యంబున యావరా
జ్యనుతశ్రీఁబ్రజ నేలుఁ గృష్ణవిభుఁ డుద్యద్ధర్మనిర్వాహియై.

క. పతాదృశబృశవిశదగు

తాతీయోద్ధారునకుఁ బరాభిలభజూ

శత సిఠారునకుఁ బ్ర

భ్యాతదయాధారునకు జయాధారునకు.

*

*

*

R. No. 19.

Paper. 74×5½ inches. Foll. 49. Lines, 26 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Lakshmayyagāru of Guntūr in 1910-11.

భగవద్గీత (ఎవనము).

BHAGAVADGĪTA(VACANAMU).

This gives the Telugu meaning of the Sanskrit Bhagavadgītā. It is learnt from another MS. of the Library that the author of the work is Tupākula Anantahūpāla. It is dedicated to God Gōpāla.

Complete.

Beginning:—

క. శ్రీరమణీహృదయప్రియ

సారసవత్రాయతాక్ష! సకలాధ్యతా!

భూరికరుణావిలాసా!

శ్రీరాజితనుగుణజాల ! శ్రీగోపాలా !

వ॥ అవధరింపుము భవదీయచరిత్రాతీతయ ప్రకారంబైన శ్రీమహాభారతంబున భీష్మవర్షంబునందుఁ గౌరవశ్రేష్ఠుండైన ధృతరాష్ట్రుండు వ్యాసవరప్రసాదలబ్ధదివ్యజ్ఞానసంపన్నుండగు సంజయువలన భూగోళవిస్తారంబును, జబూషుండనిర్మాణంబును, ఛప్పన్నదేశ ప్రవర్తనంబును, వివి (కౌరవులును పాండవులును) గురుక్షేత్రంబున యుద్ధసన్నద్ధులైయున్నమనవారును పాండవులును నేమిగావించి రసియడిగిన ధృతరాష్ట్రంజూచి ॥౧॥ సంజయుండిట్లనియె॥ పూహాకారముగా నిల్చియున్న పాండవబలంబు వీక్షించి దుర్యోధనుండు ద్రోణాచార్యు సమీపంబునంజని యతనితో నిట్లనియె ॥౨॥ నీ శిష్యుండైన ధృష్టద్యుమ్నునిచే పూహాకారంబుగా నిల్చియున్న పాండవబలంబుంగనుము ॥౩॥

End :

రాజేంద్రా ! అద్భుతంబగు నీపుణ్యసంవాదంబు తలంచి మఱియు సంతోషించెద ॥౧౪॥ రాజోత్తమా ! అద్భుతంబైన హరివిశ్వరూపంబుఁ దలంచి యత్యాశ్చర్యంబున మాటిమాటికి నానందంబు నొందెద ॥౧౫॥ యోగేశ్వరుండైన కృష్ణుండును, ధనుర్ధరవర్చ్యుండైన యర్జునుండును నెచ్చటనుండు రచట వైశ్వర్యంబును జాల దిగంత విశ్రాంతంబైన కీర్తియు నీతియు శాశ్వతంబుగానుండునని నానిశ్చయంబు ॥౧౬॥

Colophon:

ఇది శ్రీమత్పూజార్థమునందు సకలశాస్త్రనిర్ణయ మోక్షయోగంబనునది పదునెనిమిదవయధ్యాయము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతకాగున్నది ; కానిఁ కొన్నిచోట్ల సృష్టముగాఁ దెలియుటలేదు. తప్పులుగలవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

శ్రీమహాభారతమందలి భీష్మపర్వమునఁగల భగవద్గీతాశాస్త్రమున కిది యథాశ్లోకముగ నాంధ్ర పదనము. గ్రంథకర్త పే రిందుఁ దెలుపఁబడియుండలేదు. కాని, యీ పుస్తకశాలయందుఁగల ప్రత్యంతరమునఁ దుపాకుల యనంతభూపాలుఁడు కర్తయని కలదు. ఇందలి పదనమునకు సంస్కృతశ్లోకముల ప్రకారము సంఖ్యవేయఁబడినది. గ్రంథాదిని గల పద్యమువలన నీ కృతి గోపాలస్వామి కంకితమయినట్లు గుఱుతింపనగును కృత్యవతరణము కొంతయుండి యీ ప్రతియందు లోపించెనో తెలియదు.

R. No. 20.

Palm-leaf. $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Foll. 184. Lines, 7 in a page. Telugu. Very much injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

భాగవతము (అఱుసగ్రంథములు).

BHĀGAVATAMU (SKANDHAS 1-6).

This is a Prabandha composed by Bammara Pōtarāju, the subject matter being the same as the Sanskrit Bhāgavata. This MS. contains only the first six Skandhas; and as it is very much injured, no extracts are given.

The scribe's name and the date of transcription as found in the MS. are given below.

అసమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది తప్పలును గలవు. మిక్కిలి శిథిలమయినది. గ్రంథపాతములు కుప్పతెప్పలుగా నున్నవి.

బమ్మెర సోతరాజాదులచే రచింపఁబడిన యాంధ్రభాగవతకృతి యందలి మొదటి యఱుసగ్రంథము లిందుఁగలవు. పుస్తక మతిశిథిలముగా నుండుటచే విషయవివరణ మింపఁజేయఁబడదయ్యె.

ప్రతివి లేఖకుఁడు గ్రంథాంతముం దిట్లు వ్రాసికొన్నాఁడు.

“ఈశ్వరనామసంపత్సగ చైత్రశుద్ధ ౧౦ వఱకు ఏకానర్స
రాజు పాత్రుడున్న నర్సరాజుపుత్తుడునైన కొండయ ప్రతిమన్న
ప్రకా ఇష్ట దేవతయైన శ్రీకృష్ణులకు ప్రీతిగా
సమర్పించెను”

R. No. 21.

Palm-leaf. 17½ × 1½ inches. Foll. 179. Lines, 7 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by P. Sītārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

భారతము (ఉద్యోగ భిష్మ పర్వములు).

BHĀRATAMU (UDYŌGA AND BHĪṢMA PARVAS).

This is the work of Tikkana Sōmayāji ; and this MS. contains
only the Udyōga and Bhīṣma parvas.

Beginning :

క. శ్రీశౌరీవల్లభ(పల్లవ?)పుట
యోగాశ్రయమంజరీసముజ్జ్వలమూర్తీ
యోగీంద్రసంతతాంత
ర్యాగమపరిపాకరూప ! హరిహరనాథా !

End :

మా. ఉరణగహితవృత్తిగ్రాహ్య భక్తప్రవర్తీ
కగణగమనలీలా ! గాఢకారుణ్యశీలా
స్మరణశుభదమూర్తీ ! మధ్యరత్నప్రవర్తీ
చరణవిస(స?)మహేంద్ర(దిం?)ద్రా ! సంతతానందసాంద్రా.

ఇది శ్రీమదుభయకవిమిత్ర కొమ్మనామాత్య పుత్తు బుధాగా
ధనవిరాజి తిక్కనసోమయాజిప్రణితంబైన భిష్మపర్వంబునందుఁ దృతీ
యాశ్వాస ౩ సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యముకలదు. గ్రంథపాఠములు లేవు. తిక్కన సోమయాజి ప్రణీతమగు భారతేహాసమందలి యుద్యోగభీష్మపర్వములు మాత్రమిందుఁగలవు.

R. No. 22.

Palm-leaf. $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 34. Lines, 6 in a page. Telugu. Good.

Presented by Avvāri Ullaki Sāstri of Guntūr in 1910-11.

భారతము (స్త్రీ మహాప్రస్థానిక పర్వములు).

BHĀRATAMU (STRĪ AND MAHĀPRASTHĀNIKA PARVAS).

Same work as the last The portions contained in this MS. are Strīparva and Mahāprasthānikaparva.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులంతగా లేవు. తిక్కన సోమయాజి విరచితమగు నాంధ్ర భారతమందలి స్త్రీపర్వమును, మహాప్రస్థానిక పర్వమును, నిందుఁగలవు.

R. No. 23.

Palm-leaf. $18 \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 348. Lines, 6 in a page. Very much injured.

Presented by P. Sītārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

భాస్కరరామాయణము.

BHĀSKARA RĀMĀYAṆAMU.

This is a poem in Telugu with the same subject matter as Vālmiki's Rāmāyaṇa. The author of this work is Bhāskara;

but he composed only some of the Kāṇḍas, while some others were done by his son, Mallikāṛjunabhaṭṭa, by Ayyalārya and by Kumārarudradēva. This MS. contains Kiskindhākāṇḍa, Sundarakāṇḍa, and Bala and Yuddha Kāṇḍas (incomplete). It is noteworthy that the Sundarakāṇḍa is here dedicated according to the first verse to Sāhini Māra, the patron of Bhāskara, and according to the last verse to Śiva to whom Mallikāṛjuna dedicates his portion of the Rāmāyaṇa.

కిషింధాకాండము.

Beginning :

క. శ్రీమణీప్రియ రమణీ
 శ్రీరమ్యోరుకుచకుంభసేవా లో (ల ?)
 స్ఫారదృ గాశ్రయనేత్రాం
 భోరుహ పూజాప్రకృష్ట పురుషవిశేషా (శిష్టా ?)

చ. ఘనులగు రామలక్ష్మణుల గార్తుక బాణకృపాణ పాణుల.

End :

క. శరనిధి నున్న భుజంగము
 నిరపుగఁ బక్షములనడుమ నిడుకొని గరుడం
 డరుగతిఁ దెచ్చు విధాను
 సురువడిఁ దెచ్చెదను లంక నున్న మహీజిహ్వా.
 మాలిని.

సురసుతపదపద్మా ! శుద్ధవిజ్ఞానసదా !
 హరిణకలితహస్తా ! యావగాసిక్తమస్తా !
 హరిహరసురరమ్యా ! యంచితధ్యానరమ్యా !
 స్ఫురదురుగిరిచాపా ! పుణ్యవీటి ? స్వరూపా !

Colophon :

ఇది శ్రీమదష్టభాషాకవిమిత్ర కులపవిత్ర భాసరసతర-వి
 పుత్రి మల్లికార్జునభట్ట ప్రణీతంబైన శ్రీ రామాయణంబను మహా
 కావ్యంబునందు కిషింధాకాండమునందు సర్వంబు నేకాశ్వా
 సము.

సుందర కాండము.

Beginning :

క. శ్రీరమణీ హృదయేశ్వర
కారుణ్యసుధాంబురాశి కల్లోలభవ
శ్రీరంజితవర్ణైభవ
సారయశశ్రీవిహార ! సాహిణిమారా !

వ. అంత హనుమంతుం డిట్లనియె.

End :

క. అరుణ తలకరకలి తోజ్జ్వల (?)
ఖరకిరణోన్నమిత తేజ కమనీయభవ
చ్చరణసరసిరుహ సేవా
కరరణ ప్రమథయాధ ! గౌరీనాథా !

మానిని.

సవనభు భివం (నం?) ద్యా సర్వలోకైకవంద్యా
రవిశశిశిఖినేత్రా రమ్యవారా (మా?)ర్థగాత్రా
భవననివహనేతా భుక్తిముక్తిప్రదాతా
ప్రవిమల గుణసంగా పార్వతీప్రాణసం (లిం?) గా !

Colophon :

ఇది శ్రీమ దష్టభాషాకవిమిత్రకులపవిత్ర భాసగార సతగవి
పుత్రి మల్లికార్జునభట్ట ప్రణీతంబైన శ్రీమద్రామాయణమహాకా
వ్యంబునందు సుందర కాండము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. తొల్ల గిషికంధాకాండమును, బిడప సుందర
కాండమును, ద్వితీయ బాలకాండమును, బయిని యుద్ధకాండమును
గలవు. అందుఁ గిషికంధాకాండమును, సుందర కాండమును,
సమగ్రముగాఁ గలవు. బాలయుద్ధకాండము అసమగ్రములు.
వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు మెండు అతి శిథిల
ము. గ్రంథపాతములు కలవు.

సంస్కృతమున వాల్మీకిమహర్షిచే రచింపఁబడిన రామాయణ మహాకావ్యమున కిది తెలుగు. ఇందు సమగ్రముగానున్న కీషింధాసుందరకాండములు భాసరపుత్త్రుఁడగు మల్లికార్జునభట్టారకునిచే రచింపఁబడినట్లు గద్యములందుఁగలదు ; కాని, సుందరకాండమంతకును, మల్లికార్జునభట్టారకు డేక ర్తయనునెడఁ జిక్కువాటిల్లుచున్నది భాసరరచనము సాహిణిమారుని కంకితము సేయఁబడెను. మల్లికార్జునభట్టారకరచనము శివున కంకితము సేయఁబడెను సుందరకాండమున నాదిపద్యము సాహిణిమారుని సంబోధనముగాను, దుదిపద్యములు శివుని సంబోధములుగాను నున్నవి. ఈ కాండ మొకట మల్లికార్జునభట్టారకుని కృతియే యగునప్పు డాదియందును శివునిసంబోధనమే యుండవలసియుండును. భాసరుఁడే సాహిణిమారునిపేర నీకాండమును కూడ రచింప మొదలలిడి యేలయో వీడనాడఁగా మల్లికార్జునభట్టారకుడు పూరించెనేమో ! ఎల్లప్రతులందును సుందరకాండాదిని సాహిణిమారుని గూర్చియే చెప్పఁబడినవద్యముకలదు.

R. No. 24.

Paper. $7\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{4}$ inches Foll 16. Lines, 26 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Lakshmayyagāru of Guntūr in 1910-11.

మహిమస్తవతీక

MAHIMASTAVATĪKA.

This contains the Sanskrit text of Puspadanta's Mahimnastōtra, a eulogy on Śiva, and the Telugu meaning word by word, together with an analysis of the stanzas into the words composing them.

Complete.

Beginning:

శ్లో. మహిమ్నః పారం తే పర మవిదుషో యద్య సదృశి
స్తతి ర్భ్రష్టాదీనా మపి తదవసన్నా స్త్వయి గరః

అ థావాచ్య స్సర్వ స్వమతిపరిణామావధి గృణా
మమా ప్యేష స్తోత్రే హర నిరపవాదః పరికరః.

పదచ్ఛేదము.

మహిమ్నః, పారం, తే, పరమ్, అవిదుషః, యది, అసదృ
శీ, స్తుతిః, బ్రహ్మాదీనామ్, అపి, తత్, అవసన్నాః, త్వయి, గిరః,
అథ, అవాచ్యః, సర్వః, స్వమతిపరిణామావధి, గృణా, మమ,
అపి ఏషః, స్తోత్రే, హర, నిరపవాదః, పరికరః.

అర్థము-

హే హర!=ఓయి సాంబశివుడా, తే=నీయొక్క, మహి
మ్నః=సామర్థ్యముయొక్క, పరమ్=ఉత్కృష్టమయిన, పారమ్=
అంతమును, అవిదుషః=గుత్తెగనివానికి, స్తుతిః=స్తోత్రము, అస
దృశీ యది=అయోగ్యమయినట్టాయెనా, తత్=అప్పుడు, బ్రహ్మాదీ
నామపి=బ్రహ్మాదులయొక్కానున్ను, గిరః=వాక్యములు, త్వయి=
నీయందు, అవసన్నాః=క్షీణాలయినవి, అథ=అటుతర్వాతను, స్వ
మతిపరిణామావధి = స్వబుద్ధియొక్క పరిపాక మానట్టుగాను, గృ
ణా=స్తోత్రము చేస్తున్నటువంటి, సర్వః=సమస్తమయినటువంటి,
జనము, అవాచ్యః=వలగలేకయుకొనిది, మమాపి=నాకున్ను, స్తో
త్రే=స్తోత్రమందు, ఏష పరికరః=ఈసాధనసంపత్తి, నిరపవాదః=
అపరాధం లేనిది

End:

శ్లో. శ్రీపుష్పదంతముఖపంకజనిర్మితేన
స్తోత్రేణ కిల్బిషహరేణ హర ప్రియేణ
కంఠస్థితేన పఠితేన సమాహితేన
సంప్రీతిమాన్ భవతి భూతపతి ర్మహేశః.

శ్రీపుష్పదంతునియొక్క ముఖపద్మంవల్లనుండి బయలు వెళ్లే
వ్వంటి, కిల్బిషహరేణ=పాపమును వారిం చేవ్వంటి, హరప్రియేణ=
శివప్రియమయినవ్వంటి, కంఠస్థితేన=కంఠమందువున్నవ్వంటి, స

మహితేన = స్వస్థవిత్తముచేతను, పతితేన = పతిచబడ్డపువంటి,
స్తోత్రేణ = మహిమ్నుస్తోత్రం చేతను, భూతపతిః = భూతాలకు హయకు
డైనపువంటి, మహేశః = శివుడు, సంప్రీతిమాన్ = లెస్సగా సం
తోషముకలవాడై, భవతి = లభించున్నాడు.

గ్రంథావసానమునఁ బ్రతివిలేఖకుఁఁడు వ్రాసెను :—

“ విశంభినామ సంవత్సర పుష్యబహుళ ౭ బుధవారము పగ
లు మూడుజాములవఱకు కోడూరు కనకరాజు మహిమ్ను స్తవము
సంపూర్ణముగా వ్రాసి, ప్రతిని ఉన్నత్రమాన ఆ కెళ్ల బ్రహ్మకర్తగారి
కి పరబ్రహ్మార్పణంగా యిచ్చెను.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతబాగున్నది. తప్పులు కలవు. శైథిల్యము
లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సంస్కృతమునఁ బుష్పనంత ప్రణీతమగు శివ మహిమస్తవము
నకుఁ బదవిభాగమును వ్యావహారిక పుండెల్లనఁ బ్రతిపదిటీకయును
గలవు. మూలముకూడ వ్రాయబడియున్నది.

R. No. 25.

Palm-leaf 17×14 inches Foll 35, Lines, 5 in a page. Telugu.
Much injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

(a) మహిమస్తవటీక.

MAHIMASTAVATĪKA.

Foll. 1a-23b.

Same work as is described in the last number.

Complete

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము
కాదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములును గలవు.

ఇది నెం 24 రు న వర్ణింపబడిన గ్రంథమే

(b) ప్రాధానుభూతివ్యాఖ్య.

PRAUDHĀNUBHŪTIVYĀKHYA.

Foll. 24 a-35b.

This contains the Sanskrit text and the word for word Telugu meaning of Praudhānubhūti which describes the Advaitic self-realization.

Complete.

Beginning :

శ్లో. అద్వితీయాపరిచ్ఛిన్నసచ్చిదానందమూర్తయే ।

దక్షిణామూర్తిరూపాయ మహ్యమేవ నమోనమః.

శ్లో. ప్రాథః ప్రాథనిజానుభూతిగ (౧?) శ్రితద్వైతేంద్రజాలోగురు
గూఢంగూఢమహాఘదుష్టకుఢియామ్-గూఢం సుధీశాలినామ్ ।
స్వాంతే సమ్యగిహానుభూత మప సచ్చిష్యాపబోధాయ త
త్త్వత్త్వంసంస్మృతవాక్సమస్తజనతానైజంజాలోకనాత్ .

టీక " ప్రాథః = దేహేంద్రియాదివిలక్షణమైన పాక్షిచైతన్య
ప్రకాశంబనేను అని నిశ్చయించుకొని, విధినిషేధాలవల్లను భయపడక
ధీరుడైవున్నటువంటి, ప్రాథనిజానుభూతిగ శ్రితద్వైతేంద్రజాలః,
ప్రాథ = నిస్సంశయమైనటువంటి, నిజానుభూతి = స్వరూపాపహేక్ష ని
శ్చయము చేతను గ(౧?) శ్రిత = మింగబడినటువంటి, ద్వైత = దృశ్యప్ర
పంచమనెడి, ఇంద్రజాలః = ఇంద్రజాలము గలిగినటువంటి, గురుః =
బ్రహ్మవిష్ణు , గూఢమహాఘదుష్టకుఢియామ్-గూఢ = అనాదికాలా
ననుంచి అణగివున్నటువంటి, మహాఘ = కామక్రోధాత్మకమైన
మహాపాపము చేతను, దుష్ట = చులినమైనటువంటిదిగనుక నే, కు =
తత్త్వమును గ్రహించనేరనటువంటి, ధి గూమ్ = బుద్ధులుగలవార్లకు,
గూఢమ్ = తెలియక క్యము గానటువంటిన్నీ - సుధీశాలినామ్, సు =
తత్త్వమును గ్రహించనేర్చినటువంటి, ధీ = బుద్ధి తను - శాలినామ్ =
ఓహ్మచున్నటువంటి మహాత్ములకు, స్పష్టమ్ = కరతలామలకమువలె
విశేషమైనటువంటిన్నీ, నిజాలోకనాత్ - నిజ = తనస్వరూపముయొ

కా, ఆలోకనాత్ = చూచుటవల్ల, సమస్త జనతానైజమ్-సమస్త = సకలమైనటువంటి, జనతా = ప్రాణి సమూహమునకు, నైజమ్ = స్వ రూపమైనటువంటిన్నీ, ఇహస్వాస్తే = పరిశుద్ధాంతఃకరణమందు, సమ్యక్ = లెస్సగాను, అనుభూతమపి = అనుభవించబడ్డదైనాగాని న్నీ, తత్ = మహావాక్య ప్రసిద్ధమైనటువంటి, తత్త్వమ్ = ప్రత్యగభిన్న బ్రహ్మ తత్త్వమును, సచ్చిష్యావబోధాయ-సత్ = సాధనచతుష్టయ సంపన్నుడైనటువంటి, శిష్య = శిష్యునకు, అవబోధాయ = స్వ రూపసాక్షాత్కారము కొఱకు, సంస్కృతవాణ్ = గ్రంథరూపంచేతను లెస్సగా అనుసంధానంచేసెను.

End:

శ్లో. స్వార్ స్యైకసుబోధచారుమనసే ప్రౌఢానుభూతి స్వీయం
దాతవ్యా నకు మోహదగ్ధకుధి నే దుష్టాంతరంగాయచ
యే యం రమ్యవిటార్పితోత్తమశిఃప్రాంతే చకాస్తి స్వయం
సా చే న్మరగ-టహస్లదేశపతితా కిం రాతే కేతకీ

టీక॥ స్వార్ స్యైకసుబోధచారుమనసే- స్వార్ స్యైకసుబోధ అంతస్సారము లెస్సతెలిసేటి(యుట)యందు చారు = మంచిదైనటువంటి, మనసే = సునస్సుగలిగినటువంటి అధికానికొఱకు, ఇయం = ఈ, ప్రౌఢానుభూతిః = ప్రౌఢానుభవము అనేగ్రంథము, దాతవ్యా = ఈయతగినది. మోహదగ్ధకుధియే, మోహ = దేహత్మభ్రమచేతను, దగ్ధకుధియే-కు = చెడిపోయినటువంటి - ధియే = బుద్ధిగలిగినవానికొఱకున్నూ, దుష్టాంతరంగాయచ = రాగద్వేషములచేత చెడిపోయిన అంతఃకరణము కలవారల కొఱకున్ను, న దాతవ్యా = ఈయతగినది కాదు ; యే యం = ఏగేదంగి శేకు, రమ్యవిటార్పితా, రమ్య = రసికుడైనటువంటి, ట = విటులయందు, అర్పితా = పెట్టబడినదొకుంచున్నూ, ఉత్తమశిఃప్రాంతే, ఉత్తమ = కీర్తిబాధికమచే నలంకరించబడినటువంటి, శిరః = శిరస్సుయొక్క, ప్రాంతే = మీదను, స్వయం = తాను, చకాస్తి ప్రకాశించుకొ, సా కేతకీ = అగేదంగి శేకు, మరగ-

టహస్తదేశపతితా-మరగట=క్రోతియొక్క, హస్తదేశ=చేతిలోప
లను, పతితా చేత్=పడినట్టినా, రాజతేకిం=ప్రకాశించునా?

“పదిపేడు స్లోకాలు సంపూర్ణంగావున్నవి.”

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. నిర్దుష్టముకాదు. శైథిల్యము
మిక్కిలముగాఁ గలదు. గ్రంథపాఠములును గలవు.

సంస్కృతమునఁగల ప్రాధాన్యభూతియన నద్యైతగ్రంథము
నకు నియ్యది టీక. ఇందు సంస్కృతశ్లోకములును గలవు. టీక
రచించినదెవరో తెలియదు.

R. No. 26.

Palm-leaf. $13\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 16. Lines, 5 in a page. Telugu.
Much injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11

మాతృశతకము.

MĀTRŚATAKAMU.

A century of verses in praise of the mother, in Campakōtpala-
mālikā metre. Contains only 22 verses.

Beginning :

ఉ. శ్రీకరవారిచితార్థఘనసిద్ధికిఁ గావ్యపటుత్వవృద్ధికిఁ
బ్రాకటభక్తి
. చింతనకుం బ్రతిపేసి భద్రముల్
దాకొనియుండునట్లుగముదింబునఁ దల్లినిబోల రెవ్వరు.

End :

చ. వినఁగనసిద్ధమింతయును వేదరహస్యము సప్తతంతులు
ఘనమ సేవలునుగాంచనబోడశదాస ధర్మముల్
దనరఁగనాచరించి తలిదండ్రులప్రీతియొనర్ప కున్న నా
యనువుఫలంబులన్నియు

(వి-వి.)—

అసమగ్రము 22 పద్యములు గలవు. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది నిర్దుష్టముగాదు. శైధిల్యము విశేషముగాఁ గలదు.

ఇది “తల్లినిఁబోలరెవ్వరు” అను మకుటముతో ముగియు చంపకోత్పలమాలికావృత్తముల శతకము. రచించిన దెవరో తెలియదు. మాతృపూజ యందుఁ బ్రతిపాదింపఁబడినది.

R. No. 27

Paper. $7\frac{1}{8} \times 6\frac{1}{4}$ inches. Foll. 22. Lines, 12 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Laksmayyagārū of Guntūr in 1910-11.

యోగీంద్రవర్ణశతకము.

YŌGĪNDRAVARYAŚATAKAMU.

This is a century of verses which are addressed to Dattātrēya and treat of some philosophical and religious topics, such as the bondage of Saṁsāra, the three desires, etc. The author of the work is Kondayya, a Brahmin of Vēṅṇādu and son of Baṇḍalapalle Nāḡayapradhāni.

Incomplete.

Beginning :

సీ. శ్రీకరాకార శాశ్వ(?)త నిత్యపరిపూర్ణ !

ఆనందయోగ విద్యావిహార

రూపవిక్రమకల్పాదీపప్రకాశ యో

గాధ్యక్ష యోగికులావతంస

నారదస్తతపూర్ణ . . . చిత్రవినోద

కరుణాకటాక్షపీఠవిశాల

భూతిలేపన జగత్పూతచారుచరిత్ర

సకలలోకాధార సగుణరూప

గీ. పరమపావన మహనీయ భవ్యగాత్ర

విశ్వస . . . యోగీంద్ర వినుతిలోల

చిరశుభాకార మోక్షలక్ష్మీహార
సాంద్రరుచిధుర్య దత్తయోగీంద్రవర్య.

End :

సీ. పరతత్త్వవాచ్యార్థభావంబు లన్నియు
వేర్వేటి నొకొకకక విధముగాగ
సీసపద్యంబులఁ జెలువం న శతకంబు
చెప్పితి సతకవిశ్రేష్ఠు లలర
పరఁగుదత్తాత్రేయగురునంకితంబుగా
నానేర్చువిధమున నవ్యముగను
వేఁగినాటికులాభివిధుడను బండ్లపు
ల్లనవ్యయుడను నాగయప్రధాన

గీ. సుతుడ శ్రీపత్యగోత్రుండ సుకవికొండ
ధన్యుడ వెలయ నాచంద్రతారకముగఁ
జిరశుభాకార ! మోక్ష లక్ష్మీవిహార
సాంద్రరుచిధుర్య ! దత్తయోగీంద్రవర్య.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము 26 పద్యములుమాత్రమే కలవు. వ్రాత
బాగున్నది. తప్పు లంత గ లేవు. ఒకటి రెండు పత్రములం దిం
చించుక గ్రంథపాతములు కలవు. శైధిల్యము లేదు.

“చిరశుభాకార ! మోక్షలక్ష్మీవిహార ! సాంద్రరుచిధుర్య !
దత్తయోగీంద్రవర్య !” యను మకుటముతో ముగియు నీ సీసపద్య
శతకము వేఁగినాటిబాహ్మణుండును బండ్లపుల్లె నాగయ్య ప్రధానుని
కుమారుండునుగ నొండయ్యచే గచింపఁబడినది. సంసారబంధనము,
ఈషణత్రయము, అసత్యభ్రాంతి, అష్టకష్టములు, అష్టపాశములు,
క్షుద్రప్రశంస, తాపత్రయప్రశంస, అష్టమదములు, సత్వసన
ములు, ఈ మొదలగు విషయము లొకొకటి యొకొకపద్య
మందు రూపింపఁబడినవి.

R. No. 28.

Palm-leaf. $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll 26. Lines, 5 in a page. Telugu.
Very much injured.

Presented by P. Sītārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

యోగీంద్రవర్యశతకము.

YŌGĪNDRAVARYAŚATAKAMU.

Same work as the one described under the last number.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగ నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్య మపరిమితముగ నున్నది గ్రంథపాఠములు తండ్రి పతంజలులు

ఇది సం. 27 రు న వర్ణింపబడినగ్రంథమేకాని పేజుకాదు.

R No. 29.

Paper. $7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Foll 8. Lines, 22 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Laksmayyagāru of Guntūr in 1910-11.

రత్నశాస్త్రము.

RATNĀŚĀSTRAMU.

This is a Telugu version of the Sanskrit work on this subject by Agastya. It treats of the distinguishing features of the nine precious gems, their characteristics, etc. The author of the work is Bhairava, son of Gaurana, and a devotee and protegee of Bhramarāmbā. The author's other works are Śrīrangamāhātmya and Kavigajāñkuśa.

Complete.

Beginning :

క. శ్రీ వెలయంగు బద్ధములను

పావనపరత్మకునుమ బహువిధపూజా (పట్టిక-లఘూజర్ !)

గావించెద ముదిగొండ

శ్రీవీరేశ్వరకు భక్తచింతామణికి.

క. తన్ను బ్రయ మాట వేడిన

మున్ను మునీంద్రుల కగ స్త్యమునిచెప్పినయా

సన్నతమణిలక్షణములు

చెన్నగఁ గ్రోడీకరించి చెప్పెడఁ దెలియఁ.

క. భ్రమరాంబాదేవీవర

సముదితనిరవద్యహృద్యసాహిత్యకళా

శ్రమవిమలప్రతిభావ (భోప?)

శ్రమవిక్రమశాలియైన శౌరవ(న?) సుతుఁడఁ.

క. బైరవుడ సుభయభాషా

పారీణుడ లోభిభవనభవభూమివ్యా

పారాధికారదుష్కవి

ఘోరపితౄచుల నదల్పుకొను బైరవుఁడఁ.

End :

ఉ. ఈ నవరత్నలక్షణము లెన్నికమాన్వమువాక్యమాలతీ

సూనములెప్పుడు నిరతస్థితిలోడుతవీరభద్ర స

? వ్వానితసత్ఫలంబు లగునట్టుముదంబునఁబూజసేసెదం

గానవిలోలమాభ్రమరగాచుచునుండుము సర్వకాలముఁ.

గ్రంథాంతమునఁ బ్రతివి లేఖకుఁ డిట్లువ్రాసికొ నెను :—“జయ నామసంవత్సర వైశాఖ శు ౧౦ ఆదివారమువఱకు ప్రతిలో డన్న క్రమాన పూర్ణంగా వ్రాసెను.”

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కఁగా నున్నది. తప్పులు మెండు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

సంస్కృతమున నగస్త్యమునిచేఁ జెప్పఁబడిన రత్నశాస్త్రమున కిది తెనుఁగు. భ్రమరాంబావరప్రసాదలబ్ధకవితావిలాసుఁ

దును కౌరవకుమారుడు నగు భైరవకవిచే రచింపబడినది. ఈ భైరవుడే శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, కవిగజాంకుశము, ననుగ్రంథముల రచించినవాడు. నవరత్నపరీక్షయు, వాని గుణములును, దాల్పుటవలని ఫలములును, నిందుఁ జెప్పబడినవి.

R. No. 30.

Paper. $7\frac{1}{2} \times 6$ inches. Foll. 14 Lines, 22 in a page Telugu. Good.

Presented by the same owner as the last in 1910-11.

రాజయోగప్రకాశిక.

RĀJAYŌGAPRAKĀŚIKA.

This is a treatise in Yōga describing in colloquial Telugu the physiological details of the human body, the different means of concentrating one's attention, the different kinds of concentration, etc

Incomplete.

Beginning :

లోకమందు మనుష్యుడు తన యంగుళాలచేత 2౬ అంగుళాలప్రమాణము ౮ జానలపాడుగు నాల్గుజానల వలయము 33 కోట్ల రోమద్వారములున్నా ముప్పదిరెండు మూళ్ల పెద్దపేగులున్నా 2౨ సంధులున్నా 2౦ పెద్ద యెముకలున్నా ౮ పలాలు గుండెలున్నా ౪౦౦ రుధిరమున్నా 3౬౦ పలాలు మాంసమున్నా, సోలెడు పైత్యమున్నా, అరసోలెడు శ్లేష్మమున్నా, అరసోలెడు శుక్లమున్నా ఇన్నింటితో గూడుకుని వుండేటి(ది?) యీ శరీరం. ఇన్నిటికిన్నీ యీ జీవుడు వున్నాడు గనుక శాంతికల్గి మనుష్యాకారమైవుండి (దును?) ఆజీవులకు పరబ్రహ్మ సాక్షియై సకలభూతలలో వున్నాడు.

End :

సుమప్తియందు జీవుడు అవిద్యయందు లీన మవుచున్నాడు గనుక అనందమయప్రకాశం. ఈ పంచప్రకాశాలు ఆత్మను

పారలువలె కప్పకొని వుండును. శరీరమందు దశావస్థలుగలవు అది యేవంటే :

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత యొక తెలుగుగా లేదు నిర్దుష్టముగాదు. శైధిల్యములేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇందు యోగాభ్యాసవిధములు యోగ భేదములు మొదలగు నవి వివరింపఁబడినవి. గ్రంథము వ్యావహారిక భాషలోఁ గలదు. రచించినదెవరో తెలియదు.

R. No. 31.

Palm-leaf. $11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 56. Lines, 5 in a page. Telugu. Good.

Presented by B. Laksmikānta of Guntūr in 1910-11.

(a) రాజయోగామృతసారము.

RĀJAYŌGĀMRTASĀRAMU.

Foll. 1a-45b.

This is a Telugu version, consisting of three Prakaraṇas in stanzas of Dvipada metre, of the dialogue between Kapila and Dēvahūti, regarding Yōga as explained in the third Skandha of Śrībhāgavata. The work was composed by Tarigonda Veṅkamāmbā, a lady, who won the favour of Viranarasimha.

Complete.

Beginning :

ద్విప. శ్రీగణనాథు నాశ్రితపరి పాలు

నాగమసంవేద్యు నాధారసదను

ననిశంబుఁ గీర్తించి యతిభక్తి పెంచి

యనువొందఁ దరికొండ హరిని మహాను

? భావుని భాష్యవిగ్రహు (వైభవు ?)ని భావించి

పాపనమూర్తిని ఐరమసాధనుని

వేదాంతవేద్యుని విశ్వతోముఖుని
 నాదవినోదుని నళినలోచనుని
 ఆదినారాయణుని సనిశంబు నాద్దు,
 మనములోన రహస్యమార్గమందుంచి—

కుదురుగా నదియట్టు గురువరంపరను
 సదమలభక్తితో సన్నుతించుచును
 విహితోక్తి నత్యంత విఖ్యాతి నమరు
 సర్వయోగీ ప్రల సమ్మతిగాఁగ
 నుర్విలోపల రాజయోగసారంబు
 వలనొప్పు విప్లవకావ్యముగా రచించి
 యలరుశ్రీహరికి సమర్పింపఁ దలంచి
 మున్నుగా నాచందములు తేటగాఁగ
 విన్నవించెద మీకు విశదంబుఁ ను
 వినరయ్య కవులార ! విద్వాంసులార !
 వినరయ్య మీరెల్ల విమలాశ్చులార !
 ఘనయతిప్రాస సంగతుల నే నెఱుఁగ
 వరుస నాక్షేపింపవలదు సత్యవసు
 శ్రీకరంబుగ నారసింహులకరుణ
 నీకథాప్రారంభ మేర్పఱిం చెదను—

End :

కనుక నీయమనసకఘనతరాభ్యాస
 మున నెత్తుఁబరిపూర్ణముగ నిండియుండు
 మానసయగు వేంగమాంబికారచిత
 మైక్ష్టి రాజయోగామృతసార
 మందెన్నఁగా, దృతీయప్రకరణము
 పొందుగాఁ దరగొండపురథాముడైన

పీఠస్థానింహుండు వెలయఁగైకొనియె

ధారుణి నాచంద్రతారారక్తముగను.

ప్రతివి లేఖకుండు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“ధాతనామ సంవత్సర ఆషాఢ బ ౨ శనివారము రోజున ఈ గ్రంథము సమాప్తము అయినది. చెన్నంపెట్టి సుబ్బారాయని స్వహస్తము”.

(వి-వి.)—

సగ గ్రము. వ్రాత బాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. క్లిథిల్యము లేదు. గ్రంథ పాఠములు లేవు.

ఇది శ్రీమద్భాగవతమందలి తృతీయస్కంధమందుఁ గల కపిల దేవహూతి స వాదరూపమగు యోగశాస్త్ర విషయమునకు పీఠ సరసింహవరప్రసాదినీ యగు తిరిగొండ వేంకమాంబయను విదుషి చే ద్విపదరూపమున మూండు ప్రకరణములుగాఁ జేయఁబడిన తెలుఁ గుసేత.

(b) వేదాంతకీర్తనములు.

VĒDĀNTAKĪRTANAMULU.

Foll. 46a-55b.

Contains some verses on philosophic truths and some on the story of Rāma.

Beginning :

దీనిభావము తెలియండన్న దీనిమర్తముకనండి, అన్నవరపు పాఠలింగని అడిగి తెలుసుకొండి ॥దీ॥

నెత్తిని నోరుండునన్న నొనట కండ్లుగన్న, మూలిన తో కుండునన్న, మూడు మొకములు గలవు అన్న ॥దీ॥

End :

చేరి యతనితోను చెలిమి చేసి రామరామ

నారసమున వారిఁగూల నేసి రామరామ

మూల్యవంతపర్వతమున నిలిచి రామరామ
మహితశౌర్య లయిన కపులఁ బిలిచి రామరామ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత యొక మాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇందుభిన్న ఓధములయిన కొన్నివేదాంత కీర్తనములును జీవర రామచరిత్రమును దెలుపు నొకకీర్తనమును గలవు.

R. No. 32.

Palm-leaf 19½ × 14 inches. Foll. 34. Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by P. Sītārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

శ్రీరామస్తవరాజము.

ŚRĪRĀMASTAVARĀJAMU

Same work as the one described under No. 5 (a) *ante*.

Complete.

(పి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాఠములు కలవు.

ఇది నె 5 రున వర్ణింపబడిన గ్రంథమేకాని వేఱు కాదు.

R. No. 33.

Paper. 8½ × 6½ inches. Foll. 38. Lines, 21-38 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Laksmayyagaru of Guntūr in 1910-11.

వల్లవీపల్లవోల్లాసము.

VALLAVĪPALLAVŌLLĀSAMU.

This is a Prabandha in three Āśvāsas on the story of the marriage of Śrī Kṛṣṇa with Satyabhāmā; by Mādhbhṛṣi Nṛsimhācārya,

son of Vēdāntācārya. The work was composed at the instigation of Sībhanādrī Appārāya of Nuzvid and dedicated to Sībhanādrīśvara.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీలక్ష్మీకరకర్ణభూషణములై చెన్నొందు పద్మోత్పలా
దేవీలోలాసనిదాననేత్రయుగళీదివ్యారకచంద్రద్యుతా
దైలోక్యానుతమోనివారణముచిత్రంబొప్పఁ గావించునా
శ్రీలక్ష్మీనరసింహనామకశుభాద్రిస్వామిని గొల్చెదా.

*

*

*

*

గీ. జగతి శ్రీశైలపంశసంజాతు లగుచు
సకలవేదపురాణ శాస్త్రైజ్ఞగమ్య
బ్రహ్మవిద్వంద్యచరణౌను రంగనాథ
దేశికులఁ గొల్తు మతర్కతి తేజముగకు.

*

*

*

*

సీ. గీ. చటులవిక్రమపటురటద్భుతచయంబు
నటవిటశ్రేణిరంజితనరచయంబు
మత్తవేదండతండంబు మహితచక్ర
తురగనికరంబు నూజవీడ్పురవరంబు.

గీ. ఆపురంబున విలసిల్లు భూపమాళి
రత్ననిచయ ప్రభావుంజరంజితాంఘ్రీ
రమ్యుడై శోభనాద్యప్పరాయరాజ
శేఖరుండు తేజమున నిందు శేఖరుండు.

*

మ నను గోపాలదయాసముల్లసితనానాశాస్త్రవిజ్ఞాననై
పుణశీలాంచిత శేముషీవిలసితుఁ భూరిప్రభావోన్నతుఁ

విలాసానాకటాక్షలబ్ధకవితా విఖ్యాతచాతుర్యజ
య్యన రా రన్యసి శేరబిల్పి గమణీయాహ్లాదజేతసుగంధే.

* * * *

చ. మృదుపదవాక్యగుభాసల మేదుగమై శ్రవణాఠశాయిస
స్తుద మొదనంగఁ జేయరసమంజులమై సదలంకృత మహా
యదమగు నవ్యకావ్యము శుభాన్త నృకేసరికర్పితంబుగా
సుదిలదిలకింప సతకవి సమాజ మొనర్చుము నేర్పు మీఱఁగఁ

* * * *

సీ. మహనీయగుణరత్నమాడఘావ్యన్వయ

కలశాంబురాశిశీతలకరుండు

కమనీయనైధృవకాశ్యవగోత్రుఁ డా

వస్త్రంబసూత్రుండు పరమయశుండు

వేదశాస్త్రపురాణవిద్యానవద్యుండు

నకలధర్మాధర్మసారవిదుండు

సంసకృత ప్రాకృతశౌరసేన్యాది స

ద్భాషావిశేషప్రబంధకరుండు

గీ. నతండు మద్వంశకూటస్థుఁ డఖిలరాజ

పూజనీయాంశురాజీవరాజితుండు

వాదివేదంతవంశాస్యవైఖరీ స

మంచుతుండు వేంకటాచార్యుఁ డార్యవిభుండు.

క. ఆవేంకటగురుచంద్రుండు

పావనగుణశేషమాఖ్యభామామణితో

శ్రీ వెలయంగ గార్హస్థ్యము

భావింతును నుండె విబుధపరివృతుఁ డగుచున్.

క. నవశేషధిసన్నితసుత

నవకంబాదంపతులకు నయ మొండంగ ను

దృవమై గుణగణమహిసం

భవమై విలసిల్లె సర్వవైభవహితమై.

ఉ. అనవకంబునం దనరె నాగమశాస్త్రవిశారదుండు శ్రీ
సూనుసమానసుందరుండు శోభితభూరియశోచితుండు సం
తానమహీరు హేమాపమితదానమహీసురకోటిమోదసం
ధానుండు శ్రీనివాసుండు బుధస్తవనీయకళావిలాసుండై.

గి. శ్రీనివాసార్చు డిలయందు శ్రీనివాసు

డనగఁ జెలువొంది వేంకటమ్మభ్యసాధి

తోడ గృహమేధియై కడుఁ బ్రోడయగుటఁ

బండితాఖండలుండనఁ బరఁగె నతఁడు.

క. ఆపండితజనశేఖరుఁ

డాపన్నగళాయిఘనదయా వంశసము

ద్వీపకతనూజరత్నముఁ

త్రాపించెను వేంకటార్యభాస్వదభిఖ్యఁ.

క.

కృష్ణాంబతోడ రమతోఁ

విష్ణుపువలె వేంకటార్యవిబుధుం డలరెఁ.

గి. పంచరత్నంబులో లేక పంచబాణు

పంచశరములో యన సుతపంచకంబు

వారి సుకృతంబు లెల్లను వన్నెకెక్క

సుదయమయ్యెఁ దదన్వయాభ్యుదయమునకు.

గి. అయిదుగురలోనఁ దండ్రకి దయితుండగుచు

సకలవేదపురాణశాస్త్రములు చదివి

యమితభాషావిశేషము లభ్యసించి

తేజరిల్లెను వేదాంతచేళికుండు.

క. అననూయారుంధతులను

ఘనపాతివ్రత్యమునను గడుముడు గృష్ణ

మైన వెలయు సతీమణితో

దనరెం వేదా తగురుండు తద్దయు వేదగ్రా.

*

*

*

*

క. ఆవేదాంతాచార్యుండు

భూవలయమునందు సకలబుధసన్నతుడై

శ్రీ వెలయు గనియె మమ్ముల

నేపురుతనయులను బండి తేంద్రచరితులగా.

క. వారిజలోచనుకరుణ న

వారితసురవాహినీప్రవాహసుకవితా

ధోరణి కల్పి చెలంగితి

గీరుల్ శ్రీనారసింహదేశికుం డనగ్రా.

వ. మఱియు వైనతేయకూక్షలబ్ధవిద్యతగ్రావిరాజసమాజ మ
మోరంజక సంీతసాహిత్యపాండిత్యవిచిత్రకవిత్యనిర్మాణ నిపుణుం
డనైన నారచియింపం బూనిన ప్రబంధంబున కధీశ్వరుండైన
శ్రీ శుభాద్రీశ్వరస్వామి నభివర్ణించెద.

End :

గీ. వల్లవీపల్లవోల్లాస ముల్లసమున

వినిన జదివిన వ్రాసిన జనుల కెపుడు

మదనగోపాలమాళి సమ్మదముతోడ

సకలసంపద లాసంగును సంతతంబు.

*

*

*

సూక్తి. ఇందిరాదృక్పకోరేంమబింబస్తుభా

పందినీ తామితావార్యసంపత్సుభా

నిందితహ్రోదినీనీతిభాస్వస్తుభా

నందితాగేంద్రకన్యావచస్త్రీసభా.

Colophon :

ఇది శ్రీమాడభూషికులపయోరాశిరాకాసుధాకర వేదాం
తాచార్యతనూభవ వైనతేయకటాక్షలబ్ధవిద్వత్-విరాజమనోరం
జకసంగీతసాహిత్యకవిత్వచతురసరసింహాచార్యప్రణతంబైన పల్లవీ
పల్లవోల్లాసంబను సత్యపరిణయాభ్యాసప్రబంధంబునందు సర్వం
బును దృఢీకృతాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత ముద్దుగ నున్నది. తప్పులంతగా లేవు.
శైలియు లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

శ్రీకృష్ణుడు సత్యభామను బెండ్లియాడు కథతో మూడూ
శ్వాసముల ప్రబంధముగా మాడభూషి నృసింహాచార్యకవి పల్ల
వీపల్లవోల్లాసమను నీ శృంగారగ్రంథమును రచించెను. మాజివీటి
ప్రభువగు శోభనాద్యప్పారాయని ప్రేరణమున నిది రచింపబడినట్లు
గ్రంథకర్త చెప్పికొనెను. కృతిస్వామి శోభనాదీశ్వరస్వామి.
గ్రంథకర్త కుల గోత్రాదులు పై నుదహరింపబడిన వద్యములఁ బట్టి
తెలిసికొనునది.

R. No. 34.

Palm-leaf. 16×1½ inches. Foll. 44. Lines, 5 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by P Sītārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

వసుచరిత్రము.

VASUCARITRAMU.

This is a love-poem in six Āśvāsas by Rāmarājabhūsanakavi.
It treats of the story of the marriage of Uparicaravasu and Girikā.
As the MS. is incomplete and injured, extracts and a fuller account
are not given here. Contains only two Āśvāsas.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. రెండాశ్వాసములు మాత్రమే కలవు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాఠములు గలవు. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు.

ఇది రామరాజభూషణకవితే రచింపబడిన పసుచరిత్రమను శృంగార ప్రబంధము. పుస్తక మసమగ్రముగను శిథిలముగను నుండుటచే విషయవివరణ మిందు జేయబడకయ్యె.

R. No. 35.

Palm-leaf. 12½ × 14 inches Foll 41 Lines, 7 in a page. Telugu. Injured.

Presented by P. Sitārāma Śāstri of Guntūr in 1910-11.

వాసిష్ఠరామాయణము.

VĀSISTHARĀMĀYANAMU.

This is a Telugu version of the Sanskrit work of this name by Maḍiki Singanakavi. Breaks off in the third Āśvāsa.

Beginning:

ఉ. శ్రీ కగలీలఁ బ్రాణుల సృజింపఁ దలంచి విధాత తానయై

 యై వెలుంగును
 శ్లోకుఁ బురాణపుణ్యపురుషుం బరమాత్ముని భక్తిఁ గొల్చెదగా.

End:

క. తుదమొదలులేదుకాలం
 బిదమిత్థమనంగరాదు (ద ?) యిందుల నూతెం
 డిదియెంఱ యీనిశ్చిష్టపుఁ
 బ్రదుకులయం దేమియాస్థ పరమవివేకా.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మూడవ యాశ్వాసమునఁ గొంతభాగమువఱకే కలదు. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేకపోలేదు. శైథిల్యము మిక్కిలి కలదు. గ్రంథపాఠములును హెచ్చుగాఁ గలవు.

ఇది సంస్కృతమునంగల వాసిష్ఠరామాయణమునకు మడికి
సింగనకవిచే జేయఁబడిన తెలుఁగుసేత. ఈ గ్రంథ సంపుట మతి
శ్రేణిముగానుండుటచే నిందు విషయః పరణము కావించఁబడదయ్యె.

R No. 36.

Palm-leaf. $12\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 25 Lines, 6 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by Addōpalli Rāmasēṣayya of Rēpalle in 1910-11.

వాస్తుశాస్త్రము.

VĀSTUŚĀSTRAMU.

There is neither beginning nor end in this MS.; and the work
treats of construction of houses, etc It is dedicated to Kṛṣṇa.

Beginning :

సీ. తనరుపూర్వప్రదక్షిణంబు నూరములుగూర్పవలయు

నపుడు ఆగ్నేయముననుమూలాగ్రసంయోగంబు ?

* * * *

అర్థము. దూలములు చౌకముగా గూర్చేటప్పుడు తూర్పు
దూలం మొదలున్నూ దక్షిణగూలం కొనాఁకున్నూ ఆగ్నేయానకు
రావలెను. దక్షిణగూలం మొదలున్నూ పడమటి దూలం మొదలు
న్నూ వైముతిమూలను కూడవలెను.

* * * *

End :

* * * *

గురుతులుంచిన దక్షిణోత్తరముల ద్వ

అయువత్కుంటిను తైముల్ వేధినపుడు

మూలమేర్పడు నీరీతి మొదల దిక్కు.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదలు లేదు చివర లేదు. వ్రాత యొకమా
దిరిగా నున్నది. తప్పులు తండోపతండములు, శ్రేణిము కలదు.
గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఈ వాస్తుశాస్త్రము శ్రీకృష్ణాంకితము. ఇండ్లు మొదలగు వారి నిర్మాణవిషయమునవిధులిందుఁ దెలుపఁబడినవి. గ్రంథమిందు బ్రభుష్టమై చూపట్టుచున్నది. ఈ ప్రతినిబట్టి యింతకంటె నీ గ్రంథ విషయము గుఱుతింపఁదగినదిలేదు.

R. No. 37.

Palm-leaf. 16½ × 1½ inches. Foll. 69. Lines, 8 in a page. Telugu. Injured.

Presented by Gollapūdi Lakṣmaṇa Śāstri of Bezwada in 1910-11.

వేంకటేశ్వరవిలాసము.

VENKATĒSVARAVILĀSAMU.

This is a Prabandha describing the marriage of God Vēṅkaṭēśvara of Tirupati with a Chenchudamsel, by Cellapilla Naraṣakavi. Incomplete. For further particulars about the author, see extracts below.

శా. శ్రీమద్ధోషకుమారముఖ్యసమయోత్సేకప్రణామక్రియా

సామర్థ్యోదితరావణభ్రమసుదృక్స్వైషభావజ్ఞుడై

ప్రేమఘోమిజనాదరించి

త్యామోదంబు లాసంగుశౌరి రఘునాథస్వామి మ మ్మేలుతఁ.

* * * *

ఉ. మధురీకృతతత్త్వః బోధపాతన

ప్రాపితభక్తిసారనిరపాయసుఖోదయకారకారవ

గ్లీపురసారయోగబహుళీకృత వేదులవేంకటార్యవా

గ్రూపణభాష్యకారయనిరూఢినుతించెద మద్గురూత్తముఁ.

క. భాస్వద్భ్రంహానందర

సాస్వాదసుఖప్రపూరితాత్మాంధ్రపవ

శ్రీస్వప్నదేశకోత్తమ

సుస్వాంతులఁ గోనయాభ్యు నూరులఁ దలంతుఁ.

* * * *

మ. ప్రవరుల్ కొందఱు మేలుకోటఁ గలచెప్పిపిల్లరాయండు భక్తివిశేషంబున కాత్మమెచ్చి కరుణోక్తి వేగ సాక్షాతగారిం చి వరంబిచ్చి మదీయభక్తులని వాసిం బ్రో(వఁగా?)వారు సర్వవిశేషముల వృద్ధి బొందిరిలఁ జెల్వపిల్ల

గీ. అది మొదలుగాఁగ సకలజనానులాప

వినుతి. దగఁ జెల్లపిల్లవా రనుసమాభ్య

ఘనతమీఱఁ దస్వయక్రమమునందు

వంశ పావనుఁ డన్నయాహ్వాయుఁడు కలిగె.

* * * *

చ. అఖిలజగత్ప్రసిద్ధమతి యన్నయ య న్మతిశాలికిఁమన స్సుఖఫలదాయియై సకలశోభల శ్రీహరిమూర్తికిఁ జతుర్ముఖఁ డుదయించినట్లు కులముఘ్నుడు వేంకటనామధేయుఁడు స్తుతిమఖివాద్యధుర్యమతి వుత్త్రకుండై జనియించె బెంపుగఁ.

చ. మతిహిత కార్యధుర్య మనపాయసుఖోదయ మైన ప్రేయసీ ద్వితయమునందు వేంకటసుఖీమణి సంతతిగాంచి మించెనం దతిపరివర్ధితాస్వయమహోత్సఁడు రామయ నామధన్యుఁ డప్రతిసతికృష్ణమాంబకు జరప్రియపు త్రికుండై ప్రవర్ధితఁ.

క ఆభాగమాంబయందు మ

హాభాగు డు రామయార్కుఁ డాత్మజులుగఁ గా

మాభిధుని వేంకటాఘ్నుని

శోభితమతియన్నయార్యనూరులఁ గనియెఁ.

* * *

క. ఆవేంకమకులసతియం

దావిద్వవృత్తి కామయార్కుఁడు పుత్తి

స్త్రీవరసంతతి గనె నం
దావరపుత్త్రకులు మూపు రందగ్గజుడై.

* * * *

క. వా రిరువుర శ్రీ ననుజుడ
శ్రీరామపదారవిందసేవారత వృ
త్సారనుడ సృసింహసమా
ఖ్యారంజితసకలవిబుధహర్షోదయుడ౯.

నీ. భునతరశ్రీరామకరుణాకటాక్షపీ
క్షణసమారబ్ధశృంగారసరస
బంధురబంధప్రబంధకల్పనకళా
చాతుర్యయుగ్మభాషాకవిత్వ
కాశలమతిని సతగవిహృద్యగద్య ప
ద్యానవద్యప్రయోగార్హలక్ష
ణాలంకరణమహిమాన్నత యామినీపూర్ణ
తీలకావిలాసంబు లలితముగ నొ

గీ. సర్పిరామాంకితంబుగాఁ గూర్చినాడ
గౌతమీతీరకంకణ గ్రామధామ
సౌఖ్యసంసిద్ధి గాంచిత శ్రావతీంద్ర
కృతబహుకృతిఁ జెందిన వితతయశుడ.

చ. అదియునుగాక విద్య లరయ న్నవభోజుడు స్వమంగళా
భ్యుదయుడు వర్తనాయక విభూతమరత్నము ధారుణీజగ
ద్విదితుడు చింతపల్లికులవేంకటరాయ సృపాలమౌళి వా
గ్విదుడని గౌరవించిన కవిప్రభుచంద్రుడ న న్నెఱుంగుడీ.

* * * *

క. శ్రీచంద్రఘనంశసుధా
ధామశ్రీమాభిరామధామనకు మహిమా

ద్దామమదద్విపదుత్పల

ధామనిధిస్ఫురితతీక్షణశరధామునకుఁ.

* * * *

End :

- సీ. కలిమిచే సగమైనఁ గాకున్న జగడంబు
వలవదు నీతోడ వద్దరాకు
నేలఁతరో పలుచనినీటఁ బుట్టినపోలికఁ
గనుపట్టె ననుచు బలఁగఁగనేల
యంత కన్నను బల్చ నగుచోటఁ బుట్టిన
జూడ నీయందున్న సన్నగనుము
డెందంబు రాపొందఁ జెందు నందువు మది
నిర్మలమణిలీల నివ్వటిల్లు
- గీ. నెచ్చుతగ్గన సర్వాధ్యు లెచ్చుతగు
గలిగియుండెద రల్పులు గాన రేపుడు
రికఱలట్లను నాకు హృత్ప్రియులపెగుర
రంటి వటులైన విప్లవశలంబరటవె.
గీ. సామిఁజేపట్టి నంత సేనకీయసేను
నీవలెనె రొమ్మపైకెకిర నిచ్చితటవె
కానిశేషునులను

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ఆశ్వాసాఽంతపద్యములు వ్రాయఁబడియుండ లేదు. వ్రాత జలుగుగా నున్నది. తప్పలంతగా లేవు. నడుమఁ గొన్ని పత్రములందుఁ కొంత గొంతభాగము భిన్నమై పోయినది. ఆ భాగములందు గ్రంథపాతములు గలవు.

వేంకటేశ్వరస్వామి చెంచుగన్నియను బెండ్లియాడుకథ యిందు వర్ణింపఁబడినది. ఎన్ని యాశ్వాసములుగా నీ గ్రంథము రచింపఁబడెనో యీ సతనిబట్టి గుఱుతింపరాదు. గ్రంథకర్త చెళ్ల పిళ్లనరసకవి. కవినిగూర్చి విశేషములు, పై నుదాహరింప బడిన పద్యములందుఁ దెలియఁగలవు.

R No. 38.

Paper. $11\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ inches. Foll 8. Lines, 35 in a page. Telugu. Good.

Presented by P. Laksmayya of Guntur in 1910-11.

సరసహృదయానురంజనము.

SARASAHRDYĀNURĀÑJANAMU.

This Prabandha seems to have been written in imitation of Vasucaritra and Manuocaritra, and treats of a story which cannot be fully ascertained on account of the imperfect nature of the work. The author is Pāpayārādhya, a descendant of Vēmanārādhya. The work seems to be dedicated to Kuśa and Lava, the sons of Rāma. Begins in the course of the second Āśvāsa and breaks off in the third.

Beginning :

శా. కైదండంగొని యల్లనల్లన విరుల్ గాఁబుగా రావన
 పూదోబ్ నడివల్వగొజ్జంగులగుంపుల్ పేపరంబైనయ
 కేదారంబులగొందిత్రోవనడుచక్కెంగప్పుగాంబు(?)ప్పుచు
 త్రోదుల్లట్టంగ నందడుంగు (దునేస్తు?)లిడుచు బూబోడి
 [మెల్లెల్లనా.

Colophon :

. . . . చంద్రాత్మజా

క. రంభోకూమదన జయ

రంభావహరాజనయవిరాజిత వాణీ

పుంభావ కీర్తిగుంభిత

కుంభీనసరాజధామ ! కుశలవరామా !

* * * *

ఇది శ్రీమదుభయభాషారసజ్ఞ రసజ్ఞాగ్రస్మత్యన్నాటకాలంకార
 గ్రంథాంధ్రప్రబంధబంధురకవితానిబంధన శ్రీమద్వేమనారాధ్యవంశ
 పయఃపారావారరాకాసుధాకర శ్రీ పాపయారాధ్యవిరచితంబగు
 సరసహృదయానురంజనంబనుమహాప్రబంధంబునందు ద్వితీయా
 శ్వాసము.

End :

గీ. అంతఃదహతహా శో బోటు లలమికోనుచు
 నూరడించుచుఁ గేల్చిమ్మియూ . . . ని
 నిద్దపుండ్రకుటద్దముల్ నిమిరి చాల
 బుజ్జగించియుఁదమిమించి . . . ర.

చ. తమతమ నేర్పు లేర్పఱిచి తామర రేకున రక్తిగూర్చి ఘుం
 ఘుమఘుమవాసనల్ గురియు గొజ్జఁగి నీటఁ గురంగనాభిచో
 కటముగ ఘటించి రంగుల నిగారముతోఁ గొనగోట. .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ద్వితీయాశ్వాసముకొంతనుండి తృతీయా
 శ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు వ్రాత ముద్దగూర్చుచున్నది.
 శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

మనుషసుచరిత్రములను బోలిన కల్పనముగల యీ ప్రబంధము
 వేమనారాధ్యపంశ్యుఁడగు పావయారాధ్యునిచే రచింపఁబడినట్లు గద్య
 మువలనఁ దెలియు చున్నది. రామచంద్రాత్మజుఁడగు కుశలవరామ
 య్యు యేతతకృతిభర్తయని యాశ్వాసాంతపద్యములఁబట్టి యెఱుఁగ
 నయ్యెడిది.

B. No. 39.

Palm-leaf 13½ × 1½ inches. Foll. 75. Lines, 7 in a page. Telugu.
 Injured.

Presented by P. Lakemayyagaru of Guntur in 1910-11.

శ్రీపర్వతపురాణము.

ŚRĪPARVATAPURĀṆAMU.

This is a Telugu rendering in six Āśvāsas of the Sanskrit Śrīsailakhanda which forms part of the Skāndapurāṇa : by Śēṣanā-rādhya. This work describes the sanctity of the Śrīsaila hill in the Kurnool district and of God Mallikārjuna in the shrine on the hill.

Complete,

Beginning :

మ. శ్రీ మత్పర్వతరాజ్య(జ ?) రాజ్యవదవీసంహాసనస్థం జగ
ద్దామగ్రామణి మల్లికార్జును నపాంగవ్యాప్తలోకక్రియా
సామాన్యం దుహినాద్రిజాకుచతటీసంలిప్తపాటీర చం
ద్రామోదాచితవామభాగు శివు నారాధింతు డెందలునా.

* * * *

క.

. శ్రీ తోటపీఠభద్రుఁ దలంతుఁ

కా. నాగులూరిపురవీరస్వామిఁ గీర్తిం చెదఁ.

. * * * * [మతో

కా. నావారుంగడుఁ జిన్నప్రాయమున “ నోనామః ” కులుఁ బ్రే
“ శీవాయకృణు ” డెప్పనాటగొలె? నే నేవింతునీయాన నా
భావంబందును విన్నెయెన్నుదును విభ్రాజద్భవద్భక్తిస
ద్భావజ్ఞానసుధానుభావరతుఁగా భావింపు మల్లీశ్వరా !

* * * *

క. శివజన్మఁడ శివగోత్రుఁడ

శివలింగధ్యానరతుఁడ శీలవ్రతుఁడఁ

శివపూజావరతంతుఁడ

శివయోగసుధానుభవుఁడ శేషాహ్వాయుఁడఁ.

మ. ప్రణవశ్రీగిరినాథలబ్ధకవితాప్రజ్ఞాకర్ణాభిష్టుఁడఁ
గణభక్తింధమతప్రయోగవిలురద్ధాధాత్మసంవేత్తఁ ద
త్సరిభాష్యాయతఫకిరకాద్యధపదప్రాధి సమాధాకిత
ప్రణిపత్యస్ఫుటశబ్దశాస్త్రనివహప్రామాణ్యపారీణుఁడఁ.

* * * *

క. భూషణలీల దేశవి

భాషలు తత్తత్ప్రదేశభాసురము లగుఁ

భూషించు వస్త్రమట్లను (సు ?)

భాషితమై సంస్కృతంబు బహుదేశములఁ.

- చ. జనని సమస్తభావలకు సంస్కృతభాష ధరాతలంబున
ఘనలలితార్థగౌరవవికాసి లేనుం గభిరామ మంతకు
గనుంగొనఁ జాతవీజమునకంటెను గోమలపత్తిపుష్ప శో
భనమృదుపల్లవాభినవపాలరసాలము సొంపునింపదే.
- ఉ. జల్లియు నక్రమ ఋ నవశబ్దము వైరిపదంబు సంధులు
బొల్లును ద్రాభ కంటకము పూరకము విరసంబు జోలి గా
నల్లిక లల్లుకబ్బములు నాడరణీయమే వాక్యచాతురీ
సల్లిలలితార్థదృష్టిగల సత్కృతి సేన్యత పొందుకైడి.
- శా. చేతశ్చక్తికయందునిచ్చి కళలంజేకూటి శాస్త్రోదక
వ్రాతం బక్షమూర్తి మాక్తికములై వర్ధిల్లుడు సత్ప్రభు
ఖ్యాతోపేతగుణ పయ్యక్తిసదలంకారాంగహారాభిగా
రీతికసతవిహూర్పనేర్పును బుధశ్రేణీగళాగ్రంబున.

వ. అని యాంధ్రభాషానుబంధంబుగా నా యొనర్పంబూనిన
పర్వతపురాణకథాధీశుండగు శ్రీమల్లేశు నభివర్ణించెద.

End :

ప్ర. జంభద్విటుగంభజాంభోజజముఖదివిజస్వాంతనాభీకసద్భా
శుంభతుగంభీనసేంద్రస్ఫుటకటకరటచ్ఛభమానాంఘ్రవద్భా
గంభీరాంభోధికన్యాసునకుచయుగభీకాంతిమద్భాణదేశా
స్తంభావష్టంభ మోహోపరవిబుధమనస్తారకశ్రీగీశా !!

Colophon :

ఇది శ్రీమల్లికార్జునకృపాలబ్ధమేదురాష్ట్రభాషావిశిష్టశివయోగ
పర్వశేషనాథార్యప్రణీతంచైన శ్రీపర్వతపురాణంబాద్యంతమునుపమా
శ్వాసము.

ప్రతివిలేఖకుండు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“ పార్థివనామ సంవత్సర ఆధికశ్రావణ శు ౨ ఆదివారము
వఱకు యేలూరి పెదలమరప్ప కుమారుండు వీరేశలింగముకు
చదువుకునేటందుకు తాడేపల్లి బుచ్చన్న కుమారుడు పర్వతాలు
ప్రతిలో ఉన్నక్రమాన వ్రాసియిచ్చిన శ్రీశైలఖండము సంపూర్ణము.

(వి-వి.) —

సమగ్రము. వ్రాత చక్కగా నున్నది. తప్పులు లేకపోలేదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాఠములు కొన్ని మొదటి పత్రములక గలవు.

సంస్కృతము సాగుండవురాణమండలి శ్రీశైలఖండమునకు నిది తెలింగింపు. ఇందు కర్ణాలు మండలమునకగల శ్రీగిరియొక్కయు నందువెలసిన మల్లికార్జున దేవునియొక్కయు మాహాత్మ్యము వర్ణింపబడినది గ్రంథకర్త శేషనారాయణుడు. ఇయ్యది యాతా శ్వాసముల ప్రబంధముగా రచింపబడినది.

R. No. 40.

Palm-leaf. 16½ × 1½ inches. Foll. 52. Lines, 6 in a page. Telugu.

Very much injured.

Presented by B. Laksmikāntamgaru of Guntur in 1910-11.

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము.

ŚRIRANGAMĀHĀTMYAMU.

This is the Telugu version of the Sanskrit work of this name forming part of the Brahmandapurāṇa. It describes the religious importance of the shrine of Śrīrangam in the Trichinopoly district. This MS. contains two Āśvāsas, it is not known how many more there are in it. The author is Bhāgavatula Rāmaya, son of Buccanārya of Śāṇḍilyagōtra. The work is dedicated to Nallapāti Ramanapradhāna.

Beginning :

చ. జనలోకాధిప ! మమ్ముగొంచి యట యుష్మద్వంశకూటస్థుడై
న సర్విన్యాప్తుడు మానులార ! వినుండి నాశ్రికగర్భాలయం
బున కేనొక్కదినంబునం దఱిగి సంపూర్ణేందుబింబోపమా
నను శ్రీరంగనిల బూజుచేసి పరమానందంబు సంధిల్లగఁ.

* * * *

. శాశ్వతైశ్వర్య సంపూర్ణగోమండును,
గౌతమగోత్రపవిత్రుండును సత్యంతపుణ్యచారితుండును, శ్రీ నల్ల

పాటి వంశవయఃపారావారదాకాచంద్రుండును, నగు రమణప్ర
భాను మంతమంత్ర ప్రధాన హితపు
రోహితవిద్వత్కవివ్రాతబంధుభృత్యపరివారపరిపృతుండై సభాభవ
నంబునందు సముచితాసనంబునం గూర్చుండి సాహిత్యగోష్ఠీగరిష్ఠుం
డగుచు కటాక్షపీక్షణంబుననన్ను ని
రీక్షించి యిట్లనియె.

చ. అవనిదనర్చు సంతతులయందు బుధుల్ కృతి నెఱుగడండు రం
గభ్రుచరిత్ర మీవు కృతిగా నిడి న న్నలరింపుమయ్య భా
గవత బుచ్చనావ్వాయా
ర్యవరతనూభవాగ్రభవ రామకవీ పరిభూతకాకవీ!

End :

క. అన విని కలహాశముని
మనమున రాగిల్లి చంద్రమఃఖండధర్మ
గని తదనంతరచరితము
●నిపింపవె వీను లలర వినియెద . . .

క. శ్రీవృజనప్రతిపాలన
దుష్టవిరోధిప్రభాగ్నితోయద కవిరా
డిష్టద కీర్తిస్థాపది
గవ్వక సంస్పృష్టవాగ్విహార సుధీరా !

తూణకము. నిత్యసత్యభాషసన్నవీషి శేఖరాన్నయా
మాత్య . . . క్షిమాక్షిక ప్రభాకరా
పత్యకల్పదాతృతాభ్యభవ్యరూపధికగృతా
దిత్యరాట్సుతాంగజాత ధీరతాజితాచలా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్రామచంద్ర వరప్రసాదబకవితావిచిత్ర శాండిల్య
గోత్రపవిత్ర శ్రీమద్భాగవతుల సుధాసాగర శుముదమిత్ర బుచ్చన్నా

శ్రీమత గురుజనవిధేయ రామయనామధేయ విరచితంబైన
శ్రీరంగమాహాత్మ్యంబను మహాప్రబంధంబు ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. అద్యంతములు లేవు. పత్రములపై సంఖ్య
లేదు. అన్నియు మిక్కిలి తారుమా రయినవి. రెండు శాశ్వత
ములగద్యములు చూపట్టుచున్నవి.

బ్రహ్మాండపురాణమందలి శ్రీరంగమాహాత్మ్యమును సంస్కృత
గ్రంథమున కిది తెలుగునకేత నల్ల పాటి రమణప్రధానులకుఁ గృతి
గా భాగవతుల రామకవిచే రచింపఁబడినది. గ్రంథ మెన్ని యాశ్వా
శములుగలదో యీ ప్రతినిబట్టి గుర్తింపరాదు.

R. No. 41.

Paper. $13\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches Foll. 202. Lines, 20 in a page Telugu
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1910—11.

(a) అచలాత్మజాపరీణయము.

ACALĀTMAJĀPARINAYAMU

Foll. 1a—31a.

This is a Prabandha describing the marriage of Sītā with
Kāma; and by means of a pun on the words carried throughout
the poem, it describes also the marriage of Pārvatī with Śiva.
This MS contains only three Āśvāsas. By Vēṅkatācārya, son of
Aṇṇayācārya, grandson of Tirumala Bukkapatnam Śrīnivāsa Tātā-
cārya, and nephew and disciple of Śrīnivāsaācārya.

Beginning :

చ. అబ చని కాంచె నంబునదంబుధిక బరజాలబింబదు

తగుటనవరత్నగోపురముఖప్రతింభకచర్మకుంభికా

పటలవిలోకనాకలితభర్త సరోజకుల భమభ్రమ

తుగటిలసమిభ్రమభ్రమరకూటము నిందిరదివ్యవాటము.

End :

శా. శంభుత్రయక్రియం బద్ధబంధవమహాకూడామణీమోవణో
తంభద్రోపయుతప్రదోపమిషనక్తంచారిసంచూర్ణనా
రంభభశ్యదహర్షుపాలతనునిర్యదక్తశైవాలిని
సంభారంబన సంకెంజిగివికాసం బొప్పె బ్రహ్మశిఖా.

క. శరణాగతజనభరణా

భరణాయితలసదపాంగపలితంకరణా

కరణాతిగ (సంచరణా?)

చరణాంభఃకలితగర్భజడిమవిశరణా.

Colophon :

ఇది సర్వతంత్రస్వతంత్ర సకలభాషాశేషకవితాధురం
ధర ప్రతిదినప్రబంధపరమేశ్వర, శ్లేషయమకచక్రవర్తిబిరుదాం
క, తిరుమల బుక్కపట్టణ శ్రీనివాస తాతాచార్య తనయ శ్రీమదల్లి
యాచార్య డీక్షితసుత పితృవ్య శ్రీనివాసాచార్య కృపాకటాక్ష బ్ధ
సకల పాండిత్య, తరాగలంకార వాగీశ్వర బిరుదాంక వేంకటా
చార్య ప్రణీతమైన యచలాత్మజాపరిణయంబను శ్లేషప్రబంధంబు
నందు దృఢీయాశ్వసము.

(వి-వి.) —

అసమగ్రము. మూడవశ్వాసములు మాత్రమే కలవు. వ్రా
త పాడవ్వది. తప్పులు మెండు. ఈ పుస్తకశాలలోనిదే
యగు శీఘ్రతాళపత్రప్రతినిబట్టి వ్రాయఁబడినది. అందలి గ్రంథ
పాతము లిందును గలవు.

ఇది ద్వ్యర్థికావ్యము. సీతా పావ్యతుల పరిణయవృత్తాం
తము లిందు శ్లేషతో నేకవిఖమున వర్ణింపఁబడినవి. గ్రంథకర్త
యగు వేంకటాచార్యుండు, తరాగలంకారవాగీశ్వరబిరుదాం
కుండు. ఈతండు శ్లేషయమకచక్రవర్తిరుమలబుక్కపట్టణ శ్రీని
వాసతాతాచార్యపౌత్రుండును, అల్లియాచార్యడిక్షితపుత్తుండును

త్తు గ్రామమును, శ్రీనివాసాచార్యుఁ డనుపితృపుత్రునియొద్ద సకలపాండిత్యము నలవఱచుకొన్నవాఁడును.

(b) శేతుఖండము.

SĒTUKHANDAMU.

Foll. 33a—62a.

This is a Telugu version of the Sanskrit Sētukhaṇḍa of the Skāṇḍapurāṇa. It treats of the sacredness of the temples and waters of Rāmēśvaram. The work here breaks off in the first Āśvāsa. The author of the work is Pāpauāmātya. He is said to have composed this work at the instigation of God Gōpālasvāmi of Śākanagara (Kōrapādu?), whose shrine was repaired and then consecrated by means of a purificatory ceremony at the instance of the author.

Beginning:

క. శ్రీవాగార్జ్యరమణుల
శ్రీవాగార్జ్యరమణులఁ జేతఃప్రీతిఁ
శ్రీవాగార్జ్యత్వములు
మావసతుల నిల్పుకొఱకు మఱి వినుతింతుఁ.

సీ. మూర్తియై చెలు వందె ముఖ్యపేశలకబ్బి
శాసనుండగు నన్నసతకపిండ్రు
డనువుగా విలసిల్లె నలసోమయాజియుఁ
బటుతరావయవాళి భాసకరుండు
వాసంగఁ గట్టినయట్టి పుట్టంబు పోతన
పింగళిసూరప గంగుఘాత
అలసాని పెద్దన విలసదాత్మస్థితి
శృంగారములప్రోవు వెంశపు

గీ. జగతిఁ గవితామతల్లికిఁ (జూర్రవద ?)
కనుచు గొనియాడు నట్టియాయాంధ్రకవుల
నభినుతించెదఁ దత్ప్రసాదాతిశయము
తోడుగావుత మతకవితోక్తి కనుచు.

వ. మద్వంశవతారం విభివర్ణించెద.

* * * *

చ. వారితసగోత్రజాతుడయి యంచితదానవిసోదశీలియై
 కరిమను వర్తులా పలనార్యధినాథుడనంగ శాయి మం
 త్రి రసికుం డం చనం జెలంగె దీపితరాజసభాంబుసిద్ధుడై
 విరచరశ్రిశాలియయి చింతితయాచక కామితార్థియై.

* * * *

వ. ఆమంత్రివరుండు,

1. లక్కమాంబయందు లక్షణయుక్తునిఁ
 బుత్తుఁ గాంచె జారుపుణ్యఘనుని
 శాయిమంత్రివరుండు శాశ్వతవృద్ధిగా
 వంశవల్లభుండు వాగ్వరుండు.

2. రామచంద్రుం డనెడి రాజితనామము
 గల్గి లెనయుం డొప్పె గౌరవమున
 సకలసూరివర్గసంరక్షకుండయి
 భాగ్యమహిమం గాంచె బ్రభుత నెలమి.

శా. దమ్మాయమ్మను బెండ్లియాడె నెలమి ధర్మాత్ముడై రాజురా
 రమ్మాయంచన రామచంద్రుండు భువి రాజల్లి విఖ్యాతిచే
 దమ్మాయయెడం గుమారుంగనె సద్ధర్మ దయాశీలుని
 నెమ్మియాచకకోటికిచ్చుఘనుని నిర్వైరతామానసుగా.

క. వేంకటకృష్ణుం డనియెడు
 పంకజశరజనకపాద భక్తుండు పుట్టె
 సంకటము లెల్లమాన్పుచు
 నంకుశమై వైరిమంతు లనుగజములకుగా.

* * * *

వ. అప్పరుమండు,

గి. సాధ్వీలక్ష్మమయందున సప్తదమునఁ
 బుత్తుననుఁగాంచె మంత్రరాట్నాజితుఁడన
 పేరుపాపయయని పిల్వఁ బ్రీతినన్ను
 విడిచిమై సర్వజను లట్ల పిలుతు రవని.

వ. మజ్జననిసద్గుణం బభివర్ణించెద,

క. ఆసతిపుట్టినయింటను .

వాసోధనధాన్యధేనువర్గములెల్లఁ

ఘాసురుల కొసఁగి దానా

భ్యాసకుశలయ(మ?)య్యె హస్త పద్మముమెఱయఁ.

వ. వెండియు నుతించెద,

క. ఆసాధ్వీమణిలచ్చమాంబవసు పేట్యావాసగారీప్రసా

దాసంపాదితభోగభాగ్యయగుచున్ దానంబు లుర్వీసుర

స్త్రీసంఘంబులకిచ్చు నెచ్చుపడ నాశ్రీలక్ష్మీనా విశ్రుతిఁ

వాసఃకాంచనధేనుధాన్యసమితిఁ వంచించె కెల్లప్పడున్

వ. నేను మజ్జననీజనకలాలన ప్రవర్ధమానుండనై కాంతావా
 గిందిరాబామకన్యను బాణిగ్రహణంబుచేసి సంతతివడసి వ్యవహార
 దశను శాకనగరంబునకు నధికారంబుసేయుచుండితి.

ఇట్టి ప్రోతిగల శాకనగరంబు నధికారంబు సేయుచుండి, తన్ను
 గరంబున గోపాలస్థలంబుండి శిథిలంబైయున్నఁ బునరాలయంబుఁ
 గల్పించి సాధారణనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠశుద్ధపూర్ణిమా పర్వం
 బున శ్రీగోపాలస్వామి సఃప్రక్షణంబు గావించి, ద్విజ సంతర్పణం
 బాచరించి (తీర్థవారి నాటరాత్రియం?) ద తనవంబుచేసినఁ దద్రాత్రి
 సుఖసుపుండనగు నాస్వప్నంబున శ్రీగోపాలస్వామి సాక్షాత్కా
 రంబుగా దర్శనంబుఁ బ్రసాదించె.

End :

శౌనకాదిమునులార ! సర్వతీర్థంబున (కు?) భేతాశవరదాభిధం
 బు వచ్చినచోప్పునెఱింగించితి నీయధ్యాయంబెవ్వరేని వఱించిన వినిన
 సత్యపాపవిముక్తు లగుదురు.

ఓమిత్యాది మహాపురాణే సాగ్రందే సేగుఖండే భేతాళ వరద
 శీఘ్రప్రశ సామాం సునర్కన సుకర్ణశాపమోక్షణానామ నవమో
 ధ్యాయః.

(వి.వి.) —

ఆసమగ్రము మొదటి యాశ్వాసమే తుదముట్ట లేదు. ఇది
 యాభిస్తుకశాలలోనే యున్న ప్రాంత ఆళపత్ర పుస్తకమునందలి
 కొన్ని మొదటి పత్రములకుఁ బుత్తిక, అది సమగ్రముగనే కలదు.
 ఇందలి ప్రాంత బాగుండ లేదు. తప్పులు మొండు గాఁ బడినవి. గ్రంథ
 పాఠములు లేవు.

ఇది సాగ్రందపురాణముందలి సేగుఖండమునకుఁ బాపనామా
 త్యునిచే జేయఁబడిన తెలుఁగు సేత. ఈ పాపనామాత్యుఁడు శాక
 నగరమున నుద్యోగియఁట ! మఱియు నా శాకనగరమున శిథిలమగు
 గోపాలస్వామి యాలయము నీతఁడు పునరుద్ధరణముచేసి సాధార
 ణనామ సంవత్సర శ్రైష్ఠశుద్ధ పూర్ణిమనాఁడు సంప్రక్షణము చే
 సెనఁట ! నాటిరాత్రి స్వప్నమున నాదేవునిచే నాజ్ఞాపింపఁబడి
 యీ గ్రంథమును రచించెనఁట ! ఆ శాకనగరమేదో విచారించవల
 సియున్నది. ఈ గ్రంథ మాగోపాలస్వామికే సమర్పించఁబడెను.
 గ్రంథకర్తనుగూర్చి విశేషములు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్యములఁ
 బట్టి తెలిసికొననగును.

(c) చంద్రికాపరిణయవ్యాఖ్య.

CANDRIKĀPARINAYAVYĀKHYA.

Foll. 64a-174a.

Restored in 1908-09 from a MS. of the Library.

(d) మధురవాణీవిలాసము.

MADHURAVĀNĪVILĀSAMU.

Foll. 175a-202b.

This is a poem on the story of the marriage of Madhuravāni,
 daughter of Vikrama Śāli of Vardhamānapura and king of Pāṇḍala

with Kartaviryārjuna, one of the six great emperors of olden times. The au-thor of the work is Cintalapalli Virarāghava, son of Vēṅkatārya and grandson of Virarāghava of Vāsistha-gōtra and Āśvalāyana Sūtra. The author belongs to a family of pandits. The extracts and the Telugu description given below contain further information about the author and his family. This MS. contains only the first Āśvāsa

Beginning.

ఉ. శ్రీకృష్ణానిసురత్నభూవలుతనుం జేర్పం దదాకారితా
నేకశ్రీలవరించు భాంతికయిలన్నీగోరుభావంబు ! దా
నాకాంక్షించినిరంతరాయముగఁదత్పాశ్శేషవక్షస్థలి
జేకోనానలమేల్దార గొలిచెదఁగ శ్రీవేంకటాద్రిప్రభుఁ.

* * * *

కా. సాహిత్యంబుఁగవిత్వము వివిధకాస్త్రప్రజ్ఞసతకర్తా
సా (సా?) హిత్యంబును, దత్వబోధమును చింతాంధాత్మక
[జ్యోతిషం
బూహాచాతురి దేవభక్తియును, నీకొప్పు స్వభావంబులై
యాహా ! చింతలపల్లిరాఘవకవీ ! యాధ్యుండ వీ వన్నిటఁ.

మ. ఆవధానంబు లనేకముల్ నెఱపి రాజాస్థానముల్ చేరి వా
దవిధిఁగ ధీరుడనై చతుర్విధకవిత్వప్రాధీనుల్ చూపి భూ
ధవదత్తద్విప ఘోటకాదిబహుసతాకరంబుకైకొన్న మి
న్నపునీకట్రమేవేంకటేశ్వరుండుస్వప్నంబుంబ్రసాదించుటల్.

వ. . . . అని మనీయవంశానుచరితం బభి
వర్ణింపఁ దలంచి యిట్లనిరి.

గీ. ఆవసిష్ఠకులము నభివృద్ధిశక్తి ప
రాశరాదిమునిపరంపరాష్ట్ర
జెంది (జేసి ?) విస్తరిల్లెఁ జింతలపల్లివా
రనఁ బ్రసిద్ధమై తదన్వయంబు.

వ. అందు సత్పవిత్రచరిత్రప్రభావభాసమానుండు,

- గీ. ఎల్లకవి యనంగ నుల్లసిల్లుఁ బ్రపంచ
మెల్లఁ దెలియఁ దనకె యెల్లయాభ్య
కలితమహిమరాజుఁగనిమెప్పుగనె నగ్ర
హారనిత్యవర్తనాదిధనము.
- సీ. పథన్యవారిత త్వబోధాప్త కలపుష్ప
గిరిదుర్గతోడైన వరముసాక్షి
పవాన్మిసుకుమారతాపృత్తికిని వినా
కినిచెంత సేవింపుచునికి సాక్షి
పమాన్యనైశ్వర్యసామాన్యతకు రాజ
కృతిశిరోభూషణ కృతి(యు?) సాక్షి
పగ్రంథకారువంశాగ్రీయతకు ఘన
ప్రభుమానితంబైన శ్రీతుకుసాక్షి
- గీ. అట్టిఘనుఁ డేకులంబునఁ బుట్టి (ట్టు?) వారి
కలిమి కవితయకా నగ మడిగికొనియె
నట్టిచింతలపల్లివంశాగ్రయాయి
పల్లకిపదస్థుడై మించు నెల్లసుకవి.
- క. ఆయెల్లకృతికి వాగ్దవి
తాయత్నవిభూషణాయితతిమధురిమ
స్వేయల్లాలితకవితా
స్వాయత్తులుగల్గి రిరువు రాత్మజ శేలమి.
- క. ఆయగ్రజండు జోగయ
వైయాకరణులకు నవ్యవరరుచియనబోత్
నైయాయికులకు గౌతముఁ
డైయెరుఁ వేంకటార్యుడతని యనుజుడై.
- క. ఆజోగగ్రామణికిఁ ద
నూజాగ్రణి కొండయజ్వ సుతికెఱిగెను వి
భ్రాజిసకలాగ మోన్నతుఁ
డీజగతిఁ బరవసంబు వితనివె యనఁగ.

గీ. అతనివలననుదయమై యొప్పువేగట
జోగినాగఁగఁ దత్త్వయోగక్షిప్తుఁ
 డాతఁ డాగమముల నావ్యాసుఁ డనఁ బొల్చి
 యువిద నెల్లమాంబ నుద్వహించె.

క. అతఁడెల్లమాంబవల్లను

. . . మూర్తిగనియె సురుచిరకరుణఁ.

* * * *

క. ఆమూర్తిజ్యోతిషికుండు
రామాంబికయందు వీరరాఘవు సోపా
 లామితమతిఁ గనెనర్థపుఁ
 డోమికశశికాస్తుభముల నొదబించుగతిఁ.

వ. అం దగ్రజండగు మహానుభావచరిత్రుండ,

నీ. ఎవఁడు వేదపరీక్ష లిచ్చి మట్లయనంత
రాజు చేఁ గొనియెఁ జక్రములువేయు
 ? నెవనికవిత్వంబు వివరించి పూలరం
గపతిరా(జని?) చెప్పఁగామపతిగాఁగ
 నెవ్వఁడు రాణువనేలి కైకొనె రాజు
 వారి చెంగట దళవాయితనము
 నెవ్వఁడు బహుకాల మేలె నెన్నేని గ్రా
 మంబులు రాణువసంబడముగ

గీ. నట్టిసకలగుణోదీర్ఘఁ డభినుతింపఁ
 దగఁడె వీక్షాటవీనాథతతకటాక్ష
 లబ్ధనైజప్రభావైకలాఘవుండు
 రాఘవవిధేయుండగు వీరరాఘవుండు.

క. అతఁడు పరిణయమయ్యెన్
 నాతిఁమొద లచ్చమాంబ, నరసాంబ నటన్

శ్రీతరుణి-భూతరుణి

జేతోజగురుండు శౌరి చేకొనుమాడి-

* * * *
క. అన్నగసమాంబయందుఁ బ్ర
సన్నత సుతు లార్వు రొక్కసత్పుత్రి నతం
డున్నతిఁ గనె . . .

సీ. సరసేతిహాసవిశాలుఁడు గోపాలుఁ
డధ్యాత్మధీరంహుఁ డచ్యుతాహ్వః
డతులితనైగమస్థితి మిన్నరామన్న
వృతసాహితీభద్ర వేంకటాద్రి
అవధానధూర్వహుం డయ్యపకొండయ్య
యతిసుశీలవిడంబ యక్కమాంబ
అగమానుష్ఠాన మందు యోగానందు
లందఱు సగవ్రదాయముగఁ గవులు

* * * *
వ. అందగ్రజుండుసమస్తగుణాలంకారుఁ డతండు,
మ. విలసత్పొడితిఁ గల్పనాగతి జగద్విఖ్యాతుడై జాములో
పల నార్యాశతకంబు వజ్రగిరి గోపాలాంతంబూహచే
నెలమిం (సిలలి-!) దివ్యసుమాంబరాభరణముల్ శ్రీమించఁ
[జేకొన్నయో
గ్యులమేటిఁ గవిరాజు నెన్నఁదరమే గోపాలవిద్వత్కణి.
మ. రహి నాధీరుండు వేంగళాంబికను నారాయణ్యపాఖ్యనను
ద్వహమై రెండవత్పియందుఁ గనియెం దా శేషశాయి
[మహా
మహుఁడాయావతిముఖ్యునందు నిజనామప్రీత శేషాంబ ను
ద్వహమై యగ్రజుఁ డొప్పెనయ్యనుజుడుద్వద్వ (దైవ?)
[ద్వవిద్యాధ్యుడై.

చ. మృదుసంగీతకవిత్వ తత్త్వముల కల్పి న్నేటియై రాఘవా
భ్యుదయంబు కృతి శౌరి కర్పితముగా నూహించి (?) రా
భ్యు(భ్య?)దయాలబ్ధదుకూల హేమణిభూషావస్తువాహాది సం
పదలక్ష్మీపతియయ్యె నెన్నఁదరమే ప్రాథోక్తి ఛాయాపతి.

వ. అందు ద్వితీయగర్భవిగ్భవుండైన యచ్యుతాహ్వయుండు,

క. ఆగోపాలుని యనుజుండు

గీ గోపాలుండు వినీతి ధిజ్ఞుండు మిగుల

రాగ మనుకూలమైతగ

రాగమను వివాహమయ్యె రసికులుమెచ్చు.

శా. బ్రాహ్మణ్యోక్తసమస్తవైదికవిధిపావీర్యుడై నిత్యము
బ్రహ్మజ్ఞానముజెంది యాగమగి, శి?)రఃపద్యోక్త సాక్షాదహం
బ్రహ్మేత్యాదిక వాక్యబోధనక శౌపారీణుడై యంతట
బ్రహ్మత్వాశ్రమ నిష్ఠ నచ్యుతుండు సద్బ్రహ్మకృత వర్తిలె.

వ. తత్త్వతీయగర్భసంభవుండు,

క. రామన్న సత్య కీర్తులు

రామన్న వివేకశాలి రాజిల్లును మే

ల్రా మన్నన గనితనసరి

రా మన్నబుధాళిఁబ్రోచి రసికోత్తముడై.

వ. తచ్చతుర్థపంచమసంభూతులగు నయ్యప్ప, కొండయ్య ప్రవీ
ణులు ప్రతాప విద్యానిధులై విలసిల్లిరి.

మ. చతురుండైయనధానముల్ సలిపి దేవాయాలు మెచ్చుమహిమ
న్నతుండయ్యప్ప కవీశ్వరుండు గిరియన్నారీవతంసంబున
దతివిద్యానిధి సాహితీనిపుణు రాజాస్థానసంపూజ్య సం
చితవాగ్ధాటిఁబ్రబంధక రంగవిసంజీవాఖ్యుల బుత్తుల గనె.

శా. శ్రీభ్యాతుల్ కన బోలు మేలుక విసంజీవుండు చంద్రాంగదో
పాఖ్యాన ప్రముఖ ప్రబంధములు భూపాలాంకితంబుగ

ద్విఖ్యాతంబుగఁ జేసి చెందె శిబికాదిత్య (వ్యాం?) గదైకావళి
ముఖ్యలంకరణాదులెన్నఁగరమే ! భూమిదదీయప్రభా.

వ. అందఱ కవరజననుండయ్యు వరజననుండగు యోగానంద
ఘనుడు.

సీ.

నిశ్చయార్థదమంత్ర పునశ్చరణలు
చేసి నిగమాగమప్రసాధి వాసికెక్కి
స్త్రిపురాణేతిహాసవిజ్ఞత బ్రసిద్ధి
బొంది వెలసె యోగానందబుధవరుండు.

శా. యోగానందుడు వెంగళాంబ మితసాధూక్తి నివాహించి త
ద్యోగాప్తింగ నెఁజెన్నయాగ్యునరసింహున్ రాఘవాఖ్యున్తహా
భాగు నిష్కపతిం దమాజులఁ గళాభావజ్ఞులన్సంహితా
యాగప్రాజ్ఞుల నౌచితీజ్ఞులఁ గవిత్యాభిజ్ఞుల న్నల్వరన్.

వ ఇట్లుత్తరోత్తరాభివర్ధితంబైన తదర్థ(క)పటాంబునకుమధ్య
క(గ?)తంబై ఋషిసప్తకంబునందుఁ శౌశికులీల తురీయ
గర్భప్రాదుర్భవుండై భద్రవిద్యస్తుద్రనిర్మిద్రసురాదియగు వేంకటా
ద్రి మహాభాగధేయుండు.

సీ.

డగుననఁగ సర్వతంత్ర స్వతంత్రఁ డగుచు
వెలసె సత్యప్రవర్తనుల్ వినుతిసేయ
సకల భూపాల సంస్థాన శంసనీయుఁ
డమితరుచిరవి శ్రీవేంకటాద్రిసుకవి.

. . . కాశ్యపగోత్రోద్భవులై

క. చిరివెల్లివంశ్యులనఁ బా
ల్పిరివేల్లితదోమ(?) వెల్లసింహప్రముఖుల్

మఱి వెల్లివిరిసి శేషా

ధ్వరియెల్లయసంగమకును దనయుండగుచున్.

ఉ. ఆచిరి వెల్లి శేషవిలుధా(గ)ణికిం దగుశాయమాంబకున్
ధీచలులైన వేంకటపతి ప్రభుఁడెల్లయ దూరయాఘ్యులై
తోచిరి నల్వరాత్తజాలు తోచిరి మువ్వరు కూతులందు స్వ
ర్ణైచికి చర్య లక్ష్యమ ఘనంబుగలక్షీనె పోలె నెన్నికన్.

* * * *
క. ఆ లక్ష్యమాంబయందు ద
యాలక్ష్యప్రియుండు వేంకటార్యుండు గనియెన్
బాలామణి నరసమను గు
ణాలంబను వీరరాఘవాఘ్యుని నిన్నున్.

సీ. జాములొ శతకంబు సందించి కంకణా
దులుగొంటి వలరాయదుర్గమునను
బహుళావధానరుల్ పఱపి నాలుగునగల్
తేజ నందితి మల్ల ధీరువల్ల
వాగ్గాటి సంప్రీతదిగ్ధరాధిపదత్త
వస్తువాహనముల వార్తగంటి
(కూపవాపీతటాకో?) పవనుల్నేసి
స్థిరకీర్తిఁజెందితి పురుతరముగ

గీ. సకలభూపాల సంస్థాన శంసనీయ
నిజచతుర్విధకవి తాభిచేయపాండి
తీసమాధౌకనాపూర్ణ దిక్పదేశ
వీరరాఘవ ! నీసరివిపు లేరి.

* * * *
శా. శాండిల్యజ్వలగోత్రజుండు మిగులన్ శాంతుండు గంగాపురీ
కొండుశ్రౌతులు పుత్రికాప్తకమునొకొక్కొక్క మం(తు?)గాం
[చిత్ర

ల్నిండన్ గామవయందువారియెడనెం తేదల్లికింబ్రేమయం
 దుండుద్దానిసరస్వతీసతినిందుద్వాహమై కూర్చిమై (?)
 చ. పటుతరభక్తి శేషగిరిభక్తివరంబుపతిష్ఠించెది వేం
 కబరమణాదిపుత్రులను గాంచితి వేంకటశౌరిపట్టివై
 స్ఫుటమతి వేంకటప్రభునిఁ బుత్రునిగాఁ గయికొన్ననీయశః
 పటిమ శివుండెఁగదగు బ్రహ్మపుగావె సరస్వతీపతీ.

చ. మునుపాకదగ్గనంబునసమచి(మూర్తి?)త సంతతినిచ్చెనట్టివా
 చనువున నీసుదర్శనము సంతతినియ్యనెకాదయమ్మహా
 ఘనుఁడు ప్రసన్నఁడయ్యె నటుగావున సంశయమేల నీమనం
 బనువుగఁజేసి చేయు మొకయత్రతిమప్రతిభప్రబంధమున్.

* * * *

ఆ. తన సుదర్శనమునఁ దత్కథానాయకుం
 డొనరుననుచు శౌరియనుట నికర
 మాసుదర్శనాంశుఁడగు నర్జునాహువ్యంబ్ర
 శంసచేయు మదియె సముచితంబు.

సీ.

ఏఘనునిసంస్మరణమయ్యమో ఘచర్య
 కార్తవీర్యార్జునుని చక్రవర్తివర్య
 చరితకృతిసేయు మది నీవుచదువువారి
 కెల్లనభిమతసిద్ధియె యెసఁగఁ గలదు.

* * *

వ. అనియిట్లు తెలిపిననేనును
 మానసుండనె.

క. శ్రీమడలమేలుచుం గా
 భామాకువకలశలిఖితభాస్వతగ్రస్తా
 రీమకరీరేఖామిథి
 తామలవత్తునకు వేంకటాధ్యక్షునకు

End:

సింధురనాయక ! జీవనదాయక ! శ్రీశరసాయక ! శేషకుభ్య
తరంధరచారణ ! కంధివిహారణ ! కంసవిదారణ ! కమ్రనిశా
బంధువిరోచన బంధురలోచన ! బాధవిమోచన ! భవ్యదయా
గంధిలపీక్షణ ! గర్వితశిక్షణ ! కల్పవమోక్షణకారి హరీ.

Colophon :

ఇది శ్రీమద్వేంకటేశ్వర వరప్రసాదపాత్రచరిత్రాశ్వలాయన
సూత్రపతిత్రపీరరాఘవ పాత్త్రి, వేంకటార్యపుత్త్రి చిత్రవిచిత్ర
కవితాభినీతనానాబి(ధావ)ధానలాఘవ శ్రీచింతలపల్లి వీరరాఘవ
కవిప్రణీతంబైన మధురవాణీ విలాసంబను మహాప్రబంధంబునందాఁ
బ్రథమాశ్వాసము.

(వి. వి.)—

అసమగ్రము ప్రథమాశ్వాసము మాత్రమే కలదు. ఏతత్పు
స్తకశాలలోనే యయిదాశ్వాసము (అసమగ్రము)ల గ్రంథభాగము
గల శిథిలతాళపత్త్రసంపుటము కలదు. చానిని జూచియే యిది
ప్రాయఁబడినది. దీని ప్రాంత బాగున్నదికాని తప్పులెక్కువ ; అం
దలి గ్రంథపాతాళు లిందును జేరినవి.

పాంచాలదేశాధీశ్వరుఁడుచు, వర్ధమానపురవాస్తవ్యుఁడును, నగు
విక్ర(మ?) శాలికిఁ గూతురయిన మధురవాణిని ఆఱవపక్రవర్తియగు
కార్తవీర్యార్జునుఁడు వివాహమాడు కథను బ్రబంధముగా వసిష్ఠగో
త్రుఁడగు చింతలపల్లి వీరరాఘవ కవి రచించెను. వేంకటేశ్వరాం
కితము. ఆశ్వాసము లెన్నో తెలియదు. గ్రంథకర్తవంశము పండిత
వంశము. ఈతనివంశమునపూర్వులనేకులు గ్రంథకర్తలై మట్లయ
నంతభూపాలాదులచే సతకరింపఁబడినట్లు వేరొకఁడబడిరి. కాని
యిందుఁగొందఱి గ్రంథములు మాత్రమే వేరొకఁడబడినవి.

కవినామము.

కావ్యనామము.

1	గోపాలకవి ..	...	... ఆర్యాశతకము.
2.	ఛాయాపతి ...	...	... రాఘవాభ్యుదయము.
3.	సంజీవికవి ...	...	చంద్రాంగదోపాఖ్యానము.

ఈ పీఠరాఘవకవి, రాయచర్లమున జాములలో శతకముఁ
గూర్చి కంకణాదులఁగొనెనట ! అనేకావధానములుచేసి మల్లధీరు
నివలన నాల్గునగలను నశ్వమును సంపాదెనట ! ఈతనిఁగూర్చియు నీత
నిపూర్వులనుగూర్చియు విశేషములు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్య
ములవలన నెఱుఁగునది.

R. No. 42.

Paper. $8\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Foll. 69. Lines, 12 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1910-11.

ధర్మఖండము.

DHARMAKHANDAMU.

This is a Telugu version of the Sanskrit Dharmakhaṇḍa of Skāndapurāṇa. It treats of the religious importance of repeating the name of Rāma. The author is Idulapalli Bhavānīśaṅkara, son of Śaṅkarāmātya and grandson of Narasāmātya of Bhāradvāja-gōtra and Āpastambasūtra. The author is said to be the disciple of Dīptakavi Vēṅkaṭarāya and a friend of Vakkalaṅka Vīrabhadra, and to have composed Śṛṅgāramañjari (?).

This MS. contains only the first Āśvāsa.

Beginning :

ఉ. శ్రీనగకన్య ముత్యములచే దలఁబ్రా విడువేళ శీర్షగం
గానది జింపబిందువులక్రందున సర్వసువర్వకోటి ను
ర్వీసుతెవైభవ బునఁ బిత్రితగాత్రులఁజేయుశంభుఁ డా
శ్రీనగరాజునుందిరుఁ డశేషశుభంబుల మాకు నీవుతఁ.

*

*

*

*

ఉ. శ్రీమయవాగ్విలాసుఁడు నశేషలిపిప్రవణుండు భూరిశో
భామహనీయమూర్తియుఁ బ్రబంధనిబంధనబంధురక్రియా
భామహతుల్యసూత్రుఁడు నృపాలకపూజ్యుఁడు నంచుఁడణ్ణుధుల్
వేమణునెంచ దిట్టకవివేంకటరాయకపీఠుఁ డొప్పగున్.

చ. అతని కృపాకటాక్ష విభవాతిశయం బనిశంబుగల్గ నే
నతుల కవిత్వతత్త్వ మహితాద్భుతప్రాశిమగంటి గావునన్
గృతచుతిచేఁ బ్రబంధమొనరించుతలంపుదు(న?) స్వప్తిసేసమం
చితగతి నమ్మహాత్మునకుఁ జేతులు మోడ్చుచు విన్నవించితిన్.

ఎ. మద్గురుండైన యక్కవివరుండు నత్యంతకృపాతరంగి
తాంతరంగుడై,

సీ. ధాత్రి భారధ్వాజగోత్రపతితుండై
సురుచిరాపస్తంబసూత్రుఁడగుచు
నిరతాన్నదానాభినిరతుఁడౌ నీమల
పలినరసామాత్యపాత్త్రవరుని
సతతసంపూజితశంకరుండగుశంక
రామాత్యమాలికి నాత్మభావుని
బ్రాహ్మణి నచ్చమాంబాగర్భశుక్తిము
క్తామణి నీశ్వరధ్యాననిరతు

గీ. భవ్యశృంగార మంజరీ కావ్యరత్న
మాండ్రభాషనొనర్చినయనఘచరితు
శంభునిభుండుగునివటుారిశంభుశిష్యు
నను భవవాసీశనాముఁ గన్గొనుచు బలికె.

క. శ్రీకరమతార్-రుణ్యర
సాకలనఁ బ్రబంధకర్తవై యలరితి నీ

పీక్యతిన్య మాన్య .

శ్రీకంఠన కర్పణంబు సేయుము వేడగ్గ .

[వ్యచా

మ. హరిశ్చంద్రుడగుకో (రా ?) పుమాధవన్య పాలాశ్రేసరుంగా
తురిమెచ్చించి తదియసత్కృప సిరుల్ తోరంబుగానంది బం
ధురతేజుండయి వక గ్రంథంకుల పాథోరాశిరా కాసుధా
కిరణుండైతగు వీరభద్రసుకవి గీర్తింతు నానెచ్చెలిన్.

End :

స్వస్తి భూరికారుణ్యసంపూర్ణపూర్ణే . .
పారికాంతీశహృత్పంకజేందిందిరా
దారితాఘాఘపాతాళగంగానదీ
వారికేభీక భావైభవాభ్యున్నతా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్ధరువరకరుణాతిశయలభ్యకవితావైభవ యీదుల
వల్లి శంకరమంత్రితనూభవ, సుధీజనవిధేయ భవానీశనామధేయ
ప్రణీతంబైన ధర్మఖండంబను ప్రబంధంబునందుఁబ్రథమాశ్వాసము.

(వి. వి.)—

అసమగ్రము. ప్రథమాశ్వాసము మాత్రమే కలదు. వ్రాత
యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రం
థపాతములు లేవు.

ఇది సాగ్రందపురాణపుటేఁబదిఖండములలో నొక్కటియగు
ధర్మఖండమునకు నీదులపల్లి భవానీశంకరకవిచే జేయఁబడిన తె
లుఁగుకావ్యము. ఇక్కలి దిట్టకవి వేంకటరాయకవీంద్రునకు శిష్యు
డును వక్కలంక వీరభద్రకవికి మిత్రుఁడును. ఈ కవి శృంగారమం
జరి కావ్యములుగూడఁజెల్లించినట్లు చెప్పుకొన్నాడు. ఇది శ్రీశైల
మల్లికార్జున కర్పింపఁబడెను. ఈ గ్రంథభాగమున రామనామ
మాహాత్మ్యము వర్ణింపఁబడెను.

R. No. 43.

Paper. 11 x 8½ inches. Foll. 107. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1910-11.

విక చోత్పలమాల.

VIKACŌTPALAMĀLA.

This gives the story of the Rāmāyana (Uttarakāṇḍa excepted) in Utpalamāla metre. The author of the work is Godlayarti Venkanamantri, son of Venkaṭanṛsimha and grandson of Dharma-mantri-hamvira. He was the disciple of Abhinavatirtha (?). The work is here complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీరమణీమణీకుచకు శేషయకోశలసత్పతీరకా
శ్రీరనికాకురంగమదమిత్రకుంకుమసాంద్రచంద్రనీ
హరిపయోఘమంఘుమఘుమాయితపత్ను సుధాభికుందమం
దారతుషారపారద సుధాకరహరిశతారతారడిం
డీరశరద్బలాహకపతీరసితాంబుజతారహరిగో
క్షీరసురాపగావిమలకీర్తివత్సరు విదూరకంసచా
ణూర

End:

చేరుదు రంచుముందు ముని శేఖరుడైనచేతసాత్తజం
దారసి కూర్చినట్టియితిహాసము సంకుచితంబుగాఁగఁ దా
నేరిచినట్లు శ్రీహరిని నెమ్మనమందుఁదలంచిమొక్కి మం
దారమరందగుంభితసుధామయశబ్దవిచిత్రచాటువా
గ్ధోరణిమీఱ వత్సమునిగోత్రలలాముఁడు గొడ్లవర్తివి
స్తారకులాభిపూర్ణహిమధాముఁ డభిన్నవత్సరహరికం
తీరవశిష్టవర్యుఁ డవనీధరడైర్యుఁడు ధర్మమంత్రహం
వీరవరేణ్యపాత్తుఁడు నవీనచరిత్రుఁడు సద్వివేకమం

జీరుఁ డుదారవేంకటస్వసింహకిశోరుఁడు రామమాదర
 స్నేరముఖితమాజుఁడు విచిత్రగుణౌజుఁడు కార్యఖడ్గవి
 ద్యారుచితప్రవీణుఁ డతితంత్రధురీణుఁడు కృష్ణపాదప
 ద్మోరుగళన్నరంద్రసరిహార్షిచరద్భ్రమరాయమాణగం
 భీరమనోవిశాలుఁ డతివిస్తయశీలుఁడు సంస్కృతాంధ్రభా
 షారమణీయవాక్సురభిదండ్రుఁడు వేంకనమంత్రించండ్రుఁ డిం
 పూరరచించినట్టి వికచోత్పలమాల్య మనంగనొప్పసీ
 తారఘరామచంద్రులక థానుమదామము భూతలంబునం
 దారవిచంద్రతారకిమునై నుతి కెక్కఁ జెలంగు గావుతఁ.

(వి-వి.)—

సనుగ్రము. వ్రాత బాగుండ లేదు. తప్పులు మెండు.
 మాతృకలోని గ్రంథపాతము చిందును గలవు. ఇది యీ పుస్తక
 శాలలోని శిథిలతాళపత్రప్రతినిబట్టి వ్రాయఁబడినదే.

రామకథయెల్ల రేఫప్రాసముతోఁ జెకతెంపులేని యొక్క
 యుత్పలమాలికగా, నభిన్నవత్సరహానిశిష్యుఁడును, ధర్మమంత్రి
 హంపీరపాత్ముఁడును, వేంకటస్వసింహ పుత్తుఁడును కార్యఖడ్గ నిపు
 ణుఁడును, నగు గొడ్డవర్తి వేంకనమంత్రితే రచింపఁబడినది. ఇందు
 త్తరకాండ కథచేరలేదు. గ్రంథకర్తనుగూర్చి విశేషము లుదాహ
 రింపఁబడిన గ్రంథభాగమునుబట్టి తెలిసికొనునది

R. No. 44.

Palm-leaf. 15½ to 14½ × 1¼ inches. Foll. 58. Lines, 6 in a page.
 Telugu. Injured.

Presented by Brahmananda Rao of Cocanada in 1911-12.

గోవ్యాధుచరిత్రము.

GŌVYĀGHRACARITRAMU.

This is a Prabandha in three Āśvāsas illustrating the importance
 of truthfulness. In this story a cow seized by a tiger keeps her

promise to return to it after feeding her calf. The author of the work is Kāmarāju, son of Kanakayāmātya. The work is dedicated to Harihara. He states that he composed other poems which were dedicated to Laksmīnārāyaṇa and Viśvanātha.

Complete.

Beginning :

సీ. శ్రీరత్నమును సతీసీమంతినీమణి

యును వక్షమున నర్థతనువు నమగ

నీలజీమూశంబు నెఱి శారదాభ్రంబు

కరణి దేహద్యతుల్ కానిపింపఁ

గలువలఁచెలికాఁడు కంజాతమిత్రుఁడు

నేత్రద్వయంబునై నిల్వటిల్లఁ

జక్రత్రిశూలముల్ శార్దూపినాకముల్

కరముల విక్రమక్రమముదెలుప

గీ. కంఠసీమలఁ గౌస్తుభగరములొప్పుఁ

గస్తురియుబొట్టు మిక్కిలికన్నుఁదనరఁ

దలఁప నొకతేజ మిటుదెఱంగులవహించి

నట్టి హరిహరులను గొల్తు ననుదినంబు.

సీ. * *

.

అదివేయుశాఖలై యవనిపైవిలసిల్లె

నందుభరద్వాజుఁడను మునీంద్రు

గీ. గోత్రమునఁబుట్టి సద్బుద్ధికోవిదుండ

నంగ నెప్పారె మాచిరా జనెడు ఘనుఁడు

వైదికంబున ధాతంతవాఁ డితండ

నంగఁ బెం పగ్గలించి యయ్యనఘుఁడొప్పె.

ఉ. ఆతనివంశమందుహనుమయ్యయనంబ్రభవించియింపునా

ప్రీతిగఁబార్వతీసతిని బెండిలియయ్యెను వారలందు సం

జాతము (త ?) నెంది కల్పతరుసన్నిభుడచ్చయమంత్రినెమ్మ
[దీ] గౌతుకమొప్పసాధ్యయగుకామమనంతవివాహమైతగ్గ.

క. అదంవతు లత్యంతా

మోదంబున బంధుజాతములు హర్షింపన్

శ్రీదయితుని సతగరుణా

సాదరమున (?) గలిరి వార లార్వరు సుతులన్.

ఉ. అసుతు లార్వరువిమలు లంపితమూర్తులు పుణ్యశీలురున్
భాసురకీర్తిసాంద్రు లన భాసలుచుండెడి వారిలో సదా
భూసురపాదసేవకుడుభూతదయాభుతుక గూయార్వః
[డా] శ్రీసత్యకెత్తువచ్చునలిచేకొనె వేంకటలక్ష్మి నింపుతోన్.

సీ. అకగనూయార్వః డయ్యంగనామణియందుఁ

గనెఁ గుమారుల మువ్వరను బ్రయమున

నం దగ్గజుఁడు వేంకయార్వఁడు భూసుర

కల్పద్రుమంబున ఘనతనొప్పె

నాతనికనుజన్ముడగు సూరయావ్వాయుఁ

డాదినారాయణు పాదయుగళ

మతిభక్తి సతతలబు నంతరంగంబున

నిడుకొని భూదేవ నివహమునకుఁ

గీ. గొంగుబంగారమనఁదగి కోర్కలొసఁగు

నామహాత్మునితమ్ముడ నగుచుఁ బుడమిఁ

గామరాజనుపేరిట గణుతికెక్కి

నాడ హరిహరదాసుడ నగుచు నెలమి.

వ. ఏను శ్రీహరిహరచరణారవిందన కరందపానానంద సెం
పూరితస్వాంతుండనగుచు నాదగు జన్మం బియ్యిలాతలమునఁ
గృతార్థత్వంబు నొందునని నిశ్చయించి యొక్కప్రబంధంబు లక్ష్మి

నారాయణుల కంకితంబుగా రచించి మఱియు నెకాప్రబంధం
బాహ్యసనాథుండగు విశ్వనాథున కంకితంబుగా నొనరించి మఱియు
నొకచరిత్రంబు భక్తిపూర్వకంబుగా హరిహరుల కంకితం బొసం
గం దలంచి వ్యవస్థితంబుల రచించెద నెట్లనిన—

End :

మా. సకలదివిజపోషా సంయమింద్రప్రణోషా
ప్రకటితమణిభూషా పాపవారాశిశోషా
అకలుషబహువేషా యార్యసంస్తూయ(స్తుత్య?)భాషా
త్రికరణహతరోషా దేవతారాతిదూషా.

Colophon :

ఇది శ్రీహరిహరకరుణాకటాక్షపీఠాబ్ధికవితావిశేష కన
కయామాత్యపుత్ర సజ్జనవిధేయ కామరాజప్రణీతంబైన గోవ్యాఘ్ర
చరిత్రంబను పురాణంబునందు సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైలి
ల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వనమున నొకగోవు నొకవ్యాఘ్రముపట్టి హింసింపనుండు
వేళ నాధేవు తనబిడ్డకు బాలిచ్చి బుడ్డలు గరపి పెద్దలచాటునఁ
జేర్చి తిరిగివచ్చెదనని చెప్పి యెట్టకేల కొప్పించి, పోయి, తుదకుఁ
జెప్పినట్లు వచ్చి సత్యపరిపాలనముచేసి తన్ముఖమున నావ్యాఘ్ర
మునుగూడ సద్వృత్తికేదిప్పి యుత్తమగతులు నెందినట్లు గల
యుత్తమనీతికథ మూఁడాశ్వాసముల ప్రబంధముగా కనకయా
మాత్యనందనుండగు కామరాజు హరిహరాంకితముగా రచించెను.
ఈకామరాజు లక్ష్మీనారాయణాంకితంబుగా నొకకకభ్యమును, విశ్వ
నాథాంకితముగా నొకకకభ్యమును, నింతకుఁబూర్వము రచించినట్లు
చెప్పుకొనెను. ఈతనిఁ గూర్చి విశేషములు పై నుదాహరింపఁబడిన
పద్యములమూలమున గుర్తించునది.

R. No. 45.

Paper. $8 \times 6\frac{1}{4}$ inches. Foll. 230. Lines, 20 in a page. Telugu.
Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr in 1911-12.

(a) నిరంకుశోపాఖ్యానము.

NIRANĀKUSŌPĀKHYĀNAMU.

Foll. 1a—61b.

A Prabandha in four Āśvāsas illustrating the greatness of Śiva's mercy by relating the story of a Brahmin who was saved although completely addicted to sensual pleasures. The author of the work is Rudraya of Kandukur, a place in the Nellore district. He was a goldsmith by caste and was the son of Pedalinganna. He was also the author of Sugrivavijaya, a Yakṣagāna.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీభాషారమణావిష్ణుష్టపదరాజీవోత్తమాంగాగ్రుండా
ర్యాభామాపరిణేతసర్వజగదాధ్యండు మూర్తిత్రయీ
శోభాకందము కందుకూరినగరీసోమేశ్వరస్వామి లో
కాభీష్టగుణులొసంగుఁగాతఁగరుణాయతైకచిత్తఁబునఁ.

* * * *

ఉ. కోమలవర్ణదామయును గోవిదసంస్తవనీయలక్షణ
స్తోమఫలాభిరామయును శుంభదలంకరణప్రసాధన
ష్టేమయు నప్రతర్క్యగుణసీమయు వైసమదీయకావ్యక
న్యామణి నిచ్చి మంచుమలయల్లుని నల్లునిఁగా నొనర్పెదఁ.

* * * *

క. కాశీపట్టణముఖ్యని
వేశున కవనీశసాధవేశునకు వియ
తేక-శునకుఁ గందపురసో
మేశునకు విభానిరస్తహిమకాశునకుఁ.

End :

శా. భక్తిహృదయత దేహ పోషణకల్యాణ పారీణ వారాకర
కష్టదుష్టితకాలకూటవిషదిగ్రీవ పాదాంబుజా
తస్మర్త్యప్రజకల్పభూజ కరుణాధన్యేక్షణా సేవమా
నాస్తత్ప్రకమత్తమాభవకనా గాఢ్యాంకలింగాహ్వయా.

క. అతులతరసోమవార
వ్రతనియచుధురీణచ్చాదయవారిజసాఫ్త్య
శతవినుతచన్యమాంబు
వ్రతిదినసంసేవ్యమానపదపంకేజా.

Colophon :

ఇది శ్రీమతాగ్రీవప్రసాదలబ్ధిలబ్ధవర్ణవర్ణనీయకవిత్వతత్త్వ
భారేయ పెడలింగనార్యగర్భార్థవపార్థిమాత్రేయ గురువరాచా
ర్యపదారవిండుమిళింపాయమానమానసాశ్రయ పండితమృన్మయరాజే
య సకలవిద్యజ్ఞనవిధేయ రుద్రయనామధేయ ప్రణతంబైన
నిరంకుశోపాఖ్యానంబును మహాప్రబంధంబునంగుం జతుగా శ్వా
సము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు దిద్దఁ
బడెను. వైధిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వేశ్యాలోలుండై చెడునడవడిఁ జిక్కిన యొక యెలపాయపు
బ్రాహ్మణుడు శివునియనుగ్రహమున మహానీయుండగు కథ నాల్గూ
శ్వాసముల ప్రబంధముగా రచింపఁబడినది. గ్రంథకర్త కందుకూరి
రుద్రయ్య. తండ్రిపేరు పెడలింగన్న. అగసాలి కులపువాఁడు. నివా
సము నెల్లూరు మండలములోని కందుకూరు. ఈ రుద్రయ్య సుగ్రీవ
విజయమను యక్షగానమును గూడ రచించెను.

(b) కేయూరబాహుచరిత్రము. .

KĒYŪRABĀHUCARITRAMU.

Foll. 62a—142b.

This MS. seems to be a copy of the MS. in the Library made many years ago and containing suggestions from other copies as well.

This describes the story of the marriage of Kēyūrabāhu and introduces incidentally many stories taken from Viddhasālabbhañ-jikā of Rājasekhara. The author of the work is Mācana who dedicates the work to Nandūri Gandamantri, a minister of king Prthvīśa, son of Rājendraśūla. For further particulars about the patron, see Telugu remarks below.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీవసియించుఁ గాత సుఖసిద్ధివహించియ నేక బంధుహం
సావళియుంబ్రహ్మస్థిరతిశా. తిసముచగరపట్నదంబునై
జీవన మెప్పుడునుక విసేవ్యమనంబొగడొందు సర్వపు
ణ్యావహనై నగుండసచివాగ్రణి శేహారోవరంబునన్.

మ. శ్రవణానందన భారతీచతురునిఁ బ్రాచేతసుం దివ్య స
త్యవతీనందనుఁగాలిచానుఁ గృతిక ర్తఁ గొల్పెదన్ వాక్కుమే
దపులన్ నన్నయగట్టు తిక్కయపిందుంభక్తితోఁగొల్పియు
ద్ధవచాణక్యముగంధరాదినయవి య్యకో విధిధ్యానినై.

వ. ఇట్లు (కృతి ?) కృతి ప్రారంభముఖ్య కర్తవ్యుండనైయు
న్నవాని.

౩.

నెగడు బ్రహ్మచంశ నీరధి సంపూర్ణ
చంద్రముఁడు కళావిశారదుండు

నైజధార్మికుండు నందూరిగుండన

మంత్ర నిఖిలమంత్రమండనంబు.

వ. నిరంతర సర సకవివరగోషీనిష్ఠుండుగావున నొకటనాండు
చిత్రక ధాత్రవణవ్రసంగంబున,

క. తన యిష్టసఖుని పిచ్చ

జ్ఞనమాన్యుని సుభయకావ్యసరణిజ్ఞుని మం

చననామధేయు నన్నుం

గనుంగొని యిట్లనియె వినయశౌరవ మెసంగె.

గీ. నందనుండు వనము నల్లిల్లు నిధి సుర

గృహము చెఱువు మేలికృతి యనంగ

జగతి వెలయు సప్తసంతానములు వినఁ

బుణ్యములు యశంబు బొందవచ్చు.

క. సౌమ్యులలో ము పోర్పు జ

గమ్యెల్లను జోడుముట్ట గాఁజేయును శౌ

ఖ్యవృగు వస్తువు నగుట

గమ్యునికనకంబుగాదె కవిత దలంపె.

ఉ. కావున నాకు నొకట కృత్తికై కొనసెట్టము నీవుఁబ్రబా? జ్ఞసం

భావిత కావ్యదత్తుడవు భవ్యమతిం ద్వజదేవనిర్మితం

బై విలసిల్లుతంత్రము ప్రియంబునఁజూచిన నందుఁ గర్ణసౌ

ఖ్యావహమైప్రబంధగచనాశ్రయ మయ్యెడుమార్గమూతగె.

క. స్థాయిరసముశృంగారం

బై యలవడ గథలు నియతులై యెడనెడరాఁ

గేయారబాహుచరితము

సేయుము నీ వట్టికావ్యశిల్పము మెఱయె.

వ. అనివలికి

* * * *

ఉ. బాలరసాలపుష్ప నవపల్లవకోమలకావ్యకన్యకా
గూళలకిచ్చి యప్పడుపుఁ గూడు భుజించుటకంఠెసతలపుల్
హాళికులైన నేమి మఱియంతకు నాయతి లేనినాఁడు గౌ
ద్దాలికులైన నేమి నిజదారసుతోడర సోపణార్థమై.

* * * *

వ. గుండనామాత్యుపంశంబు జగత్ప్ర
సిద్ధంబైనను గృతిలక్ష్మికిముఖతలకంబుగా రచియింతునది యెట్లన్నను.

గీ.

నాగ ధనదుపురీనామనగర మొప్పు.

.

గీ. మంటికడవ నులుకమండలు పూర్తి
నూలిచీర రత్నకీలితంబు
కానితొడవుఁ బుడమింగలుగు తెలుంగలు
ధనదుపురములోని జనములెల్ల.

శా. ప్రాద్దేశాపరచక్షిణోత్తరదిశాభాగప్రసిద్ధక్షమా
భుద్విరాప్తకుఁ డేతె గుండవిభుఁ డీభూచక్ర మక్రూరతా
వాద్దేశీ. ప్రసారనిర్మలయశోవల్లభ్యసంసిద్ధితో
దిగ్దంతిశ్రవణానిలజ్వలఁట తీవ్రవ్రతాపాఘ్యుడై.

క. ఆవిభునకుఁ బ్రెగ్గడయై
భూవలయంబున యశోవిభూషణుఁ డయ్యెన్
గోవిందన ప్రధానుం
డావాసము కౌశికాన్వయం బన సిరికిన్.

క. దీరుండు గోవిందనకును

గూరిమినందనుండు వెలసెం గొమ్మన గొంగ

త్తూరమణున కుడయిం చెన్ (చిన ?)

వీరుండు గాజేంద్రచోడవిభు ప్రెగ్గడమై.

సీ. నవకోటి పరిమిత ద్రవిణ మేభూపతి

భండారమున నెత్తుం బాయకుండు

నేకోనశతంతు నేరాజునగరిలో

నీలమేఘంబుల నీలగ్రాలు

బలవేగరేఖలు పదివేల తురంగంబు

లేనరేంద్రుని వాగె నెపుడు దిరుగుం

బ్రతి వాసరంబు డెబ్బది యేను పుట్టనే

యేవిలుమంగల నెపుడుగలుగు

గీ. నట్టి యధికవిభవుం డగుకులోత్తుంగరా

జేంద్రచోడనృపతి కిష్టసచివ

తంత్రముఖ్యుం డనుంగుమంత్ర గోవిందనం

దనుండు కొమ్మనపథానుం డొప్పు.

జ. ఇల వెలనాటిచోడమనుజేంద్రనమాత్యత యానవాలుగాం

గులతిలకంబుగా మనన కొమ్మన ప్రెగ్గడకీర్తి మాటలన్

దెలుపంగనేల తత్త్రియః బ్రతిష్ఠితమైన తటాకదేవతా

నిలయమహాగ్రహారములు నేడును నెల్లడందారచెప్పగాన్.

సీ. రమణీయమైన కూర్ప(ర్ప ?) గ్రామమునయందు

గుడభాత్రిపురమునం గొత్త చర్ల

ద్రిపురాంతకమునం బేర్చిన కొట్టియదొనపొద్ది (పు?

రమునం గళింగ రాష్ట్రంబులోని

యెలమంచిలి(ల్లి ?) నాదిగానెలమి ముప్పదిరెండు

విష్ణుపతిస్థలు వెలయజేసి

నిచ్చ వేపురు మేడినీసురులకు భక్తి

తోడం బాయసము ?

గీ. పంచదారతోడఁ బాటించి యిడుట జ
 న్నప్రతంబుగాఁగ నడపినను ను
 గుణగరిష్ఠుడైన కొమ్మన ప్రెగ్గడఁ
 బోలఁ గలరె ధర్మపురుషు లెందు.

ఉ. అరు దండఁ వెలనాటిచోడమనుజేంద్రాజ్ఞాపనంబొందిదు
 స్తరశక్తిఁ జని యేకఁడెంత సహస్ర గ్రామసంఖ్యకమై
 ధరణిం బేర్చినపాకనాడు నిజదోర్బరైకలగ్నంబుగాఁ
 బరిపాలించె నమాత్యకొమ్మన జగత్ప్రఖ్యాతచారితుడై.

క చలము మెయిఁ గటకసామం
 తులు గరిహయబహుళసేనతో నేతేరఁ
 దలవడియెఁ గొమ్మనవిపుడు
 బలియుండై క్రొత్తచర్ల పరిసరభూమి.

క. ఆకొమ్మన ప్రెగ్గడసుతుఁ
 డై కేతన చోడభూపరాత్మజుడనై
 ర్యాకరుడగు పృథ్వీశమ
 హీకాంతుని మంత్రియయ్యె నెంతయుఁ బేర్చి.

*

+

ఉ. కేతనమంత్రినందనులు కీర్తివహించిరి బంధుజాతపి
 జ్ఞాతవిసేతభావుండనజాలిన కొమ్మన దండనాథుడై
 బ్రాతరవార్పతిప్రతిమభాసురతేజుడు మల్లశౌరియు
 బ్రీతసమస్తసజ్జనుడు భిమసప్రెగ్గడయుం గులాగ్రణుల్.

ఉ. అందఱిలోనఁ బ్రాయమున నారసిమాడఁగ జిన్నయయ్యుఁబెం
 పొందిగుణంబుల బొగడ నొంచె ధర్మతన మాత్యభీముఁ డా
 నందము తల్లిదండ్రులు మనంబున నందఁగ నిశ్చలంబులై
 గుండవరాచ్చకచ్చపముకుండము లొందఁగ మందిరంబున.

సీ. క్షీతిఁ గశ్యపప్రజాపతిమనుమండయి
 పుట్టుట నతనిన పోలుననుచు

? జనులెల్లవారును దను బొగడ నెగడిన

గుండదండాధీశుకూర్చిపుత్తి

పుణ్యలక్షణమూర్తి ప్రాణనమారన

పేరన లాదిగాఁ బేరుకలుగు

సచివసప్తకముతోఁ జనియించి మున గుల

భూధరములతోడ బుట్టినట్టి

గీ. వసుమతీదేవి కెత్తొరవచ్చుప్రాణ

మాంబ బెండిలియై యన్వయంబు పావ

నంబులొకముగీర్తి పూర్ణంబుగాఁగ

భీమనామాత్యుఁడెల్లడఁ బేర్చిమిగిలె.

*

చ. అతిశయపౌరుషైకపరులై జనియించిరి పుత్తులట్టిజం
వతులకు మువ్వు రుతకట కృపాంధ్ర కేతనడిఁడనాధుఁడు
క్షీతిధరశుల్యదైర్యుడగు కేతనమంత్రియు సర్వసన్ధా
యతనసుబుద్ధి గుండసచివాగ్రణియుఁ సజవంశ భూషణుల్ .

*

†

‡

‡

చ. నలుపుగఁ గాకుఁజేగురునాథులలోనల గుండమంత్రి ని
ర్మలమతిఁబెట్టి వేగమయి మాడలు గత్తచయంబుంజల్లఁగా
నలవడు హేమవృషక్రియ నర్థులు చాతకకోటిగాఁగ లోఁ
గలగొనరాలు ముత్యములు గానఁబడు వడగండ్లకైవడిఁ.

సీ. వాచకత్వములేఖనోవితత్వము సాధ్ర

లిపియట్లు మహిసర్వలిపులయందు

సఙ్గతిజాతియఁ దీవ్రభంగియును దెనుంగు

భాషలట్లు(యట్టుల?) సర్వ భాషలందు

మర్త్యజ్ఞతయఁ బ్రాధనుతియును[దెలివియు?]

గణకత్వ (విద్యయట్లులే సర్వ ?) విద్యలందు

వదనవికాసంబు మృదువాకళ్యతయు బంధు

జనుయట్లు(నియట్టుల?) సర్వజనులయందు

గీ. మన్ననయు (ను ?) నిర్వంచనమతియు మిత్ర
గణములట్ల (ట్టుల ?) సర్వార్థి గణములందు
ననుట సహజంబు లివియు వర్ణనలుగావు
గుండనామాత్యునకు మంత్రికుంజరునకు.

క. ఈ గుండయ ప్రెగడకును

ధీగుణచింతామణికి నతిస్థిరధర్మో

ద్యోగమతికి శస్త్రపురా

ణాగమదుగాభి మందరాచలమతికి.

ఎ. ఇష్టార్థసిద్ధియు నైశ్వర్యసమృద్ధియుఁ బుత్రిపౌత్రాభివృద్ధి
యుఁగా నారచియింపంబూనిన కథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End :

మా. గణకశిఖరగత్నా కావ్యవిద్యా ప్రయత్నా
ప్రణుభజనశరణ్యా పాజ్యలోకాగ్రగణ్యా
ఫణిశయదృశభక్తా బంధువర్గానురక్తా
గుణిజనకృతసఖ్య గుండనామాత్యముఖ్యా.

Colophon :

(వి-వి.)—

ఇది సకల సుకవిజనవిధేయ మంచననామధేయప్రణీతంబైన
కేయూరబాహుచరిత్రంబునందు జతుర్థాశ్వాసము.

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము
కాదు. ఇది యీపుస్తకశాలలో ౩ తాళపత్రప్రతికే పుత్రికయై
యుండును. ఆ తాళపత్రప్రతిపాతము లే యిందును గలవు. ఇందుఁ
బెక్కుచోట్లపాతములకు సవరణలు చేర్పబడియున్నవి. శైలిమృదు
లేదు. మాతృకలోని చిన్ని చిన్ని గ్రంథపాతము లిందును జేరినవి.

మహాకవిరాజశేఖరుని విద్ధసాలభంజకలోని యితివృత్తము
ను గొని నడుమనడుమ నీతి కథలఁ బెక్కింటి జేర్చి మంచనయను
కవీశ్వరుండు నందూరి గుండమంత్రి కంకితముగా నాల్గ్వాసముల

యీప్రబంధమును రచించెను. గ్రంథకర్త కులగోత్రాదు లెఱుంగవచ్చుట లేదు.

కృతీషః

ధనదుపురము రాజధానిగా రాజ్యమేలిన గొంకరాజునకు శతమాన్వయముడు గోవిందన, ప్రెగ్గడగానుండెను. ఈ గోవిందప్రధానుని కుమారుడు కొమ్మన. ఈతఁడు గొంకరాజు కుమారుడగు రాజేంద్రచోడవిభునకుఁ బ్రెగ్గడగా నుండెను. రాజేంద్రచోడుని ధనాగారిమున నల్లపుడును దొమ్మిదికోట్ల ధనముండెడిది. నగరిలోఁ దొంబదితొమ్మిది యేళ్లుండెడివి సాహిత్యమునఁ బదివేల గుఱ్ఱములుండెడివి. ఆలమండలనుండి డెబ్బదియేనుపుట్లనేయి పతిదినమును జేకులుచుండెడిది. కొమ్మనమంత్రి, కూర్ప(ర్మి ?) గ్రామమున, గుడధాత్రి(?) పురమున, క్రొత్తచర్లపురమున, త్రిపురాంతకమునందు, కొట్టియదొనపురమున, కళింగరాష్ట్రములోని యెలమంచిలి, మొదలగు స్థలములందు ముప్పదిరెండు విష్ణు ప్రతిష్ఠలుజేసెను. రాజేంద్రచోడు ననుమతిచొప్పున నేకవింశతినహస్రగ్రామ సంఖ్యాకమగు పాక నాటి నీకొమ్మన పరిపాలించెను. క్రొత్తచర్లచెంత నీతఁడు కటక సామంతులలోఁ దలపడి పోరొనర్చెను. కొమ్మనప్రెగ్గడకుమారుడు కేతనప్రెగ్గడ. ఈతఁడు రాజేంద్రచోడుని కుమారుడగు వృద్వీశరాజునకు మంత్రి. ఈకేతనప్రెగ్గడకుఁ గొమ్మనదండనాథుడు, మల్లశౌరి, శిమనప్రెగ్గడయునువారు పుత్తులు; శిమనప్రెగ్గడభార్య పోలమాంబ. వీరికికేతన, చినకేతన, గుండన, యనువారు మువ్వరు పుత్తులు. వీరిలో గుండయప్రెగ్గడ యేతత్కృతినాథుండు. ఇయ్యెడ విశేషము లుదాహరింపబడిన పద్యములఁ బట్టి గుర్తించునది.

(c) మార్కండేయపురాణము.

MARKANDĒYAPURĀNAMU.

Foll. 144a—152b.

This is a Telugu version of the Sanskrit Purāṇa of this name; by Mārana. Even the first Āśvāsa is incomplete. Hence further details about the work are not given here.

(వి-వి.)—

అసమగము. ద్రుథమాశ్వాసమేని తుదముట్టలేదు. శైధిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది మారనకపిఠే వ్యాసవిరచితమగు సూర్య-దేయపురాణమునకుఁ జేయఁబడిన తెలుఁగుసేత. ఈ సంఘటమందు గ్రంథమత్యల్ప భాగమేయుండటచే విషయవివరణము చేయఁబడదయ్యె.

Foll. 154—156 contain a Telugu translation, by Tirupati Vēṅkatēśvarakavi, of a small portion of Rājāsēkhara's Karpūramāñjari.

ఆవల మూడు (154, 155, 156) పత్రములలో, రాజశేఖరకవిప్రాకృతభాషలో రచించిన కర్పూరమంజరిసట్టికి మును గొంత భాగమునకుఁ దిరుపతివేంకటేశ్వరకవులు చేసిన తెలుఁగుసేత కలదు.

R. No. 46.

Paper. 8 × 6½ inches. Foll 186. Lines, 22 in a page. Telugu. Good.

Presented by the same owner as the last in 1911-12.

(a) ముకుందవిలాసము.

MUKUNDAVILĀSAMU.

Foll. 1a—95b.

This is a Prabandha in three Āśvāsas relating the story of the marriage of Kṛṣṇa with Bhadrā. The author of the work is Peddana Sōmayāji, son of Nandavara Timmanārya of Ātrēyagōtra. He was a follower of Āśvalāyana and younger brother of Lakṣmīpatipandita. He is said to have been well versed in Bāhaṭa, a work on medicine, and the author of a Sanskrit commentary on

Bhōjacampu, of a Citrakāvya called Śēśaśailēśalīla and of a Telugu translation of Adhyātmarāmāyana. The work is dedicated to Mustipalle Sōmabhūpāla, a nobleman of Gadvala State. It is complete.

Beginning :

శా. శ్రీమేల్లూర్వ భరింపుమీ సకలధాత్రీరాజ్యమున్ నీవయ
న్యామోదాప్తివొసంగులీలవలనా (నా!)హస్తంబునందెబ్బు
[నా

శ్రీమతే-శవశోరిసాంద్రకరుణాశ్రీరంజిలన్ సద్గుణ
స్తోమందీర్ఘలరాయసోమస్యపతిః సుశ్రీయుతుం జేయుతన్.

*

*

*

ఉ. నన్నయభట్టు భిమన ననంతునధర్వణుఁదికఁగఁజూత్రినె
ఱ్ఱన్ననుసోముఖాసగరుని నయ్యలు నైషధకావ్యకర్తఁ బో
తన్నను బిన్నపిరునిఁ జినన్నను సూరప రామభద్రుఁ బె
ద్దన్నను దిష్టునార్య గరుడాంకుని మూర్తిసుకీర్తి నెంచెదన్.

క. ఎల్లప్పుడు సేపించెద
సుల్లంబున వేదశాస్త్రయోగాన్వితులన్
బిల్లేవంశాంబుతులన్
మల్లేశ్వర దీక్షితులను మధ్యరువరులన్

క. ఉర్వర పీఠస్థపింహ
ఖర్వకృపాలబ్ధ సరసకవితాలహరీ
ధూర్వహు మద్భుగినీధవు
దూర్వసినాగార్య సుగుణధుర్య సుతీతున్.

~

~

~

~

వ. అని ఏ నొకఁగ ప్రబంధంబు రమారమణపరి
ణయప్రసంగసంగతశృంగారచమతాగరరసానుబంధంబుగా నొన
రింపబూని యున్నసమయంబున

వ. హరిచరణసంజాతసురవాహినీసహేవా
దరీభూతమహాస్వయవిశిష్టముష్టిపల్లివంశాలంకారుండును, నిజసంప్ర
దాయపారంపరీకల్పితాగ్రహరసమూహమహితమహీసురమహా వి
భవరక్షణవిచక్షణుండును, స్వకీయసోమపాత్రతాసార్థీకృతచక్రవర్తి
లక్షణుండును. శ్రీమతేశవస్వామిచరణకమలయుగళభక్తినిష్ఠాగరి
ష్ఠుండును, షోడశమహాదానచతుష్టప్తివిద్యాపటిష్ఠుండును, కేళాది
రాయరాయవేశ్యాభజంగసంగామధనంజయాదిగర్భేశ్వరాదివిరు
దసార్థసమర్థినదూర్వాహసాహసాంకుండును, తిరుమలరాయమహీ
శ్వరాధాంగలక్ష్మీసింహమంగంబాగర్భసుధార్ణవపూర్ణిమాశశాంకుం
డును, శ్రీమద్విజయలక్ష్మీసహాయుండును, నగు సోమభూపాలరా
యండొక్క శుభవాసరంబున పరివారంబు
పరివేష్టించ సకలవైభవసాంద్రుండగు దేవేంద్రుని సొంపున సంపద
నింపొందుచు.

సీ. నను సంసవరపురాస్వయవయోనిధిచంద్రుఁ
గాణాదవంశ విఖ్యాతీసాంద్రు
నాశ్వలాయనసూత్రు నాత్రేయమునిగోత్రు
సకలపద్వత్రాబ ప్రకరమిత్రుఁ
బ్రౌఢలక్ష్మీపతిపండితసోదర్యు
బాహుగ్రంథానుభావధుర్యు
వేదశాస్త్రపురాణ వివిధమర్తధురీణు
వరచతుర్విధ కవిత్య ప్రవీణు

గీ. భోజచంపూ ప్రబంధార్థబోధనాను
బంధగీర్వాణటీకానిబంధనాది
పేశలవచోరచనచర్యుఁబెడ్డనార్యుఁ
గాంచి దయమించి పలికె సగౌరవముగ.

తే. కాదివర్ణంబు లిరుపదియైదువిడివి
చేసితిరపంచవర్ణీయ చిత్రకృతిని

శేషశైలేశలీలాఖ్యచే నెసంగ

యాదిమితవర్ణనియతశక్యంబె జగతి.

క. మీ తాతయు మీ తండ్రియు
మీ తమ్ముడు మీరు మఱియు మీ కులజులువి
ఖ్యాత ప్రబంధరచనా
ప్రీతచరిత్రులు కణాద పెద్దనసుక

క. పురుషోత్తమాస్తమహిషీ
పరిణయములలోన మున్నుభద్రాదేవీ
పరిణయ మెవ్వరుఁ దెనుఁగున
విరచించుట వినము పూర్వవిలుభులలోనన్.

క. కావున మీ రది తెనుఁగునఁ
గోవిదులొననఁగ శ్రీముకుందవిలాసా
ఖ్యావిధిఁజేయుముకేశవ
దేవున కంకితముగాఁగ ధీరవతంసా

క. అనిబహుమతి నొనరించిన
విని బహుమతినేను సోమవిభు ననుమఁగిచే
నను మతిమంతులు మేలన
ఘనకృతి రచియింతుఁ జతురకవితావిహృతిన్.

ఆ. ఇందు సకలహితము నిచ్చుమున్విష్ణుచి
త్తీయతుల్యునా మదీయకవిత
యుదుటుచేవదొలువ నులిఁ బోలు నల్లిమోము
మృదువుగాఁదె విరులమీఁదవ్రాలి.

వ. అని నిశ్చయానుసంధానగుణున మదీయ ప్రబంధ సంధా
యకుండగు సోమభూపాలరాయవతంసుని వంశాభ్యుదయంబభి
వర్ణించెద.

క. శ్రీ మునిపల్లినామ
గౌమప్రాముఖ్యనాడ శౌడుకులమునన్
బ్రేమను మాధవసేవా
శ్రీగుంతుండు వెలసెః బెద్దనృపవరుడవనిన్.

ఆ. అట్టిముష్టిపల్లియా పెద్దనృపుండు శృంగ
గారనాడశౌడు వీరభునుని
తనయజిక్కిమాంబికను బెండ్లియాడె న
స్వీరవిభుని నెన్న సోవశము.

ఉ. కందనవోలుముఖ్యముగఁ గల్గినసీమల నాడశౌడు కీ
ర్తిందగితుంగభద్రకును గృష్ణకుమభ్యమసీమరాజ్యల
క్ష్మీందగి ముష్టిపల్లికుల సింహుండు పెద్దన భూవరుండుపే
రందెనిరూఢిసిగభునునల్లు డు వైరిమృగాభిభిల్లుడై.

అ. పాకనాటిమేటి పరిపాటికులకోటి
నేటికందుఁజెడ్డ నృపకిరీటి
గనియెఁజెడ్డసోమభును సిరిగాహ్వయు
నాత్మజులను జిక్కిమాంబయందు.

సీ. అనురక్తి నుదయించినపుడ ప్రభావాప్తిఁ
గునలయపాలన ప్రవణమించి
మదినిజకృష్ణాంగ మండలంబు వెలుంగ
నుదయాద్రి మొదలుగా నొగిగ్రహించి

తుంగభద్రోన్నతి దొడరి రాగందన
 వోలుమున్నగుదేశమేలుబడిగఁ
 గరకాండవిస్ఫూర్తిగలయవనారుల
 బలములఁగడుఫీతిఁ బారనణఁచి

గీ. దళి విష్ణుపదాసక్తిఁ దనకు నదియ
 సత్పథముగాఁగఁ బ్రహ్లాదసరణి వెలసి
 దిక్కులందెల్లఁగీర్తి చంద్రికలునించి
 సోమఁ డలరాఁరె శుభకల్పాస్తోముఁడనుచు.

చు. గురుభూమీసురమాళికిఁడనచుహాగోత్రైక సామ్రాజ్యమిం
 పరయన్ భార్గవుఁడిచ్చినట్లు పెదసోమభూశుఁ డౌరాయనన్
 గురుభూమీసురమాళికిఁడనచుహాగోత్రైక సామ్రాజ్య మిం
 పరయన్ దానమొనర్చెనిట్టి నృపుఁడాహా కల్లఁగా నేర్పు నే

ప. వెండియుఁదశ్యమ భూపాలుండు హరిగృహస
 మ్భాదన కరదీపికారోపణవ్యజనాతపత్రపల్వంకికావహనాద్వికైకర్యా
 లంకృత హర్షపులకాంకుర సకలాంగండును నిరంతర క్రియమాణ
 మహాధ్వర దీక్షాదక్షకమహాక్షరగుణాకటాక్షశీక్షణాకల్పితదక్షిణాది
 ఫలౌత్కృష్ట మృష్టాన్న సత్ర సంకుప్త విశిష్టజన బహుసహస్రాశీ
 ర్వాదాపాదిత మహాభ్యుదయండును తరచ్ఛిరపూర్ణిమా మహాహా
 త్వవ సముత్పాదాదిగంత విశ్రాంత విశ్రాణసప్తశి సేతుకాశీతలప
 గ్యంతభూతలాగతవిద్వత్కవిగాయకాద్యర్థిసంతానుండును, జంఘ
 తరదండయాత్రాసముద్బంధమండలాగ్రఖండితానేకభండనాగతయవ
 నమహీనాథసేనాండులుండును నగు చుంబేరయ్యనయ్యెడ.

తే. అట్టిపెదసోమభూజానిహర్షమూని
 ప్రబలుగద్వాలయనుమహారాజధాని

నతిశయించి ప్రతిష్ఠించి యందుమించి
పేరుపూడూరి కేశవస్వామి నిలిపె.

* * * *

క. సిరిగాధపుండిలవెలసెన్
సిరిగాపెదసోమనృపతి సింహుననుజుడై
సరిగా రేనృపు లతనికి
సరిగాపులంజేసె దనకు యవనాధిపులన్.

తే. అందుఁబెదసోమభూమీశుఁ డన్మనాంబఁ
బేర్చి లింగాంబ రామాంబఁ పెండియాడె
నందు లింగాంబ సకలగుణావలంబ
కలిమి జగదంబయనఁ బేరుకలిమి నలరె.

సీ.

తనదుకోనేట నమృత ఫలనమొనర్చు *
హరికిఁ గలశాభిషుఖకేళి నెఱుంగఁ జేసి
లీలఁబెదసోమవిభుభార్య లింగమాంబ
తనకు లింగాంబ పేరు సార్థంబుగాఁగ.

తే. అట్టిపెదసోమనృపతి లింగాంబవలనఁ
బ్రేమదిరుమలరాయలు రామరాయ
లనుసుతులఁగాంచె భూమిజయందురాముఁ
డలరఁ గుశలపులను గాంచుననువుమీతి

* * * *

తే. అట్టి రేరుమలరాయేంద్రు ననుజుడైన
రామరాయఁ డుపేంద్రుని రహి నెసంగి
విక్రమస్ఫూర్తి స్వాదీన చక్రఁడగుచు
నతనిసామాజ్యరక్షణంబాచరించె.

* * * *

క. శ్రీ తిరుమలరాయనికిన్
 భ్యాతిగలత్తైంబమంగమాంబయు ననఁగా
 జేతఃప్రియసతు లాలసిరి
 శ్రీతరుణియు భూతరుణియు శీహరికివలెన్.

* * * *

క. తిరుమలరాయమసీవరుఁ
 డరయన్ మంగాంబయందు ననురూపముగా
 సరసిరుహంబకాంచితు
 స్మరసద్భక్తు జిన్నసోమజనవరుఁ గనియెన్.

సీ. సుకవుల కొకరొక్కరి కొసంగ నేఘసుం
 డలరి వేనూట పదార్లుగాఁగ
 బహుభక్త్య సత్రముల్ వరఁగించె నేదాత
 ద్విజుల కర్థము సదివేలుగాఁగ
 మాఘకార్తిక పూర్ణిమల సచ్చెనేరాజు
 విప్రకోటికి బహువేలుగాఁగ
 నొగిఁ గేశవస్వామి కొనఁగించె నేమేటి
 లలితభూషాదులు లక్షగాఁగ

గీ. నతఁడు సామాన్యఁడే య సేకాగ్రహరి
 భూసుగాశీర్వచస్సరభూరిపూరి
 తాయుగారోగ్యభోగభాగ్యాత్మజాది
 బహువిభవపాల్చి సోమభూపాలమాల్చి.

* * * *

సీ.
 పూర్ణభాగ్యతమాశీల భోగరూప
 ధనవిభాగి ణరత్నసంతతులఁ డనరి
 సోమవిభవకు భామినుల్ ప్రేమవెలసి
 రీమహిని వెంకమాంబయు రామమాంబ.

క. ఈముష్టివల్లిసోమ

త్తామండలనాథవిభవ సంరక్షణచే

శ్రీమంతు డగుచులక్ష్మీ

వామాద్యతికామి కేశవస్వామి దగున్.

* * * *

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగా నాసమర్పింపంబున భద్రాపరిణయోల్లాసంబగు ముకుందలిలాసంబను మహాప్రబంధంబునకు గథాక్రమం బెట్టిదనిన.

End :

క. అని శుకమునిపలికిన విని

వనజాక్షుని భక్తిపావశ్యమువలన్

జనకనృపాలకుం డలరెన్

మనమున నానందవిభవ మగ్నతమెఱయన్.

* * * *

మం. శ్రీధవసదావిబుధసేవధిసుధాధవశీలవిధిశోభితయశశ్రీ
సాధువనమాధవ సుసాధనగదాగిదిరిసాధితెనిరంతరజయశ్రీ
భూధవసుధీనికరబోధక సాధుతర భూషితవినిర్మలగుణశ్రీ
మాధవదయావనఘమందరసిగ్రింద్రధరమంజుతరమంగళమహా
[శ్రీ.

Colophon :

గద్య. ఇది శ్రీమద భయిరవితానిస్సహాయసాహితీవిహారకా
ణాదాస్వయతిస్తుస్వాక్రమారవివచుగుణధుర్వైదివార్య ప్రణీతం
బైన భద్రాపరిణయోల్లాసంబగు ముకుందలిలాసంబను మహాప్రబం
ధంబునందు సర్వంబును దృతీయాశాస్వము.

(వి-౧.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైలియు లేదు గ్రంథపాతములు లేవు.

మూఁడాశ్వసములుగల యీ ప్రబంధము కాణాదపెద్దన సోమయాజిచే రచింపబడినది. ఇ దుఁ గృష్ణుడు భద్రను వివాహమాడుకథ వర్ణింపబడినది. గ్రంథకర్త నందవరవంశ్యుడు, నాశ్వలాయనసూత్రుడు, నాత్రేయగోత్రుడును. లక్ష్మీవతి వంశితున నుజన్మడు. బాహుగ్రంథానుభవముగలవాడు. భోజచంపువునకు సంసక్తతటిక రచించినవాడు. స్వర్ణవర్ణరహితముగా “శేషశైలేశలీల” యను చిత్రకృతిని రచించినవాడు. మఱియు నధ్యాత్మరామాయణ మీతనిచే దెలియింపబడెను. ఈతనివంశమున పూర్వులును బ్రబంధకర్తలు. ఏ తత్కృతి గద్వాలసంస్థాన ప్రభువగు ముప్పివల్లి సోమభూపాలునకు నంకితముగా రచింపబడినది. ఆ సోమభూపాలు వంశవృత్తాంతమునుగూర్చియు, మఱియు గ్రంథకర్తవిషయమును గూర్చియు విశేషములు పైపైనదాహరింపబడిన పద్యముల బట్టి గ్రహించునది.

(b) దశరథరాజనందనచరిత్రము.

DAŚARATHARĀJANANDANACARITRAMU.

Foll 99a—186a.

This is a Prabandha in five Āśvāsas relating the story contained in the first six Kāndas of the Rāmāyana without once using in the whole work the words with the vowel *u* or the consonants *p*, *ph*, *b*, *bh*, *m*, *v*. The author of the work is Marigaṇṭi Singarācārya who claims to have come of a well known Vaisnava family. He was the son of Vengalācārya and grandson of Tirumaladēśika of Maudgalyagōtra, and states that he was the author of 20 works. For particulars, see extracts below.

The work is complete.

Beginning :

శా. శ్రీరామామణియాననాంబుజముపై సింగారము ల్లులుక క
స్తూరీబిందుమరందవాసనలకుఁ సౌంపాందుభృంగంబులొ

నా రంజిలైఁడు చూడుగ్రలన్ దనిపి యానందాబ్ధి నోలాడునా
వీర శీనరసింహుఁ డెల్లపుడు తీవి న్నమ్ము రక్షించుతన్.

* * * *

గీ. రాఘవాజితు వేదశాస్త్రప్రవీణు
సరససాహిత్యలక్ష్మిణ చక్రవర్తి
సుభయభాషాక విత్వధుర్యుని మదగ్ర
జన్ము మ గంజీయప్పలాచార్యునె. తు.

సి. జలజాతవగిక గాంశే ప్రభూతాత్ములఁ
బదుగు రాఘ్వాదులఁ బ్రణాతిచేసి
పంచనంబుల శాస్త్రపారీణుల భజించి
యామునాచార్యుల నభినుతించి
రామమిత్రుల నతిప్రేమచేఁ గీర్తించి
ఘనుల శ్రీమన్నాథునుల బొగడి
నె (పె ?) నియజియ్యరు శిష్యసురకల్పకము నెన్ని
సూరి తూపురిపిళ్ల గారొ దలచి

గీ. వాసి డెబ్బదినాల్గు సింహాసనముల
గురువుల సరుగ్రవైభవాకరులఁ గొలిచి
సింహులనాతల్లిదండ్రుల వరదమాంబ
వెంగళాచార్య హృద్వీధి వేడగనిలిపి.

* * * *

క. కంటిన్ లక్ష్మణముని నట
కంటిన్ గూడేశదేశిక స్వామి మఱి,
గంటినద్రివ్వరన్ (?) మరి
గంటిమహాన్వయముదనరె గణ్యం బగుచున్.

గీ. సలలితాసూరికులచేఁ (?) బ్రశస్తిగన్న
సాధుభట్టారకుడు గంగశామువలక

నిల మరింగంటి వారన్నయింటివేగ
గురుశిఖామణు లెన్నంగఁ బరిఢవిల్లె.

సీ. ఆసాధుభక్తరకాత్మజుండె దయా
కలితతేజుడు పిల్ల గారు పుట్టె
నతనికిఁ బెరియపిల్లాఁఖ్యుఁ డాఘనునకు
శ్రీరంగనాథదేశికుఁడు పాడమె
నతనికిఁ దీర్థపాదయ్య యాసూరికి
జియ్యగారులు జనించిరి ప్రసిద్ధి
నతనికి యామునుం డాభవ్యమూర్తికి
మాధవగుఁడు సమ్మతిగఁ గలిగె

గీ. నతనికి జనించె సకల రాజాధిరాజ
రాజమకుటాగ్ర ఘటితచిరత్నరత్న
బహుళనీరాజనాతివిభ్రాజితాంఘ్రి
సరసిజుండు చిన్నయాచార్యచక్రవర్తి.

క. తనజననీ గర్భంబున
జనియించెడివేళ నొక భుజంగము కవయై
కనుపట్టియనంతాల్వా
రనుపేరఁబ్రబలెఁ జెన్నయార్యుం డెలమి.

సి

శ్రీమతంబుప్రతిష్ఠ చేసియామణవాళ
యతికి సహాయుండె యతిశయిల్లె
సూరినల్లందిఘళ నారాయణస్వామి
భాగవతయతఁ గీర్తిఁ బరిఢవిల్లెఁ

గీ. బంచి (చే ?) వైకంబు మడుచులుబ్బకులకెల్ల
 ఎంటిబొజుగల (గయి ?) విలసిల్లె (ల్ల ?) నిట్టి చెన్న
 చేశికునకుఁ దనూజులై తిరుమలయ్య
 భట్టరుఁడు సింగగప్పఁడు ప్రబలిరందు.

చ. విరవిర (విరివిగ ?) భట్టరార్యునకు వెంగళనాథుఁడుపుట్టి (పు
 [టై ?) వారికిఁ
 బరమత భేది తిర్వలయ భట్టరుఁడుం బభవించిగందులోఁ
 దిరుమల శౌరికి గలిగితేజముమించిరి వెంగళప్పఁడుఁ
 నరసగురుం డనంతుఁడు ఘనప్రతిభానిధి సింగరప్పఁడుఁ.

క. సరసుఁడు వెంగళగురుమాణి
 పరదాంబను జెండ్లియాడె వనజాక్షుండా
 శరనిధికన్యగత్నము
 పరియించినపోలిగా నధికవైభవ మెసఁగె.

* * * *

గీ. అట్టిమ⁴గంటి తిరువేంగళార్యువలన
 వరదయాగుణనికురుంబ వరదమాంబ
 సిరులసౌందర్య విద్యావి శేషకళల
 బలియై నట్టి యష్టపుత్తులను గమయె.
 సీ. ముగురురాజులచేత మ్రొక్కులుగొన్నట్టి
 భగవత్సమానుఁ డప్పలగురుండు
 వేదవేదాంగాది వివిధార్థసూక్తి
 సతిశయిల్లిన వేంకటార్యమాళి
 కలితసౌందర్యరేఖా విలాసంబులఁ
 జెంగలించెడి శ్రీనృసింహవిభుఁడు
 కుపితమాయావాది గురుశాస్త్రహరణపా
 రగుండెన కోనేటి రాయశౌరి.

గీ. సరసశతపద్య లోకావిరచనోక్తి

గలజగన్నాథసూరు లగ్రజులు రాగ

నలరంగపు నరసింగరపు దమ్ము

లైమెఱయువాడ భువి సింగరాహ్వయుండ.

మ. సముదీర్ణస్థి వేంకటేశ్వరుడు నాస్వప్న బునక పోడశా
బ్రములమాణవకాశ్రుతి న్నిలిచి వత్సా! యంద్రభాషానిరో
స్థమహా కావ్యమొనర్చుమీ యనిన సత్యాకాశి మేలాకాంచి మో
దమున జెప్పితి భూమిపై గవిజనాధ్యక్షుల ప్రశంసింపఁగా.

మ మను రామాయణము నిరోష్ఠ్యముగ నింపుల మీఱ శాకల్యమ
ల్లిన తా సంస్కృతభాష జేసె నన నాలాగు జెపుల నిండఁగా
మనుతేకాని ధరిత్రిపై నిజముగా వీక్షింపలే దట్టి దే
దెనుఁగుంజేసెద నెల్లెడం గవులకు దృష్టాంతమై యేర్పడఁ.

మ. వరవందారుజనావళిహృదయ సద్వాంఛాగ్ధకృద్వేంకటే
శ్వరసంపూర్ణకృపానుధామిళితదీ (ద్రా!) త్రామాధురీమార్గవి
స్ఫురితైకే దినప్రబంధరచనా స్ఫుర్జ్వలచక్రీకుండఁ
ననాథాశ్వనృపాలసభ్యగణితుండ (?) సింగరాచార్యుండఁ.

End :

ఉత్సాహ. శౌరిహరిసూరివంశ్యశాపతాపకోపనే

ద్వా (?) రిభూరివైరిహరిహంససోహలోచనా

నారిదుర్విచారకర్ణ నాసికారిదారిని

ర్వాతోగ్రదైత్యగర్వవనకృశానుపావనా.

Colophon :

ఇది శ్రీమల్లక్ష్మీనృసింహావతార వేంకటేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధసక
లైశ్వర్యధురీణ యంద్రభాషానిరోష్ఠ్యాది వింశతి ప్రబంధనిర్మాణ
మాధ్యమోత్రపవిత్ర తిరుమలదేశికపాత్ర వేంగళాచార్యపుత్ర
మరిగంటి సింగరాచార్య ప్రణీతంబైన దశరథరాజనందనచరిత్రంబు
నందు సర్వంబును పటాంక పంచమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాక్రీత చక్కగా నున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

అచ్చులలో “ఉ” వర్ణమును, హల్లులలో “ప” వర్ణమును “వ”కారమును రాకుండెడు (నిరోధ్య) పదములతో రామాయణకథ యాఱుకాండములు నైదాశ్వాసములప్రబంధముగా మరిగంటి సింగరాచార్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథకర్త వైష్ణవుడు. ఆతని వంశవృత్తాంతాదికము పై నుదాహరింపబడిన పద్యములబట్టి గుర్తించునది. ఆంధ్రభాషయందు నిరోధ్య ప్రబంధములు రచించినవారిలో నీతడే యాద్యుడుగాఁ గన్పట్టుచున్నాడు. శాకల్య మల్లనయను నాతఁడు రామాయణకథను సంస్కృతమున నిరోధ్యముగా రచించె నను నానుడిమాత్రము కలదు గాని యయ్యది చేకుటలేదని యీతఁడు చెప్పికొనెను. ఈతఁడు వింశతిప్రబంధముల రచించెనట. విశేషములకుఁ బై పద్యములఁ జూచునది.

R. No. 47

Palm-leaf. $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll. 222. Lines, 6 in a page. Telugu

Very much injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocananda in 1911-12.

కాశీఖండము.

KĀŚĪKHANDAMU.

This is the Telugu version of the Sanskrit work of this name which is a portion of Skāndapurāṇa by Śrinātha. As the MS., though complete, is much injured, extracts are not given.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాక్రీత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులుతగా లేవు. శైథిల్యము మిక్కిలి కలదు. గ్రంథపాతములును గలవు. పత్రములు కొన్ని తబ్బిబ్బులై యున్నవి.

ఇయ్యది సాగ్రంజపురాణాంతర్గతమగు కాశీఖండమునకు శ్రీనాథ కవి సార్వభౌమనిచే జేయఁబడిన తెలుఁగుసేఁత. ఈసంపుట మతిశీఘ్రముగా నుండుటచే విషయ వివరణము చేయఁబడఁదయ్యె.

R No. 48.

Palm-leaf 14½ × 1½ inches Foll 77. Lines, 6 in a page. Telugu. Good.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

కర్మవిపాకము.

KARMAVIPĀKAMU.

This is a work in three Āśvasas treating of the sins committed by a person in his previous births, the diseases to which he is liable as a consequence of the sinful acts, the remedial measures to counteract the effects of those acts, etc. These Dharmas are said to have been taught by Śuka to Parikṣit. The author of the work is Narasayya, son of Dhēnuvukōṇḍa Jōganna of Puspālagōtra.

Complete.

Beginning :

క. శ్రీసీతాహృద్వల్లభ
వాసవభోగీశవినుత వారిజనేత్ర
వాసవపుత్రవిమర్శన
రాసౌఘవిరామభీమ ! చశరథరామా !

వ. మహానీయగుణ గరిష్ఠుండగు శంకరుండు శౌంకరికిం జెప్పినట్లుగాఁ గర్మవిపాకంబు సవిస్తరంబుగా నెఱింగించువాఁడై యగస్త్యుఁ డాత్రేయున కిట్లనియె.

End :

ఓనూతా ! నీ వెఱుంగనియర్థంబు గోరంతయు లేదు.
కావున మున్నగస్త్యునిచేతఁ గర్మవిపాకం బత్రినందనుండు వినెనని

విందుము. తతః క్రాంతమం బెట్టిది చెప్పవేయనిన వినుమని పూర్వకృత సంచయంబైన దోషంబు నందుటవలన మర్త్యులు రోగంబు ననుభవించుటయు దివిరి తద్దోషానుభవంబైన నరకంబునంబొందుటయు బదంపడి తుద్రాచి జంతువులందు సంభవించుటయు దద్దోషపరిహారార్థంబై గో భూ హిరణ్య తిలాన్న జల తటాక వాపీకూసాఽయాగామదేవతాస్థా (స?) నంబు లెఱిగించుటయు మఱియు విశ్వరూపునివలన ననుభవంబైన బ్రహ్మహంత (హత్య?) యు భూజలాన్ని పృథ్వి స్త్రీలకుఁ బించియిచ్చిన విఙ్గంబును, దత్తమానంబైన కృత్యంబులును, వ్రత నియమంబును, బుణ్యతీర్థ ఫలవిశేషంబులును, బ్రాహ్మణ ప్రభావంబును, చిత్రయజ్ఞ ప్రకారంబును శౌచాదివిధియును, వర్ణాశ్రమధర్మంబులును, ఆయుష్కైశ్చాభివృద్ధియును, క్షరాక్షరమహత్త్వంబును, బింశత్పత్తియు, బ్రకృతి నిర్ణయంబును, సాంఖ్యయోగ నిర్ణయంబును, అష్టాంగ నిర్ణయంబును, జైప్పినట్లు సాత్యవతేయుండును, ద్వాపరాంతంబునఁ దతఃకథ శుకునకు నెఱిగించెను. ఆ శుకుండు పాఠ్యోపవిష్టుండైన యభిమన్యునందనున కెఱిగించె మఱియును,

క. ఈయితిహాసము వినినను

బాయనుగలుపములు మఱియు బహుభాగ్యముల

! రోయకయనుభవుడైతుది

సాయజ్యముబొందగలఁడు జగత్స్థిలిపై.

క. ధరణీసురవరపోషా

శరణాగత (సుజన?) పోష సత్యపభాషా

వరకౌస్తుభమణిభూషా

సురతోషా ! వంక్తికంతశోషిత (మక?) వేషా !

Colophon :

ఇది శ్రీ రామచంద్ర వరప్రసాదలబ్ధ కవిత విలాస పుష్పాల
గోత్ర పవిత్ర ధేనువుకొండ జోగనాథ్య పుత్ర సరసనామ

ధేయ ప్రణీతంబైన కర్తవ్యపాకంబను ధర్మశాస్త్రమునందు సర్వంబును దృఢీయాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమునఁ బ్రోవి లేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసి నెను:—

“భావనామ సువత్సర శాశ్వతంబు ౨ స్థిరవారము నెఱకు కామరాజు భోగరాజు సంస్కారముగా వ్రాసెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. కృత్యవతరణము లేకు. ఈ ప్రతియందు విడువఁబడి యుండును. వ్రాసిత బాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ముఖ్యముగా నిందు మానవు లేఖకార్యముల మూలమున దుష్కర్తములఁ బోఁగొట్టుకొనఁ గల్గుదురో తెలుపఁబడినది. పై నుదాహరింపఁబడిన గ్రంథాంత భాగమువలన గ్రంథమండలి యావద్విషయమును గుర్తించినగును. కొన కీ ధర్మశాస్త్రము శుభకుఁడు పరీక్షితున కుపదేశించినట్లు తేలుచున్నది. తెలుగున దీనిని బుష్పాల గోత్రోద్భవుఁడును ధేనువుకొండ జోగన్న కుమారుఁడునగు సరసయ్య రచించెను. మూఁడాశ్వాసములు గలవు.

R. No. 49.

Palu-leaf. 15 x 1 $\frac{3}{4}$ inches. Foll. 64 Lines, in a page. Telugu.
Very much Injured

Presented by Brahmananda Rao of Cocanada in 1911-12.

కృష్ణకర్ణామృతము.

KṚṢṆAKARṆĀMṚTAMU.

This is the Telugu rendering of Lilāsuka's Sanskrit work of this name: by Velgapūḍi Venganakavi.

Complete, but the MS. is so injured that no useful extracts can be given from it.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కగానున్నది. తప్పులుగలవు. శైలి ల్యము మిక్కిలి యెక్కువ. గ్రంథ పాతములును మెండు.

ఇది సంస్కృతమున లీలాశుకునిచే రచింపబడిన కృష్ణ కర్ణామృతమును స్తోత్రగ్రంథమునకు వెల్లపూడి వెంగనకవిచే జేయబడిన తెలుగుసేత. ఇందు సంస్కృతశ్లోకములుగూడ వ్రాయబడినవి గ్రంథ మతిశీఢిలమగుటచే విషయవివరణ మిచ్చట విరమింపబడెను.

R. No. 50

Palm-leaf. $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 225. Lines, 7 in a page Telugu Good.

Presented by K. R. V Krsna Rao Bahadūr, Zamindar of Pōlavaram, in 1911-12.

(a) మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము.

MŪRTITRAYŌPĀKHYĀNAMU.

Foll. 1a-111b

A Prabandha in six Āśvasas on the deeds of Brahma, Viṣṇu and Rudra ; by Dantulūri Bāparāju, son of Vēṅkaṭarāju of Dhanañ jayagōtra The author belongs to Ksatriya caste and traces his descent from the moon. The genealogy given in the work is summarized in the Telugu remarks below. The work is dedicated to God Gōpāla

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీలక్ష్మీజలజాక్షియంశములచే జెల్వొందువారిం బదా
ర్యేల్కస్త్రిల సనేకరూపములతో శ్రీమీఱ నుద్వాహమై
యాలొలకముల సేకరూపమగు సోహార్దంబుతో నేలుగో
పాలస్వామివసించు మామకమనః పద్మాంతరాశంబునకా.

క. సేనాపతికులవర్యుల
నానతలక్షకుల ? వేంకటాచార్యుల స
న్యానవహృదయజ్ఞాన త
మోనీరజహితులఁ దలఁచి మ్రొక్కుచు మఱియున్.

గీ. ఆమహాత్మ్యని సుతులఁ బాదాశ్రయులకుఁ
గరుణధర్మార్థకామ మోక్షము లొసంగ
నాల్గివిధములఁ గనుపట్టునలిననాథు
మూర్తులనుమీఁగునుల సతీర్థిధనుల.

ఉ. అశ్వసికాయవర్ణితగుణాశ్రయపావనవర్యు వే కటా
చార్యుని సంగరయ్య నతిశాంతవిలాసుని శ్రీవివాసు నౌ
దార్యవివేకలోకవినుతప్రతిభానయధుర్యు రంగనా
ధార్యునిఁ బ్రస్తుండు వినయాన్వితభక్తిరసోదయంబున్.

గీ. వారిలోపల నాయం సవార్యమైన
కృప బ్రహ్మంబు మనుష సంగీకరించి
యలరెడుమహానుభావుఁ బ్రత్యక్షవాసు
రేపు శేషాహిసచువార్జితప్రభావు.

సీ.

సేనాపతికులాఖ్యజఃధిపారి
జాతమైనట్టి రంగపాదవర్యు
నాత్మఁ దలఁచి యొనర్తు సాష్టాంగపీఠనతి.

ఉ. సన్నయభట్టు శిరుకవి నాచనసోమన నెఱ్ఱిప్రెగ్గడన్
సన్నతభాగతార్థగుటనాచణు దిక్కనసోమయాజి వి
ద్యన్నన నీయభాషణవాక్పటు బమ్మెరపోతర్థిగణిన్
సన్నతిచేసి యాధునిక సతగ్రహ రాజిఁ బ్రశంసచేసెడిన్.

ఉ. మిత్రసమానతేజః డయి మీఱినయచ్యుత రాజమార్థిః
 బొమ్మిడవేంకటేంద్రునకు భవ్యగుణోన్నత కోనమాంబకుఁ
 బుమ్మిడ రుక్మిణీరమణభూరికృపాపరిపూర్ణదృష్టికిం
 బాత్రమ్మనైవదంతులురిబావనృపాలకనామధేయుఁడన్.

* * + +

క. సంతస మందుచునుండఁగ
 నంతట నొకనాఁడు మేఁద రౌదార్యశ్రీ
 మఁతులు మడగ్రజులు శ్రీ
 కాంతాహ్లాదయేతభక్తికలితస్వాంతుల్.

ఉ. కీర్తిపరాయణుండు పెదకృష్ణశృపాలుండు రాజమాన్యస
 ద్వర్తనుండైన సింగజనపల్లభుండు న్నయశాలిజగ్గభూ
 భర్తయనం బ్రసిద్ధులగు పావనచర్యులు మువ్వరుఁడయా
 మూర్తులు ధీరచిత్తులు ప్రమోదముమీఱ సభాంతరంబునన్.

* + + +

క. అని బ్రహ్మవిష్ణుశంకర
 వినుతకథాప్రథితకావ్యవిరచనకై నే
 ననుమతిచేసి తదాదని
 విడిపింతు మదీయవంశవిస్తారంబున్.

* + + +

End:

పం. సనందగోపగోపికాత్మసమ్మదప్రదాయకా
 సనందనాచార్యుగిరాజసంస్తుతప్రభావకా
 సనందకాష్టచక్రపాణి సత్పదారవిదదా
 సనందకోపయతకృపానిశాంతలోచనాంచలా.

Colophon :

ఇది శ్రీమదనగోపాలకృపాప్రసాదసంలభకవిత్వ చాతుర్వ
 దంతులారి వంశపర్యధనంజయ గోత్రపవిత్ర వేంకటరాజపుత్ర)

సకలసుకవిగణగేయ బాంపక్షమానాథనామధేయ ప్రణీతంబైన
మూర్తిత్రయోపాఖ్యానంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును
ఉపాశ్వాసము.

(వి-౩.)—

సమగ్రము. వ్రాత ముద్దులుగూర్చుచున్నది. తప్పులు లేవు. శై
లితము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వరబ్రహ్మచునకు సప్తరజస్సమోగుణ సంసర్గముచేఁ గల్గిన
మూర్తిభేదములగు బ్రహ్మ, విష్ణు, శివుల చరిత్రము చింతలూరి బాం
పక్షమానాథునిచే గోపాలాంకితముగా నాతాశ్వాసముల ప్రబంధ
రూపమున రచియింపబడినది. గ్రంథకర్త చింతలూరి వంశస్థుఁడును,
ధనంజయు గోతుఁడునగు చంద్రవంశపు కుత్రియుఁడు. వంశవర్తం
త మిదె తెలుపబడుచున్నది :—

చంద్రుడు.—చంద్రునకు బుధుఁడు. బుధునకుఁబురూరపుండు.
ఆతనికి నహఃపుండు. నహఃపునకు యయాతి. యయాతికిఁ బూ
రఁడు. ఆతనివంశమున భరతుఁడు జనించె. ఆవంశమున ధర్మరా
జుదులు జనించిరి. వారి యన్వయమున విష్ణువర్ధనుఁడు జననచం
ద్రున. తస్మైతతీయందు హరిసేమ కృష్ణజనపతి కల్గెను. ఆతనికి
భీమరాజు. భీమరాజునకు గన్నరాజు, వెన్నరాజు, సింగరాజు, నను
వారు జనించిరి. గన్నరాజు వంశమునఁ గొండధగణీశుఁడుజన్మించె.
ఆతనికి రామ భూపతి, బుస్సమరాజు, నాగన్నపు డు జనించిరి. అగ్రజుఁ
డు రామభూషణి లక్ష్మణదేవి భార్య. వారికిఁ గొండరాజు, చిట్టివిధుఁ
డు, అచ్యుతరాజు, ననువారు పుట్టెను. కొండరాజునకు భార్య
లక్ష్మి. వారికి లింగరాజు కుమారుఁడు జనించె. ఆతనిభార్య కొం
డమాంబ. వారికిఁ దిమ్మవిధుఁడు కుమారుఁడు జనించె. ఆతని
కి జగన్మ భార్య. వారికిఁ బేరరాజు, వేంకటప్రభుఁడు, లింగరావ
గుఁడు, శ్రీరామ క్షమానాథుఁడు కుమారులు. అందుఁపేరరాజునకు
యెఱ్ఱమాంబ భార్య. వారికి లచ్చభూజాని కుమారుఁడు. ఆతనిభా

ర్య సింగంబ. వీరికి నారాయణరాజు, పేరరాజు కుమారులు. తిమ్మ
భూవిభు పేరరాజు తమ్ముడుగు వేంకటప్రభునకు భార్య కొండమాంబ.
వీరికిఁ బెదరామరాజు కృష్ణరాజు పుత్తులు-పెదరామరాజు లక్ష్మ
మాంబయందు వేంకటరాజును గాంచెను-తిమ్మభూవిభు వేంకటప్ర
భుని తమ్ముడు శ్రీరామతమానాథునకుఁ దిరుమలాంబ భార్య. వీరి
కిఁ జినరామభూవకుఁడు, పెద్దనృపాల శేఖరుఁడుఁ కుమారులు-
చినరామనృపతి సూరమాంబయను భార్యయందు రామభద్రరాజును
కుమారుఁగాంచెను.

గీ. రామనృపతికొండభూమిశుభ్రపుత్త్రపా
త్త్రానృపతిసుతుల యన్వయంబు
వసుధయందు మిపుల వర్ధిల్లు నీరీతి
దానశౌర్యగుణనిధానమగుచు.

చిట్టనరపతి.—ఆతనిభార్య. అకటమాంబ వారికి వేంకటరాజు,
అప్పరాజు, పుత్తులు, అప్పరాజు, పెదగోపమాంబ, పినగోపమాంబ
యను భార్యలసిర్వరఁజేకొనెను. చినగోపమాంబకు బాంపనృపా
లుడు పుత్తుఁడు. ఆతనికి నప్పలాంబ భార్య వారికి అప్పరాజు,
రామభద్రరాజు, నరసరాజు, సూరరాజు.

గీ. కొండభూజాని రామరాటుకంజరంబు
రెండవకుమారు చిట్టధాత్రీత లేశు
పుత్త్రపాత్రాదులైనట్టి భూవసుతుల
యన్వయం బిట్లు వర్ధిల్లుననిలోన.

చిట్టరాజుతమ్ముడు అచ్యుతరాజు. ఆతనిభార్య రామాంబ
వారికి సింగరాజు, బాంపరాజు, చిట్టరాజు, వేంకటరాజుననువారు
పుత్తులు. సింగరాజు భార్య వేంకటాంబ. వారికి అచ్యుతరాజు,
చిన్నకృష్ణరాజు కుమారులు. అచ్యుతరాజు భార్య పెద్దాంబ.
వీరికిరామరాజు, సింగరాజు, జగ్గరాజు, వేంకటాద్రి అనువారు

నల్వరు కొడుకులు. అచ్యుతరాజు తమ్ముడు చిన్నకృష్ణరాజు భార్య లక్ష్మమాంబ. వీరికి నరససృపాలుడు కొడుకు. సింగరాజు తమ్ముడు బాపరాజు. ఆతనిభార్య సింగమాంబ. సింగరాజు తమ్ముడుచిట్టరాజు భార్య గంగమాంబ. వీరికి సింగరాజు కొడుకు. చిట్టరాజు తమ్ముడు వేంకటరాజు. పిన్నమరాజు పర్వతరాజు కూతురగు కోమాంబను బెండ్లియాడెను. వీరికి పెద్దకృష్ణరాజు, సింగరాజు, జగ్గరాజు. బాపరాజు, (ఈతడే యేతతగృహకర్త) అను నల్వరు కొమాళ్లు పెదకృష్ణరాజు భార్య నీసమాంబ. వీరికి రంగరాజు, వెంకటాద్రి, నారాయణుడు, పుష్పభుడు, ననువారు నల్వరు కొడుకులు. సింగరాజు భార్య దేవమాంబ. వీరికి గోపరాజు, దేవరాజు, వేంకటపతి, యనువారు పుత్రులు. జగ్గరాజు భార్య మానవదేవి. వీరికి శ్రీకృష్ణరాజు కొడుకు. బాపరాజు (గంభకర్త)కు బద్దనాభుడు, దేవన్న, అదినారాయణుడు, కోనరాజు కొడుకులు.

“ ఏవం విధ రామరాజుకి మారక ప్రసవసమగ్ర దంతులూరి వంశ పారిజాత మహాబలమునకు నుండు కాండం బనవెలయుకొంశమసీజాని కుమారత్రయంబుండు నగు జుండైన రామరాజుకూడామణివంశం బిద్విధంబునం దామర తంపరై వర్ధిల్లుందననుజుండు :—” అతని తమ్ముడు బుస్సరాజు. ఆతనిభార్య సింగమ. వారికి రామరాజు, నరసింహరాజు, కొడుకులు. నరసింహరాజునకు నెట్టిమాంబ, నరసమాంబ యను చిన్న రురు భార్యలు. ఎట్టిపదేవికి బేరనృపతిజనించె ఆతడు లక్కప దేవియందు నరసరాజును బుస్సరాజును, జడ్డపయను భార్య యందుఁ జిన నరసరాజును గాంచెను. పెద్ద నరసరాజు లక్ష్మీ యను భార్యయందుఁ బేరరాజును గాంచెను. అతని తమ్ముడుబుస్సరాజు సూరమాంబయందుఁ బేరరాజుఁ గాంచెను. మొదటిబుస్సరాజుకొడుకు నరసరాజు, రెండవ భార్యయైన నరసమాంబయందుఁ జిమ్మరాజు, సింగరాజు, నను కొమారులఁ గాంచెను. తిమ్మరాజు

సర్వపదేవియందు, నరసనృపుడు పెద్దవిభుడు ననుకొమరులఁ గాంచెను. ఆ యిద్దఱలో నరసరాజు లచ్చమను బెండ్లియాడి వెలి సెను. పెద్దరాజు రంగపయను సతియందుఁ దిమ్మరాజు, కృష్ణ రాజు, పేరరాజు, నరసరాజు, జగన్నాథరాజు, వేంకటాద్రి, నాగా యణుడు, నను కొమారులఁగాంచెను. తిమ్మరాజుతమ్ముడు సింగ రాజు సర్వమయను భార్యయందు నరసరాజు, చిననృసింహుండు, కృష్ణరాజు, నను కొమరులఁ గాంచెను. “ఇవిధంబునఁ గొండ నృపాలుని రెండవకుమారుడైన బుస్సవరనాథునన్వయం బభివృద్ధి నొందఁదనుజుండు” నాగనృపాలుడు లింగరాజుఁ గాంచెను. లింగరాజు కొడుకును సూరరాజు, నాగరాజు.

(b) ధరాత్మజాపరిణయము.

DHARĀTMAJĀPARINAYAMU

Foll. 112a—170a

This is a poem in four Āśvāsas, each stanza of which is so composed as to give two meanings. The poem therefore describes the marriage of Laksmī and Pārvatī with Visnu and Śiva, respectively. The author of the work is Kottalanka Mr̥tyuñjaya, son of Viśvanātha, according to the colophons at the end of each Āśvāsa. But according to the introduction the author is Allūri Apparaju. Perhaps Mr̥tyuñjaya fathered this work on Apparaju for the sake of money. The genealogy of Apparaju given in the work is summarized below in the Telugu remarks. The work is dedicated to Hari. This MS. contains commentary for difficult passages.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీకాంతామణిసర్వలోకవికరక్షేమంక రాత్మ్యన్నత
శ్రీకారుణ్యకటాక్ష నిత్యముఁ దనుక సేవింపఁగాఁ గోరి య

స్తోత్రప్రేమముచే భుజాంతరమునందు నిల్చుఁ జెల్వొందులొ
కైకారాధ్యుని శ్రీహరిం దలఁతు నిత్యానందరూపాన్వితుఁ.

* * * *

ఉ. ఎల్లజగంబులం గరుణ నేలుమహాత్ముని నిందిరామనో
వల్లభు నాశ్రయించి నిరవద్యతదీ చుక్కపావిభూతి భూ
వల్లభసత్యభాపిబుధనర్ణ్యకవిత్వనిరూఢిఁ గన్నశ్రీ
యల్లురివంశసంభవుఁడ నప్పన్మపాలకనామధేయుఁడఁ.

* * * *

వ. అని సంతసించి సర్వదేవతా సార్వభౌముడైన శ్రీహరి
పేర నికారవ్యం బంకితము సేయువాఁడనై తదాదియందు మదీయ
వంశ విస్తారం బభివృద్ధించెద.

End:

స్రగ్విణి. భోగివర్యంకసాభోగభోగాన్వితా
యోగిహృతగంజసంయోగిపాదాంబుజా
వాగమేయప్రభావాగమాంతస్తుతా
యాగభుక్తేవ్యమాయాగరిష్ఠక్రియా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్భవానీశ్వర శాశ్వత కృపాపాత్ర క్రొత్తలంక పిళ్ళ
నాథపుత్త్ర సహజపాండిత్య మృత్యుంజయ నామధేయప్రణీతం
బైన ధర్మాత్మజాపరిణయంబను ప్రబంధంబున సర్వంబును జతుర్థా
శ్వాసము.

ప్రతివి లేఖకుఁడు గ్రంథాంతముం దిట్లు వ్రాసికొన్నాఁడు :—

“పిళ్ళంబిసంవత్సర కార్తిక శు ౧3 శుక్రవారమునకు వడ్డాది
సుబ్బన్నకుమారుడు వెంకట్రాయుడు సంపూర్ణముగా వ్రాసెను”.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత ముద్దలు గూర్చుచున్నది. తప్పులు లేవు.
శైథిల్యములేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నాల్గొక్కసముల ద్వ్యర్థికావ్యము. లక్షీ పార్వతుల వివాహకథ లిం దేకముఖమున వర్ణింపబడినది. కృత్యవతఃణమున గ్రంథకర్త యల్లారియప్పనృపాలుఁ డయినట్లు కలదు. ఆశ్వాసాంతగద్యములు క్రొత్తలంక వృత్త్యంజయకవిపేర నున్నవి. వృత్త్యంజయకవియే గ్రంథమును రచిచి ధనలాభముచే నా యప్పనృపాలునిపేరఁ బ్రకటించినట్లు తలఁపవలసియున్నది. నఱి కొన్ని గ్రంథములనుగూడ దానురచించి యీతఁ డన్యులపేర్లతో బ్రకటించెను. ఈ ప్రతియందు గ్లిష్టములగు పెక్కుపద్యములకు వ్యాఖ్య సయితము వ్రాయఁబడియున్నది. ఈ గ్రంథము శ్రీహరి కర్మింపఁ బడెను. అల్లారి యప్పనృపాలుని యన్వయక్రమమిదె తెలుపఁబడుచున్నది.

సూర్యవంశమున మాధవవర్మ యనురాజు జనించెను. ఆ రాజువంశమున నల్లారి మల్లనృపాలుఁడు పుట్టెను. ఆతఁడు వేమాంబ యనెడు వనితయందు బసవనృపాలుని గనెను. ఆతఁడు సూరమయను భార్యయందు వేమభూపతి, శివరాజు, వల్లరాజు, పినబిమ్మశౌరి, యను కొమరులఁ గాంచెను. అందు వల్లరాజు, అబ్బమదేవియందుఁ బెదబా పిరాజు, వేమనృపాలుఁడు, కన్నరాజు, పినబాపిరాజు, బసువరాజు, విస్సరాజు, రాయరాజు, ననునేడ్పరు పుత్తులొంబడె. వారలలో బసువరాజు, అక్కపదేవియను పత్నియందు, అప్పరాజు, వల్లరాజు, వేంకటరాజు, కృష్ణరాజు, అబ్బరాజు, బాంపరాజు, నరసరాజు, లింగరాజు, నను కొడుకులఁ బడెను. పెద్దవాడగు నప్పరాజు మాంబయను భార్యయందు బసువరాజు, అక్కరాజు, బాంపరాజు, పేరరాజు, నను కొమరులఁ గాంచెను. బసువరాజు, అబ్బమదేవి రామాంబయను వెండులఁ బెండ్లియాడి రామాంబయందు వేంకటరాముఁ డనుకుమారుఁ గాంచెను. బసువరాజు తమ్ముడు అక్కరాజు రామాంబయను భార్యయందుఁ బెద్దరాజు, అప్పరాజు (ప్రతాపకృతి కర్తయైనవాఁడు) అను సుతుల నిర్వహించెను. పెద్దరాజు లక్ష్మమాంబను పెండ్లి

యాడె. నాగకి బాఁపరాజు, వేంకటపతిరాజు, నను నిర్వరు కొడుకులు కల్గిరి. అక్కరాజు తమ్ముఁడు బాఁపరాజు, గుర్వమాంబ నుద్వాహమయ్యెను. బాఁపరాజు తమ్ముఁడు పేరిరాజు వేంకటాంబను బెండ్లియాడె. ఈ యిర్వురకు వేంకటాది, అప్పరాజు, మాధవగాజు, బసువరాజు, నను కొమరులు జనించిరి.

(c) ప్రబోధచంద్రోదయము.

PRABÔDHACANDRÔDAYAMU.

Foll. 171a—214b.

This is a Prabandha in five Āśvāsas giving a Telugu version of Kṛṣṇamīśra's Prabôdhacandrôdaya which is an allegorical drama expounding the principles of the Advaita Vêdânta. The work was composed by Mallaya, son of Nandi Singaya and Singaya, the Malayamâruta, son of Ghaṇṭa Nāgaya; and it was dedicated to Pesalavāya Gangayāmātya. The portion in the introduction narrating the genealogy of the poet's patron is omitted in this MS. and hence not given. Otherwise the work is complete. Vārāhapurāṇa is another work composed by the author and it was dedicated to Narasaraṇḍa, father of Kṛṣṇadēvarāya.

Beginning :

శా. శ్రీ నిత్యంబుగ నిచ్చు నాహరివిరించి స్తంబపర్యంత మీ
నానాజీవులలోన రత్నములలోన నున్నత్రమంబోలె దా
లీనుం డయ్యు జగతిరండకనిచోలీభావముం దాల్పుబో
ధాన దైకమయుండు శంకరుం డనంతామాత్యుగంగయ్యకున్.

(కృతిపతి వంశవర్ణనముగల గ్రంథభాగ మొకకొంత యీ ప్రతి
యందు విడనాడబడెను.)

సీ. సరిలేనినీతిచాతురిచేత రాజ్యతం

త్రంబులు నడిపిననడుపుఁ గాని

యనిశంబుఁ బుష్పచందనవనితాది సౌ
 ఖ్యంబుల నందిన నందుఁ గాని
 సంగీతసాహిత్య సరసవిద్యావిహో
 దంబులఁ దగిలినఁ దగులుఁ గాని
 స్వామిహితాసక్తి సదవనాసదనుశా
 సనలీల జరిపిన జరుపుఁ గాని

గీ. నీళ్లలోపల సరసిజినీదళంబు
 సరణి నిర్దేవుడైన సంసారయోగి
 సందియములేదు ప్రత్యక్షశంభుమూర్తి
 యాయనంతయఁ గంగమంత్రీశ్వరుండు.

క. అని శివపూజావసర
 మ్మున దీవనలిచ్చి పొగడి బుధులుఁ గవులు ని
 ట్లని పలికిరి కౌతుకమున
 గనబల(?)శృంగావతీర్ణగంగారభ టీక.

ఉ. ఈదృశవర్తనఁబునకు నెకుఁడువన్నె యగుఁ బ్రబోధచం
 ద్రోదయ మంద్రీభాష నతియోగ్యకపింద్రునిచే నిజాంకితం
 బైదిశలన్ బ్రసిద్ధముగ నందినఁ గస్తురితావి పైఁడికిన్
 మేదురహేమకాంక్షధరణిన్ మృగనాభికిఁ గల్లులాగునన్.

* * * *

క. అనవుడు ననంతవిభుగం
 గనవారలఁ జూచి యీమహానాటకమున్
 దెనుఁగునఁ బ్రబంధశయ్యకు
 నొనగూర్చుఁగనేర్చు సుకవు లుర్వరఁ గలరే.

వ. అని పలికిన,

సీ. కలరు కౌశికగోత్ర కలశాంబురాశిమం
 దారంబు సంగీతనంది నంది

సింగమంత్రకి బుణ్యశీల పోచమ్మకు
 నాత్మసంభవుడు మల్లయమనీషి
 యతనిమేనల్లుడంచిత భగద్వాజగో
 త్రాగామచైత్రోదయంబు ఘంట
 నాగధీమణికి బుణ్యచరిత్ర యెల్లమాం
 బకుఁ గూర్చితనయుండు చులయమారు

గీ. తావ్వాయుండు సింగనార్యుండు సమృతవాక్కు
 లీశ్వరాధాకులు శాంతు లిలఁ బ్రసిద్ధు
 లుభయభాషల నేర్పరు లుపమరులు స
 మర్థు లీకృతి రాజనిర్మాణమునకు.

వ. అని పలికిన వారలం గను గొని వికసితపదనారవిందుండై
 మీతలంపు నాతలంపు నేకంబయ్యె నిదియ సరిలేని శుభనిమిత్తంబని
 మాతనక నరరత్నమయమహాస్థానచుంటపంబునకు వచ్చి మమ్ముఁ
 బిలిపించిన మేమును . . . కొలుపున్న తన్నంత్ర
 శేఖరుం గనుంగొని పరమహర్షంబుతో నాశీర్వదించిన నతండు,

* * * *

క. నేరుపరి పోహణించిన

హారము వెలయెక్కులీల సతిశయముగ నా
 పేరఁ దెలిగింపవలయును
 సారపుఘణతులఁ బ్రబోధనంద్రోదయమున్.

తే అనిన సౌందర్యలక్ష్మికి యశావనోద
 యంబు దొరకినగతి నిమ్మహాప్రబంధ
 మునకుఁ బతివైతి మాకు నపూర్వమైన
 కీర్తి గలిగె నటంచు నంగీకరించి.

సీ.

గీ. అట్టస ర్వేశుతోడి తాచాత్మమహిమ
గలిగి పరిపూర్ణభావ విఖ్యాతులైన
దక్షిణామూర్తి దేశికోత్తమున ఘోర
శివుల భజించి యేకాగ్రచిత్తములను

కి. బాధ్యప్రబోధబోధక
తాద్యాసీనాత్మ తన్మయస్ఫురదెరనా
రాధ్యానుగ్రహసంతత
శుద్ధ్యంతకరణునకును సుగుణాంబుధికిన్.

* * * *

వ. అభ్యుదయపరంపరావా పిగా మారచియింపఁ బూనిన
ప్రబోధచంద్రోదయబను మహాకావ్యంబునకుఁ గాఢానూత్రం బెట్టి
నినిన.

* * * *

Caanto 4 ends -

కి. ప్రఖ్యాతనావి కేతూ
పాఖ్యాన మహాప్రబంధ పరిమళితసుధీ
వ్యాఖ్యాన శ్రవణోదిత
సౌఖ్య సంఘటితచిత్త శంకరసఖ్యా.

End:

మంగ. శ్రీ గుణ శీతకర శేఖరసరోజభవ సేవితధ సేవ్యరహస్యో
దారవివిధోపదేశద్వయ హిమైక నిలయ ప్రతిభనిర్మలచరిత్రో
దారశీలికర్ణవిబుధక్షితిజ భేదరవదాన్యగుణ జైత్రఘనదాన
స్ఫూరశీలికాధపభ చామరశురంగకరిసంఘయుతమంగళ

[మహాశ్రీ.

Colophon :

ఇది శ్రీ మదుమామహేశ్వర పరాదలబ్ధ పారపరస్వతాభినంది
నందసింగయామాత్యపుత్ర మల్లయమనీషితల్లయ(జ ?) మలయ

మారుతాభిధాన ఘంట నాగయప్రధానతనయ సింగయకవిపుంగవ
ప్రణీతంబైన ప్రబోధచంద్రోదయమును మహాప్రబంధంబునందు
సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

ప్రతివి లేఖకుండు గంధాంతమం దిట్లు వ్రాసికొన్నాడు :—

“ విశంభి సంగవత్సా కార్తిక బ ౨ ఆదిచారమువఱకు వడ్డాది
సుబ్బన్న కొమారుడు వేంకట్రాయుడు ప్రబోధచంద్రోదయమును
సంపూర్ణముగా వ్రాసెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రమ కాలి, కృత్యవతరణమున గృతిపతివంశ వర్ణనపుం
బద్యములు పెక్కు విడినాడబడెను. వ్రాత చక్కనైయున్నది.
తప్పులులేవు. శైలియు లేదు. గ్రంథపాతము లితకంటె లేవు.

ఇది సంస్కృత భాషయందు గృష్ణపిత్రుని శే రచింపబడిన
ప్రబోధచంద్రోదయమును నద్వైతవేదాంత ప్రతిపాదకమగు నాట
కమునుబట్టి, నందిసింగయ కుమారుడుగు మల్లయచేతను, నాత
నికి మేనల్లుడును ఘంట నాగయ కుమారుడును మలయమారుత
విరుడాఖ్యుడును ను సింగయచేతను రచింపబడిన యైగాశ్వా
సముల ప్రబంధము. పెసలవాయాస్వయుండగు గంగయామాత్యున
కిది యంకితము సేయబడినది. కృతిభర్త వంశాదివృత్తాంత మీ
ప్రతియందు విడువబడియుండుటచే నీ విషయ మింతకంటె నిందు
పశేషించి తెలుపఁ గుదురదయ్యె. ఈ కవులచేతనే వారాహపురాణ
మును గృష్ణదేవరాయల తండ్రియగు నరసరాజునకుఁ గృతిగా రచిం
పబడెను. గ్రంథకర్తలను గూర్చి పశేషములు పై నుదాహరింపఁ
బడిన పద్యములబట్టి కనుగొనునది.

(d) భోజరాజీయము.

BHŌJARĀJĪYAMU.

Foll. 215a—225b

This contains a number of moral stories connected with king
Bhōja. The author of the work is Anantāmātya. This MS.

begins in the course of the sixth Āśvāsa and breaks off in the seventh. Hence extracts relating to the author are not given here (వి-పి.)—

అసమగ్రము. ఆఱవ యాశ్వాసమున సగమునుండి యేడవ యాశ్వాసమున సగమువఱకే కల్ప . వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైధిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఈ ప్రబంధ మనంతామాత్యునిచే రచింపబడినది. గ్రంథమున నత్యల్పభాగమే యిందుండుటచే విషయవివరణము కావించ రాదయ్యె.

R. No. 51.

Palm-leaf. 16 × 1½ inches Foll. 122 Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by the same owner as the last in 1911-12.

పట్టక్రవర్తిచరిత్రము.

SATCAKRAVARTICARITRAMU.

This is a Prabandha in eight Āśvāsas narrating the story of six emperors of olden times, viz., Hariścandra, Nala, Purukutsa, Purūravas, Sagara and Kārtavīryārjuna. The author of the work is Mallāreddi, son of Kacabhūpāla of Rāculagōtra. The work is dedicated to God Siddharāmēśvara worshipped in the shrine at Bikkanaṅṇ in the Gōdāvari district.

The work in this MS. is complete, but a portion in the introduction is wanting.

Beginning :

క. శ్రీమధ్భూమీధరపు
 శ్రీమణి కుచకుంభికు భమ్మగమదవిదిత
 శ్యామలకోమలవక్షో
 దామున కభిరామభూమిధరధామునకుఁ.

End :

తో. శక్రసుతక్రమ శౌర్యసకాశా
 చక్రధరస్తుత శక్రసకాశా

శుక్రద్యగాహత శుక్రద్యగాశా
విక్రమసిద్ధినివేశ మహేశా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్భక్తనవోలిపట్టణ ప్రసిద్ధ సిద్ధసర స్తూతావలంబి సాంబ
సిద్ధరామేశ్వర పరప్రసాదసమాసాదితసంస్కృతాంధ్రభాషా కవితా
రసపోషణవిశేషతాచమతాగర గురభక్తివిహార రాచుల్ల
గోత్రపవిత్ర కావభూపాలపుత్త్ర) బుధజనవిధేయ మల్లారెడ్డి
నామధేయ ప్రణీతంబైన పట్టుక్రవర్తిచరిత్రంబను మహాప్రబంధం
బునందు సర్వంబు నష్టమాశ్వాసము.

ప్రతి విలేఖకుఁడు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“భావనామ సంవత్సర పుష్యశు ౧౦ శుక్రవారము రోజున
మూడు యామాలవఱకు మడపా లక్ష్మీనారాయణుడు పట్టుక్ర
వర్తి చరిత్ర అనే ప్రబంధము అనుమంచి జగన్నాథము వ్రాసిన
ప్రతిచూచి తన ఖాసాకు శ్రీరామార్పణంగా వ్రాసుకొనెను.”

(వి-వి.)—

మొదలులేదు, షష్ఠ్యంతములనుండి తుదకునక సమగ్రముగఁ
గలదు. వ్రాత చక్కఁగ నున్నది. శైథిల్యము కలక. గ్రంథ పాఠ
ములు గలవు. తప్పు లంతగా లేవు.

ఈ యెసిమిదియాశ్వాసములప్రబంధమందు హరిశ్చంద్రుఁడు,
నలుఁడు, పురుకుత్సఁడు, పురారపుఁడు, సగరుఁడు, కార్త
వీర్యార్జునుఁడు నను నామగురు చక్రవర్తుల చరిత్రములును
వర్ణింపఁబడినవి. రాచుల్లగోత్రజుఁడును, గాచభూపాల పుత్త్రుఁ
డును నగు మల్లారెడ్డి గ్రంథకర్త. గోదావరీ మండలమందలి బిక్క
నవోలిపట్టణమందు వెలిసిన సిద్ధరామేశ్వరస్వామి కీర్తతి సమ
ర్పింపఁబడెను.

R. No. 52

Palm-leaf. $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 67. Lines, 6 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

షట్పక్రవర్తిచరిత్రము.

ṢAṬṬAKRAVARTICARITRAMU.

Same work as the above.

Āśvāsas six to eight.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ఆఱవ యాశ్వాసమునుండియే కలదు. శైథి
ల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు అల్పముగా గలవు. వాచిత
బాగున్నది. తప్ప అంతగా లేవు.

ఇది నం 51 రున వర్ణితమగు గ్రంథమే.

గ్రంథాంతమున నాఱగురు చక్రవర్తులను గీర్తించెడు సీస
వద్యము లేదు గలవు.

R No 53.

Palm-leaf. $11 \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll 189 Lines, 5 in a page Telugu.
Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr of Pōlavaram in
1911-12.

పంచతంత్రీ.

PAÑCATANTRI.

This is the Telugu rendering of the Sanskrit Pañcatantra. by
Dūbagunta Nārāyana. The introduction is wanting in this MS.
and the work breaks off in the fourth Tantra.

Beginning :

ప. అభ్యుదయవగంపరాభిషృద్ధిగా నా యొనర్పబూనిన పంచ
తంత్రీయను చుహాప్రబంధంబునం గల కథలకు నలంకారంబుగా
వర్ణింపం దగిన పాటలీపురం బెట్టి దనిన.

End :

ఉ. గుండియఁబుచ్చి చెలు కొనకొచ్చిపయింబదిలఁబుచేసినే
నుండుమ నట్టిభారమున కోర్వక యప్పుడునేడునే నభా
గ్యుండను నీకు సకటకుఁగూర్చిన పొచ్చునిమున్నెటింగి లే
కుండుటఁజేసియేమని

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. గ్రంథావతరణము లేదు. లబ్ధినాశమను నా
ల్లవ తంత్రము కొంతభాగమువఱకే కలదు. వాక్రత యొకమాది
రిగా నున్నది. తప్పలుతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథ
పాఠములు లేవు.

ఇది సంస్కృతమునఁ గల పంచతంత్రీయను నీతిశాస్త్రమునకు
దూబగుంట నారాయణ కవిచే జేయఁబడిన తెల్లసేఁది. అసమగ్ర
ముగ నుండుటచే సిండు విషయవివృతి చేయఁబడదయ్యెను.

R No. 54.

Palm-leaf. $13\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll. 86 Lines, 7 in a page Telugu.
Good.

Purchased by P. D. Śrīnivāsa Śāstri of Tonjore in 1910-11.

(a) పరమానందశతకము.

PARAMĀNANDAŚATAKAMU.

Foll. 1a—8a

This consist of 111 Kandapadyas in praise of Viṣṇu and Śiva, and treating of Advaitic oneness of the universe: by Paramānandayatīndra. He is also the author of Dattātṛeyaśataka and Sampangimannasataka. Wants Padyas 31 to 39.

Beginning :

క. శ్రీవర గిరిజానాయక

గోవింద లలాట నేత్ర గోకులతిలకా

భావజనంహర హరిహర

భావాత్మక శివ ముకుంద పరమానందా !

క. నైవము లిద్దలు నేకో .
 దేవాదిస్త్తులవలనఁ దెలియఁగ నొకటే
 భావించెద మిము నేకీ
 భావంబున శివముకుంద ! పరమానందా !

End :

క. పరమానందయతీంద్రుని
 విరచిత మీశశక మిలను విఖ్యాతముగా
 గుఱితింపఁ జగదధీశ్వర
 పరమాత్మా ! శివముకుంద ! పరమానందా !
 పరతత్త్వం బిది శతకము
 పరమరహస్యంబు ముక్తిభాజన మిలలోఁ
 బరయో? బిలాసం బిది
 పరమాత్మా ! శివముకుంద ! పరమానందా !

క. హరి హర గిరిధర పురహర
 గరుడధ్వజ నీలకంఠ కనకాంబర శం
 కర మాధవ శారీధవ
 పరమాత్మా ! శివముకుంద ! పరమానందా !

(బి-బి.)—

అసమగ్రము. 1 మొదలు 30 వఱకును, 40 మొదలు 111 వఱకును, సరిగా నున్నవి. ముప్పదవ పద్యమునుండి నలుబదవ పద్యమువఱకు వ్రాయఁబడి యుండలేదు. వ్రాత తిన్నగనే యున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు.

పరమానంద యతీంద్రునిచే “ శివముకుంద ! పరమానందా ” యను మకుటముతో నీ కందపద్య శతకము రచింపఁబడినది. దీని యంద్వైత వేదాంతవిషయమును నీతియను బ్రతిపాదంపఁబడినవి. ఈ పరమానంద యతీంద్రుఁడు దత్తాత్రేయ శతకమును, సంపత్ మన్నశతకమును గూడ రచించె.

(b) దత్తాత్రేయశతకము.

DATTĀTRĒYAŚATAKAMU.

Foll. 9a—15b.

This consists of 112 Kandapadyas addressed to Dattātrēya-yōgi and treating of Advaita Vēdānta and Yōga: by the same author as the last.

Complete.

Beginning :

క. శ్రీవిలసిత వరసంయమి
 సేవిత పాదారవింద చింతిత ఫలదా
 కాపుము మము నెల్లప్పుడు
 తావరముగ గుణవిధేయ ! దత్తాత్రేయా !
 క. పరమానందయతీంద్రుడండ
 ఐరమవివేకానుబంధభాగ్యోన్నతిచే
 విహించెద గృతిఁ గైకొను
 తరమిడి కరుణావిధేయ ! దత్తాత్రేయా !

End :

క. తనగురు వెవ్వఁ డెఱుంగును
 తన కందఱగుట్టు లెల్లఁ దగఁ గనిపించున్
 దనగుట్టు తెలియు నతఁడున్
 దనవలెనే ముక్తఁడాయ దత్తాత్రేయా !
 శా. శ్రీవిఖ్యాతిగ నాత్మతత్త్వరచనాసిద్ధాంతవాక్యార్థముల్
 తీవి స్త్రీఱగ గద్యపద్యముల బ్రోక్కిం జెప్పి యర్పించితిన్
 దేవా ! కైకొను భక్తవత్సలతఁ బ్రీతిన్ నన్ను రక్షింపు ప్ర
 జ్ఞావిరుద్ధతప్రమోదచిత్తమున దత్తాత్రేయయోగీశ్వరా !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. 112 పద్యములు గలవు. వాగ్రీత తిన్నగనే
 యున్నది. తప్ప లెడనెడఁ గలవు శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠ
 ములు లేవు.

“దత్తాత్రేయ” యను మక్కుటముతో ముగియు నీ కంద పద్యశతకము పరమానంద యతీంద్రునిచే రచింప బడినది. ఇంద్రదత్తైతవేదాంతవిషయమును యోగవిషయములును బ్రతిపాదించబడినవి. ఈ పరమానందయోగీంద్రుడు, సంపంగిమన్నశతకమును, బరమానంద శతకమును కూడ రచియించెను.

(c) సంప గిమన్నశతకము.

SAMPANĠGIMANNAŚATAKAMU.

Foll. 46a—47a. Foll. 16a—13a.

This consists of 116 Kandapadyas addressed to Sampangimanna and treating of Vēdānta as in the last: by the same author.

Complete

Beginning :

క. శ్రీమానినీమనోహర

సోమారగవిశాలనేత్ర సురసుతచరణా

దామోదర నీలమణి

శ్యామా నను బ్రోవవన్న సంపంగిమన్నా !

క. పరమానందయతీంద్రుడు

బరిపూర్ణుడవైన నీదుభక్తుడ నెలమి

విరచించెద నొకశతకము

శరణాగతసుప్రసన్న ! సంపంగిమన్నా !

క. విను చెప్పనేర నైనను

ఘనమే నతిగనుక గూరగాయక విత్వం

బనక కృపామతిగైకొను

సనకాదిమునిప్రసన్న ! సంపంగిమన్నా !

End

క. వినుము మృదువచనరచనల

దనరంగ గృతి లొకసప్తతంబుగ వెలయ

ఘనయోగివరులు మెచ్చె

ననక బరమానందతీర్థయతి రచియించె.

(వి-వి.)—

సమగ్రము 116 పద్యములు గలవు. వాక్రత తిన్నగ నున్నది. శైలిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

“సంపదమన్నా” యను మకుటముగల యీ కందపద్య శతకము పరమానంద యతీంద్రునిచే రచింపఁబడినది. నీతి, అద్వైత వేదాంతము, నిందుఁ బ్రతిపాదించఁబడినవి. ఈ పరమానందయ తీంద్రుఁడు పరమానందశతకము, దత్తాత్రేయశతకము ననుగ్రంథ ములఁగూడ రచియించెను.

Foll. 23b, 24 and 25 contain some Padyas from four different works as detailed below :—

గ్రంథాంతమున నాల్గు పుటలలో 4 చెన్నమల్లు సీసములును నే గ్రంథములలోనివో 3 యోగశాస్త్ర బిషయ ప్రతిపాదకములగు సీసపద్యములును, “తారక బ్రహ్మనామ ! సీతాభిరామ ” అను మకుటపు సీసపద్యమొకటియు, యోగీంద్రవర్య శతకపుఁ బద్య మొకటియుఁ గలవు.

R. No. 55.

Palm-leaf. 16½ × 1½ inches. Foll 116. Lines, 6 in a page. Telugu. Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr, the Zamindar of Pōlavaram, in 1911-12.

పార్వతీపరిణయము.

PĀRVATĪPARINAYAMU.

This is a Prabandha in six Āśvāsas describing the birth and marriage of Pārvatī: by Rāyaraghunātha Tondamān, son of Vijayaraghunātha of Pudukōta and pupil of Mahōddandakavi. His son, Nudurupāṭi Veṅṅana, who is a Velanāṭi Brahmin and author of Āndhirabhāṣārṇava, lived in the court of this royal author. The work is dedicated to God Gōkaṛṇēśvara worshipped at Pudukōṭa.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమద్విశ్వరూపరాజకన్యను వరించేవేళఁ దన్వ్రాత సౌ
 మ్మేమైనానిడుమన్న నెట్లనుచు మున్నే యోజనంజేసె నా
 హేమాద్రి మణులం జెలంగుటను జూపేచ్ఛవలెబట్టితా
 గీ మెల్ల రజతంబుచేయునసితగ్రీవుండు నన్రబోవుత.

క. సరసీరుహభవవనితా
 కరయుగఘనఘణితరత్నకంకణనినద
 స్ఫురితరసభరితమృదుపద
 విరచితకావ్యశతకార్యు వెంకన్నార్యు.

వ. కాంచి స్వప్నబొకటి కంటి వినుమన నతండు పెద్దలకు
 చెలుపుమన నీ కన్న నెవరని యతనిజూచి.

* * * *

గీ. ముందు వెలనాడు దివ్యమా నంచులోన
 సుదురుపాటికులంబున నెదురుగాన
 నచట నుద్దండకవి సుతుండైనవెనుక
 శంకరునిమించు ద్వచ్ఛర్య వెంకన్నార్య !

వ.

. . నీవు తెలుపకమున్నె తెలిసె శంకరుండు శౌరినిజూపి
 కల్యాణంబుసేయించుమనుట యేమని యడుగవచ్చితివి. అది ప్ర
 బంధరూపంబుగా నొనరింపుము. స్వీయుండు గాననిన్నడిగె.
 ఇంద్రుండు శివార్చనానిస్తంద్రుండు తతులప్రసూతుండవీవు నది
 యెట్లంటేని,

సీ. గీ. అల్లదేవేంద్రుఁ డలవియేయతనిబొగడ.

క. అతఁ డొక నాఁడొకమానవ
 సతిని వరించెను నదీయసౌందర్యం బ

ద్భుత మగుగద యాయంతి (కీ?)

సుతు లంతటఁ గలిగి రలఘుసుగుణాన్వితులై.

క. ఆయన్వవాయమందలి

రాయక్షితిపాలమాళి రాజ్యలై యశ

శ్రీయుక్తిని బ్రహ్మాండం

బాయెడఁగాఁ (?) బాలకడవ యట్లు చెలంగెన్.

క. ఆరాయన్వపతి గాంచెఁ గు

మారుల రఘునాథరాయమహిపతి నమన

త్కారమణుఁడు పచ్చనహం

పీరుఁడు పేరమవిభుఁ డన విరలలోనన్.

క. ఆరఘునాథస్వపాలుఁడు

ధారుణి నేలంగఁ దొడఁగె దైవతయువతీ

హారపటీరతుషారశ

తారసుధారసవిధాముధాకృతీర్తిన్.

గీ. అతఁడు గాంచెను బెద్దరాయక్షితిఁదు)

భుజబలవిహారు శ్రీముద్దువిజయధిరు

ధర్మగుణశీలుఁ దిర్క్కల ధరణిపాలు

రవితులిత దేహవిభుః జిన్నరాయవిభుని.

సీ. గీ.

అట్టితిర్కలవిభు నెన్న నఁవియగునె.

గీ. అతఁడు గాంచెను శ్రీవిజయరఘునాథ

నరపతిశిఖామణిని ముద్దునమనవిభుని

రాజగోపాలధీరుఁ దిర్క్కలస్వపాలు

నవల రణభాషిఖాఖ్యు మహాద్భుతమున.

వ. అక్కుమారులందు,

గీ. హరిని వలంపనియట్టి దిక్కరుల రోసి
గండములఁ గల్గు కరులను గడకుఁ ద్రోసి
ధారుణీ కాంత వరియించెఁ దానె యంత
విజయరఘునాథు జయభార్గవీసనాథు.

* * * *

క. తెలిసెఁ గద నీకుఁ దావక
కులరీతులు నుతకపీండ్ర కోటినిజాఖ్యా
కలితజపా ఫలితతపా
లలితకృపా ! కోటిరాయరఘునాథస్థపా !

* * * *

వ. అనినఁగులరీతిఁ దెలిసియుండియు మహాకవిప్రశంసించిన
నతిశ్లోఘ్యతమం బనియెంచి విని కృతిభిర్తయెవ్వండని యూహించ
నిష్ఠదేవతారమణుండగు గోకర్ణేశ్వరుండు స్ఫురించిన.

* * * *

End :

గీ. అల్ల శౌరియె బృహదంబ యల్ల హరుడు
నీవు నీపెండ్లి నేను వర్ణించినాఁడ
వ్యాసమత్రాతులను వాసి యరసి నన్నుఁ
గరుణ మనుచుట వాసి గోకర్ణవాసి.

క. గిరివర్యదుహితృవిభ్రమ
పరిమర్దితఛైర్య స్వీయపదభక్తివిభా
సురసురగణసురుచిరఘృణ
గురుతరగుణరత్నకోశ ! గోకర్ణేశా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్భూహన్నాయకా కృపాకటాక్ష సంపాదిత నిత్యమ
హాసామాజ్యధుర్య సర్వమహిపాల సంస్తూయమాన శౌర్యాదా
ర్యగాంధీర్య శోణాయమానదృక్కాణ విలోకనమాత్రహస్త గత
సామంతదుర్గ నిరంతరపూజాసంతోషితభర్గ కోటిసమాఖ్యా

సమాఖ్యాత సతుగ్గలకలశపయోధిరా కాశశాంక, ఘంటికాతురగ
కరవాలదామశాద్దూలకృత్తిపల్లయనహయసింహాస్యకటక నీలాతప
త్రహనుమద్ధ్వజమకర కేతనదివాదీపికాదినిఖిలవిరుదాంక, వాత్స్య
చునాదివేదాంతపర్యంతనిఖిలతంత్రనిర్మితగ్రంథ, సృష్టివనిదిత
మహాకవిప్రబంధ, నూతనతంత్రకరణసామర్థ్య నిరంకుశప్రతిభావిభా
సుర, నిహుళాగ్రహార ప్రతిష్ఠాసంతోషితభూసుర, కులకమాయా
తసాహిబిద్యానపద్య సకలసమ్మతనిజవిరుదపద్య, దక్షిణాస్య సంసే
వనా జీవన్ముక్తాయమాన శ్రీ విజయరఘునాథమహీనాథగర్భ
శుక్తిముక్తాయమాన, మహేంద్రాద్దండకవిబధేయ శ్రీ గాయరఘునాథ
తొండమామహీపాలనామధేయ ప్రణీతంబైన పార్వతీపరిణ
యంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును షష్టాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాగ్గీత వకటగా నున్నది. వాగ్గీత తప్పులు
లేవు. శైలిల్యము లేదు గ్రంథపాతములు లేవు.

అతాశ్వాసముల యీహృద్యప్రబంధమందుఁ బార్వతీజన
నము, కాముఁడు దేవేంద్రపేరణమున శివతపాభంజనము కావించన
గునదెంచి శివుని కంటిమంట నీటగుట, పార్వతీతపశ్చర్య, పార్వతీ
పరమేశ్వర పరిణయము, వర్ణింపఁబడినవి. గ్రంథకర్త పుదుకోట
ప్రభువగు గాయరఘునాథతొండమామహీపాలుఁడు. ఈతఁడు
విజయరఘునాథమహీనాథుని పుత్తుఁడు. మహేంద్రాద్దండకవి శి
ష్యుఁడు. ఈతనియాస్థానమున వెలనాటిబ్రాహ్మణుఁడును, మ
హేంద్రాద్దండకవి పుత్తుఁడును, ఆంధ్రభాషార్థివాది గ్రంథకర్తయు
నగు నుదురుపాటి వేంకనార్యకవి కలఁడు. ఈ వేంకనార్యుఁడు
కావ్యశతమును రచించెనట. ఈ ప్రబంధము, పుకొర
టలో వెలసిన గోకర్ణేశ్వరస్వామికి సమర్పింపఁబడినది. గ్రంథ
కర్తనుగూర్చి విశేషములు పై నుదాహరింపఁబడిన పద్యముల బట్టి
తెలిసికొనునది.

R. No. 56.

Palm-leaf. $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 76. Lines, 6 in a page. Telugu
Slightly injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

నలరాజచరిత్రము.

NALARĀJACARITRAMU

This is a Prabandha in five Āśvāsas narrating the exploits of Nala and his marriage with Damayanti: by Tirumalarāja, son of Kūnanṛpāla of Dhanañjayagōtra and Rudrarāja family. The work is (Nirōṣṭhya) composed without using labial letters; and it is dedicated to God Antarvṛdīlakṣmīrṣimha.

Incomplete.

Beginning:

క. శ్రీకాంతాలలితానన

రాకాశశిసాహచర్యగసికకటాక్షా

భీకలనాశ్రితజనరా

జీకల్యాణార్థజనక శ్రీనరసింహా !

గీ. సదయహృదయతః జిత్తగింపంగఁ దగియె

నంత నాక్రీడదర్శనాత్యంత కేళి

యంద చనిచని జగతీతలాధినేత

సరసజనవార్షకర్షియైన సరసి గాంచె.

End:

ఉ. అంతర్యామితగన్న దేవరదె యీ యారంభ మూహించి య
త్యంతప్రేరణ యాచరింపఁగని రోష్ట్రంబైన యీకావ్య మా
ద్యంతంబు సమకూడె దీనిఁ గరుణాధౌరేయతం జూడుమో
యంత ర్వేదిప్రరినివాస ! నరసింహా ! దేవచూడామణి !

పంచ. రమావధూకపాలపాల్గిగమ్యవత్రవల్లి కా
 సమాజకల్పనైకశిల్పచాతురీధురావహా
 సమానతానవద్యదీనజాతపంకజాతభూ
 సమానతానివారిరాజ్యసౌఖ్యదాన పండితా !

Colophon :

ఇది శ్రీమదంతర్వేదిలక్ష్మీస్థస్సింహస్వామి చరణారవిందైక శరణ
 రుద్రరాజాస్వయాభరణ ధనంజయగోత్రపవిత్ర కూనస్థపాల పుత్రు)
 నిరర్థశకవితావిలాససంతోషితానేకవిద్వత్కవిరాజ తిరుమలరాజ
 ప్రణీతంబైన నలరాజచరిత్రంబను నిరోష్ఠ్య ప్రబంధంబునందుఁ బం
 చమాశ్వాసము.

ప్రతి విలేఖకుఁడు గ్రంథాంతము దిట్లు వ్రాసికొనెను: —

“ పరీధావినామ సం॥ జ్యేష్ఠశు ౭ ఆ. మూడు జాముల
 సరికి చాగంట చిన వెంకయ్య వ్రాసెను.”

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ప్రథమాశ్వాసము తకటఁ దక్కిన గ్రంథమెల్లఁ
 గలదు. వ్రాత బాగున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్య మం
 దందుఁ గలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

విదాశ్వాసముల యీ ప్రబంధమందు, హంససందేశముఁ
 దొట్టి దమయంతీపరిణయాంతమునకుఁగల నలచరిత్రము వర్ణింపఁబడి
 నది. ఈ ప్రబంధమున “ ఉ, ప, ఫ, బ, భ, మ, వ ” యను నోష్ఠ్య
 వర్ణములు విడనాడఁబడినవి. గ్రంథకర్త కృతియుఁడు, ధనంజ
 యగోత్రుఁడు, కూన రాజకుమారుఁడు, రుద్రరాజాస్వయుఁడు, నగు
 తిరుమలరాజకవి. ఈ కృతి యంతర్వేది లక్ష్మీస్థస్సింహస్వామి
 కర్పింపఁబడినది ప్రథమాశ్వాస మిందులేదుగాన గ్రంథకర్తనుగూర్చి
 విశేషము లిందుఁ దెలుపఁగుదురదయ్యె.

R. No 57.

Palm-leaf. $10\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll. 164. Lines, 5 in a page. Telugu.
Slightly injured.

Presented by Brahmananda Rao of Cocanada in 1911-12.

సుభద్రాపరిణయము.

SUBHADRĀPARINAYAMU.

A Prabandha in five Āśvāsas describing the story of the marriage of Subhadra with Arjuna: by Jagannātha or Jagga, son of Kūcimañci Gaṅganāmātya of Kaundinyagōtra and brother of Kūcimañci Timmakavi, the well-known author of Rasikajanamanōbhīrāma and other works. Jaggakavi also wrote Candrarēkhāvilāpa. The work now described is dedicated to God Jagannātha worshipped at Purusōttamaksētra (Puri).

The work is complete This MS. is said to have been copied from one belonging to Kūcimañci Vēnkatrāju, a descendant of the author. The MS. is dated Śaka 1783, i.e., 1861 A.D.

Beginning :

ఉ. శ్రీయలరఁ సుభద్రయును సీరియుఁ బార్శ్వములఁ మెలంగ న
త్యాయతలీల నీలకుఁధరాగ్రమునందు వసించి నిచ్చులుఁ
బాయక భక్తకోటి కనపాయ శుభంబు లొసంగు శ్రీజగ
న్నాయక దేవ దేవుఁ డభినంద్యకృపామతి మమ్ముఁబ్రోవుతఁ.

* * *
గీ. నన్నపార్శ్వనిఁ దిక్కయ నాచిరాజు
సోము నచరేశు శ్రీనాథు భీమకవిని
రంగనాథునిఁ బోతయఁ బ్రాజ్ఞవరుని
శంభుదాసుని భాసర సుందరింతు.

సీ. కొండెన్యగోత్రవిఖ్యాతునిఁ గూచిమం
చ్యన్వయాంభోధనీహారకరుని
గంగనమంత్రి శేఖరునకు నంగనా
మణియగు లచ్చమాంబకును సుతుని

బహుకావ్య నిర్మాణబంధుర ప్రతిభునిఁ
గుక్కు-టేశ్వరశృపాంకూరలబ్ధ
సతక-వితామహా సామాజ్య భారధౌ
రేయుని బుధజనప్రియచరితుని

గీ. దెందులురి లింగనారాధ్య దేశి కేంద్ర
దత్తమా^{హి}శ్వరాచారవృత్తిరతుని
గండరాడ మహాగ్రామమందిరుని మ
దగ్రజుని దివ్యకవిరాజు నభినుతీంతు.

* * * *

క. వెర నొప్పార సుభద్రా
పరిణయ మొనరించి మాకు భక్తిదలిర్పణ
దిరముగఁ గృతి గావింపుము
సరసయశస్సాంద్ర ! జగ్గసతక-విచంద్రా !

వ. అని యానతిచ్చి యప్పరమేశ్వరుం డంతర్హింతుండైన
నేను నత్యంత సంతుష్టాంతరంగుండనై.

* * * *

కి. శతధృతినుతచరణునకుఁ
ది^{హి} సుతకులహరణునకు సుధీరక్షణ వి
శ్రుతకరుణాభరణునకుఁ
నతజనశరణునకు నీలనగశరణునకుఁ.

వ. సమర్పణంబుగా నారచియింపఁ బూనిన సుభద్రాపరిణయం
బునకుఁ గథావిధానం బెట్టిదనిన—

End :

మా. సరసగుణకలాపా సర్వలోకప్రవీపా
పరిచితమునిజాలా భవ్యకారుణ్యశీలా
హరిమణినిభగాత్రా యామినీశారక-నేత్రా
నిరుపమఖగవాహా నీలశైలేంద్రగేహా !

Colophon :

ఇది శ్రీమజ్జగన్నాథక దేవదివ్యకృపానిరీక్షణసంలబ్ధసారకవితా
విచిత్ర కౌండిన్యసగౌత్రపవిత్ర కూచిమంచిగంగనామాత్య పుత్త్ర
సకల విద్యజ్ఞనవిధేయ జగన్నాథనామధేయ ప్రణీతంబైన సుభద్రా
పరిణ మంబను శృంగారరసప్రబంధంబునందు సర్వంబును వస్త్రాశ్వా
సము సంపూర్ణము.

ప్రతి విలేఖకుండు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“దుర్మతి సం॥ శ్రావణ బ ౫ సోమవారము వఱకు ఓలేటి
వేంకట కృష్ణాగావు కూచిమంచి వేంకట్రాజు ప్రతిక్రమంగా లో
కోవకారార్థం శ్రీ రుక్మిణీసత్యభామాసమేతశ్రీ కృష్ణార్పణంగా వ్రా
సెను.”

సీ. జననతశాలివాహనశ కాబ్దంబులు
రామదిక్పర్వత రాజసంఖ్య
సరణి దుర్మతినామ సంవత్సరశ్రావ
ణబహుళపంచమి నలినవైరి
వారంబువఱకు శ్రీ వైకుంఠ కృప సుభ
ద్రాపరిణయము సర్వంబు కూచి
మంచివేంకటరాజుమాతృక విధమున
వ్రాసెను ఓలేటి వంశజలధి

గీ. చంద్రుఁ డననొప్పవియ్యన్న సతులమారుఁ
డైన వేంకటకృష్ణరాయావ్వాయుండు
ధరణి లోకోపకారమై పరంగ బుధులు
తప్ప లున్నను దిష్టుండు దయదలిర్ప !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత సకలనై యున్నది. తప్పలు లేవు.
అల్పముగా శైథిల్యము గలద. గ్రంథపాఠములు లేవు.

సుభద్రాపరిణయమును పేరుగల యీ యాతాశ్వాసముల ప్రబంధమున నర్జునుడు చాంద్రాయణవతము సల్పికాలమున సుభద్రను బెండ్లియాడు కథ వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త కూచిమంచిజగ్గకవి. రసికజనమనోభిరామాదిగ్రంథప్రణేతయగు కూచిమంచి తిమ్మకవిసార్వభౌమునకుఁ దమ్ముడు ఈ జగ్గకవితే చంద్రరేఖావిలాపమును వేటికఁ జూడ్ర కావ్యముకూడ రచింపఁబడినది. ఈ సుభద్రాపరిణయమును జగ్గకవి పురుషోత్తమ శ్రేతమున వెలసిన జగన్నాథస్వామి కర్పించెను. ఈ ప్రతి గ్రంథకర్త వంశపరంపరలోనివాఁడగు కూచిమంచి వేంకట్రాజుగారి ప్రతినిబట్టి నాయఁబడినట్లు ప్రతివి లేఖకుడు వ్రాసికొనెను.

R No. 58.

Paper. $8\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Foll. 85. Lines, 23 in a page. Telugu. Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr of Cocanada in 1911-12.

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము.

YĀMINĪPŪRNATILAKĀVILĀSAMU.

This is a Prahandha in six Āśvāsas describing in Telugu the amorous story of Bilhana's marriage with his royal pupil. The Sanskrit Cōrapaṇcāśat of Bilhana is the basis of this work. By Cellapilla Narasakavi, son of Kāmaya and grandson of Rāmaya of Āpastambasūtra and Bhāradvājagōtra. The author lived in Kaḍiyam situated on the bank of the Gautamī, a branch of the Gōdāvari, and he is said to have been honored by Vēṅkaṭanilādrībhūpāla of Piṭhāpura. He also composed another work called Vēṅkaṭeśvaravilāsa. The work under description is dedicated to Śrī Rāma.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమద్దర్పణకల్పితాత్మసురతక్రీడాగృహభ్యంతర
శ్రీమారంభనవప్రదీపకళికాశ్రీరమ్యచిత్రాపథీ

సామర్థ్యోదితదీపికాజనమతిః సద్యస్తృపాలాపయా
భూమిప్రోద్భవః శౌగలించీ నశుతద్భూభర్త మ మ్మేలుతః.

గీ. సరససుజ్ఞానవరమంత్రచక్రవర్తి
సమదవరవాదిగజగజాసనకరాగ్ర
జాగ్రదుగ్రప్రతాపసమగ్రమూర్తిః
గోనయాఖ్యాంధ్రగురుకీర్తిః గూర్తు మదిని.

మ. తనరార స్తుతియింతు దాంతులను మేధావతులః సాహితీ
ధనపితృంతుల భావ్యకారమతసిద్ధస్వాంతులః మానసా
ర్చనశౌరీమణికాంతులః గుణవిభాస్వస్త్వఖ్యనామాత్మభో
ధనహృద్వేదలవేంకటార్యజనభృత్సమంతులః శౌంతులః.

సీ. కుశలభారద్వాజగోత్రవిఖ్యతుండు
వేంకయధీరుఁ డేవిభునితాత
రామనామార్కుఁ డేరామభక్తునితండ్రి
వినుతభాగాంబ యేఘనునిజనని
వేంకయ యన్నయ విఖ్యాతచర్యు లే
ధన్యమూర్ధన్య సద్భాగ్రిత్యవరులు
అఖిలసంస్తుత వేంకమాంబాఖ్యవిఖ్యాత
వరమసుసాధ్వి యేవరునిరాణి

గీ. యచ్ఛహాత్ముని సకలజనానుమతుని
సరసకామయయన్నయనరసయాఖ్యు
లగుసుతత్రయజనకుండై యలరునట్టి
మద్గరునిఁ గామయాఖ్యుని మదిఁ దలంతా.

సీ. త్రిభువనపూతకృత్రియగల్గు శౌతమీ
తీరవితీర్ణ ధాత్రిప్రసిద్ధ

తర మైన కంకణపురవరస్థానసం
 భూః జెందినవాండ భూసురుండ
 శ్రీరామనామమంత్రారాధనపరుండ

.

పూజ్యతరపాజ్యరాజ్యసత్పీఠికా
 పురవరసామ్రాజ్యపరివృథుండు

గీ. విమలరేచర్లగోత్రపవిత్రమూర్తి
 రావు కేంకటనీలాద్రిరాయనృపతి
 చేత సకలకృతి బొంది విఖ్యాతిపడసి
 నట్టినరసాహ్వయుండ జనానందకరుండ !

*

,

*

*

End :

సీ. అని యిట్లు పూర్వోత్తరాంకితచోరపం
 చాశత్సమాహ్వయోజ్జ్వలరసప్ర
 ధానకావ్యకథాధానకల్పనచమ
 తారగౌరవసూక్తిగలుగ నాదు
 నేర్పుకొలది యామినీపూర్ణతిలకావి
 లాసం బనంగ నాంద్రరచనగూర్చి
 భవదంకిత మొనర్చి భక్తితాత్పర్యస
 మర్పణ చేసేతి మనవి చిత్త

గీ. గొంపు దీని సమస్తనిశ్చేతరాజ
 సభలయందు వసించి యాచంద్రతాగ
 కముగ వర్ణిలఁజేయ రక్షకుండ వీవె
 భూమిజానందసాంద్ర ! శ్రీరామచంద్ర !

*

*

*

*

మ. హనుమల్లక్షణతతగనిపభరతారాగవత్యకేయినం
 దనతారాసుతజాంబద్ధదనులు ప్రాప్తపాక్షరైన్యర్థపా
 వనిదిత్తైరుతముఖ్యకోణములంగొల్పి సీత వామాంకమం
 దెనయమధ్యనెసంగురామునిసుఖాప్తిగొల్పెదేశ్యాము
 [ని.]

Colophon :

ఇది శ్రీరామచంద్రగురుకరుణాకటాక్షపీఠాసంలబ్ధసకలసం
 పూర్ణసగసశ్చ ౧ రరసధారాధారమాధురీధురీణాలంకారి తాంధ్రగీ
 ర్వాణకవితావిలాసవిచిత్ర విలసితావస్తంబసూత్ర భారద్వాజగోత్ర
 పవిత్ర చెళ్లపిళ్లకులసుధార్ణవరాకానిశాకర యశోధురంధర ధరా
 మరప్రవర్య రామయనామార్య పౌత్త కామకవిసుపుత్త సకలజన
 విధేయ నరసయనామధేయప్రణీతంబైన యామినీపూర్ణతిలకాంబ
 సంబను శృంగారరసమహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును వస్తాశ్వా
 సము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత సకలనై యున్నది. తప్పు లంతగా
 లేవు. శైధిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది సంస్కృతభాషయందు బిల్వణకవిచే రచింపబడిన
 పూర్వోత్తరచోరపంచాశత్తులఁ బట్టి తెల్లనఁబెంపొందించి రచింపబ
 డిన యాతాశ్వాసముల శృంగార ప్రబంధము. మదనాధీరామన్య
 పతి కుమార్తెయగు యామినీపూర్ణతిలకకు బిల్వణకవీశ్వరుఁడు తొ
 లుత విద్యాగురువుగనుండి యావల ఛర్తయగుకథ యిందు వర్ణిం
 పబడినది. గ్రంథకర్త చెళ్లపిళ్ల నగసకవి. ఈతఁడు పితాపుర
 ప్రభువగు రావు వేంకటనీలాద్రిభూపాలునిచే సమ్మనింపబడినవాఁ
 డట! శౌతమీతీరమంజలి కడియమనుగ్రామ మీకవివాస్థులము.
 ఈతఁడు, భారద్వాజగోత్రుఁడు ; కామయకుమారుఁడు ; ఈతనిచే

వేంకటేశ్వరవిలాసమును వేటొకప్రబంధముకూడ రచియింపఁ బడినది. ఈ గ్రంథము శ్రీరామునకు సమర్పింపఁ బడెను.

R. No. 59.

Palm-leaf. $15\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 75 Lines, 6 in a page. Telugu. Slightly injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1910-11.

(a) రాజశేఖరవిలాసము.

RĀJASĒKHARAVILĀSAMU.

Foll. 1a—71a.

This is a Prabandha in three Āśvāsas dealing with the life of Bhallānarāya as given in Pāṅkuriki Sōmanāthakavi's Basavapurāṇa : by Kūcimañci Timmaya, son of Gangayāmātya of Kaundinyagōtra. He also composed Accatelugu Rāmāyaṇa.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీనగజాతసుద్యుతులచేర్చు మెఱుంగులుగా వియన్నదీ
ధ్వానము లెల్ల గర్జితకదంబముగా రజతాచలాంబర
. మీఱ మ
వ్రాససబ్బర్తి నెంతయు ఘనంబుగ సంతస మందఁజేయుతఁ.

మ. రమణన్నన్నయభట్టుఁదికిరమఖ నెటొప్రెగ్గడఁభాసగరుఁ
గమమింపొందఁగఁబోతనాహ్వయునిలోక ఖ్యాతుఁడౌజిత్తుపూ
డమరేళుఁ ఘను భీమసతగవినిఁ దధ్యం బొప్పశ్రీనాథము
ఖ్యమహాంధ్రాంచిత కావ్యకల్పకులనేబ్రార్థింతు నెల్లప్పుడఁ.

సీ. గురుతరకౌండిన్యగోత్రవిఖ్యాతుండు
బయ్యనామాత్యుఁ డేభవుతాత

నిరతాన్నదానవర్ణితయశస్సాండుండు
తిష్ఠన . . . పుర దేధీరుతండ్రి
ఘనులు జగ్గనయు సింగనయు గూచన్నయు

* * * *

గీ.

లతివతివత లక్ష్మీ యేచతురురాణి
 యట్టిశ్రీకూచిమంచివంశాబ్ధివిధుని
 మజ్జనకుడైన గంగనామాత్యు దలఁతు.

End :

సీ. అనుచు నూతుండు నైమిశారణ్యవాసులై
 యలర్చుచుండెడు శౌనకాదికుఃకు
 రమణీయబసవపురాణోక్తమైన యీ
 భల్లాణరాయభూపాలుచరిత
 వినిపించుక్రమమునఁ బనిమీఱ నానేర్చు
 విధమున రచించి విమలభక్తి
 దనర మీ కొసఁగితిఁ దగ మీఱ లిందుల
 తప్పలు క్షమచేసి దయఁగలిర్ప

గీ. నిష్ఠుహాకావ్య మెప్పుడు నిధరిత్రి
 నేర్పుతో విస్తరిల్లి బుధేంద్రులెల్లఁ
 బొగనాడ చంద్రతారారక్త మగుచు నుండు
 నటుల నొనరించి మముబోధమయ్య శర్వ !

క. నరవరులకుఁ గృతులొసఁగి (లిడియ ?)
 ధర్మణిం గవివరులు సంపదలఁ బొందుదురొ
 ఁటి నిహపరసుఖములకై
 యురుబుద్ధి న్నికుఁ గావ్య మొసఁగితి నభవా !

మా. సదమలతరరూపా ! సర్వలోకప్రదీపా !
 ముదితబుధకలాపా ! ముఖ్యసత్యానులాపా !

విదళితఘనతాపా ! విశ్రుతోద్యత్ప్రతాపా !
కదనతలసకోపా ! కాంచనాహార్యచాపా !

Colophon :

ఇది శ్రీమతుఁగుఁగ్రామేశ్వరవరప్రసాదలబ్ధ కవితాసామ్రాజ్యఘ
రంధర కాండిన్యసంగోత్రపవిత్ర కూచిమంచిగంగనామాత్యపుస్త
బుధజనవిధేయ, తిమ్మాయనామధేయ ప్రణీతంబైన రాజశేఖరవి
లాసం బను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును దృతీయాశ్వా
సము.

గ్రంథాంతమున వ్రాయసకా డిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“ చ. పటుతరమైన శంభుకథ భాసిల వ్రాయఁ దరంబె యేరికి
అటుగను కందమొప్ప ననయంబును నెంతయా నేర్చినట్లుగా
జెటు . . ఘోషసంగములు చేరవటంచు మదిండలంచి
నేదటకునవీతి ఓత రవితారకచంద్రులు నిన్ననాళ్లునుం
నిటులను వ్రాసినాడను ధరిత్రపయంగడు నుండఁగావలెన్.

శార్వరినామసంవత్సర ఫాల్గున శు ౧౨ గురువారము రోజువ
ఱకు మారుజోష్ణమల్లయ్యప్రతిచూచి చాగంటి మల్లేశలింగం అయ్య
వార్లగారి కొమారుడయిన మల్లయ్య రాజశేఖరవిలాసము మూఁ
డు ఆశ్వాసములూ సంపూర్ణంగా ప్రదోషకాలముకు పెగళ్ల పాటి
సుబ్బారాయుడుగారి అరుగుమీద కూర్చుండి పశ్చిమదిక్కుగా
వుండి వ్రాసుకొనెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొక్కమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్ట
ముకాదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతము లంగందుఁ గలవు.

రాజశేఖరవిలాస మనుపేరుగల యీమూఁడాశ్వాసములప్ర
బంధమును, బాలుగారికి సోమనాథకవీశ్వరునిచే రచింపబడిన బస
వపురాణమందలి భల్లాణరాజ చరిత్రపుఁ గథను గైకొని కూచిమం

చితిష్కవి రచించెను. అచ్చతెలుగురామాయణాదు లీకూచి
మంచితిష్కవి కృత్యంతరములు.

(b) గోవ్యాఘ్రచరిత్రము.

GŌVYĀGHRACARITRAMU.

Foll 71a—75a.

This gives in conversational prose the story of the work described under R. No. 44 *ante*.

Complete

Beginning:

బ్రహ్మ భూలోకమందు నిల్చి యున్న జనులు బ్రాహ్మణులు, క్షత్రి
యులు, వైశ్యులు, శూద్రులు వర్ణశ్రేణిమధ్యముగలవారున్నా,
వశువులు, పక్షులు, మృగాదులున్నా మొదలయినవారికి . . .

End:

ఈగోవ్యాఘ్రచరిత్రం యెవరు వ్రాసినా చదివినా విన్నా
వారలకు ఇహపరసాధనంబులు కలుగును. శివలోక సాయుజ్యము ను
బొందుదురు. అని నారదాదిదేవముఖులకున్నా వసిష్ఠాదిబ్రహ్మ
ముఖులకున్నా సనకసన సనత్సనతులమారయోగీశ్వరులకున్నా
యీశుక్యకథ లోకోపకారార్థం . . . పూర్వకం గా నిగ్గ
యించిరి.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వాగ్దత్త యొకమాదిగ నున్నది. నిర్దుష్టము
కాదు. శైలియు కలదు. గ్రంథపాతములు కలవు.

ఇది, నెం. 44 న వర్ణింపబడిన గ్రంథవిషయమేకాని
అది వేఱు; ఇది వేఱు. ఇది వ్యావహారికవచనరచనతో నున్నది.
రచించిన దెవరో తెలియదు.

తుద నొకపత్రమున ధాన్యవలసలధానము వ్యావహారికవచన
ముననే వ్రాయబడియున్నది.

R. No. 60.

Palms-leaf. $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{8}$ inches. Foll 138. Lines, 8 in a page. Telugu Good.

Presented in 1911-12 by Viśvanātha Śāstri of Vijayanagaram.

(a) శ్రీరామస్తవరాజము.

ŚRĪRĀMASTAVARĀJAMU.

Foll. 1a—49a.

Same work as the one described under No. 5 (a) *ante*

Complete.

గ్రంథాంతమందుఁ బ్రతివి లేఖకుఁ డిట్లు వాసికొనెను :—

“సాధారణ రామసంవత్సర ఫాల్గున 30 జయవారమువఱకు సంపూర్ణంగా వ్రాయడమయినది.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాగ్రిత చక్కఁగ నున్నది. తప్పులు లేవు. శైధిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది నెం 5 న వర్ణితమగు గ్రంథమే కాని వేఱుకాదు

(b) జ్ఞానవాసిష్ఠరామాయణము.

JNĀNAVĀSISTHĀRAMĀYANAMU.

Foll. 51a—138b. Foll 49b and 50 are left blank

This is a Telugu rendering in five Āśvāsas of the Sanskrit work of the same name by Madhukī Suganārya, son of Ayyalāmātya of Bhāradvājagūtra. The work is dedicated to Nrsimhasvāmi worshipped at Ahōbala. For further particulars, see extracts and Telugu remarks given below.

Complete.

Beginning :

శ్లో. శ్రీమద్విష్ణుమునీంద్రచిత్తనిలయః సీతామనోనాయకః
వశ్రీకోద్ధనవాక్పయోధిశశినః శ్రేరాసనం చిత్తయమ్

నిత్యం నీరదనీలకాయ మమలగ నిర్వాణసంధాయనం
శాంతం నిత్య మనామయం శివకరం శ్రీరామచంద్రం భజే!

ఉ. శ్రీకరలీలఁ బ్రాణిల సృజింపఁ దలంచి విరించి తానయై
చేకొని వానిఁ బ్రోచునెడ శ్రీబిభృడై యవి సంహరింప నీ
మాకృతిఁ దాల్చి మువ్వురకు నవ్వల నొకటఁటియై వెలుంగు సు
శ్లోకుఁ బురాణుఁబుణ్యపురుషుఁబరమాత్ముని భక్తిఁగొల్పెదన్.

*

*

†

†

గి. వ్యాసవాల్మీకిశుకకాళిదాసబాణ
హర్షణాదల నాధ్యుల నాత్మ నిలిపి
సకలభాషారసజ్ఞుల సముల నన్న
పార్యతికటకపీఠుల నభినుతింతు.

*

†

+

†

క. తిరువేంకటనాయకపద
సరసిజమధుకరుల నఖిలసమయజ్ఞుల మం
త్రరహస్యవిదల నఘసం
హరులను మద్గురుల ఘనుల నార్యులఁ గొలుతున్.

+

+

+

*

న. కృతకృత్యుండైనై తొల్లి హంభక్తి
రసావేశంబున పత్తపురానోత్తరఖండంబును భాగ
వతదశమసకాంధంబును దెనుంగున గచియించి యప్పుణ్యపురాణం
బులకుం గృతిపతిఁ గా నేపుష్పనిం బ్రార్థింతునోయని విచారించి
గజగంధవారణ గండగోపాల చలమర్చ్యగంధ (డ?) రాయగజకేసరి
దొంతిమ న్నైవిభాల్లాది నానాబిరుదవిఖ్యాతులం బ్రసిద్ధుండును, రా
మగిరిపట్టణాధీశ్వరుండును, ముప్పభూపాలుమాన్యమంత్రిపదధరుంధ
గుండును వాణవంశాభినుధాకరకాశ్యపగోత్ర

పపిత్రాంబనార్యతనూభవ కందనామాశ్వుండును, నతిస్నేహబాం
 ధవుండును నపూర్వవచనరచనానుబంధబంధుర
 తావ్యరసాభిజ్ఞుండును గావున నష్టంతియుగం
 ధరుం గృతివతిం గావి చి వెండియు, గవిత్వతత్త్వరచనకౌతుకం
 బునం జిత్తింబు జొత్తిల్ల నొకకాకృతి జెప్పం బూసతి . . .
 చిత్తశాంతి జీవన్ముక్తియయియును బెక్కువిధముల
 నుపన్యసించునట్టి వాసిష్ఠసంగ్రహం బుద్ధభాష రఘులలోకోప
 కారార్థంబుగా రచియించెద.

† ‡ † ‡

క. మృదుమధురగచన గబ్బము
 గదియించిన యట్ల తత్త్వగాఢార్థము జె
 ప్పదు బూవుచేసె గొనును
 మ్రేడ మార్గికులు దొలిచి నేర్పు మెఱసనభంగి.

* * * *

వ. అని . . యేతతగఃతాలతాలవాలంబగు మదీయ
 వంశంబు వణించెద.

ఉ. ఆజలజాక్షు నాభిజలజాత్మజమానసపుత్తుడై భర
 ద్వాజుండు ధాత్రి బెంపెసంగె దమ్మనిగోతజలందునిత్యవి
 భ్రాజితపుణ్యమూర్తి యగుబ్రహ్మనమంత్రికి బుట్టె దిక్షరు
 క్షేజుండు గుండనార్యుడు సుజనభూజనకీర్తనీయుడై.

క. అంబుజభవనిభుండావ
 స్తంబాగణియైన గుండసచివునకుం ది
 మ్మాంబకు బుట్టిరి పుత్రయు
 గం బొగి నల్లాడ విభుండు గంగన యసంగె.

వ. అందు నల్లాడమంతి,

సీ. అతఁడు తిక్కనసోమయాజుల పాత్తుండై

కొనురారు గుంటూరికొన్నవిభుని

పుత్తికఁ జిట్టాంబ బుధలోకకల్పక

వల్లి వివాహమై నైభవమున

భూసార మగుకోటభూమిఁ గృష్ణానదీ

దక్షిణతటమున ధన్యలీల

నలరు రావెలయనునగ్రహారము దన

కేకభోగంబుగా నేలుచుండి

గీ. య దు మెక్కదేవాలయంబుమర్చి! గోవిందుఁజిన్న

గోపికానాథునిఁ బ్రతిష్ఠ కోరిచేసి

యఖిలవిభవంబులందును నతిశయిల్లె

మనుజమందార ముగ్ధాడమంత్ర విభుఁడు.

క. అయ్యవతీరన బులకును

నయ్యవతీలు (య్యలు?) మంత్రీంద్రుఁ పదితుండై

[ధారుణిలో

నెయ్యెడ నగ్ధాస్థులు మా

యయ్యర యని పొగడ నెగడె నౌతార్యమునన్.

+

సీ. ఆత్రేయగోత్రపవిత్రపారయమంత్ర

పుత్తి సింగాంబికఁ బుణ్యసాధ్య

వెలయ వివాహమై వేంగిదేశంబులో

నేపారురాజమహేంద్రపురికి

నధిపతి తొయ్యటి యనపోతభూపతి

మంత్రయై రాజ్యసంపదలఁ బొదలి

యొప్పారుగౌతమి యుత్తరతటమున

మహనీయమగు పెదమడికియందుఁ

గీ. జరతరారామమును సుత్రేత్రములను
 బెక్కు లార్జించి సితకీర్తి బెంపుమిగిలి
 యఖిలజగదన్నదాత నా నవని బరంగె
 మధురగుణభుక్తు డయ్యలుమంత్రి వరుడు.

చ. ఒనర గ డద్వధూవరు ల షౌహాబలదేవుని గొల్చి తద్వరం
 బుననొగి సింగనార్యుని నమోఘగుణాఘ్య ననంతుని వృహీ
 జననుతు నన్బయ్యాఖ్య బుధసన్నతిపాత్రునినారయాహ్వా
 [య్య
 గని నరసింహనామములు గ రవ మారగఁ బెట్టి రంధణ్.

క. వారలలో నగ్రజుడను
 వారిజదళి నయనచరణవారిజసేవా
 సారమణి నతులవాక్య
 శ్రీరచనాదతురచతిని సింగాహ్వాయ్యుడన్.

క. కూనయముప్ప నపాలుని
 సూనుండగు తెలగవిభుని నుండిరి మల్లం
 బానఁడనుఁ జగుముప్పిడి
 భూనాథునికవివరుడ బుధసన్నతు డన్.

* * * *

గీ. ఆమహివిభు రామాద్రిసీమఁ బెక్కు
 వృత్తులును నగ్రహారమల్ వెలయఁ గాంచి
 యతని యాశీతులం దెల్ల నధికుఁ డనఁగ
 జతురుడన ధన్యుడన సశిసన్నవాడ !

వ. అట్లు గావున.

శా. ఆయుశ్యే శ్రుభ మోక్షదుః హరిఁ బ్రబంధాభీశుఁ గావించి దు
 ర్తాయాదూరము నిర్వికారము సదామాంగళ్యయుక్తంబు నా

మూయాంతార్థవివేకసారము మనోమత్తేభసింహంబు సు
శ్రేయోమార్గము నైన బోధమయవాసిష్ఠంబు నే జెప్పెదన్

End :

వ . . . వాసిష్ఠరామాయణంబు పదార్థప్రమేయంబులు సర
ణిదప్పక తెనుంగుబాసను గణ్యపక్ష్యంబుల రచించితి నవధరింపుము.

* * * *

మాలిని. సుకవినుతకలాపా, శుద్ధబుద్ధస్వరూపా,
వికసితజలజాతా, విశ్వరతైకదత్తా,
సకలరిపునిరస్తా, శంఖచక్రాహస్తా,
ప్రకటితశుభగాత్రా, వత్సనద్వైకళత్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీనరసింహవరప్రసాదలబ్ధకవితావిలాస భారద్వాజస
గోత్రపవిత్ర యయ్యలామాత్యభుత్త సరసగుణధుర్య సింగనార్య
ప్రణీతంబైన జ్ఞానవాసిష్ఠరామాయణంబునందు నిర్వాణప్రకరణం
బన్నది సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

గ్రంథాంతమునఁ బ్రతివిలేఖకు డిట్లువాసికొనెను,

“ తిమ్మరాజు మంగళాద్రిగాఁగి ప్రతినున్నక్రమానను చెరుకుపల్లి
లక్ష్మీనృసింహునిచేత సంపూర్ణముగా వ్రాయబడినది ”

(వి-వి.)—

సంగ్రము. వ్రాత ముద్దులుగూర్చుచున్నది. తప్ప లంతగా
లేవు. శైఫిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది వసిష్ఠునిచే సంస్కృతమున రచియింపబడిన జ్ఞానవాసిష్ఠ
రామాయణమును బట్టి మడికి సింగనయను కవిచేఁ దెలుఁగున రచిం
పబడిన యైదాశ్వాసముల ప్రబంధము.

గ్రంథకర్తవంశము.

భరద్వాజగోత్రమందు బ్రహ్మమంత్రి జనించె. అతనికి గుండ
నార్యుఁడు కుమారుఁడు; అతనికిఁ దిమ్మాంబయను భార్యయందు,

అల్లాడవిభుడు, గంగన, యను నిర్వరు సుతు లుద్భవిల్లిరి. అల్లాడమంత్రి (అంధ్రభారతకర్త) తిక్కన సోమయాజి పాత్రికాదశగుంటూరు కొత్తవిభుని కొమార్తెయగు చిట్టాంబకు వివాహమై కష్టానదీ దీక్షిణతీరమండలి గావేయను నగ్రహారము నేకభోగముగా నేలుచు నాయూర గోపీనాథ దేవాలయమును నిర్మించి వెలసెను. ఆశనికుమారు డయ్యలుమంత్రి ఆయయ్యలుమంత్రి. ఆత్రేయగోత్రు డగు పారయమంత్రి కుమార్తెయగు సింగంబను వివాహమై వేంగీదేశమండలి రాజమహేంద్రపురమున కధిపత్యము తొయ్యటి అనపోతవిభుని మంత్రియై గౌతమమీ తీరమండలి పెదమడికియందు వసించి పేర్వెలసెను. అయ్యలుమంత్రికి అహలబలదేవునివరమున సింగన, అనంతన, అబ్బయ, నారయయను పుత్రులుజన్మించిరి. వారిలో క్రజు డగు సింగనయే గ్రంథకర్తకూనయముప్పగజు కొడుకగు తెలగవిభుని కుమారుండు ముప్పిడి భూడతి యాస్థానకవి.

కృతిస్వామి అహలబలనృసింహ స్వామి. గ్రంథకర్తను గూర్చి విశేషములకు బైన వాహునిప బడిన ప్యముల జదువునది. సెం కిర రున వర్ణితమగు గ్రంథము, నిదయు నొక్కటే కాని వేలు కాదు.

R. No. 61

Paper. 8 x 5½ inches Foll. 91. Lines, 24 in a page. Telugu. Good.

Presented by K. R. V. Krsna Rao Bahadūr of Cocanada in 1911-12

వల్లవీపల్లనోల్లాసము.

VALLAVĪPALLA VOLLĀSAMU.

Same work as the one described under No. 33 *ante*.

Complete.

ప్రతివిలేఖకుండు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“అక్షయ నామ సంవత్సర పుష్యబహుళ ? ఆదివారము పల్లవీ
పల్లవోల్లాసమను సత్యాపరిణయము కేతరాజు రంగయ్యవంతులు
స పూర్ణముగా వ్రాసెను ”

(వి-వి.)—

సమగ్రము.—ప్రాంత ముద్దులుగూర్చుచున్నది. తప్పులు లేవు.
శైలియు లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది నెం కిరి రున వర్ణిత మగుగ్రంథమే కాని వేఱు కాదు.

R. No. 62.

Palm-leaf. $14 \times 1\frac{1}{2}$ inches Foll. 239. Lines, 5 in a page. Telugu.
Slightly injured.

Presented by Puligadda Gangaraju in 1911-12.

(a) అచ్చ తెలుగురామాయణము.

ACCATELUGURĀMĀYANĀMU.

Foll. 1a-174 b.

This is a Prabandha in six Āśvāsas by Kūcimañci Timmakavi. It is composed in pure Telugu, and treats of the story of the Rāmāyaṇa (to the end of Yuddhakāṇḍa). The author dedicates the work to śiva and states that he already composed Rājśekhara-vilāsa, Rukmiṇīparinaya, Simhaśailamāhatmya and Nīlasundarī-parinaya.

Complete.

Beginning :

చ. సిరులకు మదికొయై హుయలు చెన్నలగారె రెడివెండికొండపై
నరుదుగ నేల్పుఁజేడు మరునయ్యయు నల్వయుఁ గొల్ప జల్పడా
ద్వారతనంపుటుప్పరిగెలో పలిగుబ్బలి రాచకూతుతో
నిరవుగఁ గూడి ముజ్జగము లేలేడు లేనెలతొల్పుఁ గొల్చెడన్.

*

*

*

*

సీ. నీవెండి గంగన నిచ్చ నిచ్చలు మమ్ముఁ

బూజించె నపరంజిపూలచేత

నీతల్లి లచ్చమ నె సంతసెల నోరె
 ములు వెట్టె బుడమివేల్పులకు నెల్ల
 నీపినతండ్రు లెన్నికలు గాంచిరి జగ
 నయు సింగరాజును నరసనయును
 నీతమ్మ తెలమి నొందించిరి మమ్ము సిం
 గనయు జగ్గనయు సూరనయుఁ జేలఁగి

గీ. నీయనుఁగురాణి బుచ్చమ నెలఁత లెల్ల
 మే లనఁ దనర్చె గట్టురాచూలి గొల్చి
 మాసిక బువుగద కూచిసుంచికొలము
 నగ సరయఁ దిచ్చకవిగాయ యలర నీపు .

గీ. మునుపు మా కీవె బల్లఁలు డనెడుతెని
 కతయు రుక్మిణిపెండిలికతయు బొబ్బ
 మెకము గుబ్బలికతయు మేఱ నీల
 పెండ్లికతయును గబ్బముల్ పేర్చి గూర్చి

*

+

*

*

క. కాపున మా కప్పనముగఁ
 గావింపుము చాల్చుకుంతుకల తొలుజేజే
 జేవ దలిర్ప నడంచిన
 యావెరవరికతయుఁ బూని యచ్చతేనుఁగునఁ.

గీ. ఒనరఁ బేరులు విరాడులుఁ దెనుఁగుసేయఁ
 బోల దలి మున్ను పెద్దలు పూని త్రోవ
 యిడిరి గాపునఁ గూరుపు మిదియు నట్ల
 తేనుఁగుతెఱఁ గెల్ల నేర్పడఁ దిచ్చుపెగడ.

End :

పణపము. జేజేరాయఁడు సిరి శేస్తు డుఁ
దేజు వ్రీఱ గ దిఱమా బిఱ్ఱ
వే జోహారులు నెటిఁ గావి పఁ
బూజం జెందుఁచు బొసరా ర్దేటిఁ.

Colophon .

ఇది శ్రీమ దుమారవణకరుణాకటాక్షసిరీక్షణసంలబ్ధసగ
సకవితాసామ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర కాండిన్యసగోత్ర
పవిత్ర కూచిమంచి గంగనామాత్యపుత్త్ర) బుధజనపథేయ తిమ్మ
యనామధేయప్రణీతంబైన రామాయణమహాకావ్యంబునందు యు
ద్ధకాండము సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

ప్రతిబిలేఖకుఁడు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

క. వ్రాలా నెబ్రలు తప్పలు
చాలం గల, వేను శబ్దసంగతు లెఱుంగఁ
గేలిం బెట్టక నవ్వక
హలం గా దిద్దరయ్య బుధజనులారా !

జన్నాడ నరసింహాచార్యులుగారు పంతున శేషాచార్యులు
గార్ల పుస్తకములు చూచి దుర్మతి సం॥ ఆశ్వయుజశు రి శుక్ర
వారము రెండుజాములవఱకు అద్దంకి పెదజగ్గన్నాచార్యులు
ఆత్మార్థం నిమిత్తం వ్రాసుకొన్న పుస్తకము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కవై యున్నది. తప్పలు లేవు.
తునిపత్రములఁ గొన్నింట నించుక వైధిల్యమును గ్రంథపాతములును
గలవు.

ఇది కూచిమంచి తిమ్మకవిచేఁ దత్సమపదములు కలియని (అచ్చ
తెలుఁగు) భాషతో రచియింపఁబడిన రామాయణము. ఆఱుకాం

డములును నాతాశ్వాసములుగా రచియింపఁబడినవి. తిచ్చకవి,
యీగ్రంథరచనమునకుఁ బూర్వమే రాజశేఖరవిలాసము, రుక్మిణీ
పరిణయము, సింహశైలమాహాత్యము, నీలాసుందరీపరిణయము,
నను కబ్బముల రచించిన క్లిందుఁ జెప్పుకొనెను.

(b) నీలాసుందరీపరిణయము.

NĪLĀSUNDARĪPARINAYAMU

Foll. 175v—231b. The remaining eight foll. contain a tract
on Telugu prosody

This is a Prabandha in three Āśvāsas dealing with the story of
the marriage of Kṛṣṇa with Nīlā by Kūcīmañci 'Timmakavi. The
work is written in pure Telugu (i.e., unmixed with Tatsama words)
and is dedicated to Śiva.

Complete.

Beginning.

ఉ. శ్రీలకుఁ దానకం బగుచుఁ జెన్నలరారెడువెండికొండపై
మేలిక డాని డాల్ హయలును తెడుజాబిలిరాలమేడలో
వేలుపుతొడు నల్వయును వెన్నుడుఁగొల్వఁగమంచుఁగొండరా
చూలిని గూడి వేడుకల జొరెడు లేనెలతొల్పుఁ గొల్చెదన్.

* * * *

క. ఎవఁ గుదురుగ (రగు) బత్తిసి గొ
త్పదఁ బలుపుట్టువులఁ గూరిచినదోసంబుల్
నడలెడుకొఱ కెంతయు బ
లిడుడగు మా దెందులూరిలింగనక రునిన్.

End :

తరలము.

చిలువపేరులు అమ్మనా దలఁ జని, కోన్నెలపూవునా
మొలను బెబ్బలితోలు కేలను ముద్దుగులె, దుచిలకాయన
నలువనూదలపునకవలైము నల్పుఁ గుత్తుక యి (నె?) ప్పెయిన
వలచున వ్వెలిబూదిపూతయు వావిరిం గల వేఱపా !

Colophon .

ఇది శ్రీమదుమారమణకరుణానిరీక్షణసంలబ్ధసరస్వతా సా
మ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర కాండిన్యసగోత్రపవిత్ర కూచి
మంచిగంగనామాత్యపుత్త) బుధజనవిధేయ శ్రీమాయనామధేయ
ప్రణీతంచైన నీలానుందరీపరిణయం బినునచ్చతెలు గుప్రబంధము
నందు సర్వంబును దృతీయాశ్వాసము.

వ్రతివి లేఖకుఁడు గ్రంథాంతముం దిట్లు వాసికొనెను :—

“జన్నాడ నరసింహాచార్యులు పఠెన శేషాచార్యులు
గార్లపుస్తకములు చూచి దుర్మతిసంవత్సర కార్తికశు 5 యెత్తి
వారము రెండుజాములకు శ్రీశ్రీలక్ష్మంకి పెదజగన్నాథాచార్యులు
వ్రాయడమయినది.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కనై యున్నది. తప్పులు లేవు.
శైథిల్యమును గ్రంథపాతములును నొక్కములఁ గొంచెముగాఁ
గలవు.

శ్రీ కృష్ణుఁడు నీలను బెండ్లియాడుకథను గూచిమంచి తిమ్మకవి
యచ్చతెలుఁగున మూఁడాశ్వాసములప్రబంధముగా రచియించెను.
ఈగ్రంథము శివున కర్పింపఁబడినది.

ఈ గ్రంథము ముగిసిన తరువాత నెన్నిది పత్రములలో గణ
యతిప్రాసలక్షణములఁ దెలుపుపద్యములు వ్రాయఁబడియున్నవి.

R. No. 63.

Palm-leaf. $15\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Foll. 208. Lines, 6—7 in a page.

Telugu Good

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr of Cocanada in 19 1-12.

రామచంద్రోపాఖ్యానము.

RĀMACANDRŌPĀKHYĀNAMU

This is a Nirvacana Prabandha (*i. e.*, without any prose passage) in seven Āśvāsas narrating the story of the Rāmāyana (including the Uttarakanda) Mikkulī Mallikāṛjuna, son of Vēṇkatanāyaka and grandson of Mallikāṛjuna composed this work and dedicated it to Śrī Rāma worshipped at Lingamaparti, at the instance of Ulatala Pāpayārya who is said to have built and consecrated a temple to Him in Śaka 1778, Rākṣasa year, which corresponds to 1855. A D.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమతోగమలసాణిపల్లవరుచి జెన్నొంది భక్తానుకం
పామాధ్వరసభాసురస్థితసుమాభాకీర్తనై జ నకీ
రామామంజులతాప్యతింబయిన శ్రీరామానుజోర్వీజ ము
ద్దామంబుద్ధులపాపహర్యహృదయస్థంబేలు లోకంబులన్.

* * *
గీ. ఘనులు మెచ్చంగ లోకోపకారలీల
భారతపుగాణ మాంధభాషారచన గ
చించినట్టిమహాకవిశ్రేష్ఠు నన్న
పార్థుఁ డకటన నెఱ్ఱిన నభినతితు.

* * *
సీ. ఏమహామహుతాత యిందుచందనకుండ
శరకీర్తి పాపయ సచివమూలి
యేమహాత్ములితండ్రి రామవదధ్యాన
పరమాననుడు రఘుపత్యమాత్యుఁ

జేధన్యసముతల్లి యెల్లసద్గుణముల
రాణింఁచురమణాంబ రాజితముగ
నేమంత్రిపరుభార్యకామాంబ నిడసన
మెట్ల శేషయపుత్తి మృగలగాఢ్ర

గీ. యేమహేమాన్నతచతుఁడాకామమాంబ
యందుఁగాంచెను సుతుల సూరా (ర్యా?) ర్యమతుల
పరుల రఘుపతిరాజగోపాలరామ
నామధేయాంచుతుల గుణస్తోమముతుల.

గీ. అట్టియుడుతలవంశమహాంబురాణి
చంద్రుఁడాయతసద్గుణసంఘసాంద్రుఁ
డైనపాపయమంతీం దుఁడాత్మబంధు
గురుబుధకపీంద్రులను గూర్చి కొలుపుచీర్చి.

గీ. కవికులవరేణ్య సహస్రస్థ విపుల
శారదానుగ్రహకటాక్షసారలబ్ధ
సరసకవితాఝరీధురంధరుని రామ
పాదసరసీరుహధ్యాసవరుని నన్ను.

క. పిలిపించి . . .

+ * + *

ఉ. ఏ నొక శేఖ మున్ను మది నెంతయు భక్తి దలిర్ప రామపూ
జానిరతిఁ వసింపఁగ నిశేవరభద్రగిరీంద్రవాసుఁడౌ
జానకినాయకుఁ డఖిలసజ్జనసత్పులదాయకుఁడు లోఁ
బూని దయ న్నెడియగుసప్రణ్య మగణ్యతఁ దేజరిల్లగఁ.

* * * *

క. అని వినుతేసేయునన్నుఁ
గనుఁగొని కరుణార్ద్రహృదయకమలుండై య

స్తునువంశరత్న మి ట్లను
ననుపమసు గాణాధివాస హరిహరదాసా!

క. శ్రీలింగమవర్తిపురీ

వాలాయముగా వసింప వాంఛగలిగె మా
కాలయము వేగ నొనరిచి
లాలితముగ మత్ప్రతిష్ఠ రచించి తమిన్.

ఉ. ఇంతకుమున్న సుతరథను హృద్యముగాఁగ మదంకితంబుగాఁ
బంతముమీఁ జేసెను బ్రబంధము మికిరలిమల్లి కార్జునుం
డెంతయు నాదు నెత్తుదికి నీప్సితమయ్యెను దతకృతిం గొనన్
సంతసమొప్పు దతర విని సయ్యనఁ బొచ్చిఁగఁబంపిపిచ్చుటన్.

క. ఆకృతి సదలంకృతిగా

మాకర్పింపఁగ ఘటింపుమా డెండమునం
దాకవియు ననుమతించున్
బ్రాకటముగ నన్నదీయభక్తుం డగుటన్.

* * * *

గీ. అనుచుఁ బల్కి రాముఁ డంతర్విశుండుగా
నంత నిద్రదెలిసి సంతసమున
నేను జేయుపుణ్య మెట్టిదో రామద
ర్శనము గల్గె నేడు స్వప్నమునను.

సీ. అని యీవిధంబున నాత్మీయకృతకృత్య
తకు సంతసిల్లుచు ధరను శాలి
వాహనశకవర్షపరిమితిసన్నశైల
గిరిసుధాంశులసంఖ్యఁ బరఁగియుండఁ
దనరెడురాక్షసాబ్జమున మధుమాస
సితపక్షనవమీసహితపునర్వ

సుప్రశస్త్యభామున సుందరంబై తగు
కోవెల గట్టించి కోరుట లలర

గీ. సకలజనహృదయంబులు సంతసిల్ల
బూర్వజన్మార్జితమదీయపుణ్యనిచయ
మసమమై తేజరిల్లంగ ననుఁజమాన
వైభవంబొప్పు దద్దివాభాగమునను

సీ. గీ.
.

మాలికాధూపదీపసంభాసమాన
మైన తద్దేవగృహమున జానకీస
మేతు నిల్పిత వితతవిఖ్యాతమీఱ.

శా. పాపారణ్యదవంబు భద్రగిరిసంవాసస్సురన్నయకం
బాపద్యాపధిహృద్యముం బుధజనాహ్లాదంబు నౌరామచం
ద్రోపాఖ్యానము తన్వయత్వమున మాయూరణ మహాభ
[క్తర
తూపారీణత నున్నరామునకు వేడట శ్రీఱ నర్పింపుడి!

చ. అని యెఱింగించి లక్ష్మీపురమందలిధారుణి మూఁడుపందుము
లగా నకరుచిం దనర్చుకరకంకణయుగ్మము భాసమానమా
తనమృదువస్త్రజాలమును ద్రవ్యముఁగొంత యొసంగి నెమ్మ
[ది
దనుప మహిమాత్సవం బలరఁ దత్తదుపాయన మంది వేమ
[ఱు.

గీ. విహికాముష్మికములకు నాకరంబు
శ్రీకరం బగుఁ గద భద్రశిఖరివలన
వెడలి లింగమపర్తిని వెలిసియున్న
ధరణిజాపతి కిడుట స తాగవ్యథము.

End :

మాలిని. వినుతగుణసమాజా విశ్వభూభృచ్చిదౌజా
 దినకరసమతేజా ధీరరాటకల్పభూజా
 ఘనవిచులశిరోజా కామసౌందర్యభాజా
 యనఘముఖసరోజా యరగ్ర-వంశాభిగాజా !

Colophon :

ఇది శ్రీరఘు మచరణారవిందమకరందరసపానమధుపాయ
 మానమానస శారదానుగ్రహకటాక్షప్రసాదలబ్ధసరసకవితార్కురీ
 ఘరంధర మల్లికార్జునపాత్త్ర వేంకటనాయకతనూభవ మల్లికార్జున
 యశోధారేచ మిక్కిలిమల్లిక్వాననామధేయ ప్రణీతంబైన రామ
 చంద్రోపాఖ్యానం బనునిర్వచనమహాప్రబంధంబునందు సర్వంబును
 సప్తమాశ్వాసము.

(వి-ని.)—

సమగ్రము వ్రాత తిన్నగనే యున్నది. తప్పు లంతగా
 లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది యేడాశ్వాసముల నిర్వచనప్రబంధము. ఇందు రామా
 యణపుటేడుకాండముల కథయు వర్ణింపఁబడినది. గ్రంథకర్త
 మిక్కిలి చుల్లికారునుఁడు. ఈ గ్రంథ ముడుతల పాపయార్యుని
 ప్రేరణమున లింగమర్తిపురమున నెలకొల్పఁబడిన రామచంద్రునకు
 సమర్పింపఁబడినది. ఆ యుడుతల పాపయార్యుడు శాలివాహన
 శక 1778 రాక్షస సం॥ చైత్రశుద్ధనవమినాఁడు లింగమవర్తి
 పురిని గోవెలగట్టించి శ్రీ రాముని బ్రతిష్ఠించెనట ! ఉగాహరింపఁ
 బడిన పద్యములఁబట్టి విశేషముల గుర్తించునది.

R No. 64.

Palm-leaf. 14 x 1¼ inches Foll 34 Lines, 4 in a page Telugu.
 Injured

Presented by V. Jagannātham of Vijayanagaram in 1911-12.

14-A

రామలింగేశతకము.

RĀMALINGĒŚĀSĀTAKAMU.

This consists of a hundred stanzas in Sisa metre containing moral precepts and praise addressed to God Rāmalīngēśa worshipped at Rāmachandrapuram in the Gōdāvari district. By Adidamu Sūrakavi.

Incomplete ; contains 95 stanzas only

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 95 పద్యములు గలవు. శైథిల్యము కలదు. లింగపాతములు కలవు. వ్రాత యొకమాదిరిగ నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు.

ఇది “రామలింగేశ రామచంద్రపురవాస” యనుమకుటముఁ గూర్చి యడిదము సూరికవి రచించిన సీసపద్యతకము. ఇందులి పద్యములు లోకనీతిస్తుత్యాత్మకములై యున్నవి. అసమగ్రము శిథిలము నగుటచే నుదాహరింపఁబడదయ్యె.

R. No. 65.

Palm-leaf. $16\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 31. Lines, 7 in a page. Telugu. Slightly injured.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr of Cocanada in 1911-12.

విఘ్నేశ్వరచరిత్రము.

VIGHNĒŚVARACARITRAMU.

This gives an account of the birth of Vighnēśvara or Gaṇapati and the legends connected with Him. It consists of two Āśvāsas composed by Nandūri Bapiraju a Niyōgi Brahmin, who dedicates the work to God Sōmēśvara worshipped at Vēṭūri. The author states that he composed the work in Śaka 1739, Īśvara year, which corresponds to 1816 A.D.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీనగజాకుచస్త్రబక చిత్రితకుంకుమపంకసమ్మిత
 త్ప్రీనవిశాలవక్షుని సుధీజనగత్తుని సేవకానుకం
 పానిధి నారదాదిసురమానిమనోంబుజగు త్తబంభరున్
 మానసపీఠఁ గొల్తు మసమానుని వేటురి సోమనాథునిన్.

మ. పరమామ్నాయవిశారదున్ మదన హావ్రత్యర్థి దోషజ్ఞసిం
 ధురపంచానను పంచవక్త్రపదపాధోజాత సేవాధురం
 ధరు శాస్త్రప్రజపారగున్ బదపదార్థజ్ఞున్ గుణాంభోసిధిన్
 గురునిన్ శ్రీయడవల్లిలక్ష్మణసమాఖ్యున్ గొల్తు వాక్సిద్ధకిన్.

మ. అసమానోజ్జ్వలధీయుతున్ గణితవిద్యాతత్త్వవేద్యున్ అస
 త్ప్రీనవాస్తోపసంసరాంగుని జగత్ప్రఖ్యాతచారిత్రునిన్
 రసికాగ్రేసరు దామరాజకులపారావారశుక్రిశుఁ బ్రా
 ణసమానాపు సగోత్రు వేంకటప్రధానగ్రామణిన్ గొల్చెదన్.

సీ. నీతాతతండ్రి లోకాతీతవిశదవి
 ఖ్యాతయశసురండు కామరాజు
 నీతాత భూసురనివహబంధువ్రాత
 పరిసోపమండు బాపప్రధాని
 నీతండ్రి సేతుకాశీతలమధ్యభూ
 విభుసభాపూజ్యుండు వేంకమంత్రి
 నీతల్లి భువనవర్ణితదానధర్మప్ర
 పూతగుణాలంబ బుచ్చమాంబ

గీ. నీ వనేకభవార్జితనిర్మలాపు
 దీయపగభక్తిసంజాతదివ్యసుకృత

వాసనావాసితుడవు శ్రీవత్సగోత్ర
పాపనుడ వెన్న న డూరి బాపమంత్రీ.

గీ. ఇపుడు నీ వొనరించువిఘ్నేశ్వరునిచ
రిత్ర మాకంకితముగ నర్పించు మెలకు
దీన నీ కీప్సితాస్థితియును భువన
విదితవిఖ్యాతి గల్గు భావించిచూడ !

End :

కందమితమణిగణనికరము
కరిదనుజహరణ ఘనతరకరుణా
. . . త గరదరభుజగా
భగణకలుపహర భవ సితధరణీ
ధరనిలయ భవవిదళన శుభకరా !

Colophon :

ఇది శ్రీమద్దక్షిణామూర్తివరప్రసాదలబ్ధకపితామాధురీధురీణ
సంఠూరిబాపయనామధేయప్రసీతగ్రంథైన సకలజనమనోహర బగు
విఘ్నేశ్వరచరిత్రంబును ప్రబంధంబునందు సర్వంబును ద్వికీయా
శ్వాసము.

సీ. . . . ఘోత్రరసగంధభా
గవపురాణస్థాన ధ లరసి
సకలజనానురంజనముగా విఘ్నేశ్వ
రచరిత్రయనియెడు గ్రంథ మొకటి
నా నేర్పినట్లు (పానర్పిత?) శాలివా
హనశ కాబ్దములు నందాగ్నిశైల
హిమకరసంజ్ఞల నెనంగునీశ్వరవత్స
రంబున నింక దోషంబు లున్న

గీ. గణనసేయక గుణము లే కైకొనుండు
. . . తగ్గీజసమితి విడిచి

సారము గ్రహించువైఖరి సంతసమున
రసికు లైనట్టికవిబుధప్రవరులార !

ప్రతిబలేఖకుఁడు గ్రంథాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“సాధారణనామసంవత్సర ఫాల్గున బిది జయవారమువఱకు
ప్రతిసన్నక్రమానను మందలపర్తి వేకటరాఘవులు వ్రాసెను”.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కఁగ నున్నది. తప్ప లంతగా లేవు.
తుదిపత్రములందు వైఖిల్యము కలదు. గ్రంథపాతము లల్పముగాఁ
గలవు.

విఘ్నేశ్వరచరిత్రమును పేరి యీ రెండవశ్వాసముల ప్రబంధ
మున విఘ్నేశ్వరుని జననాదికము వర్ణింపఁబడినది గ్రంథకర్త నం
డూరిబాపిరాజు ఈతఁడు నియో బ్రాహ్మణుఁడు. కృతిస్వామి
వేటూరిసోమేశ్వరస్వామి. ఈగ్రంథము శాలివాహన శక 1739 సం
వత్సరమున రచియింపఁబడినట్లు గ్రంథకర్త తెలిపికొనెను. గ్రంథ
కర్తనుగూర్చి విశేషము లుదాహరింపఁబడిన పద్యములఁబట్టి తెలిసి
కొనునది.

R. No. 66.

Palm-leaf. $17\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 88. Lines, 6 in a page. Telugu
Injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.
This MS. is said to have been transcribed from the copy of the
author's patron

రామేశ్వరమాహాత్మ్యము.

RĀMEŚVARAMĀHĀTMYAMU.

This is a Telugu rendering in five Āśvāsas of the Sanskrit
Sētukhaṇḍa which forms part of Skānda Purāṇa It describes

the sanctity of the Rāmasētu or Rāmēśvaram. The author of the work is Ēnugu Lakṣmaṇakavi, son of Timmanāmātya and grandson of Laccayāmātya. He wrote this work at the instance of Bhadrirāju Mallana Mantri and dedicated it to Malliśvara-svāmi of Gurujānapalle who is the patron god of Mallana Mantri. The author is also said to have composed other works like Rāmavilāsa, etc.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీతుల్యతటిసీనుహజలధిసం శ్రేష్ఠస్థలో పాంతవి
భ్యాతశ్రీగురుజానపల్లి పురనిత్యవాసుఁ డబ్బాక్షకం
జాతప్రొద్భవసేవ్యుఁ డైందవకళాంచవ్వాళి మల్లీశ్వరుం
డాతారార్కముఁ బ్రోచుఁగావుతఁ గృసాయత్తాత్మతఁ భక్తు
[లక.

* * * *

క. భారతముఁ దెల్పుసేసిన
ధీరాత్ముల నన్నయార్యుఁ దిక్కనమఖి నం
భోరువాభవనిభు నెఱ్ఱిను
ధీరత్నము నాత్మలో నుఁజేతుఁ భక్తిక.

గీ మహితచింతామణిదివ్యమంత్రసిద్ధు
నైషధాది ప్రబంధసందర్శనిపుణు
సకల విద్యావిశారదు సతకవిత్వ
వట్టభద్రుని శ్రీనాథుఁ బ్రస్తుతింతు.

క. భీమకవిరాసుఁ డు.
సోముని భాగవతకవీఁడ్రు సూరసమకవి
భూమీస్థలి నెన్నికగల
శ్రీమంతుల నాంధ్రకవిరేణ్యుల దలఁతు.

మ. సరసప్రాథవచోవిశాలపిలుధాచార్యుఁ సువర్ణక్షమా
ధరధీరున్ వివిధప్రబంధరచనాదళుఁ శివధ్యాసత

త్వరచిత్తుఁ బ్రణమత్సమ స్తథగఁజీ పాలుఁ సుభద్రామనో
హరునిం గొల్చెగ మత్పితామహుని లచ్చామాత్యమాడామణిఁ.

గీ మధ్యరుస్వామి నఖిలాగమస్వభూమి
సద్వినుతకీర్తిఁ ఖండిత్యచక్రవర్తి
భక్తి భజియింతు నాకరపల్లికులసు
ధావయోనిధిసోముఁ గోదండరాము.

వ ఒక్కమహాప్రబంధంబు సేయం దలంచి
యున్న సమయంబున.

సీ. ఏవదాన్యునికులదైవంబు గురుజాన
పల్లిమల్లీశుండు భవ్యమూర్తి
ఏమంత్రితాత భూమీశసం నర్థణ్య
మహిమోన్నతుండు చెన్నమల్లమంత్రి
ఏమహాత్మునితండ్రి యిందుచందనకుంద
బృందనిర్మలకీర్తి భీమమంత్రి
ఏధన్యుతల్లి ధాతీధరాధిపసుతా
కలితసౌభాగ్యవిఖ్యాత సీత

గీ. ఏ మహాత్మునిసోదరుం డీశ్వరాంఘ్రు
పూజనాసక్తమతి సింగరాజ ?
అతండు శ్రీభద్రరాజువంశాధికుండు
మహిమ గుణశాలి మల్లనమంత్రిమాళి !

వ ఒక్కనాండు . . . కూర్చుండి

సీ. శోభితాపస్తంబసూత్ర వాధూఃస
 గోత్ర సమస్తసద్గుణసమేతు
నేనుగులచ్చక్రిమినిపాపిని
శ్రీమాచిరాజనృసింహమంత్ర
 దౌహిత్ర భూవరాధానపూజితుడు తి
మృనమంత్రకిని బేరమకుఁ దనూజు
 ధన్యు ననంతప్రధానుసోదరు వీర
 మంత్ర కగ్రజ రాజమాన్యచరితు

గీ నన్న మతిమంతు లత్కణనామధేయు
 నమరఁ జీలిపించి యుచితానమున నుంచి
 కలితసతాగర మొప్పుగ గారవించి
 పలికె గంభీరభాషణప్రాధి మెఱయ.

వ. మదీయవిజ్ఞాపనం బవధరింపుము సపాద
 సాగ్రందంబను నాదిమపురాణంబునందు సేతుఖండంబు శ్రీరఘువతి
 వ్రతిష్ఠితరామేశ్వరస్వామి మాహాస్త్వ సంయుక్తం బగుటం జేసి
 రామేశ్వరపుగాణం బనంబరఁగు ; నది యంద్రదేశభాషచేతం
 బ్రబంధంబు గావించి మదీయకులదైవతంబు శ్రీగురుజానపల్లి చెన్న
 మల్లీశ్వరస్వామిపేర నంకితంబుసేయుము. అని
 ప్రార్థించె నయ్యవసరంబున.

ఉ. రాజమహేంద్ర ర్గరుచిరంబగుదేశమునం బ్రసిద్ధితే
 భాజలు కాకినాడశలపాకమహల్లకు రెంటికిఁ మహా
 తేజ మెల్లఁగా స్థలపతిత్వము గాంచినదిట్ల శాశ్వత
 శ్రీజయశాలి వైరిగజసింహము నండుగికామమంత్రయుఁ.

వ. నన్నుంజుచిలక్షణకపీంద్రా మల్లనమంత్రి విన్నవించినవచ
నంబు లాదరించి ప్రబంధంబు రచింపు మని వినయపూర్వకంబు
గ భాషించిన.

* * * *

End :

మత్త. భద్రరాజుకులాభి కైరవబంధమల్లనమంత్రిరా
ఢ్యనదాయక పాదపంకజ పంకజాసనసాధీ
కాదవేయసుభూషణోజ్జ్వలగాత్ర గోతశరాసనా
సద్రయోత్థతురంగదైవతసార్వభౌమ మహేశ్వరా !

Colophon :

ఇది శ్రీమహామహేశ్వరకరుణాకటాక్షపీఠాపాత్ర, యేనుఁ
గులచ్చయామాల్యహస్త్రీతిష్ఠనామాత్యపుత్త్రీవివిధవిద్యజ్ఞనవిధేయ
లక్షణకవినామధేయప్రణీతంబైన రామేశ్వరమాహాత్యమును మహా
ప్రబంధంబునందు సర్వంబును బంచమాశ్వాసము.

ప్రతివిలేఖఁడు ప్రధాంతమం దిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“సర్వజిన్నామ సంవత్సర భాద్రపదశు ౧౨ శనివారము
సరికి భద్రరాజు మల్లపరాజుగారి ప్రతినున్న క్రమానను బాలాం
త్రపు కృష్ణరాజుకొమారుఁడు వీఱ్ఱాజు రామేశ్వరమాహాత్యము సం
పూర్ణముగా వ్రాసెను ”

(వి-4.) ---

సమగ్రము. వ్రాత సకటనై యున్నది. తప్పులు లేవు.
శైలిల్యము కలదు. అల్పముగా గ్రంథపాతములును గలవు. ఈ
ప్రతి, కృతిప్రేరకునియొద్దనున్న ప్రతినిబట్టి వాయవడినది.

సాందపురాణమందలి సేతుఖండమునకుఁ దెనుఁగుగా,
రామేశ్వరమాహాత్య మనుపేర నీయైదాశ్వాసములప్రబంధము,
పనుఁగులక్షణకవిచే రచింపఁబడినది. రామేశ్వరపురాణమనిదీ
నికి నామాంతరము. భద్రరాజు మల్లనమంత్రిప్రేరణమునరచించి

లక్ష్మణకవి యీ ప్రబంధము నామల్లసమంత్రీయలు వేల్పుగు గురుజానపల్లి మల్లిశ్వరస్వామికి సమర్పించెను. ఈ లక్ష్మణకవి రామవిలాసము మొదలగు బహుగ్రంథములను రచించినవాఁడు. విశేషంశములు పై నుదాహృతములగు పద్యములఁబట్టి తెలిసికొనునది.

R. No. 67.

Paper. $8 \times 6\frac{1}{2}$ inches. Foll. 186. Lines, 22 in a page. Telugu.
Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadūr of Cocanada in 1911-12.

శకుంతలాపరిణయము.

ŚAKUNTALĀPARINAYAMU.

This gives in three Āśvāsas the story of the marriage of Sakuntalā as described in the Mahābhārata. Peddāḍa Nāgarājāmātya, son of Sūrayāmātya of Gautamagōtra and a resident of Virāsana (probably the modern Viravāsara in the Gōdāvari district), composed this work and dedicated it to Viśvēśvarasvāmī worshipped at Benares.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీవాణీవరవాసవాదిసురరాజప్రార్చితాంఘ్రిద్వయీ
సేవాచారసుధీమనోభినుతసంసిద్ధిక్రియాశాలియై
భావింపం దగు లోకరక్షణకల్పాప్రావీణ్యగణ్యుండు కా
శీవిశ్వేశుండు ప్రేమతో నను శుభశ్రీయుక్తునిం జేయుతఁ.

* * * *

క. అనఘులు కొందఱు శౌతమ

మునిపతిగోత్రమున మంత్రీమఖ్యులు కరుణా

వనధులు పెద్దాడకులాం

బునిధిసుధాకరు లనంగఁ బొడమిరి పుడమి.

క. మానితసుకీర్తి దత్తం
తానక్రమమున జనించె ధైర్యకథాజాం
బూనదశిఖరి సుధీర
తూనయతత్పరుఁడు పట్టసప్రభుఁడు మహిఁ.

ఉ. పండితసార్వభౌముఁడగు పట్టసమంత్రికిఁగల్గె

పాండురకీర్తి విశ్వపతి భావభవప్రతిమానరూపుఁడై.

క. శ్రీమత్పెద్దాడకుల
గ్రామణియగువిశ్వపతికి గాదిలికొమరుం
డై మహనీయశ్రీ సు
గ్వీమఁడలి వీర రాజు వెలసె సుకీర్తి.

క. నిరతాన్నదానదీతూ
షరతంత్రుఁడు భోగభాగ్యపరిహసితపురం
దరుఁడగు వీరన చేకొనె
గురుమతి లింగాంబుఁ దనకుఁ గులసతిగాఁగఁ.

క. ఆజంపతులకు విద్యా
భోజమహిజాని సుజనపోషణక రుణా
రాజీవాత్ముఁడు సూరిస
మాజస్తుతకీర్తి సూరమంత్రి జనించెఁ.

మ అల పెద్దాడకులాభిసోముఁడగు సూరామాత్యశౌర్యుల మ
త్యలఘుశ్రీనిధి నర్సమం బరిణయంబై భోగభాగ్యోన్నతిఁ
బలవైరిప్రతిమానుడై ప్రబలె దిక్పాళీసమావీధిని
ర్శలకీర్తి దనుసంభవాష్టకఫలపాప్తి మహిమండలిఁ.

సీ. అం దక్షిణండు సీతాంభోజలోచనా
 రమణండు శ్రీవీరరాజమంత్రి
 దృఢకీర్తిశానిదైవతీయీకుఁ డనఘ
 వీరాంబికాపతి యచ్చయస్రభండు
 శ్రీయుతమూర్తి తా ర్తీయీకుఁ డమల
 సీతాంబికాపతి రామయాహ్వాయండు
 సుసృణాభి తదవరజుండు వేంకాంబికా
 హృదయేశ్వరుండు శ్రీకృష్ణమంత్రి

గీ. తదనుజన్ములు రాజ భిధాననాగ
 రాజశేరభాఖ్యలుచ్చనప్రభులు వెలసి
 రవనిఁ బాపమఁత్తిపన్దాక్షి బియ్య
 మలను దగుకులకాంత లర్చిలి భజింప !

చం. అనుపచక్రీర్తి వీరసచివాగ్రణి సీతమయందుఁగాంచె (?)
 చినశేరభాభిధానుని

గీ. ఆశరభమంత్రి భువనవిఖ్యాతనయులఁ
 పనయులను గాఁచి యయ్యన యనెడువాని
 సూరయాఖ్యుని నిరుపుర సూరిజనము
 పొడఁ జిరకీర్తిసంపదఁ బొలుపుమిగిలె.

ఉ. వీరమయందుఁ గాంచె గుణవిశ్రుతుఁ డచ్చన పుత్తులె న్న
 దారచక్రతులఁ నరసయాఖ్యుని గంచన బాపయాహ్వాయుఁ
 వీరయమంత్రిశేఖరుని నీరజగృహముఖంబులట్లు దు
 ర్వారకుమంత్రిగర్వతిమిరప్రతిమిత్రుల భవ్యగాత్రులఁ.

ఉ. అంబుజబాంధవోపమవిభాంగు డు కృష్ణయమంత్రి గాంచె వెం
 కాంబికయందు నందనుల నయ్యప వేంకయఁ బేరయాఖ్యు న

బ్జాంబక రూపలక్షణసమన్వితం రామయమంత్రీ బంధువ
 ర్గంబు నుతింపఁగా నబువురన్ ఘనదానకల్పాధురీణులన్.
 ఉ. భారవి రాజనాఖ్యునకుఁ పాపమ కిర్వరు పుత్తు లంగఱా
 కారకల్పాభిరాముడగు గంగయ రామయ గల్గి రెన్నఁగా.

* * * *

క. వీరలలో నాటవవాఁ

డై రంజితే నాగరాజ హరహంబు-

* * * *

మ. పీయయా లక్ష్మీకి నాగరాజునకు ధాత్రి నందను ల్గల్గి రఁ
 వ్యయసతీర్తులు సూరయాహ్వయుడు నర్జుమాత్యు
 [దున్ మల్లనా
 హ్వయుడు సుబ్బయవీరమంత్రీమణిబా పామాత్యచంద్రుం
 [గుధ
 ర్తయుతాంతకరజైకమూర్తి శరభామాత్యేంద్రుడప్పన్న
 [యున్.

గీ. అనఘగుణశాలినియగుపద్మాక్షివలన

శరభ నాఖ్యుడు సుతుల మువ్వరను గనియె

రామయాఖ్యుని వేంకటరాయమంత్రీ

నూర్తి యజ్ఞనామాత్యు సంత్రమనుకలిమి.

గీ. మానితసుకీర్తి బుచ్చయామాత్యమాధి

యనఘ వియ్యమవలన నందనుల గాంచె

భూరికరుణాపయోధుల సూరనాఖ్యు

సుబ్బయామాత్యకులమణి సుజను లెన్న.

మ. ఘనపెద్దాడకులామృతాంబునిధిరా కాచంద్రుడొనాగరా

ట్టనయగ్రామణిసూరయాఖ్యసచివేంకటస్వామియొప్పెన్

[ఘనా

* * * *

మ. స్థిర సంపన్నాని మంజులూరికులనర్థిష్ఠుండు త్రైలోక్య సం
భాగితో దాగసుకీర్తిశాలి యన శ్రీమత్పద్మరాజాఖ్యమం
త్రి రహిం బొల్పుతదీయపుత్రి సుగణశ్రీరూపలక్ష్మీమనో
హర సావిత్రివరించె సూరభునుఁ డార్యన్నాలిచందంబునన్
* * * *

మ. విమలస్వాంతుండు సూరయప్రభుఁడు సావిత్రివధూటీవతం
సమునం దాత్మజులన్ జగన్నుతతనూసౌభాగ్యశోభారమా
రమణీయాంగుల నేవురం బడఁ నార్యత్రాణదీక్షామ
[హేమా

ద్యములం గల్పకభూజపంచము నయ్యంభోధిరాజుంబులెన్.

క. అం దగ్రజుండు వేంకప

చందనమందారకుండశరదెందులె

మందయశస్వికృతది

కలందరుండై ప్రబలె నార్యగణము భజింపన్.

*

*

*

*

గీ. సరసగణశాలి వేంకపసచివమాలి

భూరిసంతోషకలన నండూరిరామ

యాహ్వాయునికూర్చిపుత్తి. బేరమ నన్వై

రాజువేంకయసుత నిర్దురను వరించె.

చ. అలసుగుణాబ్ధి వేంకపమహాసవివాగ్రణిసోదరుండ ని
ర్మలనిగమాగమాదికపురాణకల్పాచతురుండ సూరిమం
డలహితముఖ్యకార్యచనాకుశలాత్తుండ నాగరాజునా
వెలసినవాండ నిచ్చ లరవిందహితప్రతిమానతేజుండన్

గీ. రూపసుమసాయకుండు లక్ష్మీవశియును

నబ్బలా రాతివిభవుండు సుబ్బరాయఁ

డాయతసుకీర్తి గంటలరాయ డనగఁ

బరఁగుమూఁగుగు మత్స్యహేమాదరులు ఘనులు.

End :

మాలిని. అవిరళవిశేషాంగా యార్యశేనోబ్జభృంగా
 ధనశవృషతురంగా దర్పితానంగభంగా
 భవననిధినిశంగా భూతధాత్రీశతంగా
 భవతిమిరపతంగా పార్వతీచిత్తసంగా.

Colophon :

ఇది శ్రీవిశాలాక్షీకాశీవిశ్వేశ్వరకరుణాకటాక్షపితౄలభిసరస
 సాహితీధౌరేయ విద్యజ్ఞసవిధేయ శౌతమగోత్రపవిత్ర సూర్య
 మాత్యపుత్ర సద్గుణసమాజ నాగరాజ ప్రణీతంబైన శకుంతలాపరి
 ణయంబనుమహాప్రబంధంబునందు సర్వమును వృత్తియాశ్వాసము

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాత చక్కగా నున్నది. తప్పులు లేవు.
 గుంథ పాతములు లేవు.

శకుంతలాపరిణయమును పేరుగల యీ మూడాశ్వాసముల
 ప్రబంధము వీరాసనగ్రామవాస్తవ్యుడును శౌతమగోత్రుడును నగు
 పెద్దాడనాగరాజమాత్యునిచే రచింపబడినది. వ్యాసభారత
 మున నున్నక్రమముననే యిందు శకుంతలాపరిణయకథ వర్ణింప బడి
 నది. కాశీవిశ్వేశ్వరస్వామి యేతత్కృతినాధుని. వీరాసనగ్రామ
 మిప్పడు వీరవాసరమని పేరొకనంబడుచున్నది. అది గోదావరి
 మండలమునక గలదు. గ్రంథకర్త్యవంశవృత్తాంతాదికము పై నుదా
 హరింపబడిన పద్యములంబట్టి తెలిసికొనునది.

R. No. 68.

Palm-leaf. $13\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 182. Lines, 6 in a page. Telugu.
 Slightly injured.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in
 1911-12.

విజయవిలాసము.

VIJAYAVILĀSAMU.

A Prabandha in three Āśvāsas describing Arjuna's travels and his marriage with Subhadra by Vēṅkatarāja, son of Cēmakūra Lakṣmanāmātya. The work is dedicated to Raghunātharāja of Tanjore who was the grandson of a sister of Aeyutarāja's wife. The author is known to have composed also Śāraṅgadhara-carita and dedicated it to the same patron. He is considered to be an illegitimate son of Lakṣmanāmātya.

Complete.

Beginning:

ఉ. శ్రీ లెల్లప్పు డొసంగునీకచ ధాత్రీనక్రమ౯ బాహుపీ
 తీలగ్నంబుగఁ జేయ దిగ్వియజ మీ కీకొన్నయందాన నే
 నేఁ ండు దను సేవింపంగ వి ల్పూని చె
 ల్వా లీలం దగురామమూర్తి రఘునాథాధీశ్వరుం బ్రోవుతే.

* * * *

క. ఆరాజ శేఖరప్రియ
 వాఙ్మయభిరేడుగాఁగ వర్ణిలువిమల
 శ్రీరుచిరవర్ణమున ధా
 త్రీరంజనసుకృతి చెవ్వనృపతిజనించె.

క. ఆచెవ్వనృపాలాగ్రణి
 యాచంద్రారోముగఁ గాంచె (చి?) నరుణాచలవృ
 ధ్ధాచలములఁ గట్టించె మ
 హాచతురత మీఁకఁ గాఁ బురావగణంబుల్.

గీ తీవి నచ్యుతరాయలదేవియైన
 తిరుమలాంబకుఁ జేలియలై తేజరిల్లు
 మూర్తిమాంబను బెగ్గియై కీర్తివెలసెఁ
 జెవ్వవిభుఁడు మహానాన్నతశ్రీ చెలంగ.

క. ఆమూర్త్యంబకు నఖిలమ

హీమండలవినుతుఁ డమృతేంద్రుఁడు సుగుణో

ద్దామండు జనియించె ద

దూభ్రమీపతి రంగధామపూజ నిర్మించె .

శా. శ్రీరంగేశుఁడు వచ్చి యమృతధరిత్రీభ రత్నై భాగ్యరే

ఖారూఢీ విలసిల్లుతాను తనకుం గైంకర్యముల్ తేసెఁ గా

కేరాజైనను జేయఁగా గలిగెనే యిట్లుర్వి (న్వి?) మానం

[బహు

భూరిస్మిగ్ధముగా మహామణిమయంబు ల్గం గిరీటాదులన్.

End :

భుజంగయతము.

అరాతిహమాభృద్భిదాఁచతగ్రపాణా

నరాధీశ్వరాకారనాభీకపాణా

స్థిరానందనా రామసేవాధురీణా

విరాజచ్చతుష్టపిద్యాప్రపీణా.

Colophon :

ఇది శ్రీనూర్యనారాయణ వరప్రసాద సిద్ధసారస్వత సుధాసా
రజవిలయశోలతాంకూర చేమకూర లక్ష్మణామాత్యకుమార సమా
రాధిత బుధజనసమాజ వేంకటరాజ ప్రణీతంబైన విజయవిలాసం
బను శృంగార ప్రబంధంబునందు సర్వంబును దృఢీయాశ్వాసమా.

ప్రతివిలేఖకుఁడు గంగాంతమున నిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“శుక్లనామస-వత్సర జ్యైష్ఠశు ౧౫ గు వజ్రకు విజయ
విలాసము ౩ ఆశ్వాసములు సంపూర్ణముగాను చెల్లపిల్ల నరసన్న
స్వహస్త లిఖితముగా వ్రాసెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైలియు
మొదటి కొన్ని పత్రములందుఁ గలదు. గ్రంథపాతములును గొన్ని
చోట్లఁ గలవు.

విజయవిలాసమను పేరుగల యీ మూఁడాశ్వాసముల శృంగారప్రబంధము వేంకటరాజకవిచే రచియింపబడినది. ఈ వేంకటరాజు చేమకూర లక్ష్మణామాత్యునకుఁ గుమారుఁడు. ఇంతకంటె నీగ్రంథమువలన గ్రంథకర్తవిషయ మెఱుంగరాదు. కృతినామి తంజావూరిపాలకుఁడగు రఘునాథరాయలు. అచ్యుతరాయల తోడియల్లుఁడగు చెప్పరాజునకీ రఘునాథరాయలు మనుమఁడు వేంకటరాజకవి సారంగధరచరిత్రమను వేంకటప్రబంధమునుగూడ రచించి రఘునాథరాయలకే కృతియిచ్చెను.

R No. 69.

Palm-leaf. $14\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll 176. Lines, 6 in a page. Telugu Good.

Presented by K R V Krsna Rao Bahadur of Cocanada in 1911-12.

(a) శృంగారనైషధము.

ŚRĠGĀRANAISADHAMU.

Foll. 1a—129a.

This is the Telugu rendering of Śrīharsa's Naisadha in Sanskrit. It consists of eight Āśvāsas and relates the story up to the marriage of Damayanti with Nala. The author of the work is the well-known Śrīnātha, son of Mārayāmātya and grandson of Kamalanābha. The work is dedicated to Māmudi Singanāmātya, a minister of Pedda Kōmatī Vēmaḥpāla. For further particulars about the author see extracts below.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీరామాకుచమండలీమృగమదశ్రీగంధసంవాసిత
స్ఫూర్దోదారభుజాంతరుండు ధరణీసంశ్లేషసంభావనా
పారీణుండు క్కతార్థు. జేయుఁ గరుణాపాధోభి వద్యాక్షుఁ డిం
పార వ్రామిడి పెద్దమంత్రిసుత సిం గామాత్యకూడామణిన్.

సీ.

కాళీగాను మనంబులొక గాంచి మొక్కి
రాజశేఖరుం గవిరాజుం బ్రస్తుతించి
సీరమతి నన్నపార్వతిం దిక్కయజ్ఞ
శంభుదాసుని గర మగ్ని సంస్కరించి.

వ. నవర సభావానుభావబంధుగంబుగా నొక్కప్రబంధంబు ని
ర్మింపం దలంచి ఉన్న సమయంబున.

గీ. పరంగుశ్రీవేమమండలేశ్వరునిమంత్రి
యహితదుర్మంత్రివనముద్రావతారి
శాసనుడు గాయవేశ్యాభుజంగబిరుడ
మంత్రి పెద్దయసింగనామాత్యవిభుడు.

శా. పంచాంగస్థిరమంత్రరక్షణకల్పాప్రాధుండు బాలామనః
పాంచాలుండు విరించిపంశజలధిపా లేయభానుండు దో
శ్పంచస్పాతకృపాణలబ్ధవిజయైశ్వర్యుండు దికా మినీ
కాంచీమాక్తికకీర్తి పెద్దవిభునిగం దొక్కనాం డిమ్ములన్.

వ. . . . కొలువుండి సకలవిద్యాపారంగతుండు
సరససాహిత్యగోష్ఠీ వినోదప్రసంగంబున,

శా. భారద్వాజపవిత్రగోత్రుని శుభాపస్తంబసత్సూత్రు వి
ద్యారాజీవభవుండు మాగయకుం బుణ్యాచార భీమాంబకున్
గారామైనతనూజు నన్ననఘు శ్రీనాథాఖ్య విల్పించి స
తాగారం బొప్పుగ గారవించి పలికె న్గంధీరవాక్రౌఢీమన్.

* * * *

క. జగము నుతుంపంగ జెప్పితి
ప్రెగడయ్యకు నా యనుంగుంబెడ్డినకుం గృతుల్
నిగమార్థసారసంగ్రహ
మగునాయా రాధ్యచరిత ముదగ జెకుగల్.

* * * *

సీ. కీ విరాజరాజ శేఖరసీరముకురంబు
శ్రీసీరకులవార్ధిశిశిరకరుండు
 మామల్ల దేవికుమారరత్నంబు చిం
 తామణియంత్రచింతనఫలంబు
 కవికులాద్యష్టాధ్వగమనాధ్వనీనుండు
 కా శ్రీరస్తుపసభకమలహేళి
 ఖండనగంధసంగ్రహనకరగ్రశబుద్ధి
 షడ్గరగ్రాహకీకాచక్రవర్తి

గీ. భట్టహర్షుండు | పాథవాక్పాటవమున
నెద్ది రచియించె బుధలోకహితముపాంతు
 నట్టి నైషధసతాకవ్య ముద్రభాష
 ననఘ యొనరింపు నాపేర నంకితముగ.

*

*

*

*

వ. అని పల్కి నన్ను సబహుమానంబుగాఁ గర్పూరతాం
 బూలంబు లొసంగి జాంబూనాంబరాభరణంబులు గట్టనిచ్చి
 వీడ్కొలిపిన నేను నమ్మహాప్రధానుని గృతినాయకుం జేసి నైషధ
 కావ్యంబుఁ జెప్పం దొడంగి తత్ప్రార్థనంబునకు మంగళాచారం
 బుగాఁ దదీయవంశావతారం బభివర్ణించెద.

శా. తోరంబైన తపోవిశేషమున సద్యోజాతవక్త్రంబునన్
 గౌరీపల్లభుచేత దీక్షగొనియెన్ సప్తర్షులం దొక్కండ్రై
 తారావీధి నలంకరించె నియెం ద్రదయ్యర్థసంఘతమున్
 భారద్వాజమహామునీంద్రుఁ దగదే భక్తిం బ్రశంసింపఁగన్.

ఉ. ఆమునినాధునన్వయమునం దుదయించె బయఃపయోనిధిన్
 యామవతీకళత్రుఁ డుదయంబయినట్టులు కల్పవృక్షచిం
 తామణి కామధేనుసమదాననిరూఢుడు విద్విషత్తమ
 స్తోమదివాకరుండు పెదతూరగ్రనమంత్రి కులాగ్రగణ్యుడై.

వ. తత్సంతానక్రమంబున,

మ. కుటిలారాతివయాధినీధవశిరఃకుట్టాక ధాటీమహా
పటహధ్వానవిపాట్యమానదశదిగ్భాగుండు త్రైలోక్యసం
పుటపేటీపరిపూర్ణకీర్తిమయకర్పూర పతాండుండు శ్రీ
చిటిపెద్దప్రభుఁ డొప్పె విక్రమపురీసింహాసనాధ్యక్షులు.

క. ఆచిటిపెద్దప్రభునకు

వాచస్పతిసద్యశనీతివైభవలక్ష్మీ

వైచిత్ర్యనిధికి నమలశి

వాచారఘనుండు మామిడన్న జరించెన్.

సీ. అనవద్యహృద్యవిద్యాబుద్ధిసంశుద్ధి
బింబహాసనునుద్దిపెద్దవిభుడు

భద్రనిర్ణిదవాఙ్ముద్రాసముద్యుక్తి

కద్రూభవుండు పిరభద్రమంత్రి

మేరుభూధరసారగీరతాగణహరి

వైరిశైలబలాగి మారశౌరి

స్వామిభక్తిహితైకభూమివైభవభూమి

భామినీరతిరాజు నామగాజు

గీ. మామిడిశ్వరసాగరామరకుజంబు

లక్కమాచికాశుక్తిముక్తాంకురములు

వంశపావను లద్ధారివాంచితార్థ

దానశౌండులుసౌభ్రాతృధర్మపరులు.

మ. అనతారాతివసుంధరంబమణిసప్తాంగపహరక్రియా
ఘనసంగరంభవిజృంభమాణపటుదోఃఖర్జుద్వితీయార్జునుం
డనవేమాధిపరాజ్యభారభరణవ్యాపారదత్తుండు పె
ద్దనమంత్రీశుండు మామిడన్నసుతుఁ డితివ్రాతుఁడే మామగన్.

శా. స్వామిద్రోహరగండలాంఛనునకన్ సంగ్రామగాండీపికిన్
వేమత్తుపతికార్యభారక నావిఖ్యాతధిశక్తికిన్

నామామాత్యున కన్యరాజనిటలాంతర్వ్యస్తభాగ్యాత్మక
స్తోమాపాకరణపవీణనకు మంత్రు ల్వాటియే యెవ్వరున్.

ఉ. తమ్ములు దిన్ను మువ్వురున్ దైవముఁగా గరుఁగా మహానిధా
నమ్ముగ దాతగా దమమనఁబుల భావనచేసి కొల్వ భా
గ్యమ్ముల కెల్ల నెల్లయయి కాంచె బ్రసిద్ధి నృపప్రధానర
త్నమ్ముగుమంత్రపెద్దన యుదాత్తమతిన్ రఘురాముక్తేవడిన్.

సీ. సౌతమగోత్రవిఖ్యాతుఁ డాపస్తంబ
పరమసంయమిసూత్రపావనుండు
గారావుఁబొత్తుండుఁ ధవారణుఁ డగు
శ్రీతికఁ నామాత్యశేఖరునకు
శేషిణిహనుమంతబిరుదాంకు లగురాచ
వారికి నెయ్యంపువరసఖుండు
చౌహత్తమల్లుండు నోహత్తనారాయ
ణుండు ఖండియరాయ దండబిరుదు

గీ. మంత్రి యల్లాడరాజును మహితపుణ్య
యన్నమాంబయుఁ దనకు నంతంతమహిమఁ
దండి యును దల్లియును గాఁగఁ దనరునట్టి
తల్లమాంబికాదేవి నుద్వాహమయ్యె.

మ. వసంతారత్నము తల్లమాంబకును శ్రీవత్సాంకతుబ్బిండు పె
ద్దనకుం బుట్టిరి నందిను ల్విమలవిద్యాభారతీవల్లభుల్
వినతాసూనుసమానవిక్రమనిభుల్ వీరుండు వేమాహ్వయుం
డును ప్రప్రెగ్గడదండనాథతిలకుండు స్పింగనామాత్యుడున్.

వ. ఓందు

మ. అరుదార ద్వివిధాగ్రహారములతో నాందోళికాచత్రచా
మరక భ్యాణక భాచికాదిబహుసన్తానార్హచిహ్నుంబు లా

దర మొప్పారంగ వేహునూవరునిశేతం గాంచె సామ్రాజ్యసం
భరణపాడు: డమాత్యసింగడు నయప్రాగల్భ్యగర్వోన్నతిన్.

వ. ఈ ద్విధగుణగణాలంకారుడైన యమ్మహాప్రధానశే
ఖరునకు.

* * * *

క. కుకుగకురుచేసి కేరళ
శకమరుకగ్ధాటలాటసోపీరన్మప
ప్రకరసభాభరణమహా
సుకవిజనానీకవినుతశుభచరితునకున్.

క. చెంచుమలచూరకారున
కు

* * * *

క. శ్రీమహితపెద్దకోమటి
వేమక్షితిపాలరాజ్యవిభవకళార
తొమణికి సింగసచివ
గ్రామణికిం బొండ్లరాయగజకేసరికిన్.

వ. అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగానా యొనర్పం బూనిన యిమ్మ
హాప్రబంధంబునకుఁ గథానాయకుండు.

* * * *

I ends—

క. కేళాదిరాయ . . .
.

II begins—

క. శ్రీరాజరెడ్డివేమ
తొరమణకృపాకటాక్షసంవర్ధితల
క్షీరక్షితబుధలోకయు
దారగుణాధార సింగనామాత్యనిధి.

II ends—

మ. నవరత్నోపలదివ్యలింగపదానప్రీతిదాత్రాయణీ
 ధవ కర్పూరవసంతరాయ యనవద్యద్వాదశీవాసరో
 త్పవరుత్తాంగద శేమభూతిమహానామజ్యోతామణీ
 యవనాధీశసభానిరంకుశవచోవ్యాపారపంగంగా.

* * * *

III ends—

స్వస్తి. తల్లమాంబాసుతా ధైర్యహేమాచలా
 పల్లవాదిత్య సాభాగ్యభాగ్యోదయా

* * * *

IV ends—

మాలిని.
 విరహితమదశంకా వీరనారాయణాంకా.

* * * *

V ends—

క. వీరావతారరక్షణ
 నారాయణరాయకూపనారాయణకం
 తీరవవిక్రమవితరణ
 పారాయణయుభయవంశపాపనచరితా.

VI begins—

క. శ్రీగురుశంకరమానిద
 యాశౌరవనిత్యవర్ధితాస్వయా.

VI ends—

క. అరివీరబసువశంకర

End:

మామల్లదేవీనందనుండును శ్రీహీరరోహణాచలరత్నప్రసోహం
 బును, జితామణిమంత్రచింతనఫలంబును, కాన్యకుబ్జరాజాస్థానరంగ
 మంగళాభరణంబును శౌడవిజయకావ్యకర్తయుఁ గవిచక్రవర్తియు

ఖండనకారుండును వైశండికకమలపండవేదండుండును సగుభట్టహర్షకపీశ్వరుండు కవికుశాద్భుష్టాధ్యపాంథుం డొనర్చిన నైషధశృంగారకావ్యప్రబంధం బాంధ్రభాషావిశేషంబున సశేషమనీషిహృదయంబు మంబుగా శబ్ద సుసరించియు సభిప్రాయంబు గుఱుతించియు భావంబు లక్షించియు రసంబు సోపించియు లలంకారంబు భూషించియు ధౌచిత్వం బాదరించియు అశౌచిత్వంబు పరిహరించియు మాతృకానుసారంబున జెప్పబడిన యీ భాషానైషధకావ్యం బాచంద్రారకంబుగా నెల్లూరి తూర్గరాజపాత్తుడును భారద్వాజగోత్రుండును, నావస్తంబసూత్రుండును, సుభయకులపవిత్రుండును, మామిడి పెద్దనామాత్యపుత్తుడును, బెద్దకోమటివేమభూపాలకరుణాపాత్రుండును వైన (—?)వినయ వివేక సాహిత్య పుణ్యస్థోకుండు? నలుండు కథానాయకుండుగా నాచంద్రారకంబు మంగళమహాశ్రీచేయును ?

సీ. నలచక్రవర్తి పుణ్యస్థోకుఁ డగుటను
దమయంతి పతిదేవతావతంస
మగుట నప్పరమపుణ్యపురంధ్రపురుషుల
చరితంబు సతాకవ్యసరణఁ గూర్చి
చింతామణీమంత్రసింధు డుసాధ్యయ
భట్టహర్షుండు వాగ్భామకరుణ
జెప్పినవైషధశృంగారకావ్యంబు
దెలియఁ జెప్పితి నాంధ్రదేశభాష

గీ. నిష్కహాకృతిః బరియించు నెవ్వఁడేని
నాతఁ డపగతకలిదోషుఁ డగుచుఁ గాంచు
నాయురారోగ్యవినయపద్యావివేక
భాగ్యసౌభాగ్యవైభవప్రాభములు.

*

*

మాలిని. జగదానధుగీణా సాధురక్షాప్రవీణా
నగపతిసమ్మతైర్యా నందితాచార్యవర్యా

అగణితగుణభద్రా త్యాగముద్రాసముద్రా
విగతసకలదోషా విశ్వలోకైకభూషా ।

Colophon :

ఇది శ్రీమతగృహలనాభపాత్త్రీమారుయ మాత్యపుత్త్రీ సకలవి
ద్యాసనాథ శ్రీనాథ నానుభేయ ప్రణీతంబైన శృంగారనైషధకా
వ్యంబునగుదు సర్వంబును నష్టమాశ్వాసమా.

ప్రతివి శీఘ్రకుడు గ్రంథాంతము దిట్లు వ్రాఁకొనెను. —

“స్వభాను సంవత్సర ఫాల్గున బహుళ ౩౦ ఆదివారమున
గాతీభీమలింగం, కొమ్మళ్ల పెల్లి వీరన్నచేత నైషధం వ్రాయు
చెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిన్నగనున్నది. తప్పులు గలవు. శైధి
ల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

శృంగారనైషధమును నెత్తిదియాశ్వాసముల యీ కావ్యరాజ
ము, శ్రీనాథభట్టకవిసార్వభౌమునిచే శ్రీహర్షకవి సంస్కృతమున
రచించిన నైషధమహాకావ్యమునకుఁ రచింపఁగా రచియింపఁబ
డినది. ఇందు దమయంతీ పరిణయంతమగు నలచరిత్రము నర్థిం
పఁబడినది పెద్దకోమటి వేమభూపాలునిమంత్రియగు మామిడిసిం
గనామాత్యున కిదియంకితము చేయఁబడినది. కృతికర్త భార
ద్వాజ గోత్రుఁడు, ఆనందంబ సూతుఁడు, కమలనాభామాత్యపా
త్త్రీఁడు, భీమాంబికా మారయామాత్యులకుఁ బుత్తుఁడు, మరుత్త
రాట్పరిత్రాడికము వీతని యితర కృతులు.

కృతిపతి విషయము.

భారద్వాజగోత్రమున జడతూరగ్రామ త్రి జనించె. తత్సం
తానక్రమమున విక్రమపురీసింహాసనాధ్యాసియై చిటిపెద్దప్రభుఁ
డొప్పె. అతనికి మామిడన్న జనించె. మామిడన్నకును, అకిగ్రామాం
బికకును, బెద్దవిభుఁడు, వీరభద్రమంత్రి, మారశౌరి, నామరాజు,
ననువారు పుత్తులు. అందుఁ బెద్దవాఁడగు పెద్దవిభునకుఁ దల్లనాం

బి. భార్య. ఈమె గౌరవగోత్రుండును అపస్తంబసూత్రుండును గంధవారణవిరుండు నగు కేతనామాత్యునకుఁ బోత్తుండును, చౌహత్త మల్ల దోహత్తనారాయణ ఖండియరాయ విరుదాంకుండు, నగు నల్లాడ రాజునకును నన్నమాంబకును గూతురు. పెద్దవిభునకుఁ దల్లమాంబికకు వేమాశ్వాయుండు, ప్రెగ్గడయ్య, సింగనామాత్యుండు కుమారులు. అందఁ జెడకోమటి వేమభూపాలు మంత్రియగు సింగనామాత్యుండు కృతిస్వామి. ఈతఁడు గురుశంకర మఠాని శిష్యుండు. ఈగ్రంథమునకుఁ బూర్వమే పండితారాధ్యచరితమను ప్రబంధము రచించి శ్రీనాథకవీశ్వరు డీసింగనామాత్యు నన్న ప్రెగ్గడదండనాథునకుఁ గృతిగా నొసఁగెను కృతికర్తను గూర్చియు గృత్తిభర్తను గూర్చియు విశేషములు పలు సుదాహరణంపఁబడిన పద్యములఁ బట్టి తెలిసికొనునది

(b) నామలింగానుశాసనము.

NĀMALĪNGĀNUŚĀSANAMU

Foll. 130a—175b.

See Sanskrit part of the Catalogue

R No. 70

Palm-leaf 15½×1¼ inches Foll 14 Lines, 5 in a page. Telugu.

Injured

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1910-11

సీతావిజయము.

SĪTĀVIJAYAMU

This Prabandha describes the conquest of Śatamukha-Rāvana (i.e., the hundred-headed Rāvana) by Sītā, wife of Rāma, the plot having been taken from the Sanskrit Vāsistha Rāmāyana. The name of the author and the number of chapters of the work are not known. It is also different from another work of this name composed by Rāngaya in four Āśvāsas.

Incomplete.

Beginning :

క. శ్రీపార్వతీమ సోహర
 యాపద్మభవాదిదేవతార్చితః పి
 ద్రూప జగన్మయ భూతీవి
 లేపనధవళాంగ మలింగ మహేశా ।

వ. దేవా! యవధరింపుము రోమశమహాముని గల ధర్మరా
 జతివినయంబున మ్రొక్కి- సీతా విజయకథావ్రణకుతూ . . .
 శతాననపద్మకారంబు వినవలతుం జెప్పవే యని యడిగిన సంగో
 పించి వసిష్ఠరామాయణంబునందు జెప్పం . . . సీతా
 విజయంబు చెప్పం దొడంగె నది యెట్టి దనిన.

End :

గీ. అనుజు లందఱు భుజియించి రట్లు సీత
 పార్వతియుఁ దాను నొకశక్తిబంతియందు
 నిండువేడుకఁ గూర్చుండి నెమ్మిఁ గుడిచె
 దివిజసతులకు హోరూగ ది . . .

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత పాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు.
 శైశిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు కలవు.

సీతావిజయ మనుపేరు గల యీ ప్రబంధమున శతముఖ
 రావణుని సీతాదేవి జయించెడు కథ వర్ణింపబడినది. ఈ కథ
 వాసిష్ఠరామాయణమునుండి కైకొనబడెను. ఈ ప్రబంధ మెన్ని
 యాశ్వాసములుగా నెవ్వరిచే రచింపబడెనో యీ ప్రతినిబట్టి
 గుర్తింపరాదు రంగయ యను కవియు నీకథను సీతావిజయ
 మనుపేరనే నాల్గొశ్వాసముల ప్రబంధముగా రచించెను. అదియు
 నీవుస్తకశాలయందు గలదు. ఈరచనము వేఱ అది వేఱ.

R. No. 71.

Palm-leaf. $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 89. Lines, 5 in a page. Telugu. Injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

పట్నక్రవర్తిచరిత్రము.

SATCAKRAVARTICARITRAMU.

Same work as the one described under R. No. 51 *ante*.

Incomplete; contains only the first five Āśvasas.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ఐ దాశ్వాసములు మాత్రమే కలవు. వ్రాత బాగున్నది తప్పు లంతగా లేవు. శైలియు కలదు. గ్రంథపాఠములును గలవు.

ఇది నె 51 రున వర్ణితమగు గ్రంథమే.

R No. 72.

Palm-leaf $16 \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 122 Lines, 5 in a page. Telugu. Injured.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in 1911-12.

పట్నక్రవర్తిచరిత్రము.

SATCAKRAVARTICARITRAMU.

Same as the above

Complete, but without the introduction

(వి-వి.)—

సమగ్రము. కాశీ; కృత్యవరణము లేదు. వ్రాత బాగున్నది నిర్దుష్టము కాదు. శైలియు కలదు. గ్రంథపాఠములును గలవు.

ఇది నె 51 రున వర్ణితమగు గ్రంథమే.

R. No. 73.

Palm-leaf. $16\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 63. Lines, 7 in a page. Telugu
Injured

Presented by K. R. V. Krsna Rao Bahadur of Cocanada in
1911-12.

ధరాత్మజాపరిణయము.

DHARĀTMAJĀPARINAYAMU.

Same work as the one described under R No 50 *ante*.

Incomplete.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత తిన్నగనే యున్నది తప్పులు
గలవు. శైథిల్యము గలదు. గ్రంథపాతములు నల్పముగాఁ గలవు.

ఇది నె 50 రు వర్జితమగు గ్రంథమే. రెం డర్థములుగలపద్య
ముల కిందును వ్యాఖ్య గలదు.

R. No. 74.

Palm-leaf $14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll. 116 Lines, 5 in a page. Telugu.
Much injured

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1910-11.

ధరాత్మజాపరిణయము.

DHARĀTMAJĀPARINAYAMU.

Same work as the above.

Breaks off in the second Āśvāsa

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి ద్వితీయాశ్వాసము కొంత
భాగము వజ్రశే గలదు. వ్రాత తిన్నగనే యున్నది. తప్పులు
లేకపోలేదు. శైథిల్యము మెండుగాఁ గలదు. గ్రంథపాతములును
గలవు.

ఇది నె 50 రున వర్ణితమగు గ్రంథమే ; ద్వైతవిద్యముల కిం
దువ్యాఖ్యానము కలదు.

R No. 75.

Palm-leaf. $16\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 111. Lines, 8 in a page. Telugu.
Good

Presented by Puligadda Gangarājūgaru of Vizianagaram in
1911-12.

భాగవతము (దశమ స్కంధము).

BHĀGAVATAMU—(X SKANDHA).

Same work as the one described under R No. 20 *ante*.

Incomplete

(వి-వి.)—

అనచుగ్రము. మొదలు లేదు, తుద లేదు. వ్రాత తిన్నవై
యున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైలియు లేదు. గ్రంథపాఠ
ములు లేవు.

ఇది నె 20 రున వర్ణితమగు గ్రంథములోని భాగమేయగు
దశమ స్కంధము.

R. No. 76.

Palm-leaf $11\frac{1}{4} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Foll 42. Lines, 29 in a page. Telugu.
Injured

Presented by Sōmayājulu of Guntur in 1910-11.

(a) శకుంతలాపరిణయము.

ŚAKUNTALĀPARINAYAMU.

Foll. 1a—31b.

This Prabandha describes in three Āśvāsas the story of the
marriage of Śakuntala : by Kṛṣṇakavi, son of Nṛsiṃhaguru of

Maitrēyagōtra. The author borrows for the plot from Śākuntalō-pākhyāna of the Mahābhārata and from Kālidāsa's Śākuntala. He states that he composes the work at the instance of Cīrumā-milla Papayaprabhu, an account of whose family is given in the following extracts. The work is dedicated to God Vēṅkatēśvara worshipped at Tirupati. It is different from the one described under R. No. 67 ante. This author composed also Dhanurvidyā-vilāsa as is evident from the colophon and the introduction given therein.

Complete, but the first three leaves are lost.

Beginning :

* * * * *

శా. మాన్యం డై తగువాసిరెడ్డి పెదలక్ష్మణ్ గోవిభృవైళికిఁ
గన్యారత్నము కోనమాచ తెనకుం గాంతాలామఁ బుగాఁ
గోన్యోమస్సేసిస్యదారభుజు డై కోదండరామార్యమూ
ర్ధన్యుం డాత్మభవుం జలన్నయనునుదృష్టార్తిఁ గాంచెన్
[రహితం.

క. శ్రీవతిభాతిఁ జలన్మో
ర్వీపతి యలబోడిపూడివేంకటరామ
త్తూపతి గాదిలిపట్టిక
రూపపతిఁ బకీరమ నిర్మరూఢి వరించెన్.

వ. అస్తూవులోనం గోదండరామనృపాలునకుం గడగొ
ట్టతమ్ముండు.

*
క. శ్రీవాసిరెడ్డినాగ
త్తూపరునకు బాగ్యతమ్మగారికి సుతయై
శేవం దగు వేంకోజను
శ్రీ విలసిల నాయుడమ్మచేకొని తనరెన్.

క. ఆవేంకటరామప్రభు
దేవి పరులతావి సిరులదీవి యమృతపుం

బావి నెఱవీరి దనరూ

వేదిధముల వెంగమాంబ ఓ శ్రీ సీతా.

* * * * *

క. శ్రీవేంగమాంబికామణి

కీచేకటరామస్థపతి కిరుపురు తనయుల్

తీవిం గలిగిరి గుణగణ

భావితులై రామస్థపతి పాపయ్యయనా.

* * * * *

క. శ్రీమీఱు దల్లిదండ్రులు

నామ మిడిరి వేంకటాద్రినాయం డనుచు నా

రామక్షితిపతి(ఁడ?)తమ్ముని

బ్రేమన్ బాపయ్య యనుచు బిలిచిరి పిదపన్.

* * * * *

క. శ్రీచుచ్చిరుమామిళకుల

సోమునకున్ బాపయ్యప్రచురనామునకున్

గామిని యిభ గామిని శుభ

గామిని మీనాంబ దనరు గలిమిన్ బలిమిన్.

* * * * *

సీ విలస దద్దంకితిర్మలతిర్మలార్కుల

యన్మ్రువల్లనయుగం బాశ్రయించి

నీవిం దనరారుమీనాక్షి దేవితోడ

సుహిత తేజుడు పాపయత్క్యవిభుండు.

వ. పయిడికులగోత్రపరిశ్రుండును, పాప
(?) త్రుండును నగు శ్రీచిరుమామిళ్ల పాపయప్రభుం డొక్కనాడు

పుత్త్రమిత్రమాత్యబంధుసంహాపరివృతుండై నిండోలగంబున ను
భాసీనుండై సరససల్లాపంబులం బ్రౌద్దు కడపుచు

మ. నను రామానుజపాదవద్దయుగళీనవ్యావ్యయధ్యానపా
వనహృద్భాగవతావతంసపదసేవాసక్తచిత్తు న్నరు
త్తనయారాధనలబ్ధచారుకవి తాధారున్ సదాచూఢభా
వను నాస్థానకవిన్ నిజాశ్రితుని బిల్వంబంచి పలెగన్ గృహన్.

క. మిత్రుండవై మైత్రేయస

గోత్రుండవై నారసింహగురువర్యునకుం

బుత్తు డవై వెలయుదు వి

ద్ధాతిన్ మాపనుపు సేయన్ దగున్ గృష్ణకవీ !

క. అవ్యయభ వ్యావహ మగు

కావ్యరచన మదియు మేలుగాదే బుధసం

భావ్యము “ విశ్వశ్రేయః

కావ్య. ” మ్మనుసూత్ర మార్యకథితం బగుటన్

వ. అదియునుంగాక

శ్రీచేంకటేశ్వరార్పణంబుగా నివేదింప దగు నిది మదీప్సితం బని
యాదేశించుటయు జనన్యాజ్ఞావర్తనలు సలుపం
బూనియున్న మాకు భవత్సన్నిధానంబు దొరకొనియెన్ గావున.

End :

భజంగప్రయాతము.

కృపాధార బాసేర కృష్ణార్తిమూరా

విపశ్చి జ్ఞనారాధ్య వేదాంతబోధ్యా

క పాలిస్తుత స్థేమ కల్పాణధామా

రిపుధ్వాంతఘ్రసేవ శ్రీచేంకటేశా !

Colophon :

ఇది శ్రీమతౌగసల్యానందనవసాదసమాసాదితకవితావిచిత్ర
మైత్రేయసగోత్ర సృసింహగురుపుత్త్ర కృష్ణకవిప్రణీతంబైన శకుం

తలాపరిణయంబనుమహాప్రబంధంబునగు శకుంతలాదువ్యంతపున
స్సమాగమంబును దుస్యంశుండు సేనాసమేతుండై క్రమ్మఱి గరిస
గరంబుప్రవేశించుటయు, భరతసంభవంబును, శకుంతలాదిచాగం
బును, గణ్యమహాముని మనుమని గూఁతు గరిసగరంబున కనువు
టయు, శకుంతలాదువ్యంతసంచాదంబును, శ్రీవిష్ణుసాక్షాత్కారం
బును, శ్రీవిష్ణుసంకీర్తనంబును, భరతపట్టాభిషేకంబును, శకుంతలా
దువ్య తపునస్సంభోగోపాఖ్యానంబును, ననుకథలం గలిగి సర్వం
బును దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

మొదటి మూడుపాతములు పోయినవి. తక్కినగ్రంథ మెల్లఁ
గలదు. వ్రాత తిన్ననై యున్నది. తప్పు లంతగా లేవు.
శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వ్యాసభారతముదలి దుస్యంతోపాఖ్యానమును, గాళిదాసుని
యభిజ్ఞానశకుంతలనాటకమును, బట్టి శకుంతలాపరిణయమును నీప్ర
బంధము రచియింపఁబడినది. నె 67 రుస వర్ణింపఁబడిన గ్రంథము
వేఱు. ఇది వేఱు. పూర్వగ్రంథకర్త పేరు కృష్ణకవి. ఈతఁడు
రామానుజమతాభిమాని. ఆంజనేయారాధకుఁడు. మైత్రేయ
సగోత్రుఁడు. నరసింహగురునకుఁ బుత్తుఁడు. చిరుమామిళ్లపాప
యప్రభుని పేరణమున నీగ్రంథమును రచించి కృష్ణకవి వేంకటేశ్వరస్వామి కర్పించెను. చిరుమామిళ్లపాపయప్రభునివంశవృత్తాం
తము గొంత పై నుదాహరింపఁబడిన పద్యములఁ బట్టి తెలిసికొన
నగును. ధనుర్విద్యాదిలాసమునుగూడ నీతఁడే రచించిన ట్లం
దలిగద్యాదులవలనఁ జెలుచున్నది.

(b) సునందాపరిణయం.

SUNANDĀPARINAYAMU.

Foll. 32a—42b.

This is a Prabandha in five Āśvasas describing the marriage of
Sunandā with Pradīpa, a king of the Kuru race : by Cintagunṭa

Kōdandarāmanāmātya, son of Akkanamantri, a Niyōgi Brahmin of Nandavara. For an account of his ancestors see extracts below.

Breaks off in the second Āśvāsa.

Beginning :

శా. శ్రీవైదేహసుతపయోధతతటిసింహారపంకారుణ
 శ్రీవిభ్రాజదుస్థులాంతగపరిస్థితాచ్చముక్తాళిహా
 రావారాంచితదివ్యమంగళశరీరాభావిలాసుం డయో
 ధ్యావానండగురాఘవుం డౌస గుఃగాతా మాకునిష్ఠార్థముల్

* * * *

వ. ఇవిధంబున . . . గావించి యేతత్ప్రబంధంబు
 నకు నాదియగు మదీయవంశం బభివర్ణించెద.

*

ఉ. నందనపాలకోత్తములు నందవరంబున నుండు ట్టి యా
 నందవరీకభూసురజనంబులలోపలఁ బెద్దటంచు నెం
 చం దగుచితగుంటకులసారచంద్రుడు పెద్దనార్యుఁ డిం
 పాండె దిగతరాశములఁ బూర్ణముగాఁ దనకీర్తి సిండుఁగఁ.

* * + *

క. ఆపెద్దన్నకుమారుఁడు
 శ్రీపతిపాదారవిందసేవకుఁ డంచ
 ద్రూపదినిర్జితమన్నఘం
 డేపాండెను వెంగళన్నయెన్నఁగ విలుధుల్.

క. వెంగళమంత్రికి భాసరారు
 డంగజనిభమూర్తి తిరుమలామాత్యుండు
 రం గమరెడువేటమరా
 ట్పుంగవుడు జనించి రతులభోగాస్పదులై.

క. ఆభాగ్యరమంత్రకి నురు

శోభాయుతవిప్రహుండు సుతుఁ డుదయించె

బ్రాభవ మొప్పంగ భాగ్య

శ్రీభరితుఁడు తిమ్మనాశ్యశేఖరుఁ డెలమి.

చ. పాలుపుగఁ జింతకుటకుఁ ముఖ్యు డు తిమ్మనమంత్రచంద్రుఁ డిం

పలరంగ ఘట్టనూనినయనారితనూజను మాదమాంబికా

లలనను బ్రేమమీఱ శుభలగ్నమునందు వివాహమై జరిం

బులు దిను సన్నుతింపఁజెలువొం గెంగనద్యభవాభిరాముడై.

క. ఆరమణీరమణుల కరు

వారఁ జన్మించె

.

. . . నాశ్వనార్యుఁ డరయన్.

సీ. ఏనుఁజ్రి నిర్మించె నీశ్వరాలయములు

శ్రీనగాద్యుత్తమక్షేత్రములను

ఏనుఁజ్రి కావించె నెల్లదేశములను

నాశితకూపతటాక పితతు

లేమంత్రవాకిట సామంతబృందంబు

గంచి మ్రొక్కులు వేయఁ గాచియుందు

రేమఁ జ్రయింతు భూమీసర్వశ్రేష్ఠు

లాగ మోక్తిశేవాచ్ఛనానురక్తి

గీ. లత డు దిద్దేశ భూపసభాంతరప్ర

శస్త్రకవిబృందమధురవాఙ్మనితకావ్య

చయనుతౌదాగ్య విక్రమాంచద్యశుండు

గుంటుపలిముత్తనార్య దిక్కుఁ జరుండు.

క. నాలుగుదుర్గంబులు పదు

నాలుగుదేశములప్రజల నయమార్గమునన్

లాలించుచు జరకాలము

పాలించెను మత్తమంత్రి ప్రభుమాత్రుండే.

క. ఆముత్తసమంత్రీండు

ప్రేమం దగుచింత గుణవేటయతనయన్

భామామణి దిష్టాంబను

గామించి వివాహమయ్యె గరుణ దలిర్పన్.

క. ఆజంపతులకు భాస్వ

త్తేజోజితభాస్కరుండు (ఁడును ?) భీజననిచయా

భోజవనీభాస్కరుండు

ద్భ్రాజితవిక్రముండు భాస్కరన్న జనించెన్

సీ. స్థితరప్రజ్ఞా విశేషానిష్ఠాతి

రస్కృతనిర్జరరాధురుండు

అసదృశమంత్రయోగాతివశేక్యత

సన్నంతదేవతాసముదయుండు

నిరుపమశ్రుతిసూక్త నిర్మితసప్తార్థ

వర్గోచితాచారవర్తనుండు

ఘనతరపాణినిగ్రంథార్థశోధన

సంపర్చసంతసీష్వాతుండు

గీ. సత్యభాషాహరిశ్చంద్రజనవిభుండు

సలలితౌదార్యనిజ్జితజలధరుండు

యల్లమాంబాసతీ ప్రాణవల్లభుండు

గుంటుపలిభాస్కరుండు సత్కులవరుండు.

గీ. ఆవధూవల్లభులకు శుభాస్పదముగ

జనన మొందె

.

మహితసద్గుణనికురుంబ మల్లమాంబ.

క. ఆమల్లమాంబ నతుల

శ్రీ మించ గ సర్వమంత్రి శేరుండు శవీ

భామానుని నిందుం డువ

యామంబైనట్లు పరిణయందై డెల గె.

క. ఆసగ్వన కగసుతుం

డై సరసుబు మెచ్చ నెగ డె నతులితభాగ్య

శీసంపద్యైభవజిత

నాసపుం డనం బద్ధనాభవర్యం డుర్వి.

* * * *

గీ. ప్రధితమైన గుంటుపల్లిముమ్మశిముత్త

మంత్రిసుతను రామమాంబ నెలమిం

బద్ధనాభమ త్రి పరంగ వివాహమై

పెంపు నొందె బంధులితతు లెన్న.

క. అజాయాపతులకు సుర

రాజొన్న తవైభవాభిరాముండు విద్యా

భోజుండు వైగ్యశ్రీవి

భ్రాజితుం డుత్తముండు సర్వమంత్రి జనించె.

* * * *

గీ. గుంటుపలిశంక రామాత్యుకూర్చితనయ

నంబమాంబానధూలలాయసు (!) వివాహ

మై ముదంబునం బుత్తప్రీతిభివృద్ధి

దనరం జెన్నెందె సర్వప్రధానమాభి.

ఉ.

పం

పొందెను జితకుంటకుల(?) సర్వయతిష్ఠన మంత్రిచేడుక.

గీ. పెంపు మిగుల సాగి పెరుమాళ్లతనయను
 లింగమాంబ నతుల లీల లాదవ
 తిష్ఠనప్రధానసీమంతుఁ డుద్వాహ
 మయ్యె నచలమైన నెయ్య మొనర.

క. తెఱకున ఫల ముదయించిన
 తెఱగునఁ బుత్తడికిఁ దావి దివిరినరీతిఁ
 సరసుఁడు తిష్ఠయమంత్రికి
 గురుతనయుఁడు జగదాజి కూర్తి జనించెన్.

చ.

. ని
 చ్చలముగఁ జి తకుంటకులసర్వయయకకనికీర్తి పూర్తిగన్.

* * * *

క ఎనయగఁ గుడుములవె గన
 తనయను మంగభిధానతరుణీమణి నిం
 పలరంగఁ బరిణయ మయ్యెను
 ఘన డక్కనసచివు డతులకరుణ దలిర్పెన్.

చ. సురుచిరకూపసంపదల సుందరరూపవిలాసరేఖలన్
 స్థిరతరకీర్తిశాలియగు తిష్ఠకమంత్రికి లి గమాంబకున్
 వరతనయుఁడ వంశమునువన్నెయు వాసియుఁ గల్గివాడఁబెం
 పరయంగ (చల్లపు!)త్తుడను అకకనమంత్రికి మంగమాం

[బకున్.

క. భూమీశ్వరసప్తాస్యఁడ
 శ్రీమంతుఁడ సుకవిజనపశీకరుఁడ నదా
 ర మార్చనాభిగతుఁడను
 నాచము కోదండరామనామాత్యుండన్.

సీ. ఘనతరౌ దాగ్యశీతౌ కల్పితానలృ
 కరనిబద్ధసుపర్ణకంకణుండు
 ఆసేతుశీతనగా తేరగాట్సభ
 మధ్యవిశ్రుతికీర్తిమండలుండు
 కొండపల్లవినుకొందుగ్గద్వయా
 దేశప్రజావశీయతు య
 సకలవనీకసంతానయాచిత
 వస్తుపదానప్వర్తనుండు

గీ. అన్న వేమమహేశదత్తాగ్రహార
 మదకలాదోభికాజసన్మణిశేష
 భూషణాద్యష్టభూతినిభూషేతుండు
 భాను తేజుండు రాయనభాస్కరుండు.

ఉ. వన్నెకు నెకుర భాస్కరునివంశమునం దుదయించె గీర్తిసం
 పన్నుండు బంధుబృందపరివారజనాశితసతగవీశ్వరా
 పన్నశరణ్యుడంచితకృపాభ్యుండు వేంకటనారసింహుడ
 త్యున్నతి జెంది దుశ్చ్యవనతుల్యలసద్విభవాభిరాముడై.

* * * *

గీ. అరయ వేంకటనారసింహార్యమార్ధి
 సరసవాక్కుతి రెంటాలిడమడమంతి
 తనయ నచ్చమసాధ్వి సుద్వాహమయ్యె
 నింద్రుండు ఘ్రామసుత పరియించినట్లు.

* + * *

గీ. ఆరమణీరమణులకు

.

మారిక జన్మించె రామమాంబ యనంగ.

గీ. అంత నాదంపతులు ప్రేమ లంకరింప
రామమాంబాభ్యతనయాలలామ నెలమి
దనరగాఁ జింతకుంట కోదండరామ
వరున కుపయాప మొనరించి రురుతరముగ.

గీ. అంతటను రామమాంబయం దతులలీల
బుత్తప్రేక్షాభివృద్ధి బెం పొందియుండి
స్థరముగా నేనానర్పుప్రదీపభూప
వరుచరిత్ర కధీశు నేర్పఱపఁ దలంచి.

Colophon :

ఇది శ్రీరామభద్రకటాక్షలబ్ధకవితావివిత్ర, చింతగుంటవ శ
వవిత్ర, అకరనచుంత్రిపుత్త సహజసాహిత్య కోదండరామనామా
త్య ప్రోత్సాహై ననునందాపరిణయంబను న ప్రబంధంబునందుఁ
బ్రథమాశ్వాసము.

End :

గీ. మొదల నలువ మొల్ల మొల్లభంగం గ
ల్పించి వణకుచేరి వీడిపోవ
మెచ్చుమీఱ దాడిమీబీజములరీతి
మగువశనపంక్తి తగ నొనర్చె.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. ద్వితీయాశ్వాసమున సగమువఱకు మాత్రమే
కలదు. వారత తిన్నగ నున్నది తప్పు లంతగా లేవు. శైథి
ల్యము గలదు. గ్రంథపాఠములును గలవు.

సునందాపరిణయమును పేరుగల యీ ప్రబంధము చింతగుంట
కోదండరామకవితేరవియంపఁబడినది ఇందుఁ బ్రదీపునిచరిత్రము
వర్ణింపఁబడినది. కోదండరామకవి నందవరీక నియోగి బ్రాహ్మణుండు.
ఈతని వంశవృత్తాంతాదికము మీఁద నుదాహరింపఁబడిన పద్యములఁ
బట్టి తెలిసికోఁజెల్లును.

R. No. 77.

Palm-leaf. $8\frac{1}{2} \times 6\frac{1}{2}$ inches. Foll. 79 Lines, 16 in a page. Telugu Injured.

Presented by K. R. V Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in 1911-12.

హైమవతీపరిణయము.

HAIMAVATĪPARINAYAMU.

This is a Prabandha in three Āśvāsas treating of the story of the marriage of Pārvatī with Śiva : by Caganṭi Vēṅkatakrṣṇa, son of Rāmayāmatya, and grandson of Vēṅkatakrṣṇa, a Niryōgi Brahmin of Ātrēyagōtra. The author was a disciple of Karrā Appa Śāstri and an admirer of Śiṣṭa Kṛṣṇamūrti Śāstri and Mikkilī Mallikāṛjunakavi. The work is dedicated to God Vēṅugōṇāla worshipped at Ōḍūru.

Complete

Beginning :

శా. శ్రీలావణ్యతనూవిలాసమహిమశ్రీతుల్యగోపాలస
ల్లోలాక్షీసతతోపగూహనభవోల్లలస్తనాకీర్ణం
ధాలంకారవివర్ధమానవసం లాలంకృతోరసుగో
పాలస్వామి గొల్తుం జిత్తుమున సద్భావార్థసంసిద్ధికీ.

*

*

*

*

మ. రసికాశీశుని నాటకాదివగంస్త్రీప్రాకృతనానార్థభా
వసదాశిష్యునికాయబోధకుని సర్వక్షేత్రసంస్తుత్య నా
యసమానోజ్ఞుల శేషుషీనును విద్యాపూర్ణ గణ్డాన్వయా
భిసరోజారిని నప్పశాస్త్రీగురుని బ్రీతి నుతుల్ సేసెదన్.

ఉ. అష్టకకుస్తుహీశ్వరసభాంతరసన్నతకీర్తిశాలి భూ
శిష్టజమోపకారకరసేవితపాదసరోజు నిత్యస
ద్యోషుని వైభవేంద్రం గవికోటిశిఖామణి గృహమూర్తిని
భిష్టుని శిష్టువంశజలదీపకలానిధి నాశ్రయించెదన్.

ఉ.

.

మిక్కిలికీర్తిచేవెలయుమిక్కిలిపాశపయోధిసోముని
మకుట వతోడ గొల్పెదను మల్లయసత్రువి సార్వభౌముని

శా. శ్రీమత్సర్వకృపాలశేఖరసభాజేగీయమానాచి
ద్యౌమప్రాభవసంసగ్నతాండ్రకృతుల దైవాభిమేషించి త
త్సమస్థులున దేజులై భువి గాక్షాత్పరిజాతులు నా
మా నాతామహుడైన జగ్గకవిని మన్నించి కీర్తించెదన్.

శా. ఆత్రేయాశ్శివవి తగోత్రభవు గోత్రాశీశ్వరస్తుత్యచా
రిత్రు రాఘవ హండ్లపీయవసుచారిత్రాదికోశస్థవా
క్ష్మితార్థజ్ఞు సత్రువీశ్వరుల ధీనారసిహాఘ్ని
మిత్రుం డత్వవిద్యమగ్రజు నేమి గొలు నశాం

[తమూ.

ఉ. ప్రాణసమాన . . . నిపరిపరిసముహవలాహకాబ్జగ
క్రౌణుని సుందరాంగజితపంజకబాణుని నిత్యపూజిత
స్థాణుని మేదినీరమణసన్నత సర్వకలాపవీణుని
జాణను పూర్ణవశభవచంద్రుని మంగయమంత్రి మెచ్చెదన్.

End :

మాలిని సగజదళనేత్ర శైలజాతీశమిత్రా
సగసుతచిత్ర సత్యభామాకళిత్రా
సురయజుజజీవా శుంభదాత్మస్వభావా
విరచితగుణచివా వేణుగోపాలదేవా.

Colophon :

ఇది శ్రీమత్సర్వనారాయణకరుణాకటాక్షపీక్షణామృతధారా
సముక్భూతకవితాప్రసిద్ధాత్రేయగోత్రపతిత్ర వేంకటకృష్ణపాత్త్ర
రామయామాశ్వుత్త్ర సకలసుకవినికరవిధేయ చాగంటివేంకట
కృష్ణనామధేయ ప్రణీతంబైన హైమవతీపీఠయంబను మహాప్రబం
ధంబునందుం దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాణ్ణి యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు గలవు. శైలియు కలదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది మూఁడాశ్వాసముల పబ్లికము ఇందుఁ బార్వతీపరిణయకథ వర్ణన జడిచది. గ్రంథకర్త చాళుఖి వేంకటకృష్ణకవి. ఈతఁడు కఱ్ఱ పుష్పశాస్త్రికి శిష్యుఁడు. శిష్టు కృష్ణమూర్తి శాస్త్రికిని, మిక్కిలి మల్లికార్జున వికీల విధేయుఁడు. వేంకటకృష్ణకవి నియోగిప్రాప్తుఁడు. గ్రంథము వేణుగోపాలస్వామి కంఠము నేయఁబడినది.

R. No 78.

Palm-leaf 17 $\frac{1}{4}$ × 1 $\frac{1}{4}$ inches Foll. 224 Lines, 6 in a page Telugu. Good.

Presented by K R V Kinsa Rao Bahadur of Ucanada in 1911-12.

శేషధర్మము.

ŚEṢADHARMAMU

This is a Telugu rendering in five Āśvasas of the Sanskrit work of this name which forms a part of Harivamśa and which treats of Dharmas (religious laws). The author of the work was Vēnuturupallī Viśvanātha, son of Dattakavi Vēṅkatāmātya, a Niyōgi Brahmin of Āpastamba-nūtra and Kāśyapagōtra. The work was dedicated to Vatsavāya Timmarāja, about whom more can be learnt from the extracts below. The author had already composed Śrīrāmavijaya (a Yakṣagana), Gaurīvivāha (Dvipada) and Hariscandra-caritra (a Nirōsthya poem) in Telugu and Pārijātāpaharāna in Sanskrit

Complete

Beginning :

శా శ్రీరామాయః తిపయోధరయుగశ్రీగంధపుంజల్ప సే

పాలె జల్లఁ నుల్లముల్లసిలఁగాఁ బొల్పొందుజేజేదయఁ

ఘోలోకేంద్రుని వత్సవాయకులజ్ఞ బుణ్యాత్మక బేరతుమా
పాలగ్రామశివస్థూభూవిభుని సౌభాగ్యాత్మకం జేయుతఁ.

వ.

వత్సవాయవ శపదిత్రుండును బేరభూపాలపుత్తుండును, బుణ్యాశీ
లుండును నైన తిమ్మభూపాలుండు బ్రాహ్మణాశీర్వచనప్రభావసంవర్ధిత
సామ్రాజ్యమహావైభవంబు గాంచి . . . యొక్కనాఁ
డు శ్రీభీషేశ్వరస్వామిమహానుహిమాభిరామంబైనదాక్షారామం
బునకు విజయంచేసి యేను కృతినేయంబునుట తనయను గుమం
త్రయగు నేను గురువప్రధాండు విన్నవించిన విని సంతోషించి
సకలశాస్త్రప్రశంసులగు విద్వాంసులును . . . కుతూ
హలాయత్తిచిత్తంబున.

ఫీ. సురుచిరాపస్తంబమాత్రుఁ గాశ్యపగోత్రుఁ
బ్రాజ్ఞండా వెనుతురుపల్లిరామ
మంత్రశ్వరునిపాత్తు) మల్లవరపుబాల
సుకవిదాహిత్రు ఓట్టకవియనగ
విఖ్యాతిగాంచినవేంకటామాత్యున
కును సర్వమాంబకుఁ గూర్చిపుత్తు)
విశ్వనాథాఖ్యుని విశ్వేశ్వరకృపా
లబ్ధిసతకవిలావిలాసు నన్ను

గీ. నాదరంబునఁ బిలిపించి యర్హపీఠ
కమునఁ గూర్చుండ నియమించి కరుణఁ జూచి
తనవసన్నమఖారవిందమున మంద
హాస మలరంగ నిట్లని యానతిచ్చె.

సీ. స్థాజియించినాడవు శ్రీగామవిజయంబు
యతఁ నంబు చి న్నపు డె రూఢిఁ

గల్పించినాడవు కవిజనత్రేవణసౌ
 ఖ్య మన గౌరీవివాహంబు ద్విపద
 రచించినాడవు ప్రచురచాతురి నిరో
 వ్యప్రబంధము హరిశ్చంద్రచరిత
 కావించినాడవు దేవభాషను బారి
 జాతాపహరణంబు శాశ్వతముగ

గీ. అన్నిటను నీవ యర్పరి వార్యవర్య !
 వర్ణనీయకవిత్వతత్త్వంబునందు
 నిందుకోటీగదరణారవిందమంద
 నవ్రభావనిధీ ! పశ్యనాథసుకవి ?

శా. ఏరీ ! నీకు సమాను లిప్పటితటి స్విద్వత్కవిగ్రామఃబుత్
 పారావారపరీతవిశ్వపనుధాభాగంబులందు న్నట
 క్షారీకాంతజటాచ్ఛటాంతరలుతద్దంగాతరంగావళి
 భూరిశ్రవ్యఘనంఘశధ్వనులఁ దెల్పు న్నివచోగుంభనల్.

గీ ఎలమిఁ గవిరాజు తెంచంగ నిపుడు నీవు
 చెప్పఁ బూనిన కావ్యంబు శేషధర్మ
 మంకితముసేయు మాపేర ననఘచరిత
 ధారుణీస్థలి నాచంద్రతారకముగ.

ప.

వత్సవాయతిష్ఠభూపాలున

కభివృద్ధికరంబుగాఁ దదీయవంశవతారం బభివర్ణించెద

*

*

*

*

గీ. అందు జనియించె జానకీప్రాణవిభుఁడు
 సకలదేవమునిస్తోమసన్నతు డు
 ఘోరదైతేయగర్వాంధకారహేళి
 రామచంద్రుండు జగదేకరక్షకుండు.

క. ఏతాదృశసంతతిః బ్ర
 భ్యాతంబుగ నుద్భవించె గర్వితవిమత
 త్ప్రతలపతిహిమదినరా
 జై తిరుమలరాజు రాజు లందఱుఁ బొగడన్.

* * * *

క. అతనికిఁ గలిగె సుపుత్తుఁడు
 రతిరాజమనోజ్ఞమూర్తి రణరంగసము
 ధ్ధతరిపువిదళనవిద్యా
 ప్రతిపన్నుఁడు నాగరాజు భాగ్యం బలరన్.

+ * * *

క. ఆరాజునకును మాదమ
 గారికిఁ బ్రభవించె సుతుఁడు ఘనరిపుబలసం
 హారి సకలార్ధిరక్షా
 పారీక్షుఁడు తిప్పరాజు ప్రాభవ మొప్పన్.

క. ఆతిప్పరాజువలనను
 బాతివ్రత్యయగు (యత య ?) నప్తువకు సింగధరి
 శ్రీతలతతి పుట్టె గుణా
 స్వీత కుమమ్మకు(ను ?) జగ్గన్యపతి జనించెన్.

క. ఆసింగభూపతికిని మ
 హాసాభాగ్యపతి కృష్ణమాంబకు మనో
 ల్లాసుఁడు కోరొగ్గండ (న్య)పతి
 భూసురసిధిజగ్గరాజు పుట్టిరి జగతిన్.

* * * *

క. ఆకోరొగ్గండన్యపతికి ర
 మాకాతనుబోలు నరసమాంబకుఁ బుణ్య

శ్లోకులు గలిగిరి సుతులు
రీతాంతులు సింగరాజు వేంకటరాజు.

* * * *

ఉ. సింగస్థపాలమాభికిని (స్త్రీ)తిలకంబగు వేంకటాంబకు
రంగదభంగసంగరవరాక్రమశక్రసుకుభ . . కన
ద్రాంగతరంగకీర్తులు జగన్నుతమూర్తులు గల్గి రార్యసి
తిం గుద్దురైనవేంకటపతిక్షితినాథుడు నారసింహుడు.

గీ. కోరుకొండనృపతి కూర్చితమ్ముడు జగ్గ
రాజునకును బుణ్యరమణులందు
యశముగాంచు రంగమాంబకు జనియించె
నందనుండు గోపినాథరాజు.

గీ. గోపినాథరాజునకు సద్గుణకదంబ
నాగమాంబకుఁ గల్గిరి నల్లరు సుతు
లంగసంభవసౌందర్య లడిదైర్య
లననుతరచర్యు లభిమానధనులు ఘనులు.

(జగన్నాథరాజు, చిన వేంకటపతి, వేంకట కృష్ణస్థపతి, కస్తూ
రి రంగరాజు.)

వ. ఇది సింగభూపాలుని వంశక్రమము. ఇటమీఁ దనతనియ
నుజుండైన జగ్గరాజేంద్రునిసంతతిక్రమం బభివర్ణించెద.

* * * *

ఉ. జగ్గస్థపాలవర్యునకు
.
. యల్లమాంబకు
దిగ్గరాజతుల్యులు జనించిరి పుక్తులు లోకపూజితుల్.

రాయవరాజు పెదకొండకొర్రె, పుట్ట కొండయ్య, పేరన్నపతి,
పెదవేంకటరాజు, చినవేంకటాద్రి, పెదయప్ప భూపతి, చినప్పలన్న.

గీ. పుట్టకొండరాజు పుంగవునకు గోస
మాంబకును దనూజుడై జనించె
జక్కడనమునందు సరిపోల్చి రతిరాజు
ప్రజకు ధర్మరాజు బాపిరాజు.

క. పెదవేంకటభూపతికిని
సుదత్తీమణి యెల్లమకును సుతుఁ డుదయించెన్
గదనార్జునుండు వనితా
మదనుఁడు పినబాపిరాజు మహిమోన్నతుడై.

గీ. ఘనుఁడు చినవేంకటక్షమాకాంతునకును
ముష్టుమాంబకు సుతుడై జగ్ములోన.
వన్నె వాసిని హెచ్చె నావత్సవాయ
సంతతిసుధాంబునిధిరాజు జగ్గరాజు.

క. పినయప్పభూపతిమణి
కిం లక్ష్మీనిబోలు లక్ష్మీకిం గల్గిరి నం
దనులు జగన్నాథుఁడు చ
కరినిరాయవరాజు ఘనులు కర్ణసమానుల్.

గట్టిగ వత్సవాయకులగణ్యుఁడు పుణ్యుఁడు రాజనీతి జా
పట్టినపేరభూపతికి భాగ్యవతీమణి నారమాంబకున్
బుద్ధిరి రామలక్ష్మణుల బోలినపుత్తులు బంధుకోటి జే
పట్టినతిష్ఠభూపతియు భద్రుఁడు జగ్గనృపాలచంద్రుఁడు.

వ. మనుజుస్థుత్తుండు జగ్గభూవిభుండు మమత్వవిభుండు లక్ష్మణుం
డునువర్తించువిధంబునన్ దను మహాహర్షంబునన్ సర్వదా
యనువర్తింపగ ధర్మమాగ్ధమున హెచ్చై పేరభూపాలనం
దనుఁడౌ తిమ్మనృపాలమాలి సిరులన్ ధాత్రిస్థలిన్ వధులన్.

గీ. గుణవిభూషణుఁ డేనుఁగుగర్వమంత్రి
ధీరుఁడగు పోలప్రెగ్గడ సూరమంత్రి
కడమరెండు భుజంబులుగాఁగఁ బ్రబలె
మహిఁ జతుర్భుజురహిని దివ్యవ్రభుండు.

* * * *

కి. పేరనృపాలకవరుసికు
మారునకున్ ధీరవినుతఃపహనీయగుణా
ధారునకు ససమశరశృం
గారునకును దమ్మరాజ గంభీరునకున్.

End :

సరసిజవృత్తము
స్తుతగుణదరహస సురుచిరవదనా
తతయశ విలసిత తనుజితమదనా
ప్రతిభటవిదళన పరిచితకదనా
సతతసకలశుభసమధికసదనా

Colophon :

ఇది శ్రీవిశ్వేశ్వరచరణారవిందవందన వెలుతురుబల్లి వేంక
టామాత్య నందన విద్వజ్జనగేయ విశ్వనాథ నామధేయ విరచితం
బైన శేషధర్మంబును మహాప్రబంధంబునందు స్వంబును విచ
మాశ్వాసం.

(వి-వి.)—

సమగ్రము వ్రాత చరిత్రగ నున్నది. తప్పలు లేవు. శైలి
ల్యము లేదు. తుల్యముదల్ల నెఱవెడ గ్రంథపాఠములు గలవు.

సంస్కృతమున శేషధర్మ మను పేరఁ గల్గు ధర్మశాస్త్ర గ్రంథమున కిది తెలిసింపు. గ్రంథకర్త వెణుతురుబల్లి విశ్వనాథకవి. ఆపస్త బ సూత్రుఁడు. కాశ్యపగోత్రుఁడు. దిట్టకవియని పేరు గాంచిన వేంకటామాత్యునకుఁ గుమారుఁడు. విశ్వనాథకవి యేతద్గ్రంథరచనమునకుఁ బూర్వము తెల్లన శ్రీరామవిజయ మను యక్షగానము, శౌరీవివాహమును ద్విపదకృతి, హరిశ్చంద్రచరిత్రమును నిరోష్ఠ్యకృతి, సంస్కృతమునఁ బారిజాతాపహరణము నను గ్రంథముల రచించెను. ఈగ్రంథము వత్సవాయ తిమ్మరాజుగారి కంకితము సేయఁబడినది. తిమ్మరాజుగారినిగూర్చి యెల్లవిషయములను బై నుదావృతములగు పద్యముల బట్టి తెలిసికొన నగును.

R No. 79.

Palm-leaf 15½ × 1¼ inches Foll. 102. Lines, 6 in a page. Telugu
Injured, especially the first ten leaves.

Presented by Puligadda Gangarāju of Vizianagaram in 1911-12.

(a) లంకావిజయము.

LAṆKĀVIJAYAMU.

Foll. 1a—55a. Foll. 55b and 56 are left blank.

This is a Prabandha in two Āśvāsas describing the story of the Rāmāyana. The stanzas are so written that each of them is capable of another meaning, and in this way the poet finds opportunity to curse Dammaya who dispossessed him of his lands in the Lankā (islets in the river Gōdāvari). Dammaya is put in the place of Ravana and Lakṣmaṇa plays the part of Rāma as this word may be made to mean the elder brother of Lakṣmaṇa and the Brahmin Lakṣmaṇa. The author of the work is Pindiprōli Lakṣmaṇa, son of Gōpālamātya of Āpastambasūtra and Bhara-dvājagōtra

Complete.

Beginning :

శా॥ శ్రీలక్ష్మీస్తనకుంకుమాంక మొకొ నా జైల్వై యదాగొస్తుభం
 బోలిక గ్రాల దయార సా
 లక్ష్మీజాని కుయ్యేటిగో
 పాల . . . సౌఖ్యముం బరము శుభల్లీల మా కీపుతక.

End :

ఉభయ భాషాకందము.

కం. గా మము దేవర కావప
 యామా జే జేయనయమయామున్నలజే
 జేచుదినినార దేమయి
 తేమ ధ్వా మోదరయద శేలందానిక.

Colophon :

ఇది శ్రీమతుక య్యేటిగో పాల్వీలాక టాక్షవిత్తాసంప్రాప్తదీప్త
 సాహిత్య సకలకవిజనస్తుత్య శుభాపస్తంబసూత్ర భారద్వాజగో
 త్రపదిత్ర పిండిప్రోలిగోపామాత్య పుత్ర సరసకవితాలక్షణ విచ
 ఙ్గణ లక్ష్మణకవి ప్రణీతంబైన లంకావిజయంబను ద్వ్యర్థిప్రబంధంబు
 నందు సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

గంధాంతమునఁ బ్రతివి లేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసికొనెను :—

“ జల్లిడిమూడి బంగారు వ్రాసిన లంకావిజయము. పార్థివ
 స॥ శ్రావణ శుక్ల సోమవారంనాడు లంకావిజయము సంపూ
 ర్ణముగా జల్లిడిమూడి బంగారు వ్రాసినాడు. ”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగుండ లేదు. యిట్లము కాదు.
 క్షత్యవతరణమందలి వ్రతములు పది మిగుల శిథిలము లయినవి.
 గ్రంథపాతము లయ్యెడ మెండుగాఁ గలవు.

లంకావిజయమును పేరుగల యీద్వ్యర్థికావ్యము పిండిప్రోలి
 లక్ష్మణకవితే రచియింపఁబడినది. దీనికి గావణదమ్మయ మలి నామాం

తరము కలదు. తన లంకపాలమును రావుధర్మారాయడను నాతఁ
డవహరింపఁగా నాక్షత్రపహరణవృత్తాంతమును రామాయణకథ
తో జతకూర్చి లక్షణకవి యీశ్వర్వికావ్యము రచించెను.
ఇందు ధర్మరాయఁడు ౭ వణునితో బోల్పఁబడెను. ఈ పుస్తక
మున గ్రంథావతరణము శిథిలముగా నుండుటచే గ్రంథవిషయము
నుగూర్చియు గ్రంథకర్తనుగూర్చియు సంతకం టెఁ దెలుప వలను
పడదయ్యె.

(b) శేషధర్మము.

ŚEṢADHARMAMU.

Foll. 57a—102b.

Same as the work described under R. No. 78 *ante*. The intro-
duction given therein is not found in this MS

Breaks off in the second Āśvāsa

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. కృత్యవతరణము లేదు. ప్రథమాశ్వాసమును
ద్వితీయాశ్వాసమునఁ గొంతపట్టును గలవు.

ఇది స 78 యన వర్ణితము గు గ్రంథమేకాన వేఱుగాదు.

R. No. 80.

Palm-leaf 16 × 1½ inches Foll 70. Lines, 17 in a page. Telugu.
Good.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

శివరహస్యఖండము.

ŚIVABRAHASYAKHANDAMU.

This is a Telugu rendering of the Sanskrit work of this name,
which forms part of the Śankarasamhita of Skandapurāṇa: by
Bālasarasvatī, Vēckatacalakavi, son of Śankarāmātya and Lakṣmī,
and grandson of Kōdūri Yallanamatya of Kaśyapagōtra. The
work is dedicated to God Śiva

The work here is incomplete and wants beginning. It breaks off in the fourth Āśvasa. Even the Sambhava-kāṇḍa is not complete.

Beginning:

క. జననుత నా దేవాంబా

తనయనుఁ దనుఁ జూచి కాసుధాకరబింబా

స్వను సస్థుటూరివంశౌ

(గణి (?) రాయఘనుఁడు వరించెన్.

*

*

*

*

Colophon :

ఇది శ్రీమత్సకలసుకవిజనానుగ్రహనాత్ర కాశ్యపసగోత్ర కోడూరియల్లనార్యపౌత్రుఁడగు శంకరామాత్యపుత్రుఁడత్యంబాతనయవినయవిధేయ బాలసరస్వతీనామాంకి వేంకటాచలకవిప్రణీతంబైన శ్రీసాగ్రందంబను మహాపురాణంబునందు శంకరసంహితయను శివరహస్యఖండంబునందు సంభవకాండంబునఁ బ్రథమాశ్వాసము.

End :

క. యోగం బుపక్రమించుచు

ఛాగాలంబన మొనర్ప ఛాగం బొండున్

వేగము జరించి దేవని

యోగంబున జగము లెల్ల నుద్ధతిఁ గలంచెన్.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదలు లేదు. తుద లేదు. మొదటియాశ్వాసమున షష్ఠ్యంతములనుండి, నాల్గవయాశ్వాసమునఁ గొంతవఱకుఁ గలదు. వ్రాత బాటన్నది తప్పులు కలవు. శైశిల్యములేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

సాగ్రందపురాణము దివి శంకరసంహితయను శివరహస్యఖండమందలి సంభవకాండమున కిది తెలిసింపు. కాశ్యపసగోత్రుఁడును కోడూరియల్లనార్యపౌత్రుఁడును, అత్యంబాశంకరామాత్యులపు

త్త్రుడును, సగువేంకటాచలకవి యేతద్గ్రంథకర్త. ఈతనికి బాలసరస్వతీయను బిరుదనామము కలదు. ఈ కృతి శివునకు సమర్పింపఁబడినది గ్రంథంబు సమగ్రముగా నుండుటచే నింతకంటె హెచ్చుగూఁదిని పొనుపడదు.

R No. 81.

Palm-leaf 16½ × 1 inches. Foll. 83 Lines, 5 in a page. Telugu.
Good

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in 1911-12.

విజయవిలాసము.

VIJAYA VILĀSAMU

Same work as the one described under R. No. 68 *ante*.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రమ కావ్య కృత్యాది పద్యములు కొన్ని విడనాడఁ బడినవి. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యములేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఇది నె 68 రున వర్ణితమగు గ్రంథమే కాని వేరు కాదు.

R. No 82.

Palm-leaf. 14½ × 1½ inches Foll. 88. Lines, 7 in a page Telugu.
Good.

Presented by C. Visvanatha Sastri of Vizianagaram in 1911-12.

వాసిష్ఠరామాయణము.

VĀSIṢṬHARĀMĀYANAMU.

Same work as the one described under R. No. 60(b) *ante*

Breaks off in the fourth Āśvāsa

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి నాల్గవ యాశ్వాసములొని
కొంతభాగమువఱకు సరిగా ఉన్నది. ప్రాంత చక్కనై యున్నది.
తప్పు లంతగా లేవు. శైలియు లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.
ఇది నె 60 (b) రున వర్ణితమగు గ్రంథమే కాని వేరొకాదు.

R. No. 83.

Palm-leaf 16½ × 1¼ inches. Foll 55 Lines, 8 in a page Telugu.
Good From the copyist's statement it is seen that this MS
is a copy of the one written by the well-known Telugu poet
Kūcimarāci Tūmakavi for himself

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in
1911-12.

బహుళాశ్వచరిత్రము.

BAHULĀŚVACARITRAMU

This Prabandha describes in five Āśvasas the story of the visit
paid as a guest by Śrī-Kṛṣṇa to king Bahulāśva, who is a devotee
of Viṣṇu. It was composed by Dāmarala Vengalanāyaka, of
Inigēlagōtra, and dedicated to his father Vēṅkatādhīśa. This
author states that he has also composed Kṛṣṇacarita. He had a
brother by name Cennabhūpāla, and his mother was Gurvamāmba.
The author's cousin (aunt's son) was Bangaru Yācamanāyaka,
son of Velgōti Kastūriranganāyaka who seems to be an ancestor of
the present Venkatagiri Zamindar

Complete.

Beginning:

శా. శ్రీమద్భూతనాథవాకబరభూషణమంతశీతాలలం

తీమక్తామసపేరివిత్తునకు జోత్సేకాంత కాంతిచ్చదా [ముందే
భూమంబుం బయి జలుగుతెలుగునునుజాఫల్ నూచుశ్రీరా
దామెల్లాస్వయవేంకిటాద్రివిభునిధన్యాత్ముగా జేయుతఁ.

ఉ. దామెర వేంకటప్రభువతింసుని వెంగళభూప మాపయ్య
 శ్రీమెఱయంగఁ గృష్ణకథ చెప్పితి విప్పుడు నీదుతండ్రియ్య
 మాకుకభక్తుఁ డాతనికి మాకును భేదము లేదుగాన నీ
 వామహిమాధ్యుపేర బహుళౌశ్వచరిత్రము చెప్పు మొప్పుగన్

* * * *

క. ఆచరణా బుజమున నా
 రాచరణాచరణవతి రాజన్యండు వా
 చాచణయాచక భేదర
 నైచికి శ్రీపాదమనుజనాధుండు పుట్టెన్.

కి. శ్రీపతిపదపద్మమున ఘృ
 ణాపటిమ జనించి పద్మనాయక మణియై
 ధీపాండితి నేపారిస
 శ్రీపాదప్రభున కబ్బన్నపతి జన్మచెన్.

* * * *

క. అబ్బన్న పాలాగ్రణికిని
 విబ్బోక వతీవతంసని సరుహవిశిఖుం
 డిబ్బలియుం డనగ నీవుల
 నబ్బలి యన ధర్మనృపతి యతండు జన్మచెన్.

* * * *

క. అధర్మనృపతి కుధరమ
 హాధృతి వెలిగోటితిమ్మయప్రభుసత్పు
 త్రిధన్య వేంశాంబిక
 గాధాసిధి ధర్మపత్నిగా నుతి కెక్కెన్.

వ. ఆవేంగళాంబికయందు (వరదయ, వెంగళాధిపుడు,
 తిమ్మయ, కోనయ యని స్మరుదయించిరి).

ఉ. శర్మఘనుండు వేంగళరసాతలభర్తకు లక్ష్మమాంబకు
 ధర్మసృపాలహూళి వరదప్రభుచంద్రుండు వేంకటేశుండు
 దిర్మలశౌరి నల్లరు జనించిరి శ్రీహరిపాపాలట్లు . . .

చం తదనుజయై నశోక హితధర్మవిశంకట వేంకటాంబిక
 గదనకిగీటి యేచన్మృతస్తురంగన్మపాలవర్యుఁ డిం
 పాదవ వరించి కాంచె విభవజ్జ్వలు రంగయయాచభూవరు
 విదితగుణాఘ్య సింగవృధివీరచంద్రుని నక్కమాంబిక.

ఉ. ఏచతురుండు సాటి మనయేచన్మపాలుని మేనమామ యు
 ర్వీచిరకీర్తి వామరలవేంగళభూవిభువేంకటాద్రి హే
 మాచలధన్విమామ ధృతి సంజుమామ రుచి వితీర్ణ
 ద్వాచణపక్షు మామ యభిమన్యునిమామ ఘృణాగుణాదుల.

* * * *

గీ. వామరలవేంకటప్రభుదారమణులు
 గుణధరణి యయ్యమాంబిక గుర్వమాంబ
 కేసమాంబిక యనుసతుల్ భూసమాన
 లై సమాఖ్యానిధానాంబు లైరి జగతి.

* * * *

చ. స్థిరమతియైన యయ్యమకుఁ జెన్నైమహేశుండుఁ గేసశౌరియు
 వారితరుణీసమానగురువా బకు వెంగళభూమిభర్తయు
 వరదన్మపాలహూళి మఘవప్రమదాసమ కేసమాంబకు
 గిరిధృతి కృష్ణధీరుండు జనించిరి కల్పకపంచకం బన్.

* * * *

క. ఈపుత్తులగనువేంకట

భూపాలకుఁ డతఁడు వెలయు బుడమిని నుద్య

చ్చాపలతారోపశతా

టోపమాతారాతిభుజపటుప్రాభవుడై.

End :

ఉత్పా. వాసవాంబరాంఘ్రిభక్తవశమనోబ్జభాసురా

భాసురారివగుతురంగహరికీర్తివాసనా

వాసనావిశోభితగుఃవారసుమహిమాసమా

మాసమాజవిభవచీప్తమాసనీయవాసవా

Colophon :

ఇది శ్రీమద్వేంకటేశ్వరసమగ్రకరుణానుగ్రహశాశ్వతేశ్వర్య
ధుర్యతామహేశ్వర యః శ్రేణావిజితగతిః స్వగ సరససంగీతసాహిత్య
సకలకల్పావిచక్షణ సమాశ్రితః స్వతః-విరక్షణదక్షవీక్షణ ఇవిగేల
గోత్రపావన పరిపంథిగాజకల్పితపాద సేవన దామరలవేంకటాక్షశః
పుత్తుచెన్నభూపాలకలితసామ్రాత్రగురువమాంబాగర్భశక్తిముక్తాఫ
లగురువసజసంభవాభవశేషభాషామనీషాబల (?) ప్రతిదినాగతార్థిజ
నవరప్రదాయః శ్రీవేంకటాచార్యక ప్రశీతంబైన బహుళాశ్వచరిత్రం
బను మహాప్రబంధంబునంగు సర్వంబును బంచనూత్వాసము.

గ్రంథాంతమున బ్రతివి లేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసెను :—

“క్షయనామసంవత్సర శ్రావణ శు ౨ శ॥ వఱకు, కూచిమ,
చిగం గాజు కుమారుడు తిక్కవి సార్వభౌముఁడు వ్రాసిన ప్రతి
కూచి భావసంవత్సరమాఘ బహుళ ౧౩ బు॥ వఱకు సుంకరణం కా
మరాజు కుమారుడు భీమగాజు శ్రీగామార్పణంగా బహుళాశ్వచ
రిత్ర వ్రాసెను.”

(వి.వి.)—

సమగము. వ్రాత యిపుగూర్చుచున్నది. తప్పలు లేక
పోలేదు. శైలియు లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు

బహుళాశ్వచరిత్ర మను పేరు గల యీ నైదాశ్వాసముల ప్ర
బంధము దామరల వేంగళనాయకునిచే దనతండ్రియగు వేంకటా
ద్రిభూపాలున కంకితముగా రచింపఁబడినది. హరిభక్తుడగు
బహుళాశ్వఁడను రాజచరిత్ర మిందు వర్ణింపఁబడినది. వెలిగోటి
కస్తూరిరంగనాయకుని కుమారుడగు బంగారుయాచమనాయఁ డీ
గ్రంథము రచించిన తిరువేంగళనాయకునకు మేనత్తకొడు కట. ఏ
తద్గ్రంథరచనమునకుఁ బూర్వ మికవి కృష్ణుని చరిత్రము రచించెనట
గ్రంథకర్తృవంశవృత్తాంతము గొంత పై నుదాహృతములగు పద్య
ములం దెఱుంగనయ్యెడిది. ఈ ప్రతి సుప్రసిద్ధాంధ్ర కవీశ్వరుడగు
కూచిమంచి తిమ్మకవిసార్వభౌముఁడు స్వహస్తముతో వ్రాసినప్రతికిఁ
బుత్తికయని లేకరి వ్రాతవలనఁ దెలియుచున్నది.

R. No. 84

Palm-leaf. 16 x 1½ inches Foll 52 Lines, 5 in a page Telugu
Good.

Presented by Brahmānanda Rao of Coacanada in 1911-12

(a) పంచతంత్ర.

PAÑCATANTRI.

Foll. 1a—8a. Fol. 8b is blank.

Same work as the one described under R. No. 53 ante.

Contains the third Āśvāsa incomplete.

(వి-వి.)—

అసమగ్రం. తృతీయాశ్వాసమునఁ గొంతభాగమే కలదు
వ్రాత బాధ్యున్నది. తప్ప లుభగా లేవు. శైథిల్లము లేదు.
గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇదియు నెం. 53 రు న వర్ణింపఁబడిన గ్రంథమును నొకట
సంసక్రృతగ్రంథమునకే తెలుగుసేతలు. ఆ గ్రంథము రచించిన
యాతఁడు వేఱు, ఈతఁడు వేఱు.

(b) భాగవతము (11, 12 స్కంధములు).

BHĀGAVATAMU (SKANDHAS 11 AND 12.)

Foll. 9a--52b.

Another portion of the work described under R. No. 20 ante, by Bammara Pōtanāmātya.

Eleventh Skandha incomplete and the twelfth complete. The stanzas recording the name of the scribe and the date of transcription are given below :—

గ్రంథాంతమునఁ బ్రతివి లేఖకుఁడిట్లు వ్రాసికొనెను :—

పి. మండపాకాస్వయ మండమండగు వేంక
టార్యకోవిద నకు నాత్మజుండు
చిత్తనాథాఘ్రిండు విప్రుండు వరరుధి
గోకూటివస్థురచిగమైన
చైత్రమాసంబున బాత్రితి బగుర్నవ
యే కాదశీవ్రాత నేపునాది
చేసి శ్రీవైశాఖ మాసశుద్ధకాద
శీషాఘ్రివాసర సిద్ధిసరికి

గి. వ్రాసె ముదమున శ్రీభాగవతమునందు
డంబు గేకాదశ ద్వాదశంబులైన
స్కంధములు దేవపూజితచరణుడైన
వర్చకప్రియజనకు సమర్పణ గ

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. ద్వాదశస్కంధము మాత్రము పూర్ణముగాఁ గలదు. వ్రాత బాగున్నది. నిప్పు లంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథసాతములు లేవు.

విష్ణుగోపతనామాత్మజులచే గవియింపబడిన యాంధ్రభాగవతప్రబంధమందలి యేకాదశ ద్వాదశ స్కంధములు.

R. No. 85.

Palm-leaf. 15 × 1½ inches. Foll. 24. Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by D. Tirupati Śāstri of Cocanavla in 1911-12

ఆంధ్రశబ్దచింతామణిప్రవృత్తిః (ససూత్రమ్).

ĀNDHRASABDA'CHINTĀMANIPRAVṚTTIḤ WITH
SŪTRAS.

This contains the Sūtras on Telugu grammar generally attributed to Nannayabhattāraka, and a Sanskrit commentary thereon. The name of the commentator is not known

Breaks off in the fifth Paricchēda

Beginning :

౧౨. కేవలతయాపసర్వత్యుభే చ యే యం యా తథాభాషా॥

పార్థశ్యేన యథేచ్ఛం యే యం భాషా ఉభే చ ఆద్యే తత్తు
మాదిభి రనువర్తతే; చంద్రుడు వనసు ఇత్యాద్యా స్పంసకృతస
మా; చంద్రుడు సంద్రము ఇత్యాద్యా సద్భవా; జన జముడు
ఇత్యాద్యాః ప్రాకృత సమా; ; కంబము, బోనము, ఇత్యాద్యా ప్రకృ
వా; ; పసం శౌరసేన్యా మతే తత్పురుషద్భవత్వం చింత్యమ్
౧౩ ఆద్యాయాః పంచాశద్వర్ణాః

Colophon :

ఇ త్యంధ్రశబ్దచింతామణి ప్రవృత్తౌ త్యక్తయోజితపరిచ్ఛేదః.

End :

అష్టే కాక్షరపూర్వక్రియాంతిమస్యానయోర్భవేదిద్వా ॥

అఘ పకాక్షర పూర్వం య స్యాంతిమాక్షర దిత్వం వా
స్యాత్ ఘటియంచె ఘటించె నటియంచె నటించె అఘ
కిమ్ ? రంజించె, పకాక్షరం కిమ్ ? కరుణించె, క్షచి త్ప్రతిపది
కయోగేపి, అత్తటె ఉత్తరియంచె.

తిజ్జధ్యనామకా స్ఫుర్య ర్మధ్యమపురుషా శ్చ యే రమాంతాశ్చ
యే మధ్యమపురుషక్రియాశబ్దాః యే రేఫమకారాంతాశ్శబ్దాస్తేపి
స తిజ్జధ్యనామకా స్ఫుర్యః.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటిపత్రము పోయినది. అయిదవపరిచ్ఛేద
వగు క్రియా పరిచ్ఛేదము కొంతభాగము వఱకే వ్రాసఁబడియున్నది.
అంతవఱకు గ్రంథ మెల్లఁ గలదు. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు
లేకపోలేదు. శైథిల్యము కలదు. ప్రంశపాతములు కలవు.

ఇది నన్నియభట్టారకకృత మనఁ బరఁగుచున్న యాంధ్రశబ్ద
చింతామణియను వ్యాకరణగ్రంథమునకు సంస్కృతభాషలోనే
చేయఁబడిన వివరణము రచించిన దెవరో తెలియదు. ఇందు
మూలసూత్రములు కూడఁ జేర్చఁబడియున్నవి.

R. No 86

Palm-leaf 18 and 19 × 1½ inches Foll 199, Lines, 6 in a page,
Telugu. Good.

Presented by K. R. V. Krsna Rao Bahadur of Ucanada in
1911-12.

బ్రహ్మన్నారదీయము.

BRHANNĀRADĪYAMU.

This is a Telugu rendering in six Aśvāsas of the Sanskrit
Purāṇa of this name: by Krottalanka Mṛtyuñjaya, son of Viśva-
nātha of Bōdbāyanaśūtra and Bhāradvājagōtra. The work is
dedicated to God Lakṣmanēśvara, worshipped in the shrine at
Komaragiri, situated on the bank of the river Kausiki.

Complete.

Beginning :

శ్రీవాణీవరముఖ్యసర్వసుమనశ్చేరిణీమహాతాండవ

ప్రావీణ్యంబులు సూచుచుం గిరిజతో భాషించుచు దేవతా

భావంబుల్ గొని వారివారికొలదుల్ భావించి యీడేర్చునా
దేవారాధ్యుండు లక్షణేశ్వరుండు మత్ప్రీతిం గడుం జేయఁగన్
[(యథా ?)

*

*

*

గీ. సకలసారపురాణముల్ సరసకవులు
తెలుఁగు లొసరించి రిదియును తెలుఁగు సేయఁ
గనఁగ లేరైరి నాదుభాగ్యంబు కతనఁ
దెనుఁ గొనర్తు బృహన్నారదీయ మిపుడు.

*

*

*

*

గీ. మహితచర్య భారద్వాజమానివర్య
గోత్రబోధాయనాఖ్యానసూత్రకలిత
క్రొత్తలంకవంబుధి కువలయాప్తుఁ
డగుచువెలయుఁ బోతాపలతు లను ఘనుండు.

కం. అతనికి సర్వాపంతులు

చతురుం డగు విశ్వనాథ సత్రవి యనఁగా
సుతు లిరువురు జనియించిరి
మతిమంతులు విబుధలోక మాన్యులు ధరణి.

మ. ఘనచాత్రుండు విశ్వనాథకవియుం గాంచె గుహారత్రయం
బునునత్యంతపతివ్రతాతిలకముల్ భూషించు సర్వప్రభా
మినియందుం దగ ఓరభద్రభగవద్వైత్యుం జయాఖ్యాకులన్
జననాథోత్తమపూజలం దనరువాంఛన్ నిర్వరాచార్యులన్.

వ. వారిలోన,

గీ. సకలవిద్యతరంగిండులు సత్కృతించి
ప్రస్తుతింపంగ గావ్యముల్ విస్తరించి
పలుక నేర్తును సుభయభాషలను నేను
నబ్బరంబుగ మృత్యుంజయాఖ్యకవిని.

End :

భ-ప్ర. మదాయత్తదైతేయమాప్తప్రభంగా
 పదారాధనాశీలభక్తాబ్జభృంగా
 చిదానందలీలావళీకారచిత్రా
 సదారా సదానంద శర్వా మహేశా.

Colophon :

ఇది శ్రీమతాగ్రాశీకీర్తరవివాసి సర్వవర్ణ విరాజమానశ్రీకొమర
 గిరి పట్టణసాస్థిత శ్రీలక్ష్మణేశ్వరమహాదేవ కృపాకటాక్ష పరిలబ్ధస
 ర్వవిద్యానిధానబోధాయనాశ్శాస్త్రసూత్రపటిత శిష్యుజ్జ్వలైషు క్రొ
 త్తలకంవిశ్వనాథపుత్ర సకలసుకవిజనవిధేయ మృత్యుంజయనామ
 ధేయ ప్రణీతంబైన బృహన్నారదీయంబను మహాపురాణంబునందు
 (అతని ?) పుత్తులైన యజ్ఞమాలినుమాలులు మోక్షంబునందుటయు
 నుదంకమాహాత్యంబును కయధ్వజరాజుచారిత్రంబును వింద్రసుధర్మ
 సంవాదంబును జతుర్యుగధర్మంబులును గీర్తితంబుల మృగ నను నిష్ఠు
 రాణంబునందు) సర్వంబును వ్రాపాశ్వాసము.

ప్రతివిశేషకుండు గ్రంథాతనుం దిట్లు వ్రాసి నెను : — “ప్లవ
 నామసం॥ కా ర్తీకశు॥ గ స్థిరవామువఱకు బృహన్నారదీయములో
 ఆఱవ యాశ్వాసము పాఠకి కామన్న వ్రాసి కసిరెడ్డి వస్తున్న గా
 రికి ఇచ్చెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత సొగసుగా నున్నది. తప్పులు గలవు.
 శైధిల్యము లేదు. గంధపాతములు లేవు.

ఇది యష్టాదశపురాణములలో నొకటియగు బృహన్నార
 దీయమునకుం దెలి గింప. క్రొత్తలక మృత్యుంజయకవితే నాతా
 శ్వాసముల గ్రంథముగా రచితమై కాశీకీర్తరమునకు గల కొమరగిరి

బృహదమున (?) వెలసిన లక్ష్యశాస్త్రము హాదేవునకు సమర్పించబడినది.
గ్రంథకర్త బోధాయనసూత్రము భారద్వాజగోత్రము గల శిష్యుని
జాడు.

R. No. 87.

Palm-leaf 16½ × 1½ inches. Foll 134. Lines, 8 in a page. Telugu.
Much injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

ప్రభులింగలీలలు.

PRABHULĪṅGALĪLĪLU.

Same work as the one described under R No 17 *ante*.

Breaks off in the fourth Āsvāsa.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదటిమూడాశ్వాసములును సమగ్రము
గాఁ గలవు నాలవయాశ్వాసమును గొంతభాగమే కలదు.
వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైదిల్యము
మెండుగఁ గలదు. గ్రంథపాతములును గలవు. కొన్ని పత్రములు
తారు మా రునవి.

ఇది నెం 17 న వర్ణితమగు గ్రంథమే. పుస్తకము శిథిలమై
యండుటచే నిందును విషయవివరణము కావింపఁ బడదయ్యె.

R. No. 88.

Palm-leaf. 14 × 1½ inches. Foll. 4. Lines, 7 in a page. Telugu.
Good.

Presented by Burra Śēsagiri Rao of Vizianagaram in
1911-12.

రసజ్ఞస్మసింహపంచవింశతి.

RASAJÑANRSIMHAPANCAVIMŚATI.

This contains 25 stanzas of praise and prayer addressed to God Nrsimha, worshipped at Ahōbala (Kurnool district) : by Garugulālu, son of Lakṣmanasing, grandson of Dhanasing and great grandson of Makaranasing. He calls himself a Kṣatriya and prays to Nrsimha to destroy the Christians who are accused of injustice and wickedness and of trying to injure the Hindu Dharma. He appears to have lived in the time of the Sepoy Mutiny of 1858.

Complete.

Beginning :

సీ. శ్రీమాలోల యాశ్రితజనమందార
 లోకేశ సద్భక్తలోకపోష
 బాలార్కజితనేత్ర భావజాహితవంద్య
 దంభోఽసమధగద్ధరితదంష్ట్ర
 వజ్రాయుధప్రభావజితనఖాంకుర
 ధవళధరాధరోదారదేహ
 సంపూర్ణవిక్రమసంయుతభుజదండ
 ప్రళయకాలాంతకప్రతిమకోప

గీ. కుమతజనశిక్ష ! మాధవాక్రూరవరద
 దానవాంతక వల్లవీధైర్యచోర
 క్రీస్తుమతజులఁ జెందుమా కినుకతోడ
 వైరిగజసింహ ! ఓబలనారసింహ.

End :

సీ. వసుధలో శ్మశ్రియవంశాబ్ధిచంద్రుడౌ
 మకరనసిం గనుమానధసుండు
 అతనిపుత్రుండు రమాపతిపూజితుండగు
 ధనసింగు పేరిటి ధన్యచరితుఁ

ఉతనికిఁ బుత్తుండు నట్టిగంభీరుండు
 సకలశాస్త్రపురాణసంగ్రహుండు
 నిత్యదానవిశోది సత్యవచసుండు
 దేవబ్రాహ్మణభక్తిభావగతుండు
 అచారవతుండు సతిదయాపగమూర్తి
 లక్ష్మణసిం గను లక్షణాధ్యుఁ
 ఉతనికి నే హైమవతిదేవివరమున
 జననమొందితి నయ్య జగతియందు
 పేరు గరుగులాలు ప్రేమతో నెప్పుడు
 నీపాదభక్తియే నిత్యమనుచు
 నిరతంబు నేఁ బూనియిలొని క్రీస్తుల
 చేత కోర్వక వార్ని సమయఁ జేయ

గీ. పంచవింశతిఘనసీసపద్యములను
 విన్నవించితి నీకు నే విశదముగను
 తప్పు లేమైనఁ గల్గిన నెప్పికొమ్ము
 తనయు తప్పులు దప్పులే తండ్రులకును
 నామొ రాలించి భువిని దుర్నయము లెల్ల
 సాహసంబునఁ గడతేర్చు చక్రవాస్త్ర
 క్రీస్తుజనులను జెందుమా కినుకతోడ
 వైరిగజసింహ ! ఓబలనారసింహ !

ప్రతివి లేఖకుండు తుద నిట్లు వ్రాసికొనెను :—“క్రోధివత్సర
 పువ్య శు॥ ౮ సౌమ్యవారము రోజున నృసింహపంచవింశతి భవానీ
 సింగుకు గర్గలాల్ వ్రాసి యిచ్చెను.”

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు గలవు. శైధి
 ల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

కైస్తవులమూలమున దేశమున కేదో ముప్పుమూడినట్లు తల
పోసి గరుగులొలను క్షత్రిముడు, కైస్తవులకు జేటు గల్గుగావు
తమని యహూబలనరసింహస్వామివేడికోలుగా నీయిర్పదియైదు
సీసపద్యముల రచించెను.

R. No. 89.

Paper. $9\frac{1}{4} \times 6\frac{3}{4}$ inches Foli 216. Lines, 24 in a page. Telugu.
Good.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada in
1911-12.

శుకసప్తతి.

ŚUKASAPTATI.

This consists of 70 amorous stories said to have been related, one on each night, by a parrot to a woman when she was about to start in the night to meet her paramour. It is stated that she was thus prevented from leaving her house until the return of her husband who had been absent from home. This work is different from one of the same name in Sanskrit, although similar to it in plan and character. The author of the work is Pālavēkari Khadiripati, son of the chief of the country called Khadira (Kadiri in the Ceded Districts) and grandson of the king Tādigōlla Kariyamānkyā.

Incomplete.

Beginning :

ప. అభ్యుదయవరంపరాభివృద్ధిగా నాయెనర్పం బూనిన శుక
సప్తతియను మహాప్రబంధంబునకుఁ గథాక్రమం బెట్టి దనిన.

Colophon :

ఇది శ్రీమత్కవిదీప్తిసింహకరుణాకటాక్షపీఠాసమాగతకవితా
ధార పాలవేకరి కులకలశాంభోనిధిసుధాకర తాడిగోళ్లకిరియమాణి
కృష్ణపహర్యక్షపౌత్ర వివ్రచరిత్ర ఖదిరధరామండలాఖండలపుత్ర

విద్యత-విరక్షణానసంధాయక ఖదిరీపతినాయక ప్రణీతంబైన
శుకసప్తతియను మహాప్రబంధమునందు దృతీయాశ్వాసము.

End:

ఉ. కంటిరె యెంతవెంట కలగన్నపు డెల్లను మీరు వచ్చి న
న్నంటినయట్టు లుండు నది యాంగన రాతిరి మిమ్ముఁ బాసి నే
నొంటిగఁ బవ్వళించుటకు నోపక చింత నహింప నంతలోఁ
గంటికి నిద్రవచ్చెఁ గలగంటి భవద్రతి గల్గినట్లుగాఁ.

గీ. వామహస్తము నున్నుపై వైచి నిదుర
చెందుతెఱిఁ గాని కలగఁడు రందు రెండు !
నవ్విధంబునఁ బవళించి యైనఁ గలయఁ
గంటి భయదీయకారుణ్యగరిమవలన.

క. అని పలుకుదానిమాటలు
విని నిశ్చయమని తలంచె విభుఁ డోపద్రా
నన యంత నేడ్చుగలిగినఁ
జనవచ్చు నట చుఁ గీరచ ద్రుఁడు పరెఁగ.

(వి-పి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి నాల్గవయాశ్వాసము కొంత
వఱకుఁ గలదు. కృత్యవతరణము లేదు. వాగ్రత బాగున్నది.
తప్పలు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.
ఇది మూఁడుసంపుటములుగాఁ గలదు.

శుకసప్తతియను పేరుగల యీగ్రంథమునఁ గామచారేచ్ఛగల
యొక వనితను, దేశంతరగతుడగు భర్త వచ్చుననుకను దుర్మితీకిఁ
జొరనీక కాపాడుచుఁ బెంపుడు చిల్లఁ చెప్పుచువచ్చిన శృంగార
నీతికథలు గలవు. ఈప్రతియం దరువదియొకటవ కథవఱకే కలదు.
గ్రంథకర్త పాలవేకరి ఖదిరీపతి. ఈతనితండ్రి ఖదిరధరామండలా
ఖండలుడఁట తాత తాడిగోళ్లకరియమాణిక్యనృపుఁడు. సంస్కృ
తముననున్న శుకసప్తతితో నిది భేదించుచున్నది.

R. No. 90.

Palm-leaf. $17\frac{3}{4} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 113. Lines, 6 in a page. Telugu.
Slightly injured.

Presented by K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of Cocanada
in 1911-12.

ఓడయనంబివిలాసము.

ODAYANAMBIVILĀSAMU.

A Prabandha in six Āśvāsas illustrating the importance of Śivapūja by means of a story connected with Odayanambi. The author of the work is Ajvara Pērayalinga, son of Kondamantri and Pāpamāmba and grandson of Pērayāmātya of Bhāradvāja-gōtra. He was the pupil of Ivatūri Pedarāmanātha and married Yellama

Almost complete

Beginning :

సీ. శ్రీకంఠప*పద్మసేవచే నాదిమ
శివభక్తయాశీచే జెలఁగినాఁడ
పంపాండ నివటూరిపెదరామగురువర్య
దత్తమంత్రస్ఫూర్తి దనరినాఁడ
మహితభారద్వాజనూనిసద్గోత్రాంబు
(రాశిచం?) ద్రుండనఁ బ్రబలినాఁడ
ఘనసాధ్యపాపాంబకును గొండమంత్రిక
బుత్తరత్నం బనఁ బొల్పినాఁడ

గీ. సరవి నెల్లాఖ్యకులసతీసదయహృదయ
పద్మపద్మాప్తమూర్తియై ప్రబలినాఁడ
నజ్వరపుసతుల లాభ్యతుఁ డనుచు బుధులు
తెన్నగా నెంచఁ జేరయలింగకవిని.

మ. మహితాదిత్యపురాణహారమునకుఁ మధ్యప్రభారత్నమై
బహుశైవోన్నతశాస్త్రమార్గమునకుఁ బ్రత్యక్షమై నిత్యమై
యహిభూషాంకితమై తనర్చుపురసంహారంబు పూర్వంబుగా
మహిపై వర్తిలునీకథాక్రమము నీమం బొప్ప వర్ణింపుమీ.

౬. ఆనతియిచ్చినశంభున

కానతి గావించి లేచి హర్షించుచు నే

నానాటను రచియింపఁగ

బూసితఁ గృతి బ్రహ్మకల్పమును ధర నిల్వఁ.

* * * *

గీ. భవుండు తనసాదియగు వీరభద్రసుతుండు
సూరమాంబకుఁ బార్వతీసుందరికిని
నాధుఁ డివఱుగిపెదరామనాథగురుండు
మధురుస్వామి గావున మహిమ నెంతు.

* * * *

క. ధర నాభార ద్వాజుని

గురుగోత్రమునందుఁ బుట్టి కొండన డైర్య

స్ఫురణయు సత్పక్షంబును

గరిమ మహిమాన్నతియుఁ గల్గి ఘనసంగతుండై.

శా. శ్రీరంజిల్లఁ జేలంగుచున్నగజరాట్సింహసనాధ్యక్షునిఁ
ధారాశంబుగ వేదశాస్త్రఘనవిద్యారాధి మెప్పించి యా
వీరాశ్రేణులఁ డీయఁ గొండన మహావిఖ్యాతిగాఁ జౌతమీ
తీరతోణిని నజ్వరంబనఁగ దాఁ జెచ్చెఁ మహాగ్రామముఁ.

చ. అతఁడు ముగుళ్లవంశమున నర్థి జనించెయు రాజదత్తమై
క్షీతిఁ జేలువొందు నజ్వరము చేకొని పాలన మొప్పజేయు భా
సితగతి నజ్వరంపుఁగులసింధుసుధాకరుండై చెలంగె నా
శ్రీతులును బాంధవుల్ హితులు ప్రేమ నుతింపగఁ గొండమం

[త్రయ్యం.

క. ధాత్రీని విద్యజ్ఞనములు
పాత్రత్వముచేతఁ గొండుభక్తన ఘనచా
రిత్రం గంగముఁ జేకొని
పుత్తుగఁ గనె మల్లమంత్రపుంగవు నెలమిన్.

గీ. మహానిసర్వజ్ఞమూర్తి? (మ?)
యజ్వరపువంశాధ్యక్షుఁడైనట్టియా
హరి. అత్రిన్ హరిమంత్రుఁ బోల్పఁదగు
వాక్యపౌశి నెంచంగ నా
హరిరా జకటమయందుఁ బుత్తుకుల
నుద్యత్ప్రేమతోఁ గాంచె నా
సరసిం గొండనఁ బేరుధిరుని
మహానిసర్వజ్ఞుఁ దిమ్మావ్యయున్.

వ. వారిలో నగజుండు,

ఉ. ఆరయ నజ్వరపువారియప్పసుతుండగు కొండమంత్ర దా
వీరమసాధ్వియందుఁ గడువేడుకఁ బుత్తుల గాంచె నల్వర
మేరుసుదైర్య హర్యపను నీతివిచక్షణు వెంగ లేంద్రుని
వీరనదండనాయకుఁ బ్రవీణుని సింగమంబ్ర శేఖరున్.

వ. అజ్ఞనకానుజుండు,

గీ. రమణ హరిరాజసుతుండు పేరప్రధాన(ను?)
య(డ?)జ్వరపుసతుల-లాధ్యక్షుఁ డగుచు ధాత్రి
ఘనతగాంచెను బుధబంధుకల్పశౌఖి
యనుచుఁ దను వేడఁ గ్విజు లెల్ల నాశ్రయింప.

వ. తదనుజుండు.

క. శ్రీరమ్యఫణిపవాక్యవి
శౌర్యుఁ డజ్వరపుదిక్కుసచిపుండు గాంచెన్

గూగిమి సింగమయందు ను

దారులు నరసింహుండ నడితెనమున నలమిన్.

న. అజ్ఞనకాత్మజుండు.

ఉ. దండిగ నజ్వరంపుండులధన్యుడగుదగుపేరమృతిమా

క్రాండుండు భార్యమైతనరురామకియమనకొంచెబుత్తులన్
బండితు లాశ్రితుల్ హితులు బంధపు లెంచగ వీరనాగ్యుని
గొండయదండనాయకు నకుతితవైభవు శేంకటే ద్రునిన్.

న. వారిలోనగ్రజు డు,

పేరామాత్యులవీరమృతిమణి.

గీ. మాన్యుడై యజ్వరపీమృతిమా

యాత్మసతియైనకొండా యుదు గలయె

సుతుల స్థితి బంధుసన్నతుల బేగ

దండనాధుని మాచప్రధానవరుని.

శా. భారద్యాజనగోత్రజుండు మహితాపస్తాబనూత్రుండు వి

ద్యారాజీవభవుండు పేరయసుతుం డాయజ్వరంపుం గులా

దాగుం డిందుకలైకిరీటపదపన్నిధ్యాననిష్ఠాపగు

డై రంజిలైన గొండమంత్రి సుజనాహాదంబు సంఫిల్లగన్.

ఉ. శంకరసేవనాధ్యతివశంకరభాసురచక్రచూడి ని

శృంగరమాఖిలాసముచు సత్యవచోమహిమానురక్తియున్

బొంకముగాంగ బేరఘనుపుత్త్రుండు డజ్వపుంజులాధ్యు డా

వేంకటమృతి మించెను బ్రహ్మత వేంకటభర్తృకేవడిన్.

గీ. ఇతనియన్నగు కొండమంత్రిశ్వరునకు

భార్య లిద్దఱు పేరాంబ బావమాంబ

పావనాచారకూపసౌభాగ్యములను
ఘనత కెక్కిరి పార్వతీగంగ లనంగ.

వ. వారిలోన,

ఉ. పాంచుగవేంకటాద్రికిని భవ్యసతీమణి లక్ష్మీదేవికిన్
గూతురు బా.పమాంబ తనకుం గులభామినియై చెలంగ వి
ఖ్యాతి(గన?) జ్వరంపుంగులగణ్యుడు కొండయనుంత్రిబాపమాంబ
బాతరల్లాక్షియందఁ గనెల్లబొధి ననుం గవి పేరయాఖ్యునిన్.

క. తదనంతరంబ బా.పమ

నదయతమల్లాంబయ నెడుసాధ్యుని గన న
ముదితయుఁ గండెపుంగులమున
మది ర జిల వెల సె బుధులు మానిసి యనంగన్.

వ. తనగ్రజుండు,

ఉ. బమ్మెరసతులంబున బ్రౌఢసరస్వతీఽద్భుగాంచి తా
సెమ్మె దగిర్చు కేససుఃపీశ్వరు డప్పలనామ సాధ్యయం [ఉన్
దిస్తుహిఁ గూర్చిఁ న్ననుత యెల్లమయందున పేరయార్చు
సమ్మతిఁ గాంచితిన్ సుతుల సభ్యుల నీర్దమ గంగనాఖ్యునిన్.

క. వానిహరకరవిభవోజ్జ్వల

కరుణారస మేలమి గళ్ళి కాపులుమెచ్చన్
ధరనజ్వరపు గంగా
ధరచంద్రోద్వయము వెలసె దత్తనృసింహన్.

గీ. వారితోడ నగ్రవనితయెల్లమయందు

వీరనరసమాంబవేడగఁ బుట్టి
కూర్చి నొడరేపుకులపవిత్ర యనంగఁ
బ్రబలెఁ జెన్నుంత్రిభాగ్య యగుచు.

వ. ఇవిధంబున
 మదీయవంశంబు వర్ణించి యంతెరంబు
 మతగ్రాతీశ్వరుండైన యాసంబరామేశ్వరస్వామి నభివర్ణించెద.

End :

చ. అని శివు డానతిచ్చి కమలాసకముఖుల నంపి వేడగఁతో
 జనె నని మారికోటికిఁ జాతుని నూతుఁడు విన్నవి చులా
 గునను ధరితి నజ్జగపుగొండయమంతికిఁ బాపమాంబకుఁ
 దనయుండు పేరసతగఁబిముదంబునఁ గావ్యముచేసె నాండ్రతఁ.

*

పృథ్వి. సవాస్రకోటిభానుతేజ శౌర్యధైర్యలక్షణా
 బహుప్రతాపదుర్బదప్రబంధవైరిశిక్షణా
 అసీంద్రభవ్యభూతి

Colophon :

ఇది శ్రీమదివటూరి పి. రామనాథగురూపదిష్టశైవపంచాక్షర
 జపపగాయణ లింగప్రాణిపాకారవింగవండనానందభారద్వాజగో
 త్ర పేరయామాత్యశాత్ర లో. డమంతిబావమా బాసుపుత్త్ర) యల్లి
 మాకళత్ర అజ్వరపుకులపవిత్ర పేరయలి గనానుభేయ ప్రణీత
 బైన యొడయనాబిబిలాసంబను మహాప్రబంధంబునందు పష్టాశ్వా
 సము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. పప్పులు లేవు. తుదిప
 త్రము లైదు కొంచెము శిథిలము లయినవి. వానియందే గ్రంథ
 పాతములు గలవు.

ఒడయనంబిబిలాస మనుపేరుగల యాయాతాశ్వాసములప్ర
 బంధము, అజ్వరపురబేరయలింగ మనుకవిచే గచియింపబడినది ఈ

తండు ఇవబూరి పెదరామనాథుని శిష్యుడు. భారద్వాజగో
తుడు. కొండమంత్రిబాపమాంబలకుఁ బుత్తుడు. ఈతనిభార్య
యెల్లమ. ఒడయనంబియను వీరశైవునియొక్కయు, పరమనాథియ
నువేశ్యయొక్కయుఁ జరిత్ర మిందుఁ బ్రధానముగాఁ నర్జింపఁబడినది.
ఈ కథ యాదిత్యపురాణమునఁ గల దట

R No 91.

Palm-leaf 14½×13 inches Foll 259 Lines, 5 in a page. Telugu
Good.

Purchased from G. Śrīnivāsa Rao of Mysore in 1911-12.

తెలుగు.

VĀSAVĪMĀHĀTMYAMU.

This is a Prabandha in eight Āśvāsas describing how Vāsavi,
the daughter of Kusumasetti of Penkonda (Anantapur district),
kept her chastity by dying in a fire pit when she was compelled
by the king, Visnuvarāha, to become his wife. The work
incidentally describes the manner and customs of the Vaiśyas and
of the greatness of their Guru, Bhāskarācārya. It seems to be a
Telugu rendering of the Sanskrit Kanyakūpmāna which is said
to form part of the Skāndapurāna and which was first related by
the prophetic Śāṅkayana to the sages of Naimiṣa. The author
of the Telugu work is Bhāskarācārya who is himself a Guru of the
Vaiśyas.

Complete.

Beginning :

ఉ. ఆరయ నొక్కనాడు కుసుమాంబతనూభవ వాసవాంబ తా
జేరి మదీయస్సప్నమునఁ జిత్తిమలో భ్రహ్మదీప నాపయిన్
గోరి ప్రబంధ మస్వయవిగుంభముగాఁ దగఁ జెప్పు మన్నచో
నేర నటన్న జిహ్వాపయి నిల్చి మదంబునఁ దెల్వె(ల్ప?)బలికెతి

క. మోదమున వైశ్యకులమును
సాదరముగఁ బ్రబలఁజేయ సాహసవృత్తిఁ
ఈధరణిని గుఱమాంబకు
మోదముతోఁ బుత్తివైతి మునిసన్నతిగాఁ.

వ. దేవీ భవదీయచిత్తంబున విన నవధరింపుము.

క. కైలాసపురనివాసులు
కైలాధిపపుత్రిపాదసేవాపరులు
శ్రీ లలరు వైశ్యవర్యులు
లాలితసుజ్ఞానపరులు లక్షణధుర్యుల్.

* * * *

వ ఇటువంటి వైశ్యధునులు,

ఉ. ఇప్పుడు నన్ను వేడగ రచియింపు మటన్న వణిక్పరాణ మిం
వాపు మదంకితంబుగను మోదముతో రచియింప సంపదల్
విప్పగు మాకు నంచుఁ దగ వీడె మొసంగి సువర్ణనిష్కముల్
కప్పరము సుచేలములు కర్ణవిభూష లొసంగి యంపినఁ.

* * * *

క సల్లలిత బహ్మపుత్రిఁడ
సుల్లసితకవితృత త్వయ్యుక్తుఁడ సుమనః
పల్లవితకీర్తిమహిమో
ద్యేలితహరిదంతరుండ ధృతి భాసగరుండఁ.

వ. అని తన్నభివర్ణనంబు చేసికొని గుణవంతులగు వైశ్యుల
పురవర్ణనం బెట్టిదనిన.

*

చండవిభవంబు శ్రీపెనుగొండపురము.

* * * *

క. నగరేశ్వరభక్తులకును
నగరాధీశులకు బాలనగరాధ్యులకు
నగరాంకస్థితమతులకు
నగరస్వాములకు బాలనగరాధ్యులకు.

* * * *

End :

వ. ఇచ్చట నశేష
వైశ్యసంఘంబులును నగరేశ్వరజనార్దనవాసవాంబాభాస్కరాచార్యులకారుణ్యంబునఁ బుత్రిపౌత్రాభివృద్ధియై పెనుగొండపురంబున వెలసి రని సాలంకాయనుండు వైశ్యముషికుమారులకుం జెప్పిన కైవడి నక్కఱకుండు శౌనకాదిమహామునులకుం జెప్పినవిధంబున భాస్కరాచార్యుం డాగ్రధభాషఁ బురాణరూపంబున బాలనగంబు లకుం జెప్పిన వారలు సంతోషభరితులై యమ్మహాత్ముని బెక్కువం గనంబు లాచరించి సంతుష్టాంతరంగులై సుఖంబుండి రావంద్రతారారంబును మఱియును,

సీ. ఈప్రబంధము విన్న సింపుగా వ్రాసినఁ
జదివినఁ జూచిన సంతతమును
బ్రత్యక్షపాంచాలబాహుటనటనాది
శయ్యల నుడివిన జనల కెప్పుడు
నాయువు సంపద లారోగ్యభాగ్యముల్
ధనకనక(?)వస్తువాహనసచ్చిద్ధి
కల వెందు వర్తించుఁ గలుగును శుభమును
దిగ్విజయంబును దేవుఁడొసఁగు

గీ. నెనిమి దాశ్వాసముల రూఢి నిడియెఁ బ్రౌఢి
కల్ప మనంగను జెలంగెను ఘనత ధరను

భాసగ-రాచార్యవిరచితపరమకృతియు
సరససతక-విబుధులును సన్నుతింప.

మ.కో. వందనాగతామరేంద్రబృందచారువర్ణనా
నందపూర్ణమానసాబ్జ సస్యభాష్యవిక్రమా
కుండచంద్రికాప్రకారకొమలాంగశోభితా
నందివాహనాధిరూఢ నాగభూషణోజ్జ్వలా !

Colophon :

ఇది శ్రీసరస్వతీచరణసరసీరుహనివృంధమకరంద సందోహ
మధురధురీణమధుక రాయమానసరసకవితావిలాస శ్రీభాసగ-
చార్యనామధేయప్రణీతంబైన శ్రీవాసవీమాహాత్మ్యంబను మహాపు
రాణంబునందు సర్వంబును నప్తమాశ్వాసము సంపూర్ణము.

గ్రంథాంతమం దిట్లు కలదు :—

చ. తెలుఁగులవారు సంస్కృతము తేట యెఱుంగరు సంస్కృతము
రలు తెలుఁగండుఁ గల్గు వడిప్రాసమెఱుంగఁగలేరు వేడగ భూ
వలయములోన సంస్కృతమువచ్చి తెనుఁగులగద్యవ్యముల్
వలుకఁగ నేర్చుసతకవులు పాలననేతురు గాక యీకృతి.

శ్లో. ఆనా బ్రహ్మేయారుశాతా ఘనభువి తపసా తోషయిష్యామ
స్థిత్యా కైలాసశైలేచలసుతశివయో శైచ్చ వక్షేవాహకాలే
వైశ్యా గోకర్ణజాతా భువి ముఖరముఖాష్టాదశ గ్రామనాథా
రాక్షా కన్యామవంతం (?) శమనముఖేద్యైవముక్తితాపః.

శ్లో. క్రతుకాలే యాచమానో
కర్తృకాలే పురోహితః

నీతాకాలే గురుశైవ
భాసగరాచార్య ఉచ్యతే.

* * * *

సాధారణనామ సం॥ పువ్య బ. ౧౦ భానువారం వ్రాసినది.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు హెచ్చు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు

వాసవీమాహాత్యమను నీగ్రంథము సంస్కృతమునకుఁ దెనుగు. ఈపురాణమునఁ గల్లికథకు సంగ్రహ మిది :—పెనుగొండపురమునఁ గుసుమ శెట్టియను వైశ్యునకు వాసవకన్యకయను కూతురు గలదు. విష్ణువర్ధనుఁడనుతన డాకన్యను మోహించి తన కిమ్మని బలాత్కరించెను. ఏర్పిరికిఁ జొరక యావాసవకన్యకయుఁ దక్కినకొండలువైశ్యులును నన్నికూడములం జొచ్చిరి. కన్యకాశాపమున విష్ణువర్ధనుఁడు తలప్రక్కలయి మడిసెను—

విశేషించి యిందు వైశ్యులకులాచారధర్మములును, వారిగురువులగు భాసగరాచార్యులనువాగమర్యాదలును మొదలగువిషయములు తెలుపబడినవి. దీనిసంస్కృతగ్రంథము సాగండపురాణము లోనిదని తెలుపబడినది. పెనుగొండలో విష్ణువర్ధనుని కాలమున జరిగిన యీ యాచార్యతంత్రము సాగండపురాణమున నెట్లు చేరఁ గలదో! సాలంకాయనుఁడను ముని భావిపరిజ్ఞానముతో వైమిశమున వైశ్యము నులకుఁ జెప్పినట్లు కలదు. దీని నాంధ్రమున రచించినయాతనిపేరు భాసగరాచార్యులు ఈతఁ డావైశ్యగురువులచరంపరలోనివాఁడే. ఈపుస్తకభాండాగారమండలి వేటొకప్రతికంటె నీప్రతియందుఁ గృత్యాదిని బెక్కుపద్యము లెక్కుపగాఁ గలవు ఈకథయే తిమ్మనయనుకవితే యక్షగానముగాఁ గూడ రచియింపబడినది.

R. No. 92.

Palm-leaf. $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 177. Lines, 5 in a page.
Telugu Good.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

భాస్కరరామాయణము (కీషింధా-సుందర కాండములు).

BHĀSKARARĀMĀYANAMU (KISKINDHĀ AND SUN-
DARA KĀNDAS)

Same work as the one described under R. No 23 *ante*.
According to the colophon in this MS the author of Sundarakānda
is Bhāskara and not Mallikārjuna

Complete.

Colophon :

కీషింధాకాండము గద్యము.

ఇది శ్రీమదష్టభాషాకవికులపవిత్ర భాస్కరసత్యవిత్ర మల్లి
కార్జునభట్ట ప్రణీతంబైన రామాయణంబను మహాకావ్యంబునందు
గీషింధాకాండ సర్వంబు నేకాశ్వాసము.

Colophon :

సుందరకాండగద్యము.

ఇది శ్రీమదష్టభాషాకవిమిత్రకులపవిత్రయశస్కరభాస్కరప్ర
ణీతంబైన రామాయణమహాకావ్యంబునందు సుందరకాండ సర్వం
బు నేకాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము
లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నె 23 రున వర్ణితమగు గ్రంథమునభాగమేగాని వేఱు
గాదు ఎల్లయెడ సుందర కాండము మల్లికార్జున భట్టరచిరమని యుం
డగా నిందు భాస్కర రచితమనికలదు.

R. No 93

Palm-leaf $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll 120 Lines, 6 in a page. Telugu.
Injured.

Presented by Puligadda Gangaraju of Vizianagaram.

భాస్కరరామాయణము (యుద్ధకాండము).

BHĀSKARARĀMĀYANAMU (YUDDHAKĀNDAMU).

Same work as the one described under R. No 23 *ante*. The Yuddhakānda here is said to have been composed partly by Bhāskara and partly by Ayyalabhatta at the instance of Pedavēdagirināyanaingāru.

Incomplete.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. తుదను గొన్నిపత్రములు శిథిలములై పోయినవి. వ్రాత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములు కలవు.

ఈ యుద్ధకాండము గొత భాస్కరకృతి యనియుఁ దర్వాత 'పెదవేదాగిరినాయనింగారు అయ్యలభట్టుచేతఁ జెప్పించి'రణము నిందుఁ గలదు.

R. No. 94.

Palm-leaf. 18×14 inches. Foll. 136. Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

భాగవతము.

BHĀGAVATAMU.

Same work as the one described under R. No. 20 *ante*.

Breaks off in the third Skandha.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి మూడవసకాంధము కొంత భాగమువఱకుఁ గలదు. వ్రాత ముచ్చట గూర్చునున్నది నిర్దుష్టము గాదు. శైథిల్యము గలదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నె 20 రుస వర్ణితమగు గ్రంథమే. ద్వితీయసకాంతమునఁ బ్రతివి లేఖకుఁ డిట్లు వ్రాసకొన్నాఁడు :—

“శౌర్యరినామసం॥ భాద్రపద బ ౧౮ గురువారం సరికి ఆళ్ల సన్యాసిగారుడు కామయ్య మాతృకలోనున్నక్రమాన నూతి చిన యజ్ఞేశం కుమారుడు బుచ్చయ్య శ్రీకృష్ణమూర్తివారి అనుగ్రహంవల్ల వ్రాసెను.”

తుద నాల్గవత్రము ల దు కూచిమంచి తిమ్మకవి నీ సుందరీ పరిణయమున భాగముకొంత వ్రాయఁబడియున్నది

R. No. 95.

Palm-leaf. 18 x 1½ inches Foll. 108. Lines, 6 in a page. Telugu. Injured.

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

భాగవతము (ప్రథమద్వితీయతృతీయస్కంధములు).

BHĀGAVATAMU (SKANDHAS 1 TO 3)

Same as the above.

Incomplete.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. మొదటినుండి మూడవస్కంధమున సగము వఱకుగలదు. వ్రాతబాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము కలదు. గంధపాతములు కలవు.

ఇది కొంత వర్ణి చిన గ్రంథమే. ఈ ప్రతి యసమగ్రమును, శిథిలము నగుటచే విషయవివరణము చేయఁబడదగ్గె.

R. No. 96.

Palm-leaf. 13¼ x 1½ inches. Foll. 31. Lines, 5 in a page Telugu. Good.

Purchased from P. D. Śrīnivāsa Śāstri of Tanjore in 1910-11
మాయాచిదానందమంజరి.

MĀYĀCIDĀNANDAMAÑJARI.

This is a work treating of the principles of the Advaita Vedānta; by Nādiṇḍla Umāpati, son of Śeṣayya, a Niyōgi

Brahmin of Ārvēla class and of Ātrēyagōtra. The author was a Karapa of Nāḍindla village. He states that he was asked by his teacher Cidānandaghanaṣṛgi, in a dream, to compose this work.

Complete.

Beginning:

ద్వి. శ్రీవాసుదేవైక చిదచిదానంద
 పావనామృతరాశి బృహద్రాశి (?)
 తాపత్రయాంతకుఁ దత్త్వార్థవేది
 న్యాపకు నవ్యయు వ్యక్తు సర్వజ్ఞ
 * * * * *
 సాక్షియై వెలుంగొందు సద్గురుస్వామి
 పాదపద్మంబు భక్తితోఁ గొలిచి
 * * * * *
 మాయాపదానందమంజరి యనెడి
 ద్విపద గావింతును ధీరాత్ము లరసి
 * * * * *
 చెలువగు నొకఁడు హాసిద్ధవేషమునఁ
 గలను జిదానందఘనయోగి ననుచు
 సరసత వివరించి సకలవేదాంత
 పరమరహస్యముల్ బయలుపడంగఁ
 గర మొప్పు దనపేరఁ గథ సేయు మనిన
 కరయ నాచేతఁ గా దది యనియంటి
 * * * * *
 సత్కృతి నాదిండ్లశాసనాంకుండు
 ఉమ్మయామాత్యుండు నొనరించె బ్రేమ
 ధర హరికీర్తనఁ దప్పొప్పు లున్న
 నరసి దిద్దుదురు కా దన కాత్మవిదులు.

End :

సదయుండు నాదిండ్లశాసనాంకుండు
 కూరిమి పీరయకులనవిత్తుండు

నారూఢిఁ దనరుబుధాగ్రగణ్యుండు
 అతనిచ్చిత్తుడు శేషయామాత్యుఁ డనఁగ
 నతిప్యూసుఁ డలవేంగమా. బండుఁ గనియె
 సకలవిద్యావివక్షణుఁ డగునట్టి
 యీ లంకమతి పుణ్యుఁ డనఘచరిత్ర
 గుణసిధి యాత్రేయగోత్రపవిత్ర
 మణియగు నా ర్వేలమంతిశోభితుఁడు
 అసమా(?)ధురీచిత్రయమితవిస్తార
 భాసురవాక్ప్రాధిభావవిచిత్ర
 సర్వవేదాంతశ్చయరహస్యములు
 నుర్విని ద్విపద లోకోపకారముగ
 గరిమ నుమాపతికావంపఁ బూనె
 నరయఁ జదానందు లనుమతిసేయఁ
 గరుణించరయ్య సతకవివరులార
 ధరణిలో నాచంద్రతారారకముగను.

(వి-వి.)—

సచుగము. వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్పులు
 కుప్పలు. శైలిల్లములేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది మాయాచిదానందమంజరియను పేర ద్విపదిరూపమున
 రచింపఁబడిన వేదాంతగ్రంథము. నాదిండ్లశాసనండు (కరణము?)
 అయిన యుమాపతి దీక్షికిఁగర్త. ఇందు, అద్వైతవేదాంతవిషయము
 ప్రతిపాదించఁబడినది. విశేషము బాహ్యతములగు గ్రంథభాగ
 ముల మూలమున గుర్తించునది.

R No. 97.

Palm-leaf. 15½ x 1½ inches Foll 147. Lines, 7 in a page. Telugu.
 Good.

Presented by Vasantavada Jagannāthamgaru of Vizianagaram
 in 1911-12.

భారతము (అశ్వమేధపంచకము).

BHĀRATAMU (FIVE PARVAS FROM AŚVAMĒDHA-PARVA)

Another portion of the work described under R. No. 21 *ante* Contains the following five Parvas: Aśvamēdha, Āsrama vasika, Mausala, Mahāprasthāna and Svargārōhana.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత ముచ్చట గూర్చుచున్నది. తప్పులు లేకపోలేదు. శైలియు లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

తిక్కనసోమయాజి రచించిన భారతమందలి యశ్వమేధావిస్వర్గావహణాంతమును పర్వపంచక మిందు గాదు.

R. No. 98.

Palm-leaf. $13\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Foll. 36. Lines, 6 in a page. Telugu. Good

Purchased for the Library in 1911-12 from E. B. Kṛṣṇmācāri of Kalyānapuram, Tanjore district.

గురుశిష్యసంవాదము.

GURUŚISYASAMVĀDAMU.

This work contains the teachings imparted by a religious teacher to his disciple in regard to his conduct towards the teacher, the mode of renunciation, the division into three Gunas, the five sheaths of the soul and such other topics connected with Vēdānta. The author of the work is Yōgānandāvadbhūta, a disciple of Linga-guru. He composed also another work, called Paramānanda-śataka.

Complete.

Beginning :

ద్విపదము. శ్రీకరచౌదర్యచిన్నయారాధు

లోకనాయకు సర్వలోకసంచారు

నిరుపమామృతపూర్ణ నిర్మలగాతు)
 సురుచిరానందమయు సుజ్ఞాననేతు)
 సమాంతగోచరు నిత్యప్రకాశు
 అగణితదయసింధుఁ డగులింగగురుని
 విమలపదధ్యానవిభ వంబునందు
 అమర యోగానంద అవధూతస్వామి
 నగునట్టి నేను ను నాలింగగురుని
 జగియైన యాజ్ఞను శిష్యాపహించి
 గురుశిష్యసంవాదగురుతరద్విపద
 విరచింతు లెస్సగా విస్తరముగను.

End :

లని యిట్లు సంతోషహర్షాశ్రువులను
 తనుపులకాంకురధర్మంబు నొంది
 మాటిమాటికి గురుధ్యానంబు చేసి
 పాటించి గురుపాదపద్మంబులందు
 భక్తియు క్తముగాను బ్రతుకెయుఁ జేసి
 యుక్తమా గురునాజ్ఞ యొనర తలనుంచి
 అమలజీవన్ముక్తుడై శిష్యవరుఁడు
 అమితమాగురునందు నైక్యమై యుండు
 సగణి యీగురుశిష్యసంవాదబోధ
 గురుతరంబుగ లింగగురు నర్చితముగ
 ఒనరఁ జేసినయట్టి యొప్పైనద్విపద
 జను లెప్పడైనను జెలఁగుచు విన్న
 భక్తితోడ త నిది పఠన చేసినను

* * * * *
 పరమసామ్రాజ్యమాపదముఁ బొందుదురు.

(వి-81.)—

సమగ్రము. వ్రాత వాగున్నది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథి
 ల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

గురుశిష్యసంవాదరూపమున నీగ్రంథమందు గురుసేవావిధము, వైరాగ్యపద్ధతి, సోడశవికారములు, షడస్థులు, గుణత్రయవిభాగము, పంచకోశపద్ధతి మొదలగు వేదాంతవిషయములు వివరింపఁబడినవి. గ్రంథకర్త యోగానందావధూత. లింగగురుని శిష్యుడు. పరమానందశతకాదు లీతని యితరకృతులు.

గ్రంథాంతమున మూడుపత్రములందు సిద్ధమతమునను, మునిమతమునను బొచ్చవించితత్వైర్వి నిర్ణయము తెనుగుమాటలతోను శ్లోకముతోను గలదు.

R. No 99.

Paper. $12\frac{1}{2} \times 8$ inches. Foll. 138. Lines, 38 in a page Telugu. Good

Purchased in 1911-12 from Krottapalli Sūrya Rao of Coacanada.

దాశరథివిలాసము.

DĀŚARATHIVILĀSAMU

This is a Prabandha in seven Āśvāsas treating of the story of Rāma by Krottapalli Laccaya, son of Rāmanārya, a Vaidika Brahmin, of Kaundinyagōtra. He is also the author of Sūryaśataka. The work under notice is dedicated to God Vēṅkatēśvara worshipped at Tirupati

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమద్దైరిక ధాతువేష్టితమునై జీమూతసంవ్యాప్తమై

రామంబై తనరారువేంకటనగేంద్రంబు హరివాహనో(రసో)

ద్దామంబై మృగనాభిలిప్త మగువర్షాదేవిపక్షోజ మం

చామోదించెడువేంకటేశ్వరుడు మహ్నాసక్తి రక్షించుతఁ.

క. కృతినుతుని వేంకటేశుని
 కృతినాథుని గా నొనర్చి కృపపుట్ట నను
 సత్కృతి గావించెద మఱి స
 తత్కృతి యంతటికన్న గలదె యెన్నివిధములకా.

* * * *

గీ. వెలయు నజునికగుణ విమలరామకథాప్ర
 పంచమెల్ల గానబడిన వేడక
 బ్రహ్మభంగి జెప్ప బాచేతసుండు శు
 భక్రమంబుగా నుపక్రమించి.

వ. అట్టి మహామహనీయాభివర్ణనీయసుగుణసంకానంబును
 సంశ్రితదీనసంతానసంతానంబు నగు రామకృష్ణసంతానంబునం
 జతుర్థపుత్రుండగు నేను,

గీ. పరమభక్తిని దుష్కరప్రాసకంద
 సూర్యశతకంబు విరచించి సూర్యదేవ
 తాకోమణి కర్పించి తద్దయావి
 శేషమాధుర్యకసుధాప్రసిద్ధి మఱియు.

End .

మం-భా. సుమునిప్రకాండనుత సూరవందితా
 కుమతిప్రజాపహతకుంభినీహితా
 కమనీయచక్రధరకాంచనాంబగా
 విమలాతరంగవర వేంకటేశ్వరా !

Colophon

ఇది శ్రీసూర్యనారాయణపదాబ్జద్యానపరాయణభూమిదైర్య
 వినయ రామనార్యతనయ పండితసేవాసముద్వహు క్రొత్తపల్లి
 లచ్చయ ప్రణీతంబైన దాశరథివిలాసంబును మహాప్రబంధంబునందు
 సర్వంబును పాపాశ్వాసము సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వాక్రీత బాగున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

దాశరథివిలాసమను పేరుగల యీ యేడాశ్వాసములప్రబంధమున శ్రీరామచరిత్రము వర్ణింపబడినది. గ్రంథకర్త కొత్తపల్లి లచ్చయ్యకవి. కొండిన్యగోతుడు. వైదికబ్రాహ్మణుడు రామనార్యుని పుత్తుడు. దుష్కరప్రాసములతోగూడవద్య సూర్యశతకము రచించినవాడు. ఈ కృతి తిరుపతివేంకటేశ్వరస్వామికి సమర్పింపబడినది.

R No 100.

Palm-leaf 16½ × 1¼ inches Foll. 117. Lines, 5 in a page. Telugu. Good.

Purchased in 1911-12 from K. Sūrya Rao of Cocanada.

ఆంధ్రభాషార్ణవము.

ĀNDHRABHĀSĀRNAVAMU

This is a lexicon of Telugu words written in the form of stanzas and in the same plan of arrangement as Amarasimha's Nāmalingānuśāsana in Sanskrit. The author of the work is Nudurupāti Venganārya, son of Mahōddandakavi Sitāramārya. He composed this work at the instance of his patron, Rāya raghunātha of Pudukōta, who was the same as the author of Pārvatīparinaya described under R. No 55 *ante* The stanzas giving the patron's genealogy in this work happen to be the same as those found in the Pārvatīparinaya. The work now under description was dedicated to God Mātṛbhūtesvara worshipped at Trichinopoly. In the last two leaves are given different readings in regard to the text of the work.

Complete in three Kāṇḍas.

Beginning :

శా. శ్రీమాతృప్రకటికృతాంగరుచి సారం జూచి భాషించుచో
 నామే మైనతిలోకమాత యగుటకై వైశ్యాంకన దల్లియె
 ప్రేమం బ్రోచుట చూడయే . . శ్రీమాతృభూతేశ్వరుం
 డామోదంబునఁ బ్రోచుఁగాత రఘునాథాధీశ చూడామణికి.

*

†

*

*

ప. . . . కొలువు డి నన్ను రప్పించి సన్నా
 నంబు సేయుచు వినయంబున,

క ఖచరీకచకుచవిచల

ద్విచికిలహారప్రవన్నవీనమరంద

ప్రచురరుచిం బెనఁగొన్నచ

కచ (కల్?) నీకవిత తెన్నుఁ గవివెంగన్నా !

గీ. ఆంధ్రగోర్యాణకవనంబులందు నీకుఁ

గలుగుజ్ఞానం బదేరికిఁ గలుగ నేర్పు

నాశ్రితుఁడ వంచు నుఁయించు టట్లు కాదు

కాని యవి యేల యిపుడు వేంకనకపీఠి !

గీ. దేవతలభాష గొప్పునఁ బెలుఁగుకన్న

సంసకృతమె మిన్న యాయుక్త సరియె తెలిసె

రసికుఁడగువాఁడు తనదుజారుసిగలోనఁ

దుఃసినే యిడుకొనునో జాజులనె యిడునో.

గీ. కాన నీయాంధ్రకృతులను గలుగునట్టి

పదముంకు నెల్ల నర్థ వేర్పడెడు రీతి

నద్భుతంబుగఁ గృతిని జేయంగవలయు

నర్థమైన రసస్ఫూర్తి యగుట యరుదె !

గీ. కృతికి నాయకు మాతృభూతేశుఁ జేయ

వలయు నని నేను నీతల పల పసిండి

సొమ్ము సేయించి పంటరా శ్లిమ్ముగాను

జెక్కినను మేలె రతనంబుఁ జెక్కికున్ను.

వ. అంకితంబు : నాయొనర్పంబూనిన యాంధ్రభాషార్ణవం
బను మహాకృతికి సందర్భం బెట్లనిన,

End :

గీ. ఆశుతగ్రామ్యుని పుత్రవ్యర్థసులభ
శంకితాలస్యనిర్ముక్తశబ్దవితతి
దక్క రచించు నీకృతి దయను గొనుము
మాతృభూత జగత్త్రయీమాతృభూత !

* * * *

మాలిని. సకలభువననాథా సంతతస్వావబోధా
మకుటఘటితసోమా మంగళాధారనామా
సుకవివ్యాదయగేహా సుందరస్వచ్ఛదేహా
యకలుషవిజచర్యా యాశ్రితా మోదవర్యా !

Colophon :

ఇది శ్రీమరమేష్వరకరుణాటాక్షసప్తపాస్తసర్వజ్ఞత్వాదికతిప
యగుణస్వామ్య తదితర సకలగుణసౌపమ్య ఆసేతుహిమాచలఖ్యాత
మహేంద్రాంధకవివిరుదప్రశస్త సీతారామార్యవర్చితనూజాత శౌ
ర్యైర్యస్థైర్యసకలచిరత్న రత్నాకర శ్రేతజనశ్రీకర కోటిసమా
ఖ్యవంశసుధాపయోనిధిరా కాశశౌంక ఘంటికాతురగనీలతపత్రహ
నుమద్ధ్వజమకిరతేతనదివాదీపనవినిధభేరికాదినిఖిలవిరుదాంక బృహ
దంబికాకటాక్షస జాతసామ్రాజ్యధురంధర విమలయశోబంధుర క
ర్ణాటచోళపాండ్యపహిపాలాదిసంస్తూయమాన శ్రీరాయరఘునాథ
మహీనాథసభాంగణవిరుదాయమాన ఆర్యనుతచర్య వేంకనార్యప్ర
ణీతంబైన శ్రీమదాంధ్రభాషార్ణవంబునందుఁ దృతీయకాండము సం
పూర్ణము.

కొత్తపల్లిగంగయ్య స్వంతయుకు వ్రాసెను.

(బి.వి.)—

సమగ్రము వ్రాత బాగున్నది. తప్పు లంతగా లేవు. శైథి
ల్యము లేదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

అంధ్రభాషార్థవ మను పేరుగల పద్యరూపమగు నీ నిఘంటువు నుదురుపాటి వెంగనార్యునిచే రచియింపబడినది. పుదుకోటట్రాభువగు కోటిరాయరఘునాథగారయ లేతతక్కు తిరచనమునకుఁ బ్రేరకుఁడు. మాతృభూతేశ్వరస్వామి కీకృతి సమర్పింపబడినది.

సంస్కృతమున నామలింగానుశాసనమువలె నీ నిఘంటువు స్వర్ణోన్మదికాకాలాదివర్ణములతో మూఁడు కాండములుగా రచియింపబడినది. ఏతతక్కుతిప్రేరకుఁ డగు రఘునాథరాయలు పార్వతీపరిణయ మను ప్రబంధమును రచించెను. అతని వంశవర్ణనమున నాగంధమృదున్నపద్యములే యిందాను గలవు. ఆ గంధము నెం యగునది పట్టింపబడినది. అయావిశేషముల నాచోటఁ జూచునది.

గ్రంథముతుడ నెండుపత్రములందు గ్రంథమునందలి పాఠభేదాదికము కొంత వ్రాయఁబడియున్నది.

R. No. 101.

Palm-leaf. $5\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4}$ inches. Foll. 35. Lines, 10 in a page. Telugu. Injured.

Purchased from K Rāmasvāmi Ayyangār of Magadh in 1911-12.

కావ్యాలంకారసంగ్రహము.

KĀVYĀLĀNKĀRASAṅGRAHAMU.

This is a treatise on rhetoric and poetics. By Mūrti. This MS. contains only the Rasaprakaraṇa forming the third Āśvāsa.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. మూఁడవయాశ్వాసము మాత్రమే కలదు. శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాఠములు లేవు; వ్రాత నీన్నది. తప్పులు లేవు; కాని కొంతగ్రంథభాగము ముఁడు వెనుకలుగా వ్రాయఁబడినది.

మూర్తికవిచేరచియింపబడిన శావ్యాలంకారసంగ్రహమందలి
తృతీయాశ్వాసమగు రసప్రకరణ మిందుగలదు. గ్రంథ మసమ
గ్ర మగుటచేఁ దక్షిణాయంశము లిందు దెల్పబడవయ్యె.

R. No. 102.

Palm-leaf 11 × 1½ inches. Foll. 40. Lines, 5 in a page. Telugu
Good.

Purchased from Krottapalli Sūrya Rao Garu of Cocanada
in 1911-12.

ప్రశ్నాశాస్త్రము.

PRAŚNASĀSTRAMU.

This is a treatise on prediction and divination. There are
given here 40 questions and 9 answers for each question.

Complete

Beginning:

౧

ఈ చి తించినప్రయోజనం అయ్యేనో కాదో ?

౧ ఈ చింతించినప్రయోజనం ఒక ధోరవల్ల అవును.

౨ సర్వధా అలస్యానకాని కాదు.

౩ ఈసొమ్ము తీసి నట్టుటనే మజీవకదిక్కున పెట్టి.

౪ ఈస్త్రీ బిడ్డలుగన్నవెనుక చచ్చిని.

౫ ఈక స్యకకు ధనలాభం అవును.

End:

౪౦.

ఈతనితో జగడం చేస్తే గెలిచే నా గెలవదో ?

౧ ఈతనితో జగడం చేస్తే గెలవదు. దేశత్యాగమై వక
దూపాయేసి.

౨ ఈసమర్థుడినముహూర్తం సంపద కడు లెస్సయ్యాని.

3 ఈ అష్టమ ఈయేడు తీరదు. ముందర తీరేని.

౪ ఈయిచ్చిన అష్టమ జగదానగాని రాదు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిన్ననిది. నిర్దుష్టము కాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది యొక ప్రశ్నగ్రంథము. ప్రశ్నకూచువిధ మేమో యిందుఁ దెలుపఁబడి యుండలేదు. నలుబది ప్రశ్నములును, ఒకొక్కప్రశ్నకుఁ దొమ్మిదేసి బదుళ్లును గలవు. ఇంతకంటె నీ గ్రంథమును గూర్చి యెఱుఁగఁదగినది లేదు.

R. No. 103.

Palm-leaf. $16\frac{1}{4} \times 1\frac{1}{4}$ inches Foll. 303 Lines, 6 in a page. Telugu Good.

Purchased from Uṇṇavūri Viśvanātha Śāstri of Vizianagaram in 1911-12.

భాగవతము (దశమసకంధము).

BHĀGAVATAMU (TENTH SKANDHA)

Same work as the one described under R. No. 75 *ante*.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిన్ననిది. తప్పులంతగా లేవు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది బహుశః సోతరాజులచే రచియింపఁబడిన భాగవతపురాణ మందలి దశమసకంధ మనెడు భాగము. ఇది నెం. 75 రు వున్న కము సమానవిషయములే.

R. No. 104.

Palm-leaf. $17 \times 1\frac{3}{4}$ inches. Foll. 47. Lines, 8 in a page. Telugu.

Injured

Presented by Brahmānanda Rao of Cocanada in 1911-12.

హరవిలాసము.

HARAVILĀSAMU.

This is a Prabandha in seven Āśvāsas describing the story of Śiruttondanāyanār, a Tamil Śaiva saint, as also the story of the marriage of Pārvatī and Śiva and other stories connected with Śiva. The author of the work is the famous Śrīnātha, son of Mārayāmātya and grandson of Kamalanābha, and it is dedicated to the author's friend, Avaci Tripurārī, son of Avaci Setṭi and grandson of Pāvāpi Setṭi of Simhavikramapaṭṭana. The patron of the author is said to have lived at Conjeevaram and to have been a descendant of Śiruttondanāyanār. This patron's father was a friend of Reddi Vēmabhūpāla, who built a flight of steps to ascend the Śrīsailam hill in the Kurnool district. The author's brother, Tirumalanātha, was the friend of Kumāragirirāja, the patron of Kāṭayavēma, the author of a commentary on Kālidāsa's dramas, and assisted him in successfully conducting the Vasantō tsava (spring festival). Another brother was Ūma Setṭi, who looked after trade which was their profession, and extended even to distant countries. For fuller details see Telugu remarks and the extracts given below.

Contains only the first five Āśvāsas.

Beginning :

ఉ. శ్రీమహిళాపయోధరహరిన్మణి హారము హస్తీభూధర
స్వామి పయోజనంభపునిజస్సముగాచినవేల్పు దేవతా
గ్రామణి కంచిశ్రీవరదగాజు మనోహరపుణ్యకోటివీ
శ్రీమణిమ డితుం డవచిదేవయతిప్ప గృతార్థుఁ జేయుతఁ.

*

*

*

*

వ. అని ప్రార్థించి త్రిపురాంతక దేవి దివ్యశ్రీపాదపద్మాభాగధకుం
డును, పరబలసాధకుండును, కమలసంభవోరఃప్రదేశ సంభవవిమల

వంశవంశారుడును, సర్వదావిచ్ఛిన్నగుధారుడును, సుజనవిధేయుండును, కర్పూరవసంతరాయుడును, కీర్తినితావల్లభుండును, ప్రతివివసారాంతపరమేశ్వరుండును, మాణిక్యసింహాసనాధీశ్వరుండును, అగ్రీకృతభూసురాశీర్వాదుండును, కీషింధాచలక్రీడావిలోదుండును, దానధర్మపరాయణుండును, ఇష్టశిగరుడనారాయణుండును నిజకీర్తిశాసనస్తంభాచలమానదిగంతదంతావళుండును, అభయద్రావిళుండును, వశీకృతనిఖిలభూభుజుండును, సతతత్యాగధ్వజుండును, వినిర్మలకులశీలుండును, పాండ్యరాయకందుకక్రీడావిలోలుండును, కవిజనస్తోత్రపాతుండును, కౌండిన్యగోత్రపవిత్రుండును, చతుష్పాదవిద్యాజన్మభూమియు నయోధ్యానగరస్వామియు, ననంబరంగి జబూద్వీపభూభవనమండలీమకుటమండనాయమానం బగు కొండవీ (?) లతాధిష్ఠితాస్థానశ ద్వీపాంతరాళుండునునగు కొమరగిరి భూపాలువలన నాందోళికాచ్చత్రచామగతురంగ భద్రపీ

తాదిగాజ్యచిహ్నములు వహసి యష్టహారాజునకుఁ బ్రతివత్సరంబును సంవత్సరో (పంచతో?) త్వచంబుల క (లగ?) స్మారీకుంకుమ సెంకుమద కర్పూర హిమాంబుకాలిగురు గుఱసారి ప్రభానంబులగు సుగంధద్రవ్యంబు లూడంగూర్చియు జీని సింహళ తవాయి హారు మంజి జోణంగి ప్రభృతి నానాద్వీపనగరాకరంబులు ధనకనక వస్తువాహన మాణిక్య గాణిక్యంబులు దెప్పించియు గవినైగమికవాది వాంశిక వైతాళికాదులగు నర్థజనంబులకు నర్థంబులు గుప్పించియు ధీరుండన, నుదారుండన, సదాచారుండన, భవన విఖ్యాతి నైకొని యొప్పు నవచితిప్పప్రభుం డొకటనాఁ డాస్థానమండపంబున సుఖోప విష్టుండై.

సీ. కమలాభుని పాశ్చ్యం గవితామహారాజ్య

భద్రాసనాసీనుఁ బరమపుణ్యుఁ

బాత్రు నాపస్తంబసూత్రు భారద్వాజ

గోత్రు సజ్జనమిత్రుఁ గులపవిత్రు

భిమాంబి కామారనామాత్యనందను
 నఖిలపురాణవిద్యాప్రవీణు
 నధ్వర్యు వేదశాఖాధీనిష్ఠాతు
 సంధ్రభాషానైషధాజ్ఞభవుని

గీ. సుభయభాషాకవిత్వ ప్రయోగకుశలు
 బాలసఖు గారవించి తాత్పర్య మెసంగ
 నవచిత్రపురాంతకుం డలకాధిరాజు
 హితమి (.)

క. కంటిఁబ్రవిశుద్ధసంతతి
 వింటిఁబురాణములు పెక్కు విశ్వము పొగడఁ
 మంటి బహువత్సరములు
 కొంటి యశోధనము సుకవికొటి నుతింపఁ.

సీ. కట్టించె నెకతాత కంచి హర్షములు
 హరిణాంకమాల్చి కేకామ్రపతికి
 బాలార్క మనియెడు పద్మరాగము డాచె
 నొకతాత కంచినాయకునినాభి
 నెకతాత గట్టించె యోజనత్రయదీర్ఘ
 వరతటాకాంభోధి తిరువళూర
 కావేరి గట్టించె గార్పాసరాసుల
 నుబ్బి చోడఁడు మెచ్చ నొక్క తాత

గీ. ప్రతిదినమును గపురదీపములు వేయు
 వ్రతములుగ నొక్కతాత యీశ్వరున కొసంగ
 నిఖిలలోకప్రసిద్ధవాణిజ్యవ శ
 ధరులు మాతాత ౨ భయగోత్రమ్మలందు.

గీ. శైవవైష్ణవ సమయదీక్షాభిశేష
 ధన్యమానసు లుభయగోత్రములవారు

నాయశిష్టంబు కడుఁ బిన్ననాఁటనుండి
పరమమాహేశ్వరాచార భక్తిపరము.

గీ. ఆగచ్ఛాననిధి తత్త్వార్థఘనివి
బహుపురాణజ్ఞుడవు శుభభవ్యమతివి
బాలసఖుడవు శైశవసఖ యొకటి
యవధరింపుము నాపేర నంకితముగ

వ. అనిన నేను శుభముహూర్తంబుగాన నిజాంతరంగమంగ
ళాయతనాధిష్ఠిత కుమారాచల త్రిపురాంతకుం డవచిత్రపురాంత
కుండు కృతిస్వామిగా హరవిలాసంబను ప్రబంధంబుచెప్ప దొడం
గితి నస్తుహాప్రసాదంబునకు ముఖతీలకంబగు తదీయవంశావతారం
బెట్టి దనిన

సీ. ముయ్యేడు వాసరంబు లకాలవర్షంబు
జడివెట్టి కురియఁ బర్జనుఁ బనిచి
తా నొకఁడుఁడుఁ నుకఁ దకొకకఁ శివయోగి
యూర (లేకుండంగ మే?)రవెట్టి
క (కు?) డవంగఁ బెట్టినకొడుకు మాంసముతోడి
భోజనంబునకై విభూతి యొసఁగి
పుత్తుఁ బాకముచేసి బోనాముపెట్టినఁ
గుడువంగ నొల్లక పెడమువెట్టి

గీ. పీఠమాహేశ్వరాచారవిధియందు
నిజము లిపించె నెవ్వని నీలగళుడు
వాఁడు పాత్రుండు గాఁడె కైవారమునకు
దురితదూరుండు శ్రీచిఱుండనంబి.

సీ. అర్ధరాత్రుంబున నల్లాడనాధుండు
తానె యెవ్వనికే నైదండయిచ్చె
సదకఁపుఁబ (?) మి పై వేయవచ్చిన
దనుజారి నిల్పె నెవ్వనినిజంబు

అలిగిపోయిన వేంకటాచలంబున కేరి

కొనివచ్చె నెవ్వని గుధగర్భండు

వైకుంఠనాథు డెవ్వని సేవనకు మెచ్చి

యాత్మసంతోరక ల్యాణ మొసంగె

గీ. అతడు భాగవతోత్తము డతడు శుభుఁ

డతడు వైరాగ్యసంపన్ను డతడు ఘనుఁడు

పరమవైష్ణవసభ నుతింపం దగండె

కాంచినగొకుటుంబి తిరుకం(గరం?)చినంబి.

వ. అందు

గీ. సింహాదిక్రమపట్టణ శ్రేష్ఠుడైన

సెట్టిజగజ్జెట్టి పావాణి సెట్టివిభుఁడు

ఘనుఁడు నగరేశచంద్రశేఖరపదాష్ట

వందనాచందితాత్ముండు వంశకరుఁడు.

క. శ్రీపర్వతసోపాన

స్థాపితుఁ (పకు?) డగు రెడ్డి వేమజగతీపతికి

బ్రాహ్మణయచివధీమణి

యాపావాణికి జనించె నభ్యుదయముతో.

ఉ. షష్ట్యజత్ప్రసిద్ధిక (?) బివేకనిరంజన రామనాథయో

గీశ్వర పాద సేవకుఁ డహీన దయాగుణశాలి పీఠమా

హేశ్వర చక్రవర్తి తరుణేందు కల్పాధర భక్తిభావనా

శశ్వతమానసుం డవ (!) తుండే !

ఉ. అతతభక్తిసంపద నహస్తిశమన్ ఘృతఖండశరగ్రా

పాతముతో నపూపములు పాయసముం గదళీఫలంబులు

స్థితముగాఁగ నన్నములు పెట్టును శంకరభక్తకోటి కా

సేతుహిమాచలం బవచిసెట్టికి నెవ్వరు సాటి యిచ్చుహి.

మ. ఖుసిమీదక సురధాణి నిండుకొలువై కూర్చున్న నీకరా
భ్యసనప్రాణినుతించురా యవచితిప్పా చంద్రసారంగనా
భిసముత్పాదిత తాళవృంత పవనప్రేంభోళనప్రక్రియా
వసరోదచిత సాగసారభరసవ్యాలోల రోల బముల్.

క. తిన్న ధనార్థుల పట్టుం
గొమ్ము వివేకాది సకలగుణరత్ననిధా
నమ్ము ద్రిపురారియనుగుం
డమ్మును బుధజనము సంతతమ్మును బొగడున్.

చ. వారిహర రాయఁ ఘోరజనహా సురధాణగజాధిపాదిభూ
వరులు నిజప్రభావ మభివర్ణనసేయఁ గుమారగిర్వధి
శ్వరుని వసంతవైభవము సర్వము నొకట డనిర్వహించు మా
తిరుమలనాథ పెట్టికని ధీగుణభట్టికి నెవ్వ రీ డగున్.

శా. చాము వైశ్యకులాభిసోము విలసత్సందర్శనీ కళా
ధా (కా?) ముదానగుణాభిరాము సుమనఃకల్పారవాటీసుధా
ధాము గోమలయామినీశధవళోత్తంసప్రశంసారుచి
శ్రీమన్నానసనైవయోగివిహితక్షేము న్నుతించం డగున్.

నీ. పంజార(బు?)కర్పూర పాదపంబులు తెచ్చి (చెప్పి?)
జలసోగ బంగారు మొలక తెచ్చె
సింహశంఖున గంధసింధురంబులఁ దెచ్చె
హరుమంజీ బలుతేజి హరులఁ దెచ్చె
గోవస శుద్ధ సంకుమదద్రవము దెచ్చె
నాఁపగట్టాణిముత్యాలు దెచ్చె
భోట గ (క?) స్తూరికాపు (?) ములు దెచ్చె
జీనిచీనాంబరశ్రేణి తెచ్చె

గీ. జగదగోపాల రాయవేశ్యాభుజంగ
పల్లవాదిత్యభూదాన పరశురామ

కొమరగిరిరాజ దేవేంద్రు కూర్మిసీతుఁడు

జాణజగజ్జటి దేవయచామ సెట్టి

గీ. తమ్ము లిద్దఱుఁ దనయాజ్ఞఁ దల ధరించి
యన్నిదీపులఁ దెచ్చులాభార్థకోటి
యర్థులకు నిచ్చి కీర్తిబేహార మాడు
నవచిత్రపురాంతకుండు వంశాభివిధుఁడు.

మ. తరుణాసీరిత వాయిగోవరమణాస్థానంబులం జందనా
గరుక స్వరహిమాంబుకుంకుమరజఃకస్తూరికాద్రవ్యముల్
శరధిం గప్పలి బొంగు(?) వల్లివలి కాసమ్మన్న(?) దెప్పించునే
ర్పరిమై వైశ్యకులోత్తమం డవచతిప్పం డల్పుడే యిమ్మహి.

గీ. పండువా డిల్లి రాధాదిపట్టణముల
యధిపతులు మాధిఁ దాల్చురత్నాంకురములు
అపచిత్రపురాంత కానీతయానపాత్ర
సింహశద్వీపమండలక్షేత్రజములు.

*

*

*

*

ఉ. దీచతుర్థ సహృదరులు తిప్పయ(ర్థల ?) సెట్టియుఁజామి
[సెట్టియుఁ

మాచన విశ్వనాథ చినమల్లుకుమారులు వీర లాత్తజుల్
శ్రీచెలువంబు నైకొసకచేడియ యన్నమదేవి భార్యగా
గోచరమే నుతింప నయకోవిదుని ద్రిపురాంతకాధిపుఁ.

వ. అభ్యుదయవరంపరాభివృద్ధిగా నే నొనర్పం బూనిన హర
విలాసంబను ప్రబంధంబునకుఁ బ్రథమవిలాసంబైన నాయకుని వాణి
జ్యవంశంబునకుఁ గూటస్థుడైన చిరుతొండనంబిచర్చిత్రంబు చెప్పెద
నది యెట్టి దనిన—

End :

మూలిని.
 మృగమదఘనసారోవ్రేణనాసంప్రయోగ
 ప్రగుణితహిమవారిప్రాథ కేళీవిహార
 అగురుఘస్యణపంకా

Colophon :

ఇది శ్రీమతగమలనాభ పాత్ర మార్గయామాత్యశాస్త్రీ, సకల
 సుకవిజనవిధేయ శ్రీనాథనామధేయప్రణీతంబైన హరివిలాసము
 నందుబంధమాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము అయి దాశ్వాసములుమాత్రమే యిందుఁ గలవు.
 వ్రాత యొకమాదిరిగా నున్నది తప్పులు లేవు. శైథిల్య మెక్కు
 వఁగఁ గలదు. గ్రంథపాతములును గలవు.

హరివిలాసమును పేరుగల యేదాశ్వాసముల యీరసవత్ప్రబం
 ధము ప్రఖ్యాతుఁడగు శ్రీనాథకవి సార్వభౌమునిచే రచియింపఁబడినది.
 ఇందుఁ జిలుతొండనంబిచరిత్రము, శౌరీకళ్యాణము, దారువనవిహార
 ము, మొదలగు శివవిలాసములు వర్ణింపఁబడినవి. ఈ కృతి త్రిపు
 రాంతకుఁడను వైశ్యునకుఁ గృతిసేయఁబడెను.

కృతిపతి విషయము.

సింహాధికమపట్టాశ్రేష్ఠుఁడయిన పావాణిసెట్టికి అవచిసెట్టి
 కుమారుఁడు. ఈతఁడు శ్రీపర్వతమునకుసోపానములు కట్టించిన
 రెడ్డివేమనృపాలునకుఁబ్రా పయినవాఁడు. రామనాథయోగీశ్వరుని
 శిష్యుఁడు, అవచిసెట్టికి మాచాంబయను భార్యయందుఁ ద్రిపు
 రాని, తిరుమలనాథుఁడు, చామసెట్టి యను మూవురు పుత్రులు
 జనించిరి. వీరిలోఁబెద్దవాఁడగు త్రిపురాంతకుఁడే యీకృతికి భర్త.
 ఆతనిపెద్దతమ్ముఁడు తిరుమలనాథ సెట్టి, హరిహరరాయలు, ఫిరోజు
 షాహ, గజపతిరాజు, మెచ్చునట్లు కొండవీటిరెడ్డిరాజగు కుమారసిరి

భూపాలుని వసంతోత్సవములను నిర్వహించుచుండెవాడు. రెండవతమ్ముడు చామసెట్టి, పంజా(బు?)నుండి కర్పూరపుండెట్లు, జలనోగినుండి బంగారు మొలకలును, సింహళమునుండి మదపుటేస్తులను. హురుంజినుండి గుట్టములను, గోవనుండి జవ్వాదిని ఆప(?)నుండి యాణిముత్యములను, బోటనుండి కస్తూరిని, జీనినుండి యంబరములను దెచ్చుచుండెడివాడు. వీరికి ద్వీపాంతరములతో నోడలమీద వ్యాపారము జరుగుచుండెడిది. త్రిపురారికి, అన్నమదేవి భార్య. మాచన, విశ్వనాథుడు, చినమ్మ, అనువారు కుమారులు. ఈ త్రిపురారివంశమున పూర్వులలో నొకడు కంచి యేకామేశ్వరునకు బ్రాసాదములు కట్టించెను. వేటొకడు కంచివరదరాజస్వామిబొడ్డున బాలార్క మనియెడు మణిని బొదిగించెను. ఇంకొకడు, తిరువళ్లూర మూలకామడలపాడపుగల తటాకముద్రవ్పించెను. మఱియు నొకడు కావేరిని గట్టించెను. ఈ వైశ్యులు చింతొండనంబివంశ్యులు. శ్రీనాథకవిసార్వభౌముడీ త్రిపురారిసెట్టికి బాలస్నేహితుడు. ఈ కృతి చెప్పించునాటికి (త్రిపురారి సెట్టి మిక్కిలి వృద్ధుడు. ఈతనివాసస్థలము కాంచీపురము. ఇంతకంటెను విశేషముల కుదాహరింపబడిన పద్యముల జూచునది.

R. No. 105

Paper. 11 x 8½ inches. Foll 65. Lines, 7 in a page Telugu. Good.

(a) హయలక్షణవిలాసము.

HAYALAKṢAṆAVILĀSAMU.

Foll. 1a—31b Fol. 32 is left blank.

Restored from a MS. in the Library in 1911-12.

This work purports to explain in Telugu the characteristics of good horses, the diseases they are liable to, and the remedies for these diseases—all these as treated by Śalihōtra in his Sanskrit work. The author of the Telugu work is Manumañcibhaṭṭāraka,

son of Bhairavācārya. It is dedicated to king Kampa, son of Aubalarāya. From a comparison of the titles and attributes of this king, as found in this MS., with those of Śāluva Narasimharāya, as given in Jaimini-Bhārata, it may be concluded that Kampa belonged to the Śāluva dynasty and not to the Cālnkya dynasty.

The work here breaks off in the fifth Āśvāsa; the introduction also is wanting.

Beginning:

క. (శ్రీ!) శత్రుక్షస్థలభువ
నాశ్రితృభుజతరంగరుపమాశ్రయ వస్తూ
పాశ్రయహృదయాంబుజని
త్యశ్రేయోజాల కంపధరణీనాథా

వ. అభ్యుదయసరూపరాభివృద్ధియు, పుత్రిపౌత్రాభివృద్ధియు
నాయురారోఽవ్యైశ్వర్యాభివృద్ధియు. గా నే జెప్పం బూనిన హయ
లక్షణవిలాసం బనుకృతికే వ్రారంభం జెట్టిదనిన--అశ్వప్రశంసయు,
దినావర్తలక్షణంబును, దశక్షేత్రవిభాగంబును, వయోజ్ఞానంబును,
క్షేత్రప్రమాణనిశ్చయంబును, వర్ణలక్షణంబును, గంధలక్షణంబును,
పుండ్రలక్షణంబును, గతిస్వరలక్షణంబును, సామాన్యదోషమహా
దోష-మప్రకారలక్షణంబును, ఉత్తమాశ్వలక్షణంబును జికిత్సయు
లవణవిధియు, గడ్డిక వణప్రకారంబును, గ్రమంబునం జెప్పినందు
నశ్వప్రశంస యెట్టి దనిన.

*

*

*

*

[యా
చ. అనఘుండు శాలిహృత్పుండ్రహయంబులకుమును చెప్పినట్టి
యనుపమలక్షణంబులు వయఃపరిమాణము రోమజంబులకా
దెనుంగున నల్లవారలకుఁ దేటపడక రచియింతు సతకవుల
విసంగినియాడ దానగుణవిశ్రుత . . మేదినిశ్వరా.

Colophon :

ఇది సకల సుకవిజనసంస్థాయమానకవితాచాతురీధురీణ
సకలభాషాప్రవీణ భైరవాచార్యపుత్ర మనుమంచిభట్టప్రణీతం
బయిన హయలక్షణవిలాసంబునందు ఆవర్తలక్షణం బన్నది చతుర్థా
శ్వాసము.

End:

సీ. పసనైన శొంతి పిప్పలి మిరియంబులు
నింకపు నతివస నెనయఁ దూచి
ససహర్షములు చేసి సమకూర్చి ప్రియమునఁ
దనర యచ్చవె? నీళ్ల ననుదినంబు
వాయుతైలంబున వత్తితోడుతఁ బెట్టి
సశ్యపాదంబులు సమరఁజేసి
మేన మద్దినచేసి మేలుతోడుత పల
(?) యుపట్లనునిసుకపాట్రమునఁ గాచి.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. కృత్యవతరణిక లేదు. గ్రంథాదినుండి యై
దవయా శ్వాసమున గంఠ పద్యమువఱకును గలదు వ్రాత
తప్పులు గలవు. మాతృకలోఁ గల్గు గ్రంథపాఠము లిందును
జేరినవి.

‘హయలక్షణవిలాస’ మను పేరుగల యీ యశ్వశాస్త్రము
మనుమంచిభట్టారకునిచే రచియింపఁబడినది ఇం దశ్వముల మంచి
చెడుగులు వారిరోగముల లక్షణములు, ఆరోగముల ప్రతిక్రియలు,
మొదలగు విషయములు ప్రతిపాదించఁబడినవి. గ్రంథకర్త బ్రాహ్మ
ణుఁడు. భైరవాచార్యుని కుమారుఁడు ఈగ్రంథము కంఠభూషా
లున కంకితము సేయఁబడినది. ఈ కంఠభూషాలుఁగూర్చి కొంత
యీక్రింద నుదాహరించఁబడు సంబోధనములవలన. దెలిసికొన
నగును: —

‘శత్రు నిర్భర’ రాయవేశ్యాభుజంగ, రాజకులదీప డోబళ
రాయకంప’ మోహనమురారి, అహితహృద్భల్లి, రాయచౌహ
త్తమల్లి, మహితవిభవేంద్ర, కంపకుమారచంద్ర, చండభజసార
మీసరగండకంప, డోబళయ్యకుమారా, రాయగండరమాళీ, బర్బర
బాహా, సాళువబిరుదాంక కంపజగతీనాథా, ఫణి ఘోణమల్లి నిరు
వమకీర్తి, సన్నతచాళుకీతిలక సాళువకంపకుమారచంద్రా, సర
సోదారకుమారకంపనృపతీచాళుక్యచూడామణీ, గన్నవసుధాధీశా,
పుడమీ (?) శ్వరకొంకనృపతిభోగసు కేంద్రా, శ్రీపతిపాదాబ్జయుగళ
సేవకొంకా, కమతనూజా, గోకర్ణుడ, సమరజయకటారిసాళు
వాంక, గండరగూళకుమారకంపయా.

పై సంబోధనములం దేతతత్కృతిస్వామి చాళుక్యుడుగను
సాళువపంశ్యుడుగను గూడఁ బేర్కొనఁబడెను. అయినను బెక్కు
బిరుదములు సాళువపంశ్యులవియగుటవలన నీతఁడు జైమినిభారతకృతి
నందిన సాళువనరసింహరాయలవంశమువాఁడయ్యుండునని యూ
హింపఁజెల్లును. ఈతని తండ్రిపేరు డోబళరాయలు. ‘భీమత
నూజుఁడనియు బేర్కొన బడెను. ఈతఁ డేకాలపువాఁడో తెలి
యదు. గ్రంథావతరణిక గలప్రతి చేకుట లేదు.

(b) చిత్రధరా చంద్రశతకము.

DAŚARATHARĀMACANDRAŚATAKAMU

Foll. 33a to 55b. Fol. 56 is left blank

Transcribed from a MS. of B. Satyanārāyaṇa of Vizianagaram
in 1911-12.

This is a poem of one hundred stanzas of praise and prayer
addressed to Rāma and containing the refrain in each stanza
“రమ్యగుణసాంద్ర దశరథరామచంద్ర”. By Vakkalanka Pantayamantri.

Complete in 128 stanzas.

Beginning :

నీ. శ్రీజానకీచిత్తసీమాంతరవిహార

నీరజాతాయతనేత్రసార

సారసాష్టపవిత్రసతుకలాధార ని
 స్వారసంసారవిదూరధీర
 ధీరదైతేయసంహార మాణిక్యకే
 యూరభూషితచిదాకార వీర
 వీరాధివీర సన్నీగదాకారశ
 రీరపూర్ణప్రభాపూర హార

- గీ. హీరకర్పూరతారపటీరహార
 తాగకానిభక్తిర్తివిస్తార శూర
 పోషితమునీంద్ర రఘుకులాంబోధిచంద్ర
 రమ్యగుణసాంద్ర దశరథరామచంద్ర.

End :

- సీ. లాలిత్యముగ వకలంక పంతయమంత్ర
 రవియించినట్టియారామచంద్ర
 శతకంబుగాఁ జేయ సల్పినపద్యంబు
 లోనికి మేనల్లుఁ డైనపాలె
 పాన్వయసంభూతుఁ డగువేంకనాహ్వయుం
 డతులితభక్తి సత్యా (?) సురక్తి
 ననుకూలముగను జెప్పినభంగి వ్రాసెను
 దత్తాలమున సన్నిధానవర్తి

- గీ. యోట నసమానలేఖకుఁ డనుచుఁ జూడ
 దాశరథియైన నీ కిష్టదైవముగను
 నమ్మికొల్పుట నీపాదనభినయము
 రమ్యగుణసాంద్ర దశరథరామచంద్ర.

* * * *

- సీ. గీ. కాను కొసఁగితి నంచు దయానుసార
 మతిని గైకొని నన్ను సంతతిగఁ జేయు
 మఖిలభోగంబురాగమం దాసలేక
 రమ్యగుణసాంద్ర ! దశరథరామచంద్ర.

(వి.వి.)—

నమగ్రము. ౧౨౮ పద్యములు గలవు. వ్రాత నిర్దుష్టము కాదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

“రమ్యగుణసాంద్ర దశరథగామవంద్ర” అను మకుటముతో ముగియు నీసీసపద్యములశతశము వక్కలంక పంతయమంత్రితే రచింపఁబడినది. ఇందు శ్రీరాముని స్తుతియును లోకనీతియును బ్రతిపాదించఁబడినవి.

(c) తిట్టుదండకము.

TITTUDANDAKAMU

Foll. 57a—58a.

Transcribed from a MS. of B. Śrīsagiri Rao of Vizianagaram in 1911-12

This contains the curses of a certain Brahmin on one Kastūri Appaya, who is said to have dispossessed him and certain other Brahmins of the lands granted to them by the Pūsapāti kings of Vizianagaram.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీయుతపూసపాటికులసింధుసుధాకరులైన భూపతుల్
వేయుతరాలనుండి కడువేడు. నాసంగినయట్టిమాన్యముల్
న్యాయము దప్పి పూతకొడిగట్టిన నీకులముఁ-యశంబు నీ
యాయువు ఊణమై చను యథార్థము నమ్మర కస్తురప్పయా.

దండకము. * * * *
నీ నీ హుంకారు చీ లండి చీ మొండి చీ కండి.

End :

నీకెంతచేటున్నరో కాని భూలోకమం దెన్నఁడు లేని
దుర్మార్గపాలాచనల్ సంభవించెన్ మఱి నీకు నీసారి యార్పె
ల్లకే తప్పిన ఒక్కయేడాదికి మించుగాకుండనీచావు నిక్కంబు
గా నన్ను బ్రహ్మదేవుండు శంభుడు నీకడ్డమై వచ్చినాగాని నా
మాటకుం దప్పరాదు చీలండి మొండి శిఖండి గులామా.

(వి-వి.)—

సమగ్రము శాత తప్పలు మెండు. గ్రంథపాతములు లేవు.

విజయనగరసంస్థానమునఁ బూసపాటివారు బ్రాహ్మణుల
కొనఁగినభూములకుఁ గన్తూరియప్పయ యనునాతఁడు విఘాతము
గలిగించుచుండ గా నెవఁ తిట్టుచుఁ చెప్పినదండకము.

(d) తాండవనదీమాహాత్మ్యము (?).

TĀNDAVANADĪMĀHĀTMYAMU (?).

Foll. 59a—65b.

Transcribed for the Library from a MS. of Rāmacandra Rao
of Samalkot in 1911–12.

The name here given was found written on the cover-leaf of
the original MS ; and as it contains neither the beginning nor the
end of the work, it is difficult to verify its name and to find out
the author and the subject-matter. The work contains a descrip-
tion of Pīṭhāpuram and the story of a woman who attempts to
pluck a fruit from a tree by piling up the corpses of her sons, one
above the other, and standing on them

Beginning :

సీ.

. తలఁగ కేపురమున సిలిచియుండె

దివిజనాయక సంప్రతిష్ఠతుండై కుక్కుర

శేష్యుం డేవీట నిరవునియె

పుధుత రాష్ట్రాదేశీతలులకుఁ బెద్ద

పురుషులొకాంబ యేప్రళ వెలసె

పరమపావనమైన పాదగయాక్షేత్ర

మేరాజధానియం దేవుమిత్ర

గీ. సేతుకాశీప్రయాగాద్య శేషదివ్య

తీర్థరాజులు లట్లు ప్రతిష్ఠ గాంచె

నేమహాపట్టనం బది యెన్న నలరు
భవనసాగంబు పీఠికాపురవరంబు.

సీ. వివిధశాస్త్రపురాణవేదవేదాంతసం
విదులై ప్రకాశించువిప్రవరులు

ఉ. అంతనికుండమానవరాగ్రణిచేడియ తత్ప్రకార మా
ద్యంతమువీనుల వ్విని రయంబున నాహవభూమి కెంతయున్
వంత దలిర్ప నేఁగి కదనస్థలిఁ దెల్లినప్రాణనాయకున్
బంతిగఁ నూలి యున్న సుతవర్ణముఁ గన్గొని శోకమగ్నయై.

End :

వ. అప్పుడు పాలంతి నితాంతజతరానలసంత ప్తసకలావయ
వయగుచు సమీపంబునం బడియున్న పుత్త్రుకు నొకగినిం దెచ్చి
వైచి యెక్కి యందుకొనం బోయినఁ దత్ఫలం బందక యంతరంబు
గలిగియుండె నట్లు క్రమాబునఁ బుత్త్రశతంబు సోపానవర్ధతిం
గావించి కోయంబోవుచున్న నది యెప్పటియట్లు యందకున్న
నత్యంతదీనాననయై కన్నుల నశ్రుకణంబులు రాల నేమియుం
దోచక చీకాకుపడి ఫలం బెగదిగం జూచుచున్న సమయంబున.

(ఓ-వి.)—

మొదలు లేదు. చివర లేదు. అల్పభాగమే కలదు. వ్రాత
నిర్దుష్టముగాదు.

ఉపలబ్ధమగు నేనర్థగ్రంథైకదేశమున గ్రంథనామము లేదు ;
కాని, యీ ప్రతికి మాతృకయగు ప్రతి ముఖపత్రమునఁ దాండవనదీ
మాహాత్మ్యమని పేరుకలదు. ఇది యెవ్వరిచే రచింపఁబడెనో
గుర్తింపరాదు. పితాపుర మిందు వర్ణింపఁబడినది. ఇంతకంటె
నీ గ్రంథమునుకూచి యెఱుంగఁదగినవిషయ మగపడదు.

R. No. 106.

Paper. $11 \times 8\frac{3}{4}$ inches. Foll 90. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Transcribed from a MS. of P Laksmayyagāru of Guntur in 1911-12.

పట్టాభిరామవిలాసము.

PATṬĀBHIRĀMAVILĀSAMU.

Same as the work described under R. No. 16 *ante*.

Complete.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పులు పెండు. స్థూలదృష్టిని గొన్ని
దిద్దబడినవి. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నెం 16 రుస వర్ణితమగు గ్రంథమేకాని వేరుగాదు.

R. No. 107.

Paper. $11 \times 8\frac{3}{4}$ inches. Foll 20. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Transcribed from a MS of B Śēsagiri Rao of Vizianagaram in 19 1-12.

శ్రీంగారామరుశతకము.

ŚRĪNGĀRĀMARUŚATAKAMU.

This is a Telugu rendering of the 100 stanzas of the Sanskrit *Amaruśataka* By Tiruvēṅṅalappa, son of Tāllapāka Vēṅkatēśa-dīksita. Each stanza has a small introduction in prose There is another Telugu rendering of this Sanskrit work in the Library.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీరుచిరాంగనాశ్రమవిచిత్రవిభూషణసూనచందనో
దారవిలాసదీప్తితమ్మనై యసితోష్ణలకాంతి మించి శృం
గారరసంబు దోచె ననఁ గన్నులపండువు నైన మేనియొ
య్యారముఁజూపువేంకటనగాధిపుడివుత మాకుఁ గోరికల్.

వ. శృంగారరసప్రధాన మమరుక కావ్యము. శృంగారము
సంభోగము, విప్రలంభము నని రెండువిధములు. అందులో
సంభోగశృంగారము మొదలగా నుద్యోగించి శృంగారరసానకు
ఆల బనవిభావమైన నాయికాస్వరూపమునే దేవతగా భావించి
తృతీయపురుషార్థమును గూర్చి ఆశీర్వాదిస్తున్నాఁడు.

చ. చెదరి చనించుముంగురులు, స్వేదకణంబుల నింతజాఱబొ
ట్టొదపుగతొంతకాంతిమెయి నొయ్యన సోలెడుకన్నదామ
[రల్
కదలేడుకుండల బులును గల్గిన పౌరుషభాసమానయా
మువితముఖారవింది మాతిమోచముమెకు నొసంగు గావు
[తల్.

End :

వ నాయికాపాదతాడితుడైన నాయకుఁడు మదనదేవునకుఁ
బ్రియుండని కావ్యాంతమందుఁ గవీశ్వరు డు మాగళాచరణమును
జేస్తున్నాఁడు:—

ఉ. యావరసార్ద్రమున్ గనలయారుణకోమలమున్ బినూత్నర
త్నావళిమాపురంబును మాదాలసభావము నొ పంబుచే
నేవరపూరుషుగడు ప్రణయేర్వర్త బరాంగనచేతఁ వాడితుం
డైచిలసిల్లు వాఁడు కుసుమాయుగదేవునకుఁ బ్రియుండగున్.

క. బలం దాళ్ల పాక సతుల

తిలక శ్రీవేంకటేశదీక్షితసుతుఁ డు

జ్వలకవి తానిధి తిరువేం

కళయప్ప యమ్మగము (ప్ప యమరుకము)? తెనుగు

[గ్రా. విరచించెన్.

క. శితివే నాచంద్రారా

స్థితి మించగగ దాల్ల పాకతిరువేంగళదీ

శ్రితుం డమరుకము వేంకట

పతికి సమర్పణముగాగగ బరువడి జేసెన్.

శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు.

తుదఁ బ్రతివి లేఖకునివ్రాత యిట్లున్నది :—

చ. వారి నిజజన్మకర్మచరితామృత పానమొనర్చుదాసులన్
బరవపదంబుఁ జేర్చుటకుఁ బల్కలు ధాత్రి జరించె గాక దు
స్తరబలగర్వకంటకనిశాచర కాననముల్ దహింపఁ ద
త్కరకమలౌ తరోజ్జ్వలసుదర్శనవహ్నికణంబు చాలదే !

గీ. వ్రాసెఁ గాళయుక్తి వైశాఖబహుళాష్ట

మీందువాసరంబునందుఁ బొన్లు

పాటిశేషహంత్రిప్రతినున్నగతిని గొం

గాళరామచంద్రకవి ముదమున.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పలు లేవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

అమరకవితే సంస్కృతమున గవియింప బడిన శృంగారపద్య శతకమున కిది తెలింగింపు. తాల్ల పాక వేంకటేశదీక్షితుని కుమారుడు తిరువేంగళప్పచే గవియింపబడినది. ఇందుఁ బ్రతిపద్యమునకు వచనమున నవతరణిక కలదు. ఈ యమరుశతకమునకే వేఱొకకవితే జేయ బడిన తెలుగు సేతయు నీ పుస్తకభాండా గారమునఁ గలదు.

R. No. 108.

Paper 11 x 8 $\frac{3}{4}$ inches. Foll 27. Lines, 19 in a page. Telugu Good.

Transcribed from a MS. of B Satyanarayana of Vizianagaram in 1911-12.

కుకుటేశ్వరశతకము.

KUKKUTĒŚVARAŚATAKAMU

A hymn of 100 Sisapadyas in praise of Kukkutēśa, this being the name of Śiva as worshipped at Piṭhāpuram in the Godavari district by Kūcīmañci Timmakavi

Contains stanzas 1 to 92

Beginning :

సీ. శ్రీకరధవళాంగ శ్రీతజనావనసంగ
కరవిష్టకురంగ పురవిభంగ
తరణీచంద్రకాంగ ధరణీతలశతాంగ
విదళితానంగ గోవృషతురంగ
వలయాకృతభుజంగ విలసితఖట్వాంగ
ధృతనభోగంగ వార్షిధినిషంగ
మునిమనోంబుజభృంగ ఘనసమరాభంగ
యతిదయాపాంగ పుణ్యాంతరంగ

గీ. శైలజానంగ నీ కొకరశతక విపుడు
కూర్చి యర్పింతు శైకొమ్ము కోరుక లిమ్ము
భూసుతవిలాస పీఠికాపురనివాస
కుముదహితకోటిసంకాశ ! కుకుటేశ !

*

*

*

*

సీ. గురుతరకాండిన్యగోత్రపవిత్రుండ
గంగనమంత్రితేభరునిసుతుండ
కూచిమంచ్యన్వయాకూపారచంద్రుండ
వితతతావకకృపావీక్షణాస్త

సత్ర-వితామవో సామ్రాజ్యభారధో
 రేయుడ బుధజనప్రియ సచివుడ
 ఘనదేందులూరిలింగగళగళూర్తిహసత్తి
 సారశైవాచారసంగ్రహుడను

గీ. తిమ్మకవిదండ్రుడను నేను తిలిరి నీకు
 శనిక మొనరింతుడైకొన్న సంతసమున
 భూనుతవిలాస ! పీఠకాపురనివాస !
 కుముదహితకోటిసంకాశ ! కుక్కుటేశ !

End :

సీ. అన్నంబు నాలుక కరుచియై కన్నట్టు
 గలచినచో నిర్వి నలవిగాదు
 మనుజేంద్రుతో నైన మాటాడ నైవదు
 పనులయందేమియు మనసు లేదు
 నడచుచో నడుగులు తడవాయి గైకొను
 దగబండువులనైన నీవు గాదు
 తెవులుపుట్టినరీతి దేహంబు కృశించు
 గలనైన నిద్దుర కలుగఁబోదు

గీ. శివశివా ! ధాత్రి దా వలచినవధూటిఁ
 బాయనెడ వద్దను మ్రొట్టిపలువకై
 భూనుతవిలాస ! పీఠకాపురనివాస !
 కుముదహితకోటిసంకాశ ! కుక్కుటేశ !

(పి-పి.)—

అసమగ్రము. ౯-౨ పద్యములు మాత్రమే కలవు. వ్రాత
 నిర్దుష్టము కాదు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

“భూనుతవిలాస ! పీఠకాపురనివాస, కుముదహితకోటి
 సంకాశ ! కుక్కుటేశ !” అను మకుటముతో ముగియు సీసప
 ద్యములు గల యీ తకము కూచిపూడి తిమ్మకవిచే రచియింపబడి

నది. పితాపురమున వెలసిన కుకుట-తేశ్వరస్వామి యను శివుని
పేరనున్న యాశతక మునవడ్డములు లోకనీతి, స్తుత్యాత్మకములు
గా నున్నవి.

R. No. 109.

Paper. 11 × 8½ inches. Foll 32. Lines, 20 in a page. Telugu.
Good.

Transcribed from a MS. of K R V Kṛṣṇa Rao Bahadur of
Cocanada in 1911-12.

(a)కృష్ణలీలావిలాసము.

KṚṢṆALILĀVILĀSAMU.

Foll 1a—236

This work, as found herein, has neither the beginning nor the
end. The portion contained in the MS narrates the story of the
marriage of Kṛṣṇa and Rukmini. The work is a compilation and
is mostly made up of stanzas culled from various ancient works
coming down to Vijayavilasa. Some of the stanzas are perhaps
composed by the compiler himself.

Beginning :

క. శ్రీకర ! దుష్టమదాసుర
భీకర ! సురవిసరవినుతప్యథుతరగుణర
త్నాకర ! కటకీకృతద
ర్వీకర ! కరుణాంతరంగ ! వృషభతురంగా.

ఎ. అవధరింపుము,

క. ఆలోపల నేత తమున
నాలోవిశాలనేత యగురుక్తిని త
న్నాలోకలోచనుడుహరి
యాలోకముచేసి కదియఁ డని శంకితయై.

End:

సీ. తను కాంతిగల్గిన వనభూజములుచుట్టఁ
తఱకుమే లపరంజితరువులుగను
దరువులపై వ్రాలు మెఱుఁగారు కూపులు
కాటుక రేఖలఁ గలయఁబర్వఁ
గాటుక రేఖలఁ గ్రమ్మి ముద్దులచిన్ని
నవ్వు వెన్నల తేట నివ్వటిల్ల
వెన్నెల తేటపై వెడవల్లు నట్టులు
హస్తపల్లవకాంతు లలమికొనఁగ

గీ. మదన సామ్రాజ్య లక్ష్మీ దా నదను దెలిసి
చైత్రుఁ డత్యంతసంతుష్టి చిత్ర . . .

* * * *

సీ. గీ. కాక యిటువంటి శోభనకాంతిమోహ
నాంగవైఖరి సౌందర్య మరయ నరిది
కూడఁ జూడంగ మఱియును జోద్య మగుచుఁ
గా ననయ్యెడు పీఠ శృంగారమహిమ.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మొదలు లేదు తుది లేదు. వ్రాత నిర్దుష్టము కాదు. గ్రంథపాతములాండు రెండు గలవు.

కృష్ణ లీలావిలాసమును నీగ్రంథ మొకకవిచే రచింపఁబడినది కాదు. విజయవిలాసాది ప్రబంధములవలకును గల ప్రాచీన ప్రబంధములదలి మంచిమంచి పద్యముల నేర్చి యెవరో ప్రబంధముగా సంధానించిరి. ఎడనెడ సంధాయకుని పద్యములు గూడ నుండిన నుండఁబోలును. పన్ని యాశ్వాసములుగా నిది విభక్త మయ్యెనో గుఱుతింపరాదు. ఉపలబ్ధమగు నీ గ్రంథక దేశమున రుక్మిణీకృష్ణుల పరిణయకథ కలదు.

ఈ గ్రంథము తర్వాత నేడు పుటలలోఁ గొన్ని చాటుపద్యములు కలవు.

(b) సూర్యవంశాగ్రణీశతకము.

SŪRYAVAMŚĀGRANĪŚATAKAMU

Foll. 286-316

A hymn of 100 stanzas in the Mattābha and Śārdūla metres in praise of Rāma of the solar race of kings. The name of the author is not known. All the stanzas end with the same refrain.

Contains the first 32 stanzas

Beginning :

శా. శ్రీధాత్రీతనయామణీహృదయరాజీవప్రియాకారభ
క్తాధీనాత్మవిహారసత్యకలితవ్యాహరనీహారతా
రాధీశస్ఫటికాబ్జచందనసముద్యతీర్తివిస్తారలో
కాదారా ! యఘూహర ! రామ ! రఘువర్యా ! సూర్యవంశ
[శాగ్రణీ ! .

End :

శా. విధ్వరాగ్రయతనేత్ర ! బంధురధనుర్విద్యాసులీలామహా
గ్రధానామ (?) నిషంగ నిర్దళితగీర్వాణద్విషద్ధాత్ర ! పా
పధ్వాంతాంబుజమిత్ర ! నీలజలదాభప్రస్ఫురద్ధాత్ర ధ
త్వాధ్వాఝాఢచరిత్ర ! రామ ! రఘువర్యా ! సూర్యవంశ
[గ్ర !

(వి.-వి.)—

అసమగ్రము. ముప్పదిరెండు పద్యములు మాత్రమే కలవు. ప్రాంత యొకమాదిరిగా నున్నది. తప్ప అంతగా లేవు. గ్రంథ పాఠములు లేవు.

“రాను ! రఘువర్యా! సూర్యవంశాగ్రణీ” అనుమకుటముతో
ముగియు మత్తేభశాడూల వృత్తములు గల యీశతక మెవరిచే
రచింపబడెనో తెలియదు. ఇందలి పద్యములు శ్రీరామస్తుత్యా
త్మకములు.

R. No. 110.

Paper. 11 × 8½ inches Foll. 132 Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Transcribed from a MS of Sistlā Hanumat Śāstri of Guntur
in 1911-12.

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము.

KUBJĀKRṢNAVILĀSAMU.

Foll. 1a—126a

This is a Prabandha in four Āśvasas describing how Kṛṣṇa
by his divine powers transformed a hunchback into a handsome
lady and then married her. The author of the work is Akkana-
Pregada Haridāsa, son of Rāyanamantri, and it seems to have
been composed in 1841 A.D.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీమద్భూమితనూభవాకుచయుగ శ్రీగంధ కాశ్చీరరే
భామందారుణపంక చిహ్నతలసతగదర్శపీతోపమా
సామీచీన్యవిశాలవక్షుడు మహాసామ్రాజ్యుడౌ జానకీ
రామాప్రాణవిభుండు నా కొసగు సత్రాంతంబుసాభాగ్య
[మున్.

* * * *

సీ. జగతియం దకైన ప్రేగడాన్వయంబున

సారిది నాపస్తంబసూత్రమునను

కౌండిన్య గోత్రసంకలితుడై జనియించె

శేవప్ప యను బుధశ్రేష్ఠుడతని

సతి పుణ్యవతి పతివ్రత సుందరాంగియు
నైనట్టి సావిత్రమాంబగర్భ
 జనితులై యిద్దఱు తనయులు సంతతా
 మోదులై కడుశాంతమూర్తులగుచు

గీ. సకలవిద్యలలో నెల్ల సభలయందు
 మాన్యుఁడై నట్టి రాయనమంత్రివరుఁడు
 మేరుపర్వతమును బోలు ధీరబుద్ధి
 రహ్యుఁడై యొప్పుచున్నట్టి రామభుసుఁడు.

గీ. వార లిరువురిలో
 రాయన మంత్రివరుఁడు.

క. రయమున నన్నాప్రేగడా
 న్వయుఁడగు కృష్ణాఖ్యమంత్రి వరసుత సుగుణో
 చ్చయశీల సీతమాంబను
 బ్రియసతిఁగాఁ బెండ్లియాడెఁ బెంపుదలిగ్నన్.

క. అమ్మానవతియుఁ బతికి హి
 తమ్ములు సల్పుచుఁ జతివ్రతా మణియన లో
 కన్లు న నుతి కెక్కెను నా
 జెమ్ముగ బహుసద్గుణముల నెగడుటవలనన్.

సీ. అట్టి సచ్చాత్ములైన రాయనమంత్రి
 కిని సీతమాంబకు ఘనతవెలయ
 జనియించినారము తనయుల మిరువుర
 మార్కు లెల్లను గృహ నాదరింప
 వరపిచ్చయామాత్యు హరిదాసుఁడన నేను
 నతిసుగుణుఁడు భుజిగాహ్వయుఁడనఁ
 బరఁగుచు నున్నమాయిరువురితోపల
 సుజనహితుఁడగ్రజుఁడు నైన

గీ. నన్నుఁ గరుణించి జానకీనాయకుండు
బాల్యముననుండి తన దివ్యవగసరోజు
భక్తిధనము కవిత్వ సంపద యొసంగ
గాన నప్పటినుండి నేమానసమున.

*

*

*

*

ప. ఇట్టి నాచేత విరచితంబైన తత్ప్రబంధ సామ్రాజ్య పట్టా
భిషేకుండగు శ్రీ రామచంద్రునకు నంకితంబుగా వ్యవస్థితంబులు
రచియించెద.

End :

మాలిని. దశరథనృపపుత్రా తావసాబ్జాతమిత్రా
నిశిచరగణచైత్రా నీలజీమూతగాత్రా
కుశలకరచరిత్రా కోవిదాగణ్య చైత్రా
శశిధరధరమిత్రా ణానకీసతగళత్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీ భద్రదాచల సీతారామచంద్ర వరప్రసాదలబ్ధ కవితావి
చిత్ర, అకౌరస ప్రెగడరాయన మంత్రి పుత్రి శుభగుణవికాస,
హరిదాస విరచితంబైన కుబ్జాకృష్ణ విలాసం బను శృంగారకావ్యం
బునందు స్వంబును జతుర్థాశ్వాసము సంపూర్ణము

గ్రంథాంత మం దిట్లు కలదు :—స్వస్తి శ్రీ విజయాభ్యుదయ
శాలివాహన శకవర్షంబులు ౧౮౬౨ అగు నేటి ప్లవనామ సంవ
త్సర శ్రావణ శు ౧౫ ల వరకు అకౌరస ప్రెగడ పిచ్చయ్యాఖ్య హరి
దాసు రచించిన కుబ్జాకృష్ణవిలాసము నాబుగు ఆశ్వాసములు
సంపూర్ణము.

సాధారణనామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ శుద్ధ ౧౦ ఆదివా
రము వఱకు, అకౌరస ప్రెగడ శ్రీ హరిదాసు రచించిన కుబ్జా
కృష్ణ విలాసంలో వున్న క్రమానను కొలిపా; వెంకటప్ప శ్రీ
గోవిందార్పణంగా కుబ్జాకృష్ణ విలాసము నాలుగశ్వాసాలు శ్రీ
సాంబశివార్పణంగా వ్రాసుకొనెను,

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పులు మెండు. గ్రంథపాతములు లేవు.

శ్రీకృష్ణుడు కురూపయగు కుబ్జును సుందరరూప నొనర్చి ప్రేముడించు కథ కుబ్జాకృష్ణవిలాస మనుపేరుగల యీ ప్రబంధమున వర్ణింపఁబడినది గ్రంథకర్త యకౌనప్రెగడ హరిదాసకవి. రాయన మంత్రికొడుకు. గ్రంథము నాల్గొశ్వాసములు గలది. విశేషముల కుదాహరింపఁబడిన పద్యములఁ జూచునది.

గ్రంథావసానమునఁ బదుమూఁడు పుటలందు భాగవతమందలి సాత్రాజితిపరిణయకథయు, దక్షిణామూర్త్యష్టకమును (టీకతో) గలవు.

R. No. 111.

Paper 11 × 8½ inches. Foll. 98. Lines 20 in a page. Telugu. Good

Transcribed from a MS. of Addēpalli Rāmaśēsayya of Repalli in 1911-12.

పఠతత్త్వరసాయనము.

PARATATTVAKASĀYANAMU.

This is a work on Vēdānta and Yōga and consists of five chapters; the subjects treated of in them are given below in the Telugu remarks. The author of the work is Phanibhatta, son of Īśvarabhatta of the Īśvara family and of Āpāstambasūtra and Gārgyagōtra, and a disciple of Sadānandāvadadhūta to whom the work is dedicated. The source of the work is said to be the teachings given by Bhisma to Yudhisthira, as based on the conversation between Hara and Sanatkumāra in the Mahābhārata. But in this work the teachings referred to above are not traceable to the conversation between Hara and Sanatkumāra. It has to be noted that the author mentions Nannaya, Tikkana, and others as ancient Telugu poets.

Complete.

Beginning :

శా. శ్రీకృష్ణవల్లభమూరివాహ యజ్ఞసాధిగా

. ల్పబ్రహ్మము దయాస్వాంతుండు నిత్యంబుదా
నా కిష్టార్థ మొసంగు గావుత సదానందాదిదేవుం డీలక.

శా. హస్తం బొకటఁ బట్టి యొకటకుచ మన్యం బాత్తుతుండా

[గ్రవి
స్యస్తప్రౌఢీమ దుగ్ధముల్ గొనుచు దివ్యామోద మామో

[దకం
బస్తోకాకృతి మెక్కుచుం జగని నాహ్లాదించు విఘ్నేశుఁడీ
ప్రస్తోతవ్యుఁడీయకావ్యమున కాపాదిఁచు నిష్వన్నుముక.

సీ. ప్రథమకవిత్వహేవాకిని హల్మీకి

భారతాదికధావిభాసు వ్యాసుఁ

గావ్యత్రయీప్రవికాసుఁ గాల్గదాసు

హరికథాదళితమహాఘ్న మాఘ్న

వివిధప్రబంధవాగ్విశ్రాణు బాణుని

సారార్థవిజ్ఞానధీరుఁ జోరు

నఖిలఁ ద్యామహోహారు మయూరుని

సన్నతకవివర్యు నన్నపార్యు

గీ. తిక్కయజ్ఞాదిపూర్వప్రథితకవుల ను

తొలి యేతతక పీఠుల నెంచి భావి

కావ్యకరుఁ బహూక్రియాకలన నుంచి

పూని చేడ నొకకృతి పుణ్యయతి.

*

*

*

*

వ. అని యభీష్టదేవతానమసాగఁబున

. సద్గురుకరుణావిశేషంబున నే రచియింపఁబూనిన

యొక్క మహాప్రబంధరాజంబున కధీశ్వరుండైన శ్రీసదానందావధూత
గురువర్యు నభివర్ణించెద.

సీ గీ. ఏమునీంద్రులకరుణామయేక్షణంబు
లాశ్రితాఘాఘరోగరసాయనంబు
లాతఁ డలగ సదానందయతి యనంగ
నవనిఁ జెంపొందు భువనత్రయంబుఁ బొగడ.

* * * *

వ. ఇట్టి మహాపుణ్యచరిత్రుండైనయవధూతపతి యొక్క
నాఁడు—

సీ. గీ. తనదుసల్లాపరుచి పార్శ్వజనులధృతుల (?)
దప్పి దీర్పంగ వేంచేసెఁ దగ మదీయ
మందిరంబున కలసదానందమాని
విభుఁడు మత్సూర్వభవపుణ్యవిభవమునను.

క. వచ్చినమునిఁ గని నామది
పెచ్చుపెఱుఁగ మొకిట భక్తి, వినయము, మార్గం
బచ్చుపడఁగ నర్హుదుల
విచ్చలవిడిఁ బూజచేసి వివిధాన్నంబుఁ.

వ. నైవేద్యంబిడి తాంబూలంబొసంగి వివిక్తస్థలంబున సుఖో
పవిష్టుండైన యతనిచరణారవింద బులకుఁ బునఃపునఃప్రణామంబు
లాచరించి మాసంబులు మొగిడ్చికొని వినయవినమ్రదేహుండనై
తత్పాదపద్మంబులవయిం జూడిగ నిలిపి భయభక్తితాత్పర్యంబుల
తోడ నేక పార్శ్వంబున నొదిగి యున్న నన్నుఁ గరుణారసపూరి
తకటాక్షపీక్షణంబుల నిరీక్షించి సాదరంబుగా మెల్ల రమ్మని పిలిచి
సమీపంబునఁ గూర్చుండ నియమించి దీనాభయదానప్రత్యస్తంజైన

తనదివ్యహస్తంబు మన్నస్తకంబుపై నిడి యభయం బొసంగి మదీ
యపూర్వభవసంచితపుణ్యఫలం బెట్టిదియో యెఱుంగ నత్యద్భుతం
బుగా సకలవేదాంతసిద్ధాంతంబైన యవ్యయబ్రహ్మవిద్యారహస్యం
బుపదేశించిన నేనత్యాశ్చర్యరసావేశపులకితతనుండను హర్షాశ్రు
పూరితనేత్రుడనైపాదంబుల కెఱుగిన సతికృతార్థుండవు గమ్మని
దీవించి యధేచ్ఛ నేగ నాటనంబియ్య.

సీ. కర్ణరంధ్రంబు లాఘనునిపలాగించు
చవిసొంది యొకవంక జరుగ వెళుదు

.
నాదుసర్వేంద్రియము లాత్మనాథుఁ బొంది.

వ. ఇట్లు పరమేశ్వరుండైన సదాన దగురునియందలి భక్తి దిన
దినప్రవర్ధమానం బగుచుండె నర్థప్రాణమనఃకాయంబు లతనింజేర్చి
వాగ్ద్యౌపారంబు వృథ గాకుండ నొకకృతి రచించి యగ్నించెద
నని తలంచి మధురునాథసంపూర్ణకగుణావిశేషంబున.

* * * *

వ. ఇట్లు విగచింపఁబూని మదీయవంశౌవతాగం బభివర్ణించెద.

క. శ్రీకరకవిత్వవిద్యా
సాకల్యం బఖిలశాస్త్రచతురము నిగమ
వ్యాకీర్ణ మీశ్వరాస్వయ
మాకల్పయశోభి గామమై ధర వెలయున్.

వ అందు—

సీ. సురుచిగాపస్తంబసూత్రుఁడీశ్వరవంశ
పాత్రుఁడు — ర్మసగోత్రుఁ డఖిల
వేదశాస్త్రపురాణవిఖ్యాతుఁ డభినవ
వ్యాసుండు సద్యశోభాసురుండు

ఫణిపతిభట్టనఁ బ్రఖ్యాతుఁ డతనికి
లక్ష్మమ్మ యను శుభలక్షణాంసి
 పరమపాతివ్రత్యగరిమచే గిరిజాత
 యన నుతిగన్నయయ్యతివ పత్ని

గీ. వారి కుదయించి రఖిలపిద్యారసజ్ఞ
లై నవేంగళభట్టు, సూరార్కుఁ డనఘుఁ
డైన గరుడాద్రిభట్ట నాత్రిమూర్తు
 లందుఁ బూర్వజుఁడగు వేంగళార్యమాధి.

క. అతనిసతి యన్నదాన
 వ్రతయాక్తి హితార్థిబంధువర్గసమగ్రా
 దృతి పశ్యనురక్తియుఁ గల
 యతిసన్దణ కొండమాంబ యలరు ధగిత్రి.

క. ఆదృశతులకుఁ బుట్టెను
 మేదిని వెలుఁగొందు విబుధమిత్రుం డనఁగా
 వేదవిదుం డీశ్వరభ
 ట్లాదరమున నగణులందు నన్నియపాలె.

గీ. విద్యలకుబ్రహ్మ ప్రావీణ్యవిభవమునకు
 విష్ణుఁ డమలత కీశుండు వేదవిత్త్వ
 మన కలవసీఘుఁ డగు జ్ఞానమునకు గురుండు
 వక్తృత కహీశుఁ డీశ్వరభట్టు జగణి.

గీ. అతని కొనఁగను దోర్ణాలచతురుఁ డనఘు
 డమలవాగూలశూత్ర తిరుమలభట్టు
 లఖిలవిదుఁ డలలక్ష్మిష్టయందుఁ గనిన
 కన్య రామమ్మ నధికసౌజన్య నెలమి.

క. ఆమిభునమునకుఁ బుట్టి
 మేము ద్రిమూర్తులును బోలె నిల మువ్వర ము
 ద్దామయశుఁడు గొండయ శో
 భామణి నాగాయణయ్య ఫణిపతి యగుగఁ.

గీ. అందుఁ బూర్వండు కొండుభట్లఖిలయంత్ర
 మంత్రతంత్రోద్ధరణు డాగమములఁ బూర్ణుఁ
 డతని కనుజుండ నాగాయణార్చ్యుఁ
 కవివినుతుఁడు.

క. ఆయిరువుర కనుజన్మఁడ
 నాయతగురుసేవనాగతాద్వయవిద్యా
 ధీయుతుఁడ నుభయకవనో
 పాయుఁడ ఫణి

* * * *

క. . . . కీర్తివి
 హారికి సచ్చక్తకలుషహారికి భవనో
 ధారికి ధీరమనోవ్యా
 పారసదానందగురు విభాధారునకుఁ.

వ. సహస్పితంబుగా నాయొనగ్గ బూనిన పరతత్వరహాయనం
 బను మహాప్రబంధమునకు. గథాక్రమంబెట్టిదనిన.

End:

కాంతి. పంచభూణవిద్రుమ ప్రపంచకల్పనాదికో
 దంచితక్రియానుకూలహర్షమూర్తిధానిన
 క్తంచగారి శౌరిసూరి కల్పపాపహారి
 ర్వంచితాత్మభక్తముక్తి వర్ధనాభ్యసతకృపా ।

మాలిని. సకలభవనరతూ సజ్జనానందదతూ
 సకలుపరిపుణితూ సర్వలితాణ దీతూ

పకటను గుణపత్నా భక్తదాక్షిణ్యవీత్నా
స్వకసుఖదద్యత్నా సర్వభక్తాఘమోత్నా

Colophon :

ఇది శ్రీమదద్వయబ్రహ్మవిద్యాగహస్యావబోధననిపుణతాధురీణ
సాక్షాత్తహేత్వరశ్రీసవాంధసద్గురూయపట్టభద్రకరుణాతరంగిణీ
రంగత్తుంగభంగతరంగహేలాందోళితహంసడింభాయమానేశ్వరా
స్వయంసంభూతేశ్వరభట్టతనూజఫణిభట్టప్రణీత వైన పరతత్త్వరసా
యనంబను మహాకావ్యంబునందు రాజయోగవిచా . . .
క్షత్రియలక్షణంబును , గణాచార్యుహత్వసంకీర్తనంబును ఉన్న
శ్యవస్థాలక్షణంబును పంచ . . . అమనసకవిధంబును, యో
గసిద్ధుని వృత్తులు నను వార్తలం గలుగు రాజయోగ ప్రకరణంబు
పంచమాశ్వాసము సర్వము సంపూర్ణము.

(ఁ-బి.) —

సమగ్రము. వ్రాత తప్పలు గలవు. మాతృకలోని గ్రంథ
పాతము లిందును జేరినవి. ఈ గ్రంథపుచదువయ్యాశ్వాసమున కీపు
స్తకశాలలోఁ బ్రత్యంతరము కలదు.

పరతత్త్వరసాయన మను పేరుగల యీ వేదాంతగ్రంథ
మీశ్వరాస్వయుండగు ఫణిభట్ట రకునిచే రచింపఁబడినది. భారతే
తిహాసమున శిష్టుఁడు ధర్మరాజున కుపదేశించినట్లుండు హరసతగు
మారసంవాదమే యిట్లు సబంధముగా రచింపఁబడినట్లు కవి
చెప్పింపినాడు. శ్రీసదానందావధూతస్వామి యేతత్కృతిస్వామి.
గ్రంథకర్త కీయవధూతస్వామి గురుఁడు. ఆశ్వాసాద్యంతములం
దీయవధూతస్వామి వర్ణనము చేయఁబడుటయే గాక గ్రంథము
నడుమను గూడ గురుని గూర్చిన ప్రస్తావము వచ్చునెడ శ్లేషభంగిచే
దద్వర్ణనము కావించఁబడినది. ఈగ్రంథ మైహాశ్వాసములుగలది.

ప్రథమాశ్వాసమున : ర్తయోగప్రకారము, ద్వితీయాశ్వాస
మున అనాత్మవివేకము, తృతీయాశ్వాసమున ఆత్మవివేకము, చతు

శ్లోకమున యోగత్రయము, పంచమశ్లోకమున రాజ
యోగప్రకారము వివరింపబడినవి.

ఈగ్రంథము యాంధ్రకవీశ్వరులలో నన్నియతికానలను బూ
ర్వప్రధికతకపులని పేర్కొనెను. ఒకకావ్యమున గాక 'తిక్క
నాది' యని మఱికొందఱునుగూడఁ గూర్చి చెప్పబడినదికానకు
దర్వాత మఱి కొంతకాలమునకు వెలసినవాడయి యుండునని
యూహింపఁదగును.

అపస్తంబసూత్రము, గార్గ్యసగోత్రమును, గల యాశ్వరాన్వ
యమున ఫణిపతిభట్టు జనించె. అతని భార్య లక్ష్మిమ్మ. వారిర్వురకు
వేంగళిట్టు, సూరార్యుఁడు, గరుడాద్రిభట్టు అనువారు మువ్వురు
పుత్రులు జనించిరి. అందు వేంగళార్యునకుఁ గొండమాంబ భార్య-
వారిర్వురకు నీశ్వరభట్టును కుమారుఁడు గలఁడు. అతనికి వాఘాల
గోత్రుఁడగు తిరుమలభట్టారకుని కుమార్తరామమ్మ భార్య యయ్యెను.
వారిర్వురకుఁ గొండయ నారాయణయ్య ఫణిపతి యనువారు
కొడుకులు - అందు మూడవవాఁడగు ఫణిభట్టారకుఁడే యేతత్కృ
తికర్త - విశేషములకుఁ బైసదాహృతములగు పద్మములఁజూచునది.

R. No. 112.

Paper. 11 x 8½ inches. Foll 122. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good

Transcribed from a MS. of B. Satyanarayana of Vizianagaram

మహాభారతకూలంకష (ఉద్యోగపర్వము).

MAHĀBHĀRATAKŪLAṆKAṢA (UDYŌGAPARVAMU).

Foll. 1a-111b

This contains a commentary on the Udyōgaparva of the Telugu
Mahābhārata of Nannayabhaṭṭa and others. The commentary is

called Kūlankasa; and the commentator is Laksmipati, son of Laksmīrsimha and Śūrama

Complete in four Āśvāsas

Beginning :

శ్రీగౌరులకు ప్రియుడౌ, . . పటుయోగానకు ఆశ్రయమైన
వాడౌ, తీగవలెనే వొప్పుచున్న దేహముగలవాడౌ నీ. యద్వా,
శ్రీగౌరిపల్లవపుటయోగాశ్రయము జరీసముజ్జ్వలమూర్తీ. అనిన్ని కల
దు. శ్రీగౌరులు అనే రెండు భేదములు గల చిగురుయొక్క
యోగానకు ఆశ్రయమైనది గనుకనే తీగవలె ఒప్పుచున్న దేహము
గలవాడౌ.

End :

అపామిత = తెలియబడ్డ గహస్యమున యమలియమాసన
ప్రాణాయామప్రత్యాహారధ్యానధారణసమాధులు అనే అష్టాంగ
ముల సమ్యక్క్రమంబు వేడుకగల చిగురుయొక్క కరుణావిస్తారము
చేతగాఢశాంతియందు అభిముఖమయిన మనఃపర్చమందు ప్రకా
శించుచున్న విజ్ఞానసారానకు అవ్యవహితమైన సరమానందానుభ
వమే యేకరూపముగా గలవాడౌ !

Colophon :

ఇది ప్రేమదుభయకవితాశూర, సూరమాలక్ష్మీనృసింహసూరి
కుమార భాగతాన్వయధీర కైశోరప్రభృతీసమారాధితశ్రీపతి లక్ష్మీ
పతి ప్రణీతమైన శ్రీమహాభారతకూలంకషాఖ్యవ్యాఖ్యానంబునం
దుద్యోగపర్వంబు సర్వంబును జతుర్థాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ఒక్కయన్యోగపర్వపువ్యాఖ్యానమే యందు
గలదు. వ్రాత తప్పులు గలవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది నన్నయాయలచే రచియింపబడిన యాంధ్రమహాభారత
మునకు భారతము లక్ష్మీపతిపండితునిచే రచియింపబడిన 'మహాభా

రతకూలంకష ' యసు వ్యాఖ్యానమునందలి యుద్యోగపర్వ వ్యాఖ్యానము. తక్కిన పర్వముల కన్నింటికీ వ్యాఖ్య రచింపబడినో లేదో తెలియదు. సూరమయు, లక్ష్మీనృసింహసూరియు నేతగ్రంథకర్తకుఁ దలిదండ్రులు.

(111b to 114b) గ్రంథాంతమున నేడుపుటలందుఁ గురుక్షేత్రమునఁ గురుపాండవులకు జరిగిన పదు నైమిదిదినముల సంగ్రామమునందే యే నాఁ డే యే పూహములు పన్నబడినో యెవ్వ రెవ్వ రెవ్వ రెవ్వరితోఁ జంపబడిరో యాయావిశేషము తెల్లఁ దెలుపబడినవి.

పదపడిప దునైదుపుటలందుఁ (115a to 122a) గొన్ని తద్భవ పదముల కొకపట్టికయు, (అపూపః = అప్పము, అర్హః = అగువు, అక్షా = అన, . . . అంసః = అంచ) తత్సమరూపభేదములు దెలుపు కొన్ని పదముల కొకపట్టికయు (బలవత్ = బలవంతము, లక్ష్మీవాణ = లక్ష్మీవంతుఁడు, . . . కిమ్ = కిమ్ము) — మఱికొన్ని దేశ్య పదముల కొకపట్టికయు (అందము అందలము, . . . తాలి, గోడ, మిట్ట) — అర్థములతోఁ గొన్ని తెలుఁగుఁబలుకల కొకపట్టికయు (అలవోక = అచితరిగతము, ఓలాకుపడనీక = చెదరనియ్యక, . . . చెప్పడు = చెప్పట, బొమ్మలార్చి = బొమ్మలాడించి) వ్రాయఁబడి యున్నవి.

R. No. 113.

Palm-leaf. $11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Foll. 23. Lines, 8 in a page Telugu.
Much injured

Purchased from E. R. Kṛṣṇamācāriyar of Kalyanapuram in 1911-12

అయుర్యైద్యసంగ్రహము.

ĀYURVEDĀRTHASANGRAHAMU

This is a medical treatise describing the nature of some diseases and the manner of treating them. The author of the work is

Vēdayakavi, son of Anantāmātya, and it is dedicated to God Varadarāja worshipped at Conjeevaram.

Āśvāsas one and two only.

Beginning :

క. శ్రీరమణీప్రియరమణునిఁ
గారుణ్యగుణాభిరాము ఘనభుజదాముఁ
నీరజనాభుఁ గొలతును
గారుడగమనేకవరద(?) కాంచిపురీశుఁ.

ప. ఇట్లు దండప్రణామంబు లాచరించి నారచియింపంబూనిన
యాయుర్వేదార్థసంగ్రహంబును ప్రబంధంబునందలి కథాక్రమం
బెట్టి దనిన—

Colophon

ఇది శ్రీగోపిందవరప్రసాదలబ్ధవాగ్విభవ అనంతనామాత్యసం
భవ వేదయ ప్రణీతంబయిన ఆయుర్వేదార్థసంగ్రహప్రబంధంబునం
దలి తుయరోగనిదానంబును, రక్త . . . ప్రకారంబును,
అస్తువైత్యలక్షణంబును కాసగుణంబులును
.
శూలనిదానంబును, వివృతినిదానంబును, దచ్చికిత్సలు భగంధరలక్ష
ణంబును అతీసారగ్రహణినిదానం . . . ద్వితీయా
శ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. రెండు శ్వాసములే కలవు. వ్రాత తప్పులు
మెండు. శైథిల్య మెక్కువ. గ్రంథపాతము లధికము.

ఆయుర్వేదార్థసంగ్రహమును నీవైద్యశాస్త్రగ్రంథము గోవింద
వరప్రసాదలబ్ధవాగ్విభవపుండును, అనంతనామాత్యసంభవుండు నగు
వేదయకవిచే రచియింపఁ బడినది. ఇందుఁ గొన్నివ్యాధులనిదాన
ములును వానిచికిత్సలును చెలుపఁబడినవి. ఈ గ్రంథము వద్యాత్మ
కము. కృతీస్వామి కంచివరదరాజు.

R. No. 114.

Paper $11 \times 8\frac{1}{2}$ inches Foll 29. Lines, 18 in a page. Telugu
Good

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

భిన్నప్రకీర్ణాదిగణితములు.

BHINNAPRAKĪRNĀDIGANITAMULU.

This is a mathematical work on fractions and miscellaneous problems on fractions: Pāvulūri Mallana's Telugu rendering of Virācārya's mathematical work in Sanskrit was considered by the author to be inadequate and difficult to understand. The author is Eluganti Peddanna, son of Koṇḍanna of Kāśyapagōtra and Kātyāyanasūtra.

Incomplete.

Beginning:

- క. శ్రీమన్న హామహిమ ని
నామస్తరణమునఁ గల్గు నన్నుఁ దయతో
భూమి. బ్రసిద్ధిగఁ బోవుము
నామదిలో నిలిచి సూర్యనారాయణుఁ డా !
- క. ఇల శుక్లయజుర్వేదము
గలకాత్యాయనక సూత్ర కాశ్యపగోత్రుఁ
డెలుగంటికొండయప్రభు
కులముఖ్యుడఁ బెద్దఘనుడఁ గుణితజ్ఞుడ౯.
- క. గణపతిని సూర్యనారా
యణదేవుని భక్తిఁ గొలిచి యనవరతము భూ
గణకులను దలఁచి వారిక
రుణతోడుత భిన్నగణితరూపముఁ గంటి౯.
- * * * *
- క. ఘనుడై పీఠాచార్యులు
తనమహిమను వెలియఁ జేసె దశవిధగణితా
లనుపద్ధతులు ధరిత్రిని
మునుపే యష్టాధికారములు మొదలనియు౯.

క. గుణకారముఖ్యముగఁ గల
 గణితంబులలోన భిన్నగణితము లెందుఁ
 గుణయింపఁ గష్ట మగునని
 గణితజ్ఞులచేత వినియుఁ గనియు వేడఁగె.

* * * *

Colophon :

ఇది శ్రీసూర్యనారాయణవరప్రసాదసకలగణితజ్ఞయెలుగంటి
 కొంతయామాత్యపుత్రి పెద్దననామధేయప్రణీతంబైన యష్టాధికా
 గంబులంగల భిన్నగణితమునం దష్టమోతగలితము సమాప్తము.

ప్రకీర్ణగణితాదని —

క. శ్రీనారాయణమూర్తిని
 నానాజీనాత్ములొకనాథుఁ బ్రసన్నుఁ
 డైనత్రిగుణాత్ము సూర్యుని
 బూని ప్రకీర్ణమున కాది బుద్ధిఁ దలంతుఁ.

* * * *

క. ఘనకాశ్యపగోత్రుండను
 జనుకాత్యాయనుడఁ బ్రథమశాఖాన్వయుడఁ
 జనమల్లమాంబకొండన
 తనయుడ నెలుగంటిపెద్దధన్యుడ జగతిఁ.

క. నారాయణవరలబ్ధుడఁ
 బారీణుడ సకలగణితపద్ధతులందుఁ
 ధీరుడను రాజసభలను
 బేరే యెలుగంటివంశ పెద్దన యనఁగె.

ఇది శ్రీసూర్యనారాయణవరప్రసాదలబ్ధసకలగణితజ్ఞ యెలు
 గంటికొండయామాత్యపుత్రి పెద్దననామధేయప్రణీతంబైన యష్టా
 ధికారవిశేషంబులంగల ప్రకీర్ణగణితంబునందు నష్టమోతగలితము
 సమాప్తము.

శా. ఏరాచార్యులు సంస్కృతాన గణితావ్విఖ్యాతిగాఁ జేసెఁ దా
నారూఢిఁబదిపాపులూకవిమల్లామాత్యుడెల్లించె (?) నఁ
పేరే గారి గుణించలేరు గణకుల్ భిన్నప్రకీర్ణంబు లీ
తీరెనఁ నెలుగంటిపెద్దన యవిఁదెల్పెఁ గుణించఁ ధరఁ

క. భిన్నప్రకీర్ణగణితము

లన్నవి గుణియించఁ గలిస మందఱ కనఁ గా
నెన్న నెలుగంటిపెద్దన
చెన్నలరంగఁ బాలబోధ చేసెఁ దెలియఁ.

క. హాటకమయినప్రకీర్ణము

పాటించి గుణించఁ జేతు బహుపద్ధతులఁ
గాటంబగులెక్కలు క
ర్ణాటకమున వెలయసూర్యనారాయణుఁడా.

* * * *

గీ. భిన్నములు ఉన్న పాల్గొను భిన్నసంఖ్య
ప్రతులు రెంటికిఁ బంపు లేర్పఱిచి చూడ
నగరితుష్టియుఁ గాపుల నష్టితెలియ
బృథివిఁ గల్పించె నెలుగంటిపెద్దఘనుఁడు.

* * * *

End:

* * * *

సీ. గీ. క్రొవ్వి చెలరేగి పుట్టలు గ్రొచ్చి పగ్వ
తములు దొలిచె నాదాయాది దర్ప మెసఁగ
వనవరాహంబు లిరువదిదినము లోలి
నుండె నీవరాహంబు లెన్నుండుఁ జెపుమ.

౭ కి రు ౦౦ శేషభాగము ౫ మూలము ౧౦.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వాగ్రిత తప్పులు వెండు.. గ్రంథపాఠములు
లేవు.

ఈగణితశాస్త్రగ్రంథము శుక్లయజుర్వేదియుఁ గాశ్యపగోత్రుఁ
డును కాయయననూత్రుఁడును నగు నెలుగంటిపెద్దన యను
కవితే రచింపఁబడినది ఈతనితండ్రి పేరు కొండన సంస్కృత
మున పీఠాచార్యులు గణితముల రచించె. పావులూరిమల్లామా
త్యుఁడు తెల్పించెను. అందు భిన్నప్రకీర్ణగణితములు దుర్గహములు
గానుండును కావున వారిని విస్పష్టముగా నేను రచించితినిని
యీతఁడు చెప్పికొనెను. అష్టాధికారములతో భిన్నగణితమును,
ప్రకీర్ణగణితమును వివరింపఁబడిన తద్వారా సువర్ణధాన్యాదులగణిత
ములును గొన్ని తెలుపఁబడినవి. గ్రంథ మసమగ్రముగా నుండు
టచే విస్పష్టముగా గ్రహింపఁ గుదురదయ్యె. అంకవిన్యాసముతో
నిందు గణనవిధముగూడ జూపఁబడినది. వాక్రీతతప్పులు మెండగు
టచే గ్రంథము మిక్కిలి ప్రభుష్టమయ్యెను.

R. No. 115.

Paper 11 x 8½ inches Foll. 384 Lines, 16 in a page. Telugu.
Good

Restored from a MS. of the Library in 1911-12

వచనభారతము.

VACANABHĀRATAMU.

This is a prose version of the Sanskrit Mahābhārata ; and the portion contained in the MS. under notice is the Ādiparva, which consists of three Āśvāsas and notes the divisions into Adhyāyas as found in the Sanskrit original. The version is fuller than Nannaya-bhaṭṭa's Telugu Mahābhārata, and is dedicated to Gōpālasvāmi. According to the colophon at the end of the first Āśvāsa, the author is Kaḷuve Virarāju, son of Doddarāju, a Ksatriya of Bhāradvāja-gōtra and Āśvalāyanasūtra. He was appointed as the ruler of Seringapatam by Cikkadēvarāja of Mysore; and is said to have defeated the Mahratta commanders such as Jasvanta Rāja

and Nimmōji-dādōji. The work, called *Vīrabhūpālīya*, which deals with poetics and rhetoric like *Appakaviya*, is named after this author *Vīrarāju*. His son, *Nañjarāju*, composed a prose work called *Hālāsyamāhātmya* as well as other works. According to the colophon at the end of the second *Āśvāsa*, there was a joint author called *Tupākula Anantabhūpāla*, the son of *Kṛsnabhūpāla* of *Candragiri* and the author of works such as *Viṣṇupurāṇavacana*, etc.

Breaks off in the third *Āśvāsa*.

Beginning :

శ్లో. నారాయణం నమస్కృత్య నరం వైవ నరోత్తమమ్ ।
దేవీం సరస్వతీం వ్యాసం తతో జయ ముదీరయేత్ ॥

శ్లో. యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః
తత్ర శ్రీ ర్విజయో భూతి ద్రువా నీతి ర్మతి ర్మమ.

శ్రీవైభవశరణ్యం బయిన వైమిశారణ్యంబున శౌనకుండను
మహామనీంద్రుండు సంక్షేపండు సంవత్సరంబు లాచరించుదగిన సత
యాగంబు నడపుచు నొకకానాండు తపోనిష్ఠులగు మునిశ్రేష్ఠులుం
దానును నిష్ఠగోష్ఠిం బ్రవర్తిల్లుచుండ నాసమయంబున . . .
రోమవార్షణతనయుండగు నుగ్రశ్రవుండను నూతుండు పచ్చుటయు
నమ్మ హామును లతనివలన విచిత్ర . . . కథలు వినం
. . . గలవారలగుచు నతనిం వివేకించి సుఖాసీనులై యుండ
నానూతనంబునుండును, వారలకందఱకు వందనం బాచరించి, యం
జలిసేసి, కుశలం బడిగి వారలచేత నభినందితుండై తదీయానుమ
తంబు వడసి సుఖాసీనుండై యుండుటయు నతండును సవినయం
బుగా.

* * * *

క. సాధారణమణివృధులప

యోధరచు సురాధరాంతరుచితని వేశా

సాధారణసఖరదనా

సాధితసమదారిసదన సారసవదనా.

మాలిని. వివిధనటనలీలా విష్ణురద్రాసలాలా
 కువలయదళనీలా గోపికాసంగళీలా
 దివిజరిపువిఫాలా దివ్యసౌవర్ణచేలా
 ప్రవిమలగుణజాలా బాలగోపాలలీలా ।

Colophon :

ఇది శ్రీరామచంద్ర చరితారవింద సేవాభినందన పవననందన
 వరప్రసాదాసాదిత గీర్వాణాంగ్ర కణ్ణటకాది నానాభాషా కా
 వ్యరచనా చతుర శ్రీమత్తుహాగాజాధిరాజ రాజపరమేశ్వర రాజ
 మూర్త్యాడ ప్రాథమిక పాప్రతిమ పిగనరపఃఖిరుడ ఎంతెంబరగం
 డబిగుదాంకిత శంఖచక్రమకరమత్స్య హనూమద్గరుడ గండభే
 రుండసింహ శరభ సాల్వాది నానావిధ దేవార్హ ధ్వజాంకిత
 యాదవవంశాబ్ధిలకాంగవంగకలింగకాశ్మీర లాటమరాటద్రవిడద్రా
 విడాదినానా దేశాధీశ్వరకిరీటకోటిసంఘట్టనత్ర స్తనిస్తులనవరత్నపరా
 గపరాగితనిజభవనద్వాదాసక్తానేక భూపాలఫాలతలసంఘటితాంజ
 లిపుంజరంజితారవిందక రాయమాణ సభాస్థానస్థ సింహాసనాధిరూఢ
 నానావిద్యవభీష్టవరప్రసాద (చిక!) దేవరాజ కరుణాప్రాప్త కణ్ణట
 రాజ్యలక్ష్మీ సృత్తరంగాయమాన శ్రీరంగపట్టణ పరిపాలనాధ్యత
 సైన్యాధిపత్యనిర్వాహక మహారాష్ట్ర మదేభవం చాననకేళాదివం
 శాటవీదావాన మధురానాథమదిమిమర్దన జయాఘాటశిరరికండుక
 శ్రీదన యసవంతరాయనాసికాకృంతన లిమోజీసమూలోన్నాలన
దాదోజీప్రాణవారణ దండధర్మతాపశిలిఖితలఫాలేరాయఘాటర
విదళన నానావిధానేకాంతర్బాహ్యదిశాత్రవ మేఘాఘజంఝూమా
రుతవరరాజగర్వాంధకారవిదళనదినరాజ దళవాయిదొడ్డరాజతనూ
జ యాచక సురభూజ భుజబలాటోపపరాజితారిరాజన్యసమర్పితానే
కరత్నరాశియుతధనకనకవస్తువాహనాదిసువస్తువిస్తారితసంతోషితా
ఖిలభూసురాశీర్వాదానువర్ధితపుత్ర సౌత్తాదివంశాభివృద్ధివిరాజ
మాన కళువేకులవంశాంబుధిరాకానిశాకర ఆశ్వలాయనసూత్ర ప
రమపవిత్ర భారద్వాజగోత్రప్రదీప కాసేతుశీతాచలమధ్యవర్తి కాశీ

ప్రభృతిపుణ్యశ్రేణి తనిత్యాన్న దానవిహోద్యనేకధర్మశాస్త్రాక్తదానదీ
త్రావిచక్షణ త్రాత్రాధీశ్వర కార్యఖడ్గప్రవీణానవధికాగ్రహారా రామ
శ్రేత్రాదసంతోషితాఖిలకవిరాజ వీరరాజప్రణీతం బైన మహాభారత
వచనకావ్యంబునాదు ద్వితీయాశ్వాసము.

End :

ప్రాజ్ఞోత్తముండును నగు పారాశర్యమునీంద్రుండు వారలకు
సన్నిధానంబు చేసినవార లతనిహితం (?) బులగు నభివాదనంబులు
చేసి కృతాంజలులై నిలిచినఁ గుంతీదేవియు నతనిచరణంబులకుఁ
బ్రణామంబు గావించెనంతఁ గృష్ణుడై పాయనుండును వారలం
గనుంగొని యోభరతముఖ్యులారా ! అధర్మప . . . ర్త
రాష్ట్రులవలన మీర లిట్లు స్థానభ్రంశంబుఁ జెందుట నామనంబునం
దెలిసి మీకు హితంబు సేయవలయు నను తలంపునం జనుడెంచితి.
మీమనంబుల సంతాపంబు లుడుంగుండు మీకు శుభంబులు . . .
. . . పూర్వజన్మంబున మీరలు సుహృద్భావంబులకు వియో
గంబు గల్పించితిరిగావునమీకు నట్టివియోగంబు సంభవించె నిట్టి
దుష్కృతంబు వరిక్షిణంబగు కాలంబున కెప్పటల్లు నిజనగరంబున.

(వి-వి.)—

ఆసమగ్రము. మూడవయాశ్వాసమునఁ దుదిభాగము కొం
డొక లేదు. తెప్పలు గలవు. మాతృకలోని గ్రంథపాతము లిం
దును జేరినవి.

సంస్కృతపున్యాసభాగతము ననుసరించి యీవచనభాగతము
రచియింపఁబడినది. ఉపలబ్ధమయిన యీయాదిపర్వభాగము మూఁ
డాశ్వాసములుగా విభజింపఁబడియున్నది. సంస్కృతభారతప్రకా
ర మిందధ్యాయవిభాగమును గలదు. నన్నయభట్టారకుని పద్యభా
రతపుఁ గథాగవనముకింటె నిందలిఁ భారతము కొంతవిపులము
గా నున్నది. ఈకృతి శ్రీగోపాలస్వామికి సమర్పింపఁబడెను.
ఆశ్వాసాద్యంతములందుఁ బద్యములు గలవు. పతద్ధ్రంధకర్త

కథువె వీరరా జని కలదు. ప్రథమాశ్వాసమున పై నుదాహరిం
పఁబడినవీరరాజుగద్యమే కలదు. ద్వితీయాశ్వాసమునను వీరరాజు
గద్యముగలదు. కాని యీక్రింద నుదాహరింపఁ బడు తుపాకుల
యనంతభూపాలునిగద్యముగూడఁ గలదు.

Colophon :

ఇది శ్రీనందనందనచరణారవింద సేవానుభావభావిత సార సార
స్వతైత్వర్యధుర్య, చంద్రిధకవితాసామ్రాజ్యభోజ, చంద్రికికృష్ణ
భూపాలకతనూజ, సాంద్రతేజోవిశాల తుపాకులయనంతభూపాలక
ప్రణీతం బయిన శ్రీమహాభారతవచనకావ్యంబునందు, ఆదిపర్వంబున
ద్వితీయాశ్వాసము.

ఎవ్వరిగద్యము న్యాయ్యమైనదో గుర్తింపరాదు. వీరరాజు
తండ్రి మైసూరుప్రభువగు చిక్కదేవరాయలచే శ్రీరంగపట్టణపరిపా
లకుఁడుగా నేమింపఁబడినవాఁడు. జస్సంతరాయ, నిమోజి, దా
దోజి, మొగలగుచుహారాష్ట్రుల నాతఁడు జయించెనట! ఆతఁజే
రు దొడ్డరాజు. వీరు ఆశ్వలాయనసూత్రము, భారద్వాజగోత్రము
గలక్షత్రియు లట! దొడ్డరాజుప్రతాపాదికము, వీరరాజుదాతృత్వా
దికము గద్యమును బట్టి గ్రహించునది. ఈవీరరాజుపేరనే “వీర
భూపానీయ” మని యప్పకవీయమునుబోలిన లక్షణగ్రంథ మొకటి
కలదు. ఈతనికుమారుఁ డగుసంజరాజుచే హాలాస్యమాహాత్మ్య
దు లగు ననేకవచనకావ్యములు రచింపఁబడినవి.

ఇక యుపాకులయనంతభూపాలుఁడు చంద్రికికృష్ణభూపా
లుని కుమారుఁడు. విష్ణుపురాణవచనము మొదలగునవి యీతని
కృతులు. ఇతఁకంటె విశేషముల కుదాహరింపఁబడిన గద్యములఁ
జూచునది.

R. No 116.

Paper 11 x 8 1/2 inches Foll 48 Lines 18 in a page Telugu.
Good.

Restored from a MS of the Library in 1911-12.

పతిత పావనచరిత్రము.

PATITAPĀVANACARITRAMU.

A Prabandha in three Āśvāsas describing the story of a person who became degraded and then regained his status and respectability by the power of the Rāmamantra. The author of the work is Yadavalli Vēṅkatakavi, son of Kiceanāmātya of Hārita-gōtra and of the Ārvēla community. He was a disciple of Dattatrēyayōgi and dedicated his work to God Vēṅkatēśvara worshipped at Tirupati.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీయుతకౌస్తుభాతపముచే బయి కెక్కిన యిందిరాతను
 చ్చాయ యనుగ దక్షిణభుజాశిఖరంబున నుర్వి దాల్చి తా
 నాయరవిందలోచనల నరిగి గరంచుఘనుండు భోగని
 ప్రేయసదానశీలుడగు శ్రీమగ్గిరిశుండు మమ్ము బ్రోచుతఁ.

సీ. అత్యంతగూఢమై యర్థంబుగాని సం
 దర్భంబుకవిత కొందఱకుఁ బ్రయము
 సరవి నశ్రుతపూర్వశబ్దప్రయోగముల్
 బెరసినకవిత కొందఱకుఁ బ్రయము
 పోడిమిరెట్టింప వాడికమాటలు
 తఱచైనకవిత కొందఱకుఁ బ్రయము
 సెలయేల్లుదుమికిన సరణి జంఝాళి
 తంబైనకవిత కొందఱకుఁ బ్రయము

గీ. భువి నందఱచుననురాఁగవిత సెప్పి
 మెప్పుగైకొనఁ గ (గన ?) శక్య మప్పునమున
 దాచ నేటికి బుద్ధికి దోచినట్లు
 రచనచేసెద విసరయ్య రసికులార !

వంశావళి.

క. హరితసగోత్రుం డెడవలి

పురవరుం డార్యేలవంశభూషణ మతిసు

స్థిరకీర్తి తమ్మనార్యుడు

ధరపై మును పల్లకీపదస్థుం డలర్చు.

క. చెలువమున నతఁడు గాంచిన

నలవేంకటమంత్రి భూజనంబులు మెచ్చు

విలసితవిద్యాప్రజ్ఞుల

నలరుచు గుడిపాటివారియల్లుం డయ్యె.

సీ. ధీరుం డతఁడు మట్లతిరునాథమండలే

శ్వరునిచే నురుహయచ్చత్రముఖ్య

బహుమానమును బొంది ప్రాధుండై గుడిపాటి

వంశాధ్యుం డన వన్నెవాసి గాంచి

రమణుం బతివ్రతారత్నంబు తిష్ఠాంబ

యద్ధాంగలక్ష్మీయై యభిమతంబు

లాసగూర్చ నామెయం దనభుమానసులైన

సుతుల చు వ్యవరం గాంచె నతిమిదమున

గీ. మానధనుండు పెదప్పన్న మంత్రిమకుట

మణి చినప్పన్న సకలధర్మస్వరూపి

నాగరాజు వచోజితనాగరాజు

నగుచు వెలసిరి యాఘనల్ జగతియందు.

ఉ. దక్షుండు నాగయప్రభులిధర్మవధూమణు లిర్వు రందుం గా

మాత్రుగా కిచ్చు ప్రభునిమానవతీమణి తిష్ఠమాంబ నీ

తిత్తమ్మమైన వేంకటపతితితయంబును బుచ్చి వెంగన

లక్షణవంతు గోసనను లక్షణపుణ్యులం గాంచె నెంతయున్,

క. ముందు వరించెను లింగమ
యందముగా వెనుక వేంగమాంబను పరియిం
చెం దగఁ గృష్ణార్కుఁడు గో
విందను వరించె బాలవేంకటపతియున్.

క. మతిశాలి బాలవేంకట
పతి గోవిందమ్మ పుత్ర)పాత్రాదికసం
తతి నడసి పితృభాగ్యా
యతిచేఁ జుట్టాలసురభియై ముద మందెన్.

గీ. అభ్యుదయపాత్ర మైనవంశాభివృద్ధి
గన్నకిచ్చయవేంగమ నన్ను గగ్గయె
నేను వేంకటకవిని మానితకవిత్వ
కల్పనానల్పశేముషీకౌశలుండ.

ఉ. కావున నొకఁకొత్తకథ కావ్యముచేసెద నంచు నెమ్మదిన్
భావనసేయుచోఁ బితృపావననామచరిత్ర పాత్రమై
వావిరిఁ దోచెఁ నోచుటకు వారక మైనది నిర్ణయోధవాం
ఛావరణీయభాగ్యవిలసత్త్వమొ గామక థామహత్త్వమొ.

End :

మానిని. శకటదనుజహంతం సద్గుణశ్రీనిశాంతం
శుకవృక్షయనిబద్ధా శోభితానం ముగ్ధా
ముకురనిభకపోలా మోహనాకారలీలా
స'లజగదనస్తా (?) శంఖచక్రాంకహస్తా.

*

*

*

*

Colophon :

ఇది శ్రీదత్తాత్రేయయోగీశ్వరకరణాకటాక్షసామ్రాజ్యత్ర వి
ద్యానవద్య సంస్కృతాంధ్ర కవితామధుర్యధ్యు కిచ్చనార్యసంఘ
వేంకటకవిసంక్రందన విరచితంబైన పితృపావనచరిత్రం బనుమ
హాప్రంథంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. మాత్యులోని తప్పలును గ్రంథపాఠములును నిందు జేరినవి.

పతితపావనచరిత్రమను పేరుగల యీ మూ డాశ్వాసముల ప్ర బంధమున బతితు డగు నొక బ్రాహ్మణుడు శ్రీరామచంద్రప్రభావ మున బవిత్రు డగు కథ వర్ణింపబడినది. తిరుపతివేంకటేశ్వర స్వామికి సమర్పింప బడినది. గ్రంథకర్త యడవలి వేంకటకవి. హరి తగోశ్రుడు. ఆ ర్శేలబ్రాహ్మణుడు. కీచ్ఛనామాత్యునికుమారుడు. దత్తాత్రేయయోగీశ్వరుని శిష్యుడు. వి శేషముల కుదాహరింపబడిన పద్యముల జూచునది.

R No. 117.

Paper. 11×8½ inches Foll 51 Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1911-12.

(a) అమరుకావ్యము.

AMARUKĀVYAMU.

Foll. 1a—33a.

This is a Telugu version of the Sanskrit Amaruśataka, but different from the work described under R. No. 107 *ante*. The name of the author is not known.

Incomplete.

Beginning :

సీ. శ్రీనాగమాధగాభృతు తానాఘ లా
గమశిలోచ్చయశిశౌకాంశదరులు
కాంచననీలహీరాంబితవర్ణులు
దురితభోజపతిత్రిపురమధనులు

రాజమరాళాక్షరము హేమాక్షరమునులు
 సృష్టిప్రపుష్టివిసృష్టికరులు
 బ్రహ్మశీరాస్త్రచక్రత్రిశూలాయుధు
 లాజిభుక్తురమూషకాశ్వజనకు

గీ. లైనసరమేష్ఠి కేశవేశాను లరసి
 పాటవంబైన యమరుప్రబంధవికృతి
 కృతి నొనర్చుగఁ బూనునన్నిపుడె సాంత
 కృతిసిగాఁ జేసిప్రోతురు కుతుక మొప్పు.

శ్లో.. జ్యోత్సృష్టిబద్ధకటకాముఖపాణివృష్ట
 ప్రేంఖన్నఖాంశుచయసంవళితో మృడాన్యాః |
 త్వాం పాతు మంజరితపల్లవకర్ణపూర
 లోభభ్రమద్రుమరవిభ్రమభృతకటాక్షః ||

సీ. భండచండాచిదోద్ధండదర్పేద్ధండ
 శౌండారిఖండనసమయమందుఁ
 గతనకార్ముకగుణాకర్ణణహితకట
 కాముఖనామకకరవరోప
 ప్రస్ఫురన్నఖిమృణిజాలమిళితంబు
 గాపున మంజరీకలితసత్ప్ర
 వాళకర్ణాకల్పవాంఛాభ్రమద్భ్రంశ
 విభ్రమవాహియై వెలయు వీర

గీ. ముద్రికారూఢయైచల్చు భద్రకాళి
 యోరహువు దయారసం బుప్పతిల్లి
 సిప్పుడతివేగమునఁ గుప్పతెప్పలుగను
 సిరుల నొడఁగూర్చి నిన్న రక్షించుఁగాత !

End :

శ్లో. లాక్షాలక్షలలాటపట్ట మభితః శేయూరముద్రా గళే
 వక్త్రే కజ్జలకాళిమా నయనయో స్త్రాంబూలరా గోపరః

దృష్ట్యా కోపవిధాయి మండన మిదం ప్రాత శ్చిరం ప్రేయసో
రీలాతామరసోదరే మృగదృశ శ్శృవా స్సమాప్తిం గతాః.

సీ. వేవినప్పడు వచ్చు విభునిసాలంబుపై
నంటులాత్రాచిహ్న మలుకఁ జూచి
వేవినప్పడు వచ్చు విభునికంత బుప్పె
నంటు నంగడచిహ్న మలుకఁ జూచి
వేవినప్పడువచ్చు విభునినత్రింబుపై
నంటుకజ్జల చిహ్న మలుకఁ జూచి
వేవినప్పడువచ్చు విభునినేత్రములపై
నంటుఁటిచిహ్న మలుకఁ జూచి

గీ. కొంత చింతించి పెఱకాంతఁ గూడివచ్చె
నంచు బొడమిఁయూర్పు లీలాజ్ఞానందఁ
బుచ్చి చెలి నిద్రలేదు గాఁబోలు బవ్వ
లించు మని కిభునకు నల్వరించె బాన్సు.

(వి-ఓ). —

అసమగ్రము. ప్రాంతతస్థులు గలవు. స్థూలదృష్టినిగొన్ని
దిద్దఁబడినవి. గంభీరపాతములు లేవు.

అమరుకవితే సంస్కృతభాషలో రచింపఁబడిన శృంగారర
సాత్మకమగు పద్యశతకమున కిది తెలింగింపు. రచించిన దెవరో
యిందుఁ దెలియవచ్చుటలేదు. సం 107 రున వర్ణింపఁబడిన రచ
నము వేఱ, ఇదివేఱ.

— — —

(b) కలగూరగంప.

KALAGŪRAGAMPA.

Foll. 35a—51b

This is a gleaned collection of stanzas from various sources
describing the valour of many kings of ancient times and also of
some of recent times.

Beginning :

సీ. గుత్తిదుగ్గాసక్తిగూడినమన్నీలఁ
 బోఁ(1) కార్చె నేరాజు భంగపఱిచె
 నరసి పోవఁగఁ గొల్ల లాడించె నేరాజు
 పటుశక్తి నుదయోద్రపట్టణంబు
 సాధించె నేరాజు చలపట్టిభుజబలం
 ద్యభీలఁ బోరిమామిళ్ల పురము
 కామలాపురభయంకరవప్ర మేరాజు
 విక్రమక్రమరూఢి నాక్రమించె

సీ. నతఁడు తగుబద్దెపోల్ వట్టణాభిధాన
 మాతృనామైకలక్ష్మమాంబాతటాక
 వేంకటేశప్రతిష్ఠాదివివిధసుకృత
 శాలి తిరువేంగళమాపాలమాళి.

End :

సీ. పొలయ నేమన్న పాలుపారఁబండ్రెంటఁ
 బ్రజ్జఁజేసెను బ్రజాపాలనంబు.

* * * *

గీ. సప్తసంతానములు చేసి జగతియిందు
 మించి రారెడ్లు గహరాజు మేడ గట్టి
 ఎలమి సిద్ధింగి నూతఁడు లేలినారు.

వాఁత తప్పులుకుప్పలు. మాతృకలో మొండుకొన్న గంధ
 పాతములి దునుజేరినవి.

ఈకలగూరగంపలో (1) మట్లనంశ్యలమీది వద్యములు,
 (2) ఆర్థురు చక్రవర్తులమీదివద్యములు, (3) పోడశమహారాజులమీది
 వద్యములు (భారతమండలివి), (4) ఖడ్గతిక్క నమీదివద్యములు,
 (5) నెల్లూరునుగూర్చివద్యములు, (6) రెడ్ల పాలనమునుగూర్చివద్యము,
 కలవు.

R No. 118.

Paper. $8\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Foll. 111 Lines, 8 in a page Telugu.
Good.

Transcribed from a MS. of B. Satyanārayana of Vizianagaram
in 1911-12.

వాస్తుసారసంగ్రహలక్షణము.

VĀSTUSĀRASAṅGRAHALAKSANAMU

This treatise on architecture treats of the construction of
houses and other domestic buildings, and of the determination of
auspicious times for beginning their construction. By Gaṇapa-
yāmātya, son of Vengalāmātya and Mallamāmba of Vasisthaḡōtra
and Āśvalāyanasūtra

Complete.

Beginning :

ॐ

వాస్తుశాస్త్రంబు మది నెంచి వార్త గాంచి
మహిని జేరి వొందు గణపయామాత్యకవిని.

ఉ. వారిజసంభవప్రముఖవాస్తువిధిజ్ఞుల శాస్త్రసారముల్
గూరిచి లక్షణంబు సమకూర్పంగ నెంతటివాండ నైన నా
నేరిచినట్టు లొక్కొక్కతి నిర్మితిచేసెద నందు నేరుపుల్
నేరములుం గ్రహించి కరుణింపఁదగున్ గవులార మ్రొక్కెదన్.

క. వాస్తుగతుల్ బహువిధములు
విస్తార మొనర్ప గ్రంథవిస్తార మగున్
ప్రస్తుతముకొలఁది నీగృహ
వాస్తువు మాత్రం బొనర్తు విసదం తెలియన్

* * * *

క. ఖరకరకిరణస్ఫురదురు
సురుచిర చేలునకుఁ బేరుసోమలనగర

స్థిరనిత్యోత్సవపూజా

గరుపరజేలునకు మదనగోపాలునకన్.

ఎ. సమర్పణంబుగా నాయొనర్పం బూనిన వాస్తుసారసంగ్రహాలక్షణంబునగుదు గృహగ్రంథమాససంక్రాంతి వక్షతిథివారనక్షత్రయోగకరణగ్రహచారలగ్నశుభాశుభంలును

అష్టవాటంబులరూపసిద్ధ్యంబును, గూపఖనననిరూపణంబును గృహగణవృక్షనియమంబును గ్రమంబున వివరి చెడ—

End :

మా. విమలచరితవ్యాద్యా వేదవేదాంతవేద్యా
సమధికగుణగణ్యా సర్వదేవాగ్రగణ్యా
అమరవినుతిపాత్రా యంబుదశ్యామగాత్రా
ప్రమథితశీశుపాలా రాజగోపాలబాలా !

క. మిచరణార్పితమతిప్ర

జ్ఞాచతురిమ వాస్తుసారసంగ్రహ మేలమి

న్నే(?)తేసినాడ నిధర

నాచంద్రారకముగ నిల్పుమయ్య ముకుందా !

Colophon :

ఇది శ్రీమత్తదనగోపాలస్వామి కృపాకటాక్షవిక్షాప్రసాది .
. . . . కలగణితగుణితప్రశస్తతిస్తారశాస్త్రాంబు రాశిప్ర
మథనమందరాచలాయమాన మేధావైశద్యానవద్యవ్యాద్యచరిత్రమ
హాశ్వలాయనసూత్ర వాసిష్ఠసగోత్ర పేరుసోమల యా
మాత్యపాత్ర) వెంగళామాత్యమల్లమాంశాసగర్భ
ముక్తాపలవిరాజమాన సుధీజనవిధేయ గణపయనామధేయ ప్రణీతం
బైన వాస్తుసారసంగ్రహాలక్షణం బన్నది సర్వంబు నేకాశ్వసము
సంపూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పలు మెండు. గ్రంథపాతములు లేవు.

వాస్తుసారసంగ్రహలక్షణ మను పేరుగల యీవాస్తుశాస్త్ర గ్రంథము గణపయామాత్యకవిచే రచింపబడినది. ఈతండు వాసిష్ఠగోత్రుండు. ఆశ్వలాయనసూత్రుండు. వేంగళామాత్యమల్ల మాంబలకుఁ బుత్త్రిండు. ఈగ్రంథమున, గృహవినిర్మాణరీతులును, తదారంభ శుభాశుభ కాల నిర్ణయాది మును వివరింపబడినవి.

R. No 119.

Paper. 11 × 8½ inches Foll 28 Lines. 18 in a page Telugu.
Good.

Restored from a MS of the Library in 1911-12.

(a) విరావతచరిత్రము.

AIRĀVATA-CARITRAMU.

Foll. 1a—16b

This is a Prabandha describing how Arjuna enabled Kunti to perform the Airāvatavrata by bringing actually the Airāvata elephant itself from the Indralōka for being worshipped in place of its image as is usually the case. This MS. contains neither an introduction nor a colophon indicating its authorship, etc. Although the story is connected with some of the chief characters of the Mahābhārata, it is not found either in the Sanskrit or in the Telugu Mahābhārata. But there seems to be a work of this name dealing with the same story in Kanarese.

Complete

Beginning :

చ. అనఘవరేణ్య ! నాదుచెవు లారంగఁగఁగెరవపాండవేయవ
ర్తనములు సర్వమున్ బ్రకటితంబుగ నీకృప వింటి శైశవం

ఋనను ధనంజయుండు సురపుంగవుడంతి ధరితికిం బలం
ఋనఁ గొనివచ్చి కుంతివతముం దగఁ జేసినభంగిఁ జెప్పవే !

వ. అని యడిగిన జనమేజయునకు వైశంపాయనుం డిట్లనియె :—

క. విను జనమేజయ ఘనుఁ డ
ర్జునుఁడు మహద్భుతముగాఁగ సురకరి నిలకుఁ
దనభుజశక్తిని గొనివ
చ్చినతెఱఁ గంతయును దెలియఁ జెప్పెద నీకుఁ.

End :

సీ. విశ్వవిశ్వంభరాశాశ్వతోన్నతనుత
పాలనాంబితధనుఃపాణిచేత
ప్రణుతభూవరశిరోమణిగణస్ఫురతర (దురు!)
ప్రభులశాశ్వతపాదపీఠిచేత
సురుచిరమృదువాక్యసుర కామినీమనో
మోదితస్పృహదివ్యమూర్తిచేత
చక్రవాళవిశాలశైలోన్నతస్థల
కేళివిహారసతీర్థిచేత

గీ. క్రీడిచేత గగనకీలితదివ్యాస్త్ర
విగచితసో (?) పానవేదిచేత
నిఖిలలోకమునకు నేత్రసువర్వమ
యెంతయును జెలంగెఁ గుంతిసోము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పులు మోడు. స్థూలదృష్టిని గొ
న్ని దిద్దఁబడినవి.

విరావతచరిత్ర మను నీగ్రంథ మెవ్వరిచే రచింపఁబడెనో తెలి
యదు. ఇందలి కథాంశము మహాభారతమునకు సంబంధించియు
న్నది; కాని యట్లు మహాభారతమున నున్నట్లు కన్పట్టదు. ఈ
గ్రంథము, కృత్యవతరణికయు గ్రంథాంతపద్యగద్యాదికమును లేక
యేదోయొకగ్రంథమున నేక దేశ మయియుండినట్లు కన్పట్టుచున్నది.

కవిత్రయపుటాంధమహాభారతప్రతులందుఁ జూపట్టదు. కవిత్రయ ప్రయోగములకు విరుద్ధములగుప్రయోగములు గూడ నిందుఁ బెక్కుగన్పట్టకుండుటచేఁ దత్కృత మనరాదు. కల్లాటభాషలోఁ గూడ నిది పద్యకావ్యముగా రచియింపఁబడినది. సంస్కృతమునఁ గానరాదు.

ఇందలికథకు సంగ్రహ మిది :—

కొరవపాండవులు వ్రోణాచార్యునొద్ద బిద్యాభ్యాసముసేయుచుండుకాలమున, వేదవ్యాసునిచే నిబంధితయై గాంధారి యైరావత ప్రత మాచరించెను. ఐరావతమును బ్రత్యక్షముగాఁ గొనివచ్చుట దుష్కరముగాన, మన్నునఁ దత్ప్రతికృతి కల్పించి నోము నోమెను. నాఁడు, గాంధారి యైశ్వర్యప్రమత్తయై కుంతీదేవిని జులకనచేసి పిలువ నయ్యె. కుంతీ యందులకు సంతాపపడి యర్జునున కెఱిఁగింప నాతఁడు బాణములతో స్వర్గమునుండి భూమికి సోపానములు గట్టి దేవేంద్ర నియొద్దనుండి ప్రత్యక్షముగా యైరావతమును దెప్పించి మహావైభవముతోఁ గనదల్లిచేఁగూడ నానోము నోమించెను.

(b) సుందరీమణితకము.

SUNDARĪMANISĀTAKAMU

Foll. 17a—27b

A centum of erotic stanzas expressing the emotions of a lover separated from his beloved. The author of the work is not known. The stanzas are written in Campakōtpalamalikā, metrical combination, and each of them ends with the refrain Sundarīmānī.

Incomplete; contains stanzas 1—88.

Beginning:

ఉ. శ్రీ లలరంగఁ జంద్రకళచెల్వన లేనునునవ్వు వెన్నెలల్
గీలుకొనంగ నంగజశీలీముఖరీతిఁ జెలగుచున్నరీ
లీల గనుంగొనంగ నవలీల నఖండసమస్తభూతలం
బేలినకన్న సౌఖ్యమని యెఁగుఁజుమీ మది సుందరీమణీ!

* * * *

చ. సరసములాడునేర్పు కన్నసైగలుసేసెడునేర్పు, నామనం
బెఱిగెడునేర్పు, నెమ్మది నొకించుకకోపముసేయునేర్పు క్ర
ష్ట మురిపంబుతోడఁ బతిమాలెడునేర్పు, మనోజ కేళిలోఁ
గరఁగెడునేర్పు, నీకె తగు గాదె తలంపఁగ నుండరీమణీ !

End :

ఉ. తే వచనస్య చంద్రరుచిధికరణఃపతిభాస్తు తే దృశో
భావభవోత్పలాంబురుహఖాణకదంబజయో స్తు సంతతం
తే వచనస్య కోకిలతతివ్రవరాయసక్య (?) ద్విధోస్త బం
చే బనుతింతు నీకు శుభ మీమఁగ దేవుని నుండరీమణీ !

(వి-వి.)—

అసమగము. ౮౮ పద్యములు గలవు. వాఁత తప్పులు
లేవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

“నుండరీమణీ” యను మకుటముతో ముగియు చంపకోత్ప
లమాలికావృత్తములుగల యీరసోత్తరశృంగారశతక మెవ్వరిచే
రచియింపఁబడెనో తెలియదు. ఈశతక మెల్ల విప్రలభశృంగా
రపుంగూర్చునాజోరపంచాశత్తు మొదలగు గ్రంథములను మీఱియున్నది.

R. No 120.

Paper. 11 × 8½ inches Foll. 29. Lines, 18 in a page. Telugu
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1911-12

శృంగారసీసపద్యశతకము.

ŚRĠGĀRASĪSAPADYĀŚĀTAKAMU

This is a centum of erotic stanzas, in the Sisa metre, in most of
which the Gīti is omitted. From the Gīti given in the first stanza
it is surmised that a poet of the time of Cīkadēva of Mysore com-
posed this work based on the love incidents of Kṛṣṇa and Rādhā.
The work is divided into various sections like Vēśyāvidhamu,
Svāstrivīdhamu, etc.

Breaks off in the 107th stanza.

Beginning :

సీ. వింతగాఁ బొడగన్న వెలఁదిని నవలీల
 సాధించు దేవవేశ్యాభుజంగ
 ముందఱఁ బొడకట్టు మొ(?)గనాని నైనను
 దొరకించుకొనునట్టి దుండగీడ
 తిరునాళ్ల కనివచ్చు పరువంపు వెలఁదులఁ
 దిరిగిపోనీయని ధీరవిటుడ
 వేటకుఁబోవుచో కింఛ నెవ్వతెఁగన్న
 ననుపులఁ దేలించు నటనకాఁడ

గీ. నీదు శృంగారనటనల నేర్పువగల
 శతక మొక్కటి వినిపింతుఁ జక్రహస్త
 భక్తిసుగంధాల! చికదేవ ||౧||

సీ. వాలుఁజూపులఁ జేర వలబువైచును గాని
 తనివితీరక చూచుతగులు గలదె
 శిఖిపులకుఁ డెట్ట(?) తేర నవ్వును గాని
 ననుపుసిగ్గుల చిర్చినవ్వు గలదె
 వంచనార్థమె తాను వలచితి ననుఁగాని
 నిమిషము పాయని నెనరు గలదె
 మేఱమెచ్చులకు మే(?)ర్చునుగాని
 దీర్చుత్రరుముగలదె.

End :

సీ. మన్ననయొకకంట ముక్కువ యొకకంట
 సంతసం బొకకంట సంపడింప
 లాలనం బొకకంట బాలనం బొకకంట
 మార్దవం బొకకంట ముస్తుమీఱ

కారుణ్య మొకకంటఁ గంద. యొకకంట
సౌహార్ద మొకకంట సరస మెసఁగ
ఆరజం బొకకంట నాప్తంబు లొకకంట
దాక్షిణ్య మొకకంటఁ దగులువాట

(వి.వి.)—

అసమగ్రము.(?) ౧౦౭ పద్యములు గలవు ; కాని యేపద్యము నకును, ఎత్తుగీతి వ్రాయ.బడియుండలేదు. వ్రాత తప్పులు తక్కువ. గ్రంథపాతములు పెక్కుకలవు.

ఈ శృంగారసీసపద్యశతక మెవ్వరిచే రచియింపబడెనో పేరేమో తెలిసినది కాదు. తొలిపద్యమున “చక్రహస్తా ! భక్తసుర పాల ! చికదేవ. . . అనియుండుటచే, మైసూరు ప్రభువగు చిక్కదేవరాయలకాలమున నేకవియో కృష్ణునిపేర రచించి యుండునని యూహపొడముచున్నది. ఇందు వేశ్యావిధము, స్వప్త్రీవిధము పరస్త్రివిధము, మొదలగు విషయములతోఁ బద్యములు విభాగింపబడినవి.

R. No 121.

Paper. 11×8½ inches. Foll 111 Lines, 18 in a page Telugu.
Good

Restored from a MS. of the Library in 1911-12.

శృంగార రాఘవము.

ŚRĠGARARĠGHAVAMU

This is a Prabandha describing the story of Rāma. By Cerukumūḍi Kṛṣṇakavi, the daughter's son of the well-known Telugu poet Dhūrjaṭi and son of Vēdayārya, a Pakanādi Niyōgi Brahmin of Āpastambasūtra and Śrīvatsagōtra. The author's foster-father was Vēṅkatādri. The work is dedicated to Kātēpalli Nārāyanārya, a Nandavara Brahmin. A description of his family is not given here, but is found separately mentioned in a palm-leaf MS. in the Library. The author is said to have composed also Vāmadēva-caritra,

Incomplete ; contains Āśvāsas 1 to 3 only.

Beginning :

శా. శ్రీదక్షప్రభవారివాహనాన లక్ష్మీనాథవాక్ష్మోధవం
 ద్రావిత్యప్రముఖానరుత్ గొలువ మోహసక్తిః గ్రీగంట నెం
 తే డెవి గని వేడగవొందు శివు డర్థివాతసంస్తుత్య నా
 నాదా మోజ్జ్వలు గాటెపల్లికులజా నారాయణుం బ్రోవు
 [తా.

ఉ. కాగసుశాసనున్ సుకవివాగనుశాసనుఁ గుండలీంద్రు వి
 ద్యాగురుకుండలీంద్రు విజితద్యుతిసోముని సోముని రుచి
 బాగగుభావిగారు విబుధభావిగారు భూర్జటిభూర్జటి మహా
 భాగుల వీరి నెంతు సురవర్యభావ్యయనతరవీంద్రుల.

కిచ్చమాంబాగర్భపయఃపారావాగరాకాసుధాకరుండును, సు
 ధాకరస్తవరచనామోదితసోమసోమ నామూత్సనమోదగుండును,
 నాదవరకులక సుకరప్రభాకరుండును కాటెపల్లా హ్వయసమంచి
 తిన్వయముదయుండు , ప్రధానవర్ణాన్యనార్యోత్తమపు
 త్రుండును, పరిష్కరోద్రపవిత్రుండును, శాత్త్వికగుణ ప్రత్యక్షినారా
 యణుండగు నారాయణుం తిపుంగవుండు పేరొల
 గ బున నుండి,

సీ. గురుతరశ్రీవత్స గోత్రు నావస్తోబ
 మూత్రు నిత్యార్చితసోమగాత్రుఁ
 బ్రాకనాబు ర్వేలవాగలలో మేటి
 భూర్జటిదౌహిత్రు దురితదూరు
 కలరువేదామాత్యువలన సుసాధ్యయా
 నకరమాంబాగర్భమందు జనితుఁ

డగువాని నలవేంకటాద్రికి (దత్తుని!))

జెరుకుమూడికు లేండు వరక పిండు

గీ. దక్షిణామూర్తికి రుణాకటాక్షలబ్ధ

చారుసామగ్ధ్యనిర్మితభూరికావ్య

నందితానేకబుధకోటి సన్ను వేడగ

దనరః బిలిపించి పలికె (మోడయ!) దలిర్ప.

న. అనువు* వామదేవచరితాదిమహిమాత్మమపద్యకావ్యమూల్
మునుకొని యెన్నియైనను బ్రమోదముతో రవియించినావుగా
ఘనుడవు నీవు నన్నిక... స్తుతికీర్తనసేయఁగాఁ దలం
చిన నొకభావ్యనవ్యకృతి చేసి యొసంగుము కృష్ణసతక-పీ!

* * * *

End :

స. శ్రీరాజతీర్థార్థిభామాజితసురవిచధిస్యససేవాలజాల !
క్షీరాంభోరాశివస్యాంచితమహిశిఖరిత్వైశకం తేశ్వరాం (. .
.....) బింబలక్షీభవనవదశిరఃపుణ్యధీశాధరిత్రీ
భారాధారాంసకాటేపలికులజలజబ్రహ్మనారాయణార్యా.

Colophon :

ఇది శ్రీదక్షిణామూర్తికటాక్షవీక్షణానిర్మితప్రబంధగ్రథిత శృం
గారజ్ఞానవైగాగ్యరచనాతోషితసకలసుకవికోటిదూర్జటి దౌహిత
వేదయార్యప్రదత్త వేంకటాద్రిసుపుత్ర) చెరుకుమూడికులపవిత్ర
సరసపాండిత్య కృష్ణయామాత్యప్రణీతంబైన శృంగారరాఘవం
బను మహాప్రబంధంబునందుఁ దృతీయాశ్వాసము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. మూఁడాశ్వాసములే కలవు. వాఁత తప్పులు
మిండు. మాతృకలోని గ్రంథపాతము లిందును జేరినవి.

శృంగారరాఘవ మను పేరుగల యీ గ్రంథమున రామకథ వర్ణింపబడినది. ఈ గ్రంథ మెన్నియో స్వస్థములుగా రచియింపబడెనో తెలియదు. గ్రంథకర్త చెఱుకుమాడి కృష్ణకవి. శ్రీవత్సగోత్రుడు. అపస్తంబసూతుడు పాకనాటినియోగి బ్రాహ్మణుడు. ప్రఖ్యాతాంధ్రకవీశ్వరుడగు ధూర్జటికవికి దౌహితుడు. ఈతఃకన్నతండ్రి వేదయార్యుడు, పెంపుడుతండ్రి వేంకటాద్రి.

ఈ గ్రంథకర్త యింతకుముందు నామదేవచరితాదిప్రబంధములను రచించిన స్థిందుఁ డెలుపబడినది. ఈ గ్రంథము కాశీపల్లి నారాయణార్యుడను సందవరపు బ్రాహ్మణున కంకితము సేయఁబడినది. తద్వంశవర్ణనభాగ మీ ప్రతియందు విడినాడఁబడినది కాన వివరింపఁ గుదురదయ్యె ఆ భాగముమాత్ర మీ పుస్తకశాలలోనే వేటొకచోఁ గలదు. దానికై యది చూచునది.

R. No. 122.

Paper 11 × 8½ inches Foll. 192. Lines, 18 in a page. Telugu Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

ఉత్తరహరివంశము.

UTTARAHARIVAMŚAMU

This is a Prabandha rendering into Telugu the latter part of the Sanskrit Harivamśa. The author is Nācana Sōmanātha, who states that he composed this work after Tikkanasōmayāji composed his Bhārata.

Breaks off in the sixth Āśvāsa and wants the introductory portion.

Beginning :

క. శ్రీ సర్వకుంగళాకువ
వాసంతీవకుశ గంధవద్వనమాలా
బాసుకివిలాసవేద
వ్యాసమునిమనోనివాస ! హరిహరనాథ !

వ. దేవా వైశంపాయనుండు జనమేజయున కిట్లనియె.

Colophon :

ఇది శ్రీమదుభయకవిమిత్రో ప్రసాదాత్మపుత్ర బుధారాధన
విరాజి తిక్కనసోమయాజి ప్రణీతంబైన శ్రీమహాభారతకథానంత
రంబున శ్రీమత్కలభాషాభూషణ సాహిత్యరసపోషణ సంవిధాన
చక్రవర్తి సంపూర్ణకీర్తి నవీనగుణసనాథ నాచనసోమనాథ ప్రణీతం
బైన యుత్తరహరివంశంబునంబు బంచమాశ్వాసము.

End :

క.

విడువిడు మనిశూరగణము నేగురపడఁగా

గొడగులు గగనముఁ గప్పఁగ

జడనిధి పతి వచ్చి నిలిచె సన్నద

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. అఱవయాశ్వాసము తుదముట్టలేదు. వ్రాత
తప్పులు సవరింపఁబడినవి. గ్రంథపాతము లెక్కడనే నొకటి
రెండు గలవు.

ఇది నాచనసోమనాథకవీశ్వరునిచే రచియింపఁబడినది. ఈ
ప్రతియందు గృత్యవతరణము లేదు. గ్రంథకర్తనగూర్చి యిం దే
మియు విశేషము లెఱుఁగరావు.

R No. 123.

Paper. 11×8½ inches Foll. 72 Lines, 8 in a page. Telugu
Good.

Restored from a MS. of the Library in 1911-12.

(a) శివభక్తిదీపిక.

SIVABHAKTIDĪPIKA.

Foll. 1a—10a.

This is a devotional poem in praise of Śiva by Raṅgana-
mantri. It is written in a metre called Nayanaragada.

Complete.

Beginning :

క. శ్రీపార్వతీశుఁ బొడక
 పాపాత్మక నగుచుఁ బోవఁ బథమునఁ జెరువ
 దీపించు స్పృహ తొలగిన
 శ్రీపతి నడుగంగఁ జెప్పె శివుఁడే కర్తా.
 రగడ.

శ్రీశైలవల్లభుని శిఖరంబుఁ బొడగంటిఁ
 గాశీపురాధీశుఁ శౌరీశుఁ బొడగంటిఁ
 సర్వలోకేశ్వరుల సర్వేశుఁ బొడగంటి
 సర్వసంరక్షకుని సర్వంబు పొడగంటి
 పరమాత్ము నీశానుఁ బరమేశుఁ బొడగంటి

End :

కడఁగి సంసారంబు కడగంటి నని కంటి
 కడఁగి శ్రీగిరిచెన్ను కారుణ్య మని కంటి
 ఘనుఁడు రంగన దూషకరగండఁ డనికంటి
 జనకల్పతరులలో జయశాలి యని కంటి
 తవిలి రంగనమూర్తి ధన్యకృతి యని కంటి
 భువిలోనఁ బ్రోలాంబ పుణ్యవతి యని కంటి
 ఇంక శ్రీగిరి ఛేర నేలందు నని కంటి
 శంకరునికృపపడయ సమయ మిది యనికంటి
 ఇంక నాయైత్తుకృతు లిత్తు నని పొడగంటి

మృదుఁ డిది నాకృతుల్ మెచ్చునని పొడగంటి
 తనర శ్రీరంగుని దాతయని పొడగంటి
 భువిలోపలఁ బ్రసిద్ధపుష్పం డనఁగాఁ గంటి
 శివభక్తిదీపి కాచంద్రారాగ మని కంటి
 శ్రీగిరిశునకు నర్పింతునని పొడగంటి
 శ్రీగిరిశ్వరునికృప చెన్నులరునని కంటి

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతపలు స్థూలదృష్టిని దిద్దబడినవి. ఇది యాభ్యంతకశాలలోనిదే యగు శిథిలశాశ్వతప్రప్రతినిబట్టి వ్రాయబడినది. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఇది 'శివభక్తిదీపిక' యను పేర, రంగనచుంత్రిచే శివభక్తిప్రతిపాదకముగా రచియింపబడిన రగడ - దీనికి 'నయనరగడ' యని యుఁ బేరుగలదు. గ్రంథకర్తను గూర్చి విశేషము లుదాహృతములగు గ్రంథభాగములను బట్టి గుర్తించునది.

(b) సాంబవీలాసము.

SĀMBAVILĀSAMU

Foll 11a—71b.

This is a Prabandha in two Āśvāsas describing the story of the marriage of Sāmba, son of Śrī-Kṛṣṇa, with Laksanā, the daughter of Duryōdhana. The author of the work is Vēṅkaṭaramaṇa, son of Anantakavi and grandson of Peddana of Kātyāyanasūtra and Bhāradvājagōtra, and a student of the White Yajurveda. The grandfather and the father were poets, and he himself was the author of many other works. Details regarding these are given in the colophon and in the Telugu remarks below

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీకృష్ణకాంక్షివక్షమునఁ జేరిచి సౌఖ్యమునందు చేవు న
ప్రాకదయాకటాక్షమునఁ జూచి నిజాశ్రీతరాజికిఁ సిరుల్
జోక నొసంగు దానగుణశూరు నుమావిభునుత్యచర్యు ద
రీప్యరరాజగోత్రమున వేడుక నుండెడు స్వామిఁ గొల్పెదన్.

* * * *

సీ. సర్వలక్షణసార సంగ్రహం బొనరించి
తనరె మీతాత పెద్దకపింద్రుఁ

దలహరిశ్చంద్ర నలాధీశసతరా
 శ్లేషసత్రాతికిఁ బ్రసిద్ధికాఁగఁ
 గవిహితంబైన వ్యాఖ్యానంబు నొనరించి,
 మఱియు . . . తినల (?) పరిణయంబు
 మొదలైన సతరావ్యములు శేసి రహిగాఁబె
 నచల మీతండ్రి యనంతసుకవి .

గీ. చిత్రకవి మంజులాన్వయక్షీరవార్ధి
 చంద్రమూర్తివి సద్బుద్ధిశాలి . .
 నత ర్పంగఁ బూను
 కృతిగతంనంబు (?) నతనికి కంకితమొనర్చు.

End :

తోటకము. శరణాగతసజ్జనసంభరణా
 శర శాతివినీలసతరా
 స్థిరతామర సప్రజజచ్చరణా
 యురురాక్షసబాహు బలోద్ధరణా !

Colophon :

ఇది శ్రీహనుమద్వరప్రసాదలభిసారసారస్వతపాత్ర భారద్వాజ
 గోత్రపవిత్ర ప్రథమశాఖావంశ సంభవసముజ్జ్వలతాత్యాయనసూ
 త్రలక్షణసారసంగ్రహరచనావిశారదచిత్రకవిపెద్దనార్యపాత్ర హరి
 శ్చంద్రనలోపాఖ్యానవ్యాఖ్యాన హరిహరశ్లేషోదాహరణ సకలజీవ
 సంజీవనప్రబంధబంధురవంశౌవళిసృజనాధిరంధరానంతసతరాపీంద్ర
 పుత్రిదయాదాక్షిణ్యాదిక సమస్తసద్గుణకదంబాంబాసమానాబధాం
 వికాగర్భక్షీరవారాశికుముదబాంధవచరిత్ర శీసు బహుశ్లేష్వరాంజనే
 యాంక నమంజుల త్రిలోకసంజీవన్యభిమన్యువిలాససకలవర్ణనాపూ
 ర్ణరామాయణ కుమారగురువిలాసాదకీర్త్యతాగ్రవ్యకరణాతిఘరీణ
 శేషమీవిశేషపారీణ గాఢువపా డవియ విష్ణుచిత్రియవసుచరిత్రప్ర
 ముఖ దీప్యతాగ్రవ్యార్థబోధనసర్థమహృదయక మలసకలపద్వతరాపీం

ద్ర విధేయ వేంకటరమణసామధేయ కవీశ్వర పరిచితంబైన సాంబవి
లాసంబను మహాప్రబంధమునందు దృతీయాశ్వాసము

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పులు మెండు. కొన్ని పూలదృష్టిని
దిద్దఁబడినవి. గ్రంథపాతములు తొల్ల గలవు.

సాంబవిలాస మనుపేరుగఁ గూర్చి గ్రంథమున శ్రీకృష్ణదేవుని
కుమారుడగు సాంబుడు దుర్యోధనుకుమార్తె యగు లక్ష్మణను
బెండ్లియాడు కథ పల్లించఁబడినది. ఈ కృ. వేంకటేశ్వరస్వామి
కర్పించఁబడెను. గ్రంథకర్త చిత్రకవి వేంకటరమణకవి. భార
ద్వాజగోత్రుఁడు ప్రథమశాఖద్వజుఁడు. ఈతని జాతతండ్రు
లును బ్రఖ్యాతకవీశ్వరులు. ఇది, చిత్రకవి పెద్దన—సర్వలక్షణ
సాగసంగ్రహకర్త. తండ్రి అనంతకవి—హాశ్చంద్ర నలోపా
ఖ్యానవ్యాఖ్యానము, హరిహరశ్లేషోదాహరణము, సకలజీవ సంజీ
వన ప్రబంధము, వంశావళి, యను కృతుల రచించినవాఁడు
తాను—సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరాంజనేయాంకనమంజులతిలోకసంజీవన్య
భిమన్యువిలాస సకలనర్లనాపూర్ణరామాయణ, కుమారగురువిలా,
సాదికావ్య కర్త. మఱియు, రాఘవపాండవీయ విష్ణుచిత్తీయ,
వసుచరిత్రప్రముఖ కావ్యార్థబోధనదత్తుఁడు.

R. No. 124.

Paper. 11 × 8½ inches Foll. 88 Lines, 17 in a page. Telugu
Good.

Transcribed from a MS. of K. R. V. Kṛṣṇa Rao Bahadur of
Cocanada in 1911-12.

(a) హరికారికావళి: (సప్తతిః).

HARIKĀRIKĀVALIḤ WITH EXPLANATIONS.

Foll. 1a—44b.

This is a Sanskrit metrical treatise dealing with Telugu
grammar. Explanations and illustrations are said to have been

added by Śiṣṭa Kṛṣṇamūrti Śāstri. The Sanskrit text and the printed Telugu grammar of Cinnavasūri of Madras closely follow each other, so much so that either of them may be a rendering of the other. As the authors were contemporaries, it cannot be determined who was the borrower. Some are of opinion that Kṛṣṇamūrti Śāstri himself is the author of the Harikārikāvali also.

Complete.

Beginning :

శ్లో. శ్రియా హనూమత్సమితి
శత్రుఘ్నభరతార్కజైః ।
విభీషణుడశైశ్చై
స్సేవితం రామ మాశ్రయే.

శ్లో. శిషకులకలశజలనిధి
శీతకరః కృష్ణమూర్తిసంఖ్యావాన్ ।
వడ్డస్సీస్వతంత్ర
ప్రసాది హరికారికావళీవృత్తిమ్.

సంజ్ఞాపరిచ్ఛేదము.

శ్లో. తాలవ్యదంత్యభేదేన చ జాతువికృతౌ ద్విధా ।
ఇదీ దేదే ద్వయయుతౌ తాలవ్యా తౌ న చాన్యతః ॥

ఉ. చిలుము, చీటు, చేలి, చేట, జిల, జీను, జెట్టి, జేగురు.

End :

శ్లో. యవలా లఘవోఽలఘవ
స్సిన్ధ్యాంతి నరౌ తథా లరో రేఫః ।
అన్యే విశేషవిషయా
శ్చార్థవ్యవహారసరిణితో జ్ఞేయాః ॥

ఇతిప్రకీర్ణకపరిచ్ఛేదః.

శ్లో. శ్రీకృష్ణమూర్తిరచితా
వృత్తిర్నరకారికావళీరేషా ।

నికటే నివస త్వవనా

వాచం వ్రాతం కపిందరింఘోః ॥

(వి-వి.)—

సమ గము. వ్రాతతప్పులు లేకపోలేదు. గ్రంథ పాఠములు లేవు.

ఇది సంస్కృతశ్లోక రూపమున నున్న యాంధ్రవ్యాకరణము చిన్నయ్యసూరిగారిచే రచింపఁబడిన బాలవ్యాకరణమును ఇయ్యదియును బ్రాసకముగా సమానవిషయములై కన్పట్టుచున్నవి. ఒకదానిని బట్టి మఱియొకటి రచింపఁబడినట్లు తెలిపఁదగును. ఏది ముందటిది? ఈ కారికల రచించిన దెవరో ముందు తెలుపఁబడి యుండలేదు. కాని, తెలుఁగున నున్న యీ కారికల వృత్తిమాత్రము శిష్టశిష్టమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచింపఁబడినట్లు గ్రంథాద్యంతము లందలి శ్లోకములు తెలిపుచున్నవి. కారికలను గూడఁ గృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారే రచించి రని వాడుక కలదు. ఎంత నిజమో !

(b) ఆంధ్రకాముది.

ĀNDHRAKAUMUDĪ.

Foll. 45a—88a.

This is a treatise on Telugu grammar resembling the Sanskrit Siddhāntakaumudī of Bhaṭṭarjūḍikṣita in plan and arrangement. The Sanskrit Sūtras are explained in Sanskrit and illustrated in Telugu. The author refers to Ātharvana, Kāṇva and Bārhaspatya as older Telugu grammars. He states that Puṣpadanta and Kāṇva were great expounders of Telugu grammar. He also quotes from many works unknown to previous authors. The name of the author is Lakṣmīnṛsimbakavi, and he was the son of Varadayaṅvau and Nāṇcāramāmba. From the quotations contained in the work it may be inferred that he lived in recent times.

Incomplete; stops with the 52nd Sūtra in the Kriyāprakaraṇa.

Beginning :

శ్లో. వాచే ఛద్రం భవతు వినతానూనవేఽస్తు ప్రణామో
ధ్యాత్వా లక్ష్మీం నృహరి మధునా మానసే సోమచంద్రాః |
కణ్వం సోమం భృగుముని మహం పుష్పదంతం కవీంద్రం
విష్ణుం చంద్రం సురమునిగురుం నాగరాజం నమామి ||

శ్లో. అధర్వణాని కణ్వాని బార్హస్పత్యాని సంవిదాః |
కామది మాంద్రశబ్దానాం సూత్రాణి చ కరోమ్యహమ్ |

శ్లో. నాంచారమాంబాతనయ స్సూనుర్వరదయజ్ఞనః |
లక్ష్మీన్యసింహానుకపీ రాజతే మం డ? ధ్వవంశజః ||

శ్లో. అష్టభాషాసు నిరతో భాంశీరపాక్రికృతాదిషు |
వాచా చాతుర్యవిజితత్రిదశాచార్యవాక్పతిః ||

పూర్వమే వాంధభాషోత్పత్తి స్థగవతా వాల్మీకినాపోక్తాపాక్రికృ
తాదిషు.

End :

౫౨ వర్ణలోపాగమాః పురుషార్థవచనేషు.

ప్రథమాఽపురుషేషు సద్ధర్మార్థ్యార్థేషు వచనేషు చ దేశ్యక్రి
యాణాం వర్ణలోపాగమాస్సయ్యైః వర్ణానాం లోపశ్చ ఆగమశ్చ వర్ణ
లోపాగమాశ్చ

ఉ. వచ్చును, వచ్చుచున్నాడు, రాంగలడు, రప్పించెడి,
రాడు, తినెను, తించున్నాడు, తినును, తినంగలడు, ఇత్యాది.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. అదినుండి ప్రయాప్రకరణమున నేఁబదిరెండవ
సూత్రమువఱకుఁ గలదు. తప్పు లల్పము గ్రంథపాఠములు లేవు.

సంస్కృతభాషకు సిద్ధాంతకౌముదియనుపేర నున్నవ్యాకరణ
గ్రంథమువలెఁ దెల్లినకును సంస్కృతభాషలోనే సూత్రరూపముగా
వరదయజ్ఞకును నాంచారమాంబకును గుమారుడగు లక్ష్మీన్యసింహ

కవిచే నాంధ్రకామునియను నీగ్రంథము రచింపఁబడినది. అథ
ర్వణ కాణ్వ పార్శ్వస్పృశ్య సూత్రములఁ జరిశీలించి యీగ్రంథము
రచింపఁబడినట్లు గ్రంథకర్త చెప్పికొన్నాఁడు. పుష్పదంత కణ్వా
దులు తొల్లి యాంధ్రభాషాలక్షణప్రవృత్తిలయిన స్థలందుఁ జెప్పఁబడిను.
సూత్రములకు సంస్కృతముననే వృత్తియును క్షేపన నుదాహరణ
ములును జేర్చఁబడినవి. అసాధువులుగాఁ దలఁపఁబడుపదములు
పెక్కుగా లీ గ్రంథమున సాధువులుగా రూపనిష్పత్తి కల్పింపఁబడినది.
ఈవ్యాకరణమున నుదాహరింపఁబడిన లక్ష్యములను బట్టి యిదికొలఁది
కాలముక్రిందటి గ్రంథమే గాని పాశ్చాత్యమైనది గాదని గుర్తింప
నగును. ఈ గ్రంథమును బఠించిన నిందసత్యకల్పనములు కొన్ని
కానింప బడినట్లు స్పష్టపడును.

R No. 126.

Paper. 11 x 8½ inches. Foll 63. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

(a) చంద్రాభ్యుదయము.

CANDRĀBHYUDAYAMU

Foll 1a--31b

This Prabandha narrates the story of Suśīla and describes her
chastity and faithfulness as a wife. The author of the work
is Pōcana, son of Nrsimhasōmayāji; and it is dedicated to
Cinnayāmātya, son of Ammanamantri and Śrīrama.

Incomplete; contains to the end of the second Āśvāsa; the
introduction is wanting

Beginning :

१. మందారమంజరీమధుకరాయితసౌభ
వలభివాసనశిలావలయు(య?)తంబు
కల్పపాదపకోరకచ్చటాయితరాజ
మార్గతోగణలతామాక్షికారి

సంతానశౌఖాకినః యాయితస్థాన
హర్ష్యరమ్యజ్జరాగాంశులవారి
హరిచందనద్రుసూనా వాయితగోళు
రాక్షగోషేధికోఽప్రిపరిధి

గీ. పారిజాతపికవ్రాతహ చమాయి
తాభీనవచద్రశాలావిహారౌ పౌర
యువతిగీతాదృతస్వాంతన విధగగన
చరమునై యొప్పు ధరిం బతిస్తానభుము.

End :

కావ్య. ధరాధరానివార్యదైర్ఘ్యధానుభీమధీ
ఫరాశు(?) గానుభావభావవిధుసంధువారిధీ
నరానిరాహి(?)వాసనస్వకీర్తిచందనా

Colophon :

ఇది శ్రీధేనువాగీశ్వరప్రసాదలబ్ధకవి వైభవ నృసింహసోమ
యాజితనూభవ బుధవిధేయ పోచననామదేయప్రణీతంబైన చంద్రా
భ్యుదయంబునందు ద్వితీయాశ్వాసము

(బి-బి.)—

అసమగ్రము. రేండాశ్వాసములు మాత్రమే కలవు. కృత్య
వతరణము లేదు. వ్రాత తిన్నగిది. పాపాలు గలవు. గ్రంథ
పాతములు గలవు.

చంద్రాభ్యుదయమును పేరుగల యీ ప్రబంధము పోచనయను
కవిచే రచియింపబడినది. ఈతని తండ్రిపేరు నృసింహసోమయా
జి. ఈకృతి యన్ననమంత్రికిని చారమకును గుమారుడగు చిన్న
యామాత్యున కంకితము చేయబడినది. సుశీలయనుపతివ్రతాపూణి
చరిత్రమిందు వర్ణింపబడినది. ఈ ప్రతియందు గ్రంథ మసమగ్రమై
యుండుటచే, సూతకంటేంబెలుపడగిన విషయము కన్పట్టినది
కాదు.

(b) సస్యానందము.

SASYĀNANDAMU.

Foll. 33a—60b.

This is a short treatise in verse on agriculture, dealing chiefly with the value of rain in the various seasons of the year and the character of the crops to be raised in various kinds of localities in relation to the seasonal rains By Addanki Liṅgākavi, son of Drōṇayāmātya

Complete

Beginning :

క శ్రీనగమందిరు శౌరీ
మానసపంకరుహమత్తమధుపేంఁచుని
త్యానందమూర్తి శంకరు
నానతపాశీశు మల్లికార్జునుఁ గొలుతుఁ.

క. సదమలవాక్యస్ఫురణము
పద్యాలిత్యంబు కాచి ప్రాజ్ఞులు మెచ్చు
ముదమున సస్యానందము
వకలక రచియింతు విబుధవర్గం బలరఁ.

End :

క. ఈసస్యానందమునకు
భాసురముగఁ గాలగతులు పరమార్థముగా
నీసవి నెఱుంగుం డని కృతి
వాసన నద్దంకి లింగవర్మఁడు చెప్పెఁ.

Colophon :

ఇది సకలజనస్తుత్య శ్రీణయామాత్యపుత్ర సజ్జనవిధేయ
అద్దంకిలింగననామధేయ ప్రణీతంబైన సస్యానందము సమాప్తము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత గప్పులుగలవు. గ్రంథపాఠములును
గలవు.

సస్యానందమను పేర నద్దంకి లింగకవిచే రచియింపఁబడిన యీ గ్రంథమున దేశ కాలాదిభేదములనుబట్టి కల్గు వృష్ట్యాదియోగములును, తత్తత్సస్యలాభాభాములును చెలువఁబడినవి.

(c) ప్రభవాదివత్సరఫలము.

PRAHAVĀDIVATSARAPHALAMU

Foll. 61a—62b.

A treatise predicting the rainfall and other allied meteorological conditions in each of the sixty cyclic years named Prabhava, Vibhava, etc.

Incomplete.

Beginning :

క. యానాథుల కతిశయమగు

వానలుపాడకట్టుఁ గురియు వసుమతియందుగా

ధేనువులు పిదుకు నధికము

శ్రీనిధి ప్రభవాబ్జమందు సింహాద్రివరా

End :

క. ధరమన్నధదుక్తులును

నరయంగా మధ్యవృష్టి నారంభంబుల్

నెఱి నల్పఫలితమందును

పరమభయము దక్షిణాదిపథముల నొందుగా

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత తప్పులుగలవు.

ప్రభవమొదలగు వత్సరములందు వర్షయోగము తెల్లందునో యిందుఁ జెలువఁబడినది. గ్రంథకర్తయెవరో తెలియదు.

R. No 126.

Paper. 11×8½ inches. Foll. 20. Lines, 18 in a page. Telugu. Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

(a) పెడగ్గరివిజయము.

PEDAGGARIVIJAYAMU.

Foll. 1a—13b.

This narrates in stanzas in the Peddayutpalamālīka metre the victory won on the four ramparts of the Tanjore fort by Pedal-gari, a ruling chief of Tanjore, over the son of Nāhaji, who attacked it to regain it as one of his father's possessions.

Complete.

Beginning:

ఉ. పోటరి నంట తా సహజిపుష్టుఁ డొకానొకనాఁడు తూరుపుఁ
బేటకుఁ జేరి తంజపుట భేదన నొదలి విష్ణుచక్రపు
గోటకు లగ్గ తెక్కుమది గోరి కఠోరవజీరకోటికి
హోటకటంకముల్ విరుదులైనస గాలు సరాలు మాడ లే
ర్పాటుగఁ గీడమున్ మొంగుఁ బట్టెనముల్ దగఱాల్ నెరాజి
[రాల్

End:

. పెళ్ళికిమా
పాలునితోడుతఁ డెలుప బల్లఱు వారికి వస్తువాహనాల్
చేలములుఁ ధనంబులు విశేషమణుల్ నయచేసి కోపపా
పాలయు లైన వారిసకలార్థములుఁ మఱునాఁడు భాసదా
గీలకు వెచ్చపెట్టి విగించిన చిత్తముతోడ వేడుకల్
చాలుకొనఁ బసి డిమొగనాలఁ గిరీటపతుల్ నుతింపఁ బే
రొలగమై తదీయవిజయోచితవార్త నెఱంగ సంగతిఁ
సా(?)లుములోన జూటలు చాటగఁ బుచ్చి భజించి రాజగో
పాలునకుఁ రథోత్సవము బల తిరునాళ్ల ఘటించి నిత్యల
క్ష్మీలనాపిహారుఁ డయి చెను నహించుచు ముద్దుపిరఘా
పాల పెడగ్గరిప్రభు డపారశుభోన్నతి ధాత్రివర్ధిలు.

(వి-వి) —

సమగ్రము. వ్రాతతప్పులు గలవు. మాతృకలోనియల్ప
పుగ్రంథపాతము లిందును జేసినవి.

పెదళ్ళరివిజయ మను పేరుగల యీ గ్రంథమునఁ గూర్పుమా
లిక, దక్షిణపుమాలిక, పడమటిమాలిక, ఉత్తరపుమాలిక యని
నాల్గు పెద్దయుత్పలమాలికలు గలవు. పెదళ్ళరి ప్రభుఁడు తంజా
వూరుపాలకుఁడై యుండు కాలమున, శాహశపుత్తుడు(?) తంజా
వూరుజయింఁగఁబోయి యిక్కడికోట నలువ్రక్కలను పెదళ్ళరితోఁబో
రాడి యోడిపోయిన విధము నాలుగు మాలికలలోనువర్ణింపఁబడినది.

(b) వనవిహారపదనము (?)

VANAVIHĀRAVACANAMU

Foll. 13b—16a

This is a description of lovers' sports in a forest; and as the name of Raghava occurs in it, it seems to be a portion of a work probably based on the story of Rāma. The portion contained in the MS. is grouped in nine sections each of which is characterised by particular syllables in alliteration.

Wants beginning and end.

Beginning:

ఇత్రైఱంగున నత్రైఱవ లత్తైఱి వత్తైఱిని బిత్తైఱితనంబున నడలు
హత్తైన బిత్తైఱపుఁ బుత్తైఱివతిమలన నుత్తైఱిగలుమఱయ నెత్తైఱపుల
పాలపు రిత్తైఱ గాయయత్తైఱంబులగు తత్తైఱతుల నుత్తైఱంగితకు
తుకంబు చిత్తైఱున నత్తైఱిల్ల రుచిమత్తైఱికఁ బుత్తైఱిన్ తత్తైఱంబున
నెలదీఁగయల నెత్తైన యలరుగొత్తుల సొబగు గుత్తైఱ గొనుచు.—

End:

చూపుఁగోపు లుద్దివనంబుగాఁ జూపుం గునుమాపచయంబుసే
యుచు, నయ్యఁడజయానను దండ(?)గతులఁ జేలంగ నారాఘవుఁ
డుంపువనంబుద డకుఁ జని యెండొరులం గనుంగొని (?)॥

(వి-వి.)—

మొదలు లేదు, తుగ లేదు. వ్రాతతప్పలు గలవు. గ్రంథ
పాతములు గలవు.

ఈవచనమున రాఘవునిపేరు వచుటచే నిది యొక రామ
యణగవచములొనిదై యుండునని యాహింప నగును. తొమ్మిది
తెలుగులయనుప్రాసములతో నీవచనము తొమ్మిది తుంపులుగా విభ
జింపఁబడినది. ఇందు పర్విపఁబడినవిషయము వనవిహారమే.

(c) శేషార్యోదాహరణము.

ŚEṢĀRYŌDĀHARAṆAMU.

Foll. 16a—20b.

This consists of eight stanzas, each of them being followed by passages in the Kalika and Utkalika metre which are intended to be sung. The work is in praise of Śēṣārya of Nallandigal family, and a minister of a king of Madura. Each of the stanzas describe him, using his name in one of the eight declensional cases. The author of the work is Anantaya.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీనల్లందిగళస్వవాయ మవని జెన్నందు నేవంశమం
దానారాయణజియ్యలం చనంగఁ దా నారాయణుం డుద్భవం
బైనాఁ డాదుఁ జెలంగు తిర్క్కులసుధీపాఘోఘచంద్రుండు దా
నానూనస్థిరకీర్తి శేషఘనుం డుడ్చిద్దన్నశర్మాఘ్యుడై.

కల్పిక.

మఱియు సారసగర్భసారసమగ్రసారసమాన్యచరితుండు
వరసభారసభావభారసవర్ణభారసమాన(?) రితుండు.

End:

ఉత్పల-కల్పిక.

శ్రీరామపదభజన

సారస్యతిద్యజన

సారశ్యసంప్రాప్త

వైరశ్యరహితాత్త
రక్షణవినిష్టంద్ర
వీక్షణక్షీసాంద్ర
నవ్యనిజమణిసౌధ
భవ్యగుణగణబోధ

ను. కులరత్నబధు నీవు. నిన్నెనయు శ్రీ, కొల్వాప్పు నీచేత, గీ
ర్తులు నీకై హరియిచ్చు, నీవలన మీర్లు వన్నెయు వాసి, శ్రీ
కలరుసౌమ్మలువిద్య, హృద్యచుగు నీయం దార్జవం బొరవం
చలద, కృపవశరాంక ! తిత్తిలయ శేషా పోషితార్యోత్తమా !

క చెలంగు నుదాహరణం బిది
నలసన్నిభ న లకవియనుతయ నీకై
వెలయించె దీనిం గైకొను
మలఘసమువ్నేచ ! తిరుమూర్త్యుని శేషా !

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతతస్థలు గలవు. గ్రంథపాతములు లేవు.

నల్లందిఘటి పంశజనితుడయిన శేషార్యుని ప్రశస్తిని వర్ణించు
చు బాలకవియనుతయ్య యీ యుదాహరణమును గచ్చించెను.
ఉదాహరణ మనఁగా—సంబుద్ధితో నెనిమిది యగు విభక్తులతో
నెనిమిదిపద్యములును, కలికలును, నుత్కలకలును గలుగునట్లు చె
ప్పబడినప్రబంధభేదము. విశేషముల కుదాహరింపబడిన పద్య
ములఁ జూచునది.

R. No. 127.

Paper. 11×8½ inches. Foll 411 Lanes, 18 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

25-A

సకలవర్ణనాపూర్ణరామాయణము.

SAKALAVARNANĀPŪRNARĀMĀYANAMU.

This is a Prabandha in six Kāṇḍas dealing with the story of the Rāmāyaṇa: by Vēṅkaṭaramaṇa, who is the same as the author of Sāmbavilāsa described under R. No. 123(b) ante. For further particulars about him, see under that number. The work is dedicated to one Subbarāya.

Complete.

Beginning:

సీ. శ్రీలక్ష్మీ సురమునఁ జేర్చి సంతోషంబు
 గాంచువాఁ డసురులఁ ద్రుంచువాఁడు
 జాభువాబుంగారు మేలిదుప్పటి గట్టి
 మలయవాఁ ?
 ? బులునహించి
 తనరువాఁ డచలమా నెనరువాఁడు
 గీ. భూరి ? కారకాగి
 హరిశుభక రానంతక'ళ్యాణగుణుఁడు
 శక్రముఖాఖిలామరసక్రవర్తి
 కీర్తిసద్స్పృతి శ్రీవిష్ణుమూర్తియొప్పు.

End:

మ. అనఘప్రాభవదర్పణాభరణదీప్యన్తందిరా యిందిరా
 వనజాక్షీవరధాతృశంకరసుఖపారోప సందారితా
 రినికాయా రయసంభృతార్తజనసన్ధ్రీవీనవగ్యాతిపా
 వన దీనావన దానభాజనజనప్రస్తూయమానోదయా !

క. ప్రతిపర్వదివససేవా
 గతభూజననేత్రమోదకరసూర్యవిభా
 తతదివ్యమంగళాకృతి
 భృతసేవక సుబ్బరాయ బుధ (?) జనగేయా !

భు ప్ర. ధరాభాగభక్తప్రతానావనాధ్యా
 స్ఫురతేరగంధర్వసూప్రజేడ్యా
 శరప్రోద్భవాకార! సాధుప్రచారా
 స్థిరానందసంయుక్త! దీప్యన్విహారా!

Colophon :

ఇది శ్రీహనుమద్వరప్రసాదలబ్ధసారస్వతపాత్ర భారద్వాజగో
 త్రపవిత్ర, లక్షణసారసంగ్రహరచనావిశారద చిత్రకవి పెద్దనార్య
 పౌత్త్ర, హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానవ్యాఖ్యానహనువార శైషోదాహరణ
 సృజనధురంధరానంతసతక-పీండ్రపుత్త్ర, దయాదాక్షిణ్యాదికసమ
 స్తసద్గుణకదంబాంబాసమానాభళాంబికాగర్భక్షిరవాగాశికుముద
 బాంధవచరిత్ర, శ్రీసుబ్రహ్మణ్యేశ్వరాంజనేయాంకనమంజులతిలోక
 సంజీవన్యభిమన్యువిలాసాదిక దీప్యతా-న్యకరణాతిథురీణ శేముషీపారీ
 ణ, రాఘవపాండవీయముఖ్యకతినకావ్యాభోధనసమర్థవ్యాతక-మల,
 సకలవిద్వత్క-పీండ్రవిధేయ, వేంకటరమణనామధేయకవిశ్వర వి
 రచితంబైన విద్వత్క-వికర్ణరసాయనోత్త్రేక్షదక్షా సకల(వస్థినాపూ
 ర్ణరామాయణం బను మహాకావ్యంబునందు యుద్ధకాం) డంబు సంగ
 పూర్ణము.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. కృత్యవతరణ మిందు లేదు. వ్రాతతప్పులు
 హెచ్చు. గ్రంథపాతములును మెండుగాఁ గలవు.

‘సకలపర్ణనాపూర్ణరామాయణ’ మను నీప్రబంధమున శ్రీ
 రాముఁచరిత్రము వర్ణింపఁబడినది ఏతద్గ్రంథకర్త చిత్రకవివేం
 కటరమణకవి. సం. 1236 రునవర్ణింపఁబడిన సాంబవిలాస మీకవిచే
 నేతద్గ్రంథరచనానంతరము రచింపఁబడెను. కవిని గూర్చి తెలిసి
 కొనవలసినదాని కచ్చోఁ జూచునది. ఈగ్రంథము, ఎవ్వరో ‘సుబ్బ
 రాయఁ’ డనునాతనికిఁ గృతిగా నొసఁగఁబడినది. కృత్యవతర
 మిందు లేమిచే నావిషయము లిందు విస్పష్టముగాఁ దెలుపఁగుదు
 రదయ్యె.

R. No. 128.

Paper 11 × 8½ inches Foll 75. Lines, 18 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

This MS. contains mainly a number of hymns of praise addressed to deities worshipped in some of the shrines in Southern India

(a) సింహాద్రినాథశతకము.

SIMHADRINĀTHASĀTAKAMU.

Foll. 1a—8a.

A hymn of a hundred stanzas in praise of God Nrsimha worshipped in the shrine on the hill at Simhācala in the Vizagapatam district. All the stanzas end with the same refrain. The name of the author is not known.

Contains only stanzas 1 to 13.

Beginning :

సీ. శ్రీదేవి నతివిరాజితభుజాంతరమునఁ
దాల్చినదేవ ! నీదాసులకును
పుణ్యతీర్థముపదాభోజాతతలమునఁ
జేర్చినదేవ ! నీసేవకులకు
చక్రముఖాయుధచయము కరంబునఁ
బట్టినదేవ నీభక్తులకును
కారుణ్యరసము శృంగారలోచనముపైఁ
బేర్చినదేవ నీభృత్యులకును
గీ. కలగరాదు దానిద్ర్యంబు కల్పవంబు
నరలరాదు భయంబును దుర్గతియును
నీవె గతి నాకు నన్న మన్నించి ప్రోవు
మాశ్రితామరయాథ ! సింహాద్రినాథ !

110

సీ. పూజన నెకకార్య మెంచి గ్రహులనఁ జేసి
వెనుకఁ జింతించుట వెట్టితనము

ఎంతటిసొమ్మైన నెడలి చేతప్పిన

పినపఁ జింతించుట మదటతనము

ఎప్పు డాడినమాట కప్పు డుత్తరమీక

పిమ్మటఁ దలపోత బేలుదనము

ఏరీతి నెక్కినై న నిక్కుపాటునఁ జికిరి (?)

యిలుదూరి యెన్నుట యెన్నదనము (?)

గీ.

ఎంతగలిగినబోనేర దంత యెఱిఁగి

చంచగింపనివాఁడు సుజ్ఞానవంతుఁ

డాశ్రితామరయూథ ! సింహాద్రినాథ !

(వి-వి.)—

అనమగ్రము. ౧౩ పద్యములు మాత్రమే కలవు. వ్రాత తిన్నవైనది కాదు. తప్పులు మెండు.

“ఆశ్రితామరయూథ ! సింహాద్రినాథ” అను చుకుటముగల యీసీసపద్యశతక వెవరిచే రచింపబడెనో తెలియదు. విశాఖ వట్టణమండలమందలి సింహాచలపునృసింహస్వామిపేర నిండలిపద్యములు, లోకనీతిస్తుత్యాత్మకములై యున్నవి.

(b) విహంగవాహనశతకము.

VIHAṆGAVĀHANASĀTAKAMU

Foll. 8a—16b.

A hymn of one hundred stanzas in the Campakōtpalamālika metre and in praise of Rāṅganātha worshipped in the Viṣṇu shrine at Rangapattṇa. Whether Srirangam or Seringapatam is meant by Rangapattṇa cannot be ascertained.

Complete.

Beginning :

ఉ. శ్రీరమణీమనం బలరఁ జిత్తజఁ గన్నకృపాపయోనిధీ

నీరజనేత్ర ! నీవె గతి నిర్మలగాత్ర మునీంద్రవంద్య నేఁ

గోరినకోగుర లన్నియును : గూఁమి నీకృపవేక యిమ్ముగాఁ
జేరునె రంగపట్టణముశ్రీపతి రంగ విహంగవాహనా !

End :

చ. సిరిగలదేవ దేవనుతవిన్నయమూ ర్ని యనంతశాయి యో
నిరుపమసతర్కపామహిమ ! నీకును వృత్తశతంబు భక్తతో
నరయఁ బిన్నవింప తిపు డౌననఁ జైకొని నన్ను నెలుమీ
స్థిరముగ రంగపట్టణము శ్రీపతి రంగ విహంగవాహనా !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ౧౦౦ పద్యములు గలవు. వ్రాత తప్పులు
మెండు.

“రంగపట్టణముశ్రీపతిరంగవిహంగవాహనా” యను షుక్రుట
ముగల యీచంపకోత్పన్నమాలికల శతకము రచించిన దెవరో తెలి
యదు. రంగపట్టణమున వెలసిన రంగనాయకస్వామిమీఁద శృం
గారస్తూత్యాత్మికములుగా నీపద్యములు రచించఁబడినవి. ఈరం
గపట్టణము తిరుచనాపల్లిదర్శిదో మైసూరుప్రాంతమందలిదో గు
ర్తింపరాదు. గ్రంథాంతమున మూషకమార్జనములపైఁ జెప్పఁబడి
న నీపద్యములు కెండుగలవు.

(c) సరస్వతీతారావళి.

SARASVATĪTĀRĀVALI

Foll. 16b—20a.

A hymn of twenty-seven stanzas in praise of Sarasvatī, the
goddess of learning.

Complete

Beginning :

ఉ. శ్రీవిధివై సమస్తజనసేవిత పాదసరోజయ్యున్నవే
భూనుతకీర్తివై విభులభ్యుసమేతపుగాఁగ నీపద
ధ్యానముచేసి వే . . కటాక్షమునకా మద మొప్పు నీయవే
మానగ సంస్తరింతు మది మానవో యవః సరస్వతీ !

End:

చ. పరిణతవాగ్విలాసముల భ క్తిని మీ వశేత వృత్తముల్
స్థిరమగుతారహారముగఁ జేసియు నీకును విన్నవించి త
ట్లరయగ ధాత్రిపై సుకవు లొననఁ జేకొని వేడగ నేలు నఁ
మఱనక భారతీ సుదతి మానవతీ యువతీ సరస్వతీ !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ౨౭ పద్యములు గలవు. వ్రాత సిద్ధుప్తము కాదు.

“మానవతీయువతీసరస్వతీ” యను మకుటముగల యీ యిరునదియేడుపద్యములు నెవ్వరిచే రచింపఁబడెనో గుర్తింపరాదు. ఇందు సరస్వతీస్తుతి ప్రశంసాదంపఁబడినది.

(d) చెన్నకేశవశతకము.

CENNAKĒŚAVASĀTAKAMU.

Foll 20a—26b.

A centum of stanzas in Śārdūlavikrīḍita metre in praise of Viṣṇu worshipped as Cennakēśava at Gundālapura.

Incomplete ; contains stanzas 1 to 55.

Beginning:

శా. దండం బంబుధికన్యకాధపునకున్ దైత్యారికిన్ శరణు (?)
దండం బభగరాజవాహనునకున్ దాక్షాయణీశస్తుతా
ఖండప్రాభవశాలికిన్ సకలలోకస్వామికిన్ నీ క హేమా
గుండాలాధిప ! చెన్నకేశవ హరీ గోవర్ధనోద్ధారకా !

End:

శా. కండల్ రక్తిము మూత్రమున్ మలము త్వక్చల్పాదిగట్టించిన
ట్టిండల్ మేనులుప్రాణవాయుచయమీహేయంబులోనుండి కే
దొండింబోవునా నిర్దయుల్ జమునిభృత్యుల్ నన్ను రక్షింపవే
గుండాలాధిప ! చెన్నకేశవ హరీ ! గోవర్ధనోద్ధారకా !

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. 55 పద్యములే కలవు. వ్రాత తప్పులు మెండు గ్రంథపాఠములులేవు.

“గుండాలాధిపచెన్నకేశవహరీగోవర్ధనోద్ధారకా” అనుమకుటపు శౌర్యాలపృథ్వుములు 11ల యీశతక మెవ్వచే రచింపబడెనో తెలియదు. గుండాలపురమున వెలసిన చెన్నకేశవునిపేర జెప్పబడిన యీశతకపు పద్యములు లోక నీనిస్తుత్యాత్మకములై యున్నవి.

(e) మాధవాష్టకము.

MĀDHAVĀṢṬAKAMU.

Foll 26b—27a.

Eight stanzas in praise of Visnu worshipped as Mādhava in the shrine at Gōrantlapura

Complete

Beginning :

మామకును నిపు కోడలైతివి మాన లానే వుంటివి
మానకూతురు మగనితమ్ముని మాడుపై పవళిస్తివి
మామలో జనియించి పెంచిన మంచికోడలి దెప్పివి
మామతమ్ముడవైన గోరంట్ల మాధవేశ దయానిధి !

End :

మాధవాష్టక మెవరు చదివిన మనుజు లెవ్వరు వ్రాసినా
ఆరమ్మున విన్నవానికి నష్టభోగము లిత్తువూ
బోధగటగిన మంచిపుత్తుల పుణ్య మధికం బిత్తివూ
రాధికావిభుడైన గోరంట్లమాధవేశదయానిధి !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పులు గలవు. గ్రంథపాఠములులేవు.

గోరంట్లపురమున వెలసిన మాధవునిపై వ్యాపహారిక భావలొస్తుత్యాత్మకముగా నీయట్లక మెవ్వచేత నో గచింపబడినది.

f) వేంకటేశ్వరస్తావకము.

VĒṆKATĒŚVARĀṢṬAKAMU.

Foll. 27b—28b.

Eight stanzas in praise of Viṣṇu worshipped as Vēṅkaṭēśvara on the Tirupati hills.

Complete

Beginning :

శ్రీరమాగమణీమనోహర శీతభానుకళాసనా
వారిజాసనవండ్య దానవవంశసూహగకారణా
వారిజాక్షిని జూడరా శుకవాణిరా పుపుబోణిరా
శ్రీర సామజసింహ తిరుపతివేంకటాచలవల్లభా !

End :

పొందు లక్ష్మీముసేయ నేటికి సొన్నపూవులపొన్నపై
అంద మలగఁగ జూజిశయ్యను అతివ నేలుకొ వేడక-తో
మందు నీ వని నమ్మియుంటిని మోసపోతిని దానికి
విందుపై దయసేయు తిరుపతివేంకటాచలవల్లభా !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిప్పలు గలవు. గ్రంథపాతములు లేవు.
తిరుపతివేంకటేశ్వరస్వామి మీఁద శృంగారరసాత్మక మగు
నీపద్యాష్టక మెవ్వరిచే రచింపబడెనో తెలియదు.

(g) రఘురామాష్టకము.

RAGHURĀMĀṢṬAKAMU

Foll 28b—29a and 30a

Eight stanzas in praise of Rāma, worshipped at Oṇṭimiṭṭa in the Cuddapah district

Complete.

Beginning :

మానవతి వినవన్తు చంద్రుఁడు మంచివెన్నెల గాసెనే
నూనశరమున వింటు మదనుఁడు నూటిదప్పక (యేసినే !)

భాను లేజుండు తెలిసి యంతటఁ బంతమున నను డాసెనే
మేన గంధను పూసెనే ఒంటిమిట్ట శ్రీరఘురాముండు

End :

మంచిగుణముల జనుల . మహిమతో రక్షించునే
పంచబాణనిబాహుబలముల . . పారంగదోలునే
మించి కృష్ణ న స్నేలునే ఒంటిమిట్ట శ్రీరఘురాముండు.

(వి-క.)—

నమగ్రము. వ్రాత నిర్దుష్టముకాదు. పాతములు గలవు.

ఈ యష్టకము ఒంటిమిట్ట పురమున వెలసిన శ్రీరామ ని మేదఁ
జెప్పబడినది. రచించినదెవరో. శృంగారసాత్త్వకము.

(h) రాఘవాష్టకము.

RĀGHAVĀSTAKAMU

Foll. 29—30a and 31.

A hymn of eight stanzas in praise of Rāghava or Rāma, the
hero of the Rāmāyana

Complete.

Beginning :

కలికిరా పూములికిరా ముద్దుచిరుకరా లల కేలరా
కులుకుగుబ్బలసెఱుకు చెలంగెడి కొమ్మరా ముద్దుగుమ్మరా !
అఱులు మ్రోయంగ నంతకంతకు నలరి వెన్నెలగాయంగా
జలజలోన న యోర్వ లే దింక జానకీపతిరాఘవా !

End :

పొంచి మనసుండు శరము లేయుచు నంచగచునపై నించంగా
మించె విరహము మీనలోచన యెంచంగా దయయుంచరా
అచితంబు దైవరాయ మే లెంచియును లాలించియున్
చంచలాక్షిని నేలువేడుక జానకీపతి రాఘవా !

వసుమతీసుత వాసవార్చిత వారిజానన మికిరలీ
కుసుమకోమలి కిసలయాధర బిసరుహాయన నేత్ర రా

పసిమిగలిగిన భామరత్నము నేలుకో రహిమించరా
 . భరమునకు నోర్వదు రామచంద్రదయానిధి !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పలు గలవు. పాతములు గలవు.

‘గాఢవా’ యను మకుటముగల యాశ్చర్యగారవద్యాష్టక మె
 వరిచే రచింపబడెనో తెలియదు.

(i) కడపాధినాయకాష్టకము.

KADAPĀDHINĀYAKĀSTAKAMU.

Foll. 30a—31a and 32.

Eight stanzas of praise and prayer addressed to God Venka-
 tēśvara, worshipped at Kadāpapura now known as Cuddapah
 Complete.

Beginning :

కలకంఠీ కలహంసచారుగమనా కాంచీకలాపాజ్ఞ్వలా
 అలివేణీ కుసుమాంగి చంద్రవదనా హర్షజమధ్యాశుభా
 . . . దయతో నాపైః టాక్షించవే
 చెలియా నే కడపాధినాయకుడనే శ్రీవేంకటాద్రిశునే :

End :

వడదేరన్ విడె యిచ్చి మచ్చి కలరన్ వామాక్షి నీ కడలో
 కడువేడగ్గా మరుకేళిగూడితివిగా సౌఖ్యంబు నాకబ్బెనే
 పుడమిన్ యిద్దర మొక్కటై జగములన్ బోషించుచున్ యెప్పుడున్
 కడవందున్ పసియించి యుండుము సదా కాంతాశిరోరత్నమా !

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తప్పలు గలవు. పాతములు గలవు.

కడపపురమున వెలసిన వేంకటేశ్వరస్వామివేర నున్నయీ
 శృంగారవద్యాష్టక మెవ్వరిచే రచింపబడెనో యెఱుంగరాదు.

(j) కోనేటిరాయాష్టకము.

KONĒṬIRĀYĀṢṬAKAMU.

Fol. 33.

Eight stanzas in praise of God Kōnēṭirāya worshipped in the village of Kīlupatla.

Incomplete ; contains only 5 stanzas

Beginning :

శ్రీలు మించినవే డమీద వసే చి వుయ్యలశయ్యను
బాల నిన్ను టినుండి వుండె నీపాదమాన నిజంబురా
పలరా చెలి గోలరా దయ నేలరా కడువేడగలో
ఈలతాంకిని కీలుపట్లకోనేటిరాయ దయానిధి !

End :

జారుకొప్పును దుర్వి కస్తురి నీరుబొట్టును దిద్దియున్
ఓరపయ్యద చక్కనొత్తి యొయ్యగుబ్బలనొత్తినీ
గోర చెక్కిలి గీరి ముదిడి కోమలాంకిని గూడరా
వేరుసేయక కీలుపట్లకోనేటిరాయ దయానిధి !

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. ఐదు పద్యములే కలవు వ్రాతంతప్ప మగలవు.

“ కీలుపట్ల కోనేటిరాయ దయానిధి ” అను మకుటముగల యీ శృంగార పద్యాష్టకము గూడ నెవరిచే రచియింపబడెనో తెలియదు.

(k) జనార్దనాష్టకము

JANĀRDANĀṢṬAKAMU.

Foll. 33b—34a

Eight stanzas in praise of God Visnu as Janārdana worshipped at Kandukur.

Complete.

Beginning :

సిరులు మించిన వసిమిబంగరు జిలుగున వృత్తి జారగా
చరణపద్మముమీద దేవాము చంద్రకాంతులు దేరగా

ముగవుసూపగ వచ్చినావో మోహనాకృతి మీరగా
గరుడవాహన దనుజమర్దన కందుకూరి జనార్దనా !

End :

కొదవ లన్నియు దీర్చుకొంటివి సుణము లెఱిగి శయ్యను
ఱద నెఱిగి నన్నేలితివి విరవాదిపూవులశయ్యను
మదనకేళికి నీవె జాణవు మారుతాపము మాన్పరా
కదిగని రాగ దనుజమర్దన కందుకూరిజనార్దనా !

(వి-వి.)--

సమగ్రము. తప్పులు గలవు.

కందుకూరిలో వెలసిన జనార్దనస్వామిరీంద్ర జెప్పబడిన యీ
శృంగార పద్యాష్టకము యత్యర్థకమో తెలియదు

ఆవల రెండుపుటలందు శిశీహవానర్దన సీసములు రెండు
(విజయవిలాస రుక్మాంగదచరిత్రములలోనివి) కలవు.

(1) నవనీతచోర కాష్టకము.

NAVANĪTACŌRAKĀṢṬAKAMU.

Foll. 35a - 36a.

Eight stanzas in the Campakōtpalamālīka metre in praise of
Kṛṣṇa, here addressed as Navanītacōra, i.e., as one who steals butter
Complete.

Beginning :

ఉ. స్రభుచు (?) బ్రాణభీతిమెయి సారె భయపడుదేహధారి గుం
దాళ్లను రుద్దినా శితశరంబులునాటిన రోగమొం(మం?)
[టిన (ఁ?)

(నీళ్ల?) మునింగినా రిపులు నిర్దియులై గరళంబువెట్టినా
దెట్లునె బ్రహ్మవ్రాలు కడతేరక యోనవనీతచోరకా !

End :

చ. కసరెడికాపు ధూర్తయగు కామిని దుష్టగు బంటు వట్టిగా
జసమున నుబ్బు సుంకరి నిజం బొకయింతయు లేరిదాసి న
ప్పసమును రమ్మపామ్మలియుఁ బ్రార్థనచేసిన లెక:- సేతురే
మసలక చేతికొల్ది బడిమారక యోనవనీతచోరకా !

(వి-వి.) —

సమగ్రము. వ్రాతతప్పులు గలవు. గ్రంథపాఠములును
గొండ్డిక కలవు

‘ నవనీతచోరకా ’ యను పుక్కుటముతో ముగియు నీ చంపక
త్పలమాలికల యష్టక మెవ్వరిచే రచింపబడినో తెలియదు. ఈ
పద్యములు కీతిబోధకములు.

(m) శ్రీ శైలమాహాత్యము. (?)

ŚRĪŚAILAMĀHĀTMYAMU.

Foll 36a—38b.

Contains only fourteen stanzas belonging to a work which
gives obviously a legendary account of the greatness and sanctity
of Śrīśaila in the Kurnool district, where Śiva is worshipped. The
author of the work is not known. The stanzas given here are not
found in Śēsanārādhya's work of this same name.

Beginning .

శా. భార్యుంబున నన్తహిసురుఁ డొక ధర్మార్థకామక్రియా
సారంబుల్ సరిగాఁ జరించి శుద మోక్షశ్రీ నపేక్షించి సుం
సారాంభోజియైనపాతమగు శ్రీశైలంబుమీఁదఁ దపం
బారంభింపఁ దలంచి నంజనుల డాయం బిచ్చి తా నిట్లనెన్.

గీ. దేవ శ్రీమన్నహదేవ దేవదేవ

నాగమణిహార కృష్ణ వేణ్ణావిహార

సత్యపాపాంగ శౌభవీసంగతాంగ
పాలివాఖిలజగత్త పార్వతీశ !

End:

నీ. పాలు సొంద నెల నెల. బూ. వెన్నెలజల్లు
చిన్నిపూ దలదాల్చు వన్నెకాని
మెఱవడి గచ్చుదెచ్చెర లాని మెఱుగెక్కు
పడిగెఱవడివులు తొడుగువాని
మరియు చుగులుదీప్తి మువ్వన్నెపులితోలు
గట్టిపుట్టమ మెలగ గట్టువాని
పడ గుగులులిరాచవారి ముద్దులపట్టి
సామెన నిడివెచ్చ బూమెకాని

గీ. నేచితెల్లని బృహదే నకురవాని
బొసగుముమ్మెరకైదువు బూసవాని
మించియన్నియు గానెయై మెఱయువాని
వేల్పులకు కల్లి కెద్దయో వెలయువాని గర.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత తప్పులు గలవు. గర పద్యము లున్నవి.

శ్రీ శైలమాహాత్యమును కెలుపు నీపద్యము శ్రేగంధములోని
వో గుర్తింప గుదురలేదు. శేషనాగాధ్వరిచిత శ్రీశైలమాహాత్య
మున గన్పట్టలేదు.

(n) రుక్మాంగదచరిత్రము.

RUKMĀNGADACARITRAMU

Foll. 38b-44b.

Certain portions of this work, which illustrates by means of a story the importance of fasting on the Ēkādaśī day i. e., the 11th lunar day in every fortnight, are selected and given here. The author of the work is Mallana

(వి-వి.)—

వ్రాతతప్పలును గ్రంథపాతములును మెండు.

మల్లన రుక్మాంగదచరిత్రమునుండి యన్నదానఫలము, కాశీ మహిమ, ఇష్టకామేశ్వర స్తోత్రము, మణికొన్ని హరిహరస్తోత్ర పద్యములును, ఎత్తివ్రాయబడినవి. తుదిపద్యములు కొన్ని రుక్మాంగద చరిత్రమున గన్పట్టవు ఎందఱో.

(o) ధనాభిరామము

DHANĀBHIRĀMAMU

Foll. 44b—49a

A few stanzas from the Prabandha called Dhanābhirāma which is a discourse on the relative merits of wealth and beauty by Sūranakavi are here given

(వి-వి.)—

వ్రాతతప్పలును గ్రంథపాతములును మెండు.

నూతనకవి సూరనకవి చే రచియింపబడిన ధనాభిరామ మను ప్రబంధమందలి పద్యములు కొన్ని వ్రాయబడినవి.

(p) రత్నశాస్త్రము.

RATNĀSĀSTRAMU.

Foll 49a—52b.

Same work as the one described under R. No. 29 *ante*.

Incomplete

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాతతప్పలును గ్రంథపాతములును మెండు.

భైరవకవిత మగు రత్నశాస్త్ర మసగ్రముగా వ్రాయబడినది. అది నె 29 రున వర్ణింపబడెను.

(q) పొగాకుపద్యములు.

POGĀKUPADYAMULU.

Foll. 58b—60b.

A number of stanzas in appreciation of tobacco

Beginning:

సీ. ఆంకొన్నమనుజుల కమృతంపు సేవయై
యుండుగా నీరాక యోపాగాక
చుతిహీనులకు సరస్వతివ్రసన్ తయైనై
యుండుగా నీరాక యోపాగాక

End:

క. చేతులఁ గాసులు వోయెను
నేతీరున నగ్ని దెత్తు నెవరి నడుగుదాఁ
రోతలఁ బెట్టకమునుపే
పొతివిగా నోని నెట్టి పా (?) గాకుచిట్టి!

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతతెస్సలు గలవు. గ్రంథపాతములును
గలవు.

పొగాకుమీదఁ జెప్పబడిన చాటుపద్యములు. యతగ్రంథక
ములలో!

(r) రుక్మాంగదచరిత్రపద్యములు.

BUKMAṅGADACARITRAPADYAMULU.

Foll. 60b—63a.

Another portion of the work described in sub-division (n)
above.

(వి-వి.)—

వ్రాతతప్పులు గలవు. చుట్టన రుక్మాంగవరిత్రమందలి సత్య
వాక్పశంస, పుత్రలీలాభవ్రశంసల పద్యములు వ్రాయబడినవి.

(*) పాండవయోవ్యాపారనిర్దహరణము.

PĀNDAVAVAYŌVYĀPĀRANIRDHĀRANAMU

Fol. 63.

A memorial stanza indicating the place of occurrence of the various incidents in the life of the Pandavas and their age at the time.

Complete.

Beginning :

సీ. ఇభపట్టణంబున కెలమి బాండవు లేగ
(?) ధర్మరాజుకు పోడితాబ్బములు నుమ్ము

End :

పరీక్షిత్తురాజుకు పట్టణంబు తగంగట్టి
సోదరుణ్ సత్యాడి సారిది దివికి
చని . . . ద్దానసౌఖ్యంబు నొందిన
ధర్మరాజు కీర్తి ధరణి వెలసె.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాతతప్పులు మెగిడు. గంధపాతములును
గలవు.

ఈ సీసమాలిక యందు బాండవు లేవయ్యెన నెక్కడ నేమి
చేసిరో తెలుపబడినది. అవల నొకటిరెం డాంధ్రభారతపద్య
ములు వ్రాయబడినవి.

(†) అఱవలపద్యములు.

ARAVALAPADYAMULU

Foll. 63b—64b.

A number of humorous stanzas satirising the manners and customs of the Tamil people

Beginning :

సీ. కూడు తలఁపఁ జోళ్లు కూర కారాముళ్లు
చెఱులంత వేలాళ్లు కేలు మళ్లు

End :

వేపాకు నెంశించి వేసినచాళ్లను
గొంచానఁ గాంచిను గ్రక్క-వచ్చు
నఱవవారింటివిం దెల్ల నాగడంబు
చెప్పవత్తురు తమతీరు స్థిగు లేక

(వి-వి.)—

వ్రాతతప్పలు గలవు. పాతములు అలవు.

అఱవవారిపై వెకీర-రింపుగా నుక్క యీపద్యములు రచించి
నవా రెవరో ।

(u) శృంగారచాటుపద్యములు.

ŚRĠGĀRACĀTUPADYAMULU

Foll. 64b—70a.

Twenty-three stanzas of love poetry

Beginning :

సీ. పరిణామ మే మయ్యెఁ బ్రాణనాథునివార్త
విందునో యని యుందుఁ జందమామ
విరహోగ్నిచిల్లఁగా విభునియాకారంబు
కందునో యని యుందుఁ జందమామ,

End :

ఉ. వారిజనేత్ర నీకు దయవాండ నటంచును నీతనప్రభా
పూరతరంగిణి మునిగి ముట్టెద నీకుచలింగపాళి నీ
బాతెండకొప్పకీలుజడ పామును బట్టెద వాటమైననీ
యారుకటార్నిపై బడెద నవ్వల నవ్వలరాజుసాక్షిగఁ.

(వి-వి.)—

వ్రాతెతప్పలు గలవు పాతములును గలవు.

ఇరువదిమూడు శ్లోకారచాటుపద్యములు. యత్యంత
ములో.

(౪) విప్వకథలపద్యములు.

VIPPUKATHALAPADYAMULU.

Foll. 70a—74b.

A number of riddles in verse.

* * * *

Beginning :

చ. కమలజకృష్ణశింకరులు కాంచననిలపటీరవర్ణు లా
గమనగచంద్రధారు లభుకంసపురారులు హంసశార్ఙ్గగో
.
. . . కరుణావిభూతి గుణశక్తుల బ్రోతురు విష్ణు నెప్పడు.

End :

శ్లో. లతామండపసంయుక్తం
పత్రపుష్పయ (?) లంకృతమ్ |
సర్వాంగభూత

(వి.వి.)—

వ్రాతతత్వమును గ్రంథపాతములును మెండు.

‘పాడుపుకథ’ అనబరంగు కథలు కొన్ని ప్యరూపమున రచింపఁ బడినవి.

R. No. 129.

Paper. 11 × 8½ inches Foll 78. Lines, 16 in a page Telugu Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12

పారిజాతప్రబంధము, యక్షగంనము.

PĀRIJĀTAPRABHANDHAMU YAKSA GANAMU.

This is a Yaksagana composition relating the story of the fetching from heaven of the divine Pārijāta tree by Kṛṣṇa to appease the anger of his jealous consort Satyabhāmā. The author of the work is Nārāyaṇakavi, son of Muttaya and Kālanāmba of the goldsmith caste. The author's patron was Kumārēca, son of Veligōti Bangaru Yācamabāvaka of Venkatagiri.

Complete.

Beginning :

శ్రీరత్న. అంబుజాననురాజు హరిరాజు కొలువ ల అంబావో
భ్రమరాంబావో,
తుంబురు నారదాదులుహెచ్చిపాడెరు అంబావో
చెలంగుచు నవకోటి సిద్ధులుగొలువ.గా అంబావో !

* * * *

గీ. సరస నరుమారి ముత్తనీరరునికాళ
మాంబతనయుండ విశ్వకర్షాస్వయుండ

సమితయశుండును నారాయణాభ్యుక్తిని
నేరచించుకథాక్రమం బెట్టి దసిన.

వ. ఇట్టపారిజాత ప్రబంధం బను శృంగారయక్షగానకావ్యంబు
సకుంఠాధాక్రమం బెట్టి దసిన.

End :

అని యిట్లు లీకథ నాద్యోతమగను
జనవేజయునకు నైశేంపాయనుండు
విలపించె నయ్య కోవిదజనాధార
ఘనవెలిగోటిబంగరుయాచనృపతి
తనయ కుమారేచరణీత లెంద్ర
వినవయ్య యిద జగద్వసుతప్రభావ
మిది పుణ్యచారిత్ర మిది బుధస్తోత్ర
మిది జన్మసాఫల్య మెవ్వరువిన్న
జవివిన వ్రాసిన జనులకు నెల్ల
ముదముగా నాయువ(?) కీప్తమును సమకూడి
ధరణిలో నానందితారాగముగను
బరహకథ్యానై ప్రబలియుండుదురు.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ప్రాంతతత్వము గలవు. గ్రంథపాఠములు
లేవు.

పారిజాతప్రబంధమును పేరుగల యీ యక్షగానమునందు
శ్రీకృష్ణుండు కుపితయగు సత్యభామను దేర్చుటకై స్వర్గమునుండి
పారిజాతమును గొనివచ్చినకథ వర్ణింపబడినది. గ్రంథకర్త విశ్వ
కర్తవంశుండు. ముద్రయ్యకును గాఢమాంబకును గుమారుండు.
పేరు నారాయణకవి, పారిజాతాపహరణ. మను పేరుగల యక్షగా
నము వేటొకటి కలదు ఈ కృతి వెలిగోటిబంగరు యాచనృపతి
కుమారుండు కుమారేచరపాలుని పేర రచింపబడినది.

R No 130.

Paper. 11 x 8½ inches. Foll. 98. Lines, 20 in a page. Telugu Good.

Restored from a palm-leaf MS of the Library in 1911-12.

చంద్రతారావిలాసము.

CANDRATĀRĀVILĀSAMU

This is a Yakṣagāna based on the story of the love between Candra and Tārā: by Ellayakavi, son of Mallanārya of Ātrēya-gōtra, an inhabitant of the village Mallasamudra, situated near Salem.

Complete

Beginning:

క. శ్రీకరు నగజముఖాద్భుత
భాకరు విహ్నుమహారు శుభాకరు నిష్ఠ
ద్యాకరు మునిజనహృదయవ
శ్రీకరు నానాధు గొల్లి పెరిగి చెడినూ (?).

* * *

సీ. శ్రీరహిమించిన చెర దేశంబులూ.

జెలువంది వెలయును సేలపురము
దానిచేరువను నుద్దండమల్లసముద్ర
మనుగ్రామమున నుండు నాంధ్ర విభ్రు
దాతేయగోత్రజం డమలతేజసురదా
రామభక్తుడైన రామభద్రు
తాతని తనయులు ననఘలు నిద్దురు
నందగ్రజుడు మల్లనార్యుడనగ

సీ. తాతని కనుజుండు విశ్వనాథాఖ్య దనయ (?)
వన్నె కెక్కినకులసతివేంకటాంబ

గర్భకలశాబ్ధిచంద్రుండు కవిరేణ్యు
లకును శిష్యుండు యెల్లయసుకవిహితుడు.

* * * *

సీ. గీ. రాజితంబుగఁ గల్గ్యాణరాముకృపను
జంద్రతారావిలాసంబు సరసయత్
గానముగ నేను బల్కెద గారపమున
వినుండు జనులార ! వీరులవిందుగాను.

End :

ఘనులు మునులు కవిగాయకులు
వినుతీసేయ భటపీరులతో
జనసిజనక గురుజనులుముద మలర
దనగిసనీతాగా మనకును॥ శోభానే॥

(వి-లి.)—

సమగ్రము. చా. తతత్త్వ లంత గా లేవు. గ్రంథపాఠములు
గలవు.

చంద్రతారావిలాస మను పేరుగల యీగ్రంథ గానమునఁ దా
రాచంద్రుల చెల్లి వర్ణింపబడినది. సేలపురముచేరుప నుండు మల్ల
సముద్ర మను గ్రామమున వసిచు నెల్లయకవిచే నీ గ్రంథము
రచింపబడెను. గ్రంథకర్త బ్రాహ్మణుండు. ఆత్రేయగోత్రుండు.
మల్లవార్కున కుమారుండు.

R. No. 131.

Paper. 11 × 8½ inches Foll. 233. Lines, 20 in a page. Telugu.
Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1911-12.

యథావాక్కిరామాయణము.

YA^TUĀVĀLMĪKIRĀMĀYANAMU

This is a rendering into Telugu of Vālmiki's Rāmāyaṇa in Sanskrit. By Khanagiri (Kanigiri) Rāmakavi, son of Abhōbilasūri and grandson of Vēṅkaṭagiriḥṭṭa of Āpastambasūtra and Bhāradvājaśrōtra, a disciple of Lakṣmīnārāyaṇa Śāstri.

Breaks off in the 12th Āśvāsa which corresponds to the 76th cārga of the Bālakāṇḍa.

Beginning :

శా. శ్రీకల్యాణమునందు వేంకటనగావ్రాణ్ మించు నే ఘంటు నీ
లాకారద్యుః పీఠపునన్ నవగసాల కారమైయొప్పుగా
లోకినగాన్ సవగుల్ గదాయనుచునాలో శంకిలమాన్పునా
లోకాధీశునిహాసచంద్రికలఁ గొల్తున్ స్వార్థసంపత్తికిన్.

ఉ. వ్యాసకృతిన్ దెనుంగుధగ ఎత్తలఁజేసెన నన్నయాశ్వరణ్
వాసిగలన్తి తికరాన నవార్క . . సత్రాధల్
భాసలఁజేయు సోమనను భాసగరునిన్ నుతి సేస మ్రొకిర యు
ల్లాసముతోడఁ దకురకపుల్ వినుతించెది బ్రీతియుక్తుడై.

వ. అని యిష్టదేవతాపార్శ్వనంబును, సుకవిజితీర్తనంబును
గావించి

చ. అనవరతప్రబోధమగు నాదిక ధామ్యతవాంఛ గ్రోలి త
ద్వనతరమాధురీమహితధారల దోగి తదంతికోర్వరా
కలితరసార్ద్రమంజుతెరగమ్యులైనమదీయచిత్తసం
జనితసదుక్తులన్ దెనుంగుసల్పంగనెఁ దలపోసి యాన్తలూన్.

వ. కావున నివ్వధంబున రామాయణంబు దెలిగింప నెంచి
యథావాక్తికం బను రామాయణంబు రచియింపం బూచిన మావశ
క్రమం బెట్టిన.

శా. సారాచారవిచారవాక్పటిమనాక్షాదజ్ఞసంభూతి దు
ర్వారస్థైర్యమతిక్రియాకలన నవ్వాచస్సత్తి బోలియున్
బేరై యొప్పను యెల్లయార్యు ఉనఁ గా . . . యా
భారవ్యాజపవిత్రగోత్రభవశోభారూఢి భాసిల్లఁగన్.

శా. ఆవిప్రీతిము డార్కు ఉధ్వరసమగ్రామ్నయనిష్ఠాతుడై
ప్రావీణ్యస్థితి నొప్పువాని కిగ వొప్పు నాట్యరంగప్రథన్
గా వేర్ని జతురొనను ఉనుచు బలగన్ గల్లునే ధాత్రి భూ
దేవవ్రాతసంస్థపూజ్యతనువర్దిస్తుండు నై శీలతన్.

సీ. గీ లసదజప్రఖ్యచాణీవిలాసియయ్య
లసదజప్రఖ్యవాణివిలాసియగుచు
నెన్నికకు నెకుఁ పెన్తోండయెల్లయార్యు
డుర్వియఁ దతిసతగ్రాహయుక్తఁ దనరి.

క. ఆయెల్లయార్యునుతుడై
కాయజపిభు ఉచ్చమాంబగర్భమునను ను
శ్రీయుతుడై పుట్టెను నా
కాయణసుసమాఖ్యఁ గూడి ప్రకటవిభూతిన్.

న. అతనికి భార్య యంగమ దయానియమార్జవశీలసంతత
వ్రతపరిశీలయై తదనువర్తన తద్ధృదయానుకూలమై
వ్రతిదినమున్ బుధాభికిఁ గరంబును నాదరవృత్తి నిచ్చు న
చ్యుతమతితోడ నవ్వసితరూపరసాదులతోడ నన్నమున్.

క. అలవేకటగిరివర్కులి
లలి శేషాహ్వయునిఁ గంచి లావణ్యవశీ
తిలకం బగునయ్యకరమ
చలఁగన్ బ్రభ్యుతగుణవి శేషవిభూతిన్.

వ. అం దగ్రజండు

సీ. గీ. లింగపాంబుధి యనంగ జాలంగను నికిర
 భూరియశుండు
 ఘనుండు వేంకటగి నూరివినయసుగుణ
 భాసురాకారుడై యొప్పు భద్రమూర్తి.

వ. తదీయభార్య

సీ. గీ. నిరుపమాత్మీయసుప్తభానిక గములను
 నలరువనుచాయల మెలంగుజలజపాణి
 సతి రమాకాంత వాగ్మధూఢాయలను గ
 శంప వెంకటమొప్పును నిస్తులముగ.

వ. ఆవేంకటగిరినూరి కనుజుండు

సీ. గీ. అతికులాచార సంఖ్యచే నలర వసుధ
 వసుధనవ్రాత ధాన్యసంవర్ధమాన
 మానసుండగు శేషయామాత్యమంత్రి
 మంత్రిజపశీలనియమసామర్థ్యవివృతి.

చ. అతనికి భార్య సీతను మహాగుణశీల వయోభిరామ వి
 శ్రుతమతిరూపవిభావచోవిభావంబుల శ్రీ నుమన్ శబ్ద
 రతి నున . . . దమయంతు లహల్య తారయన్
 రతిని నరుంధతీసతి దరంబిని పల్క దరంబె ! యేరికిన్.

ఉ. వారలచేతం బూజ్యుడయి వారుణినామక యైనగౌరి య
 వ్యారిగఁ బుత్రపౌత్రకనవస్తుసమగ్రత లీనుచుండు నా
 గారమునందు లక్ష్మీ యనుకంపజనింప పటీరతారకా
 హీరయశుండువేంకటగిరిండుడుమంత్రులమిన్నయొప్పుగుగ,

క. అలవేంకమాంబకును సిరి
గలవెంకటగిరివరేణ్య కతులితధృతిః
 గలిగిరి సుతు లేపురు పాల్
 జలధికి సురతరువు లట్లు సాంద్రవిభూతిః.

క. ఘను వేంకటేశుఁ, దిన్న
ప్రను, చాణమంతిపర్య ననుపమసుగళా
 భినుతు నహేహబలధీరుని
 ననఘుని శేషాచలాఖ్య నద్రతిరూపుఁ.

* * * *

క. ఆభాసురసంతానక
 శోభనపంచకము వెయు సుఖసమితిమహా
 పాభివము న నండలి శే
 కాభిఁ డహేహబలసమాఖ్య రంజిలు ధృతిమై.

ఉ. ఆమహనీయశీలినయా పతికల్పధరాసురేంద్రుక
 గామినియైన మంగమ జగన్నత తన్తహేలావతంసరా
 మామణిగర్భశుక్తితలమాక్తికయగ్గము . . . దుతో
 రామండనంగ నగ్రజుండ రామునిఁ గొల్చినవాండ నాటచేఁ.

* * * *

శా. రామకృపాకటాక్షసువిగాజితవాక్పమావిభూతి శ్రీ
 రాముకథా బ్రకేతసచిగంతనసత్కృత మాదికావ్యమా
 రామసుతానుగీశము ధరాస్థలిలోఁ దెలిగించినాండ నే
 రామకవిఁ సుకీమణులు రంజిఁగా మెనరింతు నీశ్చతిఁ.

ఉ. శీలక్షీనరిసింహశాసులకు నే శిష్యుండఁ దవోధనా
 మూఁస్ఫారక శేషశృయతనాభూయిష్టసంసేవనా
 శీలుండొటఁ దదీయసత్కృతను నిశ్చింతుండ నద్భుక్తి న
 ర్వాలంకారకృత రచించితి యథావార్తకమకావ్యముఁ.

Colophon :

ఇది శ్రీమద్రామచంద్రచరణారవిందద్వంద్వకందళితస్యోగమా
నసాంద్రతరథారాసారమకరందరసాపూరస్పందనతుంబలాయమా
నమానసేంద్రి నిరుపసుకవితాధురంధర భారద్వాజగోతపవిత
విమలాపస్తంబసత్సూత్ర ఘనగిరీవేంకటగిరిభట్ట పౌత్త్ర), అపహా
బలసూరిపుత్త్ర) సకలబుధసుకవిజనారాధనకరణవిలసచ్ఛల రామ
కవి ప్రణీతంబైన యథావాల్మీకింబను నాంధ్రరామాయణమున
బాలకాండమందలి యెకాదశాశ్వాసము.

End :

శా. విన్నుందోడొగ్గనితేరందండ్రివనిచెన్ నీమనమామైన స
పన్నుం డీతండు మైశిలాచ్ఛాయపురసాతంబు(?)వచ్చెనో
యన్నా నీ విపుడేగి తాని గన నర్హు (?)ండొట మాతామ
[హుల్
. శత్రుఘ్నుడుం వోడుగన్.

మ. మిథిలాపట్టమునగుచూనిన మేల్మీన్ బలిగిరిదొల్లి యో.
(వి-వి.)—

అసమగ్రము. బాలకాండముకూడ దుడముట్టలేదు. మొదటి
నుండి పండ్రెండవయాశ్వాసముకొంతవఱకుఁ గలదు సంసకృత
రామాయణమున బాలకాండము దెబ్బదియాఱవసర్గవఱ కీతెలుగు
భాగము సరిపోవును. నా తతప్తులు తంహోపతండములు. గ్రంథ
సాతములు మితిమీతయున్నవి. గ్రంథము మిక్కిలి యన్యథా
భావమును బొగసినది.

వాక్కిమహర్షి సంసకృతమున రచించిన రామాయణకావ్య
మునకియ్యది సరియయిన తెలిగింపు. అపస్తంబహత్తుండును భార
ద్వాజగోత్రుండును వేంకటగిరిభట్టపౌత్త్రుండును అపహాబలసూరి
పుత్త్రుండును లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిల శిష్యుండును నగు ఘనగిరిరామ

కవిచే రచియింపఁబడినది. ఈకృతి సత్యాశ్వాసమునుదను మిక్కిలిగా బంధకవిత్వము గలదు.

R. No. 132.

Paper. 11 x 8½ inches Foll 128 Lines, 20 in a page. Telugu. Good.

Restored from a palm-leaf MS of the Library in 1911-12.

మార్కండేయపురాణము (ద్విపదము).

MĀRKANDĒYAPURĀNAMU (DVIPADAMU)

This is a Telugu rendering of the Sanskrit Mārkaṇḍeya-purāṇa, and is said to have been composed at the instance of certain weavers : By Narasimhakavi, son of Kṛṣṇa of Yallakara family and a disciple of Tirumala Lakṣmanācārya. The work is dedicated to God Rājagōpāla worshipped at Komaravōlu. In the introduction the origin and the greatness of the weaver caste are described.

Complete.

Beginning .

ద్విపదము. శ్రీకమలాధీశుఁ జిచ్చిత్రకాశు
ప్రాకటసచరాచరాత్మవివేశు
సుకరకుండలకర్ణ మహితాభ్రవర్ణు
సకలాత్మపరపూర్ణు సద్బ్రహ్మదీర్ఘు

కొమరవోల్ ఘనరాజగోపాలరాయు
నుల్లంబులోపల నొగిభక్తియుక్తి
నెల్లప్పుడును నిగ్ని యెఱింగి సేవించి

* * * * *
ఘను నన్నపార్కుఁ దిక్కనసోమయాజి
ననఘు శ్రీనాథు నయ్యంబరాజురామ
కవిని బెద్దనఁ దిమ్మకవియొదెబ్బ

నెగించుభంధము సేయ నూహించు నెడను
 శ్రీమల్లికార్జున శీలంబువారు
 తామర సాక్షుని దయగలవారు
 పట్టెనసిరులచే బరంగు మోకాలి
 పట్టవర్ధనులనం బగఁగెడువారు
 బహుతర గుణగమల్ బంధారువాడ

* * * *

కంటకులనువంచునతివహించి
 యొంటికంబపుమేడ యొనర సాధించి
 భాసనఋషివంశభవులగువారు
 వాఖిరి ముగ్ధకవాసుల కెల్ల
 నెకరొప్పం బంచవన్నెలవస్త్రసమితి
 నినచంద్రసాక్షిగా నిచ్చినవారు
 కాలువ సేనుని

నేలం గూల్చిన రణసపుణు లన్నారు

*

నలరాజసంస్థాపనాచార్యబిరుదు
 లలరు శేఖరులు సుద్యత్ప్రతాపకులు
 పులివాహనులు సౌగంధనం గాంచిమించి
 బలియు కంచులో బ్రబలి వారు

* * * *

పద్మతంతువులచే బ్రబలి లోకములం
 బద్ధసాలాఖ్యుల బరగెడి ఘనులు
 మమతతో నొకనాడు మమ్ము రాంబివి
 కొమరుపీతంబునం గూర్తుండ నునిచి

వినయంబులాలక నవ్విభు లిట్టు లనిరి
 అనమాత్మ యెల్లక రాన్వయభోధి

పరిపూర్ణచంద్ర శోభనగుణసాంద్ర
 నరసింహకవివర్య నగసమధైర్య
 లలిమీఱ దిరుమలలక్ష్మణాచార్య
 చెలగుపాదాంభోజసేవాధురీణ
 ప్రచురవాక్యములచే భరతసావిత్రి
 రచించితిమి కవిరాజు లౌ ననంగ
 విను మనఘాత్మ మావిన్నపం బొకటి
 మనవి చెందెదము భూమండలంబునను
 ననుపమశేబ్దశబ్దార్థసంగతుల
 ఘను లెన్నెదగిన మారగదేయవశాని
 కరపురాణంబు గీర్వాణావర్ణికి
 తరముగా దిది యర్థతాత్పర్య మరయ
 విను మదిగావున విహితశేబ్దముల
 పసిఁబూసి యద యాంధ్రభాషను ద్విపద

End :

అని యఖిలాండనాయకుడు శ్రీధరుడు
 దనుజసూదనుడు బృందారకనుతుడు
 నిరుపమకొవరన లీ నిలయుండనంగ
 ఖరగెడు మదనగోపాలుని పేర.

కాలువసేను గడినరంగమున
 నేలఁ గూల్చిన కణనిపుణులపేర

పద్మతంతువులచేఁ బ్రబలిలోకముల
 ఘనవస్త్రసిర్దాణకలిత చాతుర్య
 లననొప్పుపద్మసాలాఘ్యులపేర

గొమరవోల్ ఘనగోరాజపాలదేవు
 ప్రమదదయారసపరిపూరలః
 కవితాచమతాగ్రగారగర్భధుర్ము
 డవిరళయల్లకగాన్వయాంభోధి
 పరిపూర్ణిచంద్రుండు భద్రయశుండు
 ధరః గృష్ణయాహ్వయ తనయస్పసింహ
 కవిప్రణీతంబునై కలియుగంబునను
 గవిజననుతే యలంకారసంగతుల

అందాఁక నీకథ యఖిలభూప్రజల
 కందమై సుగుణవిహారానురాగ
 కందభితానందకరమునై పరఁగె.

(వి-వి.)—

సముగ్రము. వ్రాంతతప్ప అల్పముగాఁ గలవు గ్రంథపా
తములు నత్యల్పముగాఁ గలవు.

సంస్కృత భావనున్న మార్గందేయపురాణమున కవి తెలియ
గింపు. వద్దసాలెకులుల ప్రేరణమున ఎల్లకరవంశ్యుండును, కృష్ణ
యాహ్వయుని పుత్రుండును, తిరుమల లక్ష్మణాచార్యుల శిష్యు
డును, సగునరసింహకవిచేఁ గొమరవోలు రాజగోపాలదేవునికిఁ
గృతిగా రచింపఁబడినది. కవి యేకులపువాడో తెలియదు.

ఓంటికంబపు మేడను సాధించిరనియుఁ గాలువసేనుని యుగ
రంగమునఁ జంపిరనియుఁ బద్ధతంతులచే జరించిరనియు భావన
ముషి వంశ్యులనియుఁ బద్దసాలెనుగూర్చి మఱియుఁగొన్ని విశేష
ములు తెలుపఁబడినవి. ఉదాహరింపఁబడిన గ్రంథభాగములను జూచు
నది. గ్రంథాంతమున నాల్గుపుటలలో భావనముషిమీఁది మంగళా
రతివ్రాయఁబడినది.

R. No. 133.

Paper. 11 × 8½ inches. Foll. 109 Lines, 20 in a page. Telugu
Good

(a) యోగింద్రవర్యశతకము.

YŌGĪNDRAVARYASATAKAMU.

Foll. 1a—24b.

Restored from the palm-leaf MS described under R. No. 28
ante in 1911-12.

Complete

(వి-8.)—

సముక్రమ. వాతేతప్పలు గలవు. గంధపాతములు గలవు.

ఇది నెం 27 రుస వర్ణింపబడిన గ్రంథమేగాని వేఱుగాదు.

(b) వేంకటేశ్వరవిలాసము.

VENKATĒŚVARAVILĀSAMU.

Foll. 126a—108a.

Restored from the MS described under R. No. 37 *ante* in
1911-12

Incomplete

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. వాతేతప్పలు గలవు. గంధపాతములును
గలవు.

ఇది నెం 37 రుస వర్ణింపబడిన గ్రంథమే. అప్రతినిబట్టియే
యిది వ్రాయబడినది.

R. No. 134.

Paper 11 × 8½ inches Foll. 25. Lines, 20 in a page. Telugu
Good.

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1912-13.

సర్వలక్షణశిరోమణి (దశ మోల్లాసము).

SARVALAKSANAŚIRÒMANI (TENTH ULLĀSA)

This MS. contains the tenth Ullāsa of Sarvalakṣaṇaśirōmani, which is a comprehensive treatise on Telugu grammar, prosody, poetics, etc. The author of the work is Ganapavara Vēṅkaṭakavi, who is stated to be a disciple of Perumbūdūr Yatirāja and to have composed also Prabandharāja-Vēṅkaṭeśvaravilāsa. The work is dedicated to God Vēṅkaṭeśvara worshipped on the Tirupati hill. The chapter contained in this MS. deals with Dvirūpa, i.e., words like those contained in Harsa's Dvirūpakōsa which deal with words having two or more than two different forms

Beginning :

- క. శ్రీభామానందోక్తిక
 భావసంజమందహాసభాగధన్విత
 శోభితశుభతమృతచకు
 భాభోగవిలాస ! వేంకటాచలవాసినా
- సీ. సరసాశుచుధురవిస్తరము లేక వినయ
 బంధనిర్మలప్రభావశక్తి
 శత లేఖనీపద్యసంఘానపటిమచి
 సోమస్యాపూరణము త్రిపాద
 సంఘటనయు నిగోప్యమ్ము సచ్చాచార్య
 ములును వ్యస్తాక్షరములు (?)
 నల్లంట్లు (?) వాగ్దోషనమచలజిహ్వక (?)
 (?) లుకమృతదువవర్ణ
- గీ. సమితియింతనిలేలుపుప్రజ్ఞ యిరువదవ
 ధానములు నాదిగఁ దగు చిత్రవిధ మార్గ
 లక్షణ మెఱింగి సగిలేని లక్షణకవి
 యస్పకవి వేంకటపతినా నలరుకవిసి.

- క. సమకాలమువారలు తమ
తమమహలకు మిగుల సమృతం బని మతా-
వ్యములందలినుడులు ప్రయో
గము కు నడుకొనుచు బొగడఁగా దగు సుకవిఁ.
- గీ. సందలను దత్తమముల నౌ శబ్దములును
నుపపదప్రత్యయముల నొనరుశబ్ద
ములు విభక్తులఁ గ్రీయలను గలుగుశబ్ద
ములు ద్విరూపాదులగు శబ్దములును గూర్చి.
- సీ. హంధీ గీర్వాణద్విరూపకోశమునకుఁ
బ్రతిగఁ గవుల కుపకృతిగఁ బూర్వ
సత్ప్రయోగములు సర్వంబు గాంచి ప్ర
పంచము బ్రహ్మ నిర్మించినగతి
నతులితాంధ్రోక్తిమయప్రపంచమున
కొకత్రోప సేయ నుద్యుక్తుడ నయి
వృత్తముల్ వచనంబు వెడలించి నీసకం
దములు గీతులును బద్యములు నూట
- గీ. యిరువదిగ జరిగినను (పె?)నయఁ జల్లి
పూదె లెందెని రానీక యెదునాళ్ల
సరసతాంధ్రద్విరూపకోశము నీదు
పేగఁ జేసితి వినుఁడు శ్రీవేంకటేశ !
- క. తెనుఁగు ఋషిప్రోక్తిముగా
దని, యాకర మెందు లేనిదని, పల్లెడిమగ
దుని వెట్టి నూన్పుమం దగు
ననువొందుద్విరూపకోశ మహితైలేశ !
- క. ఇది గలదో లేదోయను
మదిలోపలిసంశయంబు మాత్సర్యంబు
వదలిచి కవు లిందును గల
విధమున గచ్చింప దారి వేంకటశౌరీ !

సీ. కలిమి కల్గి యనంగ బలిమి బల్మియన జా
టులు జాట్లు నాంగ వేడుకలు వేడు-

* * * *

End :

సీ. మహిలోపల నిది శ్రీమత్పైరుంబూదూరి

యతిరాజగురు కరుణాతిలబ్ధ

మహితాంధ్రకవనసామ్రాజ్య . . .

. . . . న్వయార్ణవశశాంక

వాసిష్ఠగోత్రభవ్యార్ణవాయనసూత్ర

మాసదృశ్యంగమాంబాసమేత

గణపవరాన్వయఖ్యాతిమజ్జకరూ

పాలమేల్కగాదయాంతరంగ

గీ వేంకటేశాంకితంబుగ వేంకటపతి

రచితసర్వలక్షణశిరోరత్నకృష్ణ

కూడిగఁ దనర్చునాంధ్రద్వీరూపకోశ

మన వెలయు వశ మోల్లాస మసమలీల.

(వి-వి.)--

సమగ్రము. వ్రాతతప్పులు సరిపోలేదు. గ్రంథపాతము లొండురెండు గలవు.

ఇది గణపవరపు వేంకటకవిశ్వరునిచే రచియింపబడిన సర్వ లక్షణశిరోమణి యను విభుగాంధ్రలక్షణ గ్రంథమంగలి పదియవ యుల్లాసమగు ద్వీరూపకోశము. శ్రీహర్షుని సంస్కృతద్వీరూప కోశమును బోలు నీగ్రంథమున ద్వీరూపపదములు మొదలు వశకూప పదములవఱకు నిరూపింపబడినవి. గ్రంథకర్త పెరుంబూదూరియి తిరాజగురుశిష్యుడు. ప్రబంధరాజు వేంకటేశ్వరవిలాస మీ వేంకట కవికృతియే. ఈస్వలక్షణశిరోమణి తిరునామవేంకటేశ్వరునకు సమర్పింపబడినది. సర్వలక్షణశిరోమణి యెన్నియుల్లాసములు గలదో, ఏయే యుల్లాసముల నేయేవిషయములు ప్రతిపాంధింపబడి

నవో జెలిసినదికాదు. ఈ గ్రంథమున ద్వితీయోల్లాసమగునిఘంటు
నీ పుస్తకశాలలోగలది. దానినే వేంకటేశాంధ్రచుందురు ఉదా
హృతపద్యములఁబట్టి గ్రంథకర్త ప్రజ్ఞుల నెఱుంగ నగును.

R. No. 135.

Paper 11 x 8½ inches Foll. 33. Lines, 20 in a page Telugu
Good

Restored from a palm-leaf MS. of the Library in 1912-13.

లీలావతి.

LĪLĀVATI.

This is a Telugu rendering of Bhaskarācārya's Sanskrit mathematical work of this name : by Vallabhārya *alias* Kavidēvēndra, son of Rāghavasūra and grandson of Kōdūni Yarrayāmātya of Hāritagōtra. The author was a disciple of Prabōdhānandaguru, and the work was composed at the instance of Bommalaṭa Kaṣayārya, who was an officer in the courts of Kṛṣṇadēvarāya and Acyutadēvarāya and a disciple of Kumārātāyārya. Here and there one can glean historical information from the work. It contains also illustrative problems and a statement in figures of the data involved in the problems.

Incomplete, contains Āśvāsas 1 to 3 complete.

Beginning :

౧. హరిహరహిరణ్యగర్భుల
వరదుల జల(?)భవభవాని(?) వాణీకాంతే
స్వరూల మనలకుఁ జి మ
నరువులకును సుకవిజనులకును వినతుండనై.

గీ. తుండ
సుజనహితుండ నాపస్త్రంబసూత్రకలిత
హరితగోత్రపయోధినీహరికరుండ
నలఘుచరితుండ వల్లభాహ్వయుండ నేను.

ఉ. శ్రీనరసింహనందను నరిందమవిక్రముఁ గృష్ణరాయభూ
జానిని వెండియుం దదనుజన్తుని నచ్యుతదేవరాయనికా
దా నధికాక్షుడై కొలిచి తద్దయు మన్నగాంచి మించువి
ద్యానిధిబొమ్మలాటవిరుపాధిపుకాళవిపార్థనంబునకా.

* * * *

క. అని పొగడ గణకు లౌ నా
నన సంస్కృతభాష భాస్కరాచార్యులు చె
ప్పినపాటిగ లీలావతి
యొనర్తుఁడెనుఁగున . . .

సీ. నరసనరేంద్రనందనుడైన యచ్యుత
దేవరాయలకృపాదృష్టిజేసి
అందొల్లికారూఢుఁ డగుచు (?) బొమ్మ
లాట కాళిండు వేడగ నథగాళి
లో నాత్మగురునాథుడైన కుమారతా
తాచార్యవర్యున కథమిచ్చె
ద్విజులకు (శే ?) పత్మనీయముల్ రెం డిడి
శేషపాదము కవిశ్రేణి కొనఁగ

గీ. స్నేహమునఁ దనచెలులకు శేషనపమ
భాగచంచకమంతయుఁ బొంచిపెట్టె
గవిమహేంద్రున కర్పి చె మివిలినట్టి
వేయనూ సదా తొంత పితగాళి.

End :

పట్రస్థయకరణసూత్రము. పద్యములు ఆఱు.

* * * *

ఉద్దేశ్యము. క క్రమమున మధ్యకుఁ జెప్పము
సహృదసమవిషమవృత్తసంఖ్యలుఁ బ్రస్తా

రము నప్తవిధానోద్ధి

ప్రము లెవ్వ లగక్రియలును వట్టత్యయముల్.

* * * *

మధ్యమములోన, లగలయెన్నోవృత్తం అంటేను—అపరవృత్తము అర్థ ౧౫ ల గక్రియ, ఏకగురువృత్తులు. ౩, ద్విగురువృత్తులు, ౩, త్రిగురువృత్తులు(?) ఇట్లేకలఘువృత్తులు ౩, ద్విలఘువృత్తులు ౩, త్రిలఘువృత్తి ౧౮, సమవృత్తసంఖ్య ౮, ఈ ప్రకారాననే యిరువదియొక ఛందాలకున్నా వట్టత్యయాలు.

Colophon :

ఇది శ్రీపరమహంసవిద్రాజకాచార్యబ్రహ్మోధానందశ్రీచరణసన్దరుచ్చాత్ర హరితగోత్ర కోడూరు యెట్టియామాత్యపౌత్ర రాఘవసూరిపుత్రిక విదేవేంద్రదావరనామధేయ సుజనవిదేయ సహజశైవ్యవల్లభార్కవిరచిత బైన లీలావతియను పాటిగణితంబునందు శ్రీధ (శ్రేణి?)వ్యవహారము సమాప్తము.

(వి-వి.)—

అసమగ్రము. శ్రీధ (శ్రేణి?)వ్యవహారాంతమువఱకుగలదు. అల్పముగా వ్రాతతప్పులును గ్రంథపాతములును గలవు.

సంస్కృతభాషను భాగ్యరాచార్యునిచే రచియింపబడిన లీలావతి యను గణితశాస్త్రమున కీది తెలిసింపు. కవిదేవేంద్రదావరనామధేయు డును, బ్రహ్మోధానందగురుశిష్యుడును, హరితగోత్రుడును, కోడూరు యెట్టియామాత్యపౌత్ర డును, రాఘవసూరిపుత్రికుడును నగు వల్లభార్కవిచే రచియింప బడినది. శ్రీ కృష్ణదేవరాయలవారియు, నచ్చతదేవరాయలవారియు నాస్థానమున నుద్వ్యసించి పెంపొందిన బొల్లాలాటకాశయాధ్యుడేతతగృథించినమునకుఁబ్రేరకుడు. ఆతఁడు కుమారతాతార్కవి శిష్యుఁడు గ్రంథమున మఱియుఁ గొన్ని చర్మశాంశములు దొరకఁగలవు. ఈ గ్రంథమున సంకల్పనాసముతో నుదాహరణములుగూడఁ జూపబడినవి.

R. No. 136.

Palm-leaf. 14×1½ inches. Foll 75. Lines, 6 in a page. Telugu.
Injured

Presented by M. Subba Rao of Rajahmundry in 1912-13.

పసుచరిత్రము—సవ్యాఖ్యానము.

VASUCARITRAMU WITH COMMENTARY

The text here is the same as the one described under R. No. 34 ante. The name of the commentator is not given in the portion contained in this manuscript.

Contains only a portion of the fourth Asvāsa

Beginning :

క. శ్రీరంగరాయకలశౌ
భోరాశినిశౌసహాయ భూభవనధుగా
శౌగేయ వీరగోష్ఠీ
ధీరాద్యుతసాంపగాయ తిరుమలరాయా.

శ్రీరంగరాయ+సహాయ. శ్రీరంగరాయ, శ్రీరంగరాయుడ నెడు, కలశౌంభోరాశి=క్షీరసముద్రమునకు, శౌసహాయ=చంద్రుడైనవాడ ' భూభవనధుగాదో' శౌగేయ, భూభవన=భూలోకముయొక్క, ధురా-భాగమునకు. శౌగేయ=ధురంధరుడైనవాడ !

End :

సి. అనుగూడమ్ములబాసి కనుసన్నలమెలంగు
నిందిరంద్యముగా నేనునసిన

* * * *

అనుగూడమ్ములబాసి=ప్రియానుజుల నెడఁబాసి, కనుసన్నలమెలంగు=అజ్ఞా వశురాలైప్రవర్తించుచున్నవంటి, నిందిర=లక్ష్మీకాంతను.

(వి-వి.)—

మొదలు లేదు. చివర లేదు. నాల్గవ శ్లోకము కొంత భాగమువఱకే కలదు. వ్రాత ముద్దలు గూర్చుచున్నది. తప్పులు లేవు. శైథిల్యము గ్రంథపాఠములును గలవు.

రామరాజభూమికవిరచిత మయిన వసుచరిత్రమున కిది వ్యాఖ్యానము. ఎవరిచే రచియింపబడినదో పే రేమో యీ గ్రంథభాగమును బట్టి గుర్తించరాదు.

R. No. 137.

Palm-leaf. 17½ × 1½ inches Foll. 374. Lines, 5 in a page Telugu Injured

Presented by M. Subba Rao of Rajahmundry in 1912-13.

ఉత్తరరామాయణము.

UTTARAKĀMĀYANAMU

This Prahandha in eight Āśvāsas is a Telugu rendering of the Uttarakāṇḍa of Vālmiki's Rāmāyaṇa. The author of the Telugu work is Pāparāju, son of Kankanti Appayamātya, a Niyōgi Brahmin of the Ārvēla community. The author states that he composed this work with the assistance of Puspagiri Timmakavi and that he also composed a Yaksagāna named Viṣṇumāyāvilasa. A work of this same name in the Dvipada metre is also known to have been composed by a younger brother of Pāparāju.

Complete

Beginning :

శా. శ్రీరాధాధరబిందుమయ దొరయుర సులభా సజ్జోరస్థనీ
రాజరాజవృక్షకాంతి రాజవిలిచి తద్రాకేంద్రబిందాననా

[గనా

ప్రేరాం (?) కూరముచే గృతార్థుడగుచుం జేల్వొందుగోపాం
జారగ్రామణి కృష్ణుని సీవుత మస్థాశ్వర్యంబు మా కెప్పుడు.

గీ. శ్రీ వేలయ మన్ను విష్ణుమాయావిలాస
యక్షగానంబు మాకె సమగ్రముగఁ
జేసి తది యాదిగా మేము నీసుధాను
వావాక్కుల జొర్రె యున్నాఁగ మనసు.

మ. హనుమద్వివరదాగవి శుకర కానదనే బుదిరా
త్తు ననేకాధికృతిప్రకల్పకసమర్థు లున్నగిర్గప్పనా
ర్యునిసత్పుత్రిని దున్నాభ్యుక్తవిద ప్రకృ మత్సహశ్రోతబ్రా
హ్మన నే బిల్వంగ బ చి న్నకీల సంతోషమునకా దెల్వినకా.

మ. అతఁ గానందముఁ జెంది నన్ను గీత యన్నబంధువాప్రైడికిఁ
గృతావర్ణాంసతరత్తి మబ్బినగొల్ల ప్రియ వాప్రైడికిఁ
సేయంగ నొడగురామకథకు స్థిరమందు రా జొటఁబ్ర
స్తుతిగావింప గ మాకుశకృమె భవత్సుఖ్యప్రభాచోన్నతుల్ .

గీ. అని కిరీటికి శౌరి హో న్నచుటు
లమ్రుహాకవి సాహాయ్య మాచగింప.
గృతి నొనర్పంగ బూకయెడ మొదట
నె-తు మద్వంశవిధ ము యెట్లు లెకన.

గీ. విమతగ ర్వాపహారు లాశ్వేలవార
లట్టియ ర్వేలవారిలో నలఘుకీర్తి
వెలయు శివత్సగోత్రాగివింద హేళి
మహితగుణశాలి ఎల్లభామాత్యహాళి.

గీ. అల్లక్ష్మీమూలయ
వల్లభనామప్రధానవర్మ్యుడు కనయెకా
బల్లవబాణాకారుకా
హల్లకహితకీర్తిధారు నయ్యనధీరుకా.

క. అయ్యనవద్యగుణావని
యయ్యనమంత్రమణి నరసమాంబ వివాహం
బయ్య నహార్యకుమారిని
నెయ్యంబునఁ బెండ్లియైన నెలతొల్పురహీణ.

* * * *

క. ఆనరసమాంబగర్భం
భోనిధి నమృతాశుచందమున దానయశో
నూనవిభావిభవైకిని
ధానం బగునప్పయప్రధానుఁడు పొడమెణ్.

* * * *

క. జననుతుఁ డయ్యప్పఘనుం
డనఘుఁడు చిదుకూనరసయకఁ దివ్యమకుం
దనుజామణియై గుణములఁ
బెనుపొందెడునరసమాంబఁ బెండిలియయ్యెణ్.

* * * *

గీ. అన్నరసమాంబయందు స
మున్నతగుణుఁ డప్పనార్యముఖ్యుఁడు గనియెన్
సన్నతుని బాపరాజా
ఖ్యున్నరసింహాభిధానుఁ గులమువెలయఁగెన్.

గీ. వారిలోఁబాపరాజాఖ్యవనెగన్న
వాఁడ నేఁ బూర్వకృతపుణ్యవాససనావి
శేషమునఁ గృష్ణదేవునిఁ జెలఁగి కొలిచి
తత్కృప మహాకృతి యొనర్చు దలఁచినాఁడ.

End :

క. ఎందఁకఁ జెలఁగు శేషము
లెందఁకఁ వివిఁ జరిఁతు రిందుఁడు సూర్యుం
డెందఁకఁ గులగిరులు దగు
నందఁకఁ బొసఁగు నిష్ఠుహాకాస్యమిలెన్.

మాలిని. సరసిజదళనేత్రా చారుసౌవర్ణగాత్రా
గరుడజవన పత్రా కాలభితగంకపత్రా
చరణవినతమిత్రా శాత్రవధ్వాంతమిత్రా
కరధృతఘనగోత్రా కంజవిద్యేషిగోత్రా.

Colophon :

ఇది శ్రీమదనగోపాలకృపాలలితకటాక్షవీక్షాసమాసాదిత చతు
ర్విధానవధ్యకవిజావిద్యావధానాధునాతనభోజరాజ సకలవిద్వజ్జ
నాభివర్ణితోద్గర్భవితీర్ణవైభవాధిక్యతరాజరాజ రాజయోగసామా
జ్యైష్ఠ్యవిలాసధురంగధర గృహధిపసభాంతరస్థవనీయనయకలాయా
గంధర బంధురచనీషావిశేషమంధానవసుధరాధర శోభితాగణిత
గణితశాస్త్రురత్నాకర వినయాదికగుణరత్నాకర కంకణివంశజ
యఃపారాపారపరీపూర్ణగాకాసుధాకరాస్పయామాత్య సంక్రందన
నందన విజ్ఞానవిభవవిజితసనందన విష్ణుమాయావిలాసాభిధాన
యజ్ఞగాననిర్మలప్రవీణతానిధాన పాపరాజప్రధానప్రణీతంబయిన
శ్రీమదుత్తరరామాయణం బిను మహాకావ్యంబునందు సర్వంబును
నష్టమాశ్వాసము.

(వి.వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత చక్కనిది. తప్పులు లేవు. శైలి
ము గ్రంథపాఠములును గలవు.

వాల్మీకిరామాయణపు టుత్తరకాండమున కిది తెలిగింపు.
గ్రంథకర్త కంకంటి పాపరాజు. ఆర్వేలనియోగి బ్రాహ్మణుడు.
అప్పయామాత్యునికుమారుడు. విష్ణుమాయావిలాస మనుయజ్ఞ
గానమును రచించినవాడు. సమీరకుమారవిజయమును రచి
యించిన పుష్పగిరితిమ్మకవి కీకవి మిత్రము. ఆకవి తోడ్పాటుననే
యీ గ్రంథము రచించినట్లు పాపరాజు చెప్పకొన్నాడు. తిమ్మ
కవియే యేతద్గ్రంథమునురచించెననియు, ఛనలోభముచే బాప
రాజు పేరఁ బ్రకటించెననియు నివదంతి కలదు. నిజ మెంతో !

విష్ణు మాయావిలాస మనుద్విపదకృతి యొకటి యీ పాపరాజతమ్మ
నినే గనింపఁబడినదికలదు.

R. No. 133 (of the Sanskrit part)

Śrītīla. 10½ × 2 inches Foll. 50. Lines, 11 in a page Telugu
Injured.

Purchased in 1910-11 from K Rāmasāmi Ayyaṅgār of
Magadi, Mysore province

(d) రత్నపరీక్ష.

RATNAPARIKṢA

Foll. 40a—50b

Same as the work described under R No. 29 *ante*

Incomplete.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత యొకరీతి నున్నది. తప్పులు గలవు.
శైథిల్యము కలదు. గ్రంథపాతములును గలవు. *
ఇది నెం ౨౯ రున వర్ణిత మగు గ్రంథమే కాని వేరుకాదు.

R. No. 194 (of the Sanskrit part)

Palm-leaf 15½ × 1¼ inches Foll 33 Lines, 5 in a page. Telugu.
Much injured.

Purchased in 1910-11 by Prayaga Sitārama Śāstri of Guntur

(c) ఆంధ్రనామసంగ్రహము.

ĀNDHRANĀMASAṅGRAHAMU

Foll. 17a--19b.

Same as the work described under R No 1(a) *ante*

Incomplete.

(వి.వి.)—

అసమగ్రము. వ్రాత తిన్ననిదికాదు. తప్పులు, శైథిల్యము,
గ్రంథపాతములు, కలవు.

ఇది నెం ౪ (a) రున వర్ణిత మగు గ్రంథమే కాని వేరుకాదు.

R. No 324 (of the Sanskrit part)

Paper. 6x4½ inches Foll 42 Lines, 20 in a page Telugu.
Good.

Purchased in 1910-11 of Pottūri Lakṣmayya of Guntur

(a) భక్తిబోధకమగుసువిప్రపాట.

BHAKTIBÔDHAKAMAGUSUVVIPĀTA

Fol. 1

This song explains in metaphorical language the chief tenets of the Śrīvaisnava religion, the soul being here compared to husked rice ; and it is intended to be sung especially by the grain-huskers while they are engaged in removing the husk from the grain

Complete

Beginning :

కుదురైన శరీర మనె కుండెనా లోనా. అద్వైత బద్ధజీవు
లను కొలుకూ నించి కడలని గురు సేవ రోకలిచేత బూని పాద
లేటి దురనాంకారము పొట్టుండదంచి సువ్వీ సువ్వెన్న లాలీ సువ్వె
న్నలాలీ సువ్వన్ని పాడరె మా శ్రీరామానుజుల తిరుమత మనె
మంచి మొరమునా నించి దురితంపు కామక్రోధము పొల్లుగా జెరిగి
సరగూన ద్వియమనె జల్లెడబట్టి, మఱి అన్యశేషమనె మెఱిక లటు
దీసి—

End :

అపు డాశ్వందారులు నాథమునూలు, ఇపుడు మాతీరువెంగళ
ప్పొడై యొసగె సేనాసేనాదు లాగరించిన శేషామూ ఆనమ్మ
యాల్వారులొగరించిరి శేషాభ్యుత్పన్నులనెనుసేవించగంటి శేషా
ప్రసాదములు సేవించగంటి సువ్వీ సువ్వెన్నలాలీ.

(వి-వి.)—

సమగ్రము. ప్రాంతిన్నది. తెప్పలు కలవు.

ఈ సువిప్రపాట శ్రీ వైష్ణవమతప్రకారము భక్తినిదెలుపుచున్నది.

(d) జీవైక్యబోధము.

JĪVAIKYABÔDHAMU.

Foll 4b—7b.

This is a lecture in verse addressed to the individual soul informing it of its identity with the Supreme Soul

Complete

Beginning:

ద్వి. ఆలకింపుమి జీవ ! ఆత్మైక్యరీతి
 మూలము నీకు నే ముచ్చట వలెను
 దేటగాఁ జెప్పెదఁ దెలియంగ వినుము

End :

వివరించి నామాట విశ్వసించినను
 నీవె బ్రహ్మంబవై నెగఁడెదు జీవ
 ఇతరమతంబుల నితరమార్గముల
 నిట్టియైక్యపుమార్గ మిది గల్గఁబోదు
 వట్టిమాటలు గావు వైభవములు (?) గావు
 నామాట నమ్మును నయముతో జీవ
 జిహ్వాద్రిముయనకు జిడంటిరీతి (?)
 భవపాశనిర్దుక్తభవ్యుండ వగుదు
 విది నిశ్చయంబుగా నెఱుంగుమి జీవ

(వి-వి.)—

సమగ్రము. వ్రాత తిన్ననిది, నిర్దుష్టము గాదు. శైథిల్యము లేదు. గ్రంథపాతములు లేవు.

ఈ ద్విపదమునందు, అద్వైతవేదాంత విషయము ప్రతిపాదింపఁ బడినది. రచించినవారి పే రిందు లేదు.

(e) పంచీకరణము.

PAÑCIKARĀṆAMU

Foll. 7b—17b

A Vedantic tract in colloquial Telugu explaining how the ninety-six principles may be evolved out of the five elements, viz., earth, water, light, air and ether

Complete.

Beginning :

పరావరమందు పరం ; పరమందు శివం ; శివమందు శక్తి ; శక్తియందు నాదం ; నాదమందు బిందువు ; బిందువందు సదాశివం ; సదాశివనుందు మహేశ్వరం.

End :

ఇంక, శరీరాలు రెండు : స్థూలం, సూక్ష్మం. స్థూలమనగా అవయవాలు గలిగిన ప్రళమాకారం. సూక్ష్మమనగాను జ్ఞానేంద్రియాలున్న మూర్తికాయలున్న అంతఃకరణాలున్న ప్రాణవాయువులు ఇలికూడినవి. సూక్ష్మశరీరము ఈ రెంటితోటింటి విడిచినదికుక్కనను భోగసిద్ధి. అంతు తత్త్వాలు శ్రీగురు బ్రహ్మణే నమః.

(వి.వి.)—

సనుగ్రము. వ్రాత తిన్నబిది, తప్పులు కలుపు. వైదికగ్రంథపాఠములు లేవు.

తొంబదియాలు తత్త్వముల పంచీకరణక్రమ మిందు వ్యావహారికవచనమున దెలుపబడినది.

R. No 393 (of the Sanskrit part)

Palm-leaf. 14½ × 1½ inches. Foll 44. Lines, 5 in a page. Telugu. Good

Purchased in 1911-12 from C. Visvanātha Śistrigāru of Vizianagaram

(b) గణితము.

GANITAMU

Foll. 13a-41a

This manuscript contains the sixth and the seventh chapters of a mathematical treatise. The sixth chapter deals with geometry and the seventh with excavation (*i. e.*, cubical measurements). This may perhaps form part of Pāvulūri Mallana's treatise and may thus be indebted to the Sanskrit Ganitasārasaṅgraha, seeing that in this latter work the subjects dealt with in the sixth and the seventh chapters are the same as those of the work under notice.

Incomplete.

Beginning :

౪. ధాత్రిఁ బుంఁతనరచిత

త్రేత్రంబులు సూచి వానిఁ జెప్పదు నోజా

సూత్రము లేర్పడ నంబున

నేత్ర సరస్వతికిఁ మ్రొకిరి సరుపమభక్తిఁ.

వ. అందుఁ బూర్వపంచకమందు మిత్రగణితంబుఁ జెప్పెదఁ దదనంతరంబు యశ్యత్రైత్రగణితస్యవహోగంబు చెప్పదు నది యెట్టి దనిన.

*

*

*

*

౫. ధారుణిఁ బూర్వపుగణితము

లారంగాఁ జూచి వెలయ నందు ససాగం

బాకయ నభివృద్ధిఁ చెడ

నేరుపుతో హరుని దలఁచి సరుపమభక్తిఁ.

End :

*

*

*

*

౬. పరమాంబ రేణుకణమును

బరువడితో నోనుతలయుఁ బదపడిప్రహేళ

అరయగ నేమిదిగుణముల

బరంగంగ నంగుళ మంగంగ బర్వతనాథా.

ప్రతులుకూడే లక్షణము.

సీ. ప్రతులు లెక్కలు పరస్పరహితమైనచో
 నరనరపాతిక పరంగబలువు
 అరకుఁ బాతికకును బరక యాపరకకు
 నరకు వీసము వీస మందునగము
 పరగును మువ్వీస సురజెంప నరకును
 వీసంబునకు నర వీస ముచ్చు
 నరవీస మగఁ జెంప నగుఁ గాని కానికి
 నరకు నానర కాని పరుస నయ్యె
 పాతికకు బాతికవీసమెరనర్పు ?

గీ. వీసమును బాతికయుఁ బెంచ వెలయు
 కానికిని బాతికకు బిరకానియయ్యె
 నరకు ముక్కానికిఁ గాని నగయు నయ్యె
 గణితపండిత బిను మిది గణితమతము.

(బి-బి.)—

విసమగ్రము. మొదలు లేదు. చివర లేదు. వ్రాత తిన్న
 నిది. తప్పులు గలవు. గ్రంథపాఠములు లేవు.

ఈ గణితగ్రంథ మెరిచే రచించ బడినదో పే రేమో తెలియ
 వచ్చుట లేదు. పుస్తకేత్రగణితమనియు, సప్తసుఖాతగణితమనియుఁ
 గొంతభాగాలు, పంచవిన్యాసముతోను, స్వరూపవిన్యాసముతోను
 గలవు. పావులూరి మల్లనార్కుని గణితములాని భాగము లగునో ?
 ఇందలి పద్యములు కొన్ని శివసంబోధనములుగా నున్నవి. మఱి
 కొన్నింటి సంబోధనములు “గణితజ్ఞా” ఇత్యాదివిధముల నున్నవి.
 వేలు వేల గణితగ్రంథమునందలి పద్యములు గొన్ని యిందున్నట్లు
 తోచుచున్నది.

R. No. 490 (of the Sānskrit part).

Palm-leaf 13¼ × 1¾ inches. Foll. 32. Lines, 5 in a page. Telugu.

The right ends of the leaves have been bitten apparently by rats.

Presented in 1911-12 by C Viśvanātha Śāstrigāru of Vizianagaram

(a) మంత్రసారార్థదీపిక.

MANTRASĀRĀRTHADĪPIKA.

Foll. 1a--11b.

A Śrī-Vaiṣṇava religious tract written in colloquial Telugu explaining the meaning of the eight-syllabled Mantra addressed to Viṣṇu as Nārāyaṇa.

Complete.

Beginning :

శ్లో. అర్థపంచకతత్త్వజ్ఞః పంచసంసారసంయుతః ।

ఆకారత్రయసంపన్నా మహాభాగవతాత్మకః ॥

అనేర్పూటప్రకారం చేతిను వేదాంతతాత్పర్యము నిర్ణయించేది యెట్లన్నను పంచసంసారము ను సంచార్యులు సచ్చిన్యూకు ప్రసాదించినను యెరిగిపూడినవారు శ్రీమహాభాగవతులు అట్టి సదాచార్యులు యెఱుకవడిచినక్రమం జెట్లన్నను—

End :

శ్రీమహాభాగవతాభిమానమే పరమప్రాప్యమసి నమ్మియగుడిట. ఇట్లు పరంపరారహస్యము గాను పలుకబడిన మంత్రసారార్థదీపిక సామూర్థి మాయెను. బెరుమానూరు తిరుపతిఘటై శరణము.

(వి.వి.)—

సమద్రము. మంత్ర తీర్థనిధి. తపస్వలు శైధిళ్యము గ్రంథ వాతములు గలవు.

మంత్రసారార్థదీపిక యను నిగ్రంథమున శ్రీవైష్ణవమతప్రతిపాద్యమును ప్రపత్తిక వెలులించు నష్టాక్షరీమంత్రమునకు వ్యావహారికపుడెలుంగన విపులముగా నర్థము వివరింపబడినది.

AUTHOR INDEX

OF THE

TELUGU PART OF THE TRIENNIAL CATALOGUE OF MANUSCRIPTS

	R. NUMBER		R. NUMBER
Anantabhūpālā, Tūpā- kula—		Bhāvānśankara, Idulap- all—	
Bhagavadgīta (Prose)	19	Dharmakhaṇḍa	42
Bhārata (Prose)	115	Bhīmākavi, Vemulavāda—	
Anantāmātya—		Jyantisphala-grantha	14
Bhōjarājiya .	50 (d)	Dhūijatikavi—	
Anantanārya—		Kṛṣṇarājaviṇaya .	7
Gādhayōpākhyāna ...	18	Ellayakavi	
Anantaya—		Candiatārāvilāsa	130
Śēśāryōdāharana	126 (c)	Errana—	
Appakavi—		Kokkōka	6
Appakaviya	2	Ganapaya—	
Aṅgalabhaṭṭa and Bhāsk- arakavi—		Vāstusārasaṅgraha- laksana	118
Bhāskara-Rāmāyana (Yuddhakāṇḍa)	93	Garugulāl—	
Bāparāju, Dantulūri—		Rasajñānisimhapañca- vimśati .	
Mūrtitrayōpākhyāna	50 (a)	Gaṭṭaprabhu—	
Bāpirāju, Nandūri—		Sarābhāndēśvara	10
Vighnēśvaracaritra	65	Haridāsa—	
Bhadrabhūpāla—		Kabjākṛṣṇavilāsa .	110
Sumatīśataka	15	Jaggakavi, Kūcimanīci—	
Bhairavakavi—		Subhadhrāparinaya	57
Ratnaśāstra	29, 128 (p), 133 (d) (Skt. pt.)	Kāmarāju—	
Bhāskarācārya—		Gōvyāghracaritra ...	44
Vāsaviṃśātmya	91	Khadiripati—	
Bhāskarakavi and Ayya- labhaṭṭa—		Śukasaptati	89
Bhāskara-Rāmāyana,	23, 921, 93	Kōṇḍarāmākavi, Cānta- guntā—	
		Sunandāparinaya	76 (b)

	R. NUMBER		R. NUMBER
Kondaya—		Mallikāṣṭha, Mikkilī—	
Yōgindravaryasataka	27, 28, and 133 (a)	Ramacandrōpākhyāna	63
Kondaya, Yelluganti—		Mallikūrjunabhata—	23
Bhinnapiakirṇādiga- tamulu	114	Bhāskararāmāyana	
Kṛṣṇakavi—		Kiskindhū and Sundarī	92
Sakuntalāpatinaya	76 (a)	Kāndas	
Kṛṣṇakavi, Ceiluku- mūdi—		Mañcanakavi—	
Śrīgūratāghava	121	Kōyurabāhucāritā	45 (b)
Kṛṣṇamūrtiśūstī, Śīstū- Hanikārikāvalirtu	121 (a)	Manmañcībhaṭṭa—	
Kumārādhārjati—		Hayalakṣaṇavilāsa	105 (a)
Kṛṣṇarājaviṣṇaya	7	Māranakavi—	
Laccayakavi, Krotta- palli—		Mārkandēyapūānī	15 (c)
Dāśarathivilāsa	99	Mṛtyunājaya Kavi, Krotta- lanka—	
Lakṣmanakavi, Paidipā- ti—		Dharātmaṣāparinaya	50 (b), 73, and 74
Āndhianāmasaṅgraha	4 (a), 194 (c) (skt pt)	Mūrti—	
Lakṣmanakavi, Paidipā- lu—		Kāvyaṭlankārasaṅgraha	101
Lankāviṣṇaya	79 (a)	Bṛhannāṭiādiya	86
Lakṣmanakavi, Yellu- gu—		Nāgalingakavi	
Rāmēśvaramāhātmya	66	Paṭṭābhīnamavilāsa	16 and 106
Lakṣmīrāmhaṇḍakavi		Nāgaṭṭakavi, Peddāda—	
Āndhīkaumudī	124 (b)	Sakuntalāpatinaya	67
Lakṣmīpati—		Nannayabhaṭṭa	
Mahābhāratakūlankasa	112	Āndhīśatadacintāmanī	85
Lingakavi, Addanki—		Narasakavi, Cellapilla—	
Sasyānanda	125 (b)	Vēṅkatēśvaravilāsa	37 and 133 (b)
Mallana, Praudhakavi—		Yāmīnipurnatīlakā- vilāsa	58
Rukmāṅgadacarita	128 (n), (r)	Narasana—	
Mallanārya—		Karmavipākā	48
Śrīrāmastavaṛāja	5, (a), 32, and 60	Narasimhācāritā Mada- bhūṣi—	
Mallāreddi—		Vallavipallavilāsa	34 and 61
Ṣaṭcakraṇavarticaṅtra	51, 52, 71, and 72	Nārāyanakavi—	
Mallaya and Sīṅgaya—		Pūñcatantri	53 84 (a)
Prabōdhacandrōdaya	50 (c)	Nārāyanakavi, Nāṭukuri- Pārijātaṇḍa	129
		Nṛsimhakavi, Yellakara- Mārkandēyāṭṭaṇḍa	132
		Pantayamantri, Vakka- lanka—	
		Dāśaratharāmācandra- ṣataka	105 (b)

	R. NUMBER		R. NUMBER
Pāpanāmātva—		Rudrayya—	
Sētukhanda	41 (b)	Nānakuṣṭhāpākyāna	46 (a)
Pāparāja		Sasanūrādhyā—	
Uttararāmāyana	137	Śūpaivata-purāṇa	39
Pāpavāradhyā, Vemana—		Singana, Madaki—	
ādhya—		Vāsisṭha Rāmāyana	55, 60 (b)
Sarasahridayīmāñjara	38		and 82
Paramānandavati		Singarācūrya, Marigaṇa—	
Paramanandasataka	51 (a)	ti—	
Dattātreyaśataka	74 (b)	Disarītharīpanandama-	
Sampāṅgimannasataka	51 (c)	caritra	46 (b)
Paddana, Eluganti—		Singaya and Mallaya—	
Bhinnaprakirṇādigaṇṭa	114	Prabōdhacandhoḍiya	50 (c)
Paddana, Kāṇṭha		Somi, Nācāna—	
Mukundavilāsa	40 (a)	Uttarahaṇṇasā	122
Peraiyalingakavi, Ayya		Simūṭhakarāṇṇavabha-	
Odayanamibvilāsa	4	ma—	
Phanibhatta—		Srngarāṇṇasūti	69 (a)
Paratattvarasāyana	111	Kāśīkhanda	17
Pinavirabbhadrakavi, Pil-		Haravilāsa	104
lalamaṇṇ—		Subrahmanyakavi	
Jāminibhārata	12	Adhyātma-Rāmāyana—	
Pocana—		Kīrtanamulu	1
Candrābhyaṇḍava	125 (a)	Sūrakavi, Yyidama—	
Pōtana		Rāmahṅgēśvarasataka	64
Bhāḡavata,	20, 73, 84, (b)	Āndhianāmasasa	4 (b)
	94, 95 and 103	Sūtanakavi, Nūtanakavi—	
Purusottamakavi, Kāśn-		Dhanābhāṇṇa	128 (o)
la—		Lakkana	
Sūkāḡlāṇḍhianāyaka-		Bhārata	21, 22 and 97
sataka	3	Timmakavi, Kucmañci—	
Rāmakavi, Bhāḡavatula—		Nīlāsundariparimaya	62 (b)
Śīraṅgaṁmāhātmya	40	Accatolugurāmāyana	62 (a)
Rāmakavi, Khanagū—		Rājāśēkharacaritra	59 (a)
Yīthāyālraḡnāṇṇa		Kukkūṭēśvarasataka	108
yana	141	Timmakavi, Lāḡamagun-	
Rāmakavi, Koccalakota—		ta—	
Prabhulingalīla	17, and 87	Sulaksanāsūtra	11
Rāmarājajhāsana—		Tuṁmalaiṭṭjakavi—	
Vasucarita	34, and 136	Nalaiṭṭjacarita	56
Ranganamantiri—		Tuvēṅgalappa—	
Śivaśaktidīpika	123 (a)	Śrṅgārāṇṇasataka	107
Rāyamaḡhunāṭhatondamūṇ mahipāla—		Umāpati, Nāḡindla—	
Pārvatīparimaya	55	Māyācidāṇṇandamañjara	96

	R. NUMBER.		R. NUMBER
Vallabhārya, Kōḍura--		Vēṅkaṭakavi, Gaṇapa-	
Lilāvati ..	135	vara- -	
Vēdaya--		Śarvalakṣaṇaśiromaṇi .	134
Ayurvēdārthasaṅgraha	113	Vēṅkaṭakavi, Yadvalli--	
Vēṅgaḷanāyaka, Dāma-		Patitapāvanacaritra	116
la--		Vēṅkaṭakṛṣṇakavi, Cāga-	
Bahulāśvacaritra	83	nṭi--	
Vengana, Velgapūdi--		Haimavatipariṇaya	77
Kṛṣṇakavīnāmṛta	49	Vēṅkataramaṇakavi--	
Venganakavi, Nudunupāti-		Sāmbavilāsa	123 (b)
Āndhrabhāṣānava ..	100	S. kalavarṇanāpūrṇa-	
Vēṅkamūmba, Tāṅkonda-		Rāmāyana ...	127
Rājayōgamptisāra	31 (a)	Viraiāghavakavi, Cintala-	
Vēṅkanamantti, Goḷavai-		palli--	
ti--		Madhuravānivilāsa	41 (d)
Vikacōtpalamāla	43	Viraiāja, Kaḷuve--	
Vēṅkaṭācalakavi Kōḍu-		Bhāṛata (Prose) ..	116
ri--		Viśvanāthakavi, Venotu-	
Sivaihaṣyakhaṇḍa	80	ruballi--	
Vēṅkaṭācāi ya kavī--		Śēśadharm.	78, 79 (b)
Acalātmaajāparinaya .	41 (a)	Yellaya--	
Vēṅkaṭakavi, Cēmakūra--		Candratāiāvilāsa ...	130
Vijayāvilāsa ..	68 and 81	Yogānandāvadhuta	
		Guṇasāyasamvāda .	98
		Ātmaikyabōdha	5 (b)

GENERAL INDEX.

[మ.రా.—అడుగున గీత గీయఁబడిన పేర్లుగల గ్రంథము లీ క్యాటలాగు
నందు వర్ణింపఁబడినవి.]

	పుట		పుట
అంతర్వేది ...	182, 183	అధ్యాత్మ రామాయణ. ...	1, 139,
అంబనార్య ...	197		147
అంబికావాద ..	10	అధ్యాత్మ రామాయణ	
అక్క-నమంత్రి ...	246, 250,	<u>కీర్తనములు</u>	1
	252	అణ్ణమగినాళ్ల	43
అక్కప ...	56, 164	అనంత ...	39, 150,
అక్కమాంబ ..	65, 114,		139, 166, 169,
	160, 231, 232, 236,		170, 199, 218,
	284, 369, 412		386, 387, 389
అక్కయ, చింతగంట.	250	అనంత కవి ...	374, 375
అక్కరాజు ..	164, 165	అనంతవృందస్థు ..	13, 39
అగ్నితిరుమలస్థపతి .	65	అనంతన ...	61, 62,
అగ్గూరశివ ..	168		64, 201
అచలాత్మజాపరిణయ. ...	105, 106	అనంతభూపాల, తుపా	
అచ్చతెలు రామాయణ. ...	194, 202	కుల	...
అచ్చమాంబ ...	65, 113,		66, 68,
	121, 251, 412		119, 351, 353
అచ్చయ ...	126, 222	అనంతరాజ, మట్ల ...	113
అచ్యుత ...	114, 115	అనంత వ్రతకథా కా	
అచ్యుతరాజు ...	65, 158,	వ్య	...
	159, 160, 161		10
అచ్యుతరాయ ..	226, 227,	అనంతామాత్య ..	345
	228, 424,	అనంతాశ్వరు ...	149
	425, 426	అనంతాభూపతి, తొ	
అచ్యుర ...	283	య్యటి	...
అధర్వణ ..	139		198, 201
అధర్వణ భందస్థు	13, 39	అనవేమ ...	231, 251
అధోక్షక స్థక్తి ...	12	అన్నమ ...	237, 314,
			316
		అన్నయ ...	187
		అన్నయాచార్య ..	105, 106

	పుట		పుట
అన్నయామాత్య ...	104	అష్టనమంత్ర ...	380, 381
అన్నయార్య ...	96	ఆమ్మన ...	258
అప్పకవి, కాకునూరి. 2, 10, 11,	13	అమ్మమాంబ ...	144
అప్పకవీయ ... 2, 12, 39,	350, 353	అయ్యన ...	222, 369, 249, 430
అప్పనార్య, పుష్పగిరి ..	429	అయ్యవకొండయ్య ...	114
అప్పన్న ...	223	అయ్యప్ప ...	115, 222
అప్పయ, కస్తూరి ...	321, 322	అయ్యమాంబిక ...	269
అప్పయామాత్య, కం		అయ్యలామాత్య ...	195, 198, 199, 200, 201
కంటి ...	428, 430, 431	అయ్యలార్య ...	71, 294
అప్పరాజు, ఆటూరి ...	160, 162, 163, 164, 165	అయ్యలు .	139
అప్పల ...	286	అరుణాచల ...	226
అప్పలగురు ...	150	అజవలపద్మములు ...	405
అప్పలాంబ ...	160	అలంకారరత్నావళి ...	13
అప్పలాచార్య, శరు		అలంకారసంగ్రహ ...	13
మారు ...	22	అల్లాడనాథ ...	311
అప్పలాచార్య, మరిం		అల్లాడమంత్రి ...	198
గం ...	148	అల్లాడనిభు ...	197, 201, 232, 237
అప్పశాస్త్రీ, కట్టా ...	253, 255	అవచితిప్ప ..	309, 310, 311, 313
అప్పాజీ, కొండవీడు ...	55, 56, 57, 58	అవచినెట్టి ...	312, 315
అబ్బమదేవి ...	164	అపెరూబల ..	195, 278, 410, 414
అబ్బయ ...	199, 201	ఆళ గాజుము ..	65, 66
అబ్బరాజు ..	164, 268		
అభిజ్ఞానశాకుంతల ..	245	ఆంధ్రకవితాపితామహ. 3	
అభిన్న చరీత్ర ...	123, 124	ఆంధ్రకౌముది ...	378, 380
అభిమన్యులొస ..	375, 376	ఆంధ్రచంద్రాలౌక ...	18
	389	ఆంధ్రనామకేష ...	17, 18
అమరసింహ ...	302	ఆంధ్రనామసంగ్రహ ...	15, 16, 17, 18, 432
అమరుకవి ...	359	ఆంధ్రభారత ...	404
అమరు కావ్య ...	357	ఆంధ్రభాషాభూషణము. 13, 39	
అమరేశ ...	184		

	పుట		పుట
అంధ్రప్రదేశ్ ...	302, 177,	ఉమాపతి, నాదండ్ల ...	295
	181, 304,	ఉమ్మయామాత్య ...	296, 297
	305	ఉల్లక్ష్మికౌశ్య, అవ్యా	
అంధ్రశబ్దచింతామణి.	2, 5, 11,	8 ...	70
	12		
అంధ్రశబ్దచింతామణి		ఎలనారాధ్య ...	168
ప్రవృత్తి ...	273	ఎఱ్ఱన ...	25, 40,
అంశ ...	313, 316		61, 139,
అత్తైక్కబోధి	22, 23		157, 216
అదినారాయణ ..	161	ఎఱ్ఱమ ...	65, 66,
అదినారాయణ చరిత్ర.	39		159, 161
అదిభూష ...	64	ఎలమంచిలి ..	133, 137
అయ్యదేవార్థ సంగ్రహ.	344, 345	ఎల్లకవి ...	112
ఆరాధ్యచరిత్ర ...	229	ఎల్లమాంబ ...	113, 167,
ఆర్యాశతక ...	114, 119		259, 260, 286, 288
		ఎల్లయ ...	117
		ఎల్లయకవి ...	409, 410
		ఎల్లయార్య, పెన్దొండ.	412
ఇందుమతీ విశాఖ ...	26, 28,		
	31	ఏ కామ్రకవి ...	61, 62,
ఇందువదనస్తోత్ర ...	65		64
		ఏ కామ్రమంత్రి, వైండి	
		పాటి ...	15, 16,
			17
ఈశ్వరభట్ట ...	335, 339,	ఏచనృప ..	269
	342		
		విరావతచరిత్ర ...	363, 364
ఉత్తమగండవృందస్సు.	39		
ఉత్తరరామాయణ ...	428, 431	ఒంటిమిట్ట ..	395, 396
ఉత్తరహరివంశ ...	371	ఒడయవంబి విలాస ...	282, 287
ఉపయాద్రి ...	142		
ఉభయసత్కవిమిత్ర ...	3	ఓబనకని, మంచికంటి...	2, 3
ఉమమ్మ ...	258	ఓబనమ ..	65

	పుట		పుట
ఔబల	... 43, 317, 319	కవిశిల్పక	... 10
ఔబళాంబిక	.. 375, 389	కవిజాంకుశ	... 13, 39, 81, 83
కంకణగ్రామ	97, 189	కవిసరంజన	... 18
కంచన	... 222	కవిజనాశ్రయ	... 13
కంచి	... 45, 310, 316, 417	కవిదేవేంద్ర	.. 424, 426
కందనవోలు	... 142, 143	కవివేరయ	... 286
కందనామాత్య	... 197	కవిభల్లటపక్కి	... 12
కందరాడ	.. 185	కవిమూషికిమాద్యాల	... 13
కందుకూరు	.. 128, 398, 399	కవిరాక్షస, దాక్షవాటి.	5
కంపభూపాల	... 317, 318, 319	కవిరాక్షసీయ	... 12
కటక సామంత	... 134, 137	కవిలోకసంజీవని	... 13
కడప	397	కవిసంశయవిచ్ఛేద	... 18
కడపాధినాయకాప్తక.	397	కవిసర్పిగారుడ	... 13, 39
కశీయ	... 187, 190	కన్యూరిరంగనాయక, వెలిగోటి	.. 267, 269, 271
కణ్వి	.. 378, 380	కన్యూరిరంగరాజ	.. 65, 259
కదళీపుర	... 2	కన్యూరిరాజ్య	.. 133, 137
కనకరాజ, కోడూరు...	75	కన్యూరిపుర	... 298, 344
కన్యూరియార్స	... 125, 126, 127	కాంతావాసింపిర	... 109
కన్నరాజు	... 164	కాకినాడ	.. 124, 152, 153, 155, 172, 182, 184, 201, 207, 215, 218, 220, 225, 228, 237, 239, 240, 253, 255, 264, 266, 267, 271, 274, 277, 280, 293, 294, 295, 300, 306, 308, 329, 376
కన్యకాపురాణ	.. 288	కాకునూరు	... 8
కమలవాగ్	... 228, 236, 308, 309, 315	కాకుతి	... 135
కర్తవీపాక	... 153, 155	కాచభూపాల	... 170, 171
కర్నూలు	... 103	కాటయవేమ	... 308
కర్నూరమంజరి	... 138		
కలగూరగంప	... 359		
కవికంఠపాశ	... 13		
కవికంఠాధరణ	... 13		

	పుట		పుట
కాన్యకుబ్జ ...	234	కిచ్చన ...	355, 357
కామకవి ...	190	కిచ్చయ్య ...	65, 66,
కామర్ష, వాలంకి ...	276		369
కామమ ...	62, 65,	కిచ్చయ వేంగమ ...	356
కామమంత్ర, నాడురి ...	218,		
	126, 208	కీలుపట్టు	398
కామయ ...	96, 187,		
	295	కుక్కు-టేశ్వరశతక ...	327
కామరాజు ...	125, 126,	కట్టాకట్టరిలాస ...	332, 334,
	127, 213, 270		335
కామలాపుర ...	360	కుమారిగిరిరాజ ...	313, 308,
కామాక్షిమ ...	355		315
కామపల్లి ...	2, 3, 4,	కుమరగిరిలాస ...	375, 376
	7, 13	కుమారతాతయార్య ...	424, 425,
కాలఖాల్గవ ...	10		426
కాలువనేన ...	417, 418	కుమారస్వామి ...	28, 30, 31
కావ్యచింతామణి ...	13, 39	కుమారుడ్రదేవ ...	71
కావ్యాలంకారచూడా		కుమారేవ ...	407, 408
మణి ...	13, 39	కుయ్యరు ...	263
కావ్యాలంకారసంగ్రహ ...	305, 306	కులొత్తుంగరాజేంద్ర	
కావేరి ...	310, 316	చోడ ...	133
కాశి ...	8, 351	కువలయానంద ...	12
కాశీఖండ ...	35, 152	కుశలవరామ ...	99, 100
కాశీపతిరాజయోగి, ఓ		కుసుమనెట్టి ...	288, 292
రుగంటి ...	26, 27,		
	30, 31	కూచన్న ...	192
కాస్తూర ...	230	కూచనామాత్య ...	354
కాళమాంబ ...	407, 408	కూచనృపాల ...	182, 183
కాళయార్య, బొమ్మలాట ...	424, 425,	కూరిపాడు ...	107
	426	కూరేశదేశిక ...	148
కాళయామాత్య ...	28, 30	కూర్ప (ర్ష?) గ్రామ ...	133, 137
కాళహస్తి ...	1, 28, 45		
కాళహస్తికవి, రేపూరి ...	61, 62	కృష్ణ ...	9, 13, 37,
కాళిదాస ...	40, 229,		58, 142, 269
	242, 308		

	పుట		పుట
కృష్ణకవి ..	268	కృష్ణలీలావిలాస ...	329, 330
కృష్ణకర్ణామృత ...	155, 156	కృష్ణవిభు ...	56, 66
కృష్ణకవి ...	241, 244	కృష్ణాంబ ...	90
కృష్ణకవి, చెఱకుమూడి	368, 370	కృష్ణానది ...	20, 198, 201
కృష్ణనరపతి ...	62, 65, 66, 160, 162, 164	కృష్ణార్క ...	356
కృష్ణ-రప, హరిసీమ	159		
కృష్ణభట్ట ...	10	కేశవ ...	134, 135, 137, 232, 237
కృష్ణభూపాల, చంద్రగిరి	351, 353	కేయూరబాచుచరిత	130, 131, 136
కృష్ణమంత్రి ..	222	కేశవశతక ...	31
కృష్ణమంత్రి, అన్నాపెగడ	333	కేసమాంక ...	269
కృష్ణమాంబ ...	91, 96, 258	కేసశారి ...	269
కృష్ణమాచారి, ఆర్.	298	కేససుకవి ...	286
కృష్ణమాచార్య, ఇ. ఆర్	344	కళాదిరాయ ...	233
కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, శిష్టు	253, 255, 377, 378		
కృష్ణమిత్ర ..	165, 169	కొంగు ..	44
కృష్ణయ్య ...	19, 20, 21, 22, 419	కొండకవి ..	80
కృష్ణ, యల్లకిర ...	416	కొండన ..	282, 283, 284, 285, 287, 288
కృష్ణయామాత్య ...	370, 371	కొండప్పపతి ...	65
కృష్ణరాజ, బాలాంత్రపు	219	కొండపల్లి ...	251
కృష్ణరాజ, నేలం .	61, 62, 64	కొండమాంబ ...	159, 160, 339, 342
కృష్ణరాయ ...	26, 28, 30, 31, 165, 169, 424, 425, 426	కొండయ్య ...	69, 115, 285, 286, 340, 342, 346, 347, 349
కృష్ణరాయచరితము .	28	కొండయ్యప్ప ...	112
కృష్ణరాయవిజయ ...	26, 30	కొండరాజు ...	159, 161
కృష్ణరావు, కే. ఆర్. వి.	128, 156, 172, 201, 207, 220, 225, 228, 240, 253, 255, 266, 267, 274, 280, 329, 376	కొండలరాయ ...	55, 56, 57
		కొండవీడు ...	4, 53, 55, 60, 309, 315

	పుట		పుట
కొండాంబ ...	285	కర్ణాటక ...	360
కొండుభట్ట ...	284	ఖదిరి ...	280, 281
కొండుశైలి, గంగాపురి	117	ఖదిరిపతి, పాలవేకరి ...	280, 281
కొక్కోక	25		
కొట్టియదాన ...	133, 137	గంగన ...	9, 20,
కొప్పరావులు ...	20	165, 184, 185, 186, 191,	
కొమరగిరిపుర ...	274, 275,	192, 193, 197, 201, 202,	
	276	204, 223, 286, 327	
కొమరగిరిరాజు	309, 314	గంగమ ...	284
కొమరనోలు	416, 418,	గంగయామాత్య, పెసల	
	419	వాయ ...	165, 169
కొమ్మన ...	69, 133,	గంగయ్య, కొత్తపల్లి .	304
	134, 137, 372	గంగరాజు, వులిగడ్డ ...	241, 262,
కొమ్మరిభు, గుంటూరు	198, 201		270, 293
		గంగాంబిక ...	8, 9, 161
కోటభూమి ...	198	గంగ ధరమంత్రి ..	286
కోదండరామస్వపాల ..	242	గంటలరాయ ...	224
కోదండరామ	217, 246,	గజపతి ...	26, 31,
	250, 252		315
కోనమ ..	9, 55,	గట్టుప్రభు	35, 36
	158, 242	గణపయ	361, 362,
కోనయ ...	96, 187,		363
	268	గజిత ...	436
కోనరాజు ..	161	గజిత-శాస్త్ర ...	32, 33
కోనేటిరాయ	150	గజితసారసంగ్రహ ...	436
కోనేటిరాయాష్టక ...	396	గన్నరాజు ...	159
కోమాంబ ...	161	గన్నభట్ట ...	9
కోర్కొండస్వపతి ...	258, 259	గద్వాల ...	139, 143,
			147
కాశీ ...	274	గరుగులాల ...	278, 279,
			280
కొత్తవర్గ ...	133, 134,	గరుడాంక ...	139
	137	గరుడాద్రిభట్ట ..	339, 342
ఖండనగ్రంథ ..	230, 234	గాదయామాత్య ...	40, 46

	పుట		పుట
గాథాయోపాఖ్యాన ...	61, 63, 64	గోదావరి ...	6, 187, 225
గిరి (అంబ) ..	115	గోదావరి డిస్ట్రిక్టు ...	170, 171
గిరిచేరిక, కాండ్లూరి...	2, 3	గోపన ...	355
గిరివాసస్థప ...	65	గోపమాంబ ...	260
గుంటూరు ...	1, 2, 15, 24, 25, 35, 36, 40, 51, 52, 60, 66, 68, 69, 70, 73, 75, 78, 81, 87, 92, 93, 99, 100, 103, 241, 332, 432	గోపరాజు ...	161
గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు ..	37	గోపాల ...	113, 114, 115
గుండన ...	130, 131, 132, 135, 136, 137, 197, 200	గోపాలమాత్య ...	262, 263
గుండ్రమ్మ ...	43	గోపాలకవి ...	119
గుండరాజు, సాళ్వ ...	40, 42, 43, 44, 46	గోపినాథరాజు ...	259
గుండవిభు ...	132	గోరంట్ల ...	394
గుండాల ...	393, 394	గోవ ...	313, 314, 316
గుండలకిమ్మ ...	37	గోవిందన ...	132, 133, 137
గుడభాగ్రిపుర ...	133, 137	గోవిందమ్మ ...	356
గుత్తి ..	360	గోవిందఁలు ...	65, 66
గురుజానపల్లి ...	216	గోవ్యాసప్రచరిత్ర ...	124, 127
గురువకవి ...	61, 62, 64		194
గురువక్రధాన, విసుంగు ...	256, 261	గౌడవిజయ ...	234
గురువసు ...	30, 65, 165, 267, 269, 270	గౌతమి ...	97, 187, 190, 283
గురువరాచార్య ...	129	గౌతరాజు ...	43
గురుశిష్యసంవాద ...	298, 299, 300	గౌరన ...	43, 81, 82, 83
గొంకరాజు ...	133, 137	గౌరీవివాహ ...	255, 257, 262
గోకర్ణచ్ఛంద ...	13, 39	ఘంటామాఘ ...	40
		చంద్రతారావిలాస ...	409, 410
		చంద్రరేఖావిలాస ...	187
		చంద్రాంగదోపాఖ్యాన ...	115, 119

	పుట		పుట
చంద్రాభ్యుదయ ...	380, 381	చిన వేంకటరాయ,	
చంద్రికాపరిణయవ్యాఖ్య	110	ఆర్వీటి ...	26, 27, 31
చమడిమంత్రి, రెంటాల	251	చిన కెరభ	222
చమత్కారచంద్రిక ...	12	చిన శోమ	9, 145
చరిగొండసీమ ...	8	చిన్న భూపాల	62, 64, 65, 66
చాణక్య ..	130	చిన్నమ	65
చామర్లకోట ...	322	చిన్నయసూరి	377, 378
చామనెట్టి ...	308, 313, 314, 315	చిన్నయాచార్య	149
చిక్కదేవ	349, 351, 366, 368	చిన్నరాయ	179
చిక్కదేవరాయ. మై		చిల్లమ	57, 58
సూరు ..	47, 48	చిరు తొండనంబి	308, 311
చిక్కదేవరాయవిలాస	47	చీని	313, 316
చిక్కిమాంబ ...	142	చీలమ	64, 65, 66
చిక్కయభట్టు ...	37, 39	చెంజీ	44
చిటి పెద్దప్రభు ...	231, 236	చెన్న కేశవతత	393
చిట్టాంబ ...	198, 201	చెన్నదేశిక	150
చిట్టివిభు ...	159, 160	చెన్న భూపాల	267, 269, 270
చిదానందఘనయోగి...	296, 297	చెన్నమంత్రి	286
చిన కేతన	137	చెన్నమల్లమంత్రి	217
చినకృష్ణరాజు ...	160, 161	చెన్నమల్లసీస	177
చిన నరసరాజు ...	161	చెన్నమాంబ	129
చిన నృసింహయ్య	162	చెన్నయామాత్య	380, 381
చినన్న ..	139	చెన్నయార్య	116
చినప్పన్న ...	355	చెల్లకమ్మ	64
చినప్పలన్న ...	260	చెవ్వనృపతి	226, 228
చినమల్లు ...	314, 316	చేరదేశ	409
చినయజ్ఞేశ, సూతి ...	295	చోడయ్య	310
చినరాజు ..	29	చోర	40
చిన రామరాజు ...	160	చోరపంచాశతు	187, 190
చినవేంకయ్య, చాగంటి.	183		
చిన వేంకటపతి ...	259, 260		

	పుట		పుట
ఘండోదర్పణ .	13	శై మినిభారత ...	40, 41, 46, 317, 319
ఘాయాపతి ...	114, 115, 119	జ్ఞానవాస్థి రామాయణ. 195,	200
జగన్నాథ ...	184, 185, 186, 187, 260	జ్యోతిషఫలగ్రంథ .	48
జగన్నాథ, అనుమంచి.	171	ధీర్ఘి ...	314
జగన్నాథ గారు, వి.	211, 297	తంగెడవిషయము ...	4
జగన్నాథరాజు	162	తంజావూరు ...	226, 228, 295, 384, 385
జగన్నాథసూరి ...	151	తంజావూరుజిల్లా .	298
జగ్గకవి	254	తాండవనదీమాహాత్మ్య.	322
జగ్గన్న ...	192, 203	తత్త్వ చంద్రోదయ.	19, 20
జగ్గమ ...	159	తమ్మనార్య ...	355
జగ్గరాజ ...	158, 160, 250, 258, 259, 260, 261	తరుణా ..	314
జనార్దనాష్టక ...	398	తిల్లమాంబ ...	232, 234, 236, 237
జలహోగి ...	313, 316	తవాయి ...	314
జలన్న ...	242	తాడిగోళ్ల కరియమాణి	
జస్వంతరాయ ...	349, 351 353	కృష్ణప ...	280, 281
జానకమ్మ ...	65	తాతన ...	7, 39
జానకిరాయ ...	57	తారాశశాంకపజయ.	2
జయ్యగారు ...	149	తిక్కన	6, 40, 53, 61, 69, 70, 139, 157, 198, 201, 216, 229, 335, 336, 342, 371, 372, 416
జీవైక్యబోధ ...	434	తిక్కయ ...	130, 184
జువ్వాంబ ...	20	తిట్టుదండకము ...	321
జోగన్న, కేనువుకొండ.	153, 154, 155	తిప్పరాజ ...	258
జోగయ ...	112	తిప్ప, సాళున ...	44

	పుట		పుట
తిమ్మ ...	9, 284, 313	తిరుమలనాథ నెట్టి ...	308, 313, 315
తిమ్మకవి, కూచిమంచి	37, 38, 181, 185, 186, 202, 203, 204, 205, 270, 271, 327, 328, 416	తిరుమలశిట్ట ..	9, 339, 349
తిమ్మకవి, పుష్పగిరి	428, 429, 431	తిరుమలమ్మ ..	65, 66, 160, 226
తిమ్మన ...	138, 139, 146, 192, 193, 194, 216, 218, 219, 247, 250, 292	తిరుమలయ్య భట్టరు...	160
తిమ్మన, కాకునూరు	9	తిరుమలరాజ ...	64, 65, 139, 140, 179, 182, 183, 258, 269, 427
తిమ్మన, లింగమగుంట.	39	తిరుమలరాయ	144, 145
తిమ్మప్ప ..	414	తిరుమలనెట్టి ..	314
తిమ్మయ ...	268	తిరమలామాత్య ...	246
తిమ్మయ్యపాడు, వెలిగోట.	268	తిరుమలార్య ...	387
తిమ్మయ్యార్య, భేనువు		తిరువనూరు ...	310, 316
కొండ ...	19	తిరువేంగళప్ప ...	326
తిమ్మమ ...	65	తిరువేంగళార్య, మరిగం	156
తిమ్మరాజ ..	44, 159, 160, 161, 162, 164, 256, 257, 260, 261	తిర్మలార్య, అద్దంకితిర్మ	
తిమ్మరాజ, వత్సవాయ.	255	ల ...	243
తిమ్మనచివ, ఆజ్వర ...	284	శీర్ధిపాదయ్య ...	149
తిమ్మాంబ ..	37, 39, 65, 197, 200, 248, 355	మంగళద్ర ..	142, 143
తిరుకంచినంది ...	312	నూపురిపిళ్ల ...	148
తిరుచనాపల్లి ...	392	నూర్కనరాజ ...	235
తిరుచనాపల్లి శిష్టి క్రిస్తు.	103	తెలగవిభు ...	199, 201
తిరునాథ, మట్ల ...	355	తెవ్వనమ్మ ...	65
తిరుపతి ...	395, 421	త్రిపురాంతక ...	133, 137, 314
తిరుపతి వేంకటేశ్వరక		త్రిపురాం	313, 315, 316
పులు	138		
తిరుమలదేశిక ...	147, 151		

	పుట		పుట
త్రిలోక సంబంధము ...	389	ధనదుపురి ...	132, 137
త్రివిక్రమవృత్తి ...	12	ధనసింగ్ ...	278
దండకాటవి ...	4	ధనాభిరామ ...	402
దక్షిణానురణాన ...	43	ధనుర్విద్యావిలాస ...	242, 245
దక్షిణామూర్తిదేశిక ...	168	ధరాత్మజాపరిణయ ...	162, 163, 240
దత్తాత్రేయగురు ...	79, 80	ధర్మఖండ ...	220, 122
దత్తాత్రేయయోగి ...	354, 357	ధర్మవృక్ష ...	268, 269
దత్తాత్రేయశతక ...	173, 174	ధర్మమంత్రహంపీఠ ...	123, 124
	175	ధర్మారాయ, రావు ...	264
దక్షయ ...	262	ధాన్యప్రత విధాన ..	194
దక్షయ్య ...	108	ధారాపురి ...	44
దశరథరాజ సంధన			
చరిత్ర ...	147, 151		
దశరథ రామచంద్రశతక	319	ధూర్జటి ...	26, 27, 28, 30, 31, 368, 369, 370, 371
రాదమ ...	65, 66		
రాధోజి ..	350, 351, 353	నన్నయభక్తి ...	5
రాశరంగవిలాస ...	300	నన్నయభట్ట ...	2, 5, 7, 10, 12, 40, 53, 61, 107, 130, 139, 157, 184, 216, 229, 273, 274, 335, 336, 342, 349, 352, 369, 416
దిట్టకవి .	256	నమనయ్యైరమణ ...	179
మారయ ...	117	నయనరగడ ...	372, 374
దేవన్న ...	161	నాన ...	55, 189
దేవయతిప్ప, అవచి ...	308	నరసగురు ...	150
దేవరాజు ...	161	నరసన ...	187, 203
దొడ్డరాజు ...	349, 351, 353	నరసన్న, చెల్లపిళ్ల ...	95, 98, 187, 227
ద్రోణయామాత్య ...	382	నరసభూచాలీయ ...	13
ద్విరూపకోశ ..	421, 422, 423	నరసమాంబ ...	113, 114, 161, 221, 258, 430

	పుట		పుట
నరసయ	.. 153, 154, 155, 222, 223	నాగరాజ	... 159, 162, 222, 223, 224, 225, 258, 355
నరసయ, చిరుదూరి ...	430	నాగరాజ, పెద్దాడ ...	220
నరసరాజు	. 160, 161, 162, 164, 165, 169, 350	నాగరాజువర, వాసిరెడ్డి...	242
నరసరాజు, ఏకా ...	69	నాగలింగసూరి	53, 54, 59, 60
నరసామాత్య, ఈమలప		నాగలింగ	... 129
ల్లి	.. 120, 121	నాగార్జున, దూర్వసి ...	139
నరసింగరపు	. 151	నాగయ్యారు	... 101
నరసింహ	... 116, 159. 161, 199, 285, 425, 430	నాం చారమాంబ	... 27, 65, 378, 379
నరసింహకవి	... 416, 418, 419	నాచికేతూపాఖ్యాన ...	168
నరసింహమూర్తి	.. 57	నాదెండ్ల	290
నరసింహ, సామల ...	40, 41, 45, 16, 47, 317, 319	నాగమూని	... 148
నరసింహసోమయాజి...	380, 381	నామలింగ మ శాస్త్ర...	237, 302, 305
నరసింహచార్య	.. 92	నామరాజ	... 231, 232, 236
నరసింహచార్య, జన్నా		నాయడమ్మ	... 242
డ	. 201, 206	నారణమంత్రి	.. 414
నలరాజ చరిత	.. 182	నారమాంబ	. 260
నందలపురి	8	నారాయ	... 199, 201
నవనీతకృష్ణ	... 65	నారసింహగురు	. 244
నవనీతచోరకాక	.. 399	నారసింహదేశిక	... 91
		నారసింహవిభు	.. 65
		నారాయణ	... 161, 162, 340, 342, 412
		నారాయణకవి	... 407, 408
		నారాయణ, కాటే	
నాగమాంబ	. 259	పల్లి	... 368, 369, 370, 371
నాగయ, ఘంట	.. 165, 167, 169	నారాయణ, దూబ	
నాగయప్రధాన, బండ్ల		గుంట	... 172, 173
పుల్లె	.. 79, 80	నారాయణమంత్రి	... 369

	పుట		పుట
నారాయణరాజు ...	160	పచ్చనహంపీర .	179
నారాయణస్వామి, న		కట్టసత్రుడు ..	221
ల్లందిఘోష ...	149	పట్టాభిరామవిగ్రహ ...	53, 59, 322
నారాయణి ...	114	పతితపాపనవరత ...	354, 356
నిడుదవెల్లి ..	8		357
నిష్కాజి ..	350, 351, 353	పద్మనాభ ...	161, 249
నిరంకుశోపాఖ్యాన ...	128, 129	పద్మనాభ, జబుకు ...	56
నీతిశాస్త్రముకావళి	51, 52	పద్మపురాణ ...	22
నీలానుందిరీపరిణయ ..	202, 205	పద్మపురాణోత్తరఖండ	196
		పద్మరాజు, పొన్నలూరు	22
నూజివీడు .	88, 92	పద్మరాజమంత్రి ...	422
నూత్నదండి ..	7	పద్మసాల ...	417, 419
నృసింహ ...	44, 97	పద్మక్షీ ..	222
నృసింహగురు .	241, 244	పరతత్త్వర సాయన ...	335, 340
నృసింహమంత్ర, మాచి		పరసంసంయతి ...	173, 174, 175, 176, 177
రాజ ...	218	పరమానందశతక .	173
నృసింహచార్య, మాడ		పర్వతరాజు ...	161
భూషి .	87	పర్వతాలు .	102
నెల్లూరు .	235, 360	పల్లెనాడు ...	9
నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు ...	128	ఫణిబట్ట ..	335, 340, 341, 342
నైఋత ...	228, 230, 239	ఫణిశతిభట్ట ...	339, 342
పంచతంత్రి ...	171, 172	ప్రక్రియాకాముది .	12
పంచీకరణ ...	435	ప్రతాపరుద్రయ ..	12
పంజార(బు?) .	313, 316	ప్రభు భరాజ వేంకటేశ	
పండితారాధ్యక్షులత ...	237	శ్వర లీలాస ...	421, 423
పండువా ..	314	ప్రబోధచంద్రోదయ	165, 166, 167, 168, 169
పంతయ, వక్కలంక	319, 320	ప్రబోధానందిగురు ...	424, 426
పంప ...	26	ప్రభవాదివత్సరఫల ...	383
పకీరమ ...	242	ప్రభులింగలీలలు ...	60, 277

(ప్రశ్నశాస్త్ర)	...	పుట 306
పాంచాలదేశ	...	110, 119
పాండివ వయోవ్యాపార		
నిర్ధారణ	...	404
పాకసాడు	.	26, 134, 137, 142
పాణిని	...	248
పాసనామాత్య	...	107, 110
పాసమాంబ	...	282, 287, 288
పాశుయ	.	103, 207, 243
పాపయ, ఉడుతల	.	207, 208
పాశుప్తప్రథు, చిరుమా		
మిశ్ర	...	242, 245
పాపయారాధ్య		99, 100
పాపరాజ, కంకంటి	...	428, 430, 431
పాజాతప్రబంధ (యక్షగాన)	...	407, 408
పారిజాతాశుమరణ	.	255, 257, 262
పార్వతమ్మ	...	242
పార్వతి	..	125
పార్వతీపరిణయ	.	177, 302, 305
పాలనృపతి		64, 65
పాపాణిపట్టి	..	308, 312, 315
పిచ్చయామాత్య	.	333
పితృపుర	..	187, 190, 322, 329

పినగోపమాంబ	...	పుట 160
పినతిమ్మశౌరి		164
పినపాపిరాజ	...	164, 260
పినయప్పలభూప	...	260
పిపిరభద్రకవి, పిల్లల		
మఱి	...	40, 41, 42, 46
పిన్నమరాజు	...	161
పిన్నవీర	...	139
పినాకిని	.	112
పిళ్లగారు	...	149
పీరికాపుర	...	327
పుట్టకొండ	...	260
పుడుకొట	.	177, 302, 305
పురుషోత్తమకవి, కానుల	13, 14, 15	
పురుషోత్తమక్షేత్ర	..	184
పుష్పగిరి	..	112
పుష్పదంత	...	73, 74, 75, 378, 380
పూలరంగపతిరాజు	..	113
పూర్ణప్రజ్ఞాచార్య	...	55
శృణివీశరాజు	...	130, 134, 137
పెదస్పిష్టరాజు	.	158, 161
పెదకొండ	..	260
పెదగోపమాంబ	...	160
పెదజగన్మాథాచార్య,		
అద్వం	..	204, 206
పెదమూర్తిసమగ్ర	...	230, 236
పెదనరసరాజు	...	161

	పుట		పుట
పెదప్పన్న ...	355	పెదరాజు ...	164
పెదకాపిరాజు ...	164	పెద్దరాయ ...	179
పెదమఱికి ...	198, 201	పెద్దభిష ...	64, 161,
పెదయప్పభూప ...	260		229, 231, 236, 237
పెదయమరప్ప, ఏలూరు ...	107	పెద్దసోమ ...	142
పెదరంగయసోమ, కా		పెద్దశత్రుప ...	65, 66
కునూరి ...	9	పెద్దాంబ ...	160
పెదరామనాథ, ఇవ		పెద్దభట్ట ...	9
టూరి ...	282, 283,	పెద్దగొండ ...	44, 288,
	287, 288		290 292
పెదరామరాజు ...	160	పెరియజియ్యరు ...	148
పెదలింగన్న ...	128, 129	పెరియప్పిళ్ల ...	149
పెదవెంకటరాజు ...	260	పెరుమాళ్లు, పాగి ...	250
పెదవేదగిరినాథునింగ			
రు ...	294	పెర్రడగండనా ...	229, 232,
పెదసోమ ...	9, 143,		237
	144	పేరకవి ...	287
పెదల్లరి ...	384, 385	పేరదండనాథ ...	285
పెదల్లరివిజయ ...	385	పేరన ...	135
పెద్దకోమటివేమ ...	228, 233,	పేరప్రధాన ...	284
	235, 236	పేరమ ...	161, 218,
పెద్దన ...	20, 37,		224
	39, 231, 374, 375, 416	పేరమంత్రి ...	285
పెద్దన, ఆలసాని ...	107	పేరమవిభు ...	179
పెద్దన, ఎలుగంటి ...	346, 347,	పేరయ ...	222, 285
	348, 349	పేరయమంత్రి ...	198, 201
పెద్దన, కణాద ...	141, 147	పేరయలింగ, అప్పార ...	282, 286
పెద్దన, చింతగుంట ...	246	పేరరాజు ...	159, 160,
పెద్దసోమయూజి ...	138		161, 162, 164, 165,
పెద్దనామాత్య, మామిడి ...	228, 235		256, 260, 261
పెద్దనార్య ...	146, 389	పేరాంబ ...	285
పెద్దనార్య, వట్టిము ...	11	పేరుధీర ...	284
పెద్దన్న ...	139, 140	పేరుసోమలనగర ...	361
పెద్దనృప ...	142	పాగాకుపద్మములు ...	403
పెద్దప ...	161		

	పుట
పోచన	... 380, 381
పోచన్న	... 167
పోతన	... 53, 68, 107, 139, 157, 184, 272, 307
పోతనార్య, వట్టేము	9
పోతాపంతుని, క్రొత్త లంక	.. 275
పోలవంతు	30
పోలయవేమన్న	... 360
పోలవర	... 156, 172
ప్రాలన	... 135
ప్రాలప్రగడ	... 261
ప్రాలమాంబ	... 135, 137, 373
ప్రాలసరస్వతి	.. 286
ప్రాలానుభూతి	.. 78
ప్రాలానుభూతివాక్యము	76
ఫరోకమహ	... 313, 315
బంగారు, జల్లిడిమూడి	263
బంగారుయావమనా యక	... 267, 271, 407, 408
బెడెనోల్	360
బయ్యన	... 191
బసవపురాని	191, 192, 193
బసువరాజు	... 164, 165
బహుభాష్యచరిత్ర	.. 267, 268, 270, 271
బాని	40

	పుట
బాపప్రధాని	.. 213, 223
బాపమంత్రి, నందూరి	214, 215
బాపమ	.. 222, 223, 285, 286
బాపయ	222
బాపరాజు, దంతులూరి	156, 158, 159, 160, 161, 164, 165
బాపిరాజు	... 260
బాపింజు, నందూరి	212
బాలవేంకటపతి	... 356
బాలసరస్వతి	... 6, 264
బాలసరస్వతి, ఎలకూచి	11, 12
బాలసుకవి, మల్లవర	256
బాలాంబ	66
బాహు	... 138, 140, 147
బెక్కవమ	.. 170, 171
బెలహ	... 49
బెల్లూరి	... 187, 190
బుచ్చన	.. 103, 104 222
బుచ్చిన్న, రాడేపల్లి...	102
బుచ్చమ	... 203, 213
బుచ్చయ్య	... 295
బుచ్చయ్యామాత్య	.. 223
బుచ్చి వెంగన	.. 355
బుస్సరాజు	... 159, 161
బృహన్నారదీయ	... 274, 275, 276
బెంగుకూరు	... 48

	పుట		పుట
బెజవాడ ...	95	భాగంబ ...	187
బెల్లముకొండ ...	55	భారత ...	69, 70, 216, 225, 298
బొద్దినేపల్లి ...	8	భారతి ...	57
బొప్పరాజు ...	44	భారతీశ్చంద్ర ...	40, 46
బొమ్మమ ...	65, 66	భారతి ...	40
బోనగిరి ...	44	భాస్కర ...	53, 70, 71, 72, 73, 107, 139, 216, 246, 293, 294, 369
బ్రహ్మకృష్ణ, ఆకెళ్ల ...	75	భాస్కర, గుంటుపల్లి ...	248
బ్రహ్మమండ్ర ...	197, 200	భాస్కరమండ్ర ...	247
బ్రహ్మదేవురాలు ...	103, 105	భాస్కరరామాయణ ...	70, 293, 294
బ్రహ్మచంద్రాపు ...	124, 152	భాస్కరాచార్య ...	34, 35, 288, 291, 424, 425, 426
153, 155, 172, 182, 184, 215, 237, 239, 240, 264, 271, 277, 293, 294, 295, 308			
బ్రహ్మాండ ...	8		
భక్తిభాగవతము గుర్తిపాట ...	433		
భగవంత ...	275	భిన్నప్రకార ది గణితములు ...	346
భగవద్గీత ...	66		
భట్టహర్ష ...	220, 235	భీమ ...	319
భట్టోజులపేట ...	378	భీమకవి ...	5, 6, 39, 48, 50, 157, 184, 216
భద్రభూపాల ...	51, 52	భీమచంద్రుడు ...	39
భద్రాపరిణయ ...	146	భీమన ...	139
భరతసాగరి ...	418	భీమనమాత్య ...	134, 135, 137
భల్లూకరాయ ...	191	భీమపురి ...	48
భల్లూకరిత్ర ...	193	భీమమండ్ర ...	217
భవ భూమి ...	40	భీమరాజు ...	159, 270
భవానీశంకర, ఈదుల ...	120, 121, 122	భీమలింగ, రాతి ...	236
భవత ...	68, 84, 96, 196, 241, 272, 294, 295, 307	భీమాంబ ...	229, 236, 310

	పుట		పుట
భజంగాహ్వయ ...	333	మయూర ...	40
భోగరాజు, కామరాజు.	155	మరుత్తిరాట్పరిత్ర ..	236
భోజచంపు ... 139, 140,	147	మయమానత ... 165, 167,	169
భోజరాజచరిత్ర ...	54	మల్లధీర ... 117, 120	
భోజరాజీయ ...	169	మన్స ... 19, 20,	
గోట ... 313, 316		21, 22, 223, 401,	
		402, 404, 409,	410
ఛైరవ . 81, 82,	83	మన్స, పాపురూరు . . 346, 349,	436, 427
ఛైరవకవి ...	402	మల్లనపెం.తి, భద్రరాజు. 216, 217,	219
ఛైరవాచార్య ... 317, 318		మల్లన, శాకల్య ... 151, 152	
మంగ, సామిల్ .	43	మల్లనపాల, అల్లూరి ..	164
మంగమ, సాళ్వ	43	నల్లమంత్రి . .	284
మంగమ ... 140, 145,	250, 414, 423	మల్లమ ... 44, 45,	65, 66, 199, 248,
మంగయమంత్రి, పూర్ణ.	254	249, 286, 362, 363	
మంగళ ద్రి, తిమ్మరాజు.	200	మల్లయ ... 165, 167,	168, 169, 193, 254
మంచన ... 130, 131,	136	మన్మయ్య, మారుజోన్.	193
మంత్రసారాధిపతి	438	మల్లనముద్ర ... 409, 410	
మకరనసంగ్ ..	278	మన్మోరి	134, 137
మగడి	305, 432	మల్లగెడ్డి ... 170, 171	
మదరాసు ..	377	మల్లికార్జున, మక్కిలి. 207, 209,	211, 253, 255
మణివాళియతి ..	149		
మత గగిరి ...	6	మల్లికార్జున ... 71, 72,	73, 293
మత్స్యపురాణ	37, 39	మల్లేశలింగ, చాగంటి.	193
మథుర ..	8, 386	మల్లేశ్వరదీక్షిత ...	139
మథురాసురత్రాణ ...	43	మల్లణ	40
మథురావాణివిలాస ... 110, 119			
మనుచరిత్ర ...	99, 100		
మనుమంచిభట్టారక ... 316, 318			

	పుట		పుట
మహాభారత ...	67, 68,	మారనామాత్య ...	310
220, 241, 335, 363		మారయామాత్య ...	228, 229,
		236, 308, 315	
మహా రథశూలంకష ..	344	మారశాసన ...	236
మహిమ స్తవతీక ...	73, 75	మార్కండేయపురాణ. 137, 138	
మహిమస్తోత్ర ..	73, 75	416, 418	
మహేంద్రాద్వంశకవి ..	177, 181,	మార్కండేయపురాణ	
302, 304		(ద్విపద) ...	416
మాదన ..	37, 314,	మీనాంబ ..	243
316		ముకుందవిలాస ...	138, 141
మాదవప్రథాన ...	285	146	
మాచాంబ ..	315	ముత్తర్య గుంటుపల్లి. 247	
మాచిరాజు ..	125	ముత్తయ, నరుకూరి ...	407, 408
మాడయ్య ..	43	ముద్దనమన ...	179
మాతృశతక ..	78	ముద్దనిజయ ...	179
మాదవదేవి ..	161	ముప్పనృప, కూనయ. 196, 199,	
మాదమాంబ ..	164, 247,	201	
258		ముప్పిడిభూనా; ...	199, 201
మాధవగురు ...	149	ముష్టిపల్లి ...	142
మాధవనృప, రావు	422	ముమ్మడిరాజుమంత్రి ...	20
మాధవరాజు ...	165	ముమ్మడిముత్త, గుంటుపల్లి	249
మాధవవర్మ ...	164	ముమ్మమాంబ	260
మాధవాష్టక ..	394	మూర్తి ..	113, 139,
మామల్లదేవి ..	230, 234	305, 306	
మార్పిడి ..	231, 236	మూర్తితయోవాఖ్యాన 156, 159	
మార్పిళ్లపుర ...	360	మూర్తిమాంబ ...	226
మాయాచిదానందమం-	295, 296,		
48. 297		మృత్యుంజయ, క్రొత్తలంక 162,	
మార ...	231, 236	163, 164, 274,	
మారి, సాహితి ...	71, 72,	275, 276	
73			
మార్కన	135, 137		
138			

	పుట		పుట
మైసూరు ... 47, 288,		రంగయ్య, కేతరాజు.	202
353, 366, 368, 392		రంగరాజు ...	161
యజ్ఞన 223		రంగాజిమ్మ ...	64
యతిరాజు, పెరుంబూరు 421, 423		రఘునాథ .	65, 303
యథావాల్మీకిరామాయణ 410,		రఘునాథరాజు .	226
411, 415		రఘునాథరాయ 179, 228	
యల్లమాంబ .. 248, 282		రఘుపతమ్మ ...	20
యల్లయామాత్య, కో		రఘుపతి 207, 208	
దూరి ... 264, 265,		రఘుపతివిభు ...	65
424, 426		రఘురామాష్టక ...	395
యామసీపూర్ణతి ౨౦ విలా		రంగాపిఠాభ్య ...	179
స .. 97, 187,		రతిరహస్య ..	25
189, 190		రత్న పరీక్ష ...	432
యామునాచార్య .. 148, 149		రత్నశాస్త్రీ ...	81, 182,
			402
యంగంధర .. 130		రమణప్రధాన, నల్లపాటి. 103, 104,	
యోగానంద ... 114, 116			105
యోగానందావధూత. 22, 23, 24,		రమణశ్రుభు ..	57
298, 299, 300		రమణాంబ ...	208
యోగీంద్ర వర్యశతక. 79, 81,		రసమంజరి ...	12
420		రసికనమోధిరామ .	184
		రసజ్ఞ స్వసీంహ పంచవిం	
		శతి ...	278
రంగ, కాకునూరి ... 9		రాగమ ...	115
రంగసమంత్రి ... 372, 374		రాఘవ ...	116
రంగనాథ ... 184		రాఘవపాండవీయ ...	5, 375
రంగనాథదేశిక ... 88, 149			376, 389
రంగనాథార్య ... 157		రాఘవసూరి ...	424, 426
రంగవ ... 151, 162		రాఘవాభ్యుదయ .	115, 119
రంగపట్టణ ... 391, 392		రాఘవాష్టక ...	396
రంగసాంబ ... 259		రాజగోపాల ...	178, 208
రంగయ్య ... 237, 238		రాజన .	223
		రాజమంత్రి ..	222
		రాజమహేంద్రవర ...	218

	పుట		పుట
రాజమహేంద్రపుర ...	198, 201, 427, 428	రామన్న ...	114, 115
రాజయోగప్రకాశిక .	83	రామస్మృతి ...	66, 243
రాజయోగమృతసార. .	84, 85	రామనాథయోగ్యేశ్వర... 312, 315	
రాజయోగి ...	2, 3	రామనార్య ...	300, 301
రాజరాజనరేంద్ర .	6		302
రామశేఖర ...	130, 136, 138, 229	రామప ...	118
రాజశేఖరవరిత ...	202	రామప్రభు ..	27, 65
రాజశేఖరవిలాస ...	191, 193, 205	రామభద్ర .	139, 216, 409
రాజేంద్రచోడ ...	130, 133, 137	రామభద్రరాజు ...	160
రాశ ...	314	రామమంత్రి, వెనుతురు	
రామ ...	58, 208, 333	పల్లి ...	254, 256
రామక ...	285	రామమ ...	113, 124
రామకవి ...	37, 39		144, 145, 160, 164, 249, 251, 252, 339, 342
రామకవి, అయ్యలురాజు ...	414, 415, 416	రామమిశ్ర ...	148
రామకవి, కొచ్చెర్లకోట. .	60	రామయ ...	96, 187, 222, 223
రామకవి, గునగిరి ..	410	రామయ, నందూరి ..	224
రామకవి, భాగవతుల ...	103, 104, 105	రామయామాత్య ...	253, 254
రామగోపట్టణ ...	196	రామరాజ ...	65, 159
రామచంద్ర ..	99, 100, 108		161, 243
రామచంద్రకవి, గొంకాళ ...	326	రామరాజభూషణ ...	3, 92, 93, 428
రామచంద్రపుర ..	17, 19, 212	రామరాయ ...	144
రామచంద్రరాజు ...	322	రామరాయ, సబ్బిసివీ	
రామచంద్రవిభు ...	65	సు ...	58
రామచంద్రోపాఖ్యాన. .	207, 210	రామలింగేశ్వరతక ...	18, 212
		రామవిలాస ...	216, 220
		రామశేషయ్య, అద్దే	
		పల్లి ...	94, 335
		రామస్వామి అయ్యంగ	
		గారు, కె ...	305, 432
		రామచారి, టి ...	48

	పుట		పుట
రామాద్రినీమ ...	199	గడ్డివేమ ...	233, 308,
రామాయణ ..	72, 73,		312, 315
123, 147, 151, 152,		లేశలై ..	13, 94,
204, 264, 386, 410,			335
428		లేహజ కారస్థియ ...	13
రామార్య	187, 190	లంకావిజయ ..	262, 263
రామేశ్వర	107, 116	లక, పడేవి ..	159, 161
రామేశ్వరపురాణ ...	218	లక్కమాంబ ..	108
రామేశ్వరమాహాత్మ్య.	215, 219	లక్షణదీపిక ...	13
రాయద్వగ్గ	117, 120	లక్షణలిలాస ...	13
రాయన స్కంద	251	లక్షణ సారసంగ్రహ...	389
రాయనమంత్ర, ఆత్మ		లక్ష్యణ ...	10
నప్రోడ ...	332, 333,	లక్ష్యణకవి, విసుంగు	216, 218,
	334, 335		219
రాయపరాజ ..	260	లక్ష్యణకవి, పింగిప్రాలు.	262, 263,
రాయరఘునాథ ...	302, 304,		264
	305	లక్ష్యణకవి, పండిపాటి.	15, 16, 17,
రాయరఘునాథ, కోటి.	180, 181		18
రాయరఘునాథ తాం		లక్ష్యణప్రభు .	65, 66
డమాన్	177	లక్ష్యణముని ...	148
రాయరాజు ..	164	లక్ష్యణ, యడవల్లి ...	213
రావణదస్థియ ...	263	లక్ష్యణయ్య ..	37, 39
రావు వేంకటనీలాద్రిరా		లక్ష్యణశాస్త్ర, గొల్ల	
యన్యపతి ...	189, 190	పూడి ...	95
రావెల ...	198, 201	లక్ష్యణసింగ్ ...	278, 279
రుక్మమ	57	లక్ష్యణాచార్య, తిరు	
రుక్మసే ...	58	మల ...	416, 418,
రుక్మాంగదచరిత పద్య			419
...లు ..	403	లక్ష్యణామాశ్రిత, చేమకూ	
రుక్మాంగదచరిత్ర ...	401, 402,	ర ...	226, 227
	404	లక్ష్యమ ...	30, 56,
రుక్మిణీపరిణయ ..	202, 205		57, 65, 109, 117,
రుద్రయ, కందుకూరి..	128, 129		145, 161, 164, 169,
రుద్రరాజు ...	182, 183		339, 342, 429

	పుట		పుట
లక్ష్మయ్యగారు ...	66, 73, 81, 87, 99, 100	లింగమ ...	250, 356
లక్ష్మయ్య, పి ...	25	లింగమగుంట ...	37, 39
లక్ష్మరాజు, వాగ్గెడ్డి ..	242	లింగమపత్రి ...	207, 209
లక్ష్మ ...	57, 159, 161, 192, 222, 260, 264, 265	లింగరాజు ...	159, 162, 164
లక్ష్మి దేవి ...	286	లింగాంబ ...	144, 221
లక్ష్మి పుర ...	210	లిలావతి ...	33, 34
లక్ష్మి కాంఠముగారు, పి ...	35, 103	లిలావతి ...	424, 425
లక్ష్మి సరసంహ ...	254, 343	లిలావతి ...	155, 156
లక్ష్మి నారాయణ, మడపా ...	171	వలకావ ...	375, 376
లక్ష్మి స్వసంహకవి ..	378, 379	వచన - రత ...	349
లక్ష్మి స్వసంహ, చెఱుకు ...	200	వజ్రగిరి ...	114
లక్ష్మి స్వసంహశాస్త్రీ ..	410, 414	వనవిహారవచన ...	385
లక్ష్మి పతి ...	224, 343	వక్త్రస్థ, కన్యారెడ్డి ...	276
లక్ష్మి కుతి పండిత ..	138, 140, 147	వరదప్రభు ...	269
లచ్చభూపతి ...	159	వరదయ ...	268
లచ్చమ ...	109, 162, 18, 203	వరదయజ్ఞ ...	378, 379
లచ్చయమాత్య ...	216, 217, 218	వరదాంబ ...	65, 148, 150
లచ్చయ్య, క్రొత్తపల్లి. ...	300, 301, 302	వర్ధమానశర ...	110, 119
లింగ ...	9	వర్ధమానపలనగరి ...	108
లింగకవి ...	61, 62, 64	వల్లభామాత్య ...	429
లింగకవి, అద్దంకి ...	3×2, 383	వలర్య ...	424, 426
లింగగురు ...	22, 23, 24, 298, 299, 300	వల్లరాజు ...	164
లింగన, చెండులూరు. ...	185, 205, 328	వల్లవీపల్ల వోల్లొస ...	87, 91, 92, 201
		వసుచరిత్రము ...	92, 93, 99, 100, 375, 376, 428
		వసుచరిత్ర, సవ్యాఖ్యాన. ...	427
		వాగ్గెడ్డి (దీ?) అదమూడామణి. ...	19
		వామనపురాణ ...	37, 38

	పుట		పుట
వామదేవచరిత	368, 370, 371	వియ్యమ	222, 223
వారాహశిరాణ	.. 165, 169	విశాఖ పట్టణము, డిప్టీప్ర.	330
వాత్సీ	.. 73, 410, 415, 428	విశ్వనాథ	162, 163, 256, 261, 262, 272, 274, 275, 276, 314, 316, 409
వాసవీచూహత్వ	... 288, 291	విశ్వనాథకవి	257, 262
	292	విశ్వనాథ, వెనుతురుబల్లి.	255
వాసిష్ఠరామాయణ	... 93, 94, 266	విశ్వనాథశాస్త్రి	195, 307
వాసిష్ఠసంగ్రహ	... 197	విశ్వపతి	.. 116, 221
వాస్తుశాస్త్ర	... 94, 95	విష్ణుచిత్తీయ	.. 141, 375, 376
వాస్తుసారసంగ్రహ	... 361, 362, 363	విఘ్నపురాణవచన	... 351, 353
వికచోత్పలమాల	.. 123, 124	విఘ్నచూర్యావిలాస	.. 428, 429, 431, 432
విక్రమపురి	... 236	విఘ్నకర్ణన	159, 288, 292
విక్రమశాలి	... 110, 119	విష్ణురాజు	... 164
విఘ్నేశ్వరచరిత్ర	212, 214	విహంగవాహనశతక	... 391
విజయనగర	... 29, 195, 211, 241, 262, 277, 293, 297, 307, 319, 321, 322, 327, 342, 361	వీర	... 142
విజయరఘునాథ	.. 177, 179, 180, 181	వీరన	... 284, 285
విజయవిలాస	... 226, 227, 228, 266, 329, 330	వీరనరసమాంబ	... 286
విరలపాలేరాయ	351	వీరనారాధ్య	.. 59, 60
విద్యానగర	26, 30	వీరస్థుకొమాళ్లపల్లి	236
విద్యసాలభంజిక	.. 130, 136	వీరభద్ర	... 275
వినుకొండ	55, 251	వీరభద్రమంత్రి	... 231, 236
విష్ణుకథలపద్యములు.	406	వీరభద్ర, చక్కలంక.	120, 122
వియ్యన్న	186	వీరభూపాలీయ	... 350, 353
		వీరమంత్రి	.. 218, 223
		వీరమంత్రి, అజ్ఞుర	.. 285
		వీరమ	... 222, 284
		వీరయ	... 222, 296
		వీరరాఘవ, చింతలపల్లి.	110, 111, 113, 117, 119, 120

	పుట		పుట
వీరరాజు	... 221, 222	వెంకటాయు	... 58
వీరరాజు, కళి వె	... 349, 350, 352, 353	వెంకోజ	... 242
వీరవాసర	... 225	వెంగనకిలి, వెల్లపూడి.	155, 156
వీరాచార్య	... 346, 348, 349	వెంగన	... 246
వీరాసన	... 220, 225	వెంగన, నుదురుపాటి ..	177, 178, 302, 303
వీరేశ, ముదిగొండ	... 82	వెంగనార్య, కాకునూరి.	2, 9, 10, 11
వీరేశలింగ	... 53, 54, 102	వెంగమాంబ	... 66, 243, 297, 356
వీర్రాజు	... 219	వెంగమాంబ, తరిగొండ.	84, 85
వృత్తిరత్నాకర	... 12	వెంగళ	... 284
వృద్ధకుండిక	.. 1, 37, 39	వెంగళగురు	... 150
వృద్ధాచల	... 226	వెంగళ, దామెర	... 267, 268, 269, 270, 271
వెంకన	... 55	వెంగళనాగ	... 150
వెంకన, పాలెపు	.. 320	వెంగళప్ప	... 107, 150
వెంకనమంత్రి, గొడ్లవర్తి.	123, 124	వెంగళభట్ట	.. 339, 342,
వెంకనార్య, నుదురు		వెంగళభూప	... 269, 360
పాటి	181	వెంగళంబ	... 114, 116, 268
వెంకనార్య	... 304, 305	వెంగళాచార్య	... 117, 148, 151
వెంకన్నారాయ	... 58	వెంగళామాత్య	... 362, 363
వెంకప	... 224	వెన్నరాజ	... 159
వెంకప్పగోప	... 56	వెలసాటిచోడ	... 133, 134
వెంకమంత్రి	... 213	వేంకట	... 96
వెంకమాంబ	... 56, 96, 145, 147, 222, 259, 413, 414	వేంకటకవి	.. 356, 357
వెంకమాంబ, తరిగొండ.	86	వేంకటకవి, గణపవర.	421
వెంకయ	... 126, 187, 222	వేంకటకవి, యడపల్లి.	354
వెంకయ, ఆగస్తీరాజు.	224	వేంకటకృష్ణ	... 108
వెంకార్య, ఉప్పెత్తల	... 56	వేంకటకృష్ణ	... 65
		వేంకటకృష్ణ, చాగంటి.	253, 254

	పుట		పుట
వేంకటకృష్ణవృషతి ...	259	వేంకటరాయ ...	54, 58,
వేంకటకృష్ణాంధ్ర ..	65		59, 163, 164,
వేంకటకృష్ణారావు,			169, 223
ఓలేటి	186	వేంకటరాయవృషాల,	
వేంకటా ...	267	చితపల్లి ...	97
వేంకటగిరిభట్ట, ఘన		వేంకటరాయ, దిట్టకవి.	120, 121,
గిరి	... 407, 410,		122, 255
412, 413, 414, 415		వేంకటరాయ, మా	
వేంకటగోపాల ...	57	సూరి	53, 60
వేంకటజోగి ...	113	వేంకటాక్షి	56, 126
వేంకటనాయక ...	207, 211	వేంకటాంబ	65, 160,
వేంకటనారసింహ ..	251		165, 169, 409,
వేంకటనీలాద్రిభూపాల.	187	వేంకటాచల ...	312
వేంకటన్నసింహ	123, 124	వేంకటాచలకవి	264, 265,
వేంకటశతి ..	10, 117,		266
	161, 355, 423	వేంకటాచార్య	89, 90,
వేంకటపతి, అప్పకవి.	421		105, 106, 157
వేంకటపతిరాజు ...	165, 259	వేంకటాద్రి ...	56, 114,
వేంకటపతి, శేషము.	2		116, 160, 161,
వేంకటపతి, సబ్బిని			162, 165, 269,
వీధు	... 55		368, 370, 371
వేంకటప్ప. కొలిపాక.	334	వేంకటాద్రినాయకడు.	243
వేంకటమంత్రి ..	213, 285,	వేంకటాద్రి, పాతురి.	286
	355	వేంకటాధీశ ..	267
వేంకటప్ప	90	వేంకటామాత్య ...	256
వేంకటరమణ ...	57, 118,	వేంకటామాత్య, వెను	
	374, 376, 388, 389	తురుబల్లి ..	261, 262
వేంకటరాజు	65, 118,	వేంకటార్య ...	28, 111,
	156, 158, 159, 160,		112, 117, 119, 150
	161, 164, 226, 227,	వేంకటార్య, మండ	
	228, 259, 270, 285	పాక ...	272
వేంకటరాజు, కూచి		వేంకటార్య, వేదుల...	95, 187
మంచి ...	186, 187	వేంకటేంద్ర ...	269
వేంకటరాజు, చామరల	271	వేంకటేశ ...	56, 414
వేంకటరామ, బోలపూడి.	242	వేంకటేశాంధ్ర ...	424

పుట			
వేంకటేశ్వరదీక్షిత ...	324, 325	శకుంతల-పరిణయ ...	220, 225,
వేంకటేశ్వరవిలాస ...	95, 187,		241, 245
	191, 420	శబ్దశాసన ...	3, 12
వేంకటేశ్వరరాట్టక ...	395	శరభమర్రితి ...	222, 223
వేంగిదేశ ...	198, 201	శలపాక ..	218
వేటమరాజు ...	246	శాకనగర .	107, 109,
వేటయ, చింతగుంట.	248		110
వేటూరు ...	212	శాకుంతల ...	242
వేదయకవి	345	శాయమ ...	55, 56,
వేదయార్య . .	368, 369,		117
	370, 371	శాయిమంత్రి ..	108
వేదాంతక్షేత్రములు...	86	శారదాతీలక ...	13
వేదాంతదేశిక	90	శారదాదీక్ష ...	13
వేదాంతాచార్య ...	88, 91, 92	శారదాముకుట ...	13
వేమ ...	232	శాలిహస్త ...	316, 317
వేమనారాధ్య ...	99, 100	శాహజి ...	384, 385
వేమభూప ...	164, 229		
వేమూరి ...	164	శివభక్తిదీపిక ..	372, 374
వేమహ్వయ ...	237	శివభద్ర ..	40
		శివరహస్యఖండ	264, 265
శంకరమంత్రి, ఈదుల		శివానందకవి ...	61, 62, 64
పల్లి .	122		
శంకరమూని ...	234, 237	శుక ...	40
శంకరసంహిత ...	264	శుకసూతి ...	280, 281
శంకరాచార్య ...	120, 121,	శుద్ధికరాజవర్ణిత ...	39
	264, 265		
శంకరాచార్య, గుంటు		శృంగారచాటుపద్య	
పల్లి ...	249	ములు ...	405, 406
శంబు, వేమటూరి ...	121	శృంగారనైపథ ...	228, 236
శంభుదాస	1, 3,	శృంగారమంజరి ...	120, 121,
	184, 229		122
శంభులింగ, పండితా		శృంగారరాఘవ ...	368, 370,
రాధ్య .	53, 54		371
శంభులింగార్య ...	59, 60		

	పుట		పుట
శృంగారసీసపద్యశతక.	366	శ్రీరంగరాయ ..	427
శృంగారరామరుశతక.	324	శ్రీకామేశ ..	13, 15
		శ్రీకామరాంధ్రనాయక	
శేష ...	101	శతక ..	13
శేష, పద్యము ..	117	శ్రీకృష్ణమంత్రి ...	222
శేషగిరిరావు, బుర్రా ..	277	శ్రీకృష్ణరాజు ..	161
శేషగిరి ..	255, 257	శ్రీగిరి ..	4, 103,
	261, 264		247, 373
శేషనారాధ్య ...	100, 102	శ్రీధరబృంద ...	13, 39
	103, 400, 401	శ్రీనాథసీసపద్య	
శేషపద్య ..	332	శతమా ..	10
శేషము ...	59, 89	శ్రీనాథ ...	152, 153,
శేషమంత్రి, పానుపాటి	326		184, 216, 228, 229,
శేషయామర్య ...	297, 413		236, 237, 308, 315,
శేషయ ..	295		316, 416
శేషయ, నివసనమెట్లు	208	శ్రీనివాస ...	90, 157
శేషశాయి ...	114	శ్రీనివాసతాలాచార్య,	
శేషశైలేశ్వరీ ..	139, 141,	తిరుమలబుక్కపట్టణ	105, 106
	147	శ్రీనివాసరావు, జి. ...	288
శేషాలల ..	414	శ్రీనివాసశాస్త్రి, పి. జి.	195
శేషాచార్య, పంతుల	204, 206	శ్రీనివాసాచార్య ..	105, 106,
శేషాధ్వరి ...	117		107
శేషార, నల్లంపిళ్ళ	386, 387	శ్రీపర్యత ...	312, 315
శేషార్యదామరణ ...	386	శ్రీపర్యతపురాణ ...	100, 102
శేషాహ్వయ	412	శ్రీరామమహానాథ ..	268
		శ్రీరామనిజయ ..	255, 256,
శేషనాద్ర్యప్పయ	88, 92		262
		శ్రీరామస్తవరాజు ...	19, 20,
శ్రీరంగ ..	103, 391		21, 22, 87, 195
శ్రీరంగపట్టణ	47, 48,	శ్రీరామక్షమానాథ ...	159
	349, 351, 353, 391	శ్రీశైల ...	308
శ్రీరంగహత్త్య ...	81, 83,	శ్రీశైలకంద ...	100
	103, 105	శ్రీశైలమాహాత్మ్య ...	400, 401
శ్రీరంగ ..	65		

	పుట		పుట
శీవార్చ	.. 228, 236,	సంస్కృతదేవి	.. 162
	423	సర్వప్ర	... 275
శ్రీహరి	... 234	సర్వప్రధాన	... 249
పక్షి-గర్భచక్రతిథి		సర్వము	... 162, 256
నిబంధన	... 10	సర్వముంతి	.. 249
పట్టుక్రవ ర్తిచరిత్ర	... 170, 171,	సర్వలక్షణాంశము	... 39, 421,
	172, 239		423
పద్భాషారంధిక	.. 12	సర్వలక్షణారసంగ్రహ.	13, 39
పద్భాషావి రణ	.. 12	సర్వాంబ	... 20
సంగమ	117	సర్వాపంతులు	... 275
సంజీవికవి	.. 115, 119	సర్వార్య	... 37, 39
సంపంగిమన్న శతక	... 173, 174,	సస్యానంద	.. 382, 383
	176	సహజపాండిత్య	... 3, 4
సంబురాయ	... 43	పాంబలిస	... 371, 376,
సకలజీవసంజీవనప్ర			388, 390
బంధ	... 375, 376	సాధుభట్టారిక	148
సకలవర్ణనా పూర్ణరామా		సాధ్యధర్మద్విప	10
యణ	.. 375, 376,	సారంగధర	... 6
	388, 389	సారంగధరచరిత్ర	226, 228
సకలవిద్యాసనా	.. 3	సావిత్రి తీర్థ	.. 43
సత్యనారాయణ, చి	319, 327,	సావిత్రిమాంబ	... 333
	342, 331	సావిత్రి	... 224
సత్యభామము	.. 65	సావిత్రిచరిత్ర	... 26, 28, 31
సత్యాపరిణయ	... 92, 202	సాహిత్యపంథోదయ	12
సదానందగురు	... 336, 337,	సాహిత్యరత్నాకర	... 12
	340, 341	సాళవరాజు	... 44
సదానందావధూత	... 335	సింగన, కూచిమంచి	... 192, 203
సన్నాసనీ, ఆళ్ల	.. 295	సింగనామాత్య, మామిడి	228, 233,
సర సమృద్ధి ము			236, 237
రంజక	... 99	సింగనార్య, కొలవెలమల	2, 3
సంస్కృతీతారావళి	... 392	సింగనార్య, మడికి	.. 93, 94,
సర్వస్వ, మూర్తి	.. 2, 3		195, 199, 200, 201
సర్వనార్య	... 247	సింగము	... 161, 285

	పుట		పుట
సింగమంత్రి, అజ్వర ...	284	సుందరీమ శతక ...	365, 366
సింగయ, నంది ..	165, 167, 168, 169	సుగ్రీవవిజయ ..	128, 129
సింగరపు ...	150	సుజనవిధేయ ...	3
సింగరయ్య ...	157	సునందాపరిణయ ..	245, 252
సింగరాచార్య, మణి		సుబ్బన్న, వడ్డాది ...	163, 169
గంటి ...	147	సుబ్బయ్య ...	223
సింగరాజ ...	160, 161, 203, 217, 258, 259	సుబ్బరావు, యమ్ ...	427, 428
సింగరార్య ...	151, 152	సుబ్బరావు ...	224, 388
సింగవిభు గుండ ...	43		389
సింగంబ ...	160, 198	సుబ్బారాయణుడు, ప్రెగ	
	201	ల్లసాటి ...	193
సింగార్య ..	199	సుబ్రహ్మణ్యకవి ...	1, 2
సింహవిక్రమపట్టన ..	308, 312	సుభద్రాపరి య ...	184, 185, 186, 187
	315	సుమతిశతక ...	51, 52
సింహవైలమాహాత్య ...	202, 205	సురధాణి ..	313
సింహులి ...	313, 316	సురానందేశ్వర ...	35
సింహుల ...	390, 391	సులక్షణసార ...	13, 37, 38
సింహులనాథశతక ...	397		
సింధూంకొముది ..	378, 379	సూరకవి, అడివము	17, 18, 212
సింగాధిప ...	142, 144	సూరకవి, సూతనకవి	402
సీత ...	217	సూరన ...	203, 216
సీతమ ...	222, 333		223
	413	సూరప ..	139
సీతారామస్తోత్ర, ప్ర		సూరప, పింగళి .	107
యాగ ...	1, 2, 15, 24, 36 40, 51, 52, 60, 68, 69, 70, 75 78, 81, 87, 92, 93, 432	సూరభట్ట ...	2, 3
సీతారామార్య ...	302, 304, 237	సూరమ ...	160, 164, 343, 380, 381
సీతావిజయ .	237	సూరమంత్రి ..	221, 261
సీనమ ..	10	సూరయ ...	126, 127
సిరి ...	314		222, 223, 224
		సూరయామాత్య ...	226, 225
		సూరరాజ .	160, 162

	పుట		పుట
సూర్యనారాయణా		హనుమయ్య ...	125
రు, వహ్లా ...	13	హస్తమానవేశ ...	43
సూర్యరావు, క్రొత్త		హయలక్షణవిలాస ...	316, 318
పల్లి ...	300, 306	హరివిలాస ...	308, 311,
సూర్యవంశోగ్రణీతక.	331		315
సూర్యశతక ...	300, 301	హరికారికావళి	
	302	(సప్తత్రిం) ...	376
సూరార్య ...	339, 342	హరికారికావళి	377
సేతుభండ్ల ...	107, 219	హ దాస, ఆత్మేనద్రె	
సేలము ...	409	డ ...	332, 333,
			334, 335
సోమ ...	40, 139	హరిమంత్రి ...	284
157. 184, 216, 369		హరియప్ప, జ్యోతిర ...	284
371, 372		హరివంశ ...	255, 371
సోమ, కాకునూరి ...	8, 9	హరిశ్చంద్రచరిత ...	255, 257
సోమనాథకవి, పాల్కు			262
రికి ...	191 193	హరిశ్చంద్రనల్ పాఖ్యాన	375, 376
సోమనామాత్య ...	369		389
సోమనార్య	10	హరిహరరాయ	313, 315
సోమభూపాల, ముష్టిపల్లి	139, 140	హరిహరశ్లేషదాహరణ	375, 376
	142		389
సోమయాజి (తిక్కన)	107	హర్యప ...	284
సోమయాజులు ...	241	హర్ష ...	421
సౌజన్యగేయ ...	3	హలస్యమాహాత్మ్య ...	350
స్కందపురాణ ...	35, 100,	హరుమండి ...	313, 316
103, 107, 110, 120,		హేమచంద్రఫక్తి ...	12
122, 152, 153, 219,		హైమావతీపరిణయ ...	253, 254
264, 265, 288, 292		హాబుగడెకుపేట ...	53, 60
హంసలదవిగోపాలశతక	14		
హనుమచ్ఛాస్త్రి, శిష్టా	332		

1045

THE KUPPUSWAMY SASTRI.
RESEARCH INSTITUTE,
84, R. H. ROAD, MADRAS-4.